N. Inw. 1617.

Sermones de Sanctis

13 B 4
34

[V]estigia illius secutus est pes meus viam eius
custodivit et non declinabit ab
ea Job xxiii° Dominus
vocans petrum et andream fratrem
eius dixit eis venite post
me volens ut venirent
post eum non solum gressu
corporis sed etiam similitudine con-
versacionis. hoc mandatum
beatus Andreas implevit
qui bene potuit dicere verba
preposita vestigia illius etc. Circa
que verba notare possumus
quod est quadruplex via Christi quam
etiam nos sequi oportet si vo-
lumus salvari per quam etiam
beatus andreas ambulavit
sequens dominum. Prima igitur
via Christi fuit de celo in uterum
virginis et hec fuit via humilitatis.
Et certe magna humilitas fuit
et quod rex celestis vestem preciosam
tegeret vili sacco et sic fecit Christus
cum dominus esset divinitatem
suam nuda humanitate
velud turpi sacco texit et
hoc fecit ut factus de rege
celorum frater hominum. Secunda
via fuit de utero virginis
super terram et mundum quia

de ea natus fuit in domo
pauperum et quod cum quia
preciosum hospitium habere non
potuit ubi cum matre
pareret in voluit ubi et
fuit via paupertatis. Unde
ipse allegans suam paupertatem
vulpes foveas habent.
Tercia via fuit de presenti
vita per multas tribulaciones
et hec fuit dolor sive
passionis quia caput eius
spinis coronatum fuit os
felle potum et fratres te-
debat malibus manus
et pedes crucifixerunt et sic
a planta pedis usque ad ver-
ticem non est in eo
sanitas ut dicit propheta. Quarta
via fuit ad inferos unde
adam et sanctos patres e-
duxit et hec via fuit pietatis.
Et certe magna pietas esset
si homo pro amico vulnus
sustineret et maior si mor-
tem sed maxima et modica
pro inimico et hoc Christus fecit. Hec
igitur sunt vestigia Christi
et hec vestigia secutus est
beatus andreas. Et primo
via humilitatis. Unde mirum
de eo legitur in populo suo mul-
tissimis apparuit ut mirum
quod cum illa seriam dedic-
vit et latronem a deo audivit
dignitate anime quod mult sunt

BIBLIOT. UNIV. JAGELLONICAE

et similis corde. Beda: per viam
humilitatis, nam omnia que habere
poterat reliquit, omnia propter
Christum reliquit vel relictis
omnibus secutus est eum.
Audierat enim eum qui Christus
dicebat eos in gradus remune-
raturum omnibus que habebant
etc. Tertio secutus est dominum per
viam pietatis. Unde cognoscitur
de eo quod multa per eum sunt
quia pietatem ipse ostendit
in beato Mathia. Unde legitur
de eo quod beatus Mathias in
quadam civitate predicaret,
viri civitatis predicationem
eius contempnentes oculos
eius eruerunt et vinctum
eum in carcere posuerunt.
Post dies paucos eum
disponentes ad mortem
interim angelus domini sancto
Andree qui tunc in Achaia
predicavit apparuit in Achaia
ad sanctum Mathiam re-
cepit quo videntes se
via nescire, angelus domini
iussit ut ripa navigaret
et ad mare ad portum
navem qua invenerit in-
traret qui compelleret adur-
bem venit angelo ducente
et prospere fecit ante carce-
rem ubi erat sanctus Mathias.
Eo viso fecerunt animae et
orantes pro eo tunc deus red-
didit sibi oculos ad honorem
sancti Andree et sancti Mathie.

evasit tertio fratri timor
de evasione Mathie Andream
apprehenderunt et per plateas ma-
nibus ligatum traxerunt ita
quod sanguis eius afflueret.
Pro omnibus orat ad dominum et sua
oratione convertit quod hoc fecit
nisi pietas propria ipse tamen
per viam ambulat quod eos pro nostris
orantem. Beda: Miraculum pie- 2m miraculum
tatis etiam apparuit in quodam se-
nio domino nomine Nicolaus qui
beatum Andream adiit dicens:
Domine, ecce lxx anni sunt
in quibus semper luxuriose vixi.
Tu ergo sancte dei ut salutem
meam tua pia oratio intercedat
ad dominum. Andreas hoc audito
cepit flere tota die usque
ad nonam horam orans et sur-
gens noluit comedere sed ait:
Non comedam nisi sciam si deus
miserebitur homini. Cumque
ieiunasset quinque diebus venit
vox ad eum dicens: Obtinui-
sti Andrea pro sene quod
rogasti. Sed sicut tu ieiunans
macerasti sic ipse affligatur ie-
iunans ut salvetur. Sic quod fecit
post menses plenus ex bonis
operibus vitam finivit in pace.
Docuit ergo vox ad Andre-
am: per orationem tuam Nicolaum
quem perdideram acquisivi.
De pietate eius etiam legitur
quod quidam iuvenis christianus ...
quidam ad beatum Andream

3m miraculum

navigarent ut ab eo fidei doc-
trinam reciperent, ecce dyabo-
lus mare concitavit et omnes pariter
submersi sunt. Cum autem eorum
corpora ad litus delata fuissent
et ad apostolum apportata, ab eo
continuo suscitantur, qui omnia
que eis acciderant narrave-
runt. Et sic beatus Andreas
ambulavit per viam pietatis.
Quarto secutus est dominum per
viam doloris. Unde legitur de eo
quod cum ingressus fuisset Achai-
am totam eam implevit eccle-
siis et ad fidem convertit, uxorem pro-
consulis baptismi regenerat. Audi-
ens hoc Egeas proconsul
Patras civitatem ingressus
et compellens christianos ad sacri-
ficandum ydolis, cui occurrens
beatus Andreas dixit: Oportet
ut tu qui iudex hominum esse
meruisti iudicem tuum qui in
celis est cognoscas et agnitum
colas. Egeas dixit: Ista sunt
verba vana illa Iesu dei
vestri ista predicantem Iudei ipsum
crucis patibulo affixerunt.
Cui Andreas dixit: O si scires
misterium crucis mysterium qua ratione crucis
auctor humani generis pro resta-
uratione nostra hoc crucis pati-
bulum non invitus sed sponte
suscepit. Cui Egeas dixit:
Cum traditus est a discipulo suo
a Iudeis detentus et per presidi ad-
ductus ad petitionem militum
crucifixus, quomodo tu dicis eum

sponte subiisse crucis pati-
bulum. Cui Andreas: Vide
quod ego eum spontaneum
qui simul cum eo fui cum
a discipulo traderetur, et antequam
diceret nobis credendum et
cruci figendum predixit se hominem
et tertia die resurrecturum
esse predixit. Tunc Egeas ce-
pit eum per multas minas
ad ydola provocare. Cui
Andreas: Quodcumque videtur
tibi in suppliciis magis
excogitatum tanto ero
regi meo acceptior quanto
pro eius nomine
constantior in tormentis. Tunc
ira eum iussit a viginti
hominibus teneri et cum ma-
nibus et pedibus super crucem
ligari, ut sic longius acci-
piat cruciatum. Cum ergo post
modum duceretur ad crucem
factus est concursus populorum
dicentium: Innocens homo
sanguinis sine causa dampna-
tur. Apostolus autem ne suum
martirium impedirent. Vi-
dens autem crucem salutavit
eam: Salve crux que in
corpore Christi dedicata es, qua
ego diu desideravi amplecte-
re te et amator tuus fui
semper. Hec dicens exuit
et vestimenta carnificibus
tradidit. Sic ergo in cruce
ut iussum fuit suspenderunt,
in qua biduo vivens

xx milibus hominum predi-
cavit quos ad fidem Christi con-
vertit. Tunc imminente turba
Egee de morte eius, reduxit
vir sanctus mansuetudine
populum, ne sibi talia pati
veniret Egeas ut ipsum depo-
neret. Quem videns Andreas
dixit ad eum: Ad quid ve-
nisti Egea? Si penitentiam ipsam
consequaris; si autem me de-
ponas, scias quod ego de cruce
vivus non descendam. Iam
enim video regem qui me
expectat. Et cum eum vellent
solvere, nullo modo potuerunt
ad eum venire. Videns autem
beatus Andreas quod populus
vellet eum deponere, hanc
orationem in cruce dixit ut
dicit Augustinus: Non permittas
domine descendere vivum de
cruce; sed tempus est ut com-
mendes corpus meum terre,
tam diu enim laboravi
et volui ab his liberari.
Et his dictis splendor de ce-
lo veniens ita eum circumdedit
quod nullus eum intueri potuit,
et sic in illo lumine tradidit
spiritum. Maximilla vero
uxor eius scilicet Egee tulit
corpus apostoli et honorifice
sepelivit. Et sic per viam
passionis secutus est Christum
et celi hereditatem consecutus

est. Egeas autem arreptus
a demone antequam venisset
ad domum suam in via in
conspectu omnium a demone
vexatus expiravit. Episcopus
quidam sancto Andree val-
de devotus, qui magis
inter ceteros sanctos hono-
ravit, ita quod quicquid boni faceret
totum deo et beato Andree co-
mendaret. Hoc invidens ei dyabolus
in specie pulcherrime mulieris
ad eum venit. Venit ergo
ad pallacium episcopi asserens
quod vellet confiteri sibi et nulli
alteri sua secreta re-
velare. Quam episcopus ad se ve-
nire iussit. Cui dixit: Ob-
secro domine ut miserearis, ego
enim in annis pluribus con-
stituta ut cernitis et a primeva
delicata nutrita necnon
et regia stirpe progenita huc
in habitu peregrini sola veni-
enis. Nam pater meus
rex valde potens cuidam
magno principi in coniugium
tradere voluit. Cui respondi
quod omnem thorum abhominarer,
quia soli Christo virginitatem devovi.
Propterea ego [illegible] clam
mundi [illegible] audiens
vos ego sanctitate vestra [illegible]
protectioni me committo.
Admirans itaque episcopus
nobilitatem generis eam

ad mensam suam sedere precepit,
sic quod dum eam intueri
animus marcesceret, ita quod eam
de illicito opere voluit temp-
tare. Hoc intelligens hostis
malignus sua pulchritudine
cepit magis ac magis
invitare. Tunc quidam
peregrinus ad hostium fortiter
pulsavit clamans et postu-
lans sibi aperiri. Interrogat
episcopus mulierem si illum pere-
grinum acceptaret. Cui
illa dixit: Proponatur sibi que-
stio valde gravis, quam
si enodare poterit intromit-
tatur. Cumque nullus sufficiens
inveniretur ad proponendum que-
stionem, episcopus dixit ad eam:
Vos proponite questionem.
Tunc illa dixit: Interrogetur
quod est maius miraculum
quod umquam deus fecit. Inter-
rogatus dixit: Diversitas et
excellentia personarum, quod inter
tot homines qui fuerunt
ab initio mundi usque in finem
seculi duo reperiri non
possunt quorum facies sibi per
omnia conveniant. Cum audi-
entes solutionem dixerunt
eam optimam esse. Tunc mulier:
proponatur sibi questio gra-
vior. Interrogetur ubi terra
sit altior celo. Tunc peregrinus:

in celo empyreo ubi re-
sidet corpus Christi, quia cor-
pus Christi est de terra. Omnes
visionem applaudunt. Tunc
illa dixit: Fiat ei tercia
questio gravissima: interro-
getur quantum sit spacium a terra
usque ad celum. Cui peregrinus
dixit: Vade ad eum qui
te misit ad nos [illegible] et dic ei:
tu eum quod spacium mensu-
rasti, et ego melius hoc no-
sti quam de celo ad abyssum
cecidisti. Ego enim numquam
de celo cecidi, ideo hoc spacium
numquam mensuravi nec est mihi
licet. Diabolus qui te
misit ad me. Audiens hec
nuncius vehementer expavit
et que audierat coram omnibus
enarravit. Stupentibus quod cunctis
antiquus hostis de medio
evanuit. Episcopus autem se
de culpa multum redarguit
et peregrinum intromitti iussit,
qui nusquam invenitur. Episcopus
tunc ieiuniis et orationibus
cum ceteris insistebat ut
dominus ostenderet quis esset ille [illegible]
qui eum a tanto periculo liberasset.
Revelatum est episcopo quod sanctus
Andreas fuisset qui pro eius
liberatione in habitu peregrini
advenisset. Sequitur de
sancta Barbara.

Venit cum filie syon et

bt[ram] p[re]dicamus scribit[ur]
in Cantic[is] digne d[e] b[ea]ta
barbara p[re]dicat[ur] que flet
desid[e]rio [et] optata via
sua p[er] o[mn]e t[em]p[u]s g[es]sit
[et] omne[m] i[m]pugnac[i]o[n]e[m]
diaboli ac mu[n]di devicit
sic b[ea]ta barbara p[re]dicat[ur]
et h[ic] in t[ri]bus sc[ilicet] i[n] luce
discretionis in exemplo
sa[n]ctitatis [et] p[ro]pt[er] corona[m]
qua[m] meruit lux eni[m]
discretionis fugit dilige[n]-
do sponsu[m] im[m]or[ta]le[m] mor-
tale[m] sponsu[m] forma p[re] filiis
ho[min]um nobilio[rum] ditior[um]
potentior[um] cu[m] sibi a
patre mo[n]ita ut it[eru]m p[ar]i-
bus [et] nobiles sibi spon-
sum eligeret que ast[ute] [cum] ma[gna]
indignac[i]o[n]e repulerat
dixit ego ta[n]ta[m] meli[us] fac-
ta[m] mich[i] elegi sponsu[m]
nobile[m] cui [com]paratus eius
quis enarrabit dic[it] e[ni]m
q[uia] gl[ori]a [et] divicie i[n] domo
eius i[m]mortale quia
no[n] morit[ur] [et] hunc diligo
toto corde tota m[en]te [et] cu[m]
eo accepis casta su[m] O
felix b[ea]ta barbara que hunc
sponsu[m] elegisti quia b[ea]ti
m[un]do cordes u[n]i m[un]do corde

vi[d]e[n]t b[ea]ti m[un]do corde q[uonia]m ip[s]i d[eu]m videb[unt]
beatior ip[s]o s[an]ctitatis sp[eculu]m
[et] ostendit qua sunt tanti
abstine[n]tie q[uod] locustas [et]
mel silvestre p[er] multu[m] t[em]p[u]s
comedebat imitata e[st] Jo-
hanne[m] baptista[m] [et] ip[s]a etia[m]
ieiuniis multo corpus suu[m]
macerabat und[e] cu[m] ap[osto]lo
dic[er]e poterat castigo corp[us]
meu[m] [et] hoc fecit ne caro
co[n]cupisceret adv[er]sus sp[irit]um
q[uia] p[ri]mus delicate vivens
p[ro]t[er]vit in d[omi]n[u]m sancta v[er]o
barbara in orac[i]o[n]i assidu[a] ex-
stiterat ita ut t[ame]n i[n] qua in
clusa fuerat a p[at]re Orat
nempe orac[i]o[n]ib[us] i[n] ea cre-
brius p[er] dona[n]te co[n]fluxit [et] m[u]lti
orat v[er]itatis d[e]o[rum] [et] de-
votionib[us] ut plurimi i[n]t[er] modo
pluri[m]a suffragia a deo lar-
gi[r]i i[m]petrarunt ad hunc
b[ea]ta bar[bara] mutat b[ea]ta et bar-
b[ar]a i[n] ip[s]o pacie[n]tie mag-
nit[udin]e ita cu[m] a p[at]re flagel-
lare[tur] [et] i[n]carcera[re]tur no[n]
p[ro]fu[n]d[a] resonat nec gemitum
s[ed] corde tacito at p[er]fecto
q[uod] sum[m]a sustinebat d[e]i
d[e]o a[m]ore flagellaret[ur]
nervis taurinis fricaret[ur]
[et] c[a]p[u]t eius malleis co-
ntus[i]t [et] mamille abscinde[ban]t[ur]
n[ec] a[li]ud aliud audita e[st]
nisi q[uod] ea vis amoris in
pellebat unde dicebat tu

s[an]c[t]us [et] p[er] qua[m] o[mn]ia h[ec] p[ro] d[e]vo-
tionis [christ]i sustineo[rum] b[ea]ta
etia[m] barbara p[re]dicat[ur] p[ro]pt[er] corona[m]
qua[m] meruit unde magna[m]
virtus in s[er]vicio [et] cu[m] hoc
no[n] d[e]spex[it] eius sanct[a]
iussit ea[m] p[er] tota[m] t[er]ra[m] cir[c]u[m]
nuda[m] trahi ad maiore[m]
ei[us] d[e]decus ip[s]a[m] lib[e]n-
ter flagella[n]t[es] ex[em]plo h[ui]us
co[n]stancia no[n] minore [et] cu[m]
p[ro] h[ec] nec alia tormenta a d[omi]n[u]m
so[m]nu[m] d[e]i i[n]vocasset stola veste
ca[n]dida ab angelis i[n]duta[tur]
sic q[ue] victo tyranno impio
patri reddit[ur] qua suscepta[m]
ea[m] traxit ad decolla[n]du[m] sine
mora gladio a[n]te spaciu[m]
ei reddit[ur] in quo p[ro] o[mn]ib[us]
i[n]vocatib[us] ea[m] i[m]plorabat
ut vi[n]dicta[m] corp[ori]s d[e]lerent
[et] i[n] novissimo die oblivione
tradere[n]t[ur] Et audivit voce[m]
dice[n]te[m] sibi ve[n]i dil[e]cta mea
electa regem que postulas
impetrasti exaudita e[st] o[rati]o
tua [et]c[etera] [et] co[n]cedas deo a
patre gladio e[st] p[er]cussa et
que co[n]solato[rem] habe[re] debu[er]it
t[a]m d[i]l[e]c[t]e acc[e]pi i[n] b[ea]ta b[arbar]a q[uo]d
co[n]iunct[is] o[mn]ib[us] hostib[us] p[er]icul[is]
[et] adv[er]sa[n]tib[us] [et] i[n] carcere posita
ip[s]a visitat [et] co[n]fortavit d[omi]n[u]s
corona et[er]na e[st] adepta v[er]u[m]
ip[s]a[m] i[n]vocat[is] [et] i[m]plorant
q[uia] potens e[st] i[n] h[ora] mor-
tis subvenire q[uia] legit[ur]

d[e] ea q[uod] suu[m] famulu[m] capit[is]
abscisione mutillatu[m]
sic sibi subve[n]it ut ante
no[n] finivit Advivat et
in aliis necessitatib[us] ita
in t[ri]bu[lati]one quida[m]
torq[ue]re[n]t[ur] manue trad[i]
erat ip[s]a invocata astiterit
a custodia [et] p[er]iculo mortis
eripuit deinde ad p[at]ria[m]
reduxit S[ecundu]m a[liam] legenda[m]

cata no[mine] barbara
nobilis genere s[ed]
fide ac religione

nobilior est ref[u]lgens lu-
cet i[n] mediis nebule ex
p[ar]tib[us] ge[n]tilib[us] p[ro]cessit
hunc n[on] p[at]re[m] diascoron
nomine qui ip[s]a[m] cu[m] esset
nobilis p[ro]pt[er] eius nimia[m]
pulchritudine[m] in turre forti et
munita velud quedam
thezaurum preciosu[m] h[ui]us forma[m]
eius decore[m] co[n]venit no-
biles audientes d[e] dives di-
versis nuncius a p[at]re i[n] ma-
trimoniu[m] postularunt
cu[m] t[ame]n dyascorus eius h[ui]us
modi nu[n]ciasset b[ea]ta bar-
bara p[at]ri no[n] vis q[uod] glas
castitatis se[m]p[er] optam
[et] in ea mo[d]o finit[ur] expo-
sui nunq[uam] in hac mortali
vita attinge[re] thor[um] viri
Ut audivit dyascorus trist[is]
abyt [et] co[n]silendu[m] d[e] eis
alio t[em]p[or]e s[er]vare nolens

de visione filie et quid de
ea factum esset. Interim
virgo omni solacio destituta
quadam die per fenestras th-
olio orti totam sui celi ali-
arum planetarum terminum soli-
tudinis considerans et in-
super hiis intra se conferret
varias opiniones conclu-
sione concludit tam vita-
tis nichil potuit invenire.
Et ecce angelus domini ap-
paruit dicens ei: Deus ihe-
sus christus omnipotens unige-
nitus qui pro salute totius
humani generis carnem
assumens ex maria virgine
factus est homo ut hominem
perditum per mortem quam in
patibulo voluntarie sustinuit
ut ad regna celestia repor-
taret. Ipse est filius dei origo
omnium creaturarum per quem
cuncta ex nichilo in esse pro-
dierunt. Ipse est qui cursum
solis et lune dispositione
ordinavit innumerabilibus no-
mina stellis imponens
et imperat. Ergo barba-
ra de fonte que dixi de
christo et forti animo esto ex
te per eius nomine inulta
patet. Sic ergo confortata ex
verbis angeli a quodam pres-
bitero valeriano nomine
baptisata est. Post hec beata bar-
bara deprecata dominum ascendit
in superiora turris et recepit
ydola que colere solebat
pater eius que dissipans

et conculcans pedibus dixit:
similes illis fiant qui fa-
ciunt ea et qui confidunt
in eis. Tunc diascorus
adveniens filia ydola totaliter
contricta qui cum nimio
furore filie inperasset bar-
bara dixit: Fateor me pater
contempsisse deos tuos quia
pauci et surdi sunt et mu-
ti et tam ac cunctis virtutibus
impotentes. Diascorus hoc
audiens obstupuit et ira
repletus eduxit gladium ut
filiam perderet. Sed quia deus
servitores suos non deserit
confestim tamen turris
deorsum inclinatus absque le-
sione dimisit in terram
et fugiens ad quendam montem
prope civitatem se abscondit.
Tunc diascorus post eam cum
totis filiam querendo investiga-
ret quam non invenit contra cuius
post ipsam direxit iter sed
et cum strepitu montem appropin-
quaret invenit duos pastores
oves pascentes quos ait
interrogat si unquam vidisset
preterire filiam suam et quidam
unus ex eis negavit quod ipsam
non vidisset. Alter vero indicavit
ce sue ostendendo prodidit ea-
dem filiam tuam eam preter et
ex opposito tunc lapis in caverna
montis. Diascorus autem ad locum
quem sibi pastor indicaverat
properans invenit eam quam
per capillos arripiens multum
enormiter flagellavit ut

vivi sanguinis rivuli fluentes in
terra corpus eius cruentatum
gravissime demonstraret.
Sed civitatem cum rediens
reductus eam et in obscuro
carcere reclusit usque dum
marciano presidi provincie
misso a maximiano intimatum
habet. Interim virgo dum ma-
net in carcere angelus domini
apparuit ei dicens: Ne timeas
virgo dilecta deo deus tecum est.
Sequenti vero die venit ad
carcerem et duxit ipsam coram
in pretorium presidi obiciens et
ad ymagines deorum potentiam
quod deus sibi ... dominus
carnis servat confirmaret
contra preceptis suscipiens de rebus
pro tribunali in ipsam intuitum
perfecit cuiusque pulcritudine
eius et forma tamquam quadam
admiracione considerans
eam alloquitur in hec verba:
Barbara crede deus omnipotens
cuncte vidit non credo quia
dii tui sunt surdi et muti
et sine omni gracia constat
aliis pluribus aliis suspecta
secundo fidei proposuit erat occulos
et manibus dixit ihesu christe fili
dei qui es causa totius bo-
nitatis vite et gloriam et gratiam
conferens propter operacionem
tue pietatis veniam respice
quoniam super me indignam
famulam tuam et ne me re-
pellas a consortio cum ele-
ctorum tuorum tu emptrice

me committo preses hec
audiens senedda machinit
tortoribus et iussit ut
expoliare vestibus tra-
dens ipsam carnificibus
et precepit fascinulis fer-
reis lanificium eius ad
nervos et pannos acutis
confricari. Deinde iussit
eam iterum reponi ad car-
cerem quousque deliberaret
quibus suppliciis eam
mortificare posset. Virgo
vero multis et singulis corpore
contusa non minime sed
patienter et gaudens hec
omnia sustinuit. Tunc post
cum luce magna apparuit ei
dicens: Filia mea respice
in me ac illa ex dolore ni-
mis impotens effecta co-
lenit oculos ad deum dicens
domine ut quid tardasti
in hoc carcere me visitare.
Christus dixit: Columba mea
formosa dilecta mea speciosa
dic ad me tangit tunc et
sic tetigisset eam restituta
est caro eius sana. Eli-
nans ingenuo dixit beata
barbara: Gratias tibi ago domine
quia dignatus es venire
ad famulam tuam scribam
eum quod preter te nullus au-
xiliator est alius ad hec
dixit christus confide et confor-
tare barbara multo propterea
gaudium est in celo et terra

de tuo martirio re
truncas manus tuam
et ne formides pro domi
nico pati ego enim tecum
sum. Crastina vero die
habebis intactam respiracionem
ex bonitate coronam.
Die autem sequenti apparuit
vincta pristina presidi
qui cum sanatam eam
vidisset dixit ad eam adulte
Barbara quante iuvat filii
dii nostri. heri vero per totum
corpus tota lesa fuisti
hodie per omnia sana es.
Barbara non sanavit non dii
tui sed dominus meus me cu-
ravit ihesus xpc. Tunc pre-
ses precepit carnificibus cor-
pus ut tederent la-
tera eius et ut lampades
ardentes ei applicarent.
novissime vero malleo
caput eius iussit con-
tundi usque ad effusionem
cerebri. post hec per nares
deinde iubet ubera vel
[illegible] forcipibus
et mamillas eius absci-
di. nudam quoque per totam
ac civitatem trahi nudam
in plateis singulis fla-
gellari. Et cum traheretur
exclamavit dicens ihesu
xpe qui operis celum nu-
bibus operi mee nudita-
te nuditatem ne videar
ab oculis impiorum.

Hijs itaque dictis factum
subito manus domini super
eam ut percussis [illegible]
quod angelus tulerat per tres
Barbaram non videret. preses
autem videns quod nichil profi-
ceret tradidit eam dioscoro
patri eius ut capite plec-
teretur. Beata barbara dixit
In manus tuas domine
commendo spiritum meum.
Apprehendens pater eius
funem in collo eius traxit
eam extra civitatem
ac cum ad locum marty-
rii venissent cum lacrimis
ad dominum oravit. O spes
et salus credencium ihesu
xpe obsecro te ut quicunque
passionis mee memoriam
egerit [illegible] vere
contricionis et confessionis
valeat [illegible] pauper
et tui sancti corporis sa-
cramentum in hora discessionis
sue nullis horroribus demo-
niorum vel in aliquo alia
[illegible] tunc
[illegible] effectum
[illegible] facta est vox
de celo ad eam: Veni electa
mea, veni sponsa mea etc.
tibi celi ianua aperta
omnia eciam que postulasti
exaudita sunt. Tunc scele-
ratissimus dioscorus [illegible]
[illegible] gladium

vno ictu percussus filia
amputavit caput eius
Dum autem de loco passionis
descenderet dioscorus ignis
veniens de celo cecidit et
ipsum consumpsit ut nec
vestigium pulveris rema-
neret. Quidam intelligens va-
lerius presbiter qui eam
baptizaverat de licencia
presidis tulit corpus mar-
tiris et illud in loco humi-
li propter timorem [illegible] fidelium
sepelivit. Deo gratias.

[E]cce sacerdos

magnus qui in
diebus suis placuit deo.
Sancta mater ecclesia frequen-
tans verba duo nobis expo-
nit de beato nicolao primo
dicit eum fuisse magnum
sacerdotem. Ecce sacerdos ma-
gnus. Secundo quod in diebus
suis quibus vixit in hoc
mundo placuit deo. ibi qui
in diebus suis etc. Circa
primum nota quod beatus nicolaus
fuit magnus [illegible]
quia de nobili progenie
fuit natus. Unde cantatur de
eo etiam confessor dei
nicolaus nobilis progenie
sed nobilior moribus qui
[illegible] quia eum genuit parentes
[illegible] continuerunt

vixerunt. Secundo magnus
fuit [illegible] devocionis unde
tota vita sua duxit in
sanctitate. Tercio magnus
fuit in officio quia episcopus
cuius officium est consecrare
virgines et sponso celesti
disponere seu desponsare
consecrare crisma quo
consignantur pueri ad [illegible]
oleum quo unguntur infirmi.
Etiam consecrare sacerdotes
qui corpus xpi conficiunt
ordinare presbiteros et absol-
vere. Ad hoc autem officium per
ipsum deum fuit electus quia
sicut audivit quod primo dic
[illegible] qui
stetit erectus insignum
quod est magne sanctitatis.
Quod autem ab ipso deo ad hoc
officium fuit electus patet
in eius legenda. Ubi legitur
quod in civitate myrre
episcopo defuncto conveniunt episcopi
illius ecclesie de episcopo provi-
suri. Erat autem inter
eos quidam magne auc-
toritatis episcopus ad cuius
nutum omnium sentencia depen-
debat. Cum igitur cunctis
ieiuniis et oracionibus insi-
steret nocte illa audivit
vocem dicentem sibi ut hora
matutina fores observaret
et quem primum ad ecclesiam
[illegible] cui nomen est nicolaus

aspirent ipm in epm
consecrarent. Hic ergo a
lijs veniens monuit
ut omnes orarent insisterent
et ipso patribus competitu
inter in modico hora ma
tutina ad iussus ve
nit nicolaus quem ap
prehendens epus dixit ei quod
tibi nomen est. Ille colum
bina simplicitate plenus
inclinato capite nico
laus inquit vir sanctitatis
servitor. Quem in ecclesiam
ducens licet plenum re
nitencia in epm conse
crauit. Et ideo tam in vita
fuit magnus quam epus
sed etiam fuit magnus
nec in miraculis faciendis
quia magna cum ipsum
dns operatus fuit. Un
de legitur de eo quod dum
quadam die naute pe
riclitarent in mari
videntes se esse in periculo
clamauerunt nicolae fa
mule dei si vera sunt illa
que de te sunt audiuimus
nunc ea experiamur. Et ecce
quidam in eius similitudine
apparuit eis dicens Ecce
assum quia vocastis me
et statim cessauit tem
pestas. Item fuit vir qui
dam nobilis ut legitur qui
rogauit beatum nicolaum
ut sibi filium a domino

impetraret promittens se
filium ad ecclesiam ducturum
et ciffum aureum obla
turum. Filius nascitur et ad
etatem ducitur et ciffum iube
t fieri quod sibi complacuit
suis cum visibus adop
tauit et aliud equalem
fieri precepit. Nauiganti
bus itaque ad ecclesiam nico
lai pater filio ut illo ci
fo quem prius fieri precepit
aquam sibi afferret. Puer
autem dum vellet aquam cum ciffo
in mare cecidit et statim ex
spirauit. Pater autem amare
flens votum perficit. Veniens
quia ad altare dei beati nico
lai cum obtulisset ciffum secundum
de altari cecidit. Cum autem
eum eleuasset et iterum eum
posuisset super altare et iterum
longius est proiectus. Mi
rantibus autem cunctis ad ta
le spectaculum. Ecce puer
aduenit sanus primum ciffum
in manibus portans
narrauit quod circa ...
quod in mare cecidit sta
tim beatus nicolaus affuit
et me illesum conseruauit
sic quod pater eius letus
factus est utrumque ciffum beato
nicolao obtulit. Et quia
dns per eum magna fecit
et ideo dicitur de eo Ecce sa
cerdos magnus qui sequitur
qui in diebus suis
complacuit deo. Hic notate

pessimum quod sunt septem fuit
dies dies et in quibus et
per quos beatus nicolaus de
placuit. Primum est formata
puericia quidam incepit
in senectute sed beatus ni
colaus incepit in puericia
primum ipsum inseque qui
do natus fuit puericiam
cepit agere. Secundus dies e
xcellens abstinencia quam
ipse tenuit non in adul
ta etate sed in puericia unde
contentus etiam beatus nicolaus
adhuc puerulus nullo re
nuens corpus macerabat
vnde legitur de eo quod feria quarta
et sexta semel tantum sugebat
ubera matris quod ergo
dicunt aliqui peccatores
in die medica qui quartam
sextam feriam ieiunare no
lunt corporis suis. Tercius
est castitas quam non tantum
in corpore sed etiam in mente
conseruabat et ideo cantatur
de eo Rursum dei nicolaus
quam munditiam ipsius in
nocenciam acquisiuit. Quar
tus dies fuit humilitas quam
ipse perfectissime custodiuit
et conseruauit. Contra autem
sunt que homines nunc ... so
lent in etate ut dicit apostolus
Cum essem paruulus sapie
bam ut paruulus sed cum
factus sum vir euacuaui
ea que erant pueri
Quintus dies fuit dignitas unde dicit honores

mutauit sed mores sta
bilitas unde legitur in Ec
clesiastico quod succedentibus
prosperitatibus oblitus est
pincerna Pharaonis in
crede Ioseph erga Pha
raonem Sed beatus nicolaus
humilitate non est mutatus
nec post etatem quia ita
eam conseruauit prius
epus sicut et magnus
in prelatione. Unde legitur
de eo quod tam qua fuit fac
tus epus eandem humilitatem eam
tenuit humilitate qua prius
tenuerat seruabat. Sextus
dies fuit deuota oratio unde
legitur de eo quod in infirmita
te sua cum sentiret frequenter
lumina sacra preces tan
gebat mundata et ...
gentia eius legitur quod cum
factus fuisset epus in ora
tione perseuerabat et in mor
te rogauit deum ut an
gelos sibi transmitteret qui
angelos ad se venientes
videns post hunc (?) scrutando dixit
Inte dne speraui et dixit
de psalmo et cum dixisset dixit
In manus tuas dne
commendo spiritum meum
tunc animam deo reddidit
Eius corpus in tumba
marmorea fuit positum
a capite fons olei et
a pedibus fons aque
prorupit et usque hodie ex
eius membris oleum sudat

oleum quod multos langu-
ores sanavit. Successit
autem ei quidam vir bonus
qui in sede sua ab invidia
est expulsus quo eiecto
oleum fluere desiit sed eo
revocato oleum protinus
emanavit. Subscripto dies
fuit magna pietatis
sicut dicit augustinus
quod nichil dum amica-
bile facit sicut ipsa pie-
tas et dedit magnifice
suppeditabat et etiam appro-
babat. Unde dixit beatus
nicolaus quibusdam quos
naufragiis liberaverat
ut pauperibus subvenirent
qua nullum bonum honoris
in pietate constitutum se-
cundus approbat ut pura
elemosina qua beatus
nicolaus perfectissime fuit.
Unde legitur de eo quod cum
defunctis cogitare cepit
qualiter divitiarum
copia non ad laudes hu-
manas sed ad gloriam dei
dispensaret. Tamen quidam
vicinus suus tres filias
suas ob inopiam prostitue-
re cogitur ut sic infamium
earum commercio aleret.
Quod ubi vir sanctus resci-
vit scelus abhorruit et
massam auri panno
involuta ei per fenestram

nocte clam proiecit et clam
se recepit. Mane surgens
massam auri reperit et
deo gratias agens primogenite
nuptias celebravit. Non
post multum temporis sic opus
peregit. Quod iterum ille reperi-
ens ad immensas laudes
prorupit et de vigilare
proponit ut sciret quis esset
qui sic inopie subvenis-
set. Post paucos vero di-
es duplicem auri massam
in domum suam proicit ad
cuius sonitum ille mox ex-
citatur et nicolaum fugi-
entem insequitur. Citiusque
velociter eum retinuit eique
mox humo prostratus oscu-
lari voluit pedes eius
quod ille refugiens ab eo ex-
egit ut eum quoad viveret
non publicaret. Certe
nullus fuit qui tantos the-
sauros pauperi tribuit ut
hic fecit. Sicut nobiles
facere solent. Solent enim no-
biles ad domum principis esse
liberales. Unde alexander impera-
tor cuidam potenti pauperi
precepit dare urbem et ille
sibi urbem convenire dixit
non competere. Huic non con-
sidero quid te deceat accipere
sed quid me deceat dare. Vel
deceat. Et quia beatus nicolaus
nobilis fuit ideo per septra

dies fuit presentia qua
in hijs diebus usque ad mor-
tem perseveravit. Unde potuit
dicere illud job viam eius custo-
divi et non declinavi ab ea.
Et quia in hijs diebus
deo placuit ideo ipsum
deus post vero amicitias
in morte magnificavit
quia angeli sibi in mor-
te affuerunt et convenerunt
et cum gloria eius animam
susceperunt et ad celum dedu-
xerunt. Hoc prophetizavit
ysaias montes et colles
coram vobis laudes et omnia
ligna regionis plauserunt
manibus quia omnes an-
geli maiores et omnes mi-
nores ipsum cum leticia et
laudibus susceperunt. Vir
quidam a iudeo quandam
summam pecunie mutuo
acceptavit iurans super
altare sancti nicolai cum
aliud fideiussorem habere ne-
quiret quod quanto citius possit
sibi redderet. Vellet ille diu
tempore adhuc tenere pecu-
niam iudeus eam repetebat
sed sibi eam reddidisse asserebat
et vocat eum ad iudicium et
iuramentum indicitur. Debitor
ille baculum cavatum auro
impleverat et secum detulit
ut si eius adiutorio indiget
videns igitur iuramentum facere

iudeo baculum tradidit
ad servandum et ille iuravit
quod plus sibi reddidit etiam
quam sibi debet. Facto iuramento
baculum suum recepit et
iudeus astutie ignarus
eum sibi reddidit. Rediens
autem qui fraudem fecerat in
strata in quodam sompno op-
pressus currus cum impetu ve-
niens eum necavit et baculum
plenum auro fregit. Au-
diens iudeus hoc excitatus
venit et cum eius dolum
vidisset et multi sibi sug-
gererent ut aurum reciperet ipse
omnino renuntiavit donec
qui defunctus fuerat ad vitam
beati nicolai meritis redderetur
asserens si hoc fieret bap-
tisma se accepturum et statim
futurum quod ille qui defunctus
fuerat resuscitatur et iudeus
in christi nomine baptizatur.
Quidam iudeus audiens
beati nicolai virtuosa potentiam
in miraculis faciendis
ymaginem fieri sibi precepit
eam quam in domo sua collo-
cavit cui res suas cum
aliquo longius iret ni-
mis commendavit dicens
Ecce nicolae omnia
bona mea custodienda
commisi et nisi ea bene
custodieris ultionem expetam
de te verberibus et flagellis.
Quadam autem die cum

eo ille abeunte fures adveniunt et cuncta rapiunt solam ymaginem relinquunt. Rediens autem Wandalus et se spoliatum videns ymaginem alloquitur talibus verbis: Domine Nicolae, nonne te in domo mea posueram ut res meas a latronibus custodires? Cur ergo facere noluisti et latrones quare non prohibuisti? Tu ergo dura tormenta recipies et pro latronibus penam luges. Et ego damnum meum recompensabo et propensabo in tuo flagellando. Arripiens itaque Wandalus ymaginem durissime verberat et flagellat. Mira res! Sanctus Nicolaus furibus apparuit tamquam se vivere recepisset, quibus dixit: Cur tot tormenta passus sum? Ecce quomodo corpus meum livet, ecce quomodo corpus meum effusione sanguinis rubet. Ite cito et cuncta reddite quae tulistis, alioquin ira dei super vos descendet ita ut scelus vestrum fiat publicum et sic omnes suspendemini. Cui illi dixerunt: Quis es tu qui nobis talia loqueris? Et ipse dixit: Ego sum servus dei Nicolaus quem iudeus pro furtis quas detulistis ita dure flagellavit. Territi illi ad iudeum venientes cuncta restituunt quae ymaginem fecerat et cuncta quae tulerant reddunt.

Quidam vir divitis unum filium habuit qui pro amore filii sui festum sancti Nicolai annis singulis sollempniter celebrabat. Quadam igitur vice dum pater puero convivium celebraret et clericos invitavit, dyabolus ad januam pulsat in habitu peregrini elemosinam petens. Pater statim filio praecepit ut elemosinam peregrino deferret. Puer festinans vadit et peregrinum non inveniens post eum currit. Cum autem ad bivium pervenisset, ille eum invasit et strangulavit. Quod pater audiens graviter ingemuit et corpus tollens in thalamo collocavit et cum tanti doloris clamore coepit dicere: Sancte Nicolae, haec est retributio quam mihi reddis pro honore quem tibi tam diu exhibui? Et dum haec diceret, puer quasi a somno evigilans oculos aperit et surrexit.

Narratur de beato Nicolao de tribus adolescentibus qui ad mortem capitales sine iudicio iniusto damnati erant et iam ducti erant ad locum necis. Quod audiens dei famulus aciter currit ad locum quo erat perventurus et statim salutato a militibus ad pretorium consules secum adduxit apud quos illico eos salvator imperavit et ad ipsa illesos abire praecepit. Illi vero a domino imperatore constantino iniuste accusati sunt. Vincti ergo in carcere teter tenebris vinculis tenebantur, quos iudex die sequenti in consultu principis mali gratuitos consilio iussit decollari. Custos autem carceris hoc intelligens ad locum ubi capti erant mestus venit sedens quod ad ostium flens et ululans: Heu pulchra etas quare pro hoc quod fecisti ultima abest in isto tu vivere cum morte vestra. Et haec et talia verba doloris iterans pervenit clamor ad aures eorum qui erant in carcere. Lacrimae ceperunt et clamare ceperunt: Heu nobis in carcere morientes et sine culpa dampnati. Tunc unus ex eis nepotianus nomine qui iam de sancti Nicolai virtutibus audierat quomodo tres pueros a morte liberaverat et in magno periculo tribus affuerat, rogans oravit et alios clamare ceperunt: Nicolae, sancte dei, fac ut ista quae de te audivimus nunc nobis in ea prosis. Constituti erant ecclesiae patronum imperatorem. In eadem quippe nocte sanctus dominus ante augustum in suo palatio apparuit ei quasi in ymagine quae in ipse sic dixit ad eum: Cur iudice imperator dormis in angustias. Quod apostolis contrariatus pro maiorum similitudine videntur quos tu qui me impulisti ne cessas. Ante quos tu meum palatium irrumpes, surge cito fustibus dus. Ego sum Nicolaus metropolitanus Mirrensis episcopus. Dico hoc tibi quod male fecisti quod homines innocentes qui in erat in aequitate occidisti et accidunt iniuste praecepisti, quod multi eius reddidit. Resurgens tu illos absolve. Imperator vero dixit: Quis es qui intrans in palatium meum? Et ille: Ego Nicolaus sum. Imperator vidit turbulenta verba pro sancto Nicolai, iussi tui non sunt tam capti in carcere ita voluntate. Et sepe(?) igitur dux meus ita iudicat ita eos de bene destruere te aux pro manifesta illa in me ad me et illos dimitte. Dicto sanctus Nicolaus eadem similiter visio apparuit et ei similia narrat

Ypeaciscum aut expartus
dux ad pallacium imperatoris
venit et que audiverat
coram omnibus narravit
similia se audivisse et
vidisse imperatori dixit.
Tunc precepit imperator ut
illi tres prefati solverentur
et dimitterentur. Illi autem
nescientes quid omnis ad sanctum
Nicolaum pervenientes mi-
rabile donum quod nunquam
viderant sive viderunt co-
gnoverunt mox ad pedes
eius prostrati qui illos
salutati retulerunt
gratias egerunt omnis
pietatis illi sancte quem
in terra viderunt. Intelliges
in eis fuimus qui clementis-
simo patri gracias agit
illos per modum dictavit
ac benedictione gaudentes
remisit ad propria. Quodam
tempore totam provinciam sancti
Nicolai fames valida
contulit ita ut omnibus deficeret
alimenta. Audiens autem
vir dei naves repletas
tritico portum applicuisse
illic statim proficiscitur
rogans nautas ut mensu-
ram quam qualibet navem
fame periclitantibus subve-
nirent. Cui illi dixerunt
non audemus pater quia
mensuratum est Alexan-
drie et in orrea impera-
toris reddere nos quibus

nicolaus dixit Facite quod
ego dico et vos in virtute dei
promitto minoratos habere
apud regis exactorem. Et cum
fecissent eandem mensuram
qua Alexandrie acceperant
reddiderunt ministris imperato-
ris in urbem retulerunt et
domini sui statim mag-
nifica laude collaudant
Frumentum autem in unaquaque
indigentia vir dei distri-
buit ita ut miraculo
duobus annis non tantum ad
victum sufficeret verum ad usum
serendi habundaret. Vir quidam
devotus iuxta beati Nicolai fe-
stum habuit. Hic igitur sancto dei
capella in domo sua astru-
cens omni anno festum suum
solempniter celebravit. Cuius
filius captus in curiam re-
gis Agarenorum corporis de-
putatur. Sequenti autem anno
dum festum sancti Nicolai
pater eius devote cele-
braret et puer cipham
preciosum tenens regi assisteret
recoluit suam captivitatem parentum
dolorem et gaudium quod ea die
in domo sua fiebat cepit
altus suspirare. Quod
cum audivit superior tam
in nuncio minus corrept
Cum eo dixisset aut. Rex
quid quod tuus Nicolaus
agat tu hic nobiscum mane-
bis. Et subito vento vehemen-
te domum concutiente

puer cum cipha rapitur et
ad fores ecclesie ubi parentes
agebant solempnia collocatur
et magnum gaudium omnibus
generatur domino d'torepto

Conceptio[illegible] ma

[T]empore Caroli regis Fran-
cie clericus quidam ordi-
bonita beate virginis amas
nubere volens cum quadam
puella valde pulchra et
decora ita quod apparatibus nup-
tiali benedictione die quadam
missa celebrata recordatus
est beate marie horas dicere
quas cantare sollicitus erat
quia dominam intimo corde
diligebat. Die illa iuxta
morem suum non cantaverat
horas. Ductis ab ecclesia abire
cogit sponsam domum mit-
tens ipse solus in altare
remansit. Cumque solus incepit
dicere matutinas horas incepit
cantare Salve quam pulchra
pulchra es et decora. Ap-
paruit ei domina nostra cum
duobus angelis dextra eius
et leva tenentibus dicens
O ego pulchra sum et deco-
ra. Quid est quod me dimisisti
et sponsam aliam accepisti
Nunquid non sum pulchrior
illa? Nunquid non sum optime
formosa? Nunquid vidisti
unquam tam pulchram? Cui ille
dixit Domina nostra claritas tua

excellit omnem pulchritudinem
mundi. Tu es enim super
omnes choros angelorum
elevata. Tu es super
celos exaltata. Quid
ergo vis ut faciam? At illa
Si sponsam carnalem
tuam dimiseris meum amo-
rem dimisisti me spon-
sam in celesti regno
habebis et si festum mee
sanctificationis annuatim
sexto idus decembris solemp-
niter celebraveris et colenda
predicaveris mecum regno
unigeniti mei laureatus
eris. His dictis domina
nostra cum angelis ab
oculis evanuit. Clericus
non domum rediens re-
nuncians mundo abscessit
Parisius consilio illico et
abbatiam quandam petiit
perpetuam proposuit mona-
stico habitu decoratus
et post aliquid temporis intel-
lecte virginis que dilige-
tes se semper decorat et
beatificat est Aquilee patri-
archa effectus. Festum
vero sanctificationis beate
marie die predicto quam
diu vixit cum ipsius octa-
vis diligenter celebravit
et celebrandam omnibus
predicavit. Sequitur aliud.
Item sic festivitas alter
alibi declaratur. In pago gal-
lice erat canonicus idem

sacerdos politus cantare
horas beate virginis ma-
rie nocturnas in villa qua-
dam ubi cum uxore alterius
fornicatus fuit rediens ad
oppidum ubi morabatur
tenebat cursum pellagius
qua venit tempestas ca-
piens solus mare cepit
ingressus dum matutinas
horas navigando cane-
ret usque invitatorium incepit
Ave maria gratia plena in
medio fluminis erat statim
turba demonum in profundo
pellagi una cum eius na-
vicula precipitavit ut
cum omnia sicut moriere-
tur ad tormenta raperent
dicunt autem tria ad loca quo
cum demones tormentis
affligebant advenit beata
dei genitrix et virgo ma-
ria cum sanctarum turba
dicens ut quid famulum meum
in miserie affligitis. Nos e-
runt demones cum habe-
remus quem rapta est in
ope nostro. Ad hec beata virgo
respondit si illius esse debet in
cuius ope rapta quod mea
esse debet quia matutinas
meas dum cum percurrisset
decantabat unde vos ma-
gis rei facti estis. Exerci-
tus ergo ita
demonibus hinc
illinc fugientibus sanctissima
virgo maria animam eius
ad corpus detulit et prebra

clericum hominem qui de-
functus fuit resuscitatum
accipiens aquam ad dexteram
et ad sinistram sicut miracu-
lose invenies de profundo
pelagi ad portum incolumem
incolumem perduxit. At
ille gavisus pedibus eius
prostratus ait Sanctissima
domina mea quid tibi re-
tribuam pro tantis beneficiis que
michi contulisti. Precor te igitur
dei genitrix ne amplius
in adulterium cadas et ut
festa sanctificationis mee
sexto ydus decembris so-
lempniter celebres et celebran-
da predices aliis. Ut ipsa be-
nedicta et celum eo vidente
ascendit. Egit ille vitam
honestam dicens quod sibi ac-
ciderat cunctis audientibus
tibus totaliter enarravit.
Sermo de beata lucia

ulierem quis fortem inveniet

Sic proverbiorum xxxi. Licet
salomonis tempore suo ullam for-
tem mulierem poterat inve-
nire. Tempore autem gratie in-
venta est fortissima mu-
lier scilicet beata virgo cuius exemplo
multe fuerunt confirmate
et fortitudine quarum una
fuit beata lucia que adeo
fortitudinem accepit unde

blandimenta nutricem molen-
tiam hostium et sevicia tor-
mentorum. Blandimenta vi-
cit nutricem scilicet maliciam
luxurie et superbia domina
terra cum vitat prodigalitate
qua totum patrimonium suum
pauperibus erogabat. Un-
de legitur de ea cum patrimoni-
um promittit beatissime
virginis agathe turbis fieret
et siracusanis populis per
multa quaque quinquaginta
ad urbem cathensium
sicut pergeret ad sepulcrum
beate agathe veneran-
dum contigit lucia venerabilem
siracusanorum simul festinit
pergere cum matre sua que
quatuor annis fluxum sa-
nguinis patiebatur et nullis re-
mediis medicorum poterat
liberari. Igitur dum passionis
missa agitur ubi lecto evan-
gelio cum legebatur fim-
briam vestimenti xpi muli-
erem a sanguinis fluxu
sanatam. Et dum hec lecto
recitaretur ait lucia ma-
tri sue si credis hiis que
leguntur credo agatham
propter nomen passam
deo meruisse ut cum
ipse passa semper pre-
sens est attinge sepulcrum
eius credens et sanaberis
ubi sanaberis. Interea lucia
sopore accepit et sepulcrum

vidit agatham in medio
angelorum dicentem sibi so-
ror mea lucia quid a
me petis quod ipsa poteris
continuo matri tue pre-
stare. Nam fides tua pro-
venit ei et ecce salva
est. Et sicut esset nobilis que
et mater eius vellet ca-
tradere ad nuptias dixit
mater rogo te ut nunquam
de sponso michi nomines quod
michi dotum dederis da
divide pauperibus et largire
dum pater totum clauses oculos
meos et propter hoc quodque
lucis de facultatibus fiat
sed quod lucia moriens
datur ideo das quia tecum
ferre non potes. Dum igitur
in vinus hanc
sed lucia
si mater vendit omnibus
que habebat dedit paupe-
ribus dicens illud salomonis
elemosina sancta et
virtutis est auget gratia
minuit peccata separat
a demonibus et iungit deo
et est ac si armus in-
pugnabilis contra vicia
et ideo nunc in celo habet
thesaurum. Sic et agatha
scilicet ihesum xpm qui est the-
saurus sanctorum. Mathei xix
Vade vende omnia que habes
et da pauperibus et habebis
thesaurum in celis etc.

hec enim in celo . secundo [illegible] est autem fuit infirmabilis secundo vicit luxuriam per virginitatem. Unde dicit beata agatha lucie: quod deo in tua virginitate habitaculum preparasti et sedem. Et ipsa fuit templum spiritus sancti quia virgo fuit mente et corpore. Tercio vicit superbiam per humilitatem. Unde legitur de ea quod cum pascasius invitaret ad sacrificia ydolorum illa respondit ei ad omnia multa [illegible]. Cui pascasius dixit cessabunt verba cum perventum fuerit ad verbera. Cui lucia verba dei cessare non possunt. Cui pascasius tu ergo es deus. Lucia. Lucia humilians se dixit ancilla christi sum. Igitur ista triplicem victoriam [illegible] dicitur de ea quod sit templum dei et columna paradisi et quod habet coronam. Et quia vicit luxuriam per virginitatem ideo facta fuit templum spiritus sancti. Cui pascasius ait ego faciam te duci ad lupanar ut cum [illegible] fueris fugiet abs te spiritus sanctus. Cui lucia si invitam me feceris violari castitas mihi duplicabitur ad coronam quia nunquam

conculcavit corpus usque ad consumptionem. Quarto vicit avariciam per liberalitatem ideo facta est columna paradisi. Unde cantatur de ea columpna es immobilis lucia sponsa christi. Et quia vicit superbiam per humilitatem ideo accepit coronam regni. Unde cantatur de ea omnis plebs te expectat ut accipias coronam regni. Secundo fuit fortis quia vicit violenciam hostium. Primo vicit corpus suum quia noluit ei in nullo consentire. Secundo vicit mundum cum suis amatoribus sicut [illegible] pascasius qui eam non [illegible] potuit. Unde mirabile fuit quod ita fragilis puella vicit hostem tam robustum. Sicut iudith [illegible] dominus omnipotens tradidit illum in manus femine et confudit. Judith [illegible] beata lucia vicit que cum ad [illegible] dei [illegible] ubi erat [illegible] confusio. Tercio vicit diabolum et hoc multum mirabile est quod puella tam delicata vicit hostem astutum [illegible] qui sua astucia decepit evam. Unde cum ad illud [illegible] terribile venit [illegible] districtius

quod nos [illegible] dicimus cum [illegible] glaciem [illegible] que nobis [illegible] erit [illegible] hoc nos [illegible] quod [illegible] fragilis seculum vicit. Quarto fuit fortis quia vicit [illegible] tormentorum quod patet in hoc quod [illegible] et violencia hominum [illegible] et vitare [illegible] ignis [illegible] gladius [illegible] mille homines et boves [illegible] trahendi. Unde legitur de ea quod pascasius videns quod eam victima non posset ad ydola ad offerendum convocat suos [illegible] dixit eis in civitate [illegible] ad eam et tam diu illudant donec mortua nuncietur. Volentes autem eam trahere ad lupanar tanto eam pondere fixit spiritus sanctus ut ipsam movere nequirent. Fecit quod pascasius mille viros accedere manus eius et pedes ligare. Cum etiam cum mille [illegible] [illegible] habuit [illegible] virgo in nobis apparuit [illegible] suos [illegible] ignem accendi [illegible] oleum [illegible] super eam fundi. Cum autem ei ignis

non noceret [illegible] pascasij [illegible] audientes [illegible] tunc eius gladium [illegible] que nequaquam loquela amittens que de loco non est mota [illegible] spiritum tradidit quousque sacerdotes venerunt et ei corpus christi dederunt et sic completa tradidit spiritum in eodem loco fabricata est nomine eius basilica qua eius orationes florent semper in secula seculorum et sic devicit ista omnia et tandem devicta morte etiam eius quia illam penitus evasit et possidet vitam eternam.

Sermo beati thome

In me manet
in me et ego

in eo hic fert fructum multum Johannes 15o. Quamvis hec verba sint de omnibus apostolis et dicantur fidelibus quia tamen possunt exponi de beato thoma [illegible] autem quod beatus thomas [illegible] sit in christo per fidem integram [illegible] per obedienciam devotam [illegible] per castitatem perfectam. Primo dico quod in christo per fidem integram mansit quia confessus est christum verum hominem

tu dixit dominus meus
scilicet qui me creasti et
deus meus cui dixit
deus meus qui me
plasmasti Cum enim do-
minus post resurrectionem
suam discipulis suis
apparuit et ipse Thome
dixit quia non erat cum
eis noluit credere sed
dixit nisi videam in
manibus et pedibus
eius fixuram clavorum et
mittam manum in latus
eius non credam quod sur-
rexit a mortuis tunc
dixit dominus Thome infer
digitum tuum et clavorum et
mitte manum tuam in latus
meum quod cum fecisset excla-
mavit dicens dominus me-
us et deus meus Secundo
autem fidem integram
habuit non tamen confessa con-
fessione sed etiam quod quatuor
modis Primo quia Christus
eius fidem laudavit
vel approbavit cum dixit
quia vidisti me Thoma
credidisti beati qui non
viderunt et crediderunt
Secundo ex eo quod Thomas ma-
gos qui ad Christum ve-
nerunt cum muneribus
baptizavit dixit et in-
gressus quod Thomas invenit
eos in oriente et ipsos
baptizavit et facti sunt

eius coadiutores in predica-
cione Certe si fidem non ha-
buisset numquam eos bap-
tizasset Tertio quod Abagarum re-
gem convertit ad fidem et civi-
tatem eius in fide confirmavit
Unde legitur in ecclesiastica
historia quod cum rex audi-
visset per literas suas ut
digneretur venire ad ipsum
suas ut curaret eum ab
infirmitate sua quia
audiverat eum terra
multa signa fecisse in
terra iherosolimorum et audi-
vit quod iudei odiebant eum Cui
Christus per literas promisit quod post
suam ascensionem unum
de discipulis mitteret
sibi qui eum sanaret et
in fidem confirmaret Hec
autem legatio Thome apostolo
commissa fuit Hec legatio
ad magnum testimonium
fidei fuit Quarto ex eo quod
in civitate Edissa ubi
corpus eius quiescit nullum
hominem infidelem here-
ticum vel gentilem vivere
permittit Ex quo datur in-
telligi quod magnus amator
fidei fuit et defensor Secundo
mansit in Christo per obedi-
entiam devotam quod patet
ex eo quod cum dominus dixisset
ei quod vellet ad Indos et esset

ibi martirium passurus
statim dixit dominus meus
es tu et ego servus tuus
fiat voluntas et in hoc imi-
tatus est magistrum suum qui
factus fuit obediens usque
ad mortem Unde legitur de eo
quod cum apud Cesaream esset apparuit
ei dominus dicens Gundoforus
misit prepositum suum Abbane-
nem querere hominem in ar-
chitectoria arte peritum dicens
rex veni ego mittam te
ad eum Cui dixit Thomas
domine quo vis mitte
me preter Indos Cui dominus va-
de securus quia eos tecum
cum Indos converteris
ad me cum palma martyrii
venies Cui Thomas dominus
meus es tu et ego servus
tuus fiat voluntas tua
Cumque prepositus ille mane
in foro rerum venalium
ambularet ait illi dominus quid
vis comparare iuvenis Cui
Abbanes dixit dominus meus
Gundoforus rex misit
me ut ducam ei servum in
architectoria peritum ut ro-
mano opere pallatium sibi
construeret Cui dominus Tho-
mam tradidit dicens ipsum
peritum in arte illa esse
dictum qui statim cum eo

ivit cum devota obedi-
entia Tertio mansit
in Christo per caritatem perfec-
tam quam ad Christum habuit
quia propter ipsum reliquit quod patet
ex eo quod omnia bona que
habuit propter ipsum reliquit
et ipsum secutus est Unde
dicere potuit Ecce nos re-
linquimus omnia et post te
habuit caritatem ad Christum
quia ipsum contemplatus
est tunc est et de ipso sepe
cogitavit qui enim aliquem
diligit de ipso cogitat et
loquitur quod ipse fecit Thomas
secundum quod legitur de eo
quod cum predicto preposito na-
vigantes venissent ad
quandam civitatem in qua
rex filie sue nuptias
celebrabat fecit preconi-
zari ut omnes nuptias
intrarent alias regem
offenderent contigit eos
ibi intrare puella autem
hebrea fistulam manu gerens
unicuique aliqua laude
commendabat apostolus ibidem
sedens nec comedebat ne-
que bibebat sed oculos eleva-
tos ad celum habebat sicut
cum ubi erat dilectus suus
quem contemplabatur de ipso co-
gitando tamquam de thesauro
suo et de eo quod est thesaurum

ille omnium sanctitatis cum
Christo apicem thesauri
sui fonte aque vive
sic in Christo mansit per ca-
ritatem de ipso etiam continue
cogitando. Cum autem
puella hebrea cantaret can-
tica: Unus est deus
hebreorum qui creavit omnia
celum et terram et maria,
audiens hoc apostolus eadem
verba repetere admonebat.
Tunc pincerna intuens
apostolum quod non manducaret
neque biberet et oculos ad celum
affixos haberet dedit pal-
mam in faciem eius. Videns
autem Thomas ad pincernam
dixit qui illum percusserat:
non inde resurgam nisi
manus tua que me
percussisti a canibus tor-
ta huc apportetur. Egressus
est autem ille qui eum per-
cusserat ut aquam deferret
de fonte invasit eum leo
et bibens sanguinem eius
abiit. Canes comederunt
membra eius ex quibus
niger canis unus eius
dextram in ore suo ferens
in medio convivii
apportavit. Videntes autem
omnes obstupuerunt. Illa autem
tympanistria iactabat tibias
et cepit osculari pedes eius
et dicere omnibus: Hic homo

aut deus est aut apostolus dei
est. Nam qua hora eum
pincerna percussit dixit ei
hebraico sermone hec que ei e-
venit. Sic sanctus Thomas
mansit in Christo per veram
caritatem de ipso per cogitando
continuo in Christo mansit in
omnibus sibi assistendo. Quod
vero in eo mansit triplex
signum fuit. Primum magna
sponsus puritas, ut: non
nisi in puro corde manet
Deus. Psalmus: Domum tuam domine
decet sanctitudo. Maxime autem beatus
Thomas puritatem dilexit.
Patet quia sponsum et spon-
sam quorum nuptiis interfuit
et virginitatis proposito confirma-
vit. Legitur de eo quod cum nup-
tiis fuisset rex ascendens
ad eum rogavit ut sponso
et sponse benedictionem daret. At
nunc domine adolescentibus hiis
benedictionem dextere tue et in cor-
dibus semina fructum vite
dulci fructus. Comedentibus
sponso et sponse secreti
illuminaverunt ibi ambo ob-
dormierunt et sic sopor
rapuit. Visum sibi videbatur
in eis quod rex gemmatus
eos amplecteret et diceret: Apostolus
meus benedixit vos ut eterne
vite participes sitis. Evigilan-
tibus autem nuntius sopina

revelaverunt revelantibus
apostolus ingreditur et ad eos
dixit: Rex meus vos aperuit
modo et me clausis ianuis
huc adduxit ut super vos
mea benedictio fructificet. Ceteris
eis integritatem in virginitate
manere que est omnium regina
et fructus salutis perpetue vi-
gilantis. Nam ipsa est soror
angelorum possessio omnium bonorum
et etiam fecunditas eternorum gau-
diorum. Hec illo referente duo
apparuerunt dicentes: Nos sumus
angeli vobis ad custodiam de-
putati quod si iussa apostoli fide-
liter eius ... possessores
erunt. Quos apostolus baptizavit
et in proposito castitatis manere
fecit quia sponsa pelagia
nomine claustro intravit
et ipse sponsus dionisius in
episcopum consecratus est. Secundum
signum est quod Christus in ipso mansit
fuit eius magna pietas
quam ipse habuit in miracula
faciendo que virtute Christi in
ipso manente faciebat. Ipse
in tante potentie fuit quod
ad predictos sponsos ianuis
clausis intravit multos in-
firmos sanavit. Tres mor-
tuos defunctum suscitavit. Ut
legitur de eo quod cum ad regem
Indie pervenisset assignato
thesauro de quo sibi pala-
cium construxerat dedit

pauperibus et rex in aliam
provinciam profectus per bien-
nium ante quo rex
rediit apostolum per carcerem
inclusit et vivum ipsum ad sa-
crificium ... Rediens autem
rex et que Thomas fecerat
reperiens ... cum ...
misit. Interea Gad frater
regis moritur. Quarto autem
die cum mortuus fuerat
surrexit et stupentibus
omnibus dixit: Frater
Ga meus hic quem tu cruciare
voluisti intendens amicus
dei est et sancti angeli ser-
viunt ei qui in paradisum
ducens quoddam mihi osten-
dit palacium ex auro et
argento et lapidibus preciosis
mirabiliter factum. Cum eius
pulchritudinem admirarer
dixit mihi: Hoc est palacium
quod ego fratri tuo construxi
... dicerem nunc genitor
eius essem dixit mihi: fra-
ter tuus ille se fecit indignum.
Si vis vivere rogabo dominum
ut te resuscitet et illud a
fratre tuo possis emere red-
dens ei pecuniam quam se esti-
mavit perdidisse. Et hec dicens
currit ad carcerem postulans
fratri suo indulgere. Egressus
dicitur autem apostolo de carcere rex
occurrit ei et provolutus pedibus
eius postulavit veniam.
Tunc dixit ei apostolus

inclitum nobis prestitit deo
ut secreta sua nobis
ostenderet Credite ergo in
xpm et baptizamini ut et
in participes sitis eius Dixit
enim frater regis Indie palla
tium quod fratri meo fecisti
et illud apud superne vel
lem Cui apostolus Si in volu
tate fratris tui es omnia ex
illius erit meum et apostolus
fecit tibi aliud Igitur
tantum regis apostolus [illegible]
torius sermone omnis
huiusmodi actos et clau
dos sua oratione sanabat
Tunc rex et omnis [illegible]
runt ut etiam diligerent
sacerdotes honorarent et as
sidue ad audiendum verbu
dei venirent Post predica
tionem baptizati sunt
decem et novem milia
virorum exceptis parvulis
et mulieribus Et qui tam
potens fuit in sanando
morbos mentium [illegible]
et ipsius in eo mansit
Erat eius magna co
stancia et sanitas in
dicere potuit cum propheta
Dominus mecum est tamquam
bellator fortis Ipse enim co
tra se omnia tormenta
fecit nam in maxilla
[illegible] in ipsis fuit per
cussus in carcerem [illegible]
laminas ardentes nudis

pedibus ambulare coactus
fuit in fornace proiectus
et tandem gladio [illegible]
Sic rex iste pro quo omnia
placebat hec omnia [illegible]
in gloriam commutavit Ita
qui in maxillam eius per
cusserat manus eius ma
nus in convivio deportat
[illegible] attraxit glo
riosissima liberacione [illegible]
frater eius resuscitatus
cum ceteris ad [illegible]
erit et cum solueretur ad
pedes eius procidens [illegible]
[illegible] ad te dicunt filii
[illegible] qui humiliant [illegible] ado
rabunt vestigia pedum
tuorum ad hoc iustus accepit
[illegible] in corum
cum ambulans [illegible]
[illegible] in fornacem
[illegible] accepit rorem re
frigerantem quia fornax
[illegible] dei refrigeravit da
[illegible] fecit [illegible]
fornacem quasi ventum ro
rantem gladio [illegible]
[illegible] accepit feliciter coro
nam apostolus esto fidelis us
que ad mortem et dabo tibi
coronam vite Cum quidam
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ibi regina
ad fidem [illegible] natus eius
istas penas iam [illegible]
[illegible] in eo [illegible] regis

est cum ibi predicasset [illegible]
et amicam Migdonie
uxoris [illegible] regnati re
gis illuminasset quia fuit [illegible]
sex annis circa que ad
Migdoniam venit Videns
omnia miracula que apostolus
fecerat [illegible] Mig
donia thorum sui coniu
gis nolebat Karisius co
gnatus regis sororis ha
bebat uxorem regis di
xit ad regem nisi [illegible]
magus occidas [illegible]
[illegible] qui etiam
regi [illegible] ut regina [illegible]
rorem uxoris sue ad ipsam
mitteret si forte eam revo
care posset Missa regina
ad eam [illegible] ab ea [illegible]
tot signis que apostolus
fecerat [illegible] Dixit
est maledictus [illegible] qui non
credunt [illegible] Tunc
rex Karisio dixit [illegible]
[illegible] uxore tua
[illegible] uxor
mea peior michi facta
est quam tua Migdonia
Tunc rex [illegible] misit
sanctum apostolum manibus
a tergo ligatis [illegible]
penas [illegible]
[illegible] ductus
apostolus ad simulacrum sol
ut ibi adoraret apostolus [illegible]
[illegible] magna ad [illegible]

te demon qui in isto
simulacro es ut operans
et simulacrum comminuas
et templum destruas ut
genua mea flecteret [illegible]
te apostolo sicut mandavit
sic factum est Hoc pontifices
templi videntes unus
operis gladium elevans
apostolum dei transforavit [illegible]
corpus est sepultum cum
honore Post hoc translatum
corpus apostoli de India
in civitate que dicitur Edissa
in qua nullus hereticus
nullus iudeus nullus cul
tor idolorum vivere potest
[illegible] multum fructum attulit
[illegible]
[illegible]
[illegible] qui manet
in me et ego in eo hic
fert fructum multum etc.
De nativitate

Puer natus est nobis et

filius datus est nobis
Hodie dicitur [illegible]
[illegible] qui Christum [illegible]
[illegible] adventum
desideraverunt Christum reci
piendo [illegible]
[illegible] adventus pate
bat fideles adventum

eius dicentes, veni domine
et noli tardare, et visum
est eis. Ecce venit dominus
de longinquo. Inpropinqui
aut dicit beatus paulus,
videns enim appropinquare
esse letum quod venit ad
iudicium et signa precedencia
ipsum. Sed in festo dicit
beatus paulus videns eum
appropinquare dixit gaudete
quia prope est. Aut ad hunc
sicut doctores nuncio-
res dicti sunt. Crastina
autem die erit vobis salus.
Sed hodie qui dixit ewan-
gelizo vobis gaudium ma-
gnum quod erit omni populo quia
natus est nobis salvator
mundi. Istud autem
gaudium fuit magnum
quantum ad quadruplicem
divisionem. Primo quantum
ad altitudinem quia usque
ad celum ascendit et omnes
angelos letificavit. Unde
angeli tanto gaudio sunt
repleti quod de celo descen-
derunt et suum gaudium
pastoribus retulerunt.
Secundo homo plenus gau-
dio in se non potest retinere
sed aliis nunciat et reve-
lat. Secundo fuit magnum quantum
ad profunditatem quia
infernum penetravit et
sanctos qui in limbo

erant venerabili gaudio
replevit. Unde ysaias ha-
bitantibus in regione um-
bre mortis lux emicuit.
Tercio fuit magnum quantum
ad longitudinem quia extende-
batur eciam usque ad orien-
tem. Unde magi qui erant in
oriente tanto gaudio sunt
repleti quod et sua regna re-
linquerunt et ad puerum
venerunt. Extendebatur
eciam usque ad occidentem. Un-
de rome visa est ymago vir-
ginis circa solem et tanto
gaudio cesar augustus
est perfusus quod ei thura
obtulit et deus vocari recu-
savit. Quarto fuit ma-
gnum quantum ad altitudinem
quia perfudit totum mundum.
Et ideo dicitur nativitas huius
pueri fuit magna et
magne iocunditatis et
utilitatis. Et ideo ecclesia
hodie in principio huius
misse cantat
Puer natus est nobis.
Sed qualis puer fuit?
Certe mirabilis hono-
rabilis nobilis et ama-
bilis. Mirabilis fuit in
se ipso, mirabilis fuit
intra mirabilia inter
alia mirabilia inter
homines mirabilis in se
mirabilis in omni natura.

Primo mirabilis in se ipso
quia hodie mirabiliter con-
venerunt in simul scilicet altissimus
et infimus antiquus et novellus
magnus et parvus dives
et pauper. Hodie autem
convenit infimus et altus.
Ille enim deus altissimus
cuius altitudinem nullus ho-
minum nullus angelorum
nulla creatura tangere potest
hodie ita factus est infimus
et ita humilis quod se permisit
locare in uno loco scilicet in
presepio. Cesar autem augustus
universo imperans volens sci-
re quod nulle essent homines
et civitates quot provincie quot
castra ad urbem pertinerent
et videlicet ebant ... una-
dant ut precepit et quilibet
denarium argenteum presidi
provincie tradens se subditum
romano imperio fateretur.
Joseph autem cum
esset de genere david a naza-
reth profectus et volens
censum solvere et beatam virginem
secum duxit processit in bethleem.
Tum maria pregnante du-
xit secum bovem ut unum ven-
deret et censum solveret
et pro se et virgine et presidio
viverent. Ut unum azinum
ut virgo super eum veheret si
forte fatigata esset. Bos et
asinus miraculose deum
cognoscentes flexis

genibus ipsum adora-
verunt. Tunc impleta
fuit prophetia ysaie. Cognovit
bos possessorem suum et asinus
...bat beatam virginem ...
de hospicio suo et ... in
bethleem alienam ... presepe
tam gravidam et fuit
signum magne humilitatis.
Tunc in quo omnis crea-
tura queritur tamen domino
sed in partu sicut aliqua
mulier bestie tamen
et quantum tamen sit pauper
mulier semper querit co-
modum in partu. Sed beata
virgo nullum tamen habere
potuit in suo partu.
Cum autem venissent in betle-
hem et quia pauperes
fuerunt et omnia hospicia
aliqui propter hoc ad civitatem
venerunt omnia loca
occupaverunt nullum hospicium
habere potuit. Diverti-
go intransitum ut dicit jo-
sephus in scolastica
hystoria erat inter duas
domus ... et ad quem
quod diversorium dicebatur. Sed
quod omnes bestias et asi-
nos ad collocandum in die-
bus ... ducebant in
forte joseph presepe bovi
et asino fecerat in ipsa
igitur nocte media die
dominico beata virgo suum filium
peperit et in presepio super

secundum posuit Christum. Cum autem
tempus pariendi insta-
ret Joseph licet dominum nas-
citurum non dubitaret
more tamen gentis et con-
suetudine patrie obstetri-
ces vocavit quarum una
Zebel vocabatur, altera Sa-
lomee. Zebel igitur con-
siderans et requirens et inspi-
ciens virginem invenit eam
manere virginem peperisse.
Salomee autem cum dum
hoc non crederet sed probare vel-
let eam tactu continue aruit
manus eius, iussu tamen
angeli sibi apparentis puerum
tetigit et continue sanitatem
recepit. Consuetudo autem
est quod aliquid magne
reliquie portantur in aliquas
civitates sicut beati Petri
et aliorum, tunc solent homines
obviare cum magna reve-
rentia. Sed quod beata virgo
intravit Bethleem portans
reliquias que omnes re-
liquias sanctificant, nullus
ei occurrit. Hodie convenit
antiquus et novicius. Est
antiquus a tempore formationis
Ade usque ad nativitatem
Christi fluxerunt anni quinque
milia et ducenti anni.
Adhuc antiquior quia
antequam fuit factus Adam
deus fuit aeternus et sine
principio. Iste enim puer
fuit antiquior matre

sua que in certo designa
anime concepit et ignoto de-
tinuit eum. Peperit etiam il-
le qui ita antiquus fuit iste
hodie factus est novicius
quia puer lactens in spe-
cie flevit coram matre
sua, et videbat coram ange-
lis in celo. Hodie etiam con-
venit parvus et magnus
unde dicit celum et terram ego
impleo. Iste magnus est
qui est in terra sub terra circa
terram et totum mundum in
sua manu portat. Quem
est totus mundus cape-
re non potest sicut cantat ecclesia
sancta. Ita parvus factus
est hodie quod collocatus
fuit in duobus parvis locis
scilicet in utero et in presepio quod
non erat ibi locus nisi in ad-
versorio. O quale gaudium
habuit beata virgo quando ipsum
peperit. Tunc etiam alloquebatur
eum verbis dulcissimis
dicens et in amplexu: Tu
deus meus, tu creator
meus, tu salvator meus,
et ideo quia tu es deus
meus te adoro tamquam
deum meum. Et ponens eum
in presepio ipsum quem genuit
adoravit procidens super
terram et tunc levans va-
gientem eum de presepio
ponens eum in sinum deo-
sculabatur dicens: Tu dilectus

meus tu princeps meus
tu rex meus. Sic virtus?
solent dicere filio dilecto.
Ista civitas bene patuit in
Octaviano rege quem senatus
Rome voluit eum adora-
re quia potentissimus
et fortissimus fuit notatus
in bello. Prudens autem
imperator se mortalem in-
telligens et mortalitatis
noluit sibi nomen usurpare.
Novit Sibilla eum regis
filiam gentilis que multa
de passione Christi predixerat
scire volens si in mundo eo
maior nasceretur aliquid. Que
venit ad eum in die nativitatis
domini et ei in meridie circulus
aureus apparuit circa solem
et in medio circuli virgo pul-
cherrima puerum gestans in
gremio. Tunc autem imperator
de predicta visione nimium
miraretur audivit vocem
dicentem sibi: hec ara celi. Qui
venit ad eum cum centum
principibus et intrans ca-
meram eius ostendit ei ymagi-
nem in celo virginis pul-
cherrime que puerum tene-
bat in gremio. Tunc quem
Octavianus regem dixit ei:
Iste puer maior est te
et ecce quod virgo pariet
et virgo post partum perma-
nebit. Tunc autem se rex
adorari non permisit

sed thura obtulit et deos
dici se votum recusavit.
Hodie est parvus et dives
advenit apostolus qui
cum dives esset propter vos
egenus factus est ut
eius inopia divites
essemus. In manu eius
fuit omnis thesaurus quem
dat cui vult et quantum vult
et quando vult et quod vult
aufert. Paupertas eius
apparet quod mater eius
cunabulum habere non pote-
rat ut capiti eius sup-
poneret nec etiam habuit
dignum hospitium conveniret
et vilibus pannis eum
involvit. Christus fecit ut a
nobis plus paupertas dili-
geretur, ut sua paupertate nos
divites faceret et ut pauperem
consolatus sit, et mon-
straret quam dilecta
qui voluit venire ad celum
vel cum apostolis vel cum
angelis vel cum beata virgine
sed solus Christus venit pro
omnibus. De sancto Stephano

Stephanus autem plenus

gratia et fortitudine facie-
bat signa et prodigia ma-
gna in populo. Dictus vero
hodie recolit ecclesia pugna-
vit cum vero milite
Christi non pugna vincit

cum uno bellum pugna tamen
multitudine de quibus
tamen ipse triumphauit contra in-
imicos et signifer mar-
tirum post passionem christi
primus uiolentia inimi-
corum intrauit quod in ce-
lum est gloriosum Cum
enim aliquis forte contra ex-
pugnatum ille non est multum
laudabilis qui per qua
maior post intrauit licet
tamen ualde ille gloriosus habetur
et multum remuneratur qui
est primus uel primus intrando ci-
uitatem hoc fecit beatus stephanus
et ideo beatus lucas in me-
dium concedat hoc dominus
Stephanus ait Augustinus
passiuum duo nota post
passionem beati stephani
secundo passionis attrisionem
Circa eius passionem
notandum est quod diabolus
triplici modo sanctos supe-
rare conatur aliquando per suis ut
alliciat sicut diuitiis et
honoribus aliquid addi-
tis ut frangat sicut
Job aliquid ut decipiat
sicut decepit euam et
ideo dicitur mille artium
fex quia mille artes
habet decipiendo contra tri-
plici modo diabolus beatum
Stephanum uincere uoluit sed
non preualuit Nec eum
potuit animus eius aliquis
prosperitatibus alicere quia ut
honoribus nec diuitiis ut
deliciis fuit quidem in magno
honore quia archidiaconus
ordinatus fuit et spiritualium
ministrator quia summus prin-
ceps fuit et eum in temporali-
bus tamen eius sedem non
potuit ad petrum uel ad ma-
num statim Secundo diabolus
eum uincere non potuit nec
decipere per astutia uel fallacia et
ab hominem sapiens fuit hoc
probatur sic surrexerunt quidam
contra eum de sinagoga
disputantes cum sancto stephano
et uidentes ei nihil quod ipsum
apud presentem nedum uin-
cere uincere nec ullo uer-
bis nec eum uincere tem-
tantes sed disputatione te-
neri prouocatione et tormentatorum
elatione Et eodem ipse testes
superauit testes falsos eo
uicit et conuincit et desuper
tormentis triumphauit et in
qualibet pugna adiutorium
de celo datum est ei Supra
datus est sanctus spiritus
qui facundiam ministrauit
Que a uultus angelicus
qua falsos testes terret
Et in 3a uisus est christus
adiuuare uidetur et non po-
terant resistere spiritui quo
loquebatur per Stephanum
Matthei 10 non tamen uos
estis qui loquimini &c.
Tertio diabolus conatus eum uin-
cere per asperitatem tormenta inducen-
tes ipsos iudeos ut ipsum la-
pidarent Nam beatus stephanus
se de omnibus que sibi falsi
testes obiciebant excusabat
Et cum eos arguerit stridebant
dentibus in eum et eicientes
eum extra ciuitatem lapida-
uerunt eum Et tamen ipse uinci non
potuit quia in suo certamine
adiutoria habuit ad eos eiectos
in uita non potuit ex quo habuit
grande certamen ut uigilante
et dimicante aut quod habuit grande
spectaculum quia fuit tota trinitas
ipsum spectante et considerante
aliud quod habuit grande premium quia
licet fuit uirtute se pugilem
fortissimum istud adiutorium
spectatum aut quod habuit grande refu-
gium sed contra et quamque uel
refugere potest et ab hostibus tam
ecclesia cum beatus stephanus in suo
certamine habuit et ideo uinci non
potuit Secundo ut habuit grande contra-
quod sed ipsum qui tamen fortiter
dimicauit ad dextram dei uidet
in gloria nec homo lapidando
letiens in terra crucifixus affirmat
in gloria se coronari si uicerit
et demum decapitari si succu-
buerit et quod habuit grande auxilium
quia de hoc quod dicit beatus
petrus pro pressuris pro nobis
nos religiosos cum Secundo
habuit grande spectaculum quod notatur
per hoc quod dicit quia uidetur celum
apertum apertum et manum
ut rex glorie et tota curia
celestis uidetur militem
fortiter pugnantem Ideo etiam est
tactum et nos attendere debemus
quia nos aspicit christus
et angeli eius et omnes
sancti Sicut dicit apostolus
spectaculum facti sumus
deo angelis et hominibus
Tertio habuit coram oculis
grande uel premium quod uocatur
ad dextram uidit gloriam dei
ita sicut dicit Gregorius
Considerando premium minui-
tur uim flagelli Nos autem
in tribulatione positi co-
gitare debemus quod nobis
obiectum exponitur celeste
regnum ad premium quod de tem-
ptationibus in finali sup-
plicium quod debet succumben-
tibus contra apposuit tibi
ignem et aquam quod uolueris
ad quod uolueris extende
manum tuam Quarto
habuit grande auxilium
in christum adiutorem pati
quod tibi tangitur cum dicit et
ihesum stantem etc. dicit glosa
quia stare pugnantis
uel adiuuantis est recte stare
ad dextram patris uidit quem inter
persecutores habuit adiutorem
unum Nos in tribulatione po-
siti considerare debemus
quod non soli pugnamus sed
deus pro nobis unde pro ta

et ipse in tribulatione nobiscum
est. Hoc signatum est Exo-
di xiiii°. Ubi legitur quod filii Israel
cum egressi fuissent de Egipto
et venissent ad mare
rubrum et vidissent Egiptios
post se insequentes ceperunt
clamare ad Moysen numquid
non erant nobis sepulture
in Egipto quod nos adduxisti
ut hic interficeremur gladio
quibus respondit Moyses
nolite timere dominus pugnat
pro nobis et vos tacebitis
et statim percussit virga mare
divisum est quod sicco pede per-
transierunt quamque cum se-
quentur Egipti submersi sunt
Exponitur per filios Israel nos
quam intellectu sensu qui
cum volumus fugere de Egipto
et de malo et statim insequuntur
nos peccata in diabolus cum
suo exercitu scilicet temptationibus
sed cum iam videtur nobis
quod non possimus ei resistere
tunc Moyses in predicator
dicit nobis nolite timere
quia dominus pugnavit pro
nobis hostes vestros in mari
submergendo in inferno
et vos ultra promissionis
in terra ducendo terra non
tiua celestis [illegible] adpro-
pinquandum [illegible] plena
in oculos [illegible] Hoc est signum
[illegible] regum vi° ubi dicitur quod
cum quidam rex obsedisset unam
civitatem in qua erat
Elizeus propheta qui habebat
unum puerum qui sibi serviebat
qui cum vidisset magnum ex-
ercitum dixit ve nobis domine
Cum vidit propheta noli timere
plures enim sunt nobiscum quam
cum eis et adoravit Elizeus
dominum et aperuit dominus pueri ocu-
los et vidit montem plenum
exercitu celesti qui stabat
sanguineos equos et currus
quos misit dominus in adiuto-
rium prophete suo exercito sicut
guide rescite refugium in ipsum
celum quod vidit apertum ad
quod debebat refugere et ab ho-
stibus tutus esse tollerabiliter
quod ei esse poterat dum lucta-
destructo considerato palacio
celesti iam aperto ipse pater
primus fuit beatus lucas [illegible]
bit passionis occasionem que
quidem fuit ex eo quod veritatem
predicabat quod multa miracula
faciebat in vita sua sed etiam
post mortem quorum quidam dicunt
quatuor fuerunt unde quinque
sunt parentes quedam
que fuerunt venientes fecit
in quod mirabilia que dicunt
sua manum quia multos
tribulacionibus subvenerunt prout
patet in fratre et sorore
qui propter patrem quod in matre
confirmavit tremore me-
brorum incurrunt fecit vesti-
bus dominus erat quedam
nobilis domina que habebat
decem filios et septem filias
quadam vice mater
ab eis offensa maledictione
prius a patre subito omnes me-
brorum tremore sunt percussi et
fratrum sororum predicta habu-
erunt oculos non ferentes ut
natos per totum mundum vagan-
tes ceperunt quorum duo frater et
soror yponiam venit et ad ecclesiam
sancti Stephani intraverunt
et vaita sanitate sunt ambo
consecuti pietas est summa
apparet in hoc quod pro suis lapi-
datoribus flexis genibus
oravit et ipse stando oravit
Secundo fecit quedam mirabilia
que ostendunt sua potentiam
ipse enim cum fuit posse super
creaturas insensibiles ut
super celum super terram super aquam
super demones sicut igitur
pro se super celum quod intus suus apparuit
quod in sua passione apertum
vidit item super terram qui
inventione sui corporis terre-
motus fecit item super aerem
quia cum scintillas magna ce-
cide plumma magna abs-
que destrucione fecit item super
aquam quia in translatione sui
corporis legitur quod alexander
ulterum cum uxore sua adyt
et beati Stephani oratorium con-
struxit post eius obitum
iuxta eius corpus se sepel-
liri fecit evoluto septe-
annis Iuliana uxor eius
in patriam volens redire
corpus viri sui volebat
secum ferre quod cum ab episcopo
multis precibus postulasset
episcopus duos loculos ar-
genteos protulit dicens non
novi quis ex his loculis
viri tui at illa ego no-
vi et impetuose amplexabat
corpus beati Stephani
sic ergo dum corpus vi-
ri putet accepit tamen corpus
beati Stephani cum autem navim
cum corpore conscendisset
ympnum audivit angelicum
clamavit demones et
suscitavit tempestates di-
centes ve nobis quia nos
Stephane domine [illegible]
liberemus cum autem naute
naufragium timerent
sanctus Stephanus invocatur
abeis et statim apparuit
dicens ego sum nolite timere
statim tranquillitas facta
fuit est potestatem super cor-
pora in sui inventione quod
plures diversis languoribus
sunt curati item habuit
potestatem super demones
sicut patet in filia cuiusdam im-
peratoris a demone obsessa
eiciat ipsum demonem
exiuit [illegible] se reli-
quie eius sunt tante
virtutis tunc est res insen-
sibiles in eius nomine

benedicti inveniantur
fuisse magne virtutis sicut
sunt herbe et flores. Ita
sicut refert Aug[ustinus] li[bro] 22 quedam
mulier cecis defuncta cuius
tunicam ad b[eatum] S[tephanum] ... eam de
portaverunt que cum super
corpus defuncte fuisset
posita protinus sana sur
rexit. Et flores super alta
re b[eati] Stephani positi fu
erunt et inde ablati fuerunt
ad oculos cuiusdam mulieris reporta
ti statim visum recepit.
Tercio fecit quidam in
vacula que dicunt quinte
fit reverencie cum namque
corpus in reverencia ha
buerunt deus pater angeli
apostoli spiritus maligni et etiam
ipsi mortui. Deus quidem
reverencia corpus habuit
namque cum in loco vili ia
ceret deus ipsum manifestavit
et in monte Syon ipsum
sepelliri fecit. Item ipsum
in reverencia habuerunt angeli
celestes melodias super
ipsum cantare audit[i] sunt
post incendium eo dum
de Constantinopoli Roma
fuisset translatus et in eodem
tumulo cum s[an]c[t]o Laurencio
ponitur meo... ab ange
lis est iacere et audituri
O felix Roma que corpus
Hyspani Laurencii et Ste
phani Ierosolimitani
duo claudi meis

Item ipsum in reverencia ha
buerunt apostoli demones cum cla
mabat filia Theodosi quod
nisi Stephanus Romam
veniret eo ... quia sic
est apostolorum voluntas. Item ipsum
in reverencia habuerunt spiritus
maligni ... noluit ut
ipsi eum manifestarent.
Unde cum corpus eius Consta
tinopoli defertur demones
clamabat filius (?) ... venit
qui ... captivatus est ab ipsis
... Cum autem post modum
corpus eius Rome cum ...
tum fuisset in quidam sepulcrum
ipsum deponere vellent de
mon qui de corpore filie The
odosi exiuit clamavit quod
frustra laboraretis quia non
iacet hic sed apud fratrem
suum Laurencium sibi sedem
elegit. Item ipsum in reveren
cia habuit mortuum ita quod perplexos
Laurencius fuisse apud nos ...
Laurencius ... sepulcrum
... b[eato] Stephano
reliquit ... et nos ipsum
honoremus quia per nos
... ut ad regna celorum
perveniamus. [De] b[eato] Iohanne
evangelista

Dilectus meus mihi et ego illi
Cant[icorum]

Verba ista possunt exponi loqui
de Iohanne evangelista dicente

Et dilectus meus mihi Iohanne
sicut dicit apostolus quem dilige
bat Christus. Circa ista dilectionem
Christi ad Iohannem de duobus querere
possimus. Primo que fuit ca[usa]
quare Christus istum Iohannem dilexit.
2° que fuit signa dilectionis
quod Christus Iohanni ostendit. Circa
primum sciendum quod fuit tres cau
se dilectionis Christi ad Iohannem.
Prima fuit ipsius puritas
unde ... sicut tractator ... eciam
... species sive materia diligit pu
ritatem et mundiciam. Proverbiorum
... qui diligit cordis mun
diciam habebit amicum rege(m).
... b[eatus] Iohannes puritatem
habuit ideo ipsum Christus specialiter dilexit.
Quia precellens autem eius virgi
nitas fuit in vita scilicet et in mor
te et post mortem. In vita quidem
eius virginitas meruit maio
rem cum Christo habere familiaritatem
et non tantum in presenti sed in regno
celorum. Unde dicit Iohannes: cum es
raptus in celum vidi ... mag
num ... in albis
vestibus post agnum qui cum
quesivisset de eis qui essent
visum est ei hii sunt qui cum
mulieribus non sunt coinquinati
virgines enim sunt et sequuntur
agnum quocumque ierit. B[eatus] autem
eius virginitas commendabilis
fuisse in morte. Et hoc patet per
... que in sepulcro eius ap
paruit. Unde legitur de eo quod cum
esset centum annorum nonaginta

(?) iussit sibi fodi sepulcrum
iuxta altare qui cum a
media nocte predicasset us
que ad diem intravit cum
omnibus et subito lux descen
dit de celo et post litteram in
sepulcrum ... et ... illa
erat repletus manna scilicet
pane celesti corpus autem
non invenerunt. Unde ex
clamat beatus ... stupite
omnes quia sepulcrum quod domus
virginis est domus panis
angelorum. Tercio ... eius
virginitas commendabilis post
mortem fuisse quia ... virgo
virginitas accepit coronam
aureolam scilicet in capite et
ideo quia virgo fuit mente
et carne ideo eum Christus precipue
dilexit. Secunda causa quare
eum dilexit fuit eius ac
celeratus ... ipse eum in sua
iuventute ad ipsum conversus
fuit quod deo est valde gra
tum. ... bonum
est viro cum portaverit iu
gum ab adolescentia sua.
De primis namque fuit gra
cia ... nobilis et pater
filio minori magis applaudit
et diligit ideo conversio Iohannis
in sua iuventute Christo fuit
valde grata. Cuius signum
hoc legitur quod deus plurimis
amplexus est eum et ipsi
manus imposuit suas et
benedixit eis que omnia
fuit signa dilectionis

insignia legitur quod Christus talia
signa amoris alicui sancto osten-
dit. Unde legitur quod Johannem nu-
bere volentem de nuptiis vo-
cavit et Christus volens eum
in virginitate manere vocavit a
nuptiis dimisit dilectionem carna-
lem et secutus fuit Christum. Ideo
ipsum plus Christus dilexit pre
aliis apostolis. Tercia causa fuit
ipsius fervens dilectio. Ipse
enim ferventer dilexit Christum
et ideo ipsum Christus dilexit fervent-
ter. Unde abstrahi a dilectione
nullius mentem potuit.
Unde legitur quod post penthecosten
divisis apostolis Johannes
in Asiam est profectus ubi
multas ecclesias fabricavit.
Domicianus autem impera-
tor audiens eius famam
volens eum a Christi dilectione
avertere accepit eum et mi-
sit in ferventis olei dolium ante
portam Latinam. Ipse autem
inde exivit illesus quia
dilectionem quam habuit
igneam in ipso extinxit.
Audiens imperator quod non
sic a predicatione cessaret
nec eum a Christi dilectione
avertere posset ipsum in Pa-
thmos ad insulam in exilium
relegavit ubi solus de-
gens Apocalipsim scripsit. Se-
cundum principale videndum
est que fuerunt huius dilectionis
signa. Circa quod sciendum quod
multa fuerunt signa dilectionis
amoris Christi. Primum consistit

in secretorum revelatione. Et
illud signum erat Johannes
cui secreta revelavit
ipse. Nam adhuc existens
in carne super altitudinem
nonnullorum penetravit celi
choros transcendit angelorum
et ideo per aquilam signatur
que altius volat aliis avi-
bus. Sic Johannes aliis evangelistis.
Ipse enim etiam interfuit secretis
actibus ut sicut puelle re-
suscitationi et transfigurationi
significationem. Secundum signum con-
sistit in honore exhibitione.
Solent enim amici sibi honorem
impendere. In vita enim Vene-
rabilis maximum sibi honorem re-
putavit Isaias quod eum
dominus fecit sponsum suum
et virginis matris custodem
fuit et sic de singulis. In
Johanne autem omnia hec inve-
niuntur. Tercium signum amoris
consistit in familiaritatibus
auscultationis et illud ostendit Christus
quod supra pectus recumbere
eum fecit. O admiranda
dilectio Jo. ... maior
...
ipso iuvenem non audebat
ipsum. Sed Johannes confisus
de dilectione eius interroga-
vit. O sancte Johannes
in pectore isto pulsa pro
nostris peccatoribus. Quartum
signum consistit in donorum
largitione. Solent enim sibi

amici intimo fiunt et commu-
nicata tribuunt. Illud signum Jo-
hanni ostendit Christus quando maiorem the-
saurum quem habuit scilicet matrem
suam sibi commisit dicens ecce
mater tua. Nunc enim cum car-
nalis et velud cum ma-
tre dilectam dilecto Johanni
daret. Unde non erat tua dicta
quod etiam magnum fuisset si dixisset
ecce mater tua. Nec dixit
ecce filius tuus vel consanguineus
vel notus. Sed dixit ecce filius
tuus. Quintum signum clarum
consistit in diligenti custodie
lesione conservatione. Solent
enim amici intimo et etiam in
mente custodire. Et illud signum
Christus Johanni ostendit quia ipsum cu-
stodivit illesum a dolore mortis.
Sextum signum amoris consistit
in sollicita visitatione. Solent
enim amici se ipsos mutuo
visitare. Illud signum Christus Johanni
ostendit qui in maiori necessitate
scilicet in morte visitavit. Magnum
signum amoris est si alicui mo-
rienti unum angelum mittere
magis si plures. Maximum
si omnes. Sed maximum si ipse solus
veniret. Sicut venit ad mortem
suam ad dilectum apparuit Magi-
stro dilecto Johanni cum angelis
et ceteris sanctis dicens veni
dilecte mi ad me quia tempus
est ut epuleris cum fratribus
tuis. Surgens autem ipse re-
cepit tunc dixit. Dic domine
ad me veniens. Veniente autem

die dominica venit universus
populus ad ecclesiam quam suo no-
mine fuit fabricatam. Cum
a primo galli cantu predicavit
eis ortans eos ut in fide
essent stabiles et mandatis
eius ferventes. Post hoc fossam
cum fecit fieri iuxta altare
descendens quod in eum expan-
sis manibus ad deum dixit.
Invitatus ad convivium
tuum domine Jhesu Christe ecce venio
gratias agens quia dignatus
es ad tuas epulas me in-
vitare sciens quod ex toto corde
desiderabam. Et cum orationem
fecisset tanta lux descendit
super eum quod nullus eum
inspicere potuit. Recedente
autem luce fovea plena
manna venit. Septimum
signum dilectionis quod sibi
ostendit fuit potencia mi-
raculorum. Ipse quod potestatem
habuit super demones et
super corpora que sanabat
et super naturas rerum. Unde
legitur quod duos iuvenes
quos convertebat ad fidem
qui fuerunt divites cibus
vendidit pauperibus erogavit.
Nec postea sicut apostolus qua-
dam autem die videntes
suos servos vestibus
fulgentibus et se egenos
repperit contristari
quod videns sanctus Johannes
et dixit eis ut virgas et
lapides a littore maris

apparuerunt cepit z eos i
am et gemmas preciosas
conuit et artifices iussit esse
presentem dies examinarent
et durauit z quod nunquam tem
pus aurum et gemmas pre
ciosas vidissent dixit quod eis
aplus Ite z redimite terras
quas vendidistis quia celorum
premia perdidistis estote di
uites temporaliter ut eternum
mendicetis qui post modicum
tempus de hoc quod fecerant con
dolebat et ad pedes apli
se prosternentes veniam
postulabant quibus aplus
dixit xxx diebus penitenciam
agite in quibus orate ut
virge z lapides in pristinum sta
tum reuertantur Et cum fecis
set ait eis Ite z virgas tol
lite z lapides deferte
vel ut fecerunt virge z la
pides in suam viam reuer
sa sunt Item [illegible]
dicit super mortuum [illegible]
de eo quod de [illegible]
fuisset ephesum [illegible]
drusianam [illegible] que sunt
aduentum [illegible] desid
rabat [illegible] efferebat
contra eum [illegible]
et orphani dixerunt ei sancte
Johannes drusiana [illegible]
que tuis monitis [illegible]
abstinens nos omnes
nutriebat z tuum quoque
desiderabat aduentum dicens
[illegible] videam apostolum dei antequam
moriar Ecce venisti z te
videre non potuit Tunc

S. Innocentum

iussit sextus de pontu quod dum
veniens ihesus xpc fecerit te
dixit signa fuge z vade in
domum tuam z para mense
refectionem Statim illa sur
rexit et cepit ire sollicita
de refectione Item habuit po
testatem super elementa vnde
eo quod in epistola scribitur habuerunt
rogauit dominum ut nullas
aeris pluuias z nullas molestias
pateretur quod z factum est unde ipsum
sedile habet eius loco [illegible]
elementa quod nec pluit nec
ningit nec venti sunt ibi nec
aliqua impedimenta [illegible] in
nocentum

Vidi super montem syon agnum

stantem et cum eo centum
quadraginta quatuor mi
lia [illegible] Consuetudo est
dominum qui visitat remotas
partes quod tunc recipiunt secum
pallacium sed cancellarium [illegible] palacium
familiaritate z solacium z cu
rat iuuenes pueros [illegible]
obsequium Sic nos dominus ce
li nolens remotas terras
visitare vz celum quod est a distat
per septem milia annorum
[illegible] in tanto spacio [illegible]
inueniet [illegible]
[illegible] xpus duxit secum
pallacium suum scilicet beatum ste palatium
phanum et cancellarium
suum scilicet beatum iohannem z pueros
innocentes scilicet quorum hodie

festum agimus z quorum tria
in ista epistola notari possunt
vz ipsorum innocentia quam
habuerunt penam quam su
stinuerunt gloriam ad quam
peruenerunt ipsorum igitur gloria
notatur ex loco ex consorcio ex
suaui cantico ex [illegible] vestitu
vere felix ipsorum gloria ex loco
in quo est hereditas dei de quo
monte habetur in exodo Introduces eos z plantabis
in monte hereditatis tue fir
missimo habitaculo tuo quia
[illegible] mons syon id est specula
ibi [illegible] speculantur illum dulcis
simum creatorem nostrum quia
faciem ad faciem videbimus
eum quem modo non videmus
nisi per fidem Hic [illegible] est nobis
de quo dicit propheta [illegible] ascen
det in montem domini Et quia
modo illi sunt isti gloriosi pu
eri in isto monte ideo securi sunt
ab hostibus mentis et corpo
ris [illegible] Item felix eorum
gloria notatur ex consorcio a
gni unde vidi agnum stantem
In quo humilitas significatur
In qua humilitate totum eorum
gaudium consistit [illegible] z ipsi
angeli desiderant prospicere Istum
agnum desiderabant patres sancti
unde [illegible] milibus annorum
ad [illegible] emitte agnum
dominatorem terre z nos tum in
consorcio agni notatur eorum
gloria secundo ex consorcio [illegible]

angelorum z sanctorum O quam
delectabile est in tam ma
gna in tam beata societa
te ubi unus letatur in
gaudio z multo alterius
[illegible] signat [illegible] pacifica
societas in malo [illegible]
quod attulit exploratores
[illegible] pinguissimi vel
malo [illegible] e pomum
paradisi ubi [illegible]
est beata societas sanctorum
sine discordia et sine in
uidia Item felix eorum gloria
notatur ex celesti regio si
gno quia [illegible] nomine
xpi non nunc patris eius
scriptum in frontibus suis
[illegible] vocabantur filij dei
et de familia xpi Item
felix eorum gloria notatur ex
singulari cantico quia ca
tabunt canticum nouum quod
erit dulcius omni [illegible]
[illegible] pena [illegible]
dicitur hij empti ex hominibus
i redempti ex culpa in qua
nati sunt et hoc precioso
sanguine suo baptisati
[illegible] quorum pena [illegible]
quia prima fuit [illegible]
sue persecutiones xpi [illegible]
aliud omnes martires [illegible]
[illegible] vnde angeli [illegible]
eos flores sancte [illegible]
quia primi [illegible] Item
[illegible] eorum pena [illegible]

quia loco Christi passi sunt
Christi et pro eodem querebatur
et ipsi loco eius occidebantur
Unde legitur quod magi venien-
tes in Jerusalem de ortu no-
vi regis sciscitabantur. He-
rodes autem hec audiens tur-
batus est timens ne aliquis
natus esset qui eum tamquam
alienum regni repelleret
de regno. Rogabat igitur
magos ut eo invento sibi
renunciarent simulans se velle
adorare quem vellet necare
[illegible]. Videns autem quod illusus
esset a magis quod ad eum non
redierunt venisset de morte pue-
rorum qui erant in Bethlehem
cepit cogitare ut cum eis
illum quem timebat occideret.
De ammonicione autem an-
geli Joseph cum puero et
matre in Egyptum fugit
ubi quasi septem annos usque
ad obitum Herodis mansit.
Interea Herodes a filiis ad
Cesarem citatur cuique pro
filiis coram Cesare disceptantibus
tamen diffinitum est
ut filii patri in omnibus
obedirent. Rediens autem
occidit omnes pueros qui
erant in Bethlehem ab in-
fantibus duorum annorum
usque ad pueros unius
anni vel unius noctis. Tunc
impletum est quod dictum
est per prophetam. Vox in Rama

audita est ploratus et ulula-
tus puerorum et martirum cum
dicta est in Rama i. excel-
so. 3o notatur ipsorum inno-
cencia cum dicitur. Hii sunt
qui cum mulieribus non sunt
coinquinati, ut innocentes sal-
varentur quia in ore ipsorum
non est inventum mendacium
nec in corde malicia. Et
sine malicia sicut ad Ebreos
[illegible]. Sicut enim macula in fa-
cie pectus in conciencia vi-
lem deformat hominem a-
pud deum. Qui igitur velit
cum sanctis innocentibus
habitare in celo debet maculas
suas hic lavare. Propterea
unde in Exodo 3o xxxviii c.
legitur quod ante templum erat
factum piscina que dicebatur
mare eneum et erat circumda-
ta speculis ut ingredientes
templum maculas in speculis
considerantes ipsas in mari
eneo abluerent ut sic in
templum intrarent. Nos igitur
intraturi summum templum
celeste i. ideo debemus nos
considerare ut speculo sancte
scripture et lavare lacrimas
penitencie. Et mundi estote
et sic mundati introibimus
templum celeste gaudendi. Sed
igitur isti [illegible] ipsi [illegible]
Sicut enim [illegible] regis gaudendum
est inter magos [illegible]

multitudo et maxime sunt eorum
familiares et secretarii regis
et regni dignacione regis tales
sunt martires. Sunt
in familiares et secretarii re-
gis Christi. Hii sequuntur agnum
quocumque ierit. Sunt autem
induti vestibus albis qui
induti sunt. Sunt etiam de cogni-
tacione Christi quia sunt Beth-
leem et de tribu Iuda ori-
gine duxerunt. Nota tres Hero-
des fuisse dicuntur. Primus Asca-
lonita sub quo Christus natus est.
Secundus Antipas qui Johannem decol-
lavit. Tertius Agrippa qui Iaco-
bum occidit et Petrum incarcera-
vit. Ascalonita necat pueros
Antipa Johannem, Agrippa Ia-
cobum claudens in carcere Petrum.
Sequitur de sancto Thoma.

Sacerdos magnus qui unctus est

oleo sancto vocatur. In lege
scriptum est quod in lege summi sa-
cerdotes fierent et vocabantur
ut sic qui [illegible] quod profugi libera-
reddita ad propria redirent. 2o
in verbis istis que scripta sunt in libro
Numeri duo possumus notare.
Primo est Filius servus Dei sa-
cerdos magnus qui unctus
est oleo. 2o eius passione
cum ibi moratur. Primo no-
tatur eius que fuit magne

dignitatis et magne potestatis
et magne sanctitatis. De
primo in hoc notatur quod sa-
cerdos. Potestas in hoc quia
magna sanctitas in hoc quod o-
leo sancto est unctus. Sunt
igitur sacerdotes sive pontifices
sunt magne sanctitatis digni
et ideo legitur in veteri le-
ge quod pontifices sive patri-
archa erant [illegible]. 3o
quia per [illegible] sancti
sanctificabant. Unde dicitur
Exodo xix. sacerdotes qui
accedunt ad dominum sanctificentur
ne adveniat percuciet et ideo
sacerdotes [illegible] se quod
ad [illegible] [illegible] [illegible]
2o connexionem erat ei propter
dei [illegible] et lege cum
[illegible]. Unde Leviticus [illegible] precep-
tum est in [illegible]
in [illegible] [illegible] ut
[illegible] docendi et
discernendi inter prophetam
et sanctum doceat quod filios
ipsos [illegible] legittimum
[illegible]. Item [illegible] sacerdotes
[illegible] in [illegible] domini et
non [illegible] [illegible] inter
[illegible] [illegible] [illegible]
oblata domini et hoc fuit eis
concessum quod orare debe-
rent apostolo ut posset a
[illegible] absolvi liberaliter
possent [illegible] [illegible]

dei vii in exodo xxx° hec
que dominus dixit ad aaron, sic
tendere(?) attende et ymo
late ipsis quia gloria tibi nobis
igitur ut portet ungitur(?)
[illegible] sanctus thomas
legitur fecisse qui ampl-
liavit uno ut potest celi-
altum defendendo honeste
se conservando se peccatis
sanctificabat predicacionem
insistendo populum docebat
sepius de nocte orando
hostiam pro se et populo offerebat
ut habetur in sua legenda
[illegible] nota sua patens(?) quia
magnus erat magne potesta-
tis fuit quia creatorem
transsubstanciavit in carnem
panem scilicet et vinum in
verum corpus christi et sanguinem
quod nec angelis concessum
Item magne potestatis fuit
quia animas mortuorum
in peccatis vivificavit con-
fessiones audiendo et
peccata absolvendo. Quarto(?)
igitur potens fuit quia
aliqui principes vel reges
hominum unde qui potestatem
super corpora et non super
animas. Sed sacerdotes
sunt utrumque quia quecumque
ligaverint super terram erit
ligatum et in celis et quecumque
solveritis super terram erit
solutum et in celis. Tercio
dotatur eius sanctitas
quia alios sanctos multis

Ipsius tria fuerunt primo quod
credidit 2° quia pavit 3°
quia privat(?) hec tria fuerunt
in sancto thoma. Fuit enim ex(?)
dorsienus(?) honesta conversatione
fructuosus bona operatione
fuit penalis(?) in maceracione
operatione vii legitur quod a prin-
cipio vita sua sanctam et
virginem vitam duxit. Item
fuit fructuosus bona
operatione vii legitur de eo quod
pauperum pedes lavit cot-
tidie tredecim genibus
osculavit et refectis dans
cuilibet quatuor argen-
teos domum remittebat
et sic apparet eius sanctitas
magna. Tercio sanctissimo pre-
stat morte(?) vii legitur de
eo quod post aliquot dies an-
tequam martirium inveniens quidam
[illegible]
[illegible] ventis quod nusquam
ad primum ordinem [illegible]
ductus fuisset et inter apostolos
pedes quandam vidit
suscepit igitur angelus et
hec pedes angelus vidit
quod sancti thome anglorum
episcopo fuerunt. Item mira-
bilis creatura testata
eius sanctitatem / fuit enim quidam
cuius faciens loqui [illegible]
cum [illegible] et illa sicut
didicerat clamare cepit
sancte thoma adiuva me

et statim unus mortuus ce-
cidit et illa evasit. Item eius
sanctitate testati sunt angeli
eius post mortem suam
clerici regine eternam incepe-
runt et [illegible] missam agentes
deficientes subito angelorum
chori astantes voces can-
tantes introierunt et
letabitur iustus incipientes
et clerici tacti perfecerunt et
hec fuit vera institutio dei
dum cantionum [illegible]
[illegible] in canticis laudis
Item beata virgo testata est eius
sanctitate vii legitur quod sacerdos quidam
missam de beata virgine cotidie
celebrabat qui accusatus
suspenditur per beatum thomam
ab officio. Cum autem beatus
thomas aliquid in quo ambu-
labat consuere vellet sub lecto
abscondisset ut ad consuendum
horum tempus virgo beata apparuit
sacerdoti dicens vade ad archi-
episcopum et dic quod [illegible] ob amorem
dicebas missam talem quod
est in tali loco consuit et
[illegible] rubeam de qua ille
consuit ibidem reliquit quod
audiens et postmodum inveniens
stupuit et in dictum relaxa-
tur presbiter qui erat sibi ac-
cusatus. Secundo vero eius gloriosa(?)
passio que fuit gravis
in hac quod enim reliquerat

ceperat(?) ecclesiam suam
et omnia que habebat
et fuit enim de terra se-
gravis fuit in eius
amicis qui omnes [illegible]
[illegible] erant electi de terra
[illegible] gravius in corpore
suo quod occisus fuit et
omnia sicut in lege
dei sua per obedientiam ec-
clesie iura ecclesie defendit
et regi iniusto obtemperabit(?)
[illegible] in suam comitatam(?)
omnia que erant archi-
episcopi et suorum distruxit et
totam eius progeniem
ex illo condempnavit
nec differens condicionum
vel sexus ordinis vel
etatis illi / ipse non pro rege
et pro regno anglie cotidie
[illegible] orabat revelatur
ei quod ad suam ecclesiam
esset redditurus et ad regnum(?)
cum palma martirii
migraturum. Cum igitur
post septem annos ad sedem
redisset et a rege illatas
ferre posset etc mi-
lites regis armati ve-
nerunt et ubi archiepiscopus
sit requirerent qui ille
occurrens erat ego quod
vultis et illi venimus
ut occidaris quibus
iste pro deo et pro iustitia

patus sum. Tibi autem nisi quieveris excepto dei preter anathematis gladio bis nec corpus tuum a voracitate ... Deo autem et beate Marie omnibus sanctis et beato Dionysio meam ecclesiam committo et ... dictis ne venatores ... gladys ... ad ... mater dei consecrat beato Silvestro.

9 **Medicina medica preter necessi[illegible]**

tatem. Secundo propter primo cum in multas infirmitates Constantinus incidisset imperator et ullam salutem recuperare invenire posset celestis medicus Silvester affuit qui infirmitates illas expulit et sanitatem donavit et ideo Constantinus eum magnifice honoravit. Infirmitas vero due notantur. Primo est Constantini infirmitas quam incidit. Secundum est honoris ... tas que Silvestrum ... noravit. Circa primum notandum quod Constantinus triplici infirmitate patiebatur. Prima erat corporalis in carne, secunda spiritualis in mente, tertia erat gradualis que erat in sua gente. Prima erat morbus lepre, secunda error ydolatrie, tertia est duratione infestatione. Hunc triplicem morbum curare volebat, sed innocentum puerorum sanguine quem effundere volebat; ydolatriam non curare sed augmentare volebat per paganie religionis ... Sed affuit celestis medicus sanctus Silvester qui hunc triplicem morbum per salubria remedia curavit. Lepram primum curavit per baptismum ... / secundum per doctrinam / tertium per apostolorum visionem. Primo igitur lepram fugavit, curavit per baptismum. Persequente enim Constantino christianos Silvester de urbe exiit et in quodam monte cum suis clericis mansit. Constantinus vero persecutionis causa incidit in plagam lepre. Ex consilio ydolorum et pontificum adducta sunt tria milia puerorum ut eos occidi faciat et se in ipsorum sanguine calido lavaret. Egrediente eo ad locum ubi balneum parari debebat matres puerorum obviabant ei que solutis crinibus miserabiliter ululabant et lacrimabant. Imperator iussit currum stare et dixit ad milites suos: omnem hominem in dignitate constitutum decet enim et pium, melius quod est me mori salva vita innocentum quam per eorum interitum vitam recuperare. Iussit ergo matribus reddi pueros et ut dona plurima redderentur vel preberentur sicque matres flendo venerunt ad domos suas cum gaudio redierunt. Ipse autem imperator ad pallatium redijt. Sequenti nocte Petrus et Paulus apparuerunt ei dicentes: quia pepercisti nos effundere sanguinem, misit nos dominus Ihesus Christus dare tibi sanitatem. Silvestrum episcopum qui latet apud montem Soracte accersite. Hic tibi ostendet piscinam in qua ter mersus ab omni lepra curaberis. Evigilans Constantinus statim misit milites ad Silvestrum. Videns Silvester milites ad martyrium credidit se vocari. Deo autem se commendans Constantino intrepidus presentatur. Cui Constantinus assurgens ait: bene te venisse gratulamur, et narravit ei per ordinem sompnium suum. Silvester ergo eum ad baptismum instruxit. Cum ergo in aquam descendisset baptizandus mirabilis lux ibi emicuit sicque mundus exivit et Christum se vidisse asserens. Cum autem nec curari debuit sic regum sicut legitur quod ubi Naaman in Jordanem descendisset et lavisset se septies in Jordane iuxta sermonem viri dei et restituta est caro eius sicut caro pueri et mundatus est. Per virum dei, inter beatus Silvester, ad cuius mandatum Naaman, id est Constantinus rex, cum descendisset in Jordanem in aquam baptismatis mundatus est. Secundus morbus erat spiritualis in vita sua qui erat morbus erroris infidelitatis et hunc curavit Silvester per fidei predicationem. Erat autem duplex error in terra sua. Primus iudaice perfidie, secundus heretice pravitatis. Primus eius error erat iudaice perfidie. Videlicet Helena mater Constantini in Bethania cum audivit filium ydolis renunciasse eum ... increpavit quod crucifixum deum coleret. Constantinus rescribit illi quod iudeorum magistros adduceret et ipse paganorum doctores ut se in disputatione appareret fides bona et vera. Duxit autem regina centum sexaginta doctissimos iudeorum. Cum igitur Silvester cum clericis suis ad disputandum coram imperatore convenissent cum magistris

uidere omnes eos demisit
et ora aperire non potuerunt
Zambri ultimus qui inter
eos astucior erat dixit et
quia cessauerunt uerba ueniamus
ad facta stultissimi magi
sunt qui circuitione uerborum
Cum ergo sciam nomine omnipotentis
potentis dei cuius uirtute nulla
creatura audire potest et ut me
uera dicere comprobetis taurum
adduci iubeatis fortissimum
et cum in aure eius illud
nomen insonuerit taurum
illico crepabit. Dum igitur
taurus uix centum hominibus
adducitur accessit ad eum
Zambris et in aure eius
susurrauit et tulit taurus
mugitus expirauit omnes
igitur iudei clamabant et silvestro
insultabant quibus sanctus
silvester non nomine dei sed
sed diaboli dixit autem
uiuos non solum uiuentes
mortificat sed et mortuos
resuscitat. Occidere
possent leones et serpentes
posset diabolus sed non uiuificare
Si igitur uult ut credam
taurum resuscitet. Cum ergo
Zambri ad resuscitandum
taurum ut omnibus iungeret
dixit suscitet eum silvester
in nomine dei sui et omnes
in eum credimus. Tunc silvester
facta oratione in nomine
dei filii ihesu christi taurum
surge et sic mansuetus

ad armentum perge. Statim igitur
surrexit. Tunc regina et omnes
iudei conuersi sunt ad fidem
et sic curauit perfidia iudeorum.
Secundus error fuit prauitas
hereticorum et iste error fuit contra
tria doctrina sancti silvestri ad fidem
catholicam cepit disputare.
Constantinus ergo fecit congregare
concilium contra arrium
in quo fuerunt cccxviii episcopi
ubi sancte fidei qui ceciditur
per ceteros additus fuit ubique
silvester fuit et ceteri episcopi contra
arrium disputassent ipse arrius
in facie cecidit et in medio
crepuit ut nephandus
ore quo prius blasphemauerat
uiscera sua euomuit et sic
error prauitatis hereticae malesie
curatus est. Tertius morbus
erat cruciatus ingentis scilicet in
facto per flatum draconis
prius quam eius imperator conuersus
fuerat pontifices ad eum
dixerunt Imperator quod conuersus
es ad fidem draco iste
qui est in fouea plusquam
trecentos homines interficit
flatu suo consule super hoc
Constantinus Silvestrum. Tunc dixit
ergo potentia christi eum cessare
faciam. Ab omni lesione cratem
eum silvestre petrus apparuit
et dixit securus ad draconem
descende eum per ad eum uenerit
dicens ei dominus ihesus
christus de uirgine natus crucifixus
sepultus surrexit sedet

ad dexteram dei patris inde
uenturus iudicare uiuos
et mortuos. Tunc tu sathana
in hoc loco expecta eum donec
ueniat. Os autem eius ligabis
filo cuius descendit itaque silvester
ad draconem omnia fecit
sicut ei impositum fuerat et sic
plaga cessauit et cunctus populus
romanorum ad fidem christi
conuersus fuit et sic iste morbus
draconis curauit eos atrociter
morbo. Sed nota honorem
sublimitatis qua Constantinus
Silvestrum honorauit cum de
lepra mediante eum curatur
cum eum in hoc quod post baptismum
hanc legem dedit ut christus
ab urbe romana tanquam
uerus deus colatur. Secundo ut
qui christum blasphemauerit
puniatur. Tertio ut quicunque
christiano fecisset iniuriam bonorum
suorum partem priuaretur.
Quarto ut sicut imperator romanus
sic romanus pontifex ab
omnibus episcopis habetur. Quinto ut quicunque
in ecclesias fugeret ab omni
priuaretur lesione. Vnde ei equum
ascendenti exponit apostolo
suo famulatum exhibuit
et sic ab eo plurima dona
recepit et a christo manum recepit
hodie coronae

Gloria in excelsis
deo et in terra

pax hominibus bone uoluntatis. Hodie celebramus

diem in qua natus est christus
unde legitur in ewangelio quod
nato domino auditi sunt angeli
cantantes in aere cum magna
leticia duas laudes una
pro deo nunc separato scilicet gloria
in excelsis deo aliam pro homine
nunc reconciliato scilicet in
terra pax hominibus bone
uoluntatis. Sicut enim duo
duos inimicos scilicet diabolum
et hominem unum separabat
per superbiam aliud reconciliauit
per medium et per christum
duobus angeli letantur.
Modo considerare debemus
qualiter reconciliatus fuit
homo cum deo cum christus natus
esset deus cum quererent
patriarche et prophete et alii sancti
deo primo quod ipsimus est
occultus ita quod Ieremias
ait postquam Ysayas dicit Vere
deus absconditus ut uere
deus erat absconditus ualde
patribus et orationibus
querebat et tamen non inueniebat
propter quod natus
fuit in plateis ut inueniri
posset. Secundo querebat quod esset
fructum reuertendus propter
hanc uoluit preparabam ire
tunc magne in lingua etiam
alias fuit quod pro uno peccato
aliqui consumpti sunt
aliqui etiam ab ipsi alii
lapidati sicut legitur in
ueteri lege unde dominus
puer natus est nobis

qui dicit nolite plus ti-
mere erat nasci nescias sicud
puer statim oblivisceretur deo
conquerebatur quod nimius esset
fortis quod nemo posset eum
retinere, psalmus a fortitudine
manus tue ego defeci.
Erat conqueri sicut iacob cum
luctatum fecerit nervum
fregit. Ideo deus iacuit in
cunis ligatus quasi noli
plus conqueri de fortitu-
dine mea ecce una virgo ligat
me quomodo vult postquam me
retinere. Tertio conquerebatur
quod nimius esset nobilis
quod pannis suis non
[illegible]. Unde postquam magnus
deus et laudabilis nimis.
Unde deus natus est in stabulo
quasi noli plus conqueri
quod sim superbus ecce iaceo
in stabulo. In presepio non ha-
bemus pannos sufficientes
quo involvatur et indigens
vestes pauperum. Quarto
conquerebatur quod esset nimius
ignotus quod nesciebat quis
esset postquam exaltationem eius
quis enarrabit. Unde deus
natus est in publico
quasi nolite plus conqueri
quod nesciatis ubi sit deus. Ut
ego sum hic male filius
sed ergo deus fecit nobis per
humilitatem ut ei gratias
agamus et ei perpetue cum a-
nimus. Secundum alterum sermo
de nativitate.

Parvulus filius natus est nobis

Istius circa nativitatem o-
stendit nobis multa signa
humilitatis. Primum quod dicit parvulus
filius tangit magna humi-
litatis. Tertium quod dicit natus tangit
magna patris largitatem et
proprietas quod dicit nobis tangit
nostra salutis dicit ergo primus
quod circa nativitatem domini
sicut dixi prius dictum est
quattuor notare debemus.
Primum est quod humiliter natus
est scilicet de paupere virgine ut
nos crudelis magnificemur
et ditaremur de humilitate so-
la mala duxit omnia res-
pexit humilitatem ancille sue.
Secundum est quod natus est in diu-
sorio in communi domo ut
ostendat nobis quod peregrini sumus
in hoc mundo. Unde paulus
non habemus hic manentem
civitatem sed futuram inquirimus. Unde
post resurrectionem suam apparuit
duobus discipulis in via
ipse peregrinus euntibus ex-
hibendo inmortalitatem
corporis ut nos doceret quia
non habemus manentem
civitatem. Unde petrus obsecro
vos tamquam advenas et
peregrinos ut abstineatis vos
[illegible] non [illegible] ablo

Et velocius tunc sequitur et quia
peregrini sumus in hoc mundo
et cottidie singulis diebus
ad mortem via dicta nos
adoptare debemus ad man-
sionis operibus ut postea eternam
possimus consequi. Tertium
est quod in presepio reclinatus
fuit per vestigia ad dives
ut prima vita nostra usuras[?] elemo-
sinam ut tamen nos admo-
nere [illegible] illud verbum
domine extende sinus ad
habitationem tuam scilicet celestem Ierusalem
veniam ad mensam verum homo
vestitus. Certum est quod vilibus
pannis involutus est quasi
pauperes consolaretur. Dicitur
constituit deus ad dispensa-
tores bonorum suorum divites
in filios suos in pauperibus
consolationem de suis et de aliorum
bonis faciant quia quod de
fiunt divites corpore non est si
dei. Erat karissimum quanta
humilitas dei quia tam in
vili habitu venit in hunc
mundum in medio algoris
ut ostenderet nobis mortis na-
tivitatis sue tanta firmitate
ipse ut et christi ipsum aliquid
sustinerem. Sed tunc erat deus
celestis tunc ubi talis de-
cor est quod oculus non vidit
nec auris audivit. Cui nos
perducere dignetur pater et filius et spiritus
sanctus. Hic circa.

Postquam consummati sunt

dies octo et cetera. Notandum
quod abrahamum fuit concordi-
circumcisionis. Et ne ma-
gna humilitas in christo notam
ingeritur eius quod infantulus
circumcisus est puta deus oc-
tavo die circumcidi voluit
et martir pro nobis fieri
effundendo sanguinem non
ipsius sed pro nostris peccatis
et vere caritate quia ha-
buit ad nos dilectionem
effudit sanguinem pro nobis
Et hoc est contra hereticos
qui dicunt eum non ha-
buisse sanguinem, prima ef-
fusio fuit hodierna die
secunda domina eorum ori-
ginalis peccati quod descendat
ad nos per peccatum ade quod aliter
deleri non potuit. Secunda fuit
in oratione quod in agonia
prolixius orabat ut nunc
daret nos aptius vena-
libus qui potentes dimi-
serunt ubi sedebant san-
guinem flexis genibus
orando pro nobis non enim
fit sudorum nisi per sanguinem
Unde factus est sudor eius
sicut gutte sanguinis de-
currentis in terram et ante
media nocte cenam de-
debat ipsi discipulis suis

discessit cum adiacenti la-
pidum orauit et sic pater
si possibile est Tercia fuit in
flagellatione propter culpam
sbmissionis tue vnde apostolus
dixit passus est pro nobis
Quarta fuit in capite corona
denudatas quia sensum
prius omnis continent in ca-
pite ii corona fuit de spinis
marinis que fuit nimium
acute Quinta in manuum
perforatione ad delendum iniqui-
tates per manum ii opera desi-
gnantur Et hec fecit privilegium
karitatis quia nos dilexit Sex-
ta in pedum perforatione et
ad delendum iniquitates pedum
in corpore quo oculos inclinat
ad prius meditando corde pe-
des effectu operis ferunt ad com-
templandum illud Septima
in lateris apertione ad delendum
peccata cogitationis que ex cor-
de procedit vnde Beda quod Christus
effudit effusum sanguine non
ipse sed operatus ueris tantum
ea effudit quod non remansit
vna gutta in corpore eius
vnde Bernardus cum effudit qui tamen
sola gutta preciosior sit to-
to mundo vnde dicit David
zelus domus tue come-
dit me et dilectionem habuit
ad filios istos ad hoc eum
compulit vel remunera-
tum iram ut sancte i die
iudicium ii Eccli ii adhuc

omnibus non sufficit et constr-
tit in cruce et amplectitur
peccatorem ex tensis manibus
in cruce Et ad primum in-
adhuc qui daret se in cibum
et potum nec adhuc qui ve-
nerandissimum corpus suum
dimittet nobis sicut in tercio
quod videt ~~nobis~~ incongruum et
dimittit facie ad faciem in
futura patria quod debemus
quod nobis prestare dignetur
Christus de Epiphania

Cum natus esset Jhesus in die He-

rodis regis et cetera fratres karissimi
videtis reges orientales qui
magi dicti sunt a magnitu-
dine sancte vnde audientes
multis diebus ante prophetisan-
dum celi et terre nasciturum
que in sanctissimis orationibus
suis quosdam et iacebant
omnes in monte orientali
in oratione desiderantes na-
tiuitatem deinde media nocte
apparuit eis stella lucida in
qua iacebat puer in ymagine
quasi tenere crucis aurea sed
tamen isti tres reges comme-
dantur et aquatuor magnus
insidie virtutibus primo a
magnitudine sapientie
quia Christum natum ipse
cognouerunt que nidem in
maris contemplarerunt

ita scilicet cognouerunt hos posses-
sor suum scilicet et nos in sapientia
cordis debemus ipsum cogno-
scere et diligere Sapientie xiiii° va-
ni sunt omnes in quibus non
sapientia dei Sapientia huius mundi
stultitia est apud deum dicitur
hoc conuenit et semper inqui-
sitionis quia Augustinus dicit et
hoc asserit nunc accepit scilicet
esse quod si veniens crimen ter-
dam diebus perficiebat Cum
festinum festinabat ad dominum
qui est natus sibi et nos
faciemus qui ipsum non
per stellam nouimus sed multa sig-
na que contingunt per ipsum et ad
hunc sequitur per ipsum contingunt
festinare debemus quia scriptum
est ne tardes conuerti ad domi-
num facias sicut coruus qui
dicit cras cras nolo pro crastina
nam nescis enim quid crastina
die deus tecum vnde dicit po-
eta qui non dicit hodie cras
minus aptus erit Eccli ii de
morietur et quasi aqua di-
labuntur in terram et non reuertuntur
Certe deus non promisit discipulis
suis quando sanctum cras
sepelire dimittite mortuos
sepelire venite peregrinum
me sic nos fuerit debemus
esse ut ipsum sequamur et super
omnia diligamus Juxta
illud qui amat patrem
et matrem plus quam me

non est me dignus Tercio
commendantur a deuotione
orationis quia intrantes
domum inuenerunt puerum
cum esset in tam vili loco
nec minus quia ille duxit
per stellam quam nos illos in
multo cordis adorauit Sic
nos illam verum stellam
reuerendissime adorare
debemus in templo et cor-
pore recenti apud deuotissime
debemus Tunc resurrectione
inuidiam ab ista nobilis-
sima stella i apostolo Rom
tres stellas que nos ab
hoc mundo educere debent
prima est Christus de qua i Apoc
Ego sum stella matutina
cuius splendor ducit ad
veritatem Job xxiiii° Ego
sum via veritas et vita i mundo
Secunda stella est Maria
que dicitur stella maris
Beata oratur stella iacob
que dicitur stella nauiga-
tium in fluctibus maris Regina
igitur ut nos ab eis mundis
ducat ad imperatores stellarum
Tercia stella sancti dicti sunt
qui pro rege celesti insuper
tubam et verba comperti sunt
insuper vincla et carceres
Post hec concedat aspolario
ab catione que sit aurea
stellis et auxilio Theodori

nemo ceteris appetibus in conspectu
dei viri natus oculis primo
obtinuerit aurum sic tu bone
christiane auream coronam in arce
ti amicis debes coronam duo
reparare 2o obtinuerit thus
sic nos devotam orationem pro
digna oratio incensum 3o ob
tinuerit mirram que est
amara sic nos amaram
contricionem passionis potuisti vi
vo compunctionis et contricionis
ut aurum thus et mirram
hodie cum tribus regibus
offeramus condigne beatis
Fabiano et Sebastiano

Sancti per fidem vicerunt regna

operati sunt iusticiam adep
ti sunt repromissiones He
breos verbis apostolus ad Ebre
os ostendit sanctos martires
triplicia dona habuisse per que
obtinuerunt regna dei et
primo habuerunt fidem perfec
tam unde dicitur sancti / 2o habuerunt
fidem integram cum dicitur per fidem
/ 3o victoriosissimam pugnam
cum dicitur vicerunt regna, quarto
operati sunt iusticiam quinto
retribucionem eternam cum dicitur
adepti sunt repromissiones
et primo videamus quomodo
hec fuerunt in beato Phabiano
pontifice / postea quomodo fuerunt
in Sebastiano milite

de sancto Phabiano quoque legitur
primo quod fuit mirabiliter electus
quod etiam fidem in defensione
fuit strenuus et quod etiam divinum
officium vel cultum fuit de
votus et quod tandem martirio
fuit coronatus Augustinus
dicit tamen mirabiliter fuit e
lectus ostendit quod fuit sancti
tatem perfectam et illam deus
ostendit in sua electione unde le
gitur quod fuit civis romanus
et papa defuncto cum alio cle
ro ad eligendum populus convenisset inter
eos ipse venit videre exitum
rei nolens et ecce columba
candida descendit super capi
tem eius et cum omnes mirarentur
ab eis in papam eligitur
Nequaquam deus eum ele
gisset nisi eum prius sanctum co
gnovisset [illegible] significa
tum est unde dicebat non
vos me elegistis quecumque elegit
ipse sanctus / 2o quantum con
fidei defensionem fuit strenuus
ostendit quod habuit fidem integ
ram [illegible] per fidem legitur
predicavit et magna pugna
strenue ipsam defendit
3o quantum in potentum re
prehensione fuit constans
et firmus ostendit quod habuit
pugnam victoriosissimam
nam sicut ait Haymo impe
ratori Philippo volenti

intrare cum pastor ingressus et
Quintine imperatorem [illegible] restitit
quousque peccata confiteretur
et inter penitentes staret
[illegible] esse promisit et ideo dicitur
de eo in diebus suis non
timuit principem et poten
tiam nemo illum vicit
quarto quantum circa divinum
cultum fuit devotus ostendit
quod habuit operacionem bona
nam sicut legitur de eo quod
per omnes regiones totius
orbis septem diacones
[illegible] quod omnium martirum
gesta colligerent et ad ipsum
deferrent et per hunc modum
gesta martirum per totum mundum
sunt collecta quinto in fine
fuit martirio coronatus ostendit
quod habuit retribucionem eternam
ista quoque habuit etiam beatus
Sebastianus habuit namque
fidem integram fides autem
integra est que est magna
quod est viva que est firma
talis fuit fides Sebastiani
habuit namque fidem magnam
quod patet quia principatum
deseruit et omnia mundana
contempsit unde dicit quedam
glosa qui veram fidem
de deo habet non curat in
mundanis quia ipse dives fi
erit unde legitur de eo quod Dio
cletianus et Maximianus

imperatoribus ipsis carus
erat ut principatum primi
omnis militis ei tradide
runt et suis aspectibus semper
debebant astare tamen hec
omnia deseruit propter fidem
et ipsorum ydolatriam habuit
fidem non solum in se habuit sed
etiam alios in fide roboravit
unde legitur de eo quod militarem
habitum ideo gerebat ut deficiebat
ut christianorum animos vel
ipsorum [illegible] quas in tormentis
deficere videbat confortabat
dum autem duo viri Mar
cellianus et Marcus germani
fratres propter Christi fidem decol
lari deberent ad eos parentes
venerunt ut ipsorum animos et
ipsorum proposito revocarent
advenit igitur mater soluto
capite scissis vestibus
[illegible] ubera ostendens
dicebat heu me miseram
amitto filios meos ad
mortem [illegible] pater
adducitur manibus suis
et capite aspersus pulvere
[illegible] lamentabiles voces
dabat ad celum et filii mei
[illegible] morte diligite [illegible]
[illegible] super filios meos
[illegible] plangite [illegible] deinde
venerunt uxores ipsorum
parvulos offerentes et dicentes

quibus uos dimittitis et
cum eritis horum infantium
peremptores. Inter hoc cepit
corda eorum molestare. Tunc
sanctus Sebastianus prorumpens in
medium dixit: O fortissimi
milites Christi per nimia blan-
dimenta coronam deponere
sempiternam. Et parentibus di-
xit: Non separabuntur a vobis
sed vadunt in celum parare
vobis sidereas mansiones.
Propter verba confortavit eos
in fide. Et sic magna fuit
fides eius. Habuit enim fide
vivam quia fecit in bonum
faciebat alias fides non
esset viva sed mortua
quia fides sine operibus
mortua est ut dicit Jaco-
bus. Habuit etiam fidem
firmam quia per nulla tor-
menta cedere potuit ab ipsa
unde dicere potuit cum Thobia
vitam illam expectamus
quam deus daturus est illis
qui fidem suam nunquam mu-
tant ab eo. Secundo habuit
sanctitatem perfectam et illa pa-
tuit per verba que predicabat
sponsus suus sunt in passione
unde legitur de eo quod conspici-
eret et predictos martires
in fide confortaret. Zoe
uxor Nicostrati in cuius
domo sancti custodiebantur
que loquelam amiserat
pedibus eius advoluta

manibus veniam postu-
labat. Tunc Sebastianus dixit: Si
ego verus famulus sum Christi et si
vera hec sunt omnia que hec
mulier audivit et credidit
aperiat os eius qui aperuit
os Zacharie prophete. Ad hanc
vocem mulier clamavit:
Benedictus sermo oris tui
et benedicti qui crediderint
omnibus que locutus es.
Vidi enim angelum librum
tenentem ante te in quo
omnia verba que dixisti
scripta erant. Tercio habuit
pugnam victoriosissimam
quia nota [...] vicerunt
regna vicit autem tria
regna scilicet mundum cum ava-
ricia sua divicias contempsit
pauperem vitam duxit
et caruit cum luxuria qua
fugit et a qua elongatus
fugit diabolum cum potentia
et eius ministros de quibus
fuit unus Diocletianus
imperator de quo legitur quod
ad notas beatum Sebastianum
dixit ei: Ego te inter primos
in pallatio meo semper
habui et tu contra salutem
meam et deos meos in-
iuriam facis. Cui Sebastianus:
Pro salute tua semper deum
colui et pro statu regni tui.
Tunc Diocletianus iussit
eum in medium campi

duci et ligari et a militibus
sagittari. Qui tantum eum ita
sagittis impleverunt ut quasi he-
ricius videretur et estimantes illum
mortuum abierunt. Qui vero
paucos dies liberatus stetit
supra gradum pallatii
imperatoris de venientibus de ma-
lis que christianis inferebant
dure redarguit. Dixit quoque
imperator: Es tu ne Sebastianus?
Cui ille: Adhuc me dominus
resuscitavit ut convenirem
vos et redarguerem de malis
vestris que Christi famulis infertis.
Tunc imperator iussit eum
tamdiu flagellari donec
spiritum exalaret et taliter pug-
illando morte triumphavit.
Quarto habuit operationem
devotam cum dicitur operati
sunt iusticiam. Est autem eius
iusticia virtus reddens uni-
cuique quod suum est. Beatus igitur
Sebastianus est iusticiam operatus
christianum ad deum sibi redu-
cere sinuendo unde legitur de
eo quod ipse cottidie sedulus
quod habebat officium operatus
est bonum christianis ad se ipsum
sed in omni salute beate
ultimo custodi te inceptum
et curam tuam sollicita
Cristo quod retribucionem
eternam quam nemo tamen dicitur
adepti sunt repromissione
Christi: Venite benedicti
regnum. De Agnete

S. Agnes

Mulierem fortem quis inveniet

Inventum est autem hodie
in beata Agnete. Quod Salomon
se non posse invenire dice-
bat inventa est igitur hec
mulier una fortis que
duos fortes tirannos
devicit et ipsum diabolum
tirannorum principem superavit.
Fortitudo virginis ostenditur
quod constanter in certamine
sustinuit bellum contra ipsum
prefectum et in contra prefecti
filium. In primo namque
certamine quod habuit cum prefecti
filio qui suam virginitatem
auferre voluit habuit mul-
tiplex impedimentum. Primo
namque impediebatur
a iuventute sua tredecim
annorum erat etas namque
iuvenilis etas magis
est lascivia ad concupiscentiam
magis inclinata. Secundo
a corporis pulcritudine
de ipsa enim legitur quod pul-
chra facie sed pulcrior
fide. Tercio a munerum multitudine
unde cepit ei multa mu-
nera offerre et plura promitte-
re. Mulieres quidem sunt
quas non seducunt munera
nec pulcritudo tamen seducit
munerum oblatio in signum
cuius legitur de rege Pirro
quod fumus abrahe dedit

vellet ruinam ut ipsam fa-
cilius ad consensum coniugii
sui dominum inclinaret. Sed
tot minas supplicia contempnit
et licet tot impedimenta habue-
rit virginitatem observavit
et victoriam obtinuit et ista
per ordinem habentur in legenda
sua, unde legitur de ea quod ter-
decimo anno etatis sue mor-
tem perdidit et vitam invenit.
Pulchra facie erat sed pulchrior
fide, que dum a scolis rediret
filio [illegible] adamatur. Cum ille gem-
mas et divitias promisit si
consensum coniugio eius non
negaret. Cum Agnes: discede
a me, quia iam ab alio
amatore preventa sum qui
est nobilior pulchrior et dicitur
et te. Audiens hoc insanus
iuvenis lecto prosternitur et
per amore egrotavit quare me-
dicis in venit. Erat prima
pugna et victoria secundum
Agnetem habuit contra pre-
fectum qui voluit polluere
eius famam honorem et ho-
nestatem attrahendo ipsam
ad prostibulum. In hoc autem
certamine multa tela recepit
nimis seu [illegible] contra
eam. Primum telum fuit
quia fecit ipsam nudam
per civitatem duci ut mere-
tricibus sibi faceret verecundiam.
Solent enim virgines nuditatem
magis timere quam penam.
Sed contra hoc habuit ad-
iutorium a deo, nam tantam
densitatem capillorum deus
ei tribuit ut melius

quam vestibus tegeretur. Et sic
verecundiam superavit. Secundum
telum fecit in eam quod in loco
turpi scilicet prostibulo eam fecit
includi ut nomen et hone-
statem eius pollueret. Sed contra
hoc habuit angelicam custodiam
et societatem. Ingressa autem
turpitudinis locum angelum
domini paratum invenit, qui
famam loci destruxerat.
Tertium telum fuit quia in loco
obscuro fecit eam claudi ut
loci obscuritas eam terreret
et contra hoc habuit claritatem
ut illi qui ad eam ingressi
fuerant pre nimio splendore
eam videre non poterant.
Quartum telum fuit quia
sine vestimentis fecit eam re-
linqui ut frigore moreretur.
Contra hoc habuit vestem
celestem ut a frigore tegeretur.
Ingressa enim carcerem veste
candidissimam a deo paratam
invenit ad mensuram cor-
poris eius aptam. Quintum
telum fuit quod omnibus fecit
eam exponi ut per vim quis
eam opprimeret. Multos habebat
qui eam illuderent. Contra
hoc habuit divinam virtutem
quia amici qui ad eam ingre-
diebantur viso lumine conte-
rebantur. Sextum telum fuit quod
a filio suo eam illudendam
ut quem noluerat habere mari-
tum haberet amasium. Contra
hoc habuit iusticiam dei que
eam vindicavit. Cum enim

prefectus filius prefecti ad lupa-
nar cum aliis iuvenibus
venisset et eos ingredi iubet
ad eam, et illi compuncti rede-
runt, ille insanos eos appel-
lans ad eam furens intravit.
Cum eam vellet attingere
prefocatus a dyabolo expiravit.
Quod audiens prefectus cum luctu
et fletu ad eam venit et eam
mortem eius suscitat. Cum
Agnes, ille cuius nobilitate
prefectus nolebat in eius perditionem
recepit. Cum prefectus in hoc
appetebat quod hec non magicis
artibus fecisti si impetrare
poteris ut suscitetur, orante Ag-
nete iuvenis resuscitatur et Christum
publice predicat, et sic in
illo certamine triumphat. Tertium
certamen habuit contra pre-
fecti vicarium qui volebat
ipsam corrumpere fidei integritatem
valde per incendio supplicium.
Cum enim vidisset prefectus
miraculum quod per eam filius
eius fuit resuscitatus, libenter
eam liberasset sed populus cla-
mabat ut occideretur. Tunc
ille vicarium suum nomine
Aspasium loco sui constituit
qui iussit ignem copiosissimum
incendi et eam in eum iac-
tari, ut scilicet ignis carnem
[illegible] incineret ne
aliquae reliquie remanerent
quas populi adorarent. Sed
[illegible] devitat quia tot
ignis ardorem habuit de-

votam orantem quod ignem
divisit in duas
partes et in medio illesa
permansit. Unde legitur de ea
cum hec complevisset omnis
omnis ignis extinctus est
ut non carbones incendii
remanserunt. Tunc Aspa-
sius gladium gutture eius
immisit et sic palmam
martyrii a Christo recepit et ideo
[illegible] de una illorum consecrata
est de quibus dicitur in Apocalypsi:
Hii sunt ante thronum
dei amicti stolis albis
et palme in manibus eorum.
Cum parentes eius una
die iuxta tumulum eius
vigilarent viderunt chorum
virginum vestibus aureis ra-
diantem, inter quas viderunt
beatam virginem Agnetem
similiter veste radiantem
et ad dexteram agnum nive
candidiorem stantem et
dicentem: Videte ne me
quasi mortuam lugeatis
sed congaudete mihi quia
cum istis omnibus lucidas
sedes vel mansiones
accepi. Hec sanctam per multos
annos revelatum fuit Con-
stancie filie Constantini
imperatoris. Erat enim ipsa
Constantia prudens sed
ita oppressa ulceribus ut
a capite usque ad pedes in
membrorum eius pars libera
remaneret. Accepta at

sue recipiende salutem
venit et ad sepulcrum beate
Agnetis nocte et licet paga-
na incredula audivit vo-
cem dicentem sibi: Consta-
ntia crede dominum Ihesum Christum
dei esse filium et sanaberis.
Ad hanc vocem evigilavit
et se in omnibus membris
sanatam vidit. Et omnes
qui ad eius sepulcrum vene-
runt sanabantur et videba-
tur fortis quia in hoc tem-
plo etiam Constantia vi-
tavit de hostibus suis et
ideo cum multis virgini-
bus decoravit. Item
alia legitur de quodam sacerdote
qui in ecclesia sancte Agnetis
fungebatur officio qui gra-
vissimam incurrit tem-
ptationem cepit ve-
xari sed cum offendere
noluit a papa cepit petere
licentiam contrahendi cuius
simplicitatem papa considerans
ei dedit anulum et iussit ut
ymagini beate Agnetis que
in sua ecclesia depicta erat
ex parte sua preciperet ut se
permitteret desponsari. Cum
hec sacerdos ymagini in-
dicaret illa continuo digi-
tum anularem porrigens et
anulo suscepto retraxit
manum omnem temptationem
a sacerdote fugavit et dicitur anulus
adhuc digito in manu eius ex-
stare. [illegible]

Vincenti dabo edere de ligno vite

quod est in paradiso dei mei. Apocalypsis
2. Filius dei rex cele-
stis volens milites suos
in pugna huius mundi et carnis
et diaboli animose pugnan-
tes dare victoribus edere
de ligno vite. Et quia
dicit beatus Jeronimus quod nullus
[illegible] coronatus
est nisi se adiungit [illegible] passi sunt.
Ideo nos ad pugnam provocat
quia militia est vita hominis
super terram ut dicit Job. Tria
autem eius sunt necessaria
qui pugnat ut vincere vale-
at scilicet districtio fortitudo
et audacia. Sic benignus
dominus milites proprios suos
instruxit et instruit. Primo
quomodo pugnare debent quia armati
armis virtutum ne succumbant.
2o in pugna fortificat eos
et hoc patienter ne deficiant
in penis. 3o dat eis auda-
ciam exemplo suo quod reliquit
in passione. 4o dat eis an-
imum promissionibus suis.
Et ista tria habuit in se beatus
Vincentius miles regis ce-
lestis nunc. Primo districtionem
habuit quod patet in hoc quod cum
[illegible] fuit ... ordinatus
... beatus Valerius ... lo-
cum ... qui impeditus lin-
gue erat quod non scivisset

nisi districtio eum strinxisset.
Quia autem passionem notare
in istis verbis scilicet eius certamen
sive pugnam. 2o eius vic-
toriam quia pugnavit
primo ibi vincenti 2m ibi
dabo ei de ligno. Certavit autem
beatus Vincentius vivus et
mortuus. Vivus autem fuit
triplex certamen: unum in eculeo
2m in ignis incendio 3m
in tetris ergastulo. [illegible]
[illegible] fecit eum Dacianus
toto corpore distendi distentum
divisis [illegible]
ut legitur quod Dacianus impa-
ter precipiens beatum Valerium
episcopum et Vincentium [illegible]
eos [illegible] et fame ibidem
affligi precepit. Cumque eos
fame defecisse crederet addu-
ci fecit eos quos cum sanos
vidisset iratus est dicens quid
quid dicis tu Valeri qui contra
[illegible] te [illegible]
constitutus. Cumque ille leniter
respondisset dixit ei Vincentius
noli pater quasi mente timida
murmurare. Cui ille iam tibi
fili loqui commiseram dudum.
Tunc ille conversus se ad
Dacianum cepit eum arguere
et in omnibus audacter sibi
respondere. Tunc Dacianus episcopum in
exilium misit Vincentium
vero tanquam contumacem iuve-
nem ut eius exemplo

terrentur in eculeo distenti
cum membris omnibus
iussit dissipari. Tunc ait
ei Dacianus: dic misere
Vincenti quid corpus tuum
conspicis. At ille subridens
hoc est quod semper optavi. Tunc
Cesar iussit eum cum ungu-
libus et fustibus donec tor-
tores deficerent quibus
ille ait ministrum adiu-
tores et [illegible] vice
potuisset et nunc solus Vin-
centius superat vira tor-
menta. Tunc carnifices
pectines ferreos usque ad
costas infixerunt ut de to-
to corde sanguis effluet
[illegible] costarum compagibus
viscera apparuerunt. Et
ait Dacianus: [illegible] tui mi-
serere Vincenti ut possis
tuam pulcram recuperare
iuventutem. Tunc ait
Vincentius: o venenosa
lingua diaboli tormenta
tua non timeo nam quanto
te magis iratum video
eo plus congaudeo. Nolo ut
aliquid minuas
de suppliciis ut te victum
in omnibus fatearis. Illud
etiam ipse tradit gratia
dei spiritu adiuvante unde
gaudebat [illegible] dei [illegible]
plus posse dum
torqueor quam possis
ipse qui torqueris.

2m in certamen habuit in
igne. Dum enim de eculeo
depositus fuisset et ad ignem
duceretur, increpans tardi-
tatem arguendo ad pe-
nam alacriter properat.
Craticulam quoque ascen-
dens sponte ibique assatur,
deinde uncis ferreis totum
corpus eius apparuit
aperte ardentes lamine
infiguntur, sal insuper
in igne conspargitur
et corpus eius volvitur in
resiliens salem volvitur
fortius et torquetur et ut
corpus plus comburatur
desuper vissa iaciuntur.
Sed istud etiamque ipse
vicit pro caritate dei qua
sicut vult dicit ambrosius
torquetur vincentius
rapitur vinctus pro
nomine Christi animus non
continetur plus ardens
igne tenere non continetur
quia igne fit agnus
vincitur quia a corde
eius ardebat omnem i-
gnem exteriorem extin-
guebat. Deinde etiamque
habuit in carcere cum ei
ministri retulissent quod igne
non cremaretur sed immobi-
lis permanet heu ait
dacianus vincimur sed
iam de vincto carcere includa-
tur, testarum acutis sparg-
ite pedes eius ligno
affigite et sine omni

solacio solum relinquite et cum
defecerit nuntiate.
Sed in isto certamine vicit
quia res per quos miles pa-
tiebatur penam convertit
in gloriam. Nam tenebre car-
ceris in immensa luce con-
pelluntur, testarum acutiis
et asperitas in florum suavitatem
mutantur, pedes solvuntur
et angelorum solacio perfruitur,
et cum super flores psallens
incederet cum angelis cantu
dulci et mira suavitatis pro-
cul diffunditur, perterriti custodes
primos carceris cum vidissent
qui intus fuissent ad fidem
conversi sunt. Nota vincentius
quia propter istas prerroga-
tivas contulit ipse eis
habuit vitam lucidam
et ideo non debuit stare in
tenebris, ideo Christus carcerem
illustravit. Secundo habuit
animam floridam,
ideo non debuit tangi
asperitate testarum sed suavitate
florum. 3o quia habuit affectum
non debuit habere
pedes ligatos sed liberos.
Hec exclamat. Dacianus
expedes fatetur vincti ex
non affligi sed adhuc resolvitur
et nunc salutat ad paradisum
dignum et corpus in strato
ligari et celerius ad proprium
transmittitur. Certo quod habuit

vitam angelicam per castita-
tem et victoriam per equam
homines angelis associa-
ti sunt sicut victorem tu gloria
ideo non debuit impressus
moriendo deficere sed in pace
vitam diffinire. Audiens
hec Dacianus ei custodes
convertit ecce ait ad fidem ait quod
ei amplius faciemus cito
eum vincti semper cum tussi
cum ad lectum et in stratis
mollibus deponatur ne
forte sic deficiat et moriatur.
Cum igitur ad lectum depor-
tatus fuisset et ibi paulu-
lum quievisset statim spiritum
tradidisset. Quo audito
Dacianus ait et si non potui
superare viventem puniam
eum defunctum. 2a pugnavit
mortuus et vicit. Iussit
igitur dacianus corpus
eius in campum exponi
avibus ad devorandum
sed statim angelorum custodia
premittitur et in tactus ab
avibus conservatur. Deinde corvus
adveniens alias aves abegit
et lupum accurrentem mor-
sibus et clamore effugavit.
Audiens hec Dacianus
ait puto quod nec defunctum
superare potero. Iubet autem in-
gentem lapidem corpori eius
alligari et in mare proici
ut quem in terra absorpta
consumi non potuit

saltem in mari a piscibus
devoretur. Cum ergo naute
ad terram venissent invenerunt
corpus eius in littore iacens
et quadam matrona ipse
revelavit, invenit et
honorifice sepelivit et ceterum.
Ipse habuit bonum vincere
in quo fortiter pugnavit
et fideliter vicit, ideo sequitur
eius merces quia dicitur
de ligno vite, per illud lignum
signatur istud, de quo
vestitur in eo. Vincentius
et omnes sancti tunc ceterum sunt
autem xii fructus de quibus
vescuntur sancti qui erunt
in hoc ligno. Primus fructus
est sanitas sive infirmitate,
unde post ceteris salvat quod
et ora salvat omnes in
futuritatis corporum. 2a est
iuventus sive senectute,
unde propheta renovabitur ut a-
quile iuventus tua et ceterum.
3a est pulchritudo sive
deformitate, unde dominus sicut
fulgebunt iusti sicut sol.
Quartus est vita sive
morte, sicut premittit
mortem in semper vivam.
Quintus est libertas sive
servitute, propheta. Et si quos
liberabit vere liberi eritis.
Sextus est satietas sive
fame, propheta satiabor cum
apparuit gloria tua. Septimus

est pax sine perturbacione
Nunc In pace factus est
locus eius Octauum est
securitas sine timore
Nunc sedebit populus meus
in opulencia pacis in taber
naculis fiducie et non
erit qui exterreat Nonum
est sciencia sine labore
errore / tunc ita scietis
cunctos quod poterimus nume
re arenam maris plu
uie guttas et stellas ce
li // Decimum est diuicie
sine paupertate / vnde ag
est gaudium sine dolore
Quia leticia sempiterna
super capita eorum Undecimum
est laus sine fine et
hec erit melius quia
ista omnia nunquam finem
habebunt Beati qui habitant
in domo tua in secula seculorum
laudabunt te Et nos si ve
re volumus de hijs fructi
bus cum beato vincencio
debemus viuere septem
nacia que signat septem
tem gentes quas ex
pugnauerunt filij israhel
ut terram promissionis ha
berent De s pauli

**Vas eleccionis
est michi iste**

ut portet nomen meum
coram regibus et gentibus
et filijs israel Act ix Nota Cir
ca conuersionis festum de tribus
possumus querere Tripliciter
querere quare ecclesia sanc
ti pauli potius quam ali
orum sanctorum celebrat super
hoc triplex racio assignatur
Primo propter exemplum quia
quantumcunque sit peccator non de
sperat de venia quando tam in
culpam cadit tam in gra
post modum inspirat fuis
se / 2o propter gaudium sicut / enim
magnam tristiciam ha
buit in eius persecucione
ita magis habebat magnam
leticiam in eius conuersione
3o propter miraculum quod sig
nis nos ostendit vnde cum de
seuissimus persecutor fuerit
fidelissimus predicatorem
vn legitur de eo quod cum multa
mala fecisset paulus quam
sit tamen ad principe sacer
dotum et ab eo litteras ut si
quosque inveniret viros
mulieres duceret in ierusalem ut
illi punirentur Et dum fuisset
in via circumfulsit eum
lux de celo et cecidit in terram
et prostratus est / cum vox de
celo dixit Saule Saule quid me
persequeris cui ille quis es
tu domine ego sum Ihesus quem
tu persequeris

Cui ille quid me vis facere
Exponit dicit Aug / occisus a
gnus a lupis fit agnus
de lupis / Sic mirabiliter con
uersus est quia cum esset in ma
lo proposito tum ipsum deus conuer
tit in quo apparet magna bo
nitas eius Hoc modo possumus
quales vas fuit s paulus
certe fuit vas mundum
vas decorum vas latum vas so
lidum vas mirabile Primo
ergo fuit vas mundum et hoc virgi
nali puritate vnde ipse signatus
fuit per vasa aurea ipsius re
gis Assueri de quibus ipse propinauit
hospitibus suis Vnde legitur
in libro Hester 1o bibebant eciam
aureis poculis assueri in
tempestat leticia et significant
ipsum dominum quia ipse omnes
fratres beatificauit / Iste dominus
nobilibus hospitibus suis id est ho
minibus in mundo hoc qui
sunt hospites et aduene propi
nat potum celestem quidem
illum potum effundit in vas
quod ipse solus mundauit quod
cum in terram prostrauit et
extra in celum rapuit / Vel
Christianus beatus paulus
illo potu celesti hominibus
in mundo propinauit quos
dulciter docendo et predicando
in tantum illud fuit vas
per mirante filio propinante
spiritu sancto perficiente

pater eius miratur filio
auferre rubiginem
de cupiditate et infidelitate
de paulo et regeneratur vas
purissimum Ideo filius propinauit
exhortando et perficiendo spiritus
vero sanctus purificauit
in baptismo omnem ma
culam auferendo Propter
fuit mundum vas Ideo
paulus munditia digna
li hoc patuit in eius
morte quod cum decollatus
fuit lac vnde de suo corpore
exiuit Ideo eius fuit vas
decorum humilitate quia
decorauit omnes virtutes
humilitas ii signatur per car
bunculum quia clarius lu
cet inter omnes lapides
qui erant in veste pon
tificali hanc humilitatem sul
gebat sanctus paulus
Ego sum minimus apostolorum
et non sum dignus vocari
apostolus quia persecutus
sum ecclesiam dei Tercio fuit
vas latum caritate ipse
ut vniuersum mundum
ipse genuisset sic omnes
in regnum dei ipse festinat
inducere docendo orando
predicando scribendo pro dibus
vnde Aug iam pro ad obe
diendum qui prius se feme
bat ad persequendum vbi vi
uere non potuit ut viuere

nec inviolari potuit in
epulantibus mittebat venenum
mandato principis omnes inter
de. Quarto fuit vas so
lidum quia nullo lapide tribu
lationis vel pene frangi
potuit nec minus fuit in
vas auri solidum serena
vultus omnia lapide percussus
maledicebat et ipse bene
dicebat Unde ipse ter virgis
cesus erat semel lapida
tus incarceratus pedibus
ligno affixus ad feras
crudelite percussus ut a be
stiis voraretur et diversas
penas sustinuit nec tamen
frangi potuit unde dicit
in epistolis suis Quis nos
separabit a caritate christi tri
bulatio an angustia an
fames an nunc an
gladius etc. Illius videlicet
per ipsam mortem frangi po
tuit unde cum comina
tionibus ad decollandum
duceretur dixerunt ei tres
milites qui eum ducebant
Dic nobis paule quis est
iste rex quem tam diligis
quod pro eo vis mori quam
vivere diligis et qualem
inde mercedem habebis
Cui paulus de regno dei
et pena inferni [illegible] eos
predicavit quod ipsos ad fidem
convertit quod eum rogaverunt

eum ut libere abiret quo vellet
dicit absit fratres ut fugiam
non enim timeo martirium nec
sum malefactor sed sic miles
christi sto eius quod per vitam istam
ad eternam transibo cum que
nec frangi potuit mortem
eum passet cum enim decollari volunt
[illegible] fuit vas illud mirabile
et [illegible] in luce ipse enim lucem
dedit celis lucem terre lucem
inferis dedit quia quod predicavit
ad fidem tot quasi celos solares
inferis et ita multos celos [illegible]
[illegible] quia multos solares
i. animas et qui infirmatas
ad celum misit secundum lumen
dedit terris predicando ver
bum dei ipse enim figuratus fuit
per illam columpnam lucidam
que israel ducendo dedit et noc
tem illuminabat Sic ipse populum
fidelium predicans ipsos lumine
dei ubi dei illuminavit Tercio
lucem dedit inferis i. ipsis
desperatis sive hereticis quos
illuminavit lumine fidei ut
patet in dionisio unde legitur
de eo quod cum quodam ipse predicasset
athenis dionisius qui
erat magnus philosophus
tum gentilis fuit non crede
bat hiis que a paulo dice
bantur tandem processit unus
cecus [illegible] eis tunc

dixit dionisius paule si istum
cecum illuminaveris credam et
christum Tunc paulus dixit
in nomine christi respice statim
cecus vidit et dionisius et
credidit et baptizatus est et
ambo illuminati sunt unus
in corpore alter in anima et sic
mirabile fuit illud vas
in luce Item mirabile fuit
in miraculorum operatione nam
cum [illegible] fecit aliud
legitur de eo quod cum esset in quadam
insula vipera manum eius
invasit sed eum non lesit
quia potius eam in igne ex
cussit dicitur quoque quod omnes
de progenie hominis illius qui
paulum hospicio recepit
nascuntur et omnes corpus [illegible]
[illegible] ut per beati pauli sic
[illegible] sunt legitur etiam
de eo quod cum quadam solis
predicaret quidam iuvenis
pincerna neronis sibi ad
modum dilectus ut paulum
pre multitudine commodius
audiret fenestram ascendit
et paululum dormitavit in
[illegible] cadens expiravit quod
audiens nero multum de
morte eius doluit paulus
autem hoc audiens dixit a
stantibus ut illuc veniret
et ad pallatium cesaris defunc
tum ad ipsum adducerent

eum allatum paulus
suscitavit et ad cesarem
cum sociis suis misit
Tercio mirabile passionem quo
nomine christi pertulit portavit
autem nomen christi in
corde per fidem in manibus
per bonam operationem in ore
per predicationem dicitur autem
in epistolis suis nomen christi
quingentis vicibus nominasse
unde in tantum dilexit quod nomen
christi etiam in morte habuit
in ore cum enim ad mortem
seu ad locum passionis
pervenisset ad orientem
versus manibus in celum
diutissime cum lacrimis
oravit et gracias [illegible]
[illegible] maledictus [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] collum extendit
tunc decollatus est et
quod caput eius exiliens
ihesus christus hoc nomen dixit
quod sibi in vita sua tam dul
ce extitit clara voce
sonuit unde dicitur quod ubi
caput eius saliit ibi tres
fontes erupuerunt et hic factum
est rome commissio sancti
pauli eadem die facta
est quo christus passus est
et stephanus lapida
tus [illegible] [illegible]

Postquam im-
pleti sunt dies
purgationis marie
Luce secundo capitulo. Ista verba no-
tantur ista que scribuntur pro
sollempnitate scilicet marie pur-
gatione pueri oblatione Symeo-
nis obviatione et sedium
hec ista hodierna festi
appellatur purificatio scilicet ma-
rie candelaria obviatio
primo. Primo igitur dicitur
hodiernum festum purificatio
sed mirabile est quod illa
purificari voluit que pu-
rificatione non indiguit
quia ipsa fuit purissima
et purior omni creatura
Ipsa ad hunc gloriosus in
utero matris sanctificata
fuit ab originali peccato
fuit magis purificata in utero
in quo numquam peccavit nec
mortaliter nec venialiter
quod nemini inter natos mu-
lierum conceditur et donatum
fuit [illegible] sed maxime
fuit purissima in filii
conceptione sancti enim
spiritus virtus ipsam sic protexit
efficit ut in ipsa nulla
esset macula unde spiritus
sanctus videns eam
tam pulcram esse et tam
mundam dicit Totam pul-
cram esse et tam mundam
dicit Tota pulcra es amica
mea et macula non est in te licet esset ta-
men pulcra tamen purificari no-
luit et ad templum ire post
quadraginta dies sicut quod man-
datum fuit in lege et hoc fecit
ideo ut humilitatem ostenderet
et ut exemplum nobis purificandi
daret et in omnibus membris
nostris et sensibus nostris
cum christo beate virginis pu-
rificare debemus cor a ma-
lis cogitationibus Jacobi
purificate corda vestra duplices
Item oculos quos maculamus
saepe mulieres in tanto re-
spiciendo quod qui viderit
mulierem ad concupiscendum
eam iam mechatus est
eam in corde suo Item la-
bia que polluimus vana et
turpia loquendo unde dicitur
de omni verbo ocioso debemus
reddere rationem et de ociosis
maxime de turpibus Item
manus illicita tangendo
furtum et rapinas faciendo
Jacobi purificate manus
peccatores Item pedes quos
polluimus in tota saltando
ad tabernam non ad ecclesiam
eundo. Modus autem istius
purificationis septuplex est
videlicet purificatio septuplex

naturalis primo eius corpus
purgatur per medicinam et po-
tationem et potionem Et huic respondet
purgatio spiritualis que fit per
timorem sicut enim medicina
expellit pravos humores
sic timor dei expellit peccatum
hec medicina conficitur
ex herbis amarissimis scilicet
ex memoria mortis et fu-
turi amissione regni celes-
tis et eternitate pene hec est
potatio de qua dicit Ysaye
Amara erit potatio biben-
tibus eam qui habent pota-
tionem frequenter sumunt
omnes pravos humores
expellunt et etiam in omnibus
operibus tuis memorare
novissima tua et in eternum
non peccabis. 3° purgatur
pannus per lotionem et huic
purgationi respondet pur-
gatio spiritualis que fit per con-
tritionem psalmus lavabo per
singulas noctes lectum
meum id est conscientiam me-
am qua si fuerit bene pur-
gata christus sicut in lecto libere
requiescet 3° purgatur
domus per scopam sic pur-
gari debet per confessionem
confessio est quedam scopa
spiritualis In purgatione
domus sordes eiciuntur
per hostium sic in purgatione
spirituali scilicet omnes sordes peccatorum
eiciuntur per os tamquam
per hostium de hac purgatione
[illegible] mundaci te
[illegible] et qui cum eo causam
scilicet pudor et dolor et propositum
tuum ne peccandi que debent
habere in confessione
quia ista purgant te-
plum cordis 4° ventilatione pur-
gatur granum flabello
et huic purgationi videtur
purgatio que fit per tribu-
lationem et ista dicitur Judicum
vii° ubi legitur quod Gedeon
excuciebat id est expurgabat
frumenta in torculari id est tri-
bulationibus sicut fecerunt
Machabei in pectus Machabeorum
in custodia iniquitatis
unde Augustinus quod facit flamma
auro quod lima ferro quod fla-
bellum grano hoc facit
tribulatio viro iusto de
ista purgatione [illegible]
quod in igne [illegible] id est
tribulationum sustine
igne purgabit In hac
purgatione multi accidia
dormiunt et ideo illi non
fiunt a diablo dicitur
Regum [illegible] de [illegible]
[illegible] que purgamus
[illegible] obdormiunt et sic
[illegible] est [illegible]
[illegible] per [illegible]

fructo purgatur vitis vel
bona arbor. Unde Johannes
Omnem plantam sive pal-
mitem non deferentem fructum
purgabit eam ut fruc-
tum plus afferat. Iste
videt quedam purgatio
que fit per elemosinam. Luce
xi: Quod super est date ele-
mosinam et ecce omnia mun-
da sunt vobis. Thobie
xii: Elemosina a morte
liberat. Tercia est que pur-
gat peccata. Sexto purgatur
aurum et argentum per ignem
vel separatur purum ab impuro
et sic videt purgatio
que fit per amorem in quo
sicut in igne liquescit an-
ima. Isto modo purgata
fuit magdalena. Luce: dimissa
sunt ei multa peccata
quia dilexit multum.
Unde ipsa in dilectione suscipit
caritas nec [illegible] ab
eo ad penitentiam. Septimo
purgatur [illegible] per testum per
[illegible]. Ista videt pur-
gatio spiritualis scilicet per bonorum
operationem cum passione [illegible]
purgatione dicitur honora-
dum de [illegible] sola purga-
te scilicet cum brachiis scilicet bonis
operibus. Sic igitur purgati
intrare poterit castra ce-
lestia. Nunc [illegible]

fecit [illegible] intrabit. Se-
cundo notatur quia oblatus qui ob-
latus fuit pro nobis in templo
redemptionis nostre [illegible] bone
operationis. Et illa oblatio
est patris [illegible] [illegible] mi-
litantis et ideo accipit nomen
Candelaria. Quare autem eccle-
sia ordinavit ut candele
accense portentur in manibus
triplex ratio potest assignari.
Primo propter removendam erroneam
consuetudinem. Romani enim
olim in kalendis februarii
honorem februe matris martis
que erat deus belli urbem
cum cereis et fa-
cibus tota nocte illuminabant
ut filio suo victoriam de
inimicis concederet. Cuius nimis
tam solempniter honorabant.
Quia difficile est consueta
relinquere, Sergius papa
hanc consuetudinem in melius
commutavit ut iam ad
honorem matris domini
eius in hac die per totum
mundum cereis luminibus
illustrarent. Secundo propter repu-
tandam hodiernam processionem
fecerunt et pueri ihesum in tem-
plum portaverunt. Et nos
processionem facimus et cereum
ardentem per quem signatur [illegible]
in manibus nostris ad [illegible]

portamus. Tria autem sunt
in cereo scilicet cera lumen et
ignis et hec tria signant
que fuerunt in christo. Nam ce-
ra significat corpus carne
christi que nata est de beata
virgine sine sui corruptione
sicut apes gignunt sine sui
corruptione ceram. Lumen in
cera animam christi in carne
designatur. Ignis nos divi-
nitate quia deus noster
ignis consumens est. Unde
in honore sic candelam
manu accipe per ceram car-
nem de virgine veram per lu-
men animam per ignem divi-
nitatem. Tercio propter instructionem
nostram per hoc enim instruimur
quia si volumus esse an-
te deum et mundi [illegible]
nobis habere debemus scilicet fidem
veram actionem bonam et intentionem
rectam. Nam candela in
manu accensa est fides cum
operatione bona et sicut can-
dela sine lumine dicitur mor-
tua esse et lumen per se non
lucet sine candela sed mortuum
esse videtur. Sic operatio sine fi-
de et fides sine bona operatione
mortua est. Lumen in [illegible]
est intentio bona et recta.
Unde Gregorius: Sic opus nostrum in pu-
blico ut intentio maneat
in occulto. Narratur per
talem [illegible] quod contigit
tali die quedam enim

matrona magnam de-
votionem ad beatam virginem
habebat. Hec quandam
capellam in domo sua
habebat et proprium suum
capellanum cottidie mis-
sam de beata virgine sole-
bat habere. Appropinquante
in festo purificationis ma-
rie sacerdos ob quoddam ne-
gocium longius destinatus
fuit et dum illa die ista
missam habere non potuit
de quo dum plurimum doleret
capellam intravit et
ante altare se prostravit
et mox facta in extasi
mentis videbatur quedam
ecclesia se collocatam esse
videbat et respiciens vi-
dit magnam turbam virginum
quas quedam pulcherrima
tota precedebat cuius precedisset
ecce quedam turba innumera
intrabat qui consederunt
et ecce quedam magna
facie [illegible] deferebat primo
virgini que precedens precedebat
dedit et postea aliis virginibus
deinde ad matronam
venit et cereum obtulit
quem ipsa libenter accepit.
Cui per chorum respiciens vi-
dit cereos subdiaconos
diaconum et sacerdotem sacris
indutis vestibus ad al-
tare procedentes tanquam
missam celebrare volentes

videbat igitur quod acoliti
essent vincencius et
laurencius subdiaconus
et diaconus duo apostoli
sacerdos vero xpc facta con
fessione dum innumerus
angelorum officium
alta voce inceperunt
Cum autem ad oblacionem
venirent regina et alie
virgines cereos suos ut
modus est flexis ge
nibus obtulerunt. Cum
autem matrona cereum
suo nollet ut misit
ad eam regina quod resti
tueret quod sacerdotem in tan
tum expectare non permitteret
Illa vero quod missa prede
quia cereum suum sibi of
ferre nollet. Tunc regi
na nuncio dixit vade
et cereum cum violencia
aba aufer. Illa autem
fortiter tenebat cumque lo
ga cet abstracta subi
to cereus frangitur et di
midietas in manu
dne mansit. Hanc stat
cionem ad se redijt et
se iuxta altare ubi pre
ius posuerat inveniens
cereum fractum in ma
nu reperiens gratias beate
virgini reddidit quod eam
sine missa ea die non
dimisit. Manque cereum
autem pro reliquijs servat
2o vero notatur symeonis

obviacio ad xpm recipi
endum et hoc quia debite se
preparavit que preparacio in vij
consistit que sunt condi
ciones boni hospicii per que
in hospicio cordis xpc reci
pitur. Prima est hospitis be
nignitas unde dicitur Ecce
animal scilicet mansuetum
non leo nec ursus nec
lupus. Secunda condicio hos
picii est bona pacis tranquil
litas et hoc canitur ibi ere
rat homo in Ierusalem que
interpretatur visio pacis
sed ea superata factus est in
In signum huius legitur genesis
quod iacob filium suum benia
min noluit tradere in manus
ruben qui maculavit stra
tum patris sui in concubina
sua unde dicitur ruben
tradere eum noluit sed
tradidit eum iude in con
fitenti sed notus in iudea
deus in ea confitente
Tercia est condicio in obediente
familia ut servire possit
xpe unde symeon dicit
suscipite sicut domus vera
et hoc notatur cum dicitur
symeon qui interpretatur
obediens hoc est contra
illos qui nolunt obedire
nisi quantum eis placet. quod
quod dicit per iohannem descen
di de celo non ut faciam
voluntatem meam sed

eius qui misit me. Sic obe
dientes merentur xpm reci
pere. In signum huius legitur
quod galilei qui interpretantur
volubiles per quos agili
tas obediencie qui xpm
receperunt. Quarta con
dicio est hospicii fidelitas
que frequenter in hospicijs
mundi hospitatis deficit quod
notatur cum dicitur iustus. Sed
autem iusticia attenditur in ope
racione ad deum ad proximum ad
se ipsum ut reddant unicui
que quod suum est deo honorem
proximo dilectionem sibi sanc
titatem in tali hospicio xpus
recipitur. unde zacheus qui in
terpretatur iustus qui dicebat
dne si aliquem defraudavi
reddam quadruplum et sic
recepit xpm. Quinta condi
cio est diligencia in serviendo
quod notatur cum dicitur timoratus
istam diligenciam operatur
timor quia qui timet deum
non negligit ut patet de mar
tha que erat sollicita et
turbata erga plurima consi
derando scilicet magnitudinem
peccati mortem iudicium inferni
et offensam dei unde recepit
xpm in domum suam. Sex
ta condicio votivus expectan
tis et hoc notatur ibi expec
tans consolacionem libenter
eum susceperunt quem

ita frequenter dilexerunt
et desideraverant hanc con
dicionem requirit dominus
in cordis hospicio non in
ut hystorio venit ut hos
picium invito sed quasi capti
vus ipsum desiderantes inve
nerunt quod scilicet in nullo alio
consolacionem quesierunt
Septima condicio est
fertilitas quod notatur ibi
et spiritus sanctus erat in
eo. Fertile autem hospicium
facit pietas licet in crea
turis multa sed non tamen eius
hospicium est fertile dico
misericordes cum meretur
suscipere. Ubi per matheum
dicit qui vos recipit me
recipit. Quare autem dominus
precepit die quadragesima ut
puer in templum offeretur
triplex potest esse racio
una ut per hoc intelligatur
quod sicut puer quadragesima
acceptione anime in cor
pore tamquam in suum
templum infunditur
Sicut dicitur in historia
scolastica licet physici dicunt
quod xlvj diebus corpus
perficitur. Secunda racio est ut sicut
ania xl die infusa corpori
ab ipso corpore maculatur
sic quadragesima die templum
ingrediens per hostias ab
ipsa macula amplius

compleretur. Secunda racio est
ut per hoc daretur intelligere
quod illi in templum celeste
merentur ingredi qui de-
cem precepta cum fide quatuor
euangelistarum voluerint
observare. Impugnante vero
femina duplicantur dies
quos ad templi ingressi-
onem et quos ad corporis
formacionem doctores autem
sic triplex solet assignari
racio. Prima quia Christus assump-
turus erat carnem in se-
xu virili ideo ut ipsum
sexum honoraret et am-
pliorem sibi graciam faceret
voluit ut cicius forma-
retur et mater cicius mun-
daretur. Et cum hoc [illegible]
[illegible] que genuit fi-
lium. Secunda causa ut quia
mulier plus peccavit
quam vir sic erumpne
eius acerrimus [?] [illegible] du-
plicari sunt [illegible] sic du-
plari debuerunt in mundo.
Tercia ut per hoc daretur intelli-
gi quod mulier plus quam
vir fatigavit deum qua-
mvis [?] vir eo quod amplius non
[illegible] precepti du-
[illegible] [illegible] [illegible] me [illegible]
[illegible] in patribus nostris [illegible]
laborem sustinens beata
igitur virgo fuit legi
purificationis non tenebatur
quia de spiritu sancto con-
cepit. Sed tamen subdidit se
legi ut daret exemplum
humilitatis. Unde dicit beatus
Bernardus vere beata virgo non
habes [?] nec tibi opus
est purificatione. Nunquam
solito tuo opus erat con-
tinuatione [?] esto inter mulieres
tanquam una illarum. Nam et
filius tuus sic est in medio
puerorum sicut unus eorum.
Sed adhuc usque ad tricesima
terciam diem que ad ingressum
templi erat xl diebus
templum intrabat et puerperium
in muneribus offerebat.
Si vero feminam peperisset
duplicantur dies quo ad
consorcium hominis et quo
ad ingressum templi. Le-
viticus xii precipit namque
lex quod mulier que
suscepto semine filium
peperisset et inmunda esset vii
diebus scilicet a consorcio hominum
et ab ingressu templi.
Sed completis vii diebus
munda efficiebatur quo ad
consorcium hominum. Sequitur
[illegible] b. Blasij

Blasius cum omni mansuetudine

et omni sanctitate
polleret christiani eum a Ba-
sti civitate Capadocie
in episcopum elegerunt qui
episcopatum suscepto dioclecia-
nica persecutione ad speluncam
petiit ibique heremiticam vitam
duxit. Cui aves pabula
offerebant. Ad eum
animalia confluebant et
donec manum imponeret
non recedebant. Aliquid denique
sibi quod infirmabatur ve-
niebat ad eum continue
et sanitatem integram
reportabant. Preses igitur
regionis illius dum mi-
lites suos ad venandum
misisset et illic diu frustra
laborassent casu ad antrum
sancti Blasij pervenissent
magnam ibi multitudinem
bestiarum ante ipsum stantem
quas dum nullatenus ca-
pere possent admiracione suo
dicto nunciaverunt qui statim
milites plures misit ut
ipsum cum omnibus christianis
ad se perduceret. Adducitur. In ipsa
autem nocte ter Christus ei apparuit
dicens surge et offer mihi
sacrificium. Ecce autem mili-
tes venerunt dicentes egredere
vocat te preses. Quibus
dixit Blasius bene venistis filii
nunc video quod deus non est
oblitus mei. Pergens autem
cum eis nunquam predicacione
cessavit. Tunc quedam
mulier filium suum morientem
in cuius gutture os piscis
transfixum erat ad pedes
eius attulit et ut sana-
retur cum lacrimis postula-
bat. Beatus vero Blasius
super eum manum impo-
nens oravit ut puer ille
et omnes qui in eius nomine
aliquid peterent sanitatis
beneficium obtinerent. Statim
sanatus est puer. Una
quedam mulier paupercula
unicum solum porcum habens
quem cum violenter lupus
rapuerat sanctum Blasium
deprecabatur ut sibi reddi
faceret suum porcum qui
subridens ait mulier noli
contristari reddetur tibi
porcus tuus. Continue
lupus venit et porcum
vidue portavit. Ingressus
sub [?] hec civitatem iussu
principis carceri mancipatur.
Alia vero die iussit presen-
tari eum preses quem ille
blandis sermonibus salu-
tavit dicens gaude Blasi
amice deorum. Cui Blasius
gaude et tu optime preses
sed ne dicas eos deos sed
demones quia eterni i-
gni cum his qui eos co-
lunt tradentur. Iratus
preses fustibus cedi iussit
et in carcerem recludi fecit.
Cui Blasius insipiens
speras istis penas

dum auferre amorem ab
ipsum nunc habeo totum
beneficium. Audiens hec
vidua illa que porcum
recuperabat ipsum porcum
occidit et caput cum pedibus
et candelam et panem ad
sanctum blasium deportavit.
Ille gratias agens comedit
et dixit singulis annis
candelam in nomine meo
offeras et tibi et cuicumque
hoc fecerit bene erit.
que semper egit et prosperitas
sibi multa fuit. Post hec e-
ductum de carcere preses ad
deos inclinare non posset
iussit eum in ligno sus-
pendi et carnes eius
pectinibus ferreis lacerari
et sic in carcere
reportari fecit. vii igitur
sequentes guttas colli-
gebant que mox tenentur
ad deos sacrificium compel-
luntur que dixerunt si vis
ut deos tuos adoremus
cum reverentia mitte eos
ad stagnum ut ibi faciebus
ablutis mundi adorare
possimus. letus preses efficitur
et quod dixerunt cicius
adimplevit. Ille vero deos ac-
cipientes et eos in stagnum
medium proiecerunt dicentes
si dii sunt videbimus. quod
preses audiens et ira plenus
eius se ipsum percutiens di-
xit ministris cur non tenuistis

deos nostros ut non mitterentur
in profundum lacus. Cui dixerunt
dolose locute sunt mulieres vo-
biscum et eos in stagnum pro-
iecerunt. Cui mulieres deus verus
dolores non patitur. Sed et si
fuissent dii prescivissent utique
quid eis facere volebamus. Et
iratus preses iussit plumbum
liquefactum et pectines ferreos
et septem loricas igne
candentes ex una parte parari
et ex alia septem camisias
afferri quo dicente ut ex hiis
quod vellent eligerent. una illarum
duos parvulos habens que
cucurrit audacter et lineas ca-
misias arripuit et in rogum
proiecit. parvuli vero dixerunt
noli nos mater dilectissima
post te relinquere sed sicut
tu nos replesti dulcedine
lactis sic reple nos dulcedine
regni celestis. Tunc preses
iussit eas suspendi et carnes
earum pectinibus ferreis lace-
rari quarum carnes ut nix
albissime erant et pro sanguine
fluebat lac. Cum autem
supplicia vix ferrent
angelus autem domini ad eas ve-
niens eas viriliter confortavit
dicens nolite timere bonus
enim operarius qui bene incipit
et bene perficit et a suo conductore
benedictionem accipit et mercedem
pro completo opere et mercedem

accipit et letus et gaudium
possidet pro mercede. Tunc preses
iussit eas deponi et in caminum
proici quo divinitus extincto igne
exierunt illese. Quibus pre-
ses iam cessate magicam
artem dimittite et deos
nostros adorate. Cum viderunt
perfice quod incepisti quia iam
ad regnum celeste vocate
sumus. Tunc ille data sententia
eas decollari mandavit quo
cum decollari deberent flexis
genibus adoraverunt dicentes
Deus qui nos a tenebris
separasti et in hanc lucem dulcis-
simam adduxisti qui nos
sacrificium fecisti animas
nostras suscipe et ad vitam eternam
pervenire. Et truncatis capitibus
ad dominum pervenerunt seu migra-
verunt. Post hec preses
iussit sibi blasium presentari
et dixit ei aut nunc adora deos
nostros. Cui blasius impie non
timeo minas tuas age
quod vis corpus enim meum
penitus trado. Tunc iussit
eum mitti in stagnum ipse
eius aquam signavit et mox
sicut terra arida sicca sub eo facta est
et dixit si veri sunt dii vestri os-
tendant virtutem suam et ingrediamini.
Sic ingressi quinquaginta
viri statim in fundo sub-
mersi sunt. Angelus autem domini
descendit et dixit ei egredere

blasi et coronam tibi a deo
datam suscipe. Pater cum
exisset dixit ad eum
preses omnino decrevisti non
adorare deos. Cui blasius
cognosce miser quia christi
famulus sum nec demones
adoro. et statim iussit
eum decollari. Ipse autem
oravit ad dominum ut quicumque
pro infirmitate gutturis vel
alia quacumque infirmitate
eius patrocinia postu-
laret exaudiri mereretur.
Et continuo ecce vox de celo
ad eum venit quod sibi fieret
sicut oravit. Sic quo-
que cum duobus pueris
decollatus est circa annum domini
cclxxxiii. Sermo de Aga-
tha

Audeamus omnes quia
venerunt nuptie agni
et uxor eius preparavit se.
Apocalipsis. In verbis istis agitur
de nuptiis et sponsalibus
que fiunt inter christum et
beatam agatham et dicuntur
tria. Primo invitatur
ad gaudium ibi gaudeamus
omnes. Secundo describitur spon-
sus istius virginis qualis
sit quia agnus venit
ad nuptias agni. Tertio com-
mendatur adventus agni
et uxor eius que
preparavit se. Circa primum

quod gaudere debemus primo
quia soror nostra multum
est sublimata et imperatori
celesti copulata. Quilibet
gaudet tota parentela et ma-
xime mater si aliqua pu-
ella de progenie sua esset
data vel regi. Sic et nos multum
gaudere debemus quia soror
nostra scilicet beata Agatha que ex
carne et ossibus nostris est, nos
dico qui sumus cinis et cibus
vermium, copulata est hodie
Christo imperatori celesti. Secundo
gaudere debemus quia ipsa
suo sponso multa supplicat
pro sua filia et nos sumus
ut ut nascatur angelus ut
eius ... patitur patitur sibi ad
multa et nobis ad suffragium
in signum huius legitur accessit
ad sepulcrum ordinata populus suis
eius et renovavit vitam re-
gibus suis. Item gaudere
debemus exemplo angelorum
quia hodie magnam habent de
eius societate ut cantemus
gaudeamus hodie cum eis
gaudeamus omnes in domino. Ecce
iusta qualis sit sponsus eius
Item quod sit sapiens potens
nobilis et utilis et ista ora-
nistrat in agnus multum
dure parentibus et fortitur magi-
... proua-
cat ... contra se
donec unus ictu cum ...
vel fulmine aliquis alio

morbis et ideo quia potens
est debemus ipsum timere ait
timete eum qui postquam
occiderit habet potestatem mittere
in gehennam. Item sapiens
est quia omnia scit et occulta
cordium unde apostolus dicit ad Hebreos
pateat aperte liber conscientie
sed nisi qui occisus est agnus
ideo non debet erubescere
ne ipso vidente aliquid mali
faciamus. Item nobilis est
et patet quia omnes qui ad eius
nuptias intraverunt sancti
fiunt principes regis omnium et
imperii quia sunt regnantes
est quia ergo ita nobilis
est multum amabilis est et ho-
norandus. Item utilis est
quia ipse sponsam suam
et omnes nos carne sua ci-
bat et sanguine potat velle-
ris vestit. Hac sua nos i-
terum letificabit. Felix
sponsa que est tali sponso
copulata. Circa etiam notatur
quod ista sponsa ornata fuit
et habet triplici vestitu videlicet
albo et rubeo per nigram vesti-
significatur eius sapientia
quam habuit in responsionibus
contra Quintianum tantam
eius habuit sapientiam
ut non solum fidem defen-
deret sed et errorem infidelium
confunderet. Item habuit al-
bam vestem per quam eius

mundissima virginitas si-
gnificatur que in ea multum
laudabilis fuit quia cum
pulchritudine fuit. Fuit e-
nim mente et corpore pulchra. Cui-
bus cum pulchra fuit occasio
corruptionis et frequenter que
pulchriores sunt corpore tempo-
ris et quas deus preteritis
honoravit maiorem pulchr-
itudine dando magis offen-
dunt contra deum superbiendo.
Item laudabilis fuit eius
virginitas quia multum probata
fuit et tamen peccatum non commisit
ut legitur de ea quod Quintianus
consularis cum vellet eam
in uxorem ducere et illa Christi
consensu probe nollet tradidit
eam cuidam matrone Afrodisie
et novem filiabus eiusdem
turpitudinibus ut per xxx
dies ei suaderent ad ducendum
eius animum ... cum
diu ab eis inducta fuisset
dixit mens mea super petram
solidata est et in Christo fun-
data. Verba vestra venti sunt
et promissiones pluvie vo-
stre sunt flumina que quamvis
impugnant fundamenta do-
mus mee cadere non poterit.
Videns autem eam custodisse
ipsam immobilem dixit
Quintiano facilius possunt
saxa molliri et ferrum in plum-
bum converti quam ut mens
puelle istius ab intencione

christiana et a virginitate re-
vocetur. Item commendabi-
lis fuit eius virginitas
quia ipsam in deliciis
et divitiis in quibus pu-
dicitia et castitas consuevit.
Tercio ornata fuit rubea
veste per quam sustinen-
tiam martyrii designatur. Cum
enim Quintianus ad sacrifican-
dum eam inducere non posset
iussit eam alapis cedi
et deinde ad carcerem trahi
ad quem letissima et glo-
rians ibat et quasi ad epu-
las invitata. Sequenti
die dixit ei Quintianus
abnega Christum et sacrifi-
ca diis. Que cum renuncia-
ret iussit eam in eculeo
suspendi et torqueri. Dixit
que Agatha ego in his
penis delector ita sicut
qui bonum nuntium audit
aut qui videt quem diu
desiderat aut qui multos
thesauros invenit. Tunc
iratus Quintianus iussit
eam in mamillas tor-
queri et tortam diutis-
sime abscidi. Cui Aga-
tha impie tyranne non
es confusus amputare
in femina quod ipse in matre
suxisti. Tunc iussit
eam in carcerem retru-
di prohibens ingressum

medicos et pane et aqua
inseari Et ecce circa media
nocte venit ad eam quidam
senex quem antecedebat
puer cum lumine diversa
ferens medicamenta et
dixit ei licet consularis
torserit tamen mea sanitate
potero restituere Cui agatha
medicinam carnalem cor
pori meo numquam exhibui
Cui ille ego sum apostolus christi
filia ne verecunderis Cui
agatha et unde verecundari
possum cum sis senex
et ego tam crudeliter
lacerata ut nemo possit
de me voluptatem capere
nec permittit me Cui illa
habeo dominum ihesum christum qui
solo verbo curat universa
hic si vult potest me cu
rare Cui ego sum apostolus
eius et in nomine eius scias
te sanatam esse Et con
tinuo petrus apostolus dis
paruit quae gratias agens
deo invenit se undique
sanatam esse et mamillam
suo toti pectori restitutam
per quatuor dies dixit ei
sed ut adoraret deos ne
graviora sustineret tor
menta agatha numquam eos ut
adorarem ~~lapides~~ et deum
qui me sanavit dimit
tam Cui quintianus
iterum eidem ... nominat

Cui agatha quid dicis vana
et demittam Tunc iussit
testas acutissimas spargi
et carbones ignitos et eam
nudo corpore desuper volui
Ubi sic orans dixit domine ihesu christe
qui me creasti et ab infan
tia me custodisti qui cor
pus meum a pollutione sua
seculi et a me amorem seculi
abstulisti qui tormenta
me vincere fecisti Accipe spiritum
meum et iube me ad tuam
misericordiam pervenire que cum sic
in precibus iaceret orans tu
beata ueste martyr tradidit
spiritum Cum autem fideles eius
corpus sepellirent quidam
iuvenis sericis indutus
plus quam cum centum
viris pulcris et albis indutis
vestibus qui numquam in illis
partibus visi fuerint ad corpus
eius venit tabulam mar
moream ad caput eius po
nens ab oculis disparuit
Erat autem in ea scriptum mentem
sanctam spontaneam honorem deo
et patrie liberationem fecit
abiit Cum eius quidem
mons iuxta civitatem
ruptus incendium eructaret
et si de monte cecidit
dens et saxa terram que li
quefacies ad urbem cum
impetu veniebat Tunc
pagani accipientes velum

quod erat super sepulcrum beate
agathe contra ignem statu
erunt et statim ignis stetit et
ulterius non processit / Dorothee

loriosa virgo et martir do

rothea ex patre dorotheo et
matre dorothea theodora
progenita ex nobili sanguine
senatorum temporibus illis
inguit persecutio paganorum
unde beatus theodorus spernens
ydola romam relinquens
cum possessionibus agris vi
neis castris ac domibus
transtulit se cum uxore sua the
odora et duabus filiabus
crestentia et cristina per
venit in regionem capadocie
et pervenerunt in civitatem
cesarea ubi christianus genuit
filiam dorotheam cuius vita nunc in
tendimus loqui Et ipsa grati
ta more paganorum occulte bap
tizata est a sancto apollonario
qui ei nomen imposuit ex
patre et matre compositum
dorothea Crescentia autem
puella repleta spiritu sancto
virtutibus gratie par eius dis
cipline imbuta et formosa
valde super omnes puellas
sibique invidens spiritus antiquus
inimicus castitatis diabolus
non sustinens fabricium

prefectum terre predicte qui
in amorem gloriose vir
ginis incendit ut ipsam
carnaliter cognosceret ut
ipsam appeteret que mittens
precia spondens thesauri
et vas absque ratione pro
to ipsam quod in legittimo
thoro promittens ducere
Sed dulcissima dorothea
quasi lutum terre despiciens
divicias terrenas et inter
predam se ipsam servabat
Quod audiens fabricius fu
rore succensus misit eam
in dolium olei plenum
ipsa adiutorio christi illesa ma
nens ac si balsamo ungeretur
multi quod paganos mul
se intuentes ad christum con
versi sunt Et fabricius re
ferens hoc magicis arti
bus fieri ipsam in carcere
reclusit nonem diebus
absque ciborum alimentis
que nutrita est ab angelis
Cum duceretur ad tribunal post
nonem dies pulchrior qua
numquam fuit apparuit cunctis
qui mirabantur quod tot diebus
absque cibo tam formosa
videretur Et fabricius ino
ait nisi deos meos ipsa
adores eculei penas
non evades Dorothea
videt Deum adoro non

demones dii tui sunt
demones. Et prostrata in terra
elevatis in celum oculis
oravit ad dominum ut ostenderet
omnipotenciam suam et quod
ipse esset solus deus et nullus
alius preter eum. Et re-
pente fabricatus columpnam
et desuper ydolum et cete-
ra multitudo angelorum cum im-
petu venientes contriverunt
ydolum quod inter scintilla
reverteretur et audiunt vo-
ces demonum facta cla-
mancium Dorothea tu
nos devastas et multa
milia a paganis conver-
si sunt ad christum qui etiam
palmam martirii acceperunt.
Ipsa vero in eculeo suspensa
pedibus levatis uncis
lacerata corpus eius virgis
castigatur flagellis fla-
gellata demum ad mamil-
las ignitas faculas ar-
dentes apposite et ipsa in
carcere semimortua usque
in crastinum inclusa est.
Demane autem producta
nec ulla lesio vel macula
apparuit. Denique obstupescens pre-
ses mirabatur dicens ei
hactenus consenti nobis
vadamena puella sufficienter
castigata es. Et mi-
sit ad eam duas sorores
Cristinam et Calistinam que
metu mortis a christo recesserant

ut ipse Dorotheam sororem
suam a christo evellerent.
Dorothea autem leniter ambas
quevis sorores perditas an-
gens acerbis crudelitate cor-
dis ad christum convertit. Et
audiens Fabricius ambas
sorores dorso ad dorsum li-
gatas misit in ignem accen-
sum et cremari. Et dixit Dorothea
quousque tu malefica nos
protrahis. Ait sacrifica
dys ut vivas aut sub ca-
pitali plectere. Illa le-
to vultu dixit quidquid mihi
excogitaveris passura sum
pro christo domino sponso meo
in cuius orto deliciarum ro-
sas cum pomis colligam
et letabor cum ipso in eternum.
Audiens hec tyrannus in
se ipsum fremuit precepit
ut pulcherrima facies eius
fustibus cederetur ut tortores
fatigarentur et quod nec vestigia
fracture apparuit et servata in
crastinum. Demane non produc-
ta illesa que tue [illegible]
tota servata est. Tunc ca-
pitali sententia dampnata est
et dum extra muros du-
ceretur videns eam Theophilus
prothonotarius regis dixit ei
illusive quo ducas me
mitte ei ad videndum sponsi
mei ubi rosas cum pomis
colligam et ille mitte
nobis de rosis et pomis

que crescunt in viridario
in orto sponsi tui. Quod illa pro-
misit. Cum autem ad locum
decollacionis perduxisset ro-
gavit dominum pro omnibus qui
ad honorem nominis sui me-
moriam passionis sue fa-
cerent in omnibus tribulacionibus
salvarentur et precipue a ve-
recundia paupertate et fe[illegible] tunc
liberarentur et mulieres in con-
tum periculo cum veniam
obtineant et remissionem
acquirerent et parturientes
nomen eius invocantes
celerem sentiant in doloribus
profectum. Et ecce de celo
audita est vox: Veni electa
amica sponsa mea columba
mea omnia enim que petisti
impetrasti. Inclinata autem
ad ictum spiculatoris apparuit
puer purpura indutus dis-
calciatus crispo crine in veste
stellis aureis supersuta
in manu ferens sporticulam
plenam rosis et pomis. Cui
Dorothea dixit obsecro mi
domine ut portes ea Theophi-
lo scribe quod fecit et decol-
lata est et passa est octavo
ydus Februarii. Theophilus
nunc sedens et scribens cum
collegium in palacio presidis
ecce puer apparuit coram
eo pulcherrimus forma annorum
sex portans sportam cum

rosis et pomis dicens hec
tibi misit soror mea
Dorothea de paradiso sponsi
sui et hec dicens disparuit ro-
sis et pomis manentibus.
Theophilus videns hec
[illegible] quam scribebat
proicit in terram dimissis
manibus velud amens
effectus unum deum christum
filium dei confessus est
et proclamavit quod sedere ce-
perat multi de [illegible] audi-
sent Theophilus non tota
terram convertit ad fidem.
Videns autem hec tyrannus
Theophilum scribam co-
actum pluribus tormentis
quibus et Dorotheam ipsum
cruciavit. Ultimo ne
in particulas minimas ipsum
incidi precepit et bestiis ac
volatilibus ad devorandum
proicit. Theophilus prius
primitus baptizatus est sacro
christi corpore cibatus et
sanguine et spiritum tradidit ad
christum quos nos perducat
pater et filius et spiritus sanctus. Hoc
factum est anno domini CCLVIII
ydus Februarii passa est
virgo Dorothea sub Diocleciano
et Maximiano dominis
imperatoribus et sic de ipsis
sequitur [illegible]

Omnium exal-
tasti super terram

habitacionem meam. Ecce
ultimo iste vir bonus potuit
beatus petrus qui sicut
hodie exaltatus fuit in
kathedram appellatur quod sic
introductum est. Cum enim
beatus petrus verbum
dei predicans anthiochiam
appropinquavit et omnes
de civitate illa occurrerunt
ei nudis pedibus cilicijs
se induentes capud pul
vere aspergentes penitenciam
agentes quod contra eum
cum symone mago con
sensissent. petrus vero
penitenciam eorum videns gratias
deo agens. Tunc obtu
lerunt omnes infirmos
et demoniacos quos
dum ante se poni iussit
et super eos orasset in
mensum lumen apparuit
et omnes continuo sunt sa
nati currentes et osculan
tes pedes eius. Tunc infra
vij dies plus quam decem
milia baptisati sunt. Haec au
diens theophilus princeps civi
tatis illius dixit petro qua
re populum meum subvertis.
Cum ergo petrus fidem
christi predicaret sibi ille
eum vinculari fecit. Unde
hoc beatus paulus de
incarceracione beati petri
ad theophilum accessit
et se in multis artibus
peritum asserit quem

ille in tunica sua macu
lavit. Post modum pau
lus ad petrum absconse ad car
cerem intravit et videns
eum semimortuum cepit
flere in amplexum eius
ruens ait O petre frater
gaudium meum, meos in
conventu resumere. Tunc
petrus oculos aperiens et
ipsum cognoscens lacrimari
cepit et sibi loqui non po
tuit. Tunc paulus vix os
eius aperuit et in ponens
cibum refocilavit et spiritum con
fortavit. Tunc paulus the
ophilo dixit. O bone theophile
tue honestatis decor et quae
tuam gloriam maculas inte
gram fecisti amico dei que
captum detines qui possit
utilis esse. Nam sicut homines
de illo dicunt infirmos cu
rat mortuos resuscitat. Cui
ille fabulosa sunt paule quia
si mortuos resuscitat sus
citet ergo filium meum iam per
quatuordecim annos mortuum
et sit liber dimittatur. Quod
dicens cum paulus dixit
petro quis resuscitationem
filij permisisset. Cui petrus
rem grandem paule promi
sisti sed dei virtute facilem.
Et cum petrus ductus fuisset
ad carcerem et monumento aperto super eo
orasset mox resurrexit.

+anthiochie

Tunc theophilus et omnis
populus in deum crediderunt
et ecclesiam fabricaverunt in cuius
medio ecclesie kathedram
locaverunt et petrum ad eam
posuerunt ut ab omnibus
videri et audiri possit exal
taverunt in qua septem annis
sedit et post modum veniens
romanam kathedram rexit a
nnis XXV annis in pontificali
honore sedens. Sed dices potuit
dominus exaltasti super terram ha
bitacionem meam. In quibus
verbis de dei bonitate ammira
tur tam se gratis. Ergo solent
ante principes et reges ex
altare in terris suis homines
nobiles quos faciunt palla
tinos et castellanos. Item
cives in civitatibus quos
faciunt scabinos et magistros
civium. Item episcopi solent ex
altari in suis ecclesijs littera
tos quos faciunt canonicos
prepositos et archidiaconos.
Sed ista non respicit quia
non est apud deum accep
cio personarum et in hoc apparet
sua magna bonitas et illa
ipse ostendit hodie in beato pe
tro quem licet ignobilem
et simplicem exaltavit fa
ciens eum principem apostolorum
et caput tocius mundi unde
in signum sue magne dignitatis

regum sive imperatorum
coronari debet pedes suos
et etiam iam faciunt successo
res sui. Item cum esset
pauper fecit eum divitem
quia omnis divicie sunt
ei. Item cum esset piscator
et idiota fecit eum hodie
doctorem et pastorem to
cius ecclesie unde ecclesie caput
eum esse. Unde ipse eciam
figuratus fuit per ioseph
qui exaltatus fuit super totum
regnum egipti unde et dice
bat ad suos fratres quos
pro patre mittebat eos ut
adducerent eum ad se deus
exaltavit me ut in principem
terre. Per ioseph intelli
gitur petrus cui commissum
erat regnum egipti i. ecclesia
militantis ut eam regeret
et custodiret unde dicere po
tuit deus exaltavit me
ut in principem terre. Et pos
set aliquis querere quare
fuit b. petrus quod in tam
sublimatus fuit cum tam
in principem sed eciam exaltatus
cum in festo qui sedebat
super sedem in medio totius
mundi cum populus qui per
tatores dicunt non tibus
tradite super nos qui reges
modo late palpabunt te
ipse videbit et iudicabit totum

mundum. Ecce magna
exaltatio erat ista, certe
hoc meruit per tria scilicet
per obedientiam quam habuit
ad Christum. Obedientia eius
patet quod dixit ei et fratri
eius veni post me statim
relictis omnibus secuti sunt
eum. Non dixit Christo doce
quomodo vendam retia vel
expecta quousque fiam an
tiquus sed statim secutus
est dominum. Item iusticia eius
patet quia ab eo tempore quo
Christum negaverat usque ad
mortem suam flevit quod re
cordabatur quod Christum nega
verat [illegible]
continuus [illegible] se portavit
cum quo [illegible] tegebat
[illegible] dilectio eius qua
habuit ad Christum patet in
eo quod iudei voluerunt ad
implendum Christum ferra
capta ad mortem ferre
[illegible] et cum iecissent
manus in eum statim ipse
arrepto gladio amputavit
uni auriculam volens
vindicare dominum suum. Item
dilectio eius patet ubi ex
quadam vice cum Christus
staret in littore et ipse esset
in mari in navi cum aliis
apostolis et vidisset dominum
statim ex magna dilectione
expectare non potuit quousque
navis ad litus veniret,
sed precingens se in mare

misit et venit ad eum, alii
autem navigio venerunt.
Quos igitur sic exaltavit nos
ipsum in hiis tribus imitari
debemus. Exaltavit ipsum
deus in virtute miraculorum
sic potest dicere miracula
[illegible]. Factum est autem
ut Petrus pertransiret universos
deveniret ad sanctos qui
habitabant Lidde et ibi venit
et invenit hominem quendam
nomine Eneam ab annis
octo iacentem in grabato qui
erat paraliticus et ait illi
Petrus Enea sanat te Jesus
Christus surge et sterne tibi. Et
continuo surrexit et viderunt
illum qui habitabant Lidde
et Sarone qui conversi sunt
ad dominum. Valentini

In diebus illis beatus Valentinus

episcopus Interamnensis civitatis
[illegible] meruit virtutibus
ad [illegible] Erat autem eo tempore
Craton [illegible] et primus in urbe
romana nominatissimus
cuius filius nomine Cheremon
[illegible] iuvenis scolasticus
sic incurrit egritudinem
ut inclinatus dorso caput
suum inter genua haberet
et non potuit a nullo medi
co curari. Hortabatur quidam
tunc Fronteanus nomine

Cratonem transire ad Valenti
num episcopum dicens suum germanum sim
se curatum ab eo esse passione.
Tunc Craton misit ad illum
nobiles viros rogans ut ad
urbem romanam veniret. Qui
cum venientem Craton hospicio
recepisset, ait ei filium suum Che
remonem et cepit petere ut sicut cu
ravit germanum Frontei ita
ipsi sanaret. Cui Valentinus
ait tu si vis curabitur. Tunc
Craton dixit ei dimidiam
partem substancie mee tibi dabo si
eum ab hac infirmitate libe
rare poteris. Cui Valentinus
miror te virum prudentem
et magnum ut non dixisse quod
dixisti tu si vis curabitur.
Crede ergo filium dei verum
esse Jesum Christum et omnibus re
nuncia simulacris et videbis
filium [illegible] aut
ulla ratione sanare poteris
ut pro salute eius [illegible] artem
quam fidem [illegible]. Tunc
[illegible] et dicente beato
Valentino Craton vocavit
coniugem suam et omnem
suam familiam et eius pe
dibus prostratus cepit promittere
quod si ille fieret sanus omnes
in Christum crederent. Erant autem
scolastici viri nobiles tres
apud Cratonem scilicet Proculus
Ephebus et Apollonius latina
studia desiderantes quos [illegible]

[illegible] cupientes
salvum fieri se credituros
in Christum affirmant. Puer
non Cheremon iam tribus annis
incurvatus inclinatus et [illegible]
[illegible] iacebat. Valentinus
itaque episcopus vir fide plenus
clauso hostio cubiculi se
[illegible] ele
navit puer [illegible] cum
[illegible] in quo
ipse orare [illegible]
per totam noctem in dei
laudibus permanentem
et oratione [illegible]
dium noctis [illegible] apparuit
ut hii qui erant extra cu
biculum putabant intus
flammas accendi. [illegible]
[illegible] hore [illegible] surgit
[illegible] puer et cepit
[illegible] voce clarissima in
dei laudibus [illegible]
Valentinus non [illegible]
[illegible] nocti imponeret re
serat claustra cubicula
et [illegible] incolumem
et si nichil mali passus
fuisset designatur autem
Craton cum coniuge sua
et omni domo credens
baptizatus est. Cheremon
non vestigia relinquere
Valentini ulla ratione
aliquo [illegible] poterat
non et [illegible] Apollonius

abiectis studiis humane
sapientie totos se addixerunt
spiritualibus studiis se tra-
diderunt. Iuxta autem [illegible]
confluebat multitudo
scolasticorum ad corpus. Ita
ut abeundis [illegible] [illegible]
tota fide plenitudine
populus se familia publice
in nocte clamabat. Tunc
indignatio pene omnium
senatorum accensa est et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] compellebant con-
tristare demonibus sed
divina [illegible] et custodia
inclusus cum constan-
tionem [illegible] et ipsa [illegible]
et custodia inclusus glo-
rificarent qui pro nomine
Christo credidit animos
confortavit. Medio noc-
tis simulacrum [illegible]
de [illegible] desolaverunt ipsi
aspirationibus prefati. Tunc
populus [illegible] apostolorum
recipientes corpus nocte
sustulerunt intra [illegible]
Gesta urbem ubi quod sepelire tra-
diderunt. Ipsi quoque in lau-
dibus et vigiliis cum
permansissent tenti sunt
a gentilibus et capite cesi
sunt. [illegible] Mathie

Tu domine qui
nosti corda

hominum. De festo hodie ecclesia
agit de duobus qui de honore
suo est detrusus scilicet Iudas
propter maliciam suam et de sancto
Mathia qui ad honorem
appellatus est sublimatus
et hoc propter sanctitatem suam.
Cum enim inter ascensionem
et pentecosten apostoli in una
domo essent simul, videns
Petrus quod unus apostolorum erat
minutus dixit: Fratres
oportet quod aliquem loco
Iude substituamus qui
testetur nobiscum resurrectionem
Christi. Quia dominus dixit: Vos
eritis mihi testes in Ierusalem
et in toto mundo. Et quia
testis non nisi de hiis que
vidit debet testimonium ferre,
eligendus est autem unus
de hiis viris qui nobiscum fue-
runt et omnia miracula
viderunt et eius doctrinam
audierunt. Et statuerunt
duos viros de lxxii duobus
discipulis scilicet Ioseph cogno-
minatum Iustum fratrem Iacobi Si-
monis et Iude et Mathiam
et dixerunt omnes: Tu domine
qui nosti corda hominum
ostende quem elegeris de hiis
duobus accipere locum quem
Iudas amisit. Et dantes sortes
partibus cecidit sors super

Mathiam et annumeratus est cum
xi apostolis. In hiis igitur verbis
dicitur quod dominus noscit corda
hominum. Ecce ipse venit et no-
scit bona et mala corda.
Ipse noscit si cor sit durum,
si vanum, si fractum. Durum
est quod nec timore inferni
nec amore celestis regni fran-
gitur. Tale cor habet diabolus,
unde dicit Iob: cor eius indu-
rabitur quasi lapis. Tale cor
habent omnes antiqui qui
in peccatis obstinati qui tempore
infirmitatis eius induruerunt
quod confiteri noluerunt et in
desperationem ceciderunt. Tale cor
habuit quidam miles qui
cum esset antiquus in peccatis
tempore infirmitatis eius ia-
ceret in caminata sua,
venit ad eum multitudo de-
monum repetentes ab eo
animam suam. Ex quo cum videret
se cepit clamare: Ve mihi
quod umquam natus sum. Cum
uxor et familia adiret quod
diceret: signate vos signa-
culo crucis et confitemini
peccata vestra, quibus ille: Non
possum, quia diabolus absorbuit
caput meum et manus bra-
chiis ligavit. Cum uxor
tunc saltem haberet contritionem
[illegible] viro in corde suo

Quibus ille: cor meum
non potest habere contritionem,
quia prius quod indiratum
est sicut lapis et sic expiravit.
Cor igitur durum malum
finem adducit. Ecclesiastici: Cor
durum male habebit in no-
vissimo et quia male
[illegible] quia habebit malum
[illegible] sicut diabolum
[illegible]. Parata sunt deri-
soribus supplicia et mallei
percucientes corda stultorum.
Et sicut vidit Tundalus in inferno
quod demones accipiebant
centum vel mille animas et
ponebant super incudem
et percuciebant malleis
ad unum globum et proicie-
bant in ignem. Tales
homines duriores sunt
adamante lapide in cor-
dibus suis. Legitur: ada-
mantem nullus frangere
potest, at [illegible] lavatur
sanguine calido. Tales
duriores sunt adamante
quorum corda sanguine
Christi non potest fieri mollia.
Tale cor habuit Iudas
et ideo male contigit
ei. Item novit dominus
cor vanum [illegible] cor [illegible]
vanum est. Cor est quod nec
bona cogitationem nec bona

operationem nec bonum propositum habere potest quia totum studium suum in divitiis et cibis et vanis intendit. Tale cor habuerunt fatue virgines que habuerunt lampades vacuas id est corda vacua a bonis operibus. Unde clausa est eis ianua celestis regni. Item novit deus cor fractum. Contritum cor fractum quia vas confractum tale cor habet omnis qui licet quandoque bonum proponit aliquid faciendi tamen statim dimittitur a corde et non facit quod concepit. Tales etiam licet audiant predicationes tamen non retinent quia habent fractum cor. Per unam aurem intrat et per aliam exit. Talibus deus non infundit vinum gratie sue sicut nec tabernator infundit cervisiam in vas confractum. Et sicut cognoscit deus corda mala sic novit et bona. Bonum autem dicitur mundum et rectum et novum. De corde primo psalmista: Cor mundum crea in me deus. Tale cor habent omnes qui numquam peccaverunt mortaliter et tales beati sunt quia deum vi-

debunt Mathei: Beati mundo corde. De secundo corde scilicet recto dicitur in psalmo: Quam bonus Israel deus his qui recto sunt corde. Iste deus vult habere cor rectum ut in illud tamquam deus rectus intrare potest quia curva manus rectum gladium capere non potest nec introducitur ab aliquo demone. Hoc dicitur in Ezechiele: Facite vobis corda nova. Istud cor habent omnes qui licet peccaverunt tamen penitentiam egerunt et sic renovati sunt deponentes veterem pellem id est consuetudinem malam sicut serpens facit quando renovatur. Et sic novit deus cor iusti et malum. Novit etiam cor Mathie novum et mundum et ideo Iudas de loco honoris abiit in locum suum id est infernum. Et hoc per septem gradus. Primus fuit furtum quia sicut dicitur Johannis: fur erat et loculos habens ea que mittebantur portabat. Non attendens illud Jeronimi: Rapere amico quid furtum est, ecclesiam fraudare sacrilegium est. Sed accepisse pauperibus erogandum et pluribus esurientibus aliquid abstrahere

omnem predonum crudelitatem superat. Secundus gradus fuit cupiditas, tum cum Maria Magdalena unguentum preciosum effudisset super caput Christi ipse dicebat discipulis: Ut quid perditio hec unguenti. Tercius gradus fuit tradicio unde et dixit ad Iudeos: Quid vultis michi dare et ego eum vobis tradam. Quartus gradus fuit apostasia unde dixit: Quemcumque osculatus fuero ipse est, tenete eum et ducite eum caute. Quintus gradus fuit desperacio unde dixit: Peccavi tradens sanguinem iustum. Sextus gradus fuit infidelitas unde dixit dominus: Qui intingit mecum manum in parapside id est scutellam hic me tradet. Magna fuit infidelitas cuius panem comedebat hunc tradebat. Septimus gradus fuit homicidium sui quia laqueo se suspendit. Et ideo episcopatum eius accipiat alter id est dignitatem apostolicam scilicet Mathias qui propter sanctitatem suam in apostolum est electus. Qua sanctitate ideo protestatus est per celum. Et primo protestatus est per celum eius sanctitate unde cum deberet eligi ad apostolatum et apostoli dubitarent quem loco Iude subrogare deberent ecce quidam splendor de celo divinus super Mathiam dimissus

est per quem ipse dignus in apostolum assumendus erat, scribit sanctus Dionisius. Item protestati sunt demones quia postquam ipse in Macedonia predicabat diabolus ei invidens quod plures ad fidem converti gentes quod plures sicut Mathia manibus per legem ligatum ipsum in carceraverunt ubi ei demones apparuerunt dentibus in eum frendebant sed propter sanctitatem eius appropinquare non poterant. Item protestata sunt in Macedonia eius sanctitatem. Unde cum in eadem civitate predicaret quidam potacionem toxicatam ei bibere dederunt quam ipse in nomine Ihesu Christi bibit et nullam lesionem sensit. Immo ad eius predicationes cecos illuminavit leprosos mundavit mortuos suscitavit. Item protestatus est per eius sanctitatem tunc patuit quando fuit in carcere quod dum ad eum venerunt multo lumine carcer ipsum illuminavit et mutua odores et dulces confortans Hebreus apprehensus qui egressus unde predicabat illi non obstinati in malicia ipsum lapidaverunt quos lapides ipse iussit illos secum sepeliri. Quem dum lapidaretur percussus est securi extensis in celum manibus

spiritum deo reddidit. Cum
eius sanctitati protestata est
circa unum cum corpus deferre-
tur et praedicaret et illi de-
eo viderunt terra se aperuit
et multos ex eis deglutivit
et vivi ad infernum de-
scenderunt. alii vero in
se visis miraculis conversi
sunt ad Christum domino lo-
gium

Longinus fuit quidam centu-

rio qui cum aliis militi-
bus cruci domini assistens
iussu pilati latus domini lancea
perforavit et videns signa
que fiebant solem scilicet ob-
scuratum et terre motum
in Christum credidit maxime
ex eo ut quidam dicunt
quod cum ex infirmitate vel
senectute oculi eius ca-
ligassent de sanguine Christi
per lanceam decurrentem
oculos suos tetigit et protinus
clare vidit. unde renuncians
milicie et ab apostolis instructus
in cesarea capadocie xx-
viii annis monasticam
vitam duxit et verbo et exem-
plo plures ad Christum convertit.
Cum autem a preside teneretur
fuisset et sacrificare nollet
iussit preses omnes dentes
eius excuti et linguam
abscidi. et longinus tamen
loquelam non perdi-
dit sed accepta securi omnia
ydola comminuit et confregit
dicens si hii dii sunt vide-
bimus. demones autem de ydo-
lis exeuntes in presidem et in
omnes socios eius intraverunt
et insanientes et latrantes
se longini pedibus prostra-
verunt. Et ait longinus
demonibus cur habitatis
in ydolis. qui dixerunt ubi
Christus non nominatur et eius
signum non est positum ibi
est habitacio nostra. Cumque in-
saniret preses et oculos
amisisset dixit ei longinus
scito quod sanari non poteris
nisi quando me occideris. quam cito
a te mortuus fuero pro te
orabo et sanitatem tibi corporis
et anime impetrabo. Tunc
statim eum iussit decollari.
post ea accessit ad corpus eius
et prostratus cum lacrimis
penitenciam egit et statim
visum et sanitatem recepit
et in bonis operibus vitam
suam consummavit. De cena
domini

Panem angelorum manducavit

homo. videmus quod
aliquis volens pergere ad
[illegible] vel ab amicis suis
recedere quos summe diligit

solet eos convocare et illis
communiter prandere et sibi mu-
tuo talia conferre ut per
hoc unus alterius memoriam
habeat et valeat confirmare.
Ad huiusmodi modum Ihesus
Christus quod debuit et voluit
transire de hoc mundo ad patrem
recedere ab amicis suis apostolis
quos summe dilexit con-
vivium preparavit in cena alti-
ce prudens et nimis pius
quod posset cogitari corpus
suum in sacramento ipsis et
vale omnibus reliquit
ut semper eius memores essent
ipsius et numquam obliviscerentur
passionis eius sicut dicit Paulus prima
ad corinthios. Hoc fa-
cite in meam commemora-
tionem. Et quia illa die
quo institutum est hoc vene-
randum sacramentum non po-
tuit plenius peragi solempnitas
corporis Christi eo quod tunc est
passionis Christi tempus et
homines circa passionem eius
ut dignum est se occupant
ideo statutum est in concilio
Viennensi quod pro toto mundo
solempnitas fiet proxima
feria quinta post festum tri-
nitatis. et quia intendo
aliquid dicere de hoc sacramento
et hoc non possumus facere
sine gratia dei ideo roge-
mus deum. Panem angelorum etc.
Deus tunc creature utrique
preparavit cibum suum (studium) diversum
animali et diversum cibum. ergo
pisces nichil manentes
in aqua convenit cibus
suus in aqua. terrestria
animalia in terra. aves [illegible]
~~[illegible]~~ cibum suum capiunt in
aere. angeli autem invisibili
invisibili pascuntur celesti
sicut angelus dixit Tho-
bie xii°. Ego cibo invisibili
et potu qui ab hominibus
videri non potest utor. et quia
homo medius inter anima-
lia et angelos quia con-
venit cum brutis in corpore
et cum angelis in anima ideo
indiget duplici cibo scilicet
corporali quem recepit ex
terra quo corpus reficitur
et spirituali quo anima pascitur
scilicet corpus Christi quod accipitur in sacramento Christi.
De isto cibo dicit propheta
in verbis istis Panem an-
gelorum etc. Nota. legitur
quod angeli in manna vi-
fuissent unde videri pa-
rebant ad amicos [illegible]
to. Et propheta licet dixit
in illo tamen magna est
differentia sicut tamen
in certum. hic manna re-
rotundum autem quod corpus
Christi quod cottidie sumitur
in altari propter manna
per nomen [illegible] quia
erat manna cibus [illegible]

omnem dulcedinem / unde
dicitur Sapie xvi° panem
de celo prestitisti
eis omne delectamentum
habentem in se et omnis
saporis suavitatem sic in
corpore xpi homo qui
digne recipit invenit
omnem spiritualem dulce-
dinem / unde legitur de
quadam sancta mulie-
re de qua Jacobus in
canonica dicit vel scribit
que diu infirmata erat
et cepit [illegible] [illegible]
[illegible] cum visitasset
in [illegible] corporis
venit columba de celo
descendente et in os eius
eukaristiam ponente
et cum karitate [illegible]
[illegible] et eius [illegible]
[illegible] et tamen non pos-
set aliquid comedere [illegible]
odorem panis sustine-
re [illegible] recepit corpus xpi
non posset masticare [illegible]
[illegible] manna in ore eius
liquescebat et non conse-
cratam hostiam nullo
potuit sumere / cognitum
ille sanctus in corpore
xpi dulcedinem senciebat
de quo legitur in vitas patrum
quod semel in ebdomada
scilicet die dominica comedebat
et sic per totam ebdomadam
nichil gustabat nec
esuriebat nec sitiebat

legitur etiam de quadam sancti-
monali que diu tempta-
batur de melle et nichil aliud
temptationem vincebat in ista
temptatione corpus xpi accepit
cum aliis et melle ple-
nitudine saciata fuit
secundo corpus xpi comparatur
manne quia iudei in man-
na invenerunt omnem
dulcedinem sicud dictum est
unde etiam legitur in exodo xvi
quod manna erat quasi coriandri
album gustus eius quasi
simile cum melle cum
supervenerit iudei de cetera
una nauzeat super cibo isto
levissimus / et desideraverunt
carnes pepones porros
alleum cepas / sicut heu
multi cibum istum delecta-
bilem contempnunt / et cum
possent sepius ut digne
illud recipere qui vix
semel vel decem annis commu-
nicant / et ideo est quia tamen
sunt implicati istis terrenis
quod non curant sepius ad
cibum spiritualem / unde beatus
Gregorius comparat illud nimi-
um [illegible] [illegible] nobis
[illegible] et pepones quod
spreto iniquid celesti man-
na tamen carnes [illegible] deside-
rant in terrenas carnales
voluptates et cum carni-
bus porros cepas quod que

cum lacrimis amaris / et hec
est racio quia non invenimus
veram dulcedinem in illo pane
Cum tamen legimus quod bruta ani-
malia illam dulcedinem senserunt
unde legitur quod quidam hereticus con-
tra sacerdotem quendam dispu-
tans de corpore xpi contempti-
bus dixit quod asinus suus esset
bene si possimus sumere cor-
pus xpi sicud ille / quod sacerdos
negabat / statuerunt ergo diem
ad probandum utrum hereticus
tenuis dabat asino comedere
hostias non consecratas ut
melius intencionem suam
haberet / die igitur statuto ab-
lata est hostia consecrata super
mensam ad partum [illegible]
venerunt adductus est asinus
famelicus qui [illegible] veniens
venerabili sacramento flexis ge-
nibus adoravit / et omnino
non tetigit / quod videns hereticus
cum confusione recessit
Tercio corpus xpi comparatur man-
ne quia si deus non dedisset
iudeis cibum illum perisset
vita corporalis et temporalis / sic si
nobis xpus non prestitisset ci-
bum istum mortui fuissemus
vita eterna / unde dicitur Joh vi°
Caro mea vere est cibus
et sanguis meus vere est
potus / manna vitam huma-
nam sustentat tamen ipsam per-
petuare non valet / sicut est
dictum de illo manna patres
vestri manducaverunt manna
in deserto et mortui sunt

Sed caro xpi et sanguis xpi
sic vitam spiritualem susci-
tat quod ipsam perpetuat Joh
vi° qui manducat meam
carnem et bibit meum san-
guinem habet vitam eternam
et ego resuscitabo eum in
novissimo die / fideles car-
nem xpi et sanguinem
sub sacramento participantes
ducuntur in vita presenti in spe
et futura ante [illegible] [illegible]
corporis gloriosi resuscitate
anima cum corpus illud
quod habuit hic [illegible] debet
habere premium suum in celo
et sicut consortes fuit tribu-
lacionis sic debet esse consortes
et consolacionis unde etiam
nobilitatur vitam [illegible] non isto
mundo sed in celo non [illegible]
[illegible] sub sacramento ipsum di-
gne sumentibus vitam
doloribus plena est sed
vitam eternam que non
finitur sicut ista vita que
una febre vel acuta per-
ditur / unde notandum quod aliqui
manducant istum cibum
spiritualiter tantum sicut mandu-
cat eum boni cottidie per
fidem et amorem de quibus
dicit augustinus ut quid paras
dentem et ventrem crede
et manducasti / o beati
et illi manducant spiritualiter
qui non possunt habere [illegible]
et desiderant ex toto corde
unde dicit gregorius qui mente
integra deum desiderat
de certo iam habet quod desiderat

alii manducant cum tanta se-
renitate et accipiunt corpus
Christi sine omni consolatione
et omni felicitate sicut mali
qui inspiciunt mortalibus
sumunt et illi non vivunt sed po-
tius moriuntur quia non
sumpserunt sibi vitam sed mor-
tem sicut medicinam potio
partis bona est non aliis fruitur
mors sive infirmitas est. De
quibus dicitur ad Corinthios per aposto-
lum qui manducat et bibit
indigne iudicium sibi mandu-
cat et bibit. Alii manducant
sacramentaliter et spiritualiter sicut boni
corpus Christi digne sumen-
tes et de talibus dicit Johannes
qui manducat meam carnem
et bibit sanguinem meum habet
vitam eternam. Quarto com-
paratur manne quia legitur de eo
quibus plus collegit non ha-
buit plus et qui minus
non habuit minus sic qui re-
cipit unam particulam recepit
tantum quantum alius qui rece-
pit totam hostiam. Unde
nota quod circa istam materiam
fideles multi occupantur et
valde mirantur quod corpus
Christi est sub modica hostia
vel sub modica mica et quod
sicut corpus maximum re-
lucet in parvo speculo et
sicut in pupilla totus mun-
dus respicitur sic corpus Christi
in parva hostia continetur.
Unde legitur quod quedam mu-
lier in campania multum
dubitare videbatur contingit

cum venisset ad altare et puer
suus duxit secum. Timens
volens ei ostendere quod in parva
hostia totum Christum continetur
et ut infidelitatem magis solidaret
cum eius corpus Christi in mis-
sa elevatur puer clamabat
o mater video sacerdotem tenere
in manibus pulcherrimum
puerum et sic mater vidit
et amplius non dubitavit.
Alii mirantur quomodo corpus
Christi possit esse in diversis locis
et quod a pluribus sumitur
et a pluribus consecratur nec
tamen augetur nec minuitur
solum non sicut eadem vox
consequitur tota simul est in
omnibus auribus audientium
et sicut ignis candele non
minuitur licet alia candela inde
accenderetur sic ibi. Item alii
mirantur quod corpus Christi in
diversis partibus fractum quomodo pos-
sit esse in qualibet parte hostie
et tamen integrum maneat. Ideo sicut
ymago speculo apparet integra
est et unica speculo. Speculo
autem fracto quot partes sunt
speculi tot sunt partes in
imagines. Octavo comparatur
manne quia sicut manna
erat cibus spiritualis habens omnem
dulcedinem sicut dictum est
capiebat tamen ut sumentes
[illegible] stomacho et non
gustatu alio sive alio fructu
unde qui gustato alio cibo su-
mebat manna non inveniebat
ibi saporem. Ideo vos deserit

manna postquam gustaverunt
de fructibus terre. Sic licet cor-
pus sit fons totius dulcedinis
tamen persona que alia dulce-
dine aliam delectationem querit
increatam non invenit debitam
dulcedinem in Christo. Est delicata
enim est divina consolatio et non
datur admittentibus alienam.
Ponit Augustinus exemplum de quadam
qui primo gustato aceto cum
non sapit postea vinum dulce.
Sic ille qui pregustavit amari-
tudinem hominis mundi non
invenit dulcedinem in corpore
Christi. Videmus enim quod cibus
delicatus homini infirmo non
bene sapit propter infirmitatem pala-
ti. Sic panis iste non sa-
pit peccatoribus propter amaritudinem
peccati. Sicut etiam videmus quod
clavus solidus generat oculos
infirmos quia acutos delectat
et bonus est panis et dulcis
angelorum oculis egrisque odiosus
lux. Ista autem suavitas et dul-
cedo tunc senciet qui insi-
piditatis et amaritudinis tribu-
lationum tamquam aquarum ama-
rissimarum in suavitate vini
suavissimi et delectissimi com-
mutabitur quod tunc erit quando
electi in mensa Christi refecti
erunt. Tunc insipiditas
aque commutabitur in saporem
vini sicut factum fuit in nup-
tiis in Cana Galilee. Unde dicit
dominus vos estis qui permansistis
mecum in temptationibus meis
et ego disponam vobis

Iste cibus erit et potus huma-
nitatis et divinitatis Christi in isto
in qua erit secunda expul-
tatio. Iste hodie gaudium
et letitia invenit ibi propter
magnitudinem priorum gratia-
rum propter evasionem periculorum
et non laudet erit propter visorum
manifestationem. Vincent in secula
seculorum gratia visionis nobis
donare dignetur Ihesus Christus
amen. Nota quod quicumque
videt corpus Christi cum devotione
et fide integra illo die ut
Augustinus in libro de civitate
dei istas habebit utilitates
cibaria necessaria concedentur
levia colloquia condonan-
tur, mendacia ignorata
delentur, illo die mors subi-
tanea non obveniet nec in-
cidit. Et quibus illo die mo-
ritur pro communicato habetur et quod
quis missam audierit
non senuit illa hora et quot
passus ab angelo numerando
et redemendo numerantur. Quod
de heremita qui angelum
vidit cum sporta argentea
colligentem passus et numerare
gressus ipsius itineris. De passi-
one domini

anctus aus
yclinus logo

Tempore cum laetemus orationibus
et ieiuniis vagavit beati
virginis ut ei revelaret qua-
liter filius dilectus filius
passus fuit. Cui tamen

beata virgo apparuit ei et dixit
tantum ac talia passus est
filius meus quod nullus sine
lacrimis cogitare posset ac
tamen quia sum glorificata
amplius flere non possum
et ideo per ordinem passionem
filii mei qualiter passus sit
exemplificabo. Cum beatus
Anshelmus quesivit per singula
et beata virgo vidit omne sin-
gulariter sic dicens: Dic michi dilecta
domina qualiter passio filii tui
sit inchoata. Videt Maria
cum filius meus surrexit
cena facta cum discipulis suis
tunc Judas Scarioth adiit
principes sacerdotum et filium
meum vendendo eis tradi-
dit pro triginta denariis.
Anshelmus: quales fuerunt dena-
rii? Maria videt: tricesima
fuerunt quibus Joseph vendi-
tus est in Egiptum a fratribus
suis ante quatuor milia
annorum qui hereditaria suc-
cessione fluxerant denique
cum ad illos Judeos quod Christum
crucifixerunt et illi tunc valent
centum solidos usuales. Et nota
quod Judas ita avarus fuit
quod denarios vidit quod Christum
pro eis vendidit et tamen ei hoc
Christus semper predixerat sed
numquam converti curavit.
Anshelmus: fuisti tu cum Christo
et cum discipulis suis? Ma-
ria: non, sed scias quod cum ipse
cenam fecerat et discipulorum pe-
des lavat et sanguine suo

ipsius ad pectus eius sedebat
et dixit eis predixerat
Judas interim abierat. Filius
meus ad montem Syon cum
discipulis descenderat ad
pedem montis Oliveti qui
est iactus lapidis ad distantiam
recessit et oravit patrem
suum dicens ut calicem transferat:
Pater mi si possibile est. Anshelmus: cur
quater oravit? Maria: propter
tres causas. Primo quia
de sua nutritum fuit ut pe-
te maior filius est cum virginis
de stirpe regia natus quia
nobiles magis sentiunt
dolorem quam ignobiles.
Secunda causa quia tanta an-
gustia invasit ipsum ut
sudor factus est tamquam gut-
te sanguinis decurrentes in
aquam terram vel terram
quia fuit deus ideo quod
debuit pati per se sensit sed
flagellacionem, conspucionem,
crucifixionem. Nota quod sen-
sit quod mori debeat sed
tu nescit qualiter morte sa-
peat sed Christus hoc omnia presen-
sit et ideo in humanitate ti-
muit. Tercio quia presensit
quod Judei non debebant ei
credere. Et quod sic oravit an-
gelus de celo ei apparuit con-
fortans eum dicens: constans
esto domine quia tu debes
totum mundum redimere et totum
genus humanum. Post ea venit
ad discipulos et eos dormi-
entes invenit et iterum Judas

venit et cum eo magna
turba in ortum ubi erat
Christus et dixit Judeis duo
illi similes sunt scilicet Christus
et Jacobus minor quod unum
ab alio cognoscere non potestis.
Unde do vobis signum quem-
cumque osculatus fuero. Anshelmus: Cum
accederet cum turba processit
Jhesus ad eos dicens: quem
queritis? Illi autem dixerunt Jhesum
Nazarenum. Quibus ille
dixit: ego sum. Et cum hoc di-
xisset ceciderunt omnes re-
trorsum. Interim quod hiis factum
est et post ea dixit: si me
queritis sinite hos abire ut
impleretur sermo quem dixit
quia quos dedisti michi
non perdam ex eis quemquam.
Tunc Judas accessit et oscu-
latus est eum: Ave rabbi.
Cui Christus: Juda osculo filium
hominis tradis. Et illi iecerunt
manus in Jhesum et tunc Petrus
extraxit gladium. Anshelmus:
fuit ibi aliquod miraculum factum?
Maria: filius meus statim
apprehendit eum et sanavit
eum et dixit Petro: conde
gladium in vaginam. Omnis
enim qui gladium acceperit gla-
dio peribit. An non possum rogare
patrem meum et mitteret
michi plus quam xii legiones
angelorum. Tunc omnes dis-
cipuli relicto eo fugerunt.
Anshelmus: quare Maria? Quia
tunc nox erat vel propter timorem
erat ne ancilla apud eum

interveniret. Anshelmus: et ubi fui-
sti Maria? Fui in domo cuius-
dam. Tunc Johannes
cucurrit. Anshelmus: quid ergo
nunciatum fuit tibi? Maria:
nuncium lamentabile. Dicti
discipuli venerunt lamentabiliter
flentes et clamantes: domina
domina, filius dilectus et magi-
ster captus est et nescimus
quo ducitur nam ligatur et
nescimus utrum iam sit oc-
cisus vel quid ei factum sit.
Anshelmus: contemplasti tunc Ma-
ria licet sciens quod totum
genus humanum redimere
debuit per suam passionem
tunc propter maternum affectum doloris
gladius Simeonis prophetie
animam meam pertransivit.
Anshelmus: quo tunc ductus
fuit? Maria: de orto per val-
lem Josaphat per portam que
vocatur aurea porta duc-
tus fuit per plateam scribarum
et phariseorum et pontificum
iuxta templum in domum
Anne qui fuit socer Ca-
yphe qui erat pontifex
anni illius. Et quesivit
eum Anna de doctrina et
discipulis eius. At ille dixit:
ego cum palam locutus
sum vobis nichil quod
me interrogas. Interroga
eos qui audierunt quid sit
quod ego dixi. Tunc a-
stans unus ministrorum
eis dedit alapam Jhesu
dicens: sic respondes pontifici?

Cui ihesus si male locutus
sum testimonium de malo per-
hibe si aut bene cur me
cedis Tunc vnus famulus la-
niauit dextra cum sua pu-
gno (?) et ligauerunt oculos eius
tamquam fui (?) quod tamen non sit
in prius dampna et illuserunt
eum tota nocte et opprimerunt
in faciem eius et illuserunt
ei dicentes prophetiza nobis
Christe quis te percussit Tunc
Johannes quia notus erat et in-
troduxit petrum quem videns
ancilla hostiaria dixit et
tu cum ihesu es usque flevit
amare [illegible] vbi fuisti
tunc maria statim ut disci-
puli nunciassent quod factum
fuit occurri cum maria ma-
gdalena iuxta templum
et tumultum audiens in domo
anne volebam intrare
sed non sum permissa vn-
de stabam foris clamans et
dixi heu dilecte mi quis
dat ut ego moriar pro te quis
dabit capiti meo fontem
aque et oculis meis fontem
lacrimarum et plorabo die ac
nocte quia longe consolator
facta est a me et maria
magdalena tenebat me et
circumspiciens per fenestras et
rimas et ego stabam tota
nocte audiens que fiebat
filio meo scilicet illusiones et
petrum negantem et cum ter
negasset flevit videns re-
spexit eum et ipse egressus
foras flevit amare

et invenit nos foras sta-
bat et vlulantes et clamat
ad me dicens heu dilecta domina
quis narrabit tractatum filii
tui ita quod nullus tibi com-
pleta sit et tenens abscon-
dit [illegible] in lapide quia
dixit [illegible] et non cognovit
donec [illegible] apparuit in cruce
[illegible] dixit quid factum
[illegible] maria magdalena
mane facto iudei duxerunt
eum de domo anne ad ca-
ypham et tunc [illegible] quia
[illegible] fuit [illegible] leua leua
[illegible] crucifige (?) [illegible] in
[illegible] illam [illegible]
facie [illegible] iudeorum [illegible]
maculatam videns heu
plorans et clamans dixi
heu dilecte fili mi quis mise-
rabilis te modo [illegible] que
et quasi [illegible] tuis amantissimis
aspectu gaudebam et nolens
eum amplecti non sum per-
missa Sed [illegible] talem [illegible]
et sum contumeliosa a
[illegible] et [illegible] vndique [illegible]
[illegible] sicut quod [illegible] et la-
tronem condempnatum [illegible]
[illegible] aliqua spem quod liberari
posset filius meus quia
sciebam quod [illegible] erat et
[illegible] sperabam quod se [illegible]
sisset quod ad iudicium per ne-
[illegible] Sed ipse fuit coram
iudice quasi agnus mansuetus
et non aperuit os eius Item
fuit ita amabilis quod iudici
[illegible] eius [illegible] et iudicio
ipse [illegible] ita fuit [illegible]

Christe quem ipsum appellabant
Et invenerunt multa falsa
testimonia dicentes quod esset
legis destructor Tandem duo
falsi testes dixerunt dixisse
posse destruere templum et
in triduo edificare Et cayphas
dixit dic nobis tu es Christus
At ille si dixero vobis non cre-
ditis [illegible] et me dimitte-
tis Amen dico vobis vide-
bitis celum apertum et filium
hominis stantem a dextris
dei Tunc princeps sacerdotum
scidit vestimenta sua dicens
Quid adhuc egemus te-
stibus audistis blasphemiam
quid vobis videtur Tunc
omnes clamaverunt dicentes
reus est mortis Tunc iterum
gladius symeonis animam
meam pertransiuit [illegible]
[illegible] ductus est [illegible] maria
ad iudicem pilatum qui te-
mpore illo constitutus
fuit ab imperatore tiberio
qui rome presidebat qua-
propter pilatus obtinuit
perpetuam [illegible] con-
dempnavit ad mortem tiberio
nescienti [illegible] tunc
aliquid quod deberet euade-
re [illegible] maria [illegible] stabat
cum turba venerunt quibus
Christe [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] deberet [illegible] Sed tunc
[illegible] clamaverunt
crucifige crucifige eum et
imposuerunt ei quod dixisset

se esse filium dei et tributa dan-
da cesari prohibuisset Hic nota
quomodo interrogavit eum pi-
latus de duobus et quomodo noluit
solvere ista validissimam
questionem quid est veritas
quia si eum solvisset eum
liberum dimisissent et quomodo se
iudas suspendit et quomodo populus
clamavit quod commovisset
populum in galilea usque huc et
cum audisset pilatus quod gali-
leus esset misit eum ad hero-
dem quo viso herodes gavisus
est valde et sperabat aliquod signum
videre ab eo et coronavit eum
corona qua adhuc omnes
imperatores coronari solent
et querebat si esset ille puer
quem pater suus tot pueros
in bethlehem occidisset Item
si esset ille qui tot signa
fecisset et rogavit ut aliquod
signum faceret ipse eum liberaret
et non [illegible] tunc sprevit
eum herodes et induit
eum veste alba remisit
eum ad pilatum et facti sunt
amici pilatus et herodes
qua [illegible] nota
[illegible] quod iudei peti-
verunt dimitti barrabam
et quomodo uxor pilati [illegible]
petivit [illegible] ut habetur
in matheum pilatus sperans
satisfacere iudeis ut legitur
in Johanne fecit eum ligari
ad statuam et flagellari a
planta pedis usque ad verticem
non est inventa in eo sa-
nitas et statua hec ita sparsa

fuit quod bene circa duas vel
tres palmas per capillos
extractus crinium calvitie non potuit
... iudex accipiebat corrigi-
as et manus ihesu ligabat
et milites plectentes coro-
nam de spinis imposuerunt
capiti eius. Nota de corona
ista quod non fuit de spinis
terre sed de marinis que sunt
acuciores et duriores quod vix sine
ne habent aut coronam attendi-
ne perfixerunt in punctos
eam capiti eius quod sanguis
in aures et oculos et in guttur
per totam faciem eius flue-
bat. Vt ergo pilatus satis
faceret peticioni eorum dimisit
eis barrabam et ihesum tradi-
dit voluntati eorum. Nota
autem quod ista fecerunt ... regit
iste qui natus cecus fu-
erat quem ille illumina-
vit et testimonium perhibuit
de eo quod filius dei esset et
etiam iste quem suscitaue-
rat a mortuis filium vi-
due matris sue de Naim teste
... [illegible] et malchus
cui auriculam reddiderat
similiter et lazarus quem
suscitauerat et maria ma-
gdalena a qua septem
demonia eiecerat et alii
multi in quibus signa fe-
cerat nam alii adhuc viue-
bant aliqui corporis mortui
fuerant et clamauerunt
dicentes hic vir est dignus
[illegible] et tunc et ... abiissent
hec omnia impii iudei
et indurati non reputabant

dulcissime quid fecisti ad hoc
fecerunt spectaculum mater
quod tunc eum debebat dimit-
tere pro testimonium eorum. Et cu-
ncti contra eam gladius
simeonis animam meam
pertransiuit. dulcissime quid
fecisti fuit pro ea. Maria
susceperunt filium meum
dilectum reduxerunt eum
de pretorio et bajulans sibi cru-
cem exierunt in locum calua-
rie vbi crucifixerunt. Et
nota quod crux ita ma-
gna fuit quod sicut pedes
in longitudine et ... ita
debilitatus fuit tota noc-
te quod crucem non potuit
... legitur quod angariaue-
runt simonem cireneum
ut portaret eam post ihesum
non causa misericordie
sed quia quod debilitate ca-
pere non potuit. dulcissime
sequebantur eum aliqui
cum dolore. Maria tota
turba ... suspendit
... mulieres autem la-
mentabant et pueri ...
... cum ...
et lapides ... aut
filius meus ad milites
dixit filie ierusalem ...
si in viridi hoc faciunt in arido
quid fiet ...
...
... dicebant et
duos latrones cum eo
in magna eius confusionem
et postquam venerunt ad locum

crucifixerunt eum iudei
tanquam reum omnibus
peiorem. dulcissime quid tunc
fecerunt ei. Maria audi-
ens quid referam tibi
quod est nimis lamentabile
quod nullus ... scribit. Cum
venissent ad locum caluarie
nudauerunt eum totaliter
vestibus suis quod nudus
corpore ... factus fuit
et tunc velamine capitis
mei accipiens ... ligaui
circa lumbos ... eius.
Post hec posuerunt crucem
super terram et eum desuper
extenderunt et primo vnum
clauum ... intruserunt
manum ... quod tunc
sanguis ...
... ita ... clau-
...
... aliud ...
... clauum
perfixerunt postea ...
pedes ... et clauum
... ita quod omnia
membra ossa et vene a-
peruerunt. Tunc adimpletum
est quod dicitur per ysayam dinu-
merauerunt omnia ossa
mea. Et etiam tunc imple-
ta est prophecia ... dictum
... dicentis ...
filia ...
...
... Tunc hec audiens
... gladius simeonis
pertransiuit animam meam post
hec erexerunt eum cum ma-
gno labore et fuit ... ita
alte suspensus quod nusquam
pedes suos attingere poterant

et sic erectus fuisset pondere
corporis sui omnia vul-
nera laxata fuerunt et aperta
et tunc primo de manibus
suis et pedibus sanguis
manauit. Nota quod beata
virgo induta fuit pallio
seu quadam veste qua mu-
lieres regionis illius vti
solent qua tegit caput
suum et totum corpus et est
quasi linteamen. ista veste
beata virgo ... totum san-
guinem de manibus et pe-
dibus suis suscepit tota
sanguine conspersa fuit
post ea maria milites ...
...
blasphemauerunt eum
dulcissime quid ad hoc ...
... filius tuus. Maria
... pater dimitte eis
quia nesciunt. Et de latronibus
quorum vnus blasphemabat
et alter eum increpabat
... dulcissime
quid tunc fecisti. domina ma-
ria stabam iuxta crucem
merore repleta quia ei
... solacium non poteram
et ... stabat soror
mea et maria magdalena.
Nota quod ...
matrem commendauit ...
... et postea inclinato
capite emisit spiritum ...
pater in manus tuas commendo
... inclinato capite e-
misit spiritum ...
tunc velum templi scis-
sum est a summo vsque deorsum
et terra mota est
petre scisse sunt et monumenta

aperta sunt et multa corpora sanctorum qui dormierant surrexerunt et post resurrectionem eius venerunt in sanctam civitatem Ierusalem et apparuerunt multis. Centurio autem et qui cum eo erant custodientes Ihesum viso terre motu et hiis que fiebant timuerunt valde dicentes vere hic homo iustus erat et filius dei. Et quos elementa omnia compatiebantur ei sed soli inimici se indignaverunt et insultare voluerunt. Omnes turbe omnes qui convenerant pariter videbant pectora sua tundebant stabant autem noti eius a longe et mulieres que secute sunt eum a Galilea hec videntes fleverunt. Mater dilecta dum stetit ad hec flevit dolens et eius anima nimis quia nondum prophecia Simeonis impleta fuit dicentis tuam ipsius animam pertransibit gladius. Plene audi ergo quam nimis lamentabile est. Iudei ergo quia parasceve erat ut non remanerent corpora in cruce sabbato erat enim ille dies magnus sabbati rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura et tollerentur. Venerunt autem milites et fregerunt latronum crura. Ad Ihesum autem venientes viderunt eum mortuum non fregerunt eius crura sed unus militum Longinus nomine lancea latus eius aperuit et continuo exivit sanguis et aqua.

Anshelme quod tunc fecit Maria cum hec videret quasi [illegible] crudelitate operuit eo iam mortuo exanimis facta fui. Tunc ut impleta sunt sicut prophetia Simeonis et tuam ipsius animam et tunc cepi clamare et ululare quia iam lacrime defecerunt tota nocte et die plorando. Anshelme quod tunc factum fuit post ea. Maria. Ioseph ab Arimathia rogavit Pilatum ut tolleret corpus Ihesu Christi de cruce et inter alia dixit quod posset tam multum videre pro dolore filii [illegible]. Tunc Pilatus quesivit si iam mortuus esset iussit ei corpus dari. Vide quam nimis est lamentabile cum Ioseph deponeret Ihesum de cruce Maria sursum respiciens et cum brachiis pluries surrexit ut tangeret et osculetur quod et fecit et cum depositus esset ut fuisset possibile eum de cruce posuit eum super terram bene ad tres passus. Et Maria caput eius accipiens cepit flere: O heu mi dilecte fili quam nunc consolationem habeo quia mortuum te coram me video. Tunc Iohannes post Christum cadit super pectus eius: O heu mi dilecte preceptor potabam condam dulcia pocula sed nunc tristicia et lamentabilia. Tunc Petrus advenit quod ter negaverat amare flevit. Tunc ceteri

discipuli advenerunt omnes lamentantes super eum. Tunc Christus ad consolationem matris sue et discipulorum suorum glorificatus ubi fuit coram eis ita quod nulla plaga apparuit in corpore suo preter quinque vulnera que reservaturus est in die iudicii et sanus et clarus apparuit in corpore quam aliquam penam passus fuisset de quo mater et discipuli inmediate fuerunt consolati. Et cum eum sepelire vellent beata virgo corpus eius fortissime tenuit nec sepelire permisit. Iohannem cepisse [illegible] filium meum mortuum quem vivum habere non potui et si necesse est ut hoc ei facias rogo ut me cum eo sepelias. Cumque sic dilecta [illegible] non poterit et quod gemitus [illegible] se [illegible] debuit. Tandem Maria invita permisit ut sepeliretur. Et cum iam in sepulcrum positus fuisset Maria ad eum intrare voluit et super sepulcrum se proiecit adeo nisi [illegible] intercessit et omnes discipuli cum ea fleverunt. Et tandem Iohannes ad civitatem ducere voluisset et a sepulcro amovere ipsa clamans [illegible] fili [illegible] facias hanc iniuriam [illegible] ut me sepelias ad [illegible] filio meo quia hic oportebit donec [illegible]. Tunc iterum suis discipuli flere ceperunt quam Iohannes

tandem accipiens et quasi violenter deducens eam in civitatem introduxit et cum viderent plures mestam conspersam sanguine indutam sicut [illegible] sanguis super eam stillaverat ululantes clamaverunt dicentes O quanta est iniuria facta in [illegible] in ista [illegible] et filio eius et ei omnes qui eam viderunt toti fleverunt ei compassi. Sic rogemus ut etiam sic compatiamur dolori beate Marie virginis ut valeamus regnare cum eis in celestibus quia Paulus dicit si compatimur et conregnabimus. Ecce hic omnia enarrat que Christus passus est [illegible] quam diu vixerit labores quas pertulit [illegible] sanguinem [illegible] do vigilando [illegible] ieiunando lacrimarum compaciendo insidiarum [illegible] passio Christi tulit [illegible] de passione

udi filia et vide et inclina

aurem tuam fratres karissimi hec verba scribit psalmista et bene conveniunt passioni domini primo psalmista dicit filius ad matrem et ad quamlibet fidelem animam audi filia tria primo ictus malorum 2o blasphemias iudeorum 3o clamorem valdum lacrimabilem filii qui est deus deus meus ut quid me dereliquisti vide tria primo … vulnus fluentes de corpore unus de oculis duos unus de manibus duos de latere unus de pedibus duos et audi fletus meum 2o vide corpus meum deforme quod ysaias testatur et putavimus eum tamquam leprosum percussum a deo et humiliatum 3o vide quomodo tota creatura compatitur … homine qui cruciatur velum templi scissum est lapides scindebantur sol obscuratus est hec omnia compatiuntur pro homine sed indurata sunt corda eorum sicut adamas qui est lapis durissimus qui non potest frangi nisi sanguine hirci liniatur sunt enim homines … sunt … sed Christus in cruce … est

quod beata virgo non fuit mortua pro dolore quod de cruce depositus fuit … et ante eam positus. Si mortua fuisset ante resurrectionem domini descendisset ad inferos sicut alii sancti quod esse non debuit. Dominica die pasche

ane prima sabbati surgens

gens dei filius notandum quod dominus post resurrectionem suam decies apparuisse dicitur sed in ipso die pasche quinquies primo marie magdalene apparuit circa sepulcrum quia Johannes xx maria stabat ad monumentum foris plorans stabat sollicita ad inquirendum salvatorem qui a … eam salvavit sed et inclinato capite vidit duos qui dixerunt ei mulier quid ploras quem queris eam consolando … tulerunt dominum meum ac si diceret consolationem meam non recuso nisi dominum meum … qui … requirebat … quid ploras non causa ignorancie sed causa dilectionis requirebat quia ipsa dominum multum dilexit quod flevit propter ipsam in resurrectione resuscitatione fratris eius lazari que vidit. Si tu sustulisti eum dic michi quia dixit ei maria in hortis cognovit

eum vidit ei valde quod dicitur … sed statim non flens sed gaudens ipsum adoravit 2o autem apparuit mulieribus cum redirent a sepulcro … 3o apostolo petro 4o duobus discipulis euntibus in emaus quinto discipulis congregatis. Ista ad presens obmittamus et assumamus causas primo marie magdalene apparuit notandum autem … propter quatuor causas prima causa est fervor dilectionis quia ipsa fervencius … ipsum dilexit proverbiorum viii ego diligentes me diligo recedentibus discipulis a monumento ipsa remansit … qui invenit eum … quia ipsa perseveravit … salva facta est … in finem secunda causa est propter solacium peccatorum ne desperent quamvis magnus peccator sit quia ubi habundat delictum superhabundat et gratia … quod … est hoc … quod multi … ad senectutem et mortem perveniunt sed marie magdalene sunt dimissa peccata multa … penitentiam xxx annos in heremo non debemus solum … alicui … habeamus

vel paulus et unus quisque sine labore mereri … 3a causa est propter … et ullus … ita … estimet quod se peccatoribus sicut phariseus … non sum sicut ceteri homines et … publicani et meretrices precedent vos in regno dei quarta causa est propter communem instructionem ut peccatoribus conversis familiares simus ut fecit summus dominus mittens mariam magdalenam que est … ut … cum ea … Ambrosius

cce servus meus intel

liget et sublimis erit valde … quod aliquis rex vult habere aliquem qui sibi serviet … requirit … primo requiritur quod sit … non … manibus et facie … 2o quod sit bene vestitus non … vel etiam lacerata veste 3o ut sit prudens ut … ne venenum regi … quod … non …

q sibi fiunt? sed semper
sic xpus rex celi et terre ita
minores requirunt a suis
et primo requirit mundum ser-
vum ambulantem in via in-
maculata hic michi
ministrabit / 2o q sit bene
vestitus virtutum, unde dns
ad moysen in exodo xx-
viii facias vestes aaron in
quibus sanctificatus mini-
stret michi glosa per aaron
intelligitur quilibet fidelis qui
cum vult sive isti regi scilicet
xpo debet esse vestitus bo-
nis operibus quia sicut ve-
stes quemque hominem deco-
rant quo ad corpus ita
virtutes decorant animam
et quanto bonis melioribus ve-
stibus se habet tanto repu-
tatur nobilior et pulcrior
sic etiam qui melius fuerit et ma-
gis vestitus bonis operibus
tanto plus honoratur a deo
et sanctis eius. unde iii regum
regum assuerus nullus in-
trabat in sacco scilicet ante
regalem et mortalem regem
non licebat intrare nullo
magis ante regem cele-
stem nullus intrabit ni-
si fuerit bonis operibus ve-
stitus. Tercio q sit pru-
dens. prov. Acceptus regi
minister intelligens. non n-
vult habere suum famulum
fatuus aut esset qui habet

et mores et illa conpendi-
um die et tunc non habet
gustum panum sic et xpus
vult q unus mas conpen-
dium in fructu dei sed
q nos faciamus prudenter
non tantum uno die sed ita fa-
ciamus ei hodie ieiuniis
et orationibus q etiam cras
et semper cum possimus
a fine usque etiam bona ma-
lorum in principio et ut ea
in futuro possemus colligere
et invenire / 4to vult ut fi-
nem ei serviatur non ad
horam sed usque ad mor-
tem. Apostolus nisi finem ei
die ac nocte in templo
cum isto quadruplici mo-
do fuit beatus ambrosius
xpo et mundo dicatur deo / Et
primus mundus. Et primo a-
fuit in iustitia con-
tinentissimus fuit usque
ad mortem / scilicet dicit enim
dixisse virginitatem non
solum esse ei sed etiam
similiter tantum beatis prudenter
fuit quia anima ipsa
debat separata non respon-
debat sibi tamen ut apparuit
inprimis sed animo dabat
pauperibus et preciosa thesau-
risavit in celo ubi nec
erugo nec tinea demol-
litur nec fures furentur
Tercio fuit vestitus et or-
natus suis bonis operibus

unde legitur de eo q postquam
fuit factus episcopus ieiuna-
bat cottidie exceptis diebus
festivis precipuis et domini-
cis diebus. bona fuit ista
vestis. Item orationibus
die diurnis et nocturnis
cottidie insistebat unde etiam
tam debebat mori adhuc
ab oratione non cessabat
quia cum suo notario
psalmos decantabat
Item vestitus fuit magna
pietate unde legitur de eo q
tum aliquis confitebatur
sibi aliquod magnum peccatum ipse
etiam flebat q et illum q
sibi confitebatur ad flectum
provocavit / sed tu vestibus
fuit ipse ornatus / quarto
fuit perseverans quia
usque ad mortem in bonis
operibus perseveravit unde cum
ad mortem instaret sibi
spiritus fuit ut impetraret
adhuc q adhuc vivere posset
dominus vero non sic inter-
nos vixi ut me pudeat
inter vos vivere quia et ita te
tantum nobis sui conver-
satus / q tales fuerunt
xpo sit benedictum / Ter-
tius mundus est exaltabitur
sic in pinum et sublimis
erit in futuro exaltatus
autem fuit in spiritu ad honorem
tamen et patrum penitencium
unde legitur de eo q cum
episcopus deberet elegi ceperunt

inter se discordare. Beatus autem
ambrosius venit illuc
ut discordiam sedaret et
statim infans vivens qui
adhuc loqui non poterat
ordinatione dei clamare
cepit q illum eligerent
nisi beatum ambrosium q sta-
tim accepto eo in episcopum co-
sentiunt qui nolens cum
de honore in hemis mundi pu-
blicas mulieres ad se ingredi
fecit ut infamiam sub intencione
reuniret qui clamaverit
omnes peccatum nostrum super nos
tu episcopus et pater nostrum eris
Item exaltatus fuit per angelum
unde legitur de eo q quidam
hereticus magnus disputa-
tor quem nullus po-
tuit superare et convertere ad
fidem / Cum audiunt
ambrosium predicantem ad au-
rem eius angelum loquen-
tem que ipso predicavit q
ipse conversus est ad fidem
quam persequebatur cepit de-
fendere. Item exaltatus fuit
super demonem unde legitur
de eo q quidam demoniacus
cum intraret mediolanum
ubi erat ipse episcopus statim de-
misit eum cum autem egrede-
retur de civitate iterum in vase eum
interrogatus est de hoc demo-
nio ait ambrosium timuit
per itaque sanctitatem eius eum
intrare non potuisse. Item

exaltatus fuit per spiritum sanctum
Unde legitur de eo quod cum iaceret
infirmus propter parvulos tunc
nostalo suo decantaret
subito spiritus sanctus in specie
ignis caput eius corpo-
ris eius intravit qui
est sine fine qui morti debet
fore indicavit. Cum enim
fratres ad capellam suam una
cum resideret et corpus eius
contererent dixit eis gravit
fert scitis quia non moriar
nisi in die veronis quia
hoc mihi spiritus sanctus revelavit
quia primo sicut predixit
eius venit. Tercio quod ex-
altatus fuit in infinita beatit.
quod sublimius erit valde.
Tercio nota quod sancti accepi-
unt adeo triplicem sublimitatem
scilicet primo ad loca ad habitandum
et hoc est ipsum celum. Secundo
iudicium ad iudicandum. Unde
apostolus hec dicit super sedes
iudicantes duodecim in uni-
versum mundum. Tercio sublime
premium scilicet ipsum deum. Istam
triplicem sublimitatem
accepit beatus Ambrosius
que iudicata sunt in morte
sua. Et primo accepit celum
ad habitandum. Unde in morte
sua celum ascendit et quo-
rum acquisivit per mun-
diciam qua habuit. Unde per
eius ascendit in mon-
dum esse moriens mariebus
et mundo corde. Item accepit
sublime officium quod iudicat

in die iudicii cum Christo
totum mundum. Et ideo vi-
sus est sedere in kathedra
tamquam iudicaturus. Item
accepit sublime premium
scilicet ipsum deum qui est merces
omnium sanctorum. Et ideo legitur
de eo quod cum corpus eius
in die prime portatum fuisset
infantes qui ipso die bap-
tizabantur clamabant ecce
video stellam in dorso eius
scilicet ipsum deum qui est stel-
la qui illuminat celum et
terram et omnia que in eis
sunt. Adalberti

Vidi alterum angelum de-

scendentem de celo amic-
tum nube et iris in capite
eius et facies eius erat
sicut sol. Apocalipsis x°. In istis
verbis tria notare possu-
mus de sancto Adalberto. Primo eius
sanctam vitam in hoc quod
dicitur vidi alterum angelum
descendentem de celo amictum.
Secundo eius premium sive mer-
cedem quam recepit a deo
et hoc ibi et iris in capite eius.
Tercio eius beatificationem quod nobis
impetrat et hoc ibi et facies eius
sicut sol. Circa primum nota
quod in angelis sunt hec tria
que sanctus Adalbertus ange-
lis comparatur. Primus quod est ni-
tidissime nature quod in magna

puritate nec peccare potuit.
Item habet nuntiacionem. Unde
angelus nuncius interpretatur. Et ista
duo invenimus in sancto Adalberto
et ideo merito dicitur angelus.
Primus angelus fuit sanctus
Stanislaus alter sanctus Adal-
bertus. Isti ii duo angeli qui
revelabant archam domini sicut
alias sed ipsi sua protectione
suo auxilio suis precibus
protegunt et velant archam
domini id est terram. Dicitur autem beatus
Adalbertus angelus primo propter
munditiam quam habuit.
Fuit enim purissimus virgo
usque ad mortem. Unde legitur de eo
quod cum natus fuisset fuit
pulcer quod cum parentes eius
vidissent volebant ipsum
seculi statui assignare sed deus
qui ipsum angelum futurum pre-
videbat infirmitate magna vi-
sitavit eum. Parentes ergo
eius timentes puerum morte
in ymine ipsum obtulerunt
super altare beate virginis. Ipsum
deinde commendavit in virginitate per-
manere et statim fuit sanus.
Item de eius munditia legitur
cum esset iam adolescens
et scolas frequentaret socii eius
sentientes ipsum pudicum valde
cum de scolis rediret ipsum
super virginem proiecerunt ut in
dum viderent quod cum surrexisset
cepit puer amare flere et
cum vix agnoscitur tunc fleret

respondit non debeo flere quia
virginitatem quam deo voveram
virgini perdidi. Circa primam
vero tales ad Albertum respondit
quicquid est sine peccato nunc
dicere. Legitur de eo quod cum dor-
mitus fuisset quidam heremita
vidit in visione quod duo
albissima linteamina sancti-
ta sicut de celo que ferebant
angeli et assumentes animam
angeli eius in celum de-
portaverunt. Et ideo quia an-
gelicam vitam duxit vir-
ginitatem conservando ideo
merito angelus appellatur.
Iohannes in carne non est propter
terrenam vivere non est vita
humana sed angelica. Item
angelus est nuntiacione quod habuit
legationes dei nuntiant homi-
nibus de hoc multa habemus
exempla sicut in Gabriele qui
missus fuit ad beatam
virginem quod filium dei pare-
ret concipere et de Iohanne baptista
quod nasci debuit. Item
angeli missi fuerunt
ut educerent Loth de Sodoma
et etc. Sic angelus sanctus
Adalbertus in hoc mundo nuncius
dei fuit et primus
qui Polonis fuit et sibi subditum
ad bonum statum revoca-
bat sicut de eo legitur quod cum
esset episcopus in Praga et
vidit populum suum in malis
perseverare et hoc nollet propter

terra prima que canit inter
eos scilicet in incidencia que e-
rat inter clericos et quia vnus
vir plures vxores habebat et propter
violenciam nobilium qui pau-
peres rapiebat et iudeis ven-
debat quibus ipse inhibuit
quis debebit viuere. Sum. Dum
vero cum quadam vice in
spiritu suo esset venit ad eum
vox dicens ego vendor iudeis
et tu adhuc stertis qui zelum
quendam ... spacium et populum qui
sua monita sequi nolebat
venit romam et obtinuit
religionem in monte cassi-
no tamen sanctum cum illis fratribus
ducens ubi affectus suus
quiuit erat squaloribus
cum sanctus adalbertus
fratribus implebat tamen reuo-
catus ad sedem suam iterum
recepit populos suos inimicicia
verbi dei tamen veniens nuncius
pape qui ipsum euntes
animam ... suam
disposuit alios occiderunt
alios vendiderunt qui re-
linquens eos vngariam
intrauit annuncians ei verbum
dei multos ad fidem con-
uertit. Tandem venit ad po-
loniam ubi principem
nomine boleslaum et ma-
gnam partem ipsius ad fidem
conuertebat. Tandem intra-
uit prusiam cepit eis
annunciare verbum dei sed ipsi
a marti barbaris ceperunt

eum extra terram proiecerunt.
Tandem corpus eius hastam
vulneribus ipsum penetrantes.
Tandem alii mucronem lancea
penetrantes martirium christo
consummauit et sic vnita fuit
angelus cum qua legatione
christi usque ad mortem ...
portauit. Tercio notandum
eius premium siue mercedem
quam adeo recepit et hec notatur
ibi cum dicitur et in corona
in capite eius. Iste autem
triplicem habet colorem
scilicet ceruleum rubeum
et celestem in quo notatur
triplex corona quam ipse a
deo recepit. Corona autem
debetur virginibus predicatoribus
et martiribus et quia ipse
fuit virgo predicator et martir
ideo habuit triplicem coronam
adeo recepit ideo notatur
corona in capite eius. Tercio
notatur eius beneficium quod nobis
prestat multis ... quod notatur
ibi cum dicitur et facies
eius sicut sol. De sole enim
dicitur. Primo sol illuminat
suis radiis multos paga-
nos et ... Item calefacit
et 3o viuificat quia nisi
sol esset sicut dicit philosophus na-
turalis nullus viuere posset
in ista terra habuit ipse
noster sol sanctus adalbertus
primo illuminat quia predicans

verbo illuminat suo sancto opere
et sua doctrina etiam quasi
totam poloniam et prus-
siam. Item sol calefacit
sic ipse pauperes multos
calefecit quos vestiuit
vnde legitur de eo quod redditus
suos in quatuor partes diuisit
vnam partem ad vsus ecclesie
et ad reparacionem eius aliam
partem canonicis suis, tercium
partem pauperibus quartam
suis vsibus conseruauit
vnde etiam cottidie xii pau-
peres saturauit et ad mensam
suam misit quos sepius re-
creauit. Item sol viuificat
vnde in yeme que erant
quasi mortua adueniente
estate cum sol est in suo
vigore reuiuiscunt et flores
incipiunt. Sic cum sol iste beatus
adalbertus multos viuificat
in anima et corpore et sicut sol
est sic etiam beatus adalbertus fuit
magne virtutis et miraculis
fulgidus. Vnde legitur de eo
quod multis loquelam reddidit
vnde cum ipse polonia transiret
in pomerania venit ad vna
villam quidam demoniaci que
cum vidissent poloni ceperunt
eum deprecari nolentes ... di-
midiare viam quos deus
percussit sua plaga ut omnes
muti sunt effecti. Et cum
predicaret et plus medicus ad
eum confluerent illi venientes
prociderunt ad pedes eius

[illegible] p̄ im a̅p̄ts

veniam postulantes
poterant quos cum benedixisset
statim loquelam receperunt. Item
legitur de eo quod propter quam aliquis
fuit inflamatus ... fuit
statim cum pisces digitum
eius apprehendens deglutiunt
et statim lux de celis super
piscem venit per modum ca-
dele quod piscatores videntes
eum ceperunt et capientes
ipsum operuerunt et digitum
eius in ventre adhuc inte-
gratum inuenerunt. Item legitur
de eo quod cum esset in quodam
claustro rome apud montem
cassinum et quadam nocte potus
in vitro abbati latum aliquis
per manus diabolo ipsum impe-
diente cecidit et statim super
pauimentum corruit ita quod
nec vitrum fuit fractum nec
vinum effusum et aliis
multis miraculis tam in vita
quam in morte claruit.
De sancto petro martire.

Tu signaculum similitudinis

plenus sapiencia et perfectus de-
core in deliciis paradisi fuisti
omnis lapis preciosus operimen-
tum tuum. Ezechielis 28. Verba ista licet
spiritualiter dicta sunt de primo an-
gelo qui fuit in celestibus
dei possunt tamen dici de beato petro
martire qui fuit primus
martir inter omnes martires
religiosorum et hoc

et hoc in claustro. Dominus quo-
modo Christus istum ordinem praedicatorum
constituit, patet quod ordo prae-
dicatorum et ordo [illegible] primus
fuit et fratres in isto or-
dine fuerunt apostoli. Deinde beatus
Dominicus sibi successit in isto
ordine qui iam antiqui-
tatem renovavit. Dicamus
ergo o beate Petre tu es [illegible]
Dei filius autem fuit [illegible] confessor
et martyr ut possit dici tu
es plenus sapientia quia
omnis haeretica autem te timi-
di fuerunt quia corda haereticorum
[illegible] confundebat.
Item tota vita eius fuit
exemplaris et sancta, et ideo
dicit [illegible] ipse enim
est ut Absolon in quo nulla
erat macula in [illegible] pecca-
ti. Item quia [illegible]
[illegible] et manens in clau-
stro semper male comedebat
et bibebat et ideo deliciis paradisi
dignus fuit. Item quia multos
lapides pretiosos et vivos
in templo Dei praedicando
confessiones audiendo
posuit ideo vestes eius
pretiosis lapidibus decoratae
sunt. Cum felix ordo
qui filios tam [illegible]
quasi angelos generavit sicut
Dominicus et Petrus. Isti enim sunt
illi duo angeli quos Sa-
lomon posuit in templo ut
alas suas aperiat [illegible]
[illegible] sive ordine suo [illegible]
[illegible] [illegible] Petrus

nata quod beatus Petrus fuit
similis Christo [illegible]
ipse enim est sponsus quem [illegible]
dominus ad [illegible] magnum suam
[illegible] communitatem
suam praedicator erat virgo
et martyr. Isto filius [illegible] fuit
beatus Petrus quia [illegible] fuit prae-
dicator appellatur in legenda
sua eo quod obscura corda
ipse suo lumine scilicet praedicationis
illuminavit. Item virginitatem
appellatur lilium album quia
sicut lilium album et purum
est sic ipsius corpus fuit
mundissimum quia nullius
mortalis peccati sensit con-
tagium. Item rubeus dicitur [illegible]
quia rubricatus fuit sanguine
passionis. Primus igitur fuit
praedicator. Ad hoc autem officium
[illegible] fuit electus. Unde
legitur de eo quod cum adhuc
esset septem annorum et a scola
rediret a patre suo qui erat
haereticus requisitus fuit quid
in scolis didicisset, qui dixit
se didicisse credo in deum
patrem omnipotentem creatorem
[illegible] nolo dicere caeli et terrae
quia ipse visibilium non est crea-
tor sed diabolus. Ipse vero
puer potius se vellet di-
[illegible] legeret
affirmabat et sicut scriptum
est se potius vellet [illegible]
[illegible] statim [illegible]
disputare cum praedicatione
contra patrem suum [illegible]

puer suus videns [illegible]
[illegible] cum scorpionibus
haereticis in puteis quibus haeretici
erant [illegible] fratrum
praedicatorum [illegible] intravit
ubi sanctam vitam duxit.
Unde tandem ab Innocentio
papa qui sibi officium prae-
dicationis contra haereticos
commisit qui tunc maxime
multi erant qui [illegible]
[illegible] et civitates [illegible]
[illegible] confundebat et ad fidem
multos convertebat. Insignum
igitur [illegible] quod fuit vere
praedicator legitur de eo quod
cum occisus fuisset [illegible]
lapides qui erant in terra
[illegible] tetigisse dignum fuit
ut [illegible] qui [illegible] corda
[illegible] ibi [illegible] illuminavit.
Item fuit virgo purissimus
sicut testatur de eo Innocen-
tius papa quod nunquam peccatum
commisit [illegible] fuit in ordine
[illegible] Insignum igitur
[illegible] virginitatis dicitur
de eo quod ipsius corpus nullus
[illegible] nec [illegible] nec aliqua
corruptio attingere audebat
[illegible] virgineo cor-
pore [illegible]
[illegible] longe fuit
ab eis. Cum [illegible] Innocentius
papa [illegible] vellet
[illegible] fratres Mediolanum
[illegible] ad capitulum nole-
bant corpus eius ad alium
locum [illegible] plus quam

[illegible] in terra iacuisset ca-
ruisset ita [illegible]
sine aliquo fetore inventum
est ac si eadem die fuisset
sepultum [illegible]
est [illegible]
[illegible] Item fuit martyr
egregius. Unde legitur de eo
quod cum de [illegible]
suum [illegible] ordinis [illegible]
prior erat [illegible] persecu-
tionem haereticorum [illegible]
[illegible] praedicatione [illegible] quod
ab haereticis debet occidi quia
[illegible] est data quidam
de ipsis haereticis [illegible]
eum [illegible] et [illegible]
caput eius [illegible]
gladio et ad [illegible]
cultello corpus eius [illegible]
[illegible] at ille iacens in
terra credo in deum cepit
dicere et sanguine suo scribebat
in terra quod [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] commendo spiritum
meum dixit. Sicut post
modicum tempus [illegible]
[illegible] et super eius
[illegible] qui fecerat [illegible]
corpus eius [illegible]
signum igitur quod sic vere
[illegible] terra [illegible] occisus fuit
[illegible] suo sanguine [illegible]
[illegible] audiens [illegible] san-
guinem absconditum et quasi
clamans contra suos
occisores ut alter Abel de
quo legitur [illegible]

fratris tui clamat ad me
de terra et sic bene dicatur habuit
similitudinem Christi in tribus Item
similis fuit in passione Christi
nam passus est pro veritate quam
predicabat Christus a suis propriis
de quibus fuerat natus occi-
sus est Petrus ab hereticis de
quibus fuerat natus Christus
in pasca mortem pertulit sic
Christus in manus tuas domine commendo
Petrus cum crucifigeretur ad
[illegible] clamat Christus [illegible]
[illegible] fuit venditus ut cru-
cifigeretur Petrus per [illegible]
[illegible] fuit venditus ut occideretur et
Christus per passionem suam multos
adduxit sic Petrus per
mortem suam multos pecca-
tores convertit et sic similis fuit
apud Christo in humanitate
et passione. Secundo ei similis
fuit in dignitate pro aliquo
modum loquitur Christus de di-
vinitate patris omnia q[uecumque]
ut sic beatus Petrus per cun-
cta potest facere que vult
[illegible] ipse est potens super
omnem creaturam videlicet
de eo quod cum apud Media-
lanum predicaret et esset
maxima copia populi qui predi-
cationem audiebat affuit
dixit ei quidam hereticus
coram omnibus O Petre
si tu es tam sanctus sicut
hic te stultus populus confi-
tetur nunc cum estu nimio
[illegible] et non rogas deum
ut nubes aliquas interponat
ut non moriatur populus a tanto
estu. Tunc Petrus si vis

fidem recipere rogabo deum
ut faciat quod dixisti. Tunc
heretici qui cum eo erant
clamaverunt [illegible]
bant [illegible] quod Petrus posset
Dum autem de presumptione
turbati [illegible] ne fide
confusionem paterentur
Tunc beatus Petrus cum fiducia
ait ad hoc ut verus deus
creator omnium se monstraret
et ad solatium fidelium et ad
confusionem hereticorum roga-
re ut aliquam nubiculam
mittat solem et populum interpo-
nat quod mox factum fuit per magnum
[illegible] per modum papilio-
nis populum nubicula protexit
et in hoc fuit similis Helie
ad cuius orationem non pluit
super terram annos tres et men-
sibus sex et iterum ad impetra-
tionem eius terra dedit pluviam.
Item potestatem habuit in mari
tempestate eius sedando
unde legitur quod quedam navis
ad pene submersa erat [illegible]
stantes suffragia postulabant
et tunc [illegible] auxilium ad esse
quidam [illegible] dixit numquam non
audivisse [illegible] frater
ordinis predicatorum nomine
Petrus qui nuper ab hereticis
[illegible] fidei sic ab hereticis in-
terfectus multa per eum deus
signa ostendit igitur cum
devote imploremus quod spero
quod fiet nobis auxilium. Con-
sentiunt omnes [illegible] sic oran-
tibus mox navis plena
[illegible] respirat / respirantes

Vidimus quendam in habitu
fratrum super velum stantem
de quo [illegible] quod fuit
beatus Petrus et statim ma-
re quievit. In hoc similis fuit
beato Nicolao qui etiam [illegible]
navigantibus affuit et tem-
pestates quievit. Item
potestatem habuit super ignem. Un-
de legitur quod cum quidam [illegible]
de pannis [illegible] sancti Petri
haberet et quidam hereticus de eo
diceret ut si sanctus esset
[illegible] in ignis [illegible]
et si comburi non posset absque
dubio sanctus esset [illegible]
fidei adesset mox super car-
bones ardentes [illegible]
[illegible] ab igne aliquam [illegible]
[illegible] ad carbones [illegible]
[illegible] quod medius [illegible]
[illegible] hereticus credidit et mi-
raculum omnibus predicavit
publicavit. In hoc similis fuit
tribus pueris qui positi fuerunt
in fornacem ardentem et ille-
si exierunt. Item potestatem
habuit super mortem et
multos suscitavit Unde le-
gitur quod nobilis quidam cum
uxore potuit habere puerum
dolens multum quod nullum he-
redem haberet [illegible]
[illegible] relinqueret
Tandem consilio suo [illegible]
beato Petro fecit ut sibi filium
apud deum suis precibus ob-
tineret et ecce mox concepit
filium et peperit eum mortuum
[illegible] super [illegible] dixit
Et quid beate Petre in filium

dare voluisti ex quo sine
baptismo mortuus est
tamen fiduciam habens ipsum
ad portavit [illegible]
nens eum super altare beati
Petri [illegible] et statim
puer revixit [illegible]
baptizatus et impositum nomen
ei est Petrus. Tandem cum
quod [illegible] fuit [illegible] annorum
et ludens cum pueris iuxta
[illegible] cecidit in aquam
et submersus est cum do-
lore nimio patris et parentibus
[illegible] cum [illegible]
cepit beatus Petrus ut sibi
eum redderet vivum quia
[illegible]
[illegible] vellet eum habere
et statim puer revixit
[illegible]
[illegible] edificaret et carpen-
tarii ligna dolarent et
planarent et puer iste
[illegible] colligeret [illegible]
[illegible] super ca-
put pueri ipsum [illegible]
et tumulatus est dolor parentum
et renovatus qui [illegible] eum
deferens ad ecclesiam cum fletu
ipsum ibi pro mortuo [illegible]
[illegible] medium
noctis [illegible] pueros
ab [illegible]
pueri in [illegible] beati Petri
[illegible] me
[illegible]
ipsum suscitavit / et ab [illegible]
per [illegible] pueros [illegible]
[illegible] beato Pe-
[illegible]

Terrasti in conspectu meo

Incensum adversus eos qui tribulant me impinguasti in oleo caput meum et calix meus inebrians quam preclarus est. Licet beatus Johannes ab hac vita non migrat per martirium, fuit tamen triplex martirium quod notatur in verbis predictis. Primum fuit martirium quod fuit exilium missus [...] hoc fuit magnum martirium quia tunc de consortio suo [...] ut ubi nullum solacium habere poterat. Domicianus imperator famam eius audito ut a predicatione cessaret et quia dilatabat sua doctrina qui cum cessare nollet eum in Pathmos insulam misit et ut ibi fame et siti moreretur. Sed ibi adhuc consolationem recepit et hoc dicit terrasti in conspectu meo incensum i. tribulationem quam ibi passus sum consolationem. Et hoc ibi consolationem recepit quia eos annos per suam crudelitatem occisus est per [...] letabitur iustus cum viderit vindictam. Item de sua renovatione quia factum est ut omnibus annis in insulam fuit renovatus

cum honore fuit et per Johannem predicatum occurrente ei turba et dicente Benedictus qui venit in nomine domini. 2o martirium quod fuit passus quod [...] dolium ferventis olei ante portam Latinam quod est maxima pena mitti iussit ut ibi continuatus moreretur. Sed ibi consolationem adhuc recepit quia in illo oleo perunctus quasi in balneo recreatus recepit et illesus inde exivit. Hoc notatur cum dicitur in oleo caput. 3o martirium quod passus fuit quia venenum potionis fuit et hoc notatur cum dicitur et calix meus inebrians quam preclarus. Unde legitur quod cum beatus Johannes Ephesum venisset et predicaret et templum ydolorum sua oratione contrivisset Aristodemus pontifex ydolorum concitavit contra eum contentionem. Cui Johannes dixit quid vis ut faciam tibi ut sis placatus. Cui ille si vis ut credam in deum tuum dabo tibi venenum bibere et si tibi nullam lesionem intulerit verus erit deus tuus. Cui Johannes fac ut locutus es. Cui Aristodemus volo ut alios morientes videas ut sic amplius pertimescas. Proconsul igitur adduxit duos viros decapitatos petiit ut coram

nobis omnibus venenum bibere dedit qui mox extincti sunt. Tunc Johannes accipiens calicem et crucis signo se muniens venenum bibit et nullam lesionem incurrit quod videns populus deum benedixit et sic in isto martirio consolationem recepit quia lesionem non sensit aliquam et si mortiferum quid biberit non eos nocebit. Item in 2o consolationem recepit quia illos duos mortuos suscitavit. Unde Aristodemus dixit ad eum adhuc in mente mea dubietas est si venenum mortuos suscitaveris omnino credam. Tunc Johannes ei tunicam suam dedit ut super eos poneret dicens apostolus Christi misit me ad vos ut in nomine Christi surgatis. Et cum dixisset illico surrexerunt. Item consolationem recepit quia videns populus hoc ductus ad fidem Christi conversus est et sic consilium et pontifices credentes cum omni familia apostolus baptisavit. Et sic patet eius triplex martirium quod passus fuit et quelibet consolationem recepit et quare hoc fecit sibi deus etc. quia eum dilexit. Nos igitur si nectim martirium evadere volumus debemus facere quod nos diligat deus. Diligit autem deus sex genera hominum. Primo peccatores resipiscentes, 2o sibi devote servientes, 3o eos qui suis consiliis sunt

a malo revocantes, 4to pauperibus ministrantes, 7to defectus sustinentes(?), 6to pacem amantes et ista sex genera hominum signata sunt per sex homines quos ipse dilexit. Primus fuit Iacob quem dilexit deus. Unde dicit deus Iacob dilexi, Esau autem odio habui. Iacob interpretatur luctator et significat omnes qui sunt in luctu spirituali, peccatis resistentes qui ut peccata caveant intrant claustra aliquando sicut Johannes Baptista et sicut beatus qui cum evasisset peccatum ut ei resisteret proiecit se in spinas et sic vulnera corporis curavit vulnera mentis. Secundo dilexit sibi devote servientes et isti sunt signati sunt per Samuelem prophetam de quo legitur quod datus fuit ad serviendum deo in templo sibi devote serviturus qui cum deo devote servivit. Hos deus in tantum diligit quod pro eos facit quod volunt et tales sunt magis familiares deo quia cum eo conversantur in mensa altaris [...] sicut ita tamen cubiculum devote in oratione secum colloquentes. Ultimum devote. 3o diligit eos qui suo consilio alios a malo retrahunt et isti signati sunt per Moysen qui duxit filios Israel de Egypto. Et tales sunt predicatores qui multos a malo

aiunt et adducunt de statu peccandi sicut est parentes bonorum qui pueros suos ad bonum instruunt et a mala societate retrahunt que multis fuit causa. Quarto diligit pauperibus ministrantes et isti designati sunt per martham de qua legitur Joh. xi° diligebat autem martham Christus et sororem eius mariam. quare diligebat eam quia quando predicabat in illis et nullus eum invitabat tunc ibat in bethaniam in domum marthe apud eam et ubi hospitabatur in domum marthe apud eam et ibi ministrabat ei et discipulis eius. Quinto pauperes colligit hospitio vel eos reficiunt tales diliguntur a deo. Sexto diligit de peccatis penitentes et isti signati sunt per mariam magdalenam quam deus dilexit ideo quia ad pedes cecidit et flevit peccata sua et propter modum [illegible] penitentia egit. Sic etiam et tu homo qui venias [illegible] ambulas apertis tuis et si usque ad mortem perseveras deus diligit te. Septo diligit pacem amantes et isti signati sunt per salamonem qui pacificus interpretatur qui non habent te cum hominibus pacem in corde nullum tamen

pacem habes tunc deus diligit te. Sunt autem quinque que pacem destruunt in cordibus hominum. Primum est avaricia de quibus avarus numquam satiatur et pacem in corde pacem habere non potest unde legitur sapientie avarus [illegible] et indiget quod avaricie etiam pacem destruunt hic significatio habemus in genesi ubi legitur quod abraham et loth filius fratris sui habitaverunt simul sed cum diuites fuissent et haberent omnia et pecora pastores eorum pro se contendebant ad invicem pro multitudine pecorum et ideo precepit abraham et loth non potuit habitare simul cum pace sed divisi sunt quod unus ab alio recessit. Tales homines qui sunt avari et in morte non habere pacem unde contigit quod tempore quod quidam usurarius fuit mortuus et reliquit filios suos post se multa pecunia tandem cum sepultus fuisset viveres de una arca recipientes quod pecuniam denariis et ponebant in os eius usurarius filius etiam venit ad archam et videt et [illegible] pecunia [illegible] ab archa procedere videt ipse fodit usque ad sepulcrum patris

et invenit os suum plenus denariis. Secundum destruit pacem honor mundanus quando unus videt quod vicinus suus vel amicus plus honoratur quam ipse statim invidet ad cum unde sibi nocet hic significatum habemus in saul et david quem cum occidisset philisteum et introivit in civitatem cum saul statim puelle civitatis cantabat dicentes saul percussit mille et david decem mille. Quam cum audisset saul quod david esset plus honoratus quam ipse invidit ei et ideo qui cum eo pacem habuerat optimam persequitur eum usque ad mortem. Tertium quod pacem destruit est peccatum cum enim aliquis occupatus est cum aliquo peccato in corde suo non potest habere pacem si ambulat quiescere non potest cogitans quod peccatum perficiat si vadit per viam timet tonitrua si dormit tunc de peccato somniat si vadit dormitum timet mori sicut ille qui quando se deponit in vesperi timens asserit mortuus esse nunquam quievit quod pacem in corde sibi abstulit peccatum. Quartum quod pacem destruit est propria voluntas quod sunt omnes peccatum quibus si aliquid quod necessarius et melius est tunc credere nolunt propria voluntate istam propriam voluntatem

habuit roboam filius salomonis cui cum dictum esset quod populus suus voluntarius non aggravaret quia tunc pacifice possideret regnum populus nollet propria voluntate motus dixit minor est digitus meus humero patris mei et talis fuit privatus pace quia regnum fuit divisum scilicet in duo regna et plus ab eo recessit. Unde quod pacem destruit quia hec reconciliant sunt una discordia de se qui unus dicit alteri dicit vero [illegible] ut pacem habere non possunt Christus autem ut in nobis pacem firmaret et pacem se diligere ostenderet contra ista quinque contra passus fuit contra avaricias diuicias ipse pauper natus fuit et ita pauper quod mater eius non habuit in quo ipsum involveret contra humanos honores ipse contemptus fuit in tantum quod dicit de eo propheta reputavimus eum tamquam leprosum in tantum non consumptus fuit quod nec mater eius ipsum cognoscere potuit contra peccatum ipse innocens fuit ut habetur petri actum quod peccatum non fecit nec inventus est dolus in ore eius contra voluntatem ipse dedit se ad voluntatem iudeorum qui de eo fecerunt sicut quod placuit eis contra una discordia et discordia

ipse patientiam habuit sicut
habetur, peti. cum malediceretur non
maledicebat sed sicut ovis ad
occisionem ductus est et non aperuit
os suum ut dicit Ysaias et per hoc patet
quod ista quinque gratia hominem deus
diligit et sextum gratus est et placens
amantes. Sermo beati domini

In translatione habuit testimonium

enoch placuisse deo. Hec
bi eos xxx dies festa celebr-
anda de beato dominico scilicet unum cir-
ca et aliud in translatione
sicut corpori suo sanctissimo
sepulcrum cum dextera est levatum
in loco ubi corpus eius quiescit
in altum et exaltatum et hoc festo
de beato dominico predictum habemus
in quibus ambobus commendatur
primus a nomine et a translatione
secundo a vita commendatione
primus ergo commendatur a nomine
enoch quod interpretatur ambulans
cum deo. Circa quod nota quod quidam
ambulant contra deum sicut
sunt mundi amatores unde
dicit beatus iacobus quicumque voluit
esse amicus huius mundi inimicus
dei constituitur. Quidam am-
bulant ad deum sicut illi
qui primam dilatam
per viam latam voluit in-
trare regnum celorum. Cum christus
intravit per viam arctam et as-
peram. Quidam ambulant
post deum sicut illi qui penitent
quidam cum deo sicut sunt

innocentes qui in virginitate
constituti a peccatis mortalibus
sibi cavent. Beatus
ergo dominicus non ambulavit
contra deum quia nichil
contra deum in eo fuit
reperit nec ambulavit
ad deum quia delicias
nichil usus fuit. Unde nec
carnes comedit sicut et
sui successores et fratres
sui ordinis debent observare
nec ambulavit post deum
per aspram penitentiam quia
quia ecclesiam nichil. in primeva
sua vita legitur de eo quod cum
adhuc esset parvulus sub
nutricis custodia consti-
tutus deprehensus est sepe
lectulum suum dimittere
et super terram nudam
iacere et in hoc similis fuit beato
nicolao qui cum puer
corpus suum ieiunio ma-
cerabat. Legitur etiam de eo
quod corpus tantum macerabat
quod singulis noctibus tres
de manu sua ferrea recipiebat
disciplinas unam pro se aliam
pro peccatoribus qui vivunt in
mundo ut eos deus ad bonum
converteret et tertiam pro animabus que
in purgatorio cruciantur. Legitur
etiam de eo quod cum quadam
vice intrasset in una civitate
causa predicandi hospitium cuiusdam
unius hospito ubi omnes heretici
erant sed cum eis frequenter

predicaret et non proficeret in penis
cepit cogitare quod plus proficeret
exempla quam verba ut eis
bonum exemplum daret et
converteret. Totam quadragesimam
ieiunavit scilicet in pane et
aqua et super terram quiescebat
et sic illi heretici viso bono
exemplo ad fidem conversi sunt.
Ambulavit etiam cum deo
quia virgo purissimus fuit
et peccatum mortale numquam com-
misit. Et quia ambulavit
cum deo dicitur placuisse deo.
Placuit autem deo per tria
que habuit ipse. Et placuit
primo per fidem quam predica-
bat quam dilatabat et quam
cum hereticis disputabat. Unde
legitur de eo quod quadam die
cum hereticis disputasset auctoritates
de quibus disputavit re-
degit in scriptis et cuidam
heretico tradidit cedulam et
super obiectis videret. Nocte
illa erant heretici congregati
in una domo sedentes ad
ignem tunc deposuit suum so-
cium proicias cedulam in ignem
et si combureretur tunc fides nostra
vera est si fuit incombusta
vera est fides predicatorum. Proiecta
cedula in igne et cum aliquan-
tulum moram in igne fecisset
incombusta porro ab igne pro-
siliit stupentibus omnibus
qui aderant. Unus dixit proiciam

item et item resiliit. Illi autem
intra se ruminaverunt quod hoc
miraculum nullo publicarent
vel manifestarent. Sed miles
quidam aderat et iam fidei
aliquantulum consentiebat
post modum omnibus revelavit.
Quod hoc fecit ut fides beati
dominici quia sine fide impossibile
est placere deo sicut dicit beatus
Jacobus. Secundo placuit deo per
pietatem. Unde legitur de eo quod
specialem gratiam flendi pro
peccatoribus habuit tante etiam
pietatis fuit quod cum esset
padue studio fames ma-
xima surrexit in tota illa
hoc videns sicut plenus
fuit pietate homines pauperes
mori fame et nullum conso-
latorem habentes libros suos
studebat et quibus non bo-
nis tam potuit vendidit
et pecuniam dedit pauperibus
et hoc exemplo multos
provocavit ad simile opus
faciendum. Alio quoque tempore se
ipsum vendere volebat ipsum
qui captivos detinebat
liberaret ipsum vel ipsum deus
alius liberasset. Tertio placuit
deo per ordinem quem instituit
ad salutem animarum quia quod
animas sua predicatione primus
ad celum et fratres suorum tot
preciosos lapides posuit in
coronam christi quod hanc
ecclesie in ipsis scilicet beatus

Dominicus non fuisset cum fratribus
suis quorum cum predicationem suam
et fratrum suorum iussit ad regimen
celorum. Sed hoc ipsum protestatus est
diabolus. Unde legitur quod cum
quadam vice beatus Dominicus
celebrat pro missam ut predicatoris
conveniret officium accidit quod diabolus
dixit: quomodo tu Dominice predicatio-
nes scit cum ille pervenire [illegible]
quod numquam velles predicare nec
fratres tui ego tibi promit-
to quod te nec fratres tuos
depravabo nec aliquis contradicit
de cetero. Tunc cum beatus Dominicus
et quare hoc vis facere quod
tibi nocet predicatio nostra? Re-
spondit quod multas animas in-
de perdo. Unde ait cum beatus
Dominicus ego predicationem non
dimittam nec fratres mei
et tu tempta et illi adiutorio
dei tibi bene resistent. Tercio com-
mendatur a mirabili sua
translatione que fuit triplex
Prima in sua tulit eum
de hoc mundo in claustrum
cum corpore et anima qui sibi
hoc inspiravit et religionem
assumpsit et in ea vitam sanctam
finivit. Filius vero dei cum
matre sua transtulerunt
animam de hoc mundo in regnum
celorum. Unde legitur de eo quod
hora dissolutionis eius
quidam eius quasi [illegible] copiosus
[illegible] vidit oculis

celos apertam in celo per quam
[illegible] Due scale
una tenebat Christus aliam vero
eius angeli descendentes
per eas et in medio frater eius
[illegible] capitis suo super sedem
et trahentibus autem [illegible]
et mater eius trahebatur
ad pedes per eum sedente
donec cantantibus angelis
celo clausum sit apertura illa
clausa est et etiam ante
frater Bononiam precepit
et omnia que viderat in-
venit. Secundo transtulit deus
pater eius de terra sub tu-
mulo ad altiorem locum
et hoc per revelationem. Unde
legitur quod cum beatus Dominicus cor-
pus [illegible]
pater vellet eum etiam
apud homines exaltare ve-
nit multitudo fratrum ad templum
[illegible] et cum cogitavissent
fratres quid vellet facere
de eius sanctissimo corpore
quidam frater Nicolaus nomine
[illegible] cogitare ce-
pit de eius translatione et ecce
quidam apparuit cuius clara
voce dicente sicut accipiat
benedictionem a deo. Et benedictio ap-
paruit in odore qui corpus eius tu-
mulo exaltavit. Unde legitur de eo
quod quando eius sepulcrum apertum
fuit tantus odor exivit quod
omnes qui aderant mirabantur

qui fuit ita fortis quod omnia
superaret aromata vel etiam
[illegible] materialis similis fuit
qui non solum ossibus vel
pulveribus vel capsis inheret
sed etiam quicumque tangebant
suas sacras reliquias fer-
mo manibus est maiore
[illegible] reliquiis aliquid
tangentibus sic inhesit
quod quicumque lote vel [illegible]
pluribus diebus odorem conserva-
bant. Unde legitur de eo quod una
[illegible] adhuc [illegible]
plenus cadit [illegible] odore
quas quidem scolaris [illegible] la-
biis osculans albedine li-
beratus fuit. Etiam hic odor
mirabilis quia fuit [illegible]
nam dispensatio non consuevit
sancte corpore. Sed hic odor dul-
cissimus exaltavit. Unde
[illegible] dicere deo pro deus pater
quod dixit Ysaac de filio suo Jacob
ecce odor filii mei sicut odor
agri pleni cui benedixit
deus. Ipse est enim alius Abraha-
tum de terra egressus benedixit
deus quia fuit ager odori-
ferus [illegible] ut con-
solarentur quia fuit filius
Ysaac in deo [illegible] ad dominum
[illegible] ut eos re-
conciliaret [illegible]
cum et per manum suam [illegible]
missus est ut peccatores deo re-
conciliaret. Unde legitur de eo

quod quidam frater orans in spiritu
vidit Christum in aere tres
lanceas contra mundum [illegible]
[illegible]
[illegible] superbiam et luxuriam
cum mater [illegible] quid ita
vellet facere [illegible]
[illegible] mundus tribus vitiis [illegible]
est occupatus et nolo eum
[illegible] quod amplius debeo
eis facere [illegible] apostolos et
prophetas misi et omnes occide-
runt ultimo me male
tractaverunt. Cui mater bone
fili non sic [illegible]
tua [illegible]
[illegible] fidelem servum
qui per mundum discurrens omnes
eos tuos [illegible] subiugavit
Cui filius ecce ego faciam quod
vis sed vellem suum illum
videre quem ad tuum servum
elegisti. Tunc mater obtulit ei beatum
Dominicum cui Christus ait bonus est
et studiose faciat. Et viso
[illegible] quod peccatores ipse
cum deo reconciliat. Est igitur
ager plenus floribus [illegible]
[illegible] maxime Dominicus
et [illegible] flores faciat cum
[illegible] suis felix qui
[illegible]
[illegible] castitatis
talis ad coronam celestem
recipiatur ad quam nos perducere
dignetur [illegible] De sancto
Barnabe

Vos amici mei estis si feceritis
que precipio vobis Johannis
xv. Manifeste dominus per
magistrum zepham ut homines
eum amarent et amiciciam
eius acquirerent et tamen non fecerunt
tandem venit ipse in mundum
et multiplicibus beneficiis exhibitis
eterne glorie promissionem eos
sibi voluit acquirere. Et
primo amicicia apostolorum de quorum
numero fuit beatus Barnabas
cuius festum hodie celebramus
docuit eciam homines quomodo
amiciciam dei possunt acquirere
doctrina non ista secundo ho
dicernis nobis recitatur. Cum
dicit Vos amici mei estis
et cetera. Iuxta quod deus amiciciam
hominum dignatur querere ap
paret eius magna bonitas.
Unde si pauper querit amiciciam
dei divitis non est miran
dum quia eius magna
bonitas. Unde si pauper
amiciciam divitis non est
mirandum quia eius indiget.
Sed cum deus sit ditissimus
et omnes thesauros in ma
nu sua habeat apparet
in hoc quod dat eos cui vult
quando vult. Homo pauperrimus
miser est quod deus qui bonorum
non indiget querit amiciciam
hominis hec admirans

psalmista dixit domine quid est
quod memor es eius aut
filius hominis quia visitas
eum scilicet gratia tua ut dicit
Augustinus. Domine quid sum ego
quod amiciciam meam queris
et nisi reddam minaris vastes (?)
et similia quasi dicit per id
quare omnis homo fenum
et illud Job homo natus de
muliere brevi vivens tempore et
putredo et vermis tamen deus
ita bonus est quod amiciciam
dei primo quomodo amicicia
dei acquiritur. Secundo per quod acquiritur
tercio que sunt signa ami
cicie. Circa primum nota quod
amicicia dei acquiritur per honorabi
lia primo quia est honorabilis
unde si est magnum esse ser
vum regis tamen multo
magis est regis esse et sed
maior est esse amicum
suum. Unde legitur ps. Nimis
honorati sunt amici tui
deus non solum honorati
sunt in celo sed eciam sunt
reges et regine quia co
ronati incedunt sed et hono
rantur in mundo isto et quod vi
demus oculis nostris quia
maior exhibetur honor mo
dico pheni (?) amico dei quam uni
magno principi et non solum
est honorabilis eius amicicia
sed eciam est nimium utilis

nichil habent habundant habeant
omnes sancti in hoc mundo
vigilando ieiunando oran
do suscipiendo mala et hoc
ideo quia utilis est eius
amicicia amici enim dei omnia
sunt quod amicicia vide apostolus
Romanos quia diligentibus deum
omnia cooperantur in bonum
legimus enim quod amici dei
creatura celestis terrestris
racionabilis et irracionabilis
et amiciciam exhibuerunt
de creatura celesti sicut de
nubibus exemplum habemus
in historia nubes obedierunt
quod non pluit sex annis duos
tres et mensibus sex. Ergo
ad verbum suum deducitur pluvia
quid hoc facit nisi amicicia
dei. Terrestris creatura fuit
obediens moysi ad tangere
virgam suam mare divisum est in xii vi
as quod factum est quando amici
dei euntibus in terram pro
missionis quid hoc facit
nisi amicicia dei que amicis
dei viam fecit nimirum vero
[illegible] racionabilis ...
creatura celi obediens fuit amicis
dei sicut Abrahe sicut angeli
de quo legitur in Genesi quod Abra
ham in hostio domus sue
stetit et vidit tres angelos
unus nunciavit ei filium
nasciturum et duo ibant ad e
vertendum Sodoma et Gomorra

et nisi prius noluit dixit ad
Abraham quod sederunt sub arbore
et quieverunt et comederunt et
compulit eos sederunt et abe
untes sunt et quid hoc facit
nisi amicicia dei irracionabilis
aut creatura amiciciam eius
dei exhibebant sicut legitur in da
niele quod Daniel propheta qui
fuit amicus dei positus fuit
in lacum leonum et ad lectum
corporis eius ubi erant sep
tem leones fame cruciati
ut Danielem devorarent
qui cum positus fuisset ad
eos amiciciam sibi exhibuerunt
et et in nullo eum penitus
leserunt quid hoc facit nisi
amicicia dei. Et quia ita
utilis est amicicia dei ymo
multo plus ideo ad eam debemus labora
re. Amicicia eciam dei est
constans et durabilis sicut
enim aliquem amici qui ita
diu diligunt quamdiu homo
habet eis dare aliquid sed tempore
adversitatis recedunt. Tales
notat Salomon amicitas (?)
mense qui non manet
in amicicia tempore necessitatis
sed Christus tempore necessitatis maxime
consuevit amiciciam ostendi
hec sunt amici quod beata omni
beato Barnabe [illegible] dicere
quod cum esset in terra quod Christus
iste verus amicus ad omnem veri
dum constans cum Barnaba
quia cum a primicia acquireos

eo quod genitem tuam reliquisti
et vitam tuam pro nomine
meo tradidisti. Istam autem
amiciciam solet vel ostendit in mor
te quia homines relinquit amici
proprii et omnes homines qui deseru
erunt tunc ille quidem maior
amicitias quam habemus in laza
ro qui iacebat ad ianuam
divitis ulceribus plenus. ne
nemo eciam habuit dispositus
sed ipse affuit unde legitur de eo
factum est autem ut moreretur
mendicus et portaretur ab an
gelis in sinum abrahe. Et primum
patet quare amicitia dei debet
acquiri. 2o per quod debet acquiri
acquiritur autem amicitia dei
per mundiciam pudiciorum qui
diligit cordis mundiciam
habebit amicum regem scilicet
christum qui est rex super omnes
reges per mundiciam. 3o ac
quiritur per humilitatem. Licet
enim ascendit superius deus
qui sedet in summo loco
quod autem per humilitatem homo
acquirit amicitiam dei sicut figura
tum habemus hester quod
oculis erat amabilis et
gratiam vel amiciciam regis
assueri. Christus fuit Jesus
quid igitur amoris huius
quam habet ad humiles
amplexatus est parvulos
sed quod habetur luce 10o. Erit
autem carum amicitia dei

per obedienciam sicut quis
habemus in abraham de quo
legitur quod deus dixit ad eum
tolle filium tuum quem dili
gis ysaac et offeras illum
in holocaustum super unum
montium quem dixero tibi
et statim obediens fuit
deo. unde legitur de eo quod cre
didit abraham deo et repu
tatum est ei ad iusticiam
et amicus dei appellatus
est. Et sic omnes qui obediunt
mandatis eius prelatis suis
et confessoribus suis amici
ciam dei consequuntur et pacem.
Secundum nunc 3o signatur quibus
amicicia dei probandi debet
est quod primo si homo libenter
audit verbum dei hoc est
signum amicitie dei sicut
signum habemus in maria
magdalena que sedens
ad pedes domini audiebat ver
bum illius. Luce 10o. Aliud
signum habemus cum aliquis
largitur bona sua pro deo, quia
hilarem datorem diligit deus
sicut signum habemus in cor
nelio qui fuit gentilis
qui eciam libenter nummos
dabat pauperibus amicus
dei consecutus est sicut legitur
in actibus apostolorum. Tercium signum
est cum quis mala sustinuerit
pro deo sicut fecerunt martires

apostoli qui gaudentes ibant
ad supplicia et propter hoc amiciciam
dei consecuti sunt. Terciam
interrogat quod si quinetiam ne
vocat amat luce de quo
nobis amicus amicus ne timeatis
ab hiis qui occidunt corpus
et amplius non habent quod
faciat nobis. Et ista tria sanctus
barnabas in se habuit ad
verum dei magnum amorem
habuit sicut legitur in vita sua
evangelium mathei secum ferebat et
ponebat super infirmos et
sanabantur bona sua libenter
primo dabat qui vendi
to agro precium ad pedes a
postolorum posuit. Tercio multa
mala autem pro nomine suo sustinuit
unde legitur de eo quod quadam
vice beatus barnabas vidit
homines et mulieres per civitatem
nudos currentes et sua festa a
gentes unde indignatus te
plo maledixit et subito cor
ruens multos oppressit. Apostoli
autem cum inde velut
afflictum nimis ligantes
funibus collo eius extrape
runt et ibidem pro(?) crementes
et sic amicus dei migravit ad
dominum. Sermo s. Viti

Iustorum anime
in manu dei sunt

et non tanget illos tor
mentum mortis. Sapie(ntie)

multa sunt que homines
impugnant ne perveniant
ad vitam eternam. quedam
autem retrahit homines quod
hic opprimat ne homo veniat
ad celestes honores. Item eciam
trahit delicijs ut homo ob
liviscatur eternas delicias. Item
retrahit in iudicia quia in ...
quod homo debet possidere corpus
quem ipse perdidit et retrahit
hominem quanto est et quanto
melior est homo tanto plus
insidiatur ei quia malos
quiescere permittit eo quod ipsos
possidet et ideo non curat eos
temptare nec ... sed bonos
temptat quia preciosior est
thesaurus est anima iusti hominis
et licet insidiet ei nichil
tamen deus est custos corporis et
de insidiis anime eius ...
dei sunt. Inquiuntur verbis tria
notare possumus. primo statum
iustorum ibi iustorum anime
2o corpus magna securitas
ibi in manu dei sunt. 3o
corpus felicitas et hoc ibi et non
tanget illos tormentum mor
tis. Circa primum notandum quod iste
fuit sanctus vitus et modestus qui
fuit eius pedagogus et eius
nutrix dicuntur iusti propter quatuor
primo quod iusticiam sua stabilitatem
dilexerunt. Sapientie diligite
iusticiam qui iudicatis
terram. 2o quod iusticia sine

sanctitate opere compleuerunt
vnde apostolus sancti per fidem vicerunt
regna et operati sunt
iustitiam / 3o quia iustitiam
predicauerunt vnde annunciauerunt
celi i. sancti iusticiam eius i.
dei / 4o quia eam defende-
runt usque ad mortem ecclesiastici
pro iustitia agonizare pro anima tua
et usque ad mortem certa pro ius[illegible]
quod b. vitus et cum sociis suis
bene impleuit vnde legitur de
eo quod cum adhuc esset xii an-
norum puer quod ydola contempne-
bat nec ipsa adorare vole-
bat cum a patre crebro verberaretur
quod audiens valerianus
presidens puerum assumpsit et
sacrificare ipsum iubebat ipso
nolente fustibus cedi ius-
sit et brachia cedentium
et manus presidis aruerunt
clamauit quod presidens ve mihi
quia manus amisi. Cui
beatus vitus [illegible]
et fide sua defende dicens
accedant dii tui et te sanum
faciant si possunt. Cui ille
inquit et tu vales hoc facere
Cui b. vitus in nomine
domini valeo statim pro eo orat
et sanitatem sibi obtinuit
ecce ipse iusticiam dei defen-
dit doctrina et miraculis
Item iusticiam et sanitatem
recepit vnde legitur quod cum
presidens sanasset ille homines

patri suo dixit ecce tibi
pro filium tuum ne male
pereat tunc pater in domum
cum duxit diuersorum
musicorum generibus et puellarum
lusibus et aliis delectis a
sanctitate animum eius a-
uertere volebant. Sed ille sancti-
tatem diligens ista omnia
contempnebat. Sed cum pater
eum occidere cogitabat an-
gelus domini modesto peda-
gogo eius apparuit et vt na-
uem conscendens puerum
suum ad aliam terram deduceret
precepit quod cum fecisset
aquila cibum afferebat et
multa miracula ibidem fa-
ciebat super quod predicauerunt et
[illegible] primum / 2o non eius ma-
gna sanctitas et dignitas
in manu dei consueuit
aut in manu portare
multas vos ad decorem
sicut anulus aureus vel ar-
genteus et virtuose vos sicut
lapides preciosi. Item vos
odoriferos sicut poma et aro-
mata sicut isti sancti fuerunt
in manu dei sicut anulus
Item fuerunt sicut lapides vir-
tuosi. O quam preciosus
lapis vitus in miraculis fa-
ciendis ipse enim fuit virtute
mortuos suscitandi demo-
nes effugandi vnde legitur
de eo quod filius diocleciani

imperatoris a demone ve-
xatus et b. vitus illuc venit
[illegible] opere fuerat / vitus
quem cum veniret ad imperato-
rem dixit tunc ille puer
meus potes sanare. Vitus
Cum vitus non ego sed deus
statim quod super eum manum
posuit et spiritus ab eo demon
discessit. tunc etiam vir-
tuosus fuit ille lapis quod in igne
iactus comburi non potuit
vnde legitur de eo quod cum impera-
tor eum cum modesto
in carcerem [illegible] subito [illegible]
quibus non vincti erant ceciderunt
et tota in carcere lux
coruscat et cum imperatori a
nunciatum fuisset adducitur
ad incensum ardentem
et in ipsum mittitur sed in-
de illesus exiuit. Et hac
similis fuit [illegible] qui
de doleo feruentis olei illesus
exiuit. Item fuit virtuosus
lapis iste quod cum super eum
bestiam immitti fuit vnde le-
gitur quod cum dictus leo
[illegible]
ad ipsum [illegible] mitti
ab eo [illegible] placatus [illegible]
[illegible] similis fuit daniel
[illegible] fuit in manu dei sicut
poma odorifera vnde potest
[illegible] b. vitus cum apostolo xpi
bonus odor sumus xpi Item
odorem fecit per [illegible]

et sancti angeli istud adeuntes
[illegible] et venerunt
ad eum vnde legitur de eo quod cum
pater eius inclinare eum ad
ydola non posset cum eum
in quadam domo inclusisset
miratus odorem fragrantem
[illegible] aperuit quem per [illegible] et to-
tam familiam odore perfudit
aspicientes quoque per hostium
septem angelos viderunt
circa eum stantes quos sibi
deus miserat ut eum custodirent
a septem peccatis mortalibus
tandem ipse cum modesto et cre-
scencia nutrice sua quod secum
[illegible] fuit in eculeo
suspendi iubentur subito
terra concutitur tonitrua mu-
git ydolorum templa corruunt
multos occidunt imperator
autem territus fugiens se percute-
bat dicens ve mihi quia ab
vno puero victus sum. Illi
autem ab angelo soluti iux-
ta quoddam flumen se inueniunt
ibi orantes animas exalant
beatis operibus deo reddiderunt
quorum corpora aquile [illegible]
[illegible]. Cum eius fuissent
mortui statim venerunt
aquile et corpora eorum custodie-
runt ne a bestiis vel auibus
deuorarentur quousque florencia
illustris matrona sancto vito
reuelante recepit et ea acci-
piens honorifice sepelliuit
[illegible] quod fuerunt in manu

Dei. 2o ideo sancti ... sunt
qui reprimunt animas deduci
ad penas eternas. Non est enim qui
de manu dei possit eruere.
Tertio notatur eorum felicitas,
hoc quod dicit Et non tanget illos tormentum
mortis. Tormentum mortis
dicitur pena eterna vel inferni que
eos non tangit quia vivunt eam in
corporali pena. Ideo non leduntur
a morte eterna. Vel sicut dicitur
in apocalypsi. Vel tormentum mortis
pena purgatorii que eos
non tetigit quia immediate
evolaverunt ad gloriam ad quam
nos perducat Ihesus Christus. Amen
De Johanne et paulo

Multe tribulationes iustorum

et de omnibus hiis liberavit
eos dominus. Sapiencie de istis sanctis
martiribus dicitur in verbis premissis
quod fuerunt iusti quia unicuique
suum tribuerunt reddiderunt scilicet deo
et proximo et quidem quia
habuerunt magnam prioritatem
et magnam felicitatem. Pri-
mus autem ipsorum iusticiam
dicitur quod fuerunt eunuchi
licet in sit ... castitatis ne-
que violencie et quod
virtutibus et gratia isti ...
gratia propter regnum celorum
se castigaverunt contra corporis
fragilitates [illegible] ubi circa
quam eunuchos distinguunt

fuerunt eorum fidelitate quia
sibi thesauros et costancia
delictos pauperibus fideliter
dispensaverunt ergo quod
est fidelis servus prudens
et ipsi non dispensaverunt
quia non sibi retinuerunt
aliquid et equaliter quia non
tantum divitibus sed tantum sui
et prudenter quia non divi-
tibus sed pauperibus non
anima sed multis non post mor-
tem sed in vita distribuerunt.
2o fuerunt iusti quo ad deum
qui sibi exhibuerunt re-
verentiam sanctam et fidem
sinceram. Reverentia quidem
quia iulianum apostatam
contempserunt et sibi obedire
noluerunt dicentes religione
plena virtutibus relinquisti ac-
cessimus et deum tibi pro-
nuntias minas tuas non
timemus. Habuerunt eorum fidei
sinceritatem unde terencianus missus
ab eo ut statuam adorarent
dixerunt Si tuus deus est
adorare cum iulianum habe
pacem cum eo nobis aliud non
est nisi pater et filius. Romanorum x°
corde creditur ad iusticiam
ore autem ad salutem confes-
sio fit ad salutem. 3o fuerunt
iusti quo ad proximum et sibi eorum
ad tiranos ipsa quoque dicunt
argumentos [illegible] iulianum

apostatam constanter argu-
erunt nec eius potenciam
timuerunt. Etiam in sedibus
suis non permiserunt purpure
et potenciam ... vivat
illos quietum ad egenos ipsos
esse sustentandos. Unde apostolus
dum tempus habemus
operemur bonum ad omnes ad
eos in periculis fideliter consulen-
do. Unde dixerunt callicanus
in periculis constituto sicut vo-
tum deo celi [illegible]
... sunt iusti ... [illegible]
non cognoscit ... [illegible]
in adversitate ... [illegible]
... in bello [illegible]
... ad pacem
et concordiam reducendo et ...
... [illegible]
tota gens ... ad pacem
venit unde cum gallicano
... qui
... consilia ...
ad gladium gaudium ...
... est et gaudium eos
... pacificacione de gal-
licani conversione et de con-
stancie regine conversacione
... 3o fuerunt multis tribu-
lationibus ... multipliciter ...
est. Primo per blandicias ut
allicerent eos dum nos in aula
regia nutriti estis non debetis
... adesse quia ...
... [illegible]

nos et iam ... Et ipsi ...
... suas penitus contemp-
serunt nec ad ipsas accedere
noluerunt. 2o per minas ut eos
terreret dicens ... non ut
... sed ut publicos hostes
Et ipsi eius minas non timu-
erunt dicentes deo tibi pro-
nuntiamus minas tuas non
timemus. 3o per supplicia
ut eos vinceret quod scilicet eis man-
davit ut statuam adorarent
aut capitalem sententiam acci-
perent. Et ipsi morte parati
... milites ...
... pro
... fortiter dimicaverunt
pugnaverunt et vicerunt non fe-
riendo sed paciendo. 4o eos
... ut eorum
fama extinguere potuit
quia scripta erat in celo.
... gaudete et exul-
tate quia nomina ...
scripta sunt in celo. Sapiencie 4o
immortalis est enim memoria
illius et viget in toto mundo
... non recedat memoria
eius et non omnis requiretur
a generacione in generacionem.
3o fuerunt feliciter liberati
et quia dominus dedit eis con-
stanciam victoriam et coronam
habuerunt enim magna con-
stancia unde cum iulianus
noluit eis dare inducias
... constanter dixerunt

regnum celum dicens prefisse nunc
computata dies et illo fructo
quod tunc te fructus intrans/ 2o
dedit eis victoriam quia de
hostibus triumphaverunt vicerunt
per fidem Johannes quinto hec est
victoria que vincit mundum
fides nostra diabolo resistendo
unde Jacobus resistite diabolo
et fugiet a vobis se ipsos eos
suos dominando/ quod labiorum
melior est vir paciens viro
forti et qui dominatur animo suo
expugnatore urbium/ 3o dedit
eis coronam glorie Jacobus beatus
vir qui suffert temptationem
quoniam cum acceperit suffecien-
tes per longanimitatem videos
qui cum probatus fuerit et dili-
gentes quod caritate videtur dicere
quod repromisit deus qui dili-
gunt illum et quis sit fructus
labiatus is nunc multos suos
mittit et orationibus liberavit
et maxime medicas libe-
rabunt unde refert gregorius in dialo-
go quod cum quedam matrona
cottidie istorum martyrum sepius
visitaret et eis apparentes dixerunt
tu nos modo visitas nos te
in iudicio requiremus et quod petieris
pro te impetrabis/ Primo alexius

legi abiectus
esse in domo dei

B alexii

magis quam habitare
in tabernaculis peccatorum psalmo
83 hec verba ad commendationem
beati alexii duo possunt
notari/ primo quid elegit
ibi elegi abiectus esse in domo
dei in domo dei id est in humi-
litate/ 2o quid contempsit
et hoc ibi magis quam habitare
in tabernaculis peccatorum id est in gloria
seculi// Contrarie sunt que
quam in hoc mundo desiderant
eligere homines scilicet honores
divitias delicias et potestates
et quia in istis frequenter
sanctitas periclitatur ideo beatus
alexius honores fugie-
bat respiciens Christum quod qui
docuit fugiebat de civitate
cum vellent eum facere
regem sic alexius cum
esset filius regis et imperator
futurus esset 2o apud impera-
torem rome fugit hono-
res post pergens audientes
Secundo contempsit delicias
quas Johannes evangelista qui a
nuptiis amore carnali de
nuptiis fugit dum fuit vocatus
sicut ipse de se fecit Tercio contemp-
sit divitias et potestates quod
apostolorum qui relictis omnibus
secuti sunt Christum sic ergo
istis contemptis elegit alia
contraria istis in quibus com-
mendatur eius status/ elegit

humilitatem contra honores
castitatem contra delicias
tercius paupertatem contra divi-
tias et potestates et ista omnia
suo ordine patent in le-
genda sua/ unde legitur de
eo quod fuit filius eufemia-
ni viri nobilissimi romani
et in aula imperatoris primi
/ tria milia puerorum sibi prece-
rant vestibus sericis pur-
pureis et cingulis aureis
precincti ei serviebant sic
cum ad etatem nubilem pervenisset
puella de domo imperatoris
sibi coniugio copulatur/ venit
nox in qua cum sponsa
secreta recepit secreta
tunc sanctus iuvenis
ad virginitatem cepit confor-
tari et dans ei anulum
suum et de sua quicquid ei pla-
cuit accipiens ad mare
descendit ascendens quam na-
vem laodiciam pervenit
et omnia que secum detulerat
pauperibus distribuit et in-
cognita vilia induens cum
ceteris pauperibus ad ecclesiam
beate marie virginis mendi-
care cepit/ pater de recessu
eius dolens quia unicus
erat per partes mundi
nuncios misit ut eum
requirerent/ quorum duo cum
ad civitatem illam venissent

alexium cognovit sed ipse cum
nos cognoscentes eos cum
aliis pauperibus elemosinam de-
dit/ reversi autem nuncium pre-
nunciatum est quod eum invenire
nolebant reperire mater
autem eius a die recessus
filii sacco se induit et flens
dicebat sic semper in luctu
manebo donec filium meum
recuperabo/ sponsa vero eius
ad socrum dixit donec spon-
sum meum dilectum audiam
instar turturis in tua tecum
manebo/ Cum igitur alexius
ad ecclesiam per decem et septem
annos in servicio Christi et in
atriis eius mansisset ymago
beate marie virginis
que in altari erat custodi
ecclesie dixit/ et fac intrare
hominem dei quia dignus est re-
gno celorum et spiritus sanctus re-
quiescit in eo et ora eius
ad deum ascendit/ Tunc
custos ecclesie ipsum introduxit
hoc factum cum homines
cognovissent et alexius eum ve-
nerarent cepit humanam
gloriam refutare fugiens
inde recessit/ et dei iubente
manus adeo pulsa ad
romanas partes advenit
quod videns alexius ait
in domo patris mei ignotus
manebo patre igitur
appellans rediente multo

suorum multitudine circumdatum videns clamare coepit: Serve dei, me peregrinum in domum tuam mendicum suscipi et de micis mense tue nutriri me facias, ut quasi peregrinum digneris deus misereri. Quod audiens pater ob amorem filii sui eum suscipi iussit et in domo sua ei mansionem fecit. Ipse autem in orationibus suis perseverabat et corpus suum ieiuniis et vigiliis macerabat. Famuli autem domus ipsius deridebant et aquam sordidam super caput eius frequenter fundebant. Ipse ad omnia patiens erat xvii annis in domo patris incognitus mansit. Videns autem per spiritum quod morti appropinquaret, vitam suam in carta seriatim descripsit. Dominica igitur die vox omnibus audientibus in ecclesia insonuit: Quaerite hominem dei qui oret pro Roma. Quaerentibus illis et non invenientibus dictum est: in domo Eufemiani quaerite. Tunc imperator cum Innocentio papa ad domum predictam venerunt et Alexium tamquam angelum rutilantem invenerunt, et accipiens cartam de manu sua tradidit omnibus legit. Quod pater audiens prae nimio dolore exanimis effectus cadit et surgens vestes suas scidit,

vestimenta sua coepit clamare, canos suos evellere de capite et barbam trahere ac se ipsum lacerare, ac super corpus suum cadens clamabat: Heu me, fili mi, quare sic contristasti et per tot annos mihi dolores et gemitum intulisti? Heu me, fili mi, quia te videbam custodem senectutis meae in grabato iacentem et mihi non loquentem! Heu me, qualem consolationem recipere potero? Mater vero scissis vestibus, coma dissoluta super corpus clamare coepit: Heu me, fili mi, quid nobis fecisti et cur tam crudeliter nobiscum egisti? Videbas patrem tuum et me miseram lacrimantes et non ostendisti te nobis. Plorate igitur qui adestis, quia xvii annos in domo mea habui eum et non cognovi quia unicus meus filius erat. Sponsa vero eius currens clamabat: Heu, spes mea et planctus meus, quia hodie apparui vidua; iam quod non habeo in quem aspiciam, amodo incipit dolor qui finem non habet. Populus autem omnis haec audiens flebat. Tunc papa corpus eius cum imperatore super feretrum posuerunt, pecunias aurum et argentum

per plateas spargentes ut populus etiam pecuniam esset occupatus et eum permitteret deportare. Egroti autem infirmitate lepre et demoniaci corpus sanctum tangebant, curabantur, et sic cum tanto labore ad templum sancti Bonifacii deportaverunt et honorifice sepelierunt, et de sepulcro eius odor suavissimus exiebat ut plenum aromatibus videretur.

Sermo de divisione apostolorum

Confregite vitulos aureos

Et statuas comminuite ac omnia excelsa vastate, mundantes terram et omnes habitantes in ea; ego enim dedi vobis eam in possessionem, quam dividetis vobis sorte. Numeri xxxiii. Hodie in ecclesia agitur de divisione apostolorum, et quia apostoli sorte sibi diviserunt terras in quibus predicationem predicaverunt, et ut in legendis aliorum apostolorum legitur quod iste apostolus talem terram accepit in sortem predicationis, ideo in propositum exponi potest de divisione apostolorum et tangit tria in proposito ponimus.

Tangitur divisionis apostolorum utilitas, quod divisi confregerunt vitulos aureos; ad hoc enim divisi sunt ut gentes ab ydolatriis ad cultum dei renovarent. Secundo tangitur apostolorum potestas, quos deus separavit, cum dicit: Dedi ego illam dedi vobis in possessionem, sed ut illis incorporaliter possideant spiritualem dominium. Tercio tangitur divisionis qualitas, ibi: quam dividetis vobis sorte. Nota quod apostoli divisi sunt per mundum ad predicandum viii de causis propter quatuor. Primo ut credentes ab incredulis dividendos esse demonstraret. 2o ut cunctos peccatores a deo divisos reconciliaret. 3o ut gentibus per mundum divisi melius fidem christianam predicarent. 4o ut homines per discordiam abinvicem divisos pacificarent. Primo divisi sunt ut credentes ab incredulis dividendos esse demonstraret. Ad hoc enim Christus misit apostolos per mundum ut homines in malis consuetudines abinvicem dividerent, ut dicitur de eo Iosue: ipse inter fratres divisit, inter fratres divisit quod apostolos qui fratres erant abinvicem divideret

pro bono misit et hoc nunc
propter hoc ut per illam divisionem
diceretur divisio que debebat
fieri inter credentes et incre-
dulos unde dominus lux ipso pu-
ritatis quia non pacem mit-
tere in terram ideo dico vobis
sed gladium id est separationem Erunt
enim quinque horum in una domo di-
visi in tres et duo in duos di-
videntur in filium et filius in patrem
mater in filiam et filia in
matrem socrus in nurum
et nurus in socrum suam et
Nota quod est pax mala qua
homines concordes sunt et
sicut malum habent pacem
Xpus destruxit et apostoli
et huius pacem destruxerunt
misit ad terram eos. Contingit
enim quod cum apostoli predicabant
fidem per mundum divisio fuit
inter homines aliquando inter
patrem et filium et matrem
et filiam quia interdum
pater recepit fidem et filius
non interdum mater et filia
non econverso filia recepit fidem
et mater non. Ista divisio
figurata est Genesis. Terra
erat inanis et vacua et
tenebre erant super faciem
abyssi id est corporis humani
quod inscrutabile est instar
abyssi et spiritus domini ferebatur
super aquas dixitque deus
fiat lux et facta est lux/ vidit
deus lucem quod esset bona
divisit lucem a tenebris

vocavit lucem diem et
tenebras noctem. Terra ista
fuit propter peccatum originale qui prius per
gratiam fuit recepit erat in-
anis et vacua propter divine
carentiam gratie et tenebre
propter multiplicem culpam. Erat
inanis et indigebat repleri
et quia tenebrosus indi-
gebat illuminari. Ideo spiritus domini
ferebatur super aquas id est predicabatur
dari in aquis baptismi per
quam cor vacuum repletur
et cor tenebrosum illuminatur.
Sapientie 1o Spiritus domini replevit
orbem terrarum et hoc quod continet
omnia scientiam habet id est spiritus qui
tegit omnia scientias habet
vocis illuminat ut homo fit
confessor sed eo divisi sunt ut
duas partem mortuas et divi-
sus a deo reconciliavit propter
divide reliquias eorum qui
vidi iniquitatem eorum
Ista verba possunt exponi de ius
ut sint verba prophetie orantis
deum ut dimittat apostolos
et dividat per mundum propter hoc
quod mundus divisus est per
peccatum et est confusus talis
O domine divide linguas eorum
id est apostolorum ut per totum mundum
loquantur possunt quia vidi
iniquitatem et contradictionem
in civitate id est in mundo in
quo est iniquitas per quam
anima a deo dividitur et con-
tradictionem per quam preceptis

dei contempnunt. Singulas
enim dividat animam a deo
Ysaie 59o iniquitates nostre
diviserunt inter nos et deum
vestrum. Et quia periculosa est ista
divisio quia animam dividit
a creatore suo multum plorant
eo quod dividuntur ab amicis
Sed miser peccator letatur id est habet
quod dividitur a deo. Si aliquis
vtinam est in peregrinationem plo-
rat et tristatur quia a domo
diu tempus differt parentes et
amicos. Sed peccator quod per peccatum
peregrinatur a deo letatur quia
anima peccatis delectatur. Heu quod terribi-
lis est divisio et peregrinatio
per quam anima a deo dividitur et
ab hostibus captivatur id est virtutibus
depauperatur et multis tribulatur
per ius ab hostibus tot captivatur.
Illud prefiguratum habemus
Genesis 14o in Loth et Abra-
ham de quibus legitur divisi
alterutrum a fratre suo et post istam
divisionem Loth captivatur
ab hostibus; Abraham devictis
hostibus Loth liberavit. Ista hysto-
ria/ Loth interpretatur declinans
est peccatorem qui ad malum
declinat. Abraham interpretatur
pater multarum gentium et est
Xpum qui est pater omnium cre-
dentium. Tunc Loth dividitur
ab Abraham quando peccator per
peccatum separatur a Xpo. Tunc
capitur ab hostibus quando illaqueatur

a demonibus. Tunc per Abra-
ham liberatur Loth quando per gra-
tiam peccatorem de peccato de-
monum eripit. Ad istam virtutes
perdunt et omnibus virtutibus de-
pauperatur. Illud prefiguratum
fuit Luce 15o in filio prodigo
qui a patre divisus est et
abiit in regionem longinquam
et ibi dissipavit substantiam suam
et cepit egere. Per istum filium
prodigum qui a patre dividitur
intelliguntur peccatores qui a deo
per peccatum separantur. Iste vadit in
regionem longinquam quando
committit peccatum per quod a deo elon-
gatur id est dissipat substantiam suam
quando virtutes quibus anima
ditatur amittit et tunc incipit
egere non in rebus sed in virtuti-
bus non in substantia sed in anima non
visibiliter sed invisibiliter. Hanc
paupertatem peccator non re-
cognoscit putat enim se divi-
tem esse sed aurum vel argentum
habendo multa sibi habet agros
in domo et possessiones. Ideo
deus arguit peccatorem Apocalypsis
3o Tu dicis quod dives sum
et locuples et nullius egeo
et nescis quia miser es et
miserabilis et pauper et cecus
et nudus. Suadeo tibi a
me emere aurum ignitum
probatum ut locuples fias.
Per istud aurum est prima et fructus
caritas quia qui habet divites

tas multi tribulant me. Ps. Ut
quid domine repulisti me et sic
longe, q.d. nunc tu deus re
cessisti et ego separatus a te divi
sum, ideo permittis me tri
bulari et non consolari. Postea
quod dicitur Desperans in tribulatione
peccator in tribulatione a deo
desperatur quia interiorem con
solationem non recepit a deo.
Iustus non quamvis tribulationem
sustineat non tamen a deo recedit
quia a deo multum consolatur.
2 Cor. 1o Benedictus pater
domini nostri Ihesu Christi pater
misericordiarum et deus totius conso
lationis qui consolatur nos
in omni tribulatione nostra.
Patet ergo quod divisio periculosa est
quia anima divisa a deo
quam cito captivatur, depauperatur
et tribulatur. Et quia homines
in mundo divisi essent a deo
et inter se, apostoli deo reconcili
averunt. Ideo apostoli per mundum
divisi sunt. Unde dicitur contra
tamen quod Christus medicos non
in unum sed ab invicem divisit
quorum in unum divisos
colligunt. Item divisi sunt
ut gentibus per mundum
divisis melius fidem
predicarent, quia si simul
ad predicandum ivissent, ceteras
regiones totius non possent.
Ideo divisi sunt ut plures
regiones totius possent

et pluribus predicare possent.
Unde de eis exponit glossa illud
quod dicitur Regum xvii: Divi
serunt sibi regiones ut e
verterent eas, hoc utique ad predicandum, quia in omnem terram
exivit sonus eorum. Precepit
enim eis Christus: Euntes in mun
dum universum
predicate evangelium omni creature,
id est omni generi hominum, ut glossa,
scilicet divitibus, pauperibus,
nobilibus et ignobilibus,
sapientibus et insipientibus et
simplicibus, qui non propter eos
homines venerat, et omnes
homines salvari desiderat.
Apostolos ad predicandum misit
et gratiam suam nuptiarum
[illegible] Regum iiio. Iustitia
dei est per fidem Ihesu Christi super eos
et omnes qui credunt in eum;
non est enim distinctio. Omnes
enim peccaverunt et egent gloria
dei. Ergo apostoli divisi sunt
ut gentibus per mundum
divisis melius fidem predicarent.
Unde de ipsis canit ecclesia: Isti
sunt qui in plagas terre quatuor
evangelizantes [illegible]
Multo ergo honorandi sunt
apostoli qui pro salute nostra
et totum mundum discurren
tes fidem predicaverunt, pro qua fide
multos labores, multas con
tumelias, famem, sitim

sustinuerunt et multa in eo
modo [illegible] morte susti
nuerunt. Quarto divisi
sunt ut homines discordi
am ab invicem divisos
pacificarent. Ante Christi namque
incarnationem maxima fuit
discordia in mundo. Gens
pugnavit contra gentem
et regnum adversus regnum,
filius contra patrem, sicut
Absalon contra David, frater
contra fratrem, sicut Esau con
tra Iacob. Et sic totus mundus
per discordiam divisus est. Sicut
prefiguratum est Gen. xxv dicta
Rebecce: Due gentes in utero
tuo sunt et duo populi de
ventre tuo dividentur, populusque
populum superabit. Duo isti
populi sunt Iudei et gentiles,
inter quos multa prelia fuerunt.
Christi in incarnatione isti apostoli
pacificaverunt qui eos ad uni
tatem fidei vocaverunt et vin
culo pacis et caritatis alliga
verunt, ut unam fidem susci
perent et se mutuo diligerent.
Unde de apostolis dicitur Regum 3o: Quo
predicabunt nisi mittantur,
sicut scriptum est Ysaie x
lxo: Quam speciosi pedes
evangelizantium pacem. Et hec
pax fuit ab angelis in Christi
nativitate nuntiata, a Christo
promissa, sanguine Christi
roborata et ab angelis et

apostolis predicata, et sicut hodie a
multis Christianis violatur, qui
bella inter se gerunt et discor
diam et se mutuo persequuntur.
Ideo ecclesia per quam tenuit lau
des apostolorum exclamat apud
deum in quorum divisione
collecta gregem custodias
indivisum et in unitate pacis
unum in luce fiant unus sicut
in patre tu et ego unum. Hanc
pacem et concordiam nobis
prestare dignetur pater et filius et spiritus sanctus amen.
Sermo Christofori

Cristoforus ante baptismum dicebatur

Reprobus, sed postmodum Christo
forus dictus est. Cristoforus
fuit gente cananeus, procerissime
stature, vultu quoque terribilis. Erat
ad xii cubitos in longitudine
possidebat, qui ut in quibusdam
gestis legitur, cum staret
cum quodam rege cananeorum
venit sibi in mente ut ma
iorem principem vel regem qui
esset in mundo quereret et
ad eum secum moraturus
accederet. Venit igitur ad quendam
maximum regem de quo generalis
fama habebat quod maiorem
mundus non haberet. Quem
rex videns libenter suscepit
et in curia sua fecit manere.
Quadam autem vice

ioculator quandam cantionem
coram rege cantabat in qua
frequenter diabolum nominare
audiebat. Protinus quod rex in fa-
cie suam crucis signaculum
imprimebat. Quod videns Cristo-
forus plurimum admirabatur et
cur hoc rex ageret et quid na-
signum huius sibi vellet. Cum
autem de hoc regem interrogaret
et hoc sibi manifestare nollet
dixit quod Christoforus: nisi hoc michi
dixeris tecum ultimus non
manebo. Quapropter coactus
rex ei dixit: quotiens diabolum
nominare audio hoc signo
munio timens ne in me
potestatem accipiat et michi
noceat. Cui Christoforus:
si diabolum ne tibi noceat
metuis, ergo ille maior
et potentior te esse comprobatur. Si-
c ergo spe mea frustratus quia ma-
iorem et potentiorem mundi
et eciam potentiorem dominum me
invenisse. Sed nunc vale-
ad quia ipsum diabolum quere
volo ut ipsum michi in dominum
suminam et eius famulus effi-
ciar. Discessit ergo ab illo
rege et diabolum querere pro-
perabat. Cum autem per quandam
solitudinem pergeret vidit
magnam multitudinem mi-
litum quorum quidam miles
ferus et terribilis venit ad
eum, quo vaderet requi-
sivit. Cui Christoforus re-

quero
quero dominum diabolum ut ipsum
michi in dominum assumam.
Cui ille: ego sum ille quem
queris. Gavisus Christoforus
valde se sibi in servum obli-
gavit et ipsum pro domino suo
accepit. Cum ergo ambo
pergerent in quadam via cum
quandam crucem erectam
invenissent, mox ut dia-
bolus ipsam crucem vidit
territus fuit et viam deserens
per asperam solitudinem Christoforum
duxit et post modum ipsum ad
viam duxit. Quod videns Christoforus
admirans interrogavit eum
cur ita timuerit viam pla-
nam relinquere et tam devi-
us per asperam solitudinem
incedere. Quod sibi ille nullatenus
indicare vellet, dixit Christoforus:
nisi hoc michi indicaveris
statim a te discedam. Qua-
propter compulsus diabolus dixit
ei: quidam homo qui dicitur Christus in cruce
affixus fuit cuius signum
cum video nimium pertimesco
et territus fugio. Cui Christoforus:
ergo ille Christus maior et potentior
est te cum eius signum sic
formidas. In vanum ergo laboravi
et adhuc maiorem principem
mundi reperire non valeo.
Vale. Te volo deserere et ipsum Christum
requirere. Cum igitur diu que-
sivisset quis eum notitiam
Christi indicaret, sibi tandem ad

ad quendam heremitam
venit qui sibi Christum predicavit
et in fide eius eum diligenter
instruxit. Dixitque heremita
Christoforo: rex iste cui servi-
re desideras illud requirit
ad obsequium quia te frequen-
ter ieiunare oportebit. Cui
Christoforus: aliud obsequium
requirat a me quia istum
rem nequaquam valeo perfi-
cere. Cui rursus heremita: multas
quoque orationes te sibi facere
oportebit. Cui Christoforus: nescio
quid sit hoc nec huius obsequium
perficere possum. Cui heremita:
nosti talem flumium in quo
multi transeuntes periclitantur
et pereunt? Cui Christoforus: novi
illud. Cui procere stature sis et fortis
viribus si iuxta illum flumium
resideres et cunctos traduceres
regi Christo cui servire desideras
plurimum gratum esset et spero quod ibidem
se tibi manifestaret. Cui Cri-
stoforus: utique illud obsequium
valeo agere et me sibi in hoc
servitium promitto. Ad predictum
igitur flumium accessisset et ibidem
sibi habitaculum fabricavit portans
quandam perticam loco baculi
in manibus qua se in aqua
sustentabat omnes quos sine cessatione
transvehebat. Evolutis igitur multis
diebus cum in domuncula
sua quiesceret audivit vocem
cuiusdam pueri se vocantis et
dicentis: Cristofore, veni foras
et me ipsum traducas. Statim

Cristoforus exilivit sine mora
recepit se rediens quod in domu-
nculam procederet iterum se voce
clamantem audivit. Qui rursum
foras exiit sed neminem in-
venit. Tertio iterum audivit
vocem Christophori ut se traduceret
obnixe rogavit Christoforum.
Igitur puerum sibi in humeris
elevans et baculum suum accipiens
flumen transiturus intravit et
ecce aqua fluminis paulatim
intumescebat et puer ista
instar gravissimi plumbi
ponderabat. Quanto quod magis
procedebat tanto magis unda
crescebat et puer magis
ac magis Christoferi humeris
pondere intollerabili deprime-
bat, ideo ut Christoforus in an-
gustia multa depositus esset
et se periclitari plurimum formida-
ret. Sed cum vix evasisset et flu-
men transisset, puerum in ripa
deposuisset ei quod dixit: in
magno me puer periculo
posuisti et ideo ponderasti quod
si totum mundum super me
habuissem vix maiora pondera
sensissem. Ad quod puer ait:
ne mireris Christofore quod non so-
lum mundum super te habuisti sed
et illum qui creavit mundum
tuis humeris baiulasti. Ego
enim sum rex tuus cui in hoc
opere deservis. Et ut me
verum dicere approbes, cum transieris
baculum tuum iuxta do-
munculam tuam infiga et

mane ipsa floruisse et fruc-
tificasse videbis statimque ab
oculis eius euanuit veniens
presbiter cum baculum suum in terra
fixisset mane surgens ipsum
admodum palme frondes
et dactilos protulisse qui primus
a bagus rege multa tormenta
passus fuit et ultimo decollatus
qui etiam multis miraculis claruit
ut dicit ambrosius quia xl.
viii milia hominum de gentibus
ab errore ad fidem conuertit. Corpus
sancti Stephani

Iustus ab angustia liberatus est et

traditur impius pro eo. Sapiencie
Beatus Stephanus de angu-
stia huius miserie liberatus et
paulus qui tunc erat lupus
pro eo ad angustias tribulacio-
nis est traditus. Legitur
de istis quod ambo socii fuerunt
unius scole pueri discipuli
magistri gamalielis. Ste-
phanus indigena paulus
aduena. Ambo sapiencia
in nobilitate clari sed moribus
multum dissimiles. Stepha-
nus mansuetus ut agnus
blandus eloquio. Paulus
ut lupus nocens. Unde
Stephanus prophetas intellexit
spiritualiter paulus non carnaliter

num scriptus fuit in textibus
descriptis. Eo tempore tiberius
qui fuit romanorum imperator
egrotabat nec a medicis
curari poterat qui cum audis-
set quod in iudea medicus esset
qui sine herbarum confectione
omnium languorum genera cura-
ret nuncium suum in iudeam
misit qui prefatum medicum
adduceret. Cum autem ille
ad pilatum venisset et
mandatum imperatoris expo-
suisset ei et tamen sui ad-
ventus manifestaret quia
cesar medicum talem ad se
duci precepit qui eum pristine
sanitati restituat nesciens
quod eum iudei et pilatus oc-
cidissent. Hoc audito pilatus
valde timuit. Et quia mor-
tuum esse dixit nuncius uo-
tum ut ab eo pilato eum rogauit
esse dispensa et sibi tamen ab
cessisset cur tale virum absque
licencia romanorum mor-
te damnasset qui tali modo
prodesse potuisset. Pilatus de-
iecta culpa se excusare
cupiens mortem iudeis
imposuit. Et sic ad hec contra-
rium dixit quod istius licencia
christum crucifigi dedisset. Cum
autem nuncius audiuisset
quanta miracula fecisset

christus et quod etiam mortui ad
eius imperium resurrexissent
dixit nuncius hunc non
fuisse medicum sed deum ad
huius nomen mortui resur-
gunt. Itaque exposuit omnibus
iudeis occisum abcisis et si
abiciat abiectione sceleris excusare
non possent veniam ita
bona sua et corpora auferri de-
berent eis et ipsi deus et eciam
instruxit. Iudei sciendo
se in hac causa reos timue-
bant romanos petebant
indutias ut se de obiecto
crimine excusarent. Interea
inventum est de quadam
ymagine per quam fuit
qui consolabatur in finis
quam veronica quedam
matrona familiaris ihesu
pro amorem christi in panno
depingi fecerat. Cumque hanc
thecam pictori deferret ad de-
pingendum deus ei obviauit
et quo tenderet requisivit. Cum
causam iam aperuisset. Accepit
pannum et in faciem suam impressit
et expressam ei reddidit sua vene-
rabili facie insignitum. Hanc
ymaginem nuncius maiori
labore vix habere potuit et
post ea cum rome imperatori
matronam veronicam attulit
quam mox ut vidit ab

omni infirmitate liberatus est
et sanatus. Tiberius imperator
commotus omnes romanos
christum pro deo celi coli iussit
quia sit spiritualis ipse curaret.
Sed quia senatus cum ipse
audire noluit multos eorum
dis ignis perdidit. Multos in
exilium misit. Legati iudei
per acceptas indutias con-
venerunt et inde inuenerunt
tribus viris modo quodam
per leges eorum destruere vale-
bant et sepulti scribebant. Cum
quod Stephanus esset genere cla-
rus plenus eloquencia
rogantes hunc ut cara
inicio consilio per eis loqueretur
et excusaret eos de obiecto
crimine. Stephanus dedit eis
tale consilium ut omnes
sapientes iudeos romane
sedis committeret ut melius
ad consilium competendi venirent
crimina magna et grauius ea
a romanis imposita fuissent
ut ihesum qui magistri iudeorum
qui fecerat deum fuisse testa-
bantur crucifixissent. Hii in-
quinis molesti fecerunt tamen
eis exponens iudeis inde
de quorum pluralitate. Interea
sanctus petrus et alii apostoli
qui vitam stephani audiebant
illum adhortauerunt eum in sancta
fide et baptisauerunt eum quem

quem mox spiritus sanctus
impleuit et multa signa per
eum fiebant in populo. Itaque con
tra ipsum iudei conuenerunt
sed ipse disputando de scripturis
sacris superauit quia spiritus
sanctus per os eius loquebatur.
Unde ipsi eum capientes in sina
gogam traxerunt coram
summo pontifice legem Moy
si ipsum blasphemasse dixe
runt. Sed cum licencia ei
loquendi a summo pontifice
data fuisset dixit quare
illum negatis quem omnes
prophete venturum predixerunt
et quidquid sacra scriptura annun
ciauerat impletum et
manifestatur iudeis sicut
vero dum tradito et iam
celos apertos vidisset et ihesum
stantem ad dexteram patris
et me nominat. Illi quidem
omnes de hiis que loquebatur
condempnabant et vultum eius
tamquam vultum angeli intuentes.
Cum non audierunt te ipsum
adorauit et dum ihesum con
fiteretur studebant in eum
et stridebant dentibus contra
ipsum et clamore et impetu
fecerunt in eum et ut vestes
suas ad pedes Pauli po
suerunt ut ipse solus esset
eum percutiens cum lapi

dantium sonis. Cum quod ipsi
omnes compages membrorum
eius saxis rupisset et diu
tius stare non posset flexis
genibus strauit se in terra
et orauit pro lapidantibus
dicens: Domine Ihesu Christe ne
statuas eis hoc peccatum
quia nesciunt quid faciunt.
Et sic orando emisit spiritum.
Hic corpus eius lacerandum relictum
est canibus et volucribus
sed dei voluntate canis non
illud tetigit et volucres
sed angeli dei custodierunt.
Nocte veniens magister eius
Gamaliel et honeste sepe
liuit illud. Post ea igitur
Pontius Pilatus imperio
cesaris captus et Romam perductus.
Audiens cesar Pilatum
Romam aduenisse nimio
furore contra eum repletus
est ad se duci fecit. Pilatus
autem tunicam domini inconsutilem
secum detulit quam indutam
coram imperatore portabat.
Mox ut imperator eum
vidit totam iram deposuit
et ei protinus assurrexit ut
durum sibi loqui et aliquid potuit
qui in eius absentia tam
crudelis esse apparebant omnes
et mirabatur ipse quod sic contra
Pilatum dum abesset commouetur

et dum presens esset nichil
ei asperum loqui posset. Tandem
ipsum illa tunica exspoliat
et contra eum in prima fero
citate animi mox resur
rexit. Cum quod de hoc plenum
miraculum dictum est sibi quod
illa tunica domini ihesu fuisset.
Tunc imperator ipsum in car
cerem recipi iussit donec
sapientum consilio delibera
ret. Data igitur sententia quod morte tur
pissima moreretur. Audiens
hoc Pilatus proprio cultello se ne
cauit. Cognita autem morte
cesar Pilati mola ingenti
ligatur et in Tiberim fluuium ibi in
mergitur. Spiritus autem maligni
corpus malignum congauden
tes nunc in aquis nunc in
aere mirabiles inundaciones
mouebant ita ut cuncti
timore tenerentur. Quem extra
hentes in rodano flumine
inmiserunt qui tanta ma
la habitantibus illic pestibus
inferebat quod eum extraxerunt
et in puteum montibus circumsep
tum proiecerunt. Post hec Romani
Ierosolimam destruxerunt
et multorum damnum et totam
regionem vastauerunt et iu
deos diuersis afflictionibus affli
xerunt et reliquos vendiderunt.
Post non longum tempus reuelatum
est nutu dei ubi corpus beati
Stephani sepultum esset.

Hec in augusto creditur fuisse
sed non celebratur eius solemp
nitas quia eius sanctum
corpus hodie creditur fuisse
inuentum antiquitus in mense
nisi semel in anno agebatur
festum eius et ideo eius pas
sio et inuentio hodie pariter ce
lebratur. Secundo dicitur

Magnificauit rex Ionatham

et scripsit eum inter primos
amicos et fecit eum ducem
et reuersus est Ionathas cum
pace et leticia in Ierusalem. Ergo
quamuis licet ista verba legantur
de commendatione Ionathe
qui fuit dux et princeps in
Israel possunt tamen exponi de
sancto Stephano qui fuit dux et
princeps per gloriam predicatorum.
Dicit autem duo in verbis istis
de beato Stephano. Primo dicit
quod eum magnificauit rex in
hoc quia ducem eum fecit
et scripsit eum inter amicos
primos. Secundo ostendit eum quod
reuersus in Iherusalem cum gaudio
quod primo amicos et honorat
sed multo iustus eius est
ut eius animus honorandus que
in celorum sit honorata. Hec
est contra illos qui suum festum
non honorant sed tedio tenent

ne eis contingat sicut illi qui
iudice suo servum fabricat et tamen
totum in [illegible] fuisset
redactum ignis celestis nemi-
nem eius cremavit [illegible] est &
note [illegible] ut patre sua
nos in urbem celeste perducat
Circa secundum nota quod beatam
virginem magnificavit deus
deus pater dando sibi coronam
quia fecit eam [illegible]
unde scribunt sancti quod pec-
catori debetur spiritualis corona
Ista corona totum mundum illuminat
et [illegible] suos [illegible]
[illegible] legitur de eo quod
[illegible] ipsum vide-
[illegible] videbatur quod puer
[illegible] stellam [illegible] fulgentem
habebat in fronte que totum
mundum illuminabat et peccatores
illuminat sicut [illegible] stella
[illegible] domina Item
filius dei dedit ei fibulam
[illegible] virginitatis
designans et caritatem sicut fibu-
la est decor vestis sic virgini-
tas est omnium statuum et illam
ipsa perfectissime conservavit
Est enim triplex status in ecclesia
scilicet coniugalis vidualis et virgi-
nalis Status quidem coniugalis
bonus est melior vidualis
sed virginalis optimus et quilibet
status habet [illegible]
[illegible] quod sit coniugalis [illegible]

vidualis aureola virginalis
[illegible] habent fibulam habens
[illegible] qui mente et corpore
ut angelus fuit incorruptus
Tertio magnificata est [illegible]
qui misit ei regalem pur-
puram in qua designatur de-
[illegible] quod ipse [illegible] fuit
[illegible] de eo scribitur mar-
tir [illegible] scribebat
sicut cervus ad fontes aquarum
sic ipse [illegible] legitur de
eo quod [illegible] vite [illegible]
[illegible] ubi sibi abs-
[illegible] parate erant insidie
non solum intrepidus sed
etiam cantans alacriter
incedebat Tunc illi [illegible]
tes de insidiis dixerunt
ei [illegible] non times
quod [illegible] si apprehenderi-
mus te At ille [illegible] rogassem
eos [illegible] ne subito occiderent
me sed paulatim membra
singula mutilantes de mem-
bris [illegible] totam [illegible]
[illegible] ipsos [illegible]
[illegible] ad ultimum me sic
[illegible]
sanguinem suum non fudit pro
[illegible] fuit voluntate
et maceratione corporis sui [illegible]
[illegible] de eo quod [illegible]
et in orationibus [illegible] pernoctabat
et quandoque cum [illegible]
super nudam terram capite lapidi
apposito dormiebat insuper

[illegible] circa corpus suum
[illegible] ambulabat
in purpura martirii [illegible]
[illegible] quo magnificavit
[illegible] deus et quia
magnificus fuit multum
ideo rex celestis astrinxit
eum [illegible] septem amicos
suos quos in celo [illegible] inter
septem status celestis curie
Primus status est beata
virgo ad cuius amicitiam astrictus
fuit quia ipsum beata virgo
multum dilexit quod bene pa-
tuit in hoc quod cum filio
suo recommendavit dicens
de tribus [illegible] in oratione
sua quibus [illegible] cum
[illegible] fuit [illegible] beata
virgo in sua oratione [illegible]
fuit [illegible] infirmaria
et dispensatrix quod fuit [illegible]
[illegible]
hoc [illegible] vestes
[illegible] et habitum ordinis
[illegible] et insuper [illegible]
tate liberavit unde legitur quod [illegible]
[illegible] fuit magnus
[illegible] qui [illegible] fuit
inductus in ordinem [illegible] cum
[illegible] cepit graviter infirmari
[illegible] beatus dominicus orare cepit
beatam virginem [illegible]
[illegible] beata virgo venit
[illegible] duabus [illegible]
puellis portans secum bonam
medicinam qua ipse [illegible]
sanitatem recepit

[illegible] et habitum ei ostendit
dicens In hoc habitu omnes
fratres tui [illegible]
et [illegible] et ipsum
beatus dominicus in ordine nostro
habitum instituit et induit
[illegible]
[illegible]
quod omnes fratres [illegible] veste sua
[illegible] astricta fuit in ami-
citia beate virginis que et
in morte sua ei [illegible]
ipsum in stola cum filio suo
deportavit Secundus status est an-
gelorum in celo ad quorum ami-
citiam beatus dominicus astrictus
fuit [illegible] vita quia
angelicam vitam duxit in
virginitate [illegible]
[illegible]
[illegible] vita humana [illegible]
[illegible] angelorum [illegible]
[illegible] quia eius
officium est [illegible] sic et
beatus dominicus fuit [illegible]
[illegible] quia homines ad [illegible]
[illegible]
[illegible] fratres suos [illegible]
quod [illegible] super illo
[illegible]
[illegible] quia ad statum
[illegible] fuit astrictus ideo [illegible]
[illegible]
in morte [illegible] in vita quia
[illegible] ei [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
quod [illegible] xx
fratribus et non haberet

nisi modicum panis haberet ipsum
quod minister dividi fecit ut unicuique
fratrum buccellam cum gaudio
frangeret. Ecce duo iuvenes
palliorum sinus plenos panibus
deferentes quibus coram beato
dominico positis ita subito
disparuerunt ut nullus de certo
scire posset unde venerint aut quo
abiissent. Nulli dubium quod angeli
fuerint. Unde legitur quod frater quidam
hora qua beatus dominicus migravit
a corpore ad altare missam ce-
lebraturus accessit et quia au-
dierat eum bononie egrotasse
cepit pro eius sanitate orare.
Subito vidit eum de civitate
egredientem coronatum et duo angeli
deducebant ipsum in celum [illegible]
in nocturnis horam [illegible] venit ca-
[illegible] tunc temporis a corpore migrasset.
Item beatus status est in celo
predicatorum qui fuit sancti
patris in celo qui filios ma-
gistros et sanctos post se reliquit.
Sed beatus dominicus fuit pater omnium
martyrum [illegible] mirabilis pater
qui mirabiles filios educavit
post se quales fuerunt beatus petrus
martyr in lombardia qualis iorda-
nus ultramare qualis ra-
ymundus in [illegible] qualis [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] status
est apostolorum et fuit astrictus
fuit quia ipse propheta fuit
erat in prophetando unde legitur
de eo quod cum inter [illegible] con-

[illegible] quedam iuvenem
audisset precepit ut eius con-
fiteretur. Ipsum vero alloquens
dixit ei: Fili unde venis
quod adhuc licet tarde ex bonis
[illegible] tempore dimissus fuit et
triginta annos permansit in sancti-
tate [illegible] mirandam ordi-
nis vixit. Prophetavit eciam de
morte sua. Unde quadam die
loqueretur cum priore bononie
dixit: Dico tibi prior quod nunquam
in hac vita rogavi aliquam
~~aquam~~ a deo nisi esset concessum
mihi nostri et hoc rogo quod nullius
dierum de hac ante mortem
meam. Cui prior: et ego for-
te prius aut nos moriar et
post me longo tempore vivas.
Cui beatus dominicus prophetica voce
dixit: ego prius moriar et
post me tu longo tempore vivas
quod factum est. Cuius status e(st)
apostolorum et fuit astrictus e(i)
quia vitam apostolicam duxit
in paupertate et predicatione et
ideo signa eciam sibi osten-
derunt. Unde legitur de eo quod
cum rome in ecclesia apostolorum ora-
ret pro dilatatione sui ordinis
gloriosos principes petrum et paulum
ad se venientes aspexit quorum
primus scilicet sanctus petrus
tunc baculum paulus vero
librum tradere ei videbatur dicentes:
vade predica quia a deo ad hoc ministerium
es electus. Quid igitur in via

ambulans [illegible] [illegible]
ne deficeret ubi petri baculo
se sustentaret. Iste enim bacu-
lus est nunc [illegible]. Cum vero
homo cogitat quod tantos apostolos
tam principes mundi et ur-
bis dominus petrus cum baculo ibat
et meditabatur liber et ipse ibat
et me meditabitur. Item qui-
sunt predicationes tanta nobilia
et audiret ut paulus doctor
nobis librum suum tradidisset.
Unde legitur quod beatus dionysius sancto
thimotheo misit post mortem
pauli ut libros eius compila-
ret eo quod non esset qui eos co-
poneret cum usque ad tempus domi-
nici [illegible] fuit quod tunc nullus erat
predicator. Iste igitur liber per
compilatum [illegible] beato dominico porrexit
dicens: vade predica quod ad ministerium
a deo es electus. Diversa tamen
paupertas fuit quia omnes
avaricie studebant. Venit
dominicus portans librum quem ip-
se doctor mundi portaverat
in ecclesia [illegible] de paupertate dicens
paupertate possidete unde et ordinem
pauperem instituit ubi [illegible] divi-
tiis [illegible] pauperes manent.
Caritas erat [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
domini [illegible] librum predicavit [illegible]
nolite errare quod [illegible] fures
neque fornicatores regnum dei
possidebunt [illegible] [illegible] poterat
dicere [illegible] sanctus [illegible] status
[illegible] quod ipse [illegible]

sepulta fuit. Septimus [illegible] confes-
sor [illegible] [illegible] duo in se
[illegible] quod fuit astrictus
[illegible] [illegible] reges [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod magni-
ficavit eum deus [illegible] Iste
[illegible] ipsum magnum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super
[illegible] [illegible] suum [illegible] non va-
luit [illegible] fuit. Item ignis
[illegible] [illegible] [illegible] libellum
suum non [illegible]. Item [illegible] suos
libellos [illegible] [illegible] in se
[illegible] [illegible] non causa
fuit [illegible] suum [illegible]
[illegible] est cum pace et
honore et honore in [illegible]
cum magno gaudio [illegible]
potuit [illegible] michael [illegible]
paradisi cum multis angelis
ipsum [illegible] ut nullus [illegible]
cum [illegible] visus est cum
gaudio in celum celeste an-
gelis [illegible] omnibus sanctis
[illegible] fuit in archa dei [illegible]
fuit [illegible] totius disciplinae
tabule legis divine et manna
[illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] in angeli
et [illegible] in iubilo ad templum
celi in [illegible] ubi in gaudio
[illegible] [illegible] Augustini

Iustum deduxit dominus per vias rectas

et ostendit illi regnum dei
Sapientie qui habetur [illegible]

preciosum portamus thesaurum
tum paleam transiens aliena
transire debet in qua erunt multi
predones quos tamen euadet qui
ab eis spoliantur aut uulnerantur
aut occiduntur. Talis indiget bono
ductore et fideli qui enim in loco
quo tenetur securi dicitur equum
lem illi peregrino ductor et quia
libenter eius videtur et sequitur et
sibi in omnibus obedietur. Sunt
quod dum sumus in hac vita adhuc
nec sumus et peregrini sicut dicit
david aduena ego sum et peregrinus
in terra aliena terra quia nostra
terra paradisus fuit a qua propter
primi parentis inobedientiam
expulsi sumus mundi in quo
quia dum sumus in via sumus
sicut apostolus, qualis cum de
fuimus dictam viam ad ce
lestem patriam si boni sumus
si autem mali tunc ad infernum
Quia habet gentes portamus pre
ciosum thesaurum de quo apostolus
portamus preciosum thesaurum
in uasis fictilibus scilicet animas
nostras que tam sit preciosa
quod christus nobis ostendit per quod sanguinem
suum fudit, sed latrones ob
sistunt quicumque hunc thesaurum
auferre ideo fideli ductore
multum indigemus et illum christus
nobis salvatorem [illegible] iustum dedit
dominus q. d. Iste ductor qui in
dignus deus est qui duxit
et reduxit sanctum augustinum sine
periculo ad illum locum quo tendebat

scilicet celestem patriam qui solus
dux omnium fidelium fuit et
confirmat david dicens quis
deducet me in ciuitatem muni
tam scilicet celestem que bene
munita dicitur quia secura est
ab hostibus et tuta et ideo nos
qui aduene sumus ut non
spoliemur a latronibus in demo
nibus istum ductorem agnoscamus
sed quis acquirere videamus
Et per instantiam sine perseuerantiam
sicut dicit salomon iustum de
duxit dominus per vias rectas aut
dicit quod perducit nos ad
celum et ad infernum. Et sic in
his verbis tria notare possum
primo quis sit ductor quia
deus et ideo signatur per illam
columpnam que filios israel
duxit [illegible] et noctem
usque quo venirent ad terram pro
missionis. Secundo quis ille sit
quem ille ductor ducere debet
quia iustus sine sanctus debet
esse et talis fuit beatus augustinus
cuius sanctitas apparet in quin
que. Primo in perfecta conuersione ad
deum unde legitur de eo quod fuit
hereticus sed propter fletum et orationem
matris sue que cottidie pro
ipso flebat ut eum conuerteret
sicut ipsum deum videt quia
fuit bona domina sed pater eius
remansit in errore et perditus
[illegible] ambrosii conuersus est et baptizatus
ab [illegible] beato ambrosio in

cepit te deum laudamus
sanctus augustinus respondit te dominum
confitemur et sic ipsi duo istum
ympnum composuerunt alternatim
et in tantum conuersus fuit quod postquam
baptizatus fuit usque ad mor
tem numquam [illegible]
[illegible] sed continue se [illegible]
[illegible] dedit et contra hereticos
disputauit ita ut ipsi publice
[illegible] sanctum augustinum [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] occidendum ducebant et
ab eis multas insidias passus
est sed [illegible] dispositione dei in
venire non potuerunt et ideo beatus
[illegible] cum malum here
tem. Secundo eius sanctitas appa[ret]
in peccatis suis unde confessione
fecit, in quo ipse confitetur peccata
sua que etiam apud nos non
reputantur. Unde ipse non erubuit
[illegible] toto confiteri unde librum
de sua confessione fecit in quo
ipse confitetur peccata sua que etiam
apud nos non reputantur talia co[n]
fitetur. Nam ibi accusat se
quod cum puer esset ludebat pila
[illegible] et quod fabulas poetarum
libenter audiebat et de multis aliis
se accusabat que apud nos
valde bona dicuntur et modo
pauci sunt hodie tales qui talia
confitentur. Tertio sanctitas eius appa
ret in pietate quam habuit ad
pauperes unde legitur quod pauperum
semper memor fuit eis quia
[illegible] que habere poterat

+ calices fecit confringi
libenter exhibebat nam vasa au
rea et argentea pro pauperibus et cap
tiuis aliquando iubebat frangi +
et egenis dari. Quarto sanctitas eius
apparet in operatione miraculorum
unde legitur de eo quod cum quidam pa[r]
[illegible] a quadam matrona in
[illegible] debuerit eis omnes post
ab eo est interdictus ut posset ab
eis magnam pecuniam extorquere
[illegible]
tunc quidam iuuenis [illegible]
qui beato augustino [illegible] habebat
ipse dicto iuuene apparuit et
manum eius apprehendens usque
ad flumen eduxit et ibi [illegible]
[illegible] aqua madefaciendo
sic eius lingua refrigerauit
ut iam deposita [illegible]
ualeret [illegible] potus eius [illegible]
qui in beato augustino magnam habuit
deuotionem grauem habuit in
firmitatem ut de lecto surgere non
valeret. Adueniente autem solemp
nitate beati augustini cum iam in
eius vigilia pulsaretur ad ve
speras aduocauit se beatus augustinus
[illegible] deuotione contulit [illegible]
beatus augustinus [illegible]
[illegible] surge [illegible]
celebra [illegible]
[illegible] surges [illegible]
[illegible]
[illegible] deuote peregit. Apud bur
gundiam in quodam monasterio
fuit quidam monachus nomine
hugo sancto augustino [illegible]
deuotus et eius scripturis

natum delectabat quem etiam rogabat ut ipsum de hac vita migrare non sineret in suo die ipse vero xv die ante festum vindemiarum cepit febricitare ita ut vigilia eius super terram tamquam mortuus poneretur et ecce multi vel decori amicti albis cappis monasterium processionaliter intrant quod sepeliebant quidam pontificalibus induti quidam autem monachis [illegible] hec videns [illegible] autem quo [illegible] quesivit cui unus dixit quod sanctus augustinus esset cum suis canonicis qui ad devotum suum morientem pergeret ut animam suam ad regnum celorum portaret post hec illa revelatione [illegible] ad finalem migrare ubi cum aliquamdiu mansisset sentencia illa circa carnis soluta cum qua dulces annos et hostiam in sedibus celestibus reddidit in celo quam diu introduxit sanctus augustinus cum suis anno domini [illegible] non solum [illegible] migravit ad xpm

De decollatione sancti iohannis baptiste

Iustus in eternum non commovebitur

impii non habitabunt terram proverbiorum x° Hec verba de beato [illegible] dici possunt exprimitur status sancti iohannis baptiste quam habuit in hoc mundo et hoc primo quod appellat eum iustum Secundo exprimitur eius premium quod quando christus recepit eum dicit in eternum non commovebitur tercio exprimitur suorum persecutorum status culpe et pene et hoc ibi impii qui necant eos impii quo exprimitur eorum status pene quod dicit non habitabunt terram [illegible] habitabunt terram miserie et miserie. Circa primum nota quod status beati iohannis baptiste sive sanctitas apparet in multis primo in sua perfecta virginitate quam conservavit usque ad mortem secundo in sua fide etenim [illegible] plus credidit quam iohannes qui digito suo salvatorem mundi demonstravit dicens ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi [illegible] sibi timuit de peccatis [illegible] intravit ut eo melius sibi deprimere carnem posset tercio quia gulam vicit et vinum et quodlibet inebrians potum numquam bibit [illegible] in sua fortitudine [illegible] herodem [illegible] dicebat non licet tibi habere uxorem fratris tui et patet eius sanctitas secundo [illegible] eius [illegible] recepit et hoc ibi in eternum non commovebitur. Equaliter que homines commovent in hoc mundo sicut et paupertas tribulatio infirmitas timor quia nescit homo utrum amore aut odio dignus sit apud dominum sed ista eum non commovent quia ista omnia iam evasit iuxta illud absterget deus omnem lacrimam ab oculis sanctorum et iam non erit amplius neque paupertas neque mors etc. Sed vitam eternam eius possidebit ad quam intravit hodie beatus iohannes in vi[illegible] per mortem temporalem quia decollatus circa diem [illegible] anno precedente passionem christi contigit igitur ut [illegible] lata est. Et quia hodiernum festum decollatio appellatur quare decollatio contigit sciendum legitur quod herodes antipas cum roma profecisset [illegible] herodis [illegible] fratris sui philippi [illegible] fuit cum herodia [illegible] uxore philippi [illegible] herodis agrippe [illegible] uxorem suam repudiare [illegible] uxorem duci promisit [illegible] filia arethe regis [illegible] non [illegible] ad propria [illegible] festinabit

Herodes autem uxorem philippi [illegible] abstulit et aretham et herodiadem [illegible] in sui [illegible] concitavit. Beatus autem iohannes illum eum arguebat. videns autem herodes quod cum super aretham nimis argueret, ipsum capiens vinculat et carcerem misit non audens eum occidere quia [illegible] diligebant. Herodes autem et herodias de occasione [illegible] ut herodes natalis diem cum principibus et militibus celebraret et puella saltans filia herodiadis quidquid peteret sibi [illegible] matre iubente caput petit iohannis baptiste [illegible] in occasione [illegible] ut occasiones [illegible] nam si illa filia patris vel matris [illegible] postulasset herodes non [illegible] hoc [illegible] convivio instaurato puella cepit saltare [illegible] complacuit ad quam rex dixit pete quod vis ut dem tibi etiam dimidium regni mei si petas dabo tibi Tunc ipsa de mandato matris [illegible] dixit da mihi caput iohannis. Herodes [illegible] contristatus se finxit esse ut dicit rabanus tristiciam habebat in facie in leticia habebat

in mente. qui statim mis-
so speculatore misit cum deco-
lari et caput tradi puelle
et illa matri sue dedit sal-
tando. et sic hodierna die co-
pede utroque saltant. dis-
cipuli autem corpus eius in pa-
lestine civitate. inter elizeum
et abdiam sepelierunt. et cum
ad eius sepulcrum multa mira-
cula fierent iubente Juliano
apostata ossa eius extumula-
verunt et igne cremata in pul-
verem redegerunt et per agros ve-
tillaverunt et secundo quodammodo mar-
tirium passus fuit. Cum autem
ossa ad cremandum colligerent
ut legitur in hystoria scolastica
quidam monachi a iero-
solimis venientes latenter
colligentes cum eis miscuerunt
et collegerunt et magnam
partem corporis detulerunt
et ipso philippo episcopo ierosoli-
mitano presentaverunt et hoc
festum notatur cremacio ossium
b. Johannis. Decollatio vero
capitis nam hac die ut
aiunt aliqui caput eius re-
pertum est sicut cum dicitur ut
hystoria ecclesiastica iohannes in castello
arabie dicto macheronta
fuit vinctus et capite trun-
catus. herodes autem caput

in urbem deferri iussit herodias
hierusalem caute sepelliri timens
ne propheta resurgeret si cum corpore
caput sepultum fuisset. Johannes
caput suum duobus monachis
qui ierosolima venerunt reve-
lavit qui caput petentes [illegible]
ciliciis involutum invenerunt
qui cum ipso capite ad propria re-
dierunt. aliud est festum in quo
est ipsi digiti eius translacione
et etiam dedicacione. Digitum enim
in quo dominum ostendit cremari
non potuit quem apud ipsos
monachos ipse digitus est repertus
quem sancta tecla ut dicit Johannes
beleth ultra maria partes
attulit et in normaniam et
ibi in honorem sancti Johannis
ecclesiam fabricavit. Ecclesia quedam
que hac die dedicata [illegible]
a domino papa institutum est
ut hic dies celebris habeatur.
Vir quidam sancte vite fuit
ut ait gregorius in dialogo no-
mine sanctulus. cum quendam
diaconum a longobardis cap-
tum in sua custodia tali condi-
tione recepisset si fugeret ipse
pro capitali penam subiret
coegit predictus sanctulus di-
aconum ut fugeret et se liberaret
quapropter sanctulus ad decollan-
dum ducitur et ad hoc fortem spiculatorem
eligunt de quo dubium non erat
qui uno ictu caput eius

amputaret. extenso igitur col-
lo cum carnifex brachium
cum ense elevasset ille protinus
ait sancte Johannes suscipe
animam meam. statim
quod brachium percussoris erectum in
altum gladio inflexibile re-
mansit. prestito quod iuramento
quod deinceps nullum christianum feriret
vir dei pro eo oravit et bra-
chium statim deposuit. [illegible]
[illegible]
[illegible] in quo apparuit pena
persecutorum beati Johannis qui
fuit rex scilicet herodes uxor
eius adultera et filia herodia-
dis. Nam herodes in exilium
missus [illegible] mortuus est.
herodias vero cum caput Johannis
in manum teneret et ei insul-
taret divino nutu caput in os
suum insufflavit et [illegible]
illa protinus expiravit. filiam
vero ut in cronicis legitur tra-
[illegible] de Wenceslai

Vox sanguinis fratris tui clamat

ad me de terra Genesis. verba
ista sunt dei in cayn penitus
in figura boleslai super mor-
tem fratris sui scilicet Wenceslai
quod dudum intuitur caym et
[illegible] figura boleslaus
Abel b. Wenceslaus quia
fuit caym frater suus et minor
et per invidiam occidit et sic
quia abel erat bonus et iustus
et ipse fuit malus et perversus
[illegible] ipsum occidit et ideo ista ve-
nerunt ei [illegible] tria
notare possumus. primo vita
beati Wenceslai cum expressione ibi
[illegible] uox quod dei. cere videlicet
eius sanctum [illegible] et unum spe-
culum [illegible] secundo eius
[illegible] in voce sanguinis [illegible]
[illegible] et hoc ibi clamat
[illegible] primo vita [illegible]
[illegible] velut in beato
Wenceslao [illegible] fuit vita
[illegible] in doctrina paciencia
in passione vitam suam
[illegible] fuisse [illegible]
[illegible] sua castitas [illegible]
militas et paciencia sua
[illegible] [illegible]
corporis [illegible] de eo quod a
[illegible] sua studuit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] esset [illegible]
ei [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible] statum [illegible]
[illegible] [illegible] generibus
[illegible] cepit et ideo est ille
B. [illegible] qui inventus est
sine macula et ideo [illegible]
eius [illegible] in legenda
eius appellatur [illegible] vir-
ginis et templum spiritus sancti
in quo sponsus suus tamquam
in templo humanitatis
[illegible] constitit [illegible]
[illegible] [illegible] ve-
stitus regio [illegible] [illegible]

beatus induebat. Austeritas etiam
eius apparuit in hoc quod quasi tota
nocte media nocte surgens nu-
dipes cum uno [illegible] visitabat ec-
clesias quod de plantis eius de[illegible]
sanguis per vestigia eius [illegible]
[illegible] tunc quasi [illegible]
vit. Ieiunium suum etiam indi-
cabat eius austeritate. Vestis in-
terius [illegible] erat sim-
plex secundus fuit beati Nicolai
[illegible] [illegible] Pietatem
eciam in se et super pueros sui
[illegible] principium formam
sui accipiens quod in [illegible] fuerit
debuit sed ipse dominus fecit triti-
cabat [illegible] ablata [illegible]
bat et [illegible] per [illegible]
et vindemias tempore manu sua
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad missarum
officia peragenda. Eius enim
[illegible] [illegible] et [illegible]
cum [illegible] ipse fuit verus [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
pietate. Nam legitur de eo
pauperum indigentias supplebat
ipse in propria persona visitabat
infirmos, nudos tegebat, susten-
tabat peregrinos, cibabat esurien-
tes, insepultos [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] manu propria sepeliebat.
[illegible] est [illegible] fuit quod ad
[illegible] [illegible] ad mortem [illegible]
[illegible] poterat [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
fuit [illegible] ipse [illegible]

fuit apud divitibus [illegible]
religiosis militibus devotis
[illegible] in [illegible] sic
mediatoribus fuit in apud [illegible]
quod fuit clemens pauperibus
eos [illegible] et [illegible]
[illegible] et leges [illegible]
in suis dominiis et [illegible]
diligenter et honoravit. Item
in apud [illegible] ut largas
elemosinas faciant. Item
in apud religiosos ut [illegible]
austeritatem ordinis [illegible]
Item in apud militibus ut
terra sua defendat et contenti
sint stipendiis et bonis suis
et pauperibus suis [illegible]
[illegible] faciant. Item in
apud [illegible] ut suo [illegible]
[illegible] [illegible] orabat et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de die [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] visitat.
Item in apud [illegible]
ut promissa impleant et pau-
peres suos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est, et iste [illegible] fuit
in se beatus Wencezlaus. Et in
[illegible] quod in eo [illegible] fuit
[illegible] in doctrina [illegible]
[illegible] qui colebat ydola
destruxit [illegible] et ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sua [illegible] illuminat
ipse in [illegible] apostolus [illegible]
[illegible] claritate illuminata
est [illegible] ut [illegible] in [illegible]
[illegible] est a passione quod [illegible]

reliquit quod fuit paciens. Vi-
[illegible] de eo quod tua fama [illegible]
eius ubique [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] frater eius
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum militibus suis ma-
[illegible] videns suis actibus
[illegible] et [illegible] [illegible]
post mortem eius possidere pat-
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] fratrem beatum Wen[illegible]
[illegible] ut eius [illegible] [illegible]
esset qui [illegible] future mortis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tunc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], Boleslaus cum
[illegible] tractabat [illegible]
[illegible] sine turbis. Item [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quis [illegible] in [illegible] [illegible]
Wencezlaum, equum [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] et ille [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] passio-
in honorem sancti Michaelis ut
[illegible] [illegible] [illegible] in paradisum
[illegible] igitur nocte [illegible]
[illegible] ut [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] manibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ille [illegible] [illegible]

tibi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
gladio percussit eum in capite
sed resiliente gladio nec
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nichil [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] gladio
[illegible] [illegible]. [illegible] gladium
beatus Wen[illegible] [illegible] ait: [illegible]
[illegible] [illegible] et nos
[illegible] gladius tuus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
me [illegible] sed ne sanguis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gladium et [illegible] quod in
[illegible] Tunc ipse [illegible]
[illegible] suis [illegible] ibi
gladiis et lanceis occiderunt
et [illegible] eius [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] erat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] ibi clamat
ad me [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
clamat [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fuissent ad [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei et [illegible] Wencez-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sanctus wenceslaus subsidium
fecit et vincula abierunt et statim
omnia vincula pedum et manuum
sunt soluta. hostium patuit quod re
ergastuli patuit fuerat per quot
ceti et laudantes sanctum venire
ceperunt. Clamat etiam persuffres
vultegius quod famulus sancti wence-
slai qui cum sociis suis constitutus
fuit tunc ipsius sanctum divulgavit
fratris sui nuptias beleslaus ipsum
fecit suspendi qui post duos an-
nos totus pilosus in capite
vivus inventus est. Clamat
etiam pro miraculo quod contingit
in suo corpore. Unde legitur de eo quod
post tempus passionis eius deus
multis revelavit ut corpus
assumeretur ad sancti viti eccle-
siam quam dum ipse vixerat con-
struxerat quod principes cum eo
essent quod principes fratris eius
viventes quod non possent ordinatio
dei resistere cogitaverunt si sine frau-
de corpus transferre ad ecclesiam sancti
viti et miracula fecit aliqua
non fratri suo sed sancto viro
tribuitur. mandavit suis sub pena
capitali ut suum corpus transfe-
rrent cum diem et sepelirent
qui iussa complentes venerunt
ad flumen quoddam et cum
aqua excreverat et minus
et transire non poterant. Tandem
pro suadentibus ad eum cuius
corpus portabat orationem fu-
sa subito respicientes se preter
volumus quod sanctus frater iste

insidiabat licet senatum esset
talem cicatrix apparebat cica-
tricem autem eius que fuerunt
amputata in loco passionis
tunc pro tempore eius beata persona
fuissent inventa consolati
et tempore eius fuisse apposita
ista iuncta fuit omni reliquie
autem si nunquam precise fuisset
in plaustro tunc tempore ea pote-
statem qua ut disposuerunt
se inveneriunt constitutas ve-
nerunt igitur sine omni obsta-
culo ad ecclesiam que ibi sanctus
wenceslaus aperuit et omne
viderunt corpus integrum et
omnia vulnera sanata et de-
cenit. Benedictus sit deus in
sanctis suis. De sancto Jeronimo

Iustum deduxit dominus per vias

rectas et ostendit illi regnum
dei. Ista verba scriptum est in libro
sapientie x. ubi ut multa
alia dicitur ad commendationem sapientie
iustum deduxit dominus et hec est sci-
licet de Iacob fugiente iram fratris
sui quem deus duxit in via
illa et ostendit illi regnum dei
in illa visione de qua habetur
Gen. xxviii. Quia vidit scalam
celi et tunc de celo stetit et scalam
vidit per quam descendebant et
ascendebant angeli sicut dicitur
est ei deus stans super hanc scalam
sanctus per in sancti pertica vene-

lata sunt. In his audiuntur
nobis in Iacob tria ad edi-
ficationem nostram utilia Iacob
malitiam fratris sui valde
sapienter declinavit iustitiam
retinet regnum videre merebatur
et hec sunt illa. Ad primum manent
regnum primum nos nos defendere
bene si datur locus ut in fugien-
da est ira fratris sicut ignis
in fuculis. Ad 2um monemur in
primo custodi innocentiam. De
vera beatitudine est odiosus nec est
innocentia pro quod Iacob xxxi
et tunc habet iob iustificationem
meam quam cepi tenere non
deseram etc. Augustinus monet
laboremus ergo sine intermissione
in iustitia defendenda timore ma-
li suppliciorum vel amore boni suppli-
ciorum vel gaudiorum et ad in
tercedendum ex iustitie consuevimus
ubi apposita beatus Jeronimus in suis
laudibus hec ab eo sunt verba. Cum
in quodam vita deffendere
possunt in insidias sepe ma-
lignas eorum fugiens romam
reliquit et macerans fugit ipse
non iustus fuit ad pravum
et suos et sua relinquit prius
qui negligit dispensam propter domi-
num. Istum est honor dominus deduxit
qui eius gratia de virtute in virtute
profecit rectas vias tenuit
quia per semitas complacentes
incessit semitas rectas a regnis
dei per veram fidem vidit

eius signum fuit quod honorem
fugit gregorius nazianzenus ipsa
tunc considerant eius suam super
accepit cum sanctus Augustinus hec dicit
et tandem delectatur carne sua
valde mortificavit ut patet in vita
ipsius dominus sic ut dicitur ibidem
Augustinus hominem fuit ut eius
lamentavit non est quis se iacta-
re hic dominus dicit suasse tunc
ipse dicit de se ad pedes christi
iacebam et rigabam lacrimis
Item habebat facta membra
difformia squalida sicut si ad
ethiopie carnis accedere cont-
ritione gemitus ad statum sitio
qua ipse petivit. Quod sunt quidem sui
deiero nomini ipso teste redde-
rebus sunt separata ab amore
scolarum sicut patet in ipso nar-
rat in epistola ad maximum tene-
bras nigelias pedes lacrimas pietas
plagas sumebat et in manibus
et quod apostolus lege de ipsa sua
erabat intellectum induit et
induit demum aufferam
quod partitus fuit ut de vita
eius non superet sed superavit et su-
bito in spiritu ad tribunal iu-
dicis portatus est et interrogatus
conditionem suam quam se esse
dixit ad dicit tu mentiris
ciceronianus es et non christianus ubi
enim est thesaurus tuus
ibi est cor tuum et cum vana non
cedit cum iussisset Jeronimum
clamare cepit miserere mei
domine post has vigilias tandem

ad p[re]sidem p[ro]cessit gemma
fuit p[er]stratus qui astabant p[ro]
labentur n[on] dicte ut adolescentu-
lus e carcere lotus prius tonsi-
dit [illegible] in adolescentia
secularibus societatis intendens
sit correptus est quod ait de
illis quibus in senectute septu-
agenaria desipit et secularis sapit
et consultu cavendum est ne sint
[illegible] preclosa cum dulcia
sint p[ri]ora sunt amara aug[ustinus]
paulatim debilitat qui mel
tali insipidum est maxime
ubi doctrina est salubris
unus est religiosus sunt [illegible]
[illegible] ad [illegible] p[er]venit
sic ad mundum fugiant deinde
religione p[ro]stat et tandem
ad regnum celorum p[er]ducit [illegible]
de[illegible] qui amant bona mundi
usque ad contemptum dei de hoc
mundo [illegible] mundus eu
[illegible] cognovit [illegible] Joh[annis]
[illegible] desponso [illegible] que mundus
non potuit accipe sunt homines
bestiales pilosi ad modum
bestie [illegible] noluit [illegible]
le pilosa ut [illegible] a [illegible]
obtinet [illegible] bestiales [illegible]
qui [illegible] secularium [illegible]
ideo [illegible] quia dignum
sum [illegible] dicit [illegible]
fuit esau [illegible] d[illegible] p[ro]
[illegible] videlicet de eo [illegible]
[illegible] p[ro] [illegible]
vita sua vendidisset [illegible]
[illegible] nequid [illegible] perdit p[ro]
[illegible] inventus [illegible]

mediocres fieri mulieribus auri
et argenti cum nedum delec-
tabile concupiscentia eius
[illegible] sicut palea igne
posita [illegible] [illegible]
concupiscentia illam [illegible]
ter est in homine ita qui
habet libertatem arbitrii [illegible]
illud [illegible] et appetitus
tuus [illegible] cum homines
ut bestiis fuit [illegible]
quosdam vento obedientes
[illegible] irrationabilius
[illegible] si non homines [illegible]
[illegible] erat [illegible] ait
venient dies [illegible]
ut [illegible] fuit [illegible]
cupidus et avarus [illegible]
homines [illegible]
[illegible] capitur [illegible] potius [illegible]
[illegible] primo [illegible]
omnis [illegible] possidentium
capitur [illegible] capitis
rape in multiplices [illegible]
alicium est [illegible] a diabolo
fuge [illegible] mundum vir religiosus
[illegible] loco [illegible]
fugiens et [illegible] solitudine
[illegible] fugam [illegible]
[illegible] in via vite non [illegible]
[illegible] regiendi est [illegible]
[illegible] vita [illegible]
deus [illegible] dedicat
qui ad doctrina [illegible]
[illegible] tenetur [illegible]
[illegible] qui vos
audit me audit et qui vos

spernit me spernit [illegible]
[illegible] precepit deus [illegible] non
[illegible] si non obedimus [illegible]
deo displicemus non [illegible] omnis
accipiendum est [illegible] si precipiat
deus [illegible] vel [illegible] mi-
stros vel [illegible] sive homines
sive angelos placandum sive
[illegible] aliquis
illud [illegible] habemus
[illegible] que non sint
[illegible] deum precepti audire
[illegible] me [illegible]
[illegible] applicatum ad [illegible]
ut est vita [illegible]
[illegible] regularissima et [illegible]
[illegible] eius est [illegible]
[illegible] homini [illegible] non
petuit Johannes [illegible] qui se-
[illegible] non ambulat in tenebris
O quam [illegible] est [illegible]
[illegible] ascendere [illegible]
[illegible] quos [illegible]
[illegible] tamen [illegible] luxu-
[illegible] erat [illegible] est aliquid
[illegible] mediocriter [illegible]
[illegible] est religionis [illegible]
voluntariam paupertatem obe-
dientie vite asperitate [illegible]
[illegible] homines in [illegible] et [illegible]
paupertate [illegible] Job [illegible]
nudus egressus sum [illegible]
[illegible] nudus [illegible]
[illegible] et afflictionum [illegible]
religiosis [illegible] regnum sum
[illegible] in futuro [illegible]
[illegible] S[an]cti Francisci

Vidi alterum angelum &c

[illegible] solis [illegible]
signum dei vivi et clamavit
voce magna [illegible]
[illegible] terra vocem possumus
[illegible] sanctitate beati francisci [illegible] 2o
eius magnam dignitatem 3o
eius fructuosam predicationem p[ro]p[ter]
eius sanctitatem deus eum diligit et
honoravit p[ro]p[ter] eius fructuosa
predicationem deus eum [illegible]
[illegible] p[ro]p[ter] eius
sanctitatem angelo comparatur [illegible]
b[eatus] Joh[annes] vidit alterum angelum
[illegible] angelus fuit b[eatus] [illegible]
[illegible] b[eatus] franciscus qui [illegible]
[illegible] ut illumineret [illegible]
mundum [illegible] per illos
duos qui alios [illegible]
[illegible] ipse [illegible]
[illegible] b[eatus] franciscus angelo [illegible]
[illegible] sive
obedientie [illegible]
de ipso [illegible] ad
[illegible] [illegible]
[illegible] una
[illegible] est [illegible] dicens
[illegible] domum
[illegible] que ut [illegible] tota de-
struitur [illegible] in
[illegible] est [illegible]
ut venderet omnibus [illegible] habebat
pecuniam dedit et paupertate
p[ro] deo elegit domum dei [illegible]
[illegible] cepit [illegible] et [illegible]

edificatur. Quod autem hoc dictus pater eius et fratres eius est privata et edificata sed hic filius fuit apostolus quod filius b. Francisci qui pociens dominacionem abiecit sciens quod Christum hoc fratribus non poterat sequi. Iohannes dicitur angelus racione officii. Officium angeli est sicut legimus quod demones [illegible] ardent per hominem in facta qua septem viri per demone sunt suffocati. Quos per medium angelus ligavit in deserto. Hic angelus abigebat demones in tribus primis. Ipse sanctos potavit in deserto demones in eremo de agar et filio eius Ismaeli qui cum sitiret in deserto et non haberet aquam cui angelus ostendit fontem aque. Ipse de carcere liberat demones de petro de carcere. Quod ista omnia habuit ipse scilicet b. Franciscus. Ipse enim demones fugavit. Unde legitur de eo quod cum ad quandam civitatem venisset et ibi bellum magnum motum fuisset, vidit vir dei super illam civitatem multos demones exultantes vocavit quod socium suum dixit ei vade ad portam civitatis et illis demonibus precipe ex parte dei omnipotentis ut de civitate exeant qui festinans et stans in porta alta voce clamat

ex parte dei iussu patris sui Francisci discedite demones. Omnes quod cum factum fuisset omnes cives ad concordiam redierunt. Item ab igne temptacionis liberat unde legitur de quodam fratre quedam gravi temptacione cogitare cepit quod si aliquid de manu patris haberet continuo temptacio cessaret videbat fugare. Sed cum ideo ille latere apud audiret quod hoc vir dei vocavit eum dicens porta mihi fili cartam et incaustum. Cumque laudes dei scriberet, nolo quod tu suppeditet ... cartam habeat usque ad mortem tuam custodias diligenter. Statim quod ignis ipso penitus est extinctus. Item in deserto potat unde legitur quod cum quidam frater venit ad quendam heremitam qui siti iam deficiebat et statim oracione sua fontem aque adhuc obtinuit. Quartum hoc filius fuit clementi. Item de carcere liberat unde legitur de eo quod quidam quod tenebant comiti [illegible] rogant ut amore sancti Francisci [illegible] plogaret. Cum ille supplex in loco te ponam. Ut Franciscus ut aliquis posset liberare ut in carcere [illegible] quod illum vinclans [illegible] reliquisset paulisper. Sed statim affuit et fratres [illegible] rupit

proventibus [illegible] sui ad ipsa reduxit. Tercio dicitur angelus racione conpunctionis quia nudi sunt et indutos diligunt. Sed b. Francisci nuditatem multum dilexit quia apostolus oravit. Videlicet dico quod ante te eo in ordine quandam inter duos ter eum nomine suo vocavit. Cui cum sanctus Franciscus venit adiecit dicens te vellus adeo peior in indo si voluisset fuit gravem ingressus quintumque se ipsum quod una duna vocavit misericordia imperfectus. Ideo invenit quare [illegible] te istum affligis continuo igitur cognovit sanctus spiritus propter falsam quod velles eum ab ordine revocare. Quare hoc quod se non prevalet tunc cerimus temptacionem in [illegible] sit ei quod ei mir non confessa eius quia dilexit nuditatem noles [illegible] veste depositis corporibus cordis divisim vibrant. Sed cum temptacio non cederet [illegible] apertus in [illegible] magnum se prevalet et [illegible] cepit et sic temptacio penitus ab eo discessit. Quartum fuit habuit tales Francisci et [illegible] eius pietas per quod angelos comparatur. Secundo non possumus in hoc eius dignitate quod dei quod signum habebat dei vivi signum [illegible] habuit b. Franciscus in quo fuerunt quinque stigmata sive vulnera. Item cum

in memoriam passionis Christi et in devotione habuit et quadam die in visione sanctus dei supra se crucifixum aspexit et crucifixionis sue signa se ei evidentibus impressit ut [illegible] audivit. Tunc ipse videbantur pedes et manus et latus inspicere absconditus ipsa stigmata absconderat quidam autem hoc videbant in vita et in morte ipse plenius conspexerunt. Quod autem ista stigmata ibi extiterit tali miraculo est ostensum. Unde legitur quod in regno [illegible] cum quidam vir sancto Francisco devotus ad completorium pergeret ab hostibus vulneratur. Deum unus gladium in guttur eius infixit quem extrahere non valens recessit. Cum quidam tamquam mortuum deflevit morte in [illegible] campana ad matutinas pulsatur tunc uxor eius clamare cepit in domine surge et vade ad matutinas quia campana te vocat. Statim quod ille sanus surgens manum elevans videbatur aliam innuere ut gladium extraheret et coram videntibus omnibus gladius de gutture abiectus statim quod ille sanus surgens dixit b. Franciscus ad me veniens sua quinque stigmata meis quinque vulneribus apponens me confirmavit. Sed quod stigmata b. Fran. per duos annos tempore

Hedwigis

habuit ante mortem hec no-
bis possumus beati Francisci
utilitatem et hec in prosperitate
et in hora vero clamavit voce
magna ipse enim clamavit
ut dyaboli insidia non desperarent
et pecuniam hic commisit fratribus
suis ut pecuniam non amarent
Unde legitur de eo quod cum pervenis-
set cum sociis suis audierunt
magnam bursam plenam pe-
cunia qua cum socius suus vi-
disset et vellet accipere prohibuit
dicens nolo frater accipere quia
non nostrum est et maxime quia
nos paupertatem promisimus / Sed
tamen dixit frater molestare ipse
facta oratione dixit vade frater
accipe pecuniam istam quam
cum levasset de bursa statim
magnus serpens prosiluit
cui sanctus Franciscus ecce
frater vides ubi est pecunia
ibi frequenter est dyabolus
Clamavit etiam moriens un-
de legitur de quadam domina que
beato Francisco devota extitit
fuisset mortua et feretro a
stantibus circumdaretur
subito mulier se erexit et
sacerdotem vocans dixit non
confessa ego in mortua
fui et diu carceri
[illegible] mancipanda pro peccato
quod [illegible] pandam nunquam
confessa sed oratione pro me
sancti Francisci ut corpus
meum redire concessit ut
peccato revelato veniam

mereretur confessa beatissimo in
Domino obdormivit cum quod corpus
suus abrenunciasse sibi v. fratri Fran-
cisci [illegible] ipsius sunt [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] sanctitatis fuit in hac
vita et dignus [illegible] sibi
testimonium perhibuit sanctitatis
Unde legitur de eo quod frater in
vi dei [illegible] cum tali statu
[illegible] tali sede [illegible]
[illegible] dignissima et multi
gloria [illegible] qui eum in-
[illegible] tota [illegible]
sedes [illegible] studuit quod se-
des ista [illegible] de [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] apud [illegible] ille ab
[illegible] interrogat
dicens quid de te sentias
[illegible] vidit
magis [illegible] quod in
[illegible] fratris spiritus sancti [illegible]
[illegible] dixit quod [illegible] fuit
ista visio [illegible] qua vidisti
[illegible] ad sedem [illegible]
[illegible] humilis Fran-
de s. Hedwige

Date sunt mu-
lieri due ale

aquile ut volaret in deser-
tum Apocalipsis xii ista [illegible]
in [illegible] quadam
mulier que est status [illegible]
et status penitentium [illegible]

nos [illegible] spiritualem
intellectum [illegible] de
beata Hedwigi [illegible]
mulierem [illegible] beata Hedwigis
que hodie volat in desertum
[illegible]
[illegible] duabus
alis [illegible] duabus virtutibus
que sunt [illegible] et iste due virtutes
sunt [illegible] mulieribus
que sua [illegible]
[illegible] pietas [illegible]
que [illegible] magis [illegible]
[illegible]
[illegible] misericordes
[illegible] manus [illegible]
[illegible] ad pauperes
[illegible] filios suos
[illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] tota [illegible] fuit quod
[illegible] filios suos et [illegible]
[illegible]
[illegible] sunt
misericordes [illegible] fuit
beata Hedwigis misericors fuit
[illegible] manum
suam extendit ad pauperes
[illegible] fuit [illegible] largus et habun-
dans / sicut [illegible] dicit
filius suus quos pater
[illegible] elemosinis
[illegible] elemosina a morte
[illegible] liberat et non [illegible]
[illegible] ad tenebras
[illegible] beata Hedwigis
fuit liberalis et misericors et
ideo liberavit eam Deus [illegible]

et a morte eterna et tenebris
[illegible] qui ita tenebro-
sus est quod [illegible] male
[illegible] sancti [illegible] ab
[illegible] tenebrosa [illegible] liberat
[illegible] manum
pauperi [illegible] extendis [illegible] fecit
sancta Hedwigis [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] refectio [illegible]
[illegible] collige [illegible] / ipsa
[illegible] ducissa Slesie [illegible]
[illegible] Polonie [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] si
[illegible] ibi aliquis infirmus statim
visitabat eum et consolata e-
um [illegible]
[illegible] instabat
Unde legitur de ea quod [illegible]
[illegible] habebat [illegible]
[illegible] ne [illegible]
[illegible] ne [illegible]
[illegible] eis [illegible]
[illegible] ad mor-
tem quod [illegible] vir
eius dux [illegible]
vel ab aliis [illegible]
[illegible] tenens
[illegible]
[illegible] tributa [illegible]
[illegible] maxima [illegible]
[illegible] capellanus eius
[illegible]
[illegible] vos [illegible]
[illegible] quod nos [illegible]
[illegible]
ipsa autem [illegible]
[illegible] Deus [illegible]
[illegible] elemosinis [illegible]

insistebat. Illa cum in doronibus
suis in camera sua esset occupa-
ta ubi speciale altare habebat
ad quod adorare solebat, pau-
peres confusi ad elemosinam
clamabant: hodie domina nostra
abscondita est nobis et ideo
adhuc elemosinam non acce-
pimus. Tunc quedam sancte-
moniales ad sanctam Hedwigem
intraverunt et ei manifestaverunt quod
pro pauperum illa dixit accipe
pixidem que solebat esse
more plena denariis et da
singulis prout deus tibi
inspiraverit. Dare etiam faciebat
cum ipsa non poterat devotione
occupata. Cum autem exhibuit
manu propria dividebat. Tan-
te etiam pietatis erat quod si
unum panem vel pomum ha-
bebat pauperibus dividebat
et quos secum habebat pau-
peres propria manu flexis ge-
nibus propinabat eis alimenta
(precedens est corporis postquam
lavaret osculabatur. Insuper
cognitum cogitatum corporis sui
[illegible] omnis necessaria
providebat. Tempore famis ma-
gnas elemosinas faciebat.
Habebat enim in quadam villa cer-
ta aratra, illarum totam an-
nonam distribuebat pau-
peribus. Unde proclamabatur in
foro seu proclamatum fuit
ut omnes indigentes acci-
perent secundum suam indigentiam.
Cum autem annona defecisset
fecit carnes castratas ani-
malium distribui. Erat

erat viduarum et orphanorum
agens causas causis. Apud
dominam multas puellas in sua
curia sustinebat et quasdam
claustris quasdam viris tradebat.
Carnes et pisces delicate
pro ea faciebat et pauperibus trans-
misit. Unde pauperes eam tan-
quam matrem sequebantur quia
nullus qui aliquid peteret
ab ipsa vacuis manibus rece-
debat. Omnes enim redditus suos
qui magni erant in claust-
ralibus et pauperibus excepto
victu et vestitu expendebat.
Tante pietatis erat quod domini
Bartholdi notarium suum cum
lacrimis rogabat ut eius pau-
peribus pius esset. Et quia
misericors et pia erat et ideo
meruit a deo ut eam in die
iudicii poneret ad dexteram
suam ut eam coram toto mun-
do laudabat. Et ista erat
cum magna gratia deus [illegible]
et dedit multi [illegible] et cetera
Et sic prima alia b. Hedwigis
Secunda vita que fuit mun-
da licet est devota. Unde mulie-
res magis devote ad missa-
rum predicationem et ad omnia bona
quam viri. Huius testimonium habemus
in evangelio quod Christus captus
fuit et ductus ad ymolandum
fuit omnes apostoli relicto eo fu-
gierunt, sed mulieres sepulchrum
eum flentes. Item est in de-
sancta anima que non discedebat

de templo ita plena
erat devotione quod ita libenter
fuit in templo. Et te istam de-
votionem habuit beata Hedwigis
que a mane usque ad meri-
diem non discedebat de templo
Et a meridie usque ad vesperam.
Tante autem devotionis fuit
quod virum suum adduxit ut
quod per triginta annos thorum habuit
sequestratum. Devota enim
erat [illegible] quod quasi arrogantiam
omnibus religiosis
dixit. Et prius [illegible] apparet
omnibus diebus ieiunavit
exceptis precipuis solempnibus
in quibus propter suos confesso-
res suos cogebatur. Bis vesti-
feriis tribus ad omnes men-
sam ministravit. Unde cu-
cas comedebat sed mittebat
eas alium pauperem. Cum multis
pistribus faciebat [illegible]
olus suum et pulveres
comedebat. Potus autem eius
erat aqua. Certas vigilias
non solum apostolorum sed et aliorum
sanctorum quorum memoria est
ieiunabat in pane et aqua.
Item faciebat omnibus diebus
quatuortemporum et adventum
et quadragesima [illegible]
ita ut [illegible] panem
simplicem comedebat et simul
eam pauperibus dabat. Nec
[illegible] accedebat ut plus
ministrasset pauperibus. Et non so-
lum ieiuniis sed etiam aliis af-
flictionibus corpus suum

macerabat. Aliquando acuto de
pilis equorum contexto super
lumbos continue desiderabat
ita quod de vulneribus sanies
effluebat. Item faciebat se
per ancillam suam percutere dum
que cum ei parceret dixit
ei non decet parcere quia [illegible]
ut ita fiat. Ancilla vero dice-
bat cur non debeo parcere quia
[illegible] flagellare usque ad
sanguinem [illegible] aliud [illegible]
[illegible] frequenter post matuti-
nas erat in capella sua tam-
diu [illegible] quod aliqua
signa sanguinis [illegible] remanebat.
Continue nudis pedibus esta-
te et hyeme incedebat quantumcumque
esset frigus vel asperum [illegible]
[illegible] oportebat eam [illegible]
religiosas [illegible] Unde sepe in vesti-
giis eius sanguis [illegible]
apparebat. Nunquam ipsa fuit [illegible]
lineo vel pellibus in tunica
et simplici clamide corpus
suum [illegible] labores [illegible]
comodum faciebat. Lectum non
habens lectum sibi parari [illegible]
tum super nudam tabulam
quiescebat. Nunquam tam infirma
fuit quod vellet super culcitrum
quiescere seu iacere. Missas
frequenter habere potuit audiebat
[illegible] et spiritualium [illegible] qui
divinum officium libenter audi-
ebat. Nunquam in ecclesia sedebat
sed aut stabat aut genibus
incumbebat. Nunquam tamen
vel luto detineri poterat

hiems

[illegible]

Dominus omnium dilexit eam

[illegible]

[illegible]

Et illa si baptizatus fueris
videbis eum. Vade ad Urbanum
episcopum et ab eo baptizatus poteris
angelum videre. Qui cum perrexisset
et ab eo baptismum recepisset
rediens domum Ceciliam cum an-
gelo orantem invenit. Angelus
autem duas coronas ex rosis et
liliis in manu tenebat, unam
Cecilie et aliam Valeriano tri-
buit dicens: Istas coronas imma-
culato corde et mundo corpore
custodite quia de paradiso ad
vos eas attuli nec unquam
marcescent nec odorem amit-
tent nec ab aliis nisi castis
videri poterunt. Tu autem Valeriane
qui tanto consilio credidisti
quid vis? Cui Valerianus: Ni-
chil in hac vita carius habeo
quam fratrem meum; peto igitur
ut mecum veritatem agnoscat.
Cui angelus: placet deo pe-
ticio tua et ambo cum pal-
ma martirii ad eum venietis.
Post hec ingressus Tiburcius ad
fratrem suum et cum nimium odorem
sensisset dixit: miror hoc
tempore unde spirat hic odor ro-
sarum. Cui Valerianus: coronas
habemus quas tui oculi videre
non valent nisi in Christum credideris.
Tunc Cecilia ostendit ei omnia
ydola esse muta ita ut
Tiburcius diceret: qui ista non
credit pecus est. Tunc Tiburcius
ad fratrem suum dixit: nunc
... perduc me ad sanctum
Urbanum ut baptisma re-
ciperem. Baptizatus igitur
sepe angelos videbat et
quidquid petebat ab eis
protinus obtinebat. Tunc am-
bo plures interfectos corpora
sanctorum quos Almachius pre-
fectus occidebat quos ad
se vocans cur dampnatos
ad mortem sepelirent quesi-
vit. Tunc Tiburcius: utinam
illorum servi essemus quos dampnatos
dicis. Dixit autem ei prefectus
[illegible] ut multo [illegible]
qui [illegible] utique qui cum sa-
crificare nollent decol-
lati sunt. Tunc homines
in hora passionis eorum
viderunt angelos fulgentes
eorum animas ad celum deferen-
tes. Tunc Almachius eorum
facultates cepit inquirere
et Ceciliam tamquam Valeriani co-
niugem ad se fecit sisti ut
ydolis ymmolaret aut sententiam
mortis acciperet. Cum autem
ad hoc urgeretur et illi flerent
quod puella tam nobilis
et pulchra se morti traderet
dixit ad eos: O boni iuvenes
non est iuventutem perdere
sed in melius commutare, dare
lutum et accipere aurum, dare vile
habitaculum et accipere preciosum
palacium, dimittere brevem
vitam et accipere eternam. Creditis
hiis que dico et videtis dominum
Christum verum deum esse qui
sibi talem elegit famulam.

Vocato igitur in domo Urbano
episcopo trecenta et amplius bap-
tizati sunt. Tunc Almachius
iussit eam ad do-
mum suam adduci ubi
tota nocte et die iussit
in bullienti balneo concre-
mari. Que quasi in loco
frigido mansit. Quod cum au-
disset Almachius iussit eam
in balneo decollari. Quam
spiculator in collum tribus
ictibus percussit et tamen caput
eius amputare non potuit.
Et quia decretum erat ne quar-
tam percussionem decollandus
acciperet cruentatam eam
carnifex dereliquit. Per triduum
autem supervivens omnia que
habuit pauperibus tribuit et
omnes quos ad fidem converterat
Urbano episcopo commisit dicens:
triduanas inducias postu-
lavi a domino ut hos amicos
tue sanctitati commendarem
et hanc domum meam in ecclesiam
consecrares. Et sic spiritum tra-
didit. Sanctus autem Urbanus
corpus eius cum diaconibus sepe-
livit et domum suam sicut
rogaverat in ecclesiam consecravit.
Et quia ista semper in se habuit
unita fuit sponso suo Ihesu
Christo [illegible] in thalamum
eius est introducta per sanctos
angelos ad quem nos perducat
[illegible] amen. Clemens

[C]lemens nia dicta
a clemente dic [illegible]

multiplex et vestigia tua non co-
gnoscentur. Sancta ecclesia in-
ducit in festo beati Clementis.
Debuit in mari mergi et ibi
sepeliri in illo templo marmoreo
quod sibi angeli fecerant et
mare debuit dividi ter per
[illegible] ipso loquitur ad eum verba
ista in mari [illegible]
tria scilicet suam vitam, suam doctrinam
et suam passionem. Si volumus
scire suam vitam, invenimus eam
non delicatam sed valde duram
et gravem, comparatur mari.
Si eius doctrinam, invenimus
eam valde fructuosam quia
semina eius in agris multi
scilicet precepta dei fructus multi
populos perduxit qui per aquas
designantur; aque enim multe
populi multi ut dicitur in Apocalypsi. Si
[illegible] volumus eius passionem
invenimus eam valde mira-
bilem. Secundum Bernardum (?) possumus
quadruplex mare [illegible]
[illegible] scilicet mare rubrum,
mare mortuum, mare [illegible]
et mare crystallinum. Mare rubrum
secundum glossam est mundus iste quia
sicut in mari maiores pisces
devorant minores, sic pauperes
a divitibus et potentibus de-
vorantur. Dicitur autem mare rubrum
quia non est [illegible] nec [illegible]
in eo sanguinis [illegible] tetigit
Dicitur mare mundus quia sicut
mare [illegible] fuit [illegible]
[illegible] post ea [illegible]
[illegible] sibi [illegible] et aquas

alienas alienas fecit scilicet
et amarus fit a bonitate mundus
factus fuit dulcis et mundus
bonus secundum Augustinum quod in dul-
cis fuit quia numquam esurire
numquam sitire numquam infirmari
numquam audire tonitrua numquam
videre. Istam dulcedinem mu-
tavit homo in amaritudinem
quod peccavit. Quid enim ama-
rius mundus isto tempore isto qui
nec dives nec pauper nec papa
potest evitare amaritudinem nec
sunt doli nec calumpnie et
mali in isto mari. Fuit navis
beatus Clemens cum tantum per quam
omnis diligebat. Cum vero [illegible]
de eo quod tanta morum honesta-
te pollebat et iudeis et gentibus
placeret maxime autem pauperes
diligebat. Unde legitur de ipso quod
cum factus fuisset papa sin-
gularum regionum pauperes no-
minatim habebat scriptos et eis
assidue suis temporibus servire
bat quod hoc fecit nisi [illegible]
Ista via est ecclesie et cum
mare [illegible] qua omnes
ambulare debemus si volu-
mus. Mare mortuum est
infirmitas qua quidem [illegible]
est mortuum [illegible] et
[illegible] qua nitimur nos vi-
dent in faciem Christi quod est
[illegible] mille [illegible]
[illegible] In isto mari fuit
navis beatus Clemens timoris
et timor cum homines descendit
ad infernum ut videat. Talis

sit ibi [illegible] qualis talibus aliis
potius quale habuerit tale
homo incipit tamen et timere
sibi. Tertio mare est eneum
quod Salomon fecit ut sacerdotes
intrantes templum se lavarent
et ut in speculis que ibi erant
se viderent. Per hoc mare designatur
confessio quia fuit beatus Cle-
mens et proprium usque ad mar-
tyrium confessus est et ista fuit
via eius quam habuit beatus
Clemens quia proprium usque ad
mortem confessus est et ista fuit
via eius quam habuit istud
mare. Nos igitur si volumus
intrare templum celeste debemus
lavari in hoc mari per confessionem
et respicere specula id est exempla
sanctorum et tunc intrabimus regnum
celeste. Quartum mare est cri-
stallinum de quo dicitur in Apocalypsi
quod a conspectu throni apparebat
mare vitreum simile cristallo hic et simile
cristallo hoc mare designat
gloriam sanctorum que perfundi[tur]
quam mare quod nullus intelligere
potest intelligere sicut eius gut-
tas maris nullus numerare
potest nisi solus deus sic nulla
gaudia que ibi debentur [illegible]
mare fuit beatus Clemens
viam per affectum istam gloriam
desiderando ad quam ipse hodie
pervenit per sanctam vitam
quam habuit in hoc mundo
eternam vitam autem eius probat
miracula que fecit et mors

sua preciosa. Unde legitur quod cum beatus
Petrus successisset in papatum
Theodoram uxorem Sisinnii qui
erat cognatus imperatoris ad fidem
Christi convertisset ille zelo ductus
per uxorem ecclesiam intravit secre-
te volens [illegible] quid eciam intraret
a sancto Clemente oratio super ipsum
effusa est et tunc ipse tunc [illegible]
[illegible] et surdus et cecus
est effectus. Quod cum Theodora
Clementi indicasset et ille pro eo
orasset statim lumine et auditu
fuit illuminatus et cum hoc audi-
tu recepit et ipse cum [illegible]
est baptizatus. Quod cum audisset
Mauritanus prefectus imperatori
scripsit quod Clemens multos
ad fidem convertit qui ei rescripsit
ut eum [illegible] in exilium mittit
prefectus autem ei [illegible]
sancti respexit et in exilium
misit. Clemens in insula [illegible]
invenit ibi plus quam duo
milia christianorum qui etiam in
exilium missi fuerunt qui sanctum
Clementem videntes flere ceperunt
pre gaudio quibus ille ait non
in meis meritis ad vos me misit
dominus ut corone participem me
vobis fecit et cum ab eis didicis-
set quod a sexto miliario aquam
in humeris portare ut dixit
eis oremus dominum Ihesum Christum
[illegible] quem solus ipse vide-
bat prospexit ad locum quo cum
[illegible] percussisset statim
fons maximus erupit et
in flumine [illegible] ad cuius
famam sancti [illegible] ad eum

de aliis [illegible] convenerunt
et una die ab eo quingenti baptizati
sunt et idolorum templa destruxerunt
per totam provinciam infra unum
annum lxxv ecclesias edificaverunt. Post
tres autem annos imperator hoc au-
diens quemdam ducem illuc mi-
sit qui omnes de ecclesia [illegible] qui
cum vidisset quod omnes letanter
ad mortem [illegible] dimissis aliis
solum Clementem arripuit et ut cum
[illegible] ligata anchora
ad collum eius ipsum in mare
precipitari fecit. Tunc Cornelius et Phe-
bus discipuli eius et omnis
populus orare cepit ut dominus cor-
pus nunc eis demonstraret.
Statim quod mare per tria milia
[illegible] recedente omnes homines
per siccum progressi sunt et inve-
nerunt in modum templi mar-
morei habitaculum a deo paratum
et ibi in archa corpus sancti
Clementis positum. Revelatum est
autem discipulis ut inde corpus
eius tollerent. [illegible]
sue mare per [illegible] dies ad tria
miliaria recedebat et multus
populus ibi veniebat. Cum iam
per [illegible] hoc [illegible]
[illegible] una autem solempnitate
quedam mulier ad [illegible]
cum filio fuit et cum alius
intravit et intrasset que [illegible]
[illegible] filii sui memor fuit
est cum magna festinatione [illegible]
[illegible] forte filii corpus
[illegible] videt totum
illum annum. Igitur aperto
mari ad locum venit

si forte de filio aliquod signum sibi
veniret. Cum autem tam diu
sancti eremite orasset, statim surgens
vidit filium suum in loco in quo illum
reliquerat dormientem, estimans
autem eum defunctum accessit ad eum
et tamen cognovisset eum dormien-
tem, expectavit eo ipso expergiscente
et sumens eum in ulnas levavit.
Ecce autem in veste vidit si anulus
integer fuisset, et tamen virginis
martiris sponso se dixit de mane.
Sic patet sanctitas vite eius
sponse scilicet Katherine.

Mulier in celo amicta sole et

luna sub pedibus eius et in capite
eius corona xii stellarum. Apocalypsis xii. In
verbis istis ostendit beatus Johannes qualem
beata Katherina habuit statum, qualem domum,
qualem vestem et qualem coronam.
Primo nobilissimum qualem habuit
statum dicitur quod fuit virginalis, in mulier
non accipitur corruptio sed sexus.
Alio quem istum statum pre aliis
elegit quia melior est qui non
est in parte. Est enim status peccatorum
et hic malus, status coniugatorum
et hic aptus est bonus et status
virginum et hic optimus et iste
status fuit beate Katherine. Secundo
nobilissimam habuit domum, dicitur quod
celum. Felix qui talem domum
habet. Licet enim corpore habitaverat in
terra tamen mente habitavit in celis
sciens quod omnis, ut dicit Ambrosius,
qua Deus est in celis tamquam Deus
est secum qua toto animo ad
ipsum descendit capitur et elevatur.
Felix igitur est domus eius

quia non festina quam fecerunt
vos nuper non habemus. Tertio pre-
ciosissimas quales habuit vestes
dicitur quod amicta fuit sole, et de ea
sentencia quia frigus nunquam
[illegible] eam ledat. Quarto preciosissimam
qualem habuit coronam dicitur quod fuit
corona stellarum xii, scilicet duodecim
gaudiorum que sunt in celo, et ista
non gaudet tota quia xii sunt
gaudia sanctorum in morte. Primum
est quia anima corporis ab angelis fuit
in celum [illegible]. Secundum est quod evaserunt
mundi fallacias et insidias. Tertium
est quod evaserunt gravem corporis
[illegible]. Quartum est consideratio victorie de
hostibus. Quintum est quod evaserunt
infernum. Sextum est quod evaserunt
penam et enim sunt de remissione
peccatorum. Septimum est quod premium eorum
stabilitatem non poterant offendere.
Octavum est consideratio boni quod
receperunt. Nonum est potestas
bona. Decimum est disciplina
carnis et anime. Undecimum est visio
divinitatis et humanitatis Christi.
Duodecimum est quod ista amor nunquam
perdere potest, et hoc est melius. Et ideo
primo videtur quod ista virgo tota habe-
bat in suo statu, scilicet prudenciam,
fortitudinem et iusticiam. Patet
in hoc quod sufficienter in artibus
fuit instructa. Hoc etiam patet
in disputatione cum Maxencio
imperatore et l oratoribus quos ob
devicit. Unde legitur quod cum Maxencius
imperator tam divites quam pauperes
ad Alexandriam convocasset
ut ydolis immolarent et dam-
pnatos nolentes punirentur,
Katherina tunc xviii annorum audiens

cantus immolantium et mugitus
pecorum quod tunc didicisset, venit
cum signo crucis se muniens
illuc accessit ibi quam multos mor-
tis metu christianos ad sacrificia
duci ac compelli conspexit quod
dolore cordis vulnerata ad impe-
ratorem accessit ipsum redarguens
quia demonibus immolaret
et christianos puniret. Cum autem
ydola omnia ei demonia esse
probasset, admirans eius pru-
dentia nichil ei videre poterat
et tamen in palatio custodiri
fecit. Veniens igitur ad eam
Cesar dixit: audivi prudentiam
tuam et admiratus sum
tua pulchritudine et in deorum
sacrificiis occupatus te intelli-
gere non potui. Nunc autem admirans
generositatem tuam requiro. Cui
illa: Ego sum Katherina Costi
regis filia que quamvis in pur-
pura nata sum et in artibus
instructa fuerim, tamen omnia contemp-
si et ad dominum Ihesum Christum confugi.
Deos autem tuos qui te nec alios
possunt iuvare puto contempsi. Cui
rex: Si ita est, tunc totus
mundus errat, videns quod quod sic
sapientie resistere non posset, man-
davit per litteras ut omnes magistri
ad Alexandriam festinarent
magna munera accepturi
si virginem una superarent. Ad-
ducti sunt igitur de diversis
provinciis l magistri qui omnes
mortales homines in sapientia exce-
debant. Quibus interrogantibus
tunc tam de causa pro quibus vo-
cati essent, Cesar ait: Est

est puella apud nos sensu
et prudentia incomparabilis
que omnes confutat et deos
nostros demones affirmat,
quam si superaveritis cum honore
ad patria redibitis. Unus autem ex eis
ad hec ait: O magnum Cesaris
consilium qui ad unam puellam
tot sapientes convocavit quam nec
unus clericus vel unus ex nostris
eam posset confutare. Ad
dictum ergo puella ut cognovit
fecit se magna sapientes
vidisse vel scire. Et tamen virgo
etiam quod sibi imminebat certamen
dixisset totam se Deo commen-
dabat et ecce angelus Domini ei
astitit et ut constans esset ipsam
admonuit asserens quod non solum
ab illis vinci posset sed insuper
eos ad palmam martirii con-
versos destinaret. Cum ergo
virgo coram eis adducta fuis-
set, Cesari ait: Quali iudicio
quinquaginta magistros contra
unam puellam opponis et eis
remunerare promittis. Ut compellas
ille cum mecum et victores in
corona mercede certa Deus
magistris vel(?) beati fuissent
et virgo eis ad animam pru-
denter vidisset disputantibus
autem quod dicant nescie-
bant et quasi muti penitus
sunt effecti. Cui Cesar
increpabat eos cum fuit
quod a una puella se vinci
permitterent. Tunc unus eorum
respondit: Nunc Cesar scias quod
nullus ante nos stare poterat
vel vinceret, sed autem puella
in qua spiritus Dei loquitur sic

nos superavit quod nichil ei
possumus dicere. Unde iussit nos
p(ro) ... sentencia crudeli. Ecce
omnes ... ad ... qui
natus omnes in medio civitatis
cremari iussit, quos virgo
confortans de fide instruxit.
Cum ergo singuli tunc vincti
fuissent et flammis iniecti
ita animas deo reddiderunt quod nec
capilli nec vestes corporum in
aliquo ledebantur. Tunc
cesar ipsam in carcerem ius-
sit ... et xij diebus fame cru-
ciari. Imperatore autem extra re-
gionem descendente, regina cum
principe et cum milite porphirio
in media nocte ad carcerem
virginis properavit, que videns
carcerem cum magna claritate ful-
gentem obstupuit. Incipiens quod
virgo ei predicavit et ad fidem con-
vertens ei coronam predixit. Que
cum omnia porphirius audisset
ad pedes virginis procidit cum cc
militibus fidem Christi recepit. Et sic
patet eius sapiencia quam habuit.
... habuit fortitudinem quod quamvis
contra omnes insidias et penas
devicit. Quod autem fuit fortis hoc
probat eius pugna mirabilis
nam contra ... pugnat cum lupo
et vincit, ... cum leone
maxencio et superavit. ... ipsa in-
est altera iudith que hostem
suum olofernem prostravit. Redi-
ens itaque cesar dixit ei: con-
sulo tibi quod virgo adores deos
nostros et post reginam prima in
palacio meo eris et ymaginem

tua in medio civitatis su-
blimabo et ab hominibus quasi
dea adorabitur. Cui virgo: de-
sine talia loqui que scelus
sunt nec cogitare debes.
Ego enim me sponsam Christo
obtuli, ab eius amore nec
promissa nec tormenta tua me
poterunt revocare. Tunc
iussit eam spoliari et scorpio-
nibus cedi et ipsam in obscuro
carcere tradi. Ecce prima
pugna. Et cum esset in carcere
virgo xij diebus sine cibo
dimissa fuit, Christus ipsam
per hos dies missa de celo co-
lumba cibo celesti eam
reficiebat. Deinde dominus
cum multitudine angelorum et virginum
eidem apparuit dicens: Agnosce
filia creatorem tuum pro cuius
nomine laboriosum subisti cer-
tamen, constans esto quia ego
tecum sum. Tunc cesar eam
presentari iussit et videns eam sp-
lendidiorem, quam tanto ieiunio
estimabat afflictam, putabat
eum quod aliquis eam in carcere
sustentasset. Unde custodes tor-
queri precepit. Illa vero ait: ego
cibum ab homine non accepi
sed Christus per suum angelum me nu-
trivit. Cui cesar: cogita pre-
ce, non te quasi famulam habe-
bimus sed regina in meo re-
gno eris. Cui virgo: quem magis
diligere debeo, eternum, gloriosum
et pulcrum, vel infirmum, mortale
et ignobilem. Tunc cesar

indignatus ait: unum de duobus
elige: aut sacrifica diis et vivas
aut diversa tormenta sustinebis.
Cui illa: quecumque tormenta potes
excogitare, parata sum sustinere
quia carnem et sanguinem et sim-
ile meum Christo offerre desidero.
Tunc cesar quatuor rotas
fecit parari et affigi in eis fer-
reas tubulas et gladios, ut
tali tormento eam inciderent
et ceteros omnes terrerent. Tunc
virgo deum exoravit ut ad laudem
sui nominis et conversionem populi cir-
cumstantis ipsas rotas dissiparet.
Et ecce angelus eas concussit
in quatuor partes et quatuor
milia gentilium interimit. Regina
autem desuper hec conspiciebat et
statim descendens cesarem de tanta
sevicia increpabat. Cum autem
regina sacrificare nollet, iussit
eam cesar ... mamillis detrahi,
que cum ad mortem duceretur
dixit ei katherina: ne timeas
dilecta regina quia tibi hodie
pro transitorio regno commutabitur
eternum et pro mortali sponso immor-
talem acquires. Quo audito
extra civitatem ducentes ferreis
ungulis mamillas eius evelle-
bant et caput eius post modum
inciderunt. Cuius corpus porphirius
sepelivit. Sequenti die cum questio
fieret de corpore regine et multi ob
hoc ad supplicia ducerentur, porphirius
in medio prorupit exclamans:
Ego sum qui famulam Christi sepeli-
vi et fidem Christi recepi. Tunc cesar
exclamat: O me miserum

Ecce porphirius qui fuit custos
unicus anime mee et solacium
deceptus est. Tunc exclamaverunt
milites et nos christiani sumus.
Tunc cesar precepit omnes cum
porphirio decollari. Et tunc cesar
ad katherinam ait: hodie aut sacrifica
aut caput amittes. Cui illa:
fac quecumque vis quia sum parata
ad omnia. Data igitur sententia decol-
lari iubetur. Que cum ad locum
passionis deducta fuisset, erectis
in celum oculis dixit: O spes
et salus credentium, o decus et gloria
virginum, Ihesu bone, obsecro te ut
quicumque passionis mee me-
moriam egerit in exitu anime
sue vel in quacumque necessitate
te invocaverit exaudiri cum effectu
... virgo ihesu Christe bone ut
meam spem ne separes a pa-
dis(?). Mirabilis caritas quod vir-
ginis fuit sue mortis oblita
nec videns gladium qui super
eam tenebatur imminens orat
aliis et pro nobis etiam habuit.
Facta est vox de celo dicens: Veni
dilecta mea, veni sponsa mea,
ecce tibi celestis ianua aperta
est. Illa et his qui passionem
tuam celebraverint ut te loquuntur
promitto eos exaudire. Et sic
decollatur. Ecce fortitudo quia
fuit in pugna Christi usque ad
mortem. Deinde cum decollata
fuisset de eius corpore lac
cum sanguine emanavit in signum
sue mundicie virginalis et
... et quia in his tribus
stetit usque ad mortem

ideo sponsus eius ihesus xpistus
ipsam pre aliis sanctis honoravit
in quibusdam privilegiis. que privile-
gia in aliquibus sanctis sunt red(u)-
cunt de hac vita ut est visitacio
que fuit in iohanne ewangelista olei
emanacio que fuit in beato nico-
lao lactis effusio que fuit in beato
paulo sepulcri paracio que fuit
in beato clemente oracionis exauditio
sicut in beata margaretha hec autem
omnia simul habuit beata katherina
nam ipsa a xpisto in carcere
visitata fuit et confortata post
eius decollationem fuit de eius corpore
lac pro sanguine emanavit
angeli autem corpus eius acceptum
loco ad montem synay itinere
plus quam xx dierum deduxerunt
et ibidem honorifice sepelierunt
ex cuius ossibus oleum manat
et cunctorum debilium membra
sanat. legitur quod quidam mona-
chus ad montem synai per-
rexit ibique per septem annos
in servicio beate katherine fami-
liaris qui cum instanter oravit
ut dignaretur aliquid de suo
corpore mereri subito erupit
manus eius de sepulcro et
porrexit ei unum articulum
quem donum dei leto accepit
et ad suum monasterium cum
gaudio reportavit

fecit iumenta et predicans
cecos illuminabat mortuos sus-
citabat leprosos mundabat contra
iste contestatus est xpistus eius sanctitate
sicut tunc patuit cum fuit in
carcere quod dominus ad eum veniens
cum multo lumine de terra ipsum
levavit et vincula solvens
et dulcis confortans hostium ap-
peruit et ingressus ubi dominum
predicabat illi non obstinati
in malicia eum lapidaverunt quos
lapides in testimonium illis secum
fecit sepeliri qui eum lapi-
daverunt sicut patuit et ex-
tensis in celum manibus spiritum deo
reddidit iste sanctitatem eius
contestata est terra quando concussit se
tremere et predicavit et illi de-
eo recedunt terra se aperuit et
multos ex eis deglutivit et
vivi ad infernum descenderunt
alii autem viso miraculo conversi
sunt ad xpistum etc.

Beatus vir qui inventus
est sine macula triplex
est macula que privat homines
celesti regno et separat a deo
et si homo hic non repellit
eam cum macula est venialis peccata
quam superavit a deo et a celesti
regno aliquos contra celesti
regno xpisti omnis aliquos xpistiani
aliquos et contra eos pugnat

a billis venialibus ita dum quod
sunt mundi omnes quod aliquis
speculum quod aliquis aurum quod et
que lucidissimus sol quod quoniam
de igne ad hec pertinet quod
isto efficiatur pulcior sole
secunda macula est mortale
peccatum haec macula multo nocivior
est quod separat animam
a deo usque in diem iudicii
postea separat corpus et animam
a deo et timore eius astis
et ab animis quantus erit
ille dolor et quantus fletus et
in illa separacione filius mundi
numquam videbit patrem et sic
de ceteris animabus quod habent
angeli et separabunt malos
de medio iustorum et mit-
tent eos in caminum ignis
tercia macula est originale
peccatum quod separat animam
sine deo istas maculas
beatus gregorius non habuit et ideo multo
beatus dicitur et sic in verbis istis
duo possunt notari primo beati
gregorii sanctitas secunda eius magna
felicitas. sanctitas in bonis
operibus primo in eius sapientia quod
in [illegible] vovit vitam suam
in hoc mundo fuit autem ut
legitur de eo nobilis genere de-
[illegible] genere de quo eligebantur
in pretores. cum autem esset in
viciis et habundaret diviciis
et quod sic posset salvari vix
quod castitas pietatis in deliciis

et felicitas in divitiis accep-
ta pecunia post obitum patris
et matris sex monasteria con-
struxit in quibus collocatis
fratribus et bonis hominibus ibidem
cum eis in religione mansit
quasi [illegible] disposuerat de
suis divitiis in quo eius sapientia
monstratur. Secunda eius felicitas
apparet in misericordia quam habuit ad
pauperes quibus enim summe
misericorditer expendebat. Un-
de legitur de eo quod omni die
cum nomina scripta habebat
in eis habitus [illegible] recipiebat
cottidie ad suam mensam
peregrinos quos [illegible] in vita-
bat. Unde non solum pauperibus
sed etiam longe positis sicut in
monte Synai monachis
necessaria ministrabat. Tertia
felicitas eius apparet in eius magna
humilitate quia ipse audito
quod Pelagius papa mortuus
esset ipse in summum electus
ipse se indignum humiliter
iudicans dignitatem accipere
nollet et de civitate fugere
vellet sed nequivit quia die
noctuque portas urbis
de urbe propter eum vigiles
observabant. Tandem
mutato habitu a quibusdam
negotiatoribus obtinuit
ut in quodam dolio super quadri-

gam duceretur qui mox silvas
expetiit ibique latens delitu-
it. Tandem sollicite cum
quereretur columpna lucis pre-
clara fulgida de celo descendens
super eum qui latebat loco apparuit
moxque ab omnibus prefato capi-
tur et summus pontifex consecratur.
Quarta [illegible] ipse contempsit honores
et dignitates. Quinta [illegible] sicut dites
esse cupit [illegible] veras divitias
amate [illegible] non [illegible]
non dampnant quia bene pulchre
vigilant [illegible] sed qui male ac-
quirunt per te possidet [illegible] male
expendit [illegible] sicut apparet eius
felicitas. Secundo non eius felici-
tas sine miles quod recepit
quando [illegible] apparet quia adhuc
legitur de eo quod quadam vice da-
bat peregrinis quos invitaverat
aquam in pelvim cum [illegible]
unus peregrinus accepit
pelvim ei de manu et aquam
ab eo recipere noluit quie
[illegible] ad pectus [illegible] dixit
ei [illegible] estu et quare aquam a me
recipere noluisti. Respondit
ego sum male filius et regis
[illegible] quod ita me frequenter
misisti in membris meis. [illegible]
felicitas eius fuit quod ei angelus
servivit usque ad mortem suam
unde legitur de eo quod quadam vice
angelus ad eum venit in specie
mendici petens aliquid

ab eo cui ille iussit dare
sex denarios quos cum recepisset
recessit. Iterum venit petens
aliquid ab eo dicens: Domine parum
dedisti. Ille iussit sibi dare
sex denarios. Tercio die iterum ve-
nit idem [illegible] et iussit e-
i dare sex denarios. Audi-
ens cancellarius sic nisi domine habeo
nisi solam scutellam argenteam
cum iste des sibi eam. Qua
accepta angelus recessit. No-
tavi [illegible] pauperes ad mensam
suam sic semper facere consueve-
rat. Cum [illegible] locaverunt appa-
ruerunt [illegible] tunc ille vocato
ministro [illegible] ne dixi
quod vocares [illegible] et tu
vocasti [illegible] Domine
non sunt nisi [illegible]
[illegible] erat [illegible] quod alii
non videbat nisi ipse solus quod
[illegible] suam non imitaret [illegible]
[illegible] mutaverat [illegible]
[illegible] post prandium
vocavit eum ad mensam
suam [illegible] et adiurans
eum dixit: Dic mihi quis es tu
[illegible] ego sum angelus domini
et ille mendicus cui denarios
dedisti et scutellam
argenteam et missus sum
[illegible] ut tui custos sim
usque ad mortem tuam et quod

[illegible] permittam te peccare
et quod deus [illegible] manifestavit
per me quod te in omnibus petitio-
nibus tuis [illegible] deus exaudire
[illegible] me non videas [illegible]
[illegible]. Tertia felicitas eius
quod adhuc in presenti vita cum
angeli eo [illegible]
cum [illegible] quadam vice missam
celebraret et diceret pax
domini sit semper vobiscum et clerici
vices neglexissent et cum
spiritu tuo sancti angeli vice eorum
responderunt et cum spiritu tuo et
[illegible] qui prius celebrat
in eadem ecclesia non videt
et cum spiritu tuo in memoriam [illegible]
[illegible] Quinta felicitas eius fuit
quod [illegible] eius [illegible] et in
auditu [illegible] cum deus fecit
[illegible] aliquem [illegible] quod liberavit
[illegible] audito [illegible]
quod fuit ita iustus iudex quod cum
[illegible] vidua [illegible]
filium filius [illegible]
[illegible] ad mor-
tem ille [illegible] iste vidue
filium [illegible] loco eius filii dedit
et magnifice sollempnavit ora-
vit pro eo et salvatus est et quomodo po-
tuit hoc fieri. Cum in [illegible] illa
est responsio [illegible] sicut [illegible]
[illegible] quod deus [illegible] omnia
[illegible] ipse [illegible]
quod beatus Gregorius debuit orare
pro eo et orando [illegible] li-
berare [illegible] non [illegible]

s[ed] n[ost]r[u]m i[n] alio loco · n[ost]r[u]m n[ost]r[u]m
adept[us] illud respui[t] · Ultia
felicitas e[st] q[uam] recep[i]t e[st] in
visio[n]e h[umi]litat[is] V[e]l q[uod] mo-
p[ro]fuit[ur] intelis Rogate
q[uo]d d[omi]n[u]m n[ost]r[u]m
Benedicto d ilectus deo et ho[m]i[n]ib[us]
cui[us] memoria i[n] b[e]n[e]dict[i]o[n]e
est · Ecc[lesiastic]i · q[ua]m u[er]ba ad l[itte]ra[m]
dicta s[unt] de moyse de q[u]o d[omi]n[u]s
legit[ur] q[uod] d[omi]n[u]s q[uod] filios isr[ae]l
eduxit de egipto et h[ic]
in deserto · de q[u]o p[ri]mo ?
redivit i[n] t[er]ram p[ro]missio[n]is
Dicitu[r] le[gitur] de eo q[uod] multa ma-
la ab eis sustinuit · Ve[n]i q[uando]
uice volebat eu[m] lapidare
n[on] fugiss[et] in thabnaculum ?
sic u[er]ba p[ro]d[ic]ta possunt c[on]-
diri de b[ea]to b[e]n[e]dicto q[ui] in q[ui]b[us]
duob[us] fuit silis b[ea]to moysi
p[ri]mis sic moyses p[o]p[u]l[u]m
de egipto edux[i]t in desertu[m]
sic b[ea]t[us] b[e]n[e]dict[us] multos de-
dux[i]t in desertu[m] · i · i[n] claustr[um]
ubi deseit[ur] p[ro]p[ri]a voluntas
& c[on]cu[pisce]ntia deseritur c[ar]n[a]lis et de-
licie · & h[ec] in egipto · i · desert[a]
mundus q[ui] est i[n] se merore
repletus dicit[ur] egiptus merore
vel teneb[ri]e interp[re]ta[tu]r · Sed
le[gitur] de eo q[uod] xij · monasteria
c[on]struxit · & illa o[mn]ia c[on]plevit
s[an]c[t]is et bonis viris · It[e]m de
moyse le[gitur] q[uod] multa mala
sustinuit a i[n]videis · sic b[e]n[e]dict[us]
b[ea]t[us] multa mala sustinuit

a suis f[rat]rib[us] · ut le[gitur] · q[uod] crescente
fama s[an]ctitatis ei[us] cu[m] abbas
monast[eri]i cui[us]dam obiiss[et] o[mn]is
illa c[on]g[re]gatio venit ad eu[m] ut
p[re]esse deberet eis peciit q[ui]
diu distulit sui[s] i[llis] f[rat]rib[us]
moribus se q[ui]ve[n]i[r]e no[n] posse
p[re]dixit s[ed] tande[m] victus assen-
su[m] dedit · Cu[m]q[ue] illic regula[m]
stricte s[er]vare co[m]pelleret s[e]c[un]d[u]m
ip[s]os reprehendit · irati q[uod] ip[s]u[m]
elegerant cu[m]q[ue] sibi cu[m] eo c[on]fe-
rent illiata no[n] lice[n]t venenu[m]
vino miscuerunt et d[o]l[o] obtule-
runt · Sed ip[s]e signu[m] cr[uci]s edidit
et q[uasi] ictu lapidis vas illud
vitreu[m] c[on]fregit · c[on]tellig[e]ns igi[tur]
q[uod] vas potu[m] mortis h[ab]uerat
stati[m] surrexit et leto voltu
dixit · misereat[ur] v[est]ri o[mni]p[oten]s de[u]s
f[rat]res · Nu[m]q[uid] no[n] dixi vob[is] q[uod]
vris ac meis morib[us] no[n] c[on]ve-
nire[m] · Tunc ab eis recessit et
sollicitudi[n]e[m] intrat · & in mon-
s[an]c[t]i multo c[on]parat[ur] · Sed videamus q[uo]m[odo]
fuit dilectus deo et ho[m]i[n]ib[us] et a
h[oc] nosse possum[us] q[uod] tria s[un]t q[ue]
faciunt ho[m]i[n]em deo dilectu[m] · s[cilicet]
sapi[enti]a castitas et h[umi]litas · de
q[uo] p[ro] sapiencia h[omin]o sit dilectus de-
o[rum] in p[ro]v[er]b[iis] accept[us] e[st] · i · dilect[us]
deo min[ister] i[n]tellige[n]s · i · sapiens
Et ecc[lesiastic]i · d[e] h[ic] sapiens placeb[it]
magnatis · i · deo et singlis
Sapiens q[ui]a · s[ed] q[ui] sapie[n]t[iam]
elegit in reb[us] h[uius] mu[n]di
Sed stult[us] esset q[uia] si int[er] multos

lapides s[im]plices poneret[ur] un[us]
lapis p[re]ciosus & dimisso illo
p[re]cioso eliget s[im]plice[m] lapide[m]
s[ed] sapiens reputaret[ur] q[ui] elige[ret]
nobile[m] lapide[m] · Sic sapie[n]s
fuit b[ea]t[us] b[e]n[e]dict[us] q[uia] sapie[n]t[er]
elegit i[n] hoc mu[n]do · Cu[m] · n[on] · a[li]q[ua]s
videret elige[re] mu[n]d[u]m q[ui]da[m] su[n]t
dites a[l]iq[ua]s carne q[ui]da[m] su[n]t
gulosos et ebriosos aliquos
d[e]me[n]tia · sic sup[er]bos & videt q[uod]
istis o[mn]ibus p[re]cium eet su[m]me
b[e]n[e]d[ictus] · elegit x[ristu]m ta[m]q[uam] nobile
lapide[m] cu[m] i[n] iuventute cepit
su[m]me ut le[gitur] · d[e] eo q[uod] cu[m] rome
ad studiu[m] t[ra]ditus eet in ip[s]a s[c]i-
e[n]tia studiu[m] deseruit & in
deserto intrat · ubi t[ri]bus a[n]nis
ho[m]i[n]ib[us] i[n]cognitus mansit & sic ei[us]
sapi[enti]a mo[n]strat[ur] q[uia] vit apertas se
t[ra]met desert[u]m i[n]trat ta[m]e[n] ei[us]
apertus e[st] su[m]ma sapi[enti]a & in h[oc]
assimilat[ur] Joh[ann]i bapt[ist]e · S[ecundo] effic[itu]r
h[om]o deo dilectus p[ro]p[ter] castitate[m] & sic
Joh[ann]es ewa[n]g[elist]a fuit deo dilectus
p[ro]p[ter] castitate[m] · Unde c[um] o[mn]ib[us] u[t] o[mn]es
ap[osto]los dilex[i]t sp[eci]al[i]t[er] t[ame]n dilex[i]t
Joh[ann]em ewa[n]g[elistam] p[ro]p[ter] ei[us] v[ir]ginitate[m]
n[on] mir[um] si x[ristu]s dilex[i]t · m[un]dos
ho[m]i[n]es cu[m] & ho[m]i[n]es diliga[n]t
mu[n]dos vit[r]os · Sic b · b[e]n[e]dict[us]
castus fuit et io deo dilectus fuit ut
le[gitur] · d[e] eo ut castitate[m] c[on]s[er]varet q[uo]d-
da[m] die cu[m] temptat[ione] fuiss[et] c[on]q[ue]r[e]ns
s[e]n[tien]s a deo temptatio[n]e · i[nva]luit
ut pene h[er]em[u]m desere[re] vell[et]
Tu[n]c ad se reu[er]sus cogitavit · Q[uo]d deo[rum] deo

m[u]ltu[m] castitate p[ro]de[ss]et q[ui]a diu c[on]f[or]ma-
ri & c[on]tinuose exuit & in
spinis et urticis q[ue] ibi ad-
erat nudu[m] se p[ro]iecit ut to-
to corp[or]e volutat[us] inde exiret
& p[ro] aut[em] [ex]t[er]i[or]ib[us] volu[n]ta[te] int[er]ius volu[n]ta[te]
s[an]a[vi]t ab illo aut[em] t[em]p[or]e mel-
ius temptatio in ei[us] corp[or]e dete[ri]-
us pullulabat · T[erti]o effic[itu]r
h[om]o deo dilectus p[ro]p[ter] h[umi]litate[m]
ut d[icitu]r · b · petrus q[uia] sup[er]bis
deus resistit h[umi]lib[us] aut[em]
dat gr[aci]am h[ec] ut figuratu[m]
fuit in hester q[ue] sup[er] o[mn]es
mulieres c[on]placuit regi assuero
hester i[n]terp[re]tat[ur] abscondita
vel h[umi]lis et s[ig]nat a[nim]a[m] h[umi]le[m]
q[ue] cu[m] abscond[i]t b[on]a op[er]a ne
ex eis h[ab]eat va[na]m gl[ori]am vel
nobilitate[m] vel pulcritudi[n]e vel
p[ro]p[ri]o[rum] r[ati]one h[umi]litatis talis
a[nim]a efficit[ur] dilecta assuero
i · x[rist]o · Sic h[ab]uit b[ea]t[us] b[e]n[e]dict[us]
dilectus fuit deo · Unde le[gitur] · de eo
q[uod] cu[m] ess[et] in deserto et m[u]ltis
c[on]corusca[re]t miraculis p[o]p[u]l[u]s
ad eu[m] m[u]ltis de civitatib[us]
& villis visitabat et h[on]orabat
q[uod] ip[s]e cl[er]icus r[ati]one h[umi]litatis
et ut va[na]m gl[ori]am vitaret
recessit de loco illo & i[n] tu[n]c
deserto aliud ubi i[n]cognitus
ho[m]i[n]ib[us] mansit et io bn[de]d[icu]s dr[icitu]r
de eo q[uod] fuit dilectus deo & p[ro]-
p[ter] h[oc] ho[m]i[n]ib[us] · Sequit[ur] · Cui[us]
memoria i[n] b[e]n[e]dict[i]o[n]e e[st] · Circa
h[oc] no[ta] q[uod] de[us] cu[m] b[e]n[e]dix[i]t in
p[ri]ncipio p[er] diversa miracula que

fecit et post quod spiritu prophetie cla-
ruit. Unde legitur de eo quod cum quidam
puer in monasterio viri dei Benedicti
esset Placidus nomine qui ad hau-
riendum aquam egrediens in flumine
cecidit et mox ipsum unda ra-
puit et pene iam [illegible] misit
vir dei in cella consistens hoc
in spiritu novit statim et vocans
virum monachum Maurum nomine
quod puero acciderit indicavit
ille accepta benedictione ab eo
concitus perrexit et per terram se
ire estimans super aquas usque
ad puerum venit eumque per capil-
los tenens velociter extraxit.
Eodem autem monte Cassino mo-
nasterio viri dei quidam cum
falcastro vepres abscideret
ferrum de manubrio prosiliens in quo-
dam lacum profundum cecidit
tunc ille dei famulus nimis dolet
vir dei manubrium in lacum
proiecit et mox ferrum ad
suum manubrium enatavit.
Cui similis fuit Helyseo prophete.
Eodem etiam monte lapidem
iacentem in terra fratres in edificium
levare voluerunt sed neque quia
valebat eiusque magna multi-
tudo adesset et ab eis levari
non posset adveniens vir dei
Benedictus oravit et cum magna
celeritate levatus est eo quod
pendebat quia dyabolus illi quem
levari non permittebat. Cumque
fratres parietem aliquantum edifica-
rent antiquus hostis viro

dei apparuit et ad laborantes fratres
pergere indicavit. Cui max ad
eum nuncium misit fratres caute
vos habete quia ad vos spiritus malig-
nus venit. Vix nuncius verba comple-
vit et ecce dyabolus parietem evertit
et quendam monachum ruina con-
trivit. Sed vir dei fratrem mortuum
et laceratum ad se adduci fecit et
oratione sua eum resuscitavit
et non tantum hiis miraculis fuit in-
signis vita Benedictus sed et multis
aliis. Fine et sui obitus morte
prescivit unde ante sextum diem
sui obitus aperiri sepulturam
iubet. Septimo autem die in oratorium
se portari fecit et ibique sumpto sum-
pto corpore et sanguine Christi innitens
erectis in celum manibus stetit et
spiritum inter verba orationis exhalavit.
Ipsa autem die duobus fratribus uni in
cella morati alteri longe posito
revelatio eadem monstrata est
viderunt namque viam palliis stra-
tam atque innumeris choruscan-
tem lapadibus a cella beati Bene-
dicti versus orientem usque ad celum
tendentem. Cui venerandus habitu
vir desuper clarus adstans interrogat
via quam cernerent inquisivit. Qui tu
nescire se dicerent ait hec est via
qua dilectus deo Benedictus celum as-
cendit et ideo Benedictus dilectus deo
et hominibus.

Ave gratia plena dominus tecum.
Hec verbum continet nostre sa-
lutis exordium in quo [illegible] nostre

possumus. Quarto qualis sit legatio Gre-
gorius Pater misso Domino tunc defecit
legatio. Quinto qualis fuit sa-
lutatio. Unde dicitur Ave quibus ad quale
forma nostre salutis. Ave ... [illegible]
ad modum [illegible] genus humanum
[illegible] et diram dyaboli op-
pressione subiacere. Misericordia motus in
suo consistorio divinitatis cogita-
vit de effectu liberationis ipsius. Sunt
contrarie ut ait Bernardus iustitia
et misericordia disputationem inter
se habuerunt super hoc. Ipsa vero
Iusticia petivit hominem damp-
nandum asserens quod petivit homo
moriatur. Dicit ut iustificeris in
sermonibus tuis quibus dixisti quacumque
hora comederitis morte moriemini
et ideo veniat mors super illos
et descendat ad infernum viventes
et misericordia [illegible] iustitia tenuit
dum v milibus annorum unde dicitur
[illegible] misit pestilentias et
fames vastas terram [illegible] in una
hora xxiiii milia occi-
dit [illegible] xx milia quando omnes de-
scendebat ad inferos ita [illegible]
[illegible] et [illegible] sit in [illegible]
[illegible] [illegible] in terre regnum eius
[illegible] [illegible] creavit homi-
nes et penituit eum et se di-
cebat penitet me fecisse homi-
nem [illegible] attendens dixit
ecce [illegible] natus es [illegible] non est
[illegible] tuum [illegible] inter homines
quod omnes [illegible] te offenderet
non est qui surgat et teneat te
[illegible] tua. Dicit igitur omnes homines

[illegible] ut inimicos quos [illegible]
[illegible] [illegible] primum presento
[illegible] tibi [illegible] [illegible] tales pecca-
tores [illegible] et multos
[illegible] [illegible] [illegible] viam tuam vide
homines ad [illegible] [illegible] ut [illegible]
bonitatem tuam. Dicit igitur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bene
[illegible] [illegible] tanta maiestas
tua tanta gloria offendi tam
et si [illegible] quid est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
tibi et sit [illegible] ad iustitiam
[illegible] [illegible] eos [illegible] [illegible]
obliviscetur misereri [illegible] aut
continebit in ira sua misericordias
suas et [illegible] in eternum [illegible]
[illegible] et si iustitia soror
mea es usque ad nubes [illegible]
mea sit usque ad celos [illegible]
[illegible] mea [illegible] est super omnia
opera eius et [illegible] in [illegible]
iustitie [illegible] se ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] misericordiam et [illegible]
misereberis Syon et [illegible] quia
tempus est [illegible] [illegible] [illegible] venientes
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
iustitie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reges terre
et principes convenerunt in unum
principes Pater et Filius et Spiritus
Sanctus et dixit unus [illegible] quis
[illegible] mittam et quis ibit nobis
[illegible] Filius [illegible] mitto te
ad gentes [illegible] et [illegible]
ut edifices et plantes et ne
[illegible] [illegible] mea [illegible] [illegible]

ad quem op9 vgies in dissiaz
pdes tarne accipies et oia
qualibz faciens ppabit yxtuy
niall et dca est legacio tim9
et tonuissa angelo fortitudi
nis qui missus est ho.c ad ma
ria virginem sui et d.t due
mala que ple. et sic nos b.
clo missus est qr angelus et missus
qr sic p angelum malu se
ducta fuit mulier eps p pettm
i hunctu ita et pseqnis mors
totu sup genus hinum Sic p
angelum bonum virgo ho.c sal
uata fuit ut p ea pettm de
let. nita redderet et confusio
mulieru auferret et sic homo
p(ri)m ratio iiis ad qp missus e
tte ad virginem mirabile ad
virginem humilem ad virginem
i tria et corpe formosa ad
to qp missus est ad virginem
mirabilem tte mirabiles quia
q eat filia sua c mr et sic
filia qui ois concepit puem
Stella quis concepit et pe
pit solo concepit sine adiu
tolo viri b ordinatione spus
sci istud mirale nunqp au
ditu fuit ut virgo concepit
et pperet et virgo p9 ptu pe
rmaneret hoc bn figuratu fuit
i lib.o numeror ubi le. qd cu
d9 moysem et aaron ele
gisset de cunctis filiis isrl ut
essent sacerdotes et offerret
sacrificia populo murmurave
runt quidam de aliis tribubus

murmurantes q eos et dicentes
nunqd nos non possumus ita bne
esse sacerdotes et ministri i teplo
sicut moyses et aaron Tunc
moyses accepit xii virgas de
qualibz tribu una virga et posuit
i thabnaclo ut ostendet dus aliq
signum eos esse dignus ministre
in templo Sequenti die venit et
invenit virgam aaron floruisse
et foliis dilatatis amigdala
ptulisse. Glo. p istaz virga signi
ficata virgo q sine omni adminiculo
humano ptulit nobis amigdala
i xpm q e cibus dulcissimus an
gelis et hoibus sicut enim radius
transit vitrum et tm non ledit nec
frangit sic xps matrem intravit
et exivit sine lesione virginitatis
et ideo d. missus angelus ad mi
rabilem virginem Ite missus e ad
matrem virginem humilem unde ipse
ho.c d. Ecce ancilla dni fiat
mi ic. Et alias d. respexit humi
litatem ancille sue et qr beatam
me dicent omnes ge. Ideo glosat
i esi q dus regnali ppe ena
tu sit ut d. ecce c. sum mal
di ego regina celi ergo and
nidi b dicit se ancillam d. magno
nos eius magis humilitas et illam
ipse ho.c omnibz toto mundo et q
humilis e Ideo fuit p(ro) oibz
ora tunc pmia omnibz pctoibz
Ro qr sicut in iudicis mitat
legi eius qr modo minore et
mortuoru qn aliquis ppeat
mortis tunc dat sup eu sntaz

dampnationis mortis Elicit b bta
virgo qr imitat vemidis et b bn
figuratu fuit p.o Re. b le. Qd
cu nabal offendisset regem
dd et nuncios suos contepsisset
dedit sup eu sntaz mortis
cu iuramento et cu ipse sntaz
psolvet venit abigail p(ro) eius et
tradidit ad pedes eius i hat
sntaz mutatam qr reddidit
gratiam suam pro nabal quod
pctor mtc... qui cu offendit
diuinum i xpm mortis p tanta
stati dat sup eu sntaz dampna
tionis. b abigail i virgo bta
que audiens accedit ad xpm et
orone sua revocat sntaz de
ore d. et sic pctori reddit gratiam
suam et ho qr accessit parat
pctori ad deu qui eu totiens
deu offendit qr reddit ame
d. ad deu hi ppa dicatur dicit
qr mr eius e. et bn dimittit qr
il dicit qr il ... Secunti ho
hes accessit ad dnm ... mrez
hes cu filium et filiu cu pcz
mr ondit filio ptus et ubera
et filius pri latus et vulnera
ulla pt ee repulsa ubi tot
occurrit caritatis insignia et io
d. Apls Accedamus cu fiducia
ad thm gre qr ipsa e ille thus
qui de medio et exposit de quo
dicebat flumus et transibat p
medium ciuitatis sic ipsa e ciuis
dei in quo qui venit ...
fides d. tuo ... flumus

i eius gra et transit p mediu
ciuitatis i p medium cenit
O qr pctores ipsa adduxit
et ma fecit ad xpm. Ideo fuit
nit pctoribz qr eos revo
cauit deo. Un d. Augen
mr mie tu es mr medic
enim tu es mr omni tu
mr dei et hois et ... sis nuqp
mr discordiaz inter eos susti
ne non pt talis homo ipsa
regabamit filiu tingdaz
cuius qui negauit xpm et
fidem catholicaz ut dyab9
ei daret pecuniaz q cu duxisset
ad unu montem apperuit se
ille et apparuit milium dem
vo. deq. tu accepisses quem
portare potuit et vellet
abire dixit ei dyab9 vos
xpiani hetis una dnaz val
de potentem q nobis magna
violentia facit illaz debes
etiaz abnegare. Dixit ille
hoc non faciam et sic dimisso
dyabolo venit ad ciuitatem et i ... ecclesiam
ecclesiam dixit qr xpm negauit
hoibus at egressis p9 missa
ipse i ecclia mansit qr quidam
tunis videbat occultauit se
i angulo cu eo et ante dicens
cu virgines cepit fle. Tunc
ymago bte virginis cep. loqui
ad puerum qp in gremio tene
bat ut redderet ei gratiam
b tu puer nollz dns se g
mit offensam qr dimittens

quicumque in altare descendens acceperit
pictores peritos et flexibus
cum gravibus torquens pilo ipsum cum
eo velocitaverunt deinde videns
hec tirannus filiam suam tradidit
ei in uxorem et sic ipsa eum
dictavit in fide et in corpore
et sic patet quod angelus missus
est ad virginem similem. Item
missus est ad virginem in fide et
corpore formosam quamvis fuit
pulchra tamen fuit sanctificata
quod nata et postquam conceptus in utero
fuit confirmata quod nunquam venialiter
peccare potuit iste in corde fuit
tamen pulchra quod nunquam homo fuit
natus in mundo ita pulcher sicut
ipsa fuit et licet ita pulchra
esset tamen nunquam aliquis tamen in-
modo eam respicere potuit
quod eam in malo concupisceret
sed potius attendebat ad altitudinem
dei et ad spiritualem devotionem
homo de eius pulchritudine legitur
quod fuit quidam heremita cupi-
ens videre quod esset beata virgo
pulchritudinem quod nullus eam
respiceret qui accederet ad de-
votionem venit ad montem
Syon ubi quondam habebat beata virgo
mansiones in quo manebat cum
puellis suis et beatus Johannes
evangelista cum ea habebat
et dixit Johanni quod presto ut vi-
deam possem matrem domini
meam virginem gloriosam domi-
no. Custodi hic domi... ita

hora nona veniat ab oratione
et tunc eam videbis. Veniente cum
venisset et ille eam in tanto fuisset
primo gaudio stare non
potuit sed cadens in terram dixit
aliud regnum celorum habere nolle
nisi hoc solum ut eam continuo re-
spicere deberem. Sic scribit Jo. et sic
patet quod angelus missus est ad virginem
formosam. Quinto notatur eius sa-
lutatio ubi est ave gratia plena. Ista
salutatio semper et libenter debemus
dicere quia hoc multum placet beate
virgini multum placet et dyabo-
lo multum displicet quod ut hoc
possit patet per exemplum unum legitur quod quidam
miles religionem intravit et
litteras nesciebat et erubescebat
fratres tam nobiles homines inter
litteratos deputari dederunt ei
magistrum si forte modicum
addiscere posset et sic habet omnia
tunc inter clericos manet sed
cum omnino nichil potest hec duo ver-
ba ave maria addiscere posset hic
tantum que agebat continue dicebat.
Tandem moritur et in cimiterio cum
aliis fratribus sepelitur et ecce
super eius tumulum crevit li-
lium et in singulis foliis ave ma-
ria aureis habebat inscriptis
Currentes omnes ad tantum quidem
spectaculum terram de tumulo ef-
foderunt et radicem lilii de
ore eius procedere invenerunt
Iste quam ave maria multum displi-

ceret sic patet in quodam virgine quod cum
dyabolus temptaret ut consentiret
tandem immerito et in tempta-
tione ... nollet tandem consu-
luit unum abbatem qui dixit
ei quando ad te veniet dyabolus in-
pugnans te tunc tu cadas
super genua tua dicens Expello
a te diabole gratia plena Maria
quod cum fecisset dyabolus clamavit
alta voce: Dyabolus in os eius que
te hoc docuit et sic liberata est
Iste beate virgini multum placet quia
quotiens ipsa hanc salutationem dicit
totiens eius gaudium renovatur
... egressus
Filio de urbe habetur quod quedam
palmas manibus ad domum et
cessabunt thonita et quidem
non est hoc legitur in Gen. de
Jacob completis sermonibus quibus
erudivit filios suos colle-
git pedes suos in lectulo et
obiit et appositus est ad patres
suos Jugiter nobis in festa
quibus diebus istis ecclesia recolit com-
prehenditur et sic figura tene
festum passionis et mortis Christi
quibus hoc recolit festum sepulture
in crastino celebrat. Completis
quibus Jacob sermonibus id est ser-
monibus illo quod fecit in cena
quo erudiet filios suos apostolos
ad caritatem mutuam et ad
mutuam commissionem et humiliter

in pedum ablutione finis in qui-
bus mandatum collegit hodie
pedes suos super lignum crucis
et obiit quia inclinato ca-
pite emisit spiritum et appositus
est ad patres suos quia sepultus
est ergo. Cum egressus filio primam
sententiam ... ubi facit mentio-
nem bone dignitatis fuit enim
duplex egressus educens apostolos de
egypto primae urbe et
de statu in terram promissionis
sic Christus primae baptismi et
de statu passionis sue educat
nos de hoc mundo in terram pro-
missionis in mundum te...
omnibus quia istis terra nobis
possumus in loco passionis
modum qualiter passus sit
et qualis fuit eius passio et
fructum passionis locum tunc dicitur
Cum egressus filio de urbe habet
ad locum scilicet calvarie modum
cum addit quedam palmas
manibus cum se crucifigat in cruce
fructum cum dicit et cessabunt
thonita dicitur ergo. Cum egressus
filio hic nota duplicem egressum
primo exivit de civitate in
montem oliveti adorandum
secundo exivit sic Christus baiulans
crucem ad locum passionis secundo
exivit ut Christus quia eiectus
fuit tamquam mortuus tamquam leprosus
et tamquam furtivus ista enim in figura
homo ciciebant eum de civitate

Passio domini

e istum egressum describit
sponsa in Cant. Egrediamur mi dilecte
in agrum in quo Acheldemach
id est locum calvarie ut
operis tua miracula. Iste enim
egressus est Ysaac qui egressus
fuit in agrum ad meditandum
salutem nostram et sic habetur in
Gen. Et Christus egressus est hodie
in agrum Acheldemach ad
meditandum salutem nostram
quam hodie operatus est. Hodie autem
mi dilecte sic sponse id est
fideli tu meque egressus foris
de urbe ad locum calvarie ex-
tendens manus in crucis. Hic
tangitur modus passionis. Exten-
dit enim hodie manus in cruce
ad patrem ut eum placaret. Ipse
est Aaron qui accepto thuri-
bulo et igne id est assumpta
carne et anima in caritate
stetit hodie in cruce inter vivos
et mortuos id est angelos per
gratiam et homines mortuos
peccato et sic orabat in cruce
Pater ignosce illis et sic res-
tauravit concordiam id est offensa
a patre et extendit hodie ma-
nus suas ad inimicos ut eis ma-
nus de opere simplicitatem nichil
a mundis tractare audet et
extendit etiam manus suas
ad populum ut eum ad se at-
traheret ad exemplum pia ma-
tris que videt filium suum
dantem ad se accedere

brachia aperit et fuit prece
timore deposito ad matrem currit
et si nullus ad eum accedere au-
debat quod ambo brachia extensa
habebat. Deus non habet duo bra-
chia sinistrum habet quo recepit
per penitentiam et dextrum quo nos recipit
ad suam gloriam et sic patet qualiter pas-
sus fuit quod extendens manus.
Sed videamus qualis fuit eius passio
et certe fuit ignominiosa diuturna
et iniusta. Ignominiosa enim passio fuit
ignominiosa quod captus est ut la-
tro unde dicebat tamquam captus fuit la-
tro ad latronem et ligatus ut ma-
lefactor derisus ut fatuus conspu-
tus ut leprosus crucifixus ut homicida
Christum non cum vellet occidere iudi-
dicebat si de collaudatus eum
vel quoniam nimis erat sibi ho-
nori fictum. Sed suspendens eum quia
fuit vilior mors inter omnes
si pena esset vilis tamen esset
levius aliquando hoc posset recipe-
re consolationem. Sed pena vero Christi esset
ignominiosa tamen etiam habetur fuit do-
lorosa ceteris passionibus sanctorum et
habetur Christus eius delicatus totus ipse non
delicatior nam tanto dolorosior
pena magis vero debet filius
principis quam delicatus totus habet
quod filius iustitia fuerunt vero passio
eius dolorosa et acerba quia
passus fuit in omnibus membris
quod a planta pedis usque ad ver-
ticem totum corpus suum fuit ple-
num suppliciis unde ipse dicit

vinum faciebat quod quidam tuam
meam. Primo ergo afflixerunt eum
in capite sive in cerebro quia spi-
nis caput eius usque ad cerebrum
perforaverunt unde dicitur magister per mac-
bit amaritudine capitis sui. Item
afflixerunt eum in corde quia la-
tus eius perforaverunt. Item
afflixerunt eum pedibus et mani-
bus aperuerunt et totum sanguine
eduxerunt adeo quod eius cor tam
aridum in cruce remansit. Item
afflixerunt eum in omnibus sensi-
bus ut patet per quinque sensus corpora-
les et quodlibet eorum in suo sup-
plicio. Unde ipse Christus passus in au-
ditu quia verba opprobriosa audi-
vit id est primo in auditu passus
fuit quia contumelias multas
audivit. Unde appellabant fabri
filium dicebat et alias demo-
nes. Item etiam passus est in visu
nam inter multa lignum quod esset
pulchrum visu id est primo fuit ve-
latus unde ligaverunt oculos eius
tamquam furi. Passus est etiam in odo-
ratu quod multum in odoratu po-
mi fuit delectata id est fuit in odo-
re passus est quia fuit spinis
fetidis delinitus et inter mor-
tuorum corpora fetida crucifixus est.
Passus est etiam Eva in tactu quia
manum ad pomum accipiendum
porrexit id est primo manus extensas
suas in cruce hoc noluit patiens
est Eva in gustu quia prohibi-
tum pomum comedit id est primo felle

aceto potatus fuit. In collo
colaphizatus fuit facies velata
et consputa. Depilata barba corpus
totum denudatum et sic patet eius
pena dolorosa et acerba. Se-
quitur fructus istius passionis
unde habetur quod dicit et cessabit abo-
minatio doloris commutationis quod
olim commutabatur cum primum
ipsa morietur. Sed hec cessavit
quia Christus pro peccatoribus mortuus
est orans Pater ignosce illis
unde dicit Augustinus flagellis cesus
spinis coronatus clavis con-
fixus opprobriis saturatus omni-
bus dolorum in cruce clamat
ignosce illis. Alius fructus qui
de passione Christi sequitur quia
divisa et consumpta per eo nunc inquit
dicit et quidquid non erat quod
divina habetur et sic quidquid est in
divisus sic dicamus per obstinatis
habetur unde quidquid non est in partibus
eius tanta non est super genus
humanum quanta fuit sua passio
non quod tunc multis dabat in
animabus et corporibus quod bonis
et malis dividebat sed tamen in mo-
malis ipsius ad finem ducendus
tertius fructus sue passionis
est quod genus humanum excecatum
peccatum illuminavit et sic habetur
patuit in sua passione unde
legitur quod tunc quidam miles qui
eius latus perforavit non clare
videt quidem gutta sanguinis
in oculos cecidit et continuo clare

indit vitis fructus eius pas
sionis est. quia homo expulso
in paradiso celum aperiunt .Id est xpus
fudit sanguinem suum. in clavem
celestis reseracionis unde dicitur
Qo. Dagmus de clavimus pa
radisi facta est vitis fructus
quia mortem inmisit et
id est xpus fudit sanguinem suum
in potum vite inmissitacionis. levitici
quod inter fenitem et pellicanum
est odium naturale et naturaliter
penis cum ascendit nidos eius
et absenti pellicano pul
los eius occidit. rediens autem
pellicanus tribus diebus super
eos plangit et tunc tercio
in pectore suo se vulnerat et
sanguine suo eos aspergit et
reviviscunt spiritus antiqui
id est diaboli hominem occidit. xpus
autem in cruce pectus se vulnera
vit misit et sanguine suo homines
aspergens ipsum vivificavit
Sextus fructus est quia homo erat
durus non poterat mollificari
ad penitenciam nisi per contricionem id est xpus
fudit sanguinem suum ut vivi
ficaret quia sicut lapis
id est adamas frangitur cum stillatur
sanguinis xpus. super eum in diversis
partes scissus fuit sic peccatores
mollificati sunt per sanguinem
xpi. Dicit levitici etiam dequidas
magna qualitate quod fuit
in medio illius i dividata ad penitenciam
et hic magnis peccatis quae

quin sunt tandem sicut sancta venit
ad ecclesiam ad orandum et tunc
vidisset de ymagine crucifixi qui
distillabat sanguinem statim compuncta
fuit Dixit sanguinis tuus effusus
est tandem venit ad confessionem
et tunc confitetur peccata sua magna
post contricionem mortua est cum confes
sionem quia tunc desperavit de eius
salute respexit sursum ad
parietem et scriptum erat in cuius
libris Gaudeat in celis qui
regnat confessio fidelis et quia
hoc verolimus xpus passione de
cum ymaginem portale passione
suarum defleat quia multa sunt quae
nos hoc inducunt ad fletum
hodie non flevit xpus quia ma
trem consolari non potuit unde
dixit ad matrem id est hec. Ve mi
hi mater mea quare me genuisti
virum rixe virum discordie
et in universa terra omnibus male
dicit in ipsa autem pedere
vide et non potuit flebat
et xpus propter contricionis passionem
flebat et propter primum fructus co
gitacionem quia sic considerabat
quia in die quod tanta passio
est solum modo unum latronem
lucratus est. flebat etiam propter
dispersionem et in fidelitate dis
cipulorum. quia etiam oculos in
cipere potuit ut matrem dis
cipulo commendaret hoc eam
discipulis quoniam confessus foras
flevit amare hic flevit omnes

apostoli unde tanta tristes erant
apostoli de nece sui domini flevit
etiam in figura ut cantat ecclesia ge
mes in figura ululat quia corpo
ralis fuit terra sicut dicebat
illum terra et mulieres quae plange
bant eum flevit et tanta in fior
et superior ut sol quia obscuratus
fuit et inferior ut terra quia mota
est et petre scisse sunt etiam flevit
templum quia non pulsatur flet
altaria quod sunt denudata flet
sacerdotes et clerici quia cantant
lamentaciones unde et clamat
bernardus. Sed super omnes flet de lita
ta maria. quia via quod passus est
eo xpus in corpore ipsa passa est
in corde. quia quociens audivit
tociens ad terram cecidit unde
dicitur Anselmus unde sicut de ea dici
in theologia xpus flebat autem mater
eius in vehementi lamentacionibus dicens
Ben michi filii mi magnitu
do quarum fletus et doloris eius
quoniam quia erat mater uniti filii
unde si aliqua mater filium amittit
consolacionem recipit ut quoniam
alios habet ut quia se sperat
habitura aut aliquem alium habebat
ut quia se sperabat dicunt
ut ad eius dolorem quia primus
erat ad videndum sed oculis
suis videbat filium suum cru
cifigi secundo unde vulnerari quia
si dolet mater quae audit filium
suum mortuum. Sed plus dolet
quae audit ipsum horribiliter tormen

to necatum maxime ante
oculos quia cum oculos suos vi
debat ipsum vulnerari et occidi
Secundo quantum dolorem maria
habebat quae videbat filium
suum mortuum et horribili
passione necatum et quia fieri
via tam conspectum suum dicunt
etiam ad eius dolorem quia erat
in potius ad imaginem magis
consolatio est homini cum filio mo
rienti assistit qui mortuum potest
osculari et consolari hic tantum
filio in nullo potuit admi
niculari audiebat ipsum sitire
non potuit sibi potum porrigere
videbat corpus suum vulneribus
plenum et non potuit volvere
alligare videbat corpus suum
extentatum et non potuit bra
chia colligere videbat ipsum
caput male tenere et non
potuit ipsum osculari et am
plecti videbat sanguinem
in terram effluere et non potuit
colligere videbat ipsum in cruce
flentem et non potuit lacri
mas colligere et non potuit
dicere id est quod mulier in felix est
sunt dicunt etiam ad eius
dolorem quia non erat consilio et
auxilio destituta discipuli namque
omnes fugierunt et ipsam solam
reliquerunt et ipsa dicit
id est etiam respiciens eram
ad interiorem et non
erat stabat in noti eius

aloge · maria cum vidit
mortuum oculos defluentes sangu-
ine cernit niveis albis et
pilos pulcherrimos sanguine
replectens totum · dixit ne-
mini quem lactatum video de tali
aspectu ut unicum filium genui
ornate · matres omnes ne in
vestris filiis talia videatis et
condolete in miseriam meam · In-
tuens cum filium ait ubi est gau-
dium meum fili quem immanet
in angelis · quod elucet in quo ple-
bs gaudium planctus conversum est
non gaudia · sed dolor dira nimia
mea plena est · ubi gaudium na-
tivitatis cum te sponsum suscepi
nunc cum video passionem tabe-
scentem filij in agone con-
fusionis · cum religiosis mater com-
patiar · prec non habeo · mater
careo te ut unicum solatium
tue nec toram oculis meis
morientem video ut quem mi-
serorum filij · ut dicas mise-
re · matris tristitie mee ac de te
cor sine matre nobis moriuntur
te passe morte que inferis
amara est · sed cum dulce spon-
so quem vivere absque te mors
mihi est · mori tecum vita · filius
meus judicatur · Sui ipsa fili tame
cum in non loquis tandem ma-
tre plorante · memento quod te
sub corde meo portavi neque
nimium diligens · pariam in
dolor nimia interemptum me
stare non permittit · dico

vesperis gratiam partibus effudit
eam itaque gemente et filium aspi-
ciente respiciens Ihesus verbis ait
sua filij sermonis finis advenit
quod ultra ego loqui potuit tu inde
potius passe unicum verbum lo-
quere · et tunc ambo moriam
et tunc capiens oculos plenos
sanguine dixit mulier ecce
filius tuus · quasi diceret quod in me
sponsasti homo fuit quem sic dei
discipulus dilectus erit filij
te mulier tua · quasi diceret · cura eius
gerens sunt mihi quod dicto
audivit tuae passionem de nobis ob
quem transit per mediam actum et mi-
seriae si dolor · sed sic dominus
Ihesus in tribus magnis dolore
posuit vulneribus corporis et tunc
deflexit morte sua et clamans
obijt postquam autem emisit spiri-
tum vivus de militibus lancea la-
tus eius perforavit · Sum mater
quem in quo facitis et mortuus
non patitis et tunc dixit mulier
magdalena · tam filius tuus mor-
tuus est quia ipsa audiens te
dixit in faciem suam et cum clamore
et luctu in verbum in tunc

Induite
nos armaturam Dei ut possitis
stare adversus insidias dyaboli
Ephesiorum vi · Militem strenuum
quem primo armis est munitum
defendat quem hostes opere ad
pugnandum est strenuus aptus
primo milites vero armant cum

quod induite nos armatura dei
defendat armatos ad pugnandum
etiam · sicut dicit ut possitis stare
adversus dyabolum · Et quia beatus geor-
gius fuit milites et primo pri-
mus · quia tamquam fuit quod sub
se multe milites dei · sunt
miles dei · id nimia possunt sibi
hostes querere in corpus quoniam ab
in dominatore armorum · Secundo ab ex-
pugnatore hostium · Circa primum
sciendum est quod ipse fuit eadem
plus generis armorum · scilicet clipeum
galeam loricam et gladium quod
signat armam spiritualia · scilicet quod
fuit fidem tamquam clipeum sicut
legitur · de eo quod cum videret quod da-
cianus compelleret homines ad sacrificia
ydolorum ipse cum eo publice
reclamavit · Dij gentium demonia
dominus autem celos fecit · ideo quod in omnibus
summe essent fidei · Secundo fuit
spem tamquam galeam ubi legitur · de eo
quod cum magis persecutio esset
et nulli fidem negaret ipse
spem habens in deo ad christianos
sua doctrina confortabat · Tertio
fuit caritatem dei et proximi
tamquam gladium cum enim sit legitur
de eo tanta persecutionis tum timorem
videret in christianos in magna
nimia · in nimia dei et proximi
ipsi gladio caritatis fuit vul-
neratus · Quarto fuit bona opera
eorum tamquam loricam nam sicut
legitur de eo cum esset dives
omnes divitias suas pauperibus de-

dit · totum apparatum militie sue
dedit et dei famulis et proximis
obsequio se totaliter mancu-
pavit · Sicut in lorica totum
corpus induit et munit sic
bona opera ornat animam
et defendunt · Et ideo dicit apostolus
induamur arma lucis bona
enim opera sunt arma in quibus
animam muniunt et sic lucis
in quibus perfectus ornat corpus
Georgius istis armis ar-
matus dei quia per ista arma
dei obtinet regnum celorum
Secundo figuratum fuit sicut in
historia romanorum in legitur · Certe cum
filius eius non accepisset sor-
tem in testamento Ihesus eiusdem
armis bellicis acquisierunt
terram opulentam in qua
nulla rei erat penuria · Sic
deum in scriptura · indiciam pro nos
filios peccatores · quam sicut filij
indicias non multo · tamen multo
apostoli peccata sua non receperunt
fortes eligere descendit per
ea fortissimos armis ubi sunt
acquisierunt sibi et receperunt
quod peccata amiserunt terram opu-
lentam celestis regni ubi
nullus defectus est · Secundo describitur
ab expugnatore hostium · cum
dicit ut possitis stare adversus
insidias dyaboli · Circa quod
sciendum · quod ipse tres hostes
expugnavit et mundum sed dyabolum

nidum et corpus suum. Quarto quia interfecit
draconem sic legitur de eo. Dicitur quod draconem
draconem maximum interfecit
de quo quidem dracone civitas diu-
que in qua habitabat et flatu suo
aerem inficiebat et quosdam homines
devorabat. Sic dyabolus qui in
aquis id est in luxuriosis hominibus
habitat aer. id est suggestione bo-
nam id est animam vult extinguere
hoc homines figuratur Apocalypsis xij
ubi Johannes dicit quod serpens
misit ex ore suo post mu-
lierem aquam tamquam flumen ut eam
faceret trahi ad flumen. Glo-
sa: serpentem intellige dyabolum
qui adam et evam seduxit
de ore suo id est ex sua ma-
licia mittit aquam id est suggestio-
nem malam per quam mulierem id est
per animam ut eam pertrahat
ad peccatum et sic mergatur in
fine. Istum draconem sive
serpentem Georgius devicit
triplici lancea. Prima lancea
devote orationis. Unde legitur de eo
quod se deo commendavit. Secunda lancea
devote passionis se mu-
nivit unde legitur quod se tertio mu-
nivit et lancea compassionis
quia pro salute puelle morti
se tradidit. Unde legitur de eo quod
cum quidam iuvenis per provinciam
Lybie in civitatem que dicitur Si-
lena ...ex quo erat stagnum

in quo draco habitabat. Qui flatu suo
accedens ad civitatem populum in-
ficiebat et multos occidebat.
Propter quod cives ei cotidie dabant
duas oves. Cum igitur iam oves
defecissent homines per sortes de-
terminabat sibi dabant. Tandem
sors super filiam regis cecidit. Tunc
rex contristatus ait: Tollite aurum
et argentum et dimidium regni
mei et filiam mihi dimittatis
ne taliter moriatur. Cui populus
dixit: Tu hoc edictum fecisti et nunc
omnes pueri nostri consumpti sunt
et tu vis filiam tuam salvare.
Tunc rex videns filiam non
posse liberari deosculatus eam
cum lacrimis ait: Heu me filia
mea dulcissima de te filios meos
in gremio meo nutrire sperabam
et nunc vadis ad draconem ut
devoreris. Et sic processit
ad stagnum cum populo. Tunc casu super-
veniens beatus Georgius
cum eam vidit plorantem
quesivit interrogavit cur fleret.
At illa: Bone iuvenis ascende
equum et fuge ne mecum a
dracone devoreris. Cui Georgius:
Filia noli timere quia in nomine
Christi te iuvabo. Interim draco
veniens de lacu processit. Tunc Geor-
gius de se signo crucis muniens et con-
tra se venientem draconem fortiter
vulneravit. Dixitque puelle:
Proice zonam super collum draconis

Quod cum fecisset sequebatur eam tamquam
mitis ad civitatem. Quod cum vidisset
populus de civitate fugiebant omnes.
Tunc beatus Georgius dixit eis: Nolite
timere quia dominus meus
Christus misit me ad vos ut
a dracone vos liberarem. Tantum
in Christum credite et draconem istum
occidam. Tunc evaginato gla-
dio ipsum occidit et mox cives cum
regina baptizati sunt. Viginti milia
baptizati sunt xx milia
hominum. Tunc regem de construc-
tione ecclesie instruxit ut ecclesias ornaret
sacerdotes honoraret divinum
officium libenter audiret et sem-
per pauperum memor esset et sic
inde recessit. Secundo devicit
mundum quem non modo quia ipsum
pugnavit per prospera et adversa.
Per prospera quando imperator
Dacianus per blanditias
verborum per promissiones donorum
quibus quidem multos de ipse pervene-
runt. Contra Georgium multa
procurat oculos medium occulos pro
gaudium quia tota civitas pre-
gemma ornata fuit ut per talem
honorem decipere posset. Sed ipse
omnia contempsit. Secundo per adversa et
contra diversis suppliciis cum quibus
suppliciis diversa fuit magnum
multa et longa. Dico magna
fuit inter ceteros quia in mensibus tribus
fuit. Quia in maiora supplicia
passi sunt sicut Vincencius Lau-

rencius beatus Vincentius
passus fuit et confusione miserorum
effusione salis gratitatem
Laurencius assationem sic beatus
Bartholomeus rotis cultellis
et rasoriis et tuba in... Sed omnia
et maiora beatus Georgius passus
est unde legitur de eo: Quod tempore Da-
ciani tanta persecutio christianorum
fuit quod infra unum mensem
xvij milia martirum coronati
sunt. Quod videns Georgius
tactus dolore in tuis vestibus Herculi
mentio... Omnibus diis gentium
demonia. Deus autem celos fecit. Cui
Dacianus iratus dixit: Tu in-
tu audes deos nostros demones
appellare. Cum ut eum ad se
sic inclinare non posset fecit
eum in eculeum levare et me-
bratim corpus eius unguibus la-
niari appositis in sic ad latera
facibus et patentibus visceribus
fecit plagas eius cum sale con-
fricari. Quod cum sic occidere non
posset fecit eum in carcerem
et unum magnum lapidem super
ventrem eius poni et sumpi-
nam intendi ut sic eum comprimeret
lapis ut eius vitam extraheret.
Sequenti vero die fecit eum
poni super rotam gladiis
undique circumseptam ut eum
frustratim scinderet. Sed statim
rota frangitur et ipse illesus
invenitur. Tunc Dacianus eum in

sartagine plena ferventi
plumbo poni iussit qui sedens
signo crucis ad eam intravit et vir-
tute dei quasi in balneo tepido
requievit. Tunc fecit sibi plu-
res bullitas in os eius poni
et fundi. quod ... dei ei nocere no-
cere potuit. Tunc dixit ad eum
Dacianus pessime ... quod sunt
ista maleficia quod principio ...
... pena. Cui Georgius
... vero sunt maleficia sed di-
vina. Tunc iussit caput eius
contundi malleis ... ferreis
ad terebrum et sic per pedes
sursum suspendi et fumum
fecit fieri sub capite eius ut sic
suffocaretur. Tunc ... prolongum
tempus deponens iussit eum
poni in carcerem et ibi fame
affligi. Tunc fures venientes
ad carcerem ... ut ipsa-
nus esset et ... in carcere
de ambularet quando ille dixit
... sic in ... ferventis
... ipsum ... super-
are non possum. Tunc ... tres
de carcere colligatos fur-
es fecit poni in pedibus
eius et clavis ferreis affigi
quod sanguinis per rivulos de
pedibus eius profluxit. Postea
... fecit ... vas fieri
quasi lagenam et per totum cla-
vis ferreis ... acutis
et fecit mitti ipsum ...

totum ... [illegible] Qui cum
fuisset per totum corpus confossus
ipsum extrahi fecit. Deinde
... tempora ... ite-
rato iussit eum in carcerem
... dicens ... tolli
eius suspenso per totum ...
fecit distrahi et sic tamen ...
decollari. Taliter ... iste
gloriosus miles ... in ...
... cum esset in tantis penis
dicere poterat ... vi-
... duo ... que ...
tu ... cum in morte possem
... corpori sustinuimus ...
Iste per eius fuit ... per
... sicut audistis. Iste per
eius fuit longa ... in ...
... corporis
... appetit delicias et
voluptates et molestias vi-
tare ... delicias ...
in ... bibit ...
voluptates in ... fuerunt
... hostia ... ihesu
Christi ... Numeri xxv. ubi
dixit ... ad Moysen ...
filiis Israel ut ad ... vacca
rufa ... etatis integre
in qua nulla sit macula nec porta-
vit iugum. ... fuit ...
... Beatus ... Georgius
fuit rufus per sanguinis effusionem
fuit etatis integre postan-
... Nulla fuit in eo macu-
la in ... ut portavit iugum

... tantis molestiis
corporis sustinuit sicut audistis
et quod fortiter ... et ...
hostes suos ... ipsum ...
... tamquam ... milite
et fidelem. ... ihesus Christus ipsum
... quod sicut mortuos ...
... de ...
... in loco
decollationis ... magnis ...
... mortuorum ...
... regibus qui vocati
fuerunt ad ... quod ad ...
... venerunt ...
Georgii volumus experiri ...
... tu ... passus es
ut resuscites mortuos istos
... licet non sitis digni
ut ... aliquod signum videatis
... ad ... et ut
vos agnoscatis ipsum esse verum
deum qui fecit celum et terram ... hic
... ipsum ut ipse dignetur istis
... reddere et statim illa ...
... surrexerunt ... ipse bap-
tizavit et multos alios. ...
... in ... credidit
... oravit eum quod ...
esse in carcere et tempora eius ...
... ipsum ...
... et ... medicis ...
... confortavit iste miles
quod cum morte ... ab
eo petivit in ... de eo
... decollari ... flec-
tens genibus oravit dicens Domine
ihesu Christe ... oro ... ut ...

meos non ... tua
et quicumque passionem meam in meo
... ut ... se porta-
verit vel mei in sua necessitate
invocaverit ... dignus
et ... ad eum vox dicens ...
in omnibus esset exauditus et sic
migravit ad Christum ...
... sanctus

Dilectissimi ... inter ...
... iste Georgius sicut
... de beato martyre ... eius
laudabilis ... militie quod ...
placuisse ihesu Christo ... eius
felicitas ... et in regno
... non. ...
martyr placuit deo pro ...
fortitudine quod ... ad
mortem ... Christi ... militibus
... vos ... quod reges
et principes multum diligunt
fortissimos milites et fortes
... et tales ... castella-
nos et palatinos et ...
tores suos. Talis fuit beatus
martyr ... filio et
spiritui sancto ... et ...
magnas ... suas quod
... Iacobus de Voragine ...
... sibi fecit ... nec
... vel ... indignum
se reputaris tali officio ...
... beatus martyr ... milita-
vit ... legenda ... in ...
in Alexandria et ibidem fidem
... et multos ad fi-
dem Christi ... et ... sollempnite

pasch[a]li missa celebraret
venerit ad eu[m] po[n]tifice[m] modo
ru et sime i[n] collo ei[us] mis
p[er] ip[su]m p[er]mi[tt]e[re]t t[ra]he[re]bant
tarnes sit eu[m] i[n] t[er]ra[m] flue
bat et lapidib[us] facie[m] ligna
bat ille at g[ra]m te[n]etur
dixit Jn ma[n]us tuas d[omi]ne
c[ommendo] s[piritum] meu[m] et h[oc] d[i]c[t]o sp[iritu]m (?)
exalavit Ite placuit filio
q[uod] h[om]i[nu]m i[n] s[an]c[t]o[rum] i[n] p[re]dica[cio]ne
v[er]bi le[gitur] de eo q[uo]d fuit sic
tissi[mus] p[re]dicator v[er]bi b[ea]t[u]s pe
trus m[u]l[ti]s ita eu[m] glo[ri]ficans
misit eu[m] in ecclesia[m] vbi
v[er]bu[m] dei p[re]dica[n]s i[n] m[u]lto ge
tiu[m] m[u]ltitu[di]nes ad fide[m] x[risti]
c[on]v[er]tit placuit et sp[irit]ui s[an]c[t]o
q[uod] indicaz c[u]m h[ab]uit ap[osto]l[u]m
et i[n] dilugit cordib[us] m[ultis]
gr[aci]a h[ab]ebit cuju[s] v[er]itate[m]
q[uo]d at placuit s[an]c[t]e t[r]i[ni]ti
p[ro]b[atur] i[n] h[oc] p[r]imo m[od]o q[uod] cu[m]
e[ss]et i[n] illo co[n]cordia i[n] carce[re]
x[ristus] ad eu[m] venit et [con]fortatus
ad eu[m] dix[i]t Pax t[ibi] marce
evangelista meus Noli time[re]
q[uia] ego tecu[m] su[m] ut eruaz
te ab o[mn]ib[us] hostib[us] tuis et
p[ro]missio[n]i t[ue] q[ua]m t[ibi] p[ro]misi
separab[er]is et sic diligebat eu[m]
x[ristus] q[uia] eu[m] i[n] carcere visitat
ta[m]q[uam] illu[m] q[ue]m i[n] ...sim(?) c[on]
dit[us] Ite placuit d[e]o
q[ui] c[on]paruit in morte
sua cu[m] n[on] o[ra]tiis fuisset
et paga[n]i vellet corp[us] ei[us]
tolle[re] et c[om]bure[re] s[u]bito i[n]te[r]
g[er]ma[n]os t[ri]nit[as] to[n]itrua ful
g[ur]a q[ue] c[on]corruscabat ita q[uod]
o[mn]es ab eo fugeru[n]t et s[an]c[t]u[m]
corp[us] i[n]tactu[m] reli[n]q[ue]ret Chri[sti]
a[n]i corp[us] rapueru[n]t et h[on]orifi
ce et cu[m] o[mn]i reverentia sepelie
ru[n]t et sic eu[m] d[e]us t[anquam] (?)
fidele[m] et forte[m] milite[m] dil[e]x[it]
Ite placuit sp[irit]ui s[an]c[t]o i[d]eo q[uod]
corp[us] ei[us] q[uo]d fuit d[o]m[us] ei[us]
tali ordi[n]e [struck through] tota allegre
diu[ersi]tate [con]fundit c[u]m fuit extra
m[u]ltitudo ita ut o[mn]ib[us] mi[r]a
fuit s[ig]n[a] flagitia in carcere(?) c[on]
u[er]s[io] ei[us] p[ri]mi[tus] sine feli[ci]tatis
q[uod] recepit q[ua]m n[on] m[er]uit q[uia] tu[n]c
k[aritat]is e[st] i[n] celis ubi e[st] vita si[ne]
morte ... sine senectute
sanitas sine timore pax si[ne]
discordia diu[iti]e sine p[re]cepte
gaudia sine t[er]rore et hec
totu[m] h[ab]et in ciuitate suo ih[es]u x[risti]
et q[uia] ip[su]m dil[e]x[it] tota t[ri]nitas
et m[u]ltos ip[su]m d[omi]n[u]s dilige[re] et
h[oc] facit d[omi]n[u]s q[uia] n[ost]ri v[er]itate
q[uia] ip[s]e suos dilectores i[n] vita
ad iuuat et i[n] morte et p[os]t
morte[m] s[ed] in vita ad iuuat
sic le[gitur] de eo Cu[m] n[on] navibus
q[ui]da[m] v[ir]i ne ...
te[n]t[um] et maxi[m]e tempestate c[on]
s[er]uati et in tenebris obnoxi
ti q[uo]d p[re]se[n]t ig[n]orauerit i[n] no
tato no[m]i[n]e s[an]c[t]i marci s[ed] statim
eis affuit et q[uod] p[re]se[n]t debuit
i[n] dicit[ur] c[on]ue[n]ire at se facto
m[od]o tu[n]c in ve[ne]rit et sic gra[ci]as
age[n]tes ei ad p[ro]p[ri]a se[m]i(?) redie
ru[n]t Ite ad iuuat i[n] morte
sic le[gitur] de eo v[er]bi tu[m] q[ui]da[m] vir
custos e[ss]et s[an]c[t]i marci cu[m] campa
nile asce[n]disset et q[u]i[n]quagintam
ibi corrige[re] vellet s[ub]ito cor
ruit ad t[er]ra[m] nich[i]l q[ue] lesio
nis se[n]sit. q[uo]d cu[m] o[mn]es mi
rare[n]t[ur] dix[i]t eis q[uo]d me cad[e]n
te s[an]c[t]e marc[us] suis manib[us]
sustentavit et me i[n] t[er]ra leuit[er]
deposuit Ite ad iuuat post
morte[m] v[er]bi le[gitur] de eo. q[uo]d q[ui]d[a]m
p[ro]p[r]i[us] in co[n]ventu ordinis sui
p[re]dicato[rum] fuit q[ui]da[m] f[rate]r sancte
vite i[n] m[u]ltis corp[or]e frat[ri]b[us]
vite q[ui] i[n] infirmitate ultra labo
ra[n]s cu[m] p[ro] ore d[omi]n[u]s de statu
suo i[n]q[ui]sisset. et q[uia] morte sibi
i[m]mi[n]e[n]te[m] i[n]dicaret statu[m] sua(?) e
exp[ec]tatu[s] et manib[us] et toto
corp[or]e plaudens clare cepit
et d[ic]tu[m] laetu[m] f[rat]res q[ui] cu[m] ma
gistro cu[m] suo corp[or]e exeo q[uod]
tot laudib[us] audivi voces
resona[n]t ad celu[m] manibus
clare cepit s[ed] cu[m] q[ui]d(?) mi
ritis ordine sui Nu[n]c d[omi]ne
ecce d[omi]ne et carere ai[m]a[m] mea[m]
Jussa h[ec] levi sop[or]e obdor
miens vidit b[ea]t[u]m marcu[m] ad
se venisse et se m[od]o lectulu[m]
ei[us] collocasse et ecce ad eu[m]
dix[i]t q[uo]d h[ab]it agis o marce
et ille ad mori ecce i[n] i[n]t[er]cessi
q[uia] d[e] ei[us] ministeriu[m] e[st] acceptu[m]
et iteru[m] vox ad eu[m] q[uo]m[od]o
i[n]t[er] ceteros s[an]c[t]os vexisti tu. Et
ille q[uia] s[e]p[ar]at[us] devote i[n] me
h[ab]uit et lota mihi corp[or]e
meu[m] c[on]cessit devote seru
ra ministravit. et ideo veni ad
eu[m] in hora exitus sui et ecce
q[ui]d[a]m albates tota d[om]um
i[m]pleverit q[uia] cu[m] marcus
q[ui] h[ab]uit vexisti et illi. ut
istius fr[atr]is a[n]i[m]a[m] i[n] c[on]spectu d[omi]ni
p[re]sentemus Evigilans aut[em]
statim f[rat]r[em] p[ri]ore[m] et fr[atr]ib[us] suis
misit et o[mn]ia q[ue] viderat re
citauit Et cu[m] m[u]lto gau[dio]
obdormiuit in d[omi]no i[n] x[risto]
Q[ui] viuit et
... stabat n[u]sq[uam] i[n] magna
c[on]sta[n]tia ad u[er]s[u]s q[u]i se
angustiauit Scripe b[ea]t[u]s
b[er]n[ardus] v[er]ba ita nove possu[m]
q[uod] et m[e] c[on]suetu[do] no[n] bilium
solet stare ministri cora[m] d[omi]nis
suis ad ministrandu[m] Q[uia] solet
stare pugiles c[ontra] hostes
suos ad pugnandu[m] Ist[is] d[e]uo
b[us] m[od]is v[er]b[um] d[icit]ur ut stem[us]
cora[m] eo. Et p[ri]mo stare debem[us]
cora[m] eo sic cora[m] rege n[ost]ro
et h[oc] ad ministrandu[m] h[ab]e[tur] figura
tu[m] h[ab]em[us] Nu[m]. xvi. v[bi] le[gitur]
q[uo]d d[omin]us dix[i]t ad moysen
Applica in t[ri]bu[m] levi et fa
cies eos stare ut ministrent
m[ihi] i[n] tabernaculo meo Isti
aut[em] ministri debe[n]t e[ss]e mu[n]di

... (?)

[Margin note:] ... (?)

ut nulla macula mortalis
peccati sit in eis. Hoc figuratum
est Danielis primo ubi legitur: Cum
rex Nabuchodonosor man-
dasset preposito suo dixit: Eliba-
de et eligas iiii pueros ipso-
rum de tribus filiis Israhel pue-
ros sine macula ut starent
coram me et ministrent in domo. Sic
rex celestis noluit habere mini-
stros sine macula et mundos
in celo magis Christus autem igitur
velit habere ministros mundos. Secundo
debet stare pugiles adversus
tendum contra hostibus. Sic et
et nos stare debemus contra vicia
et temptaciones dyabolicas resi-
stendo eis. Hoc figuratum est in
secundo Machabeorum iiii° ubi legitur
quod Iudas Machabeus qui
fuit dux filiorum Israel di-
cens exercitui cum exercitu suo
contra se veniente quam multis
suis dixit: videte bellum quod
nos nolite concupiscere spolia
eorum. Constanter steterunt con-
tra inimicos suos expugnate
eos et tunc sumetis spolia
eorum. Sic Christus Iudas spiri-
tualis qui est dux filiorum Israel
in angelorum cum dux om-
nium dicit. Sic iudas gor-
giaz in dyabolum cum exercitu
suo in temptacionibus quod nos
venire. Dicit state contra demoni-
bus omnibus et sic expugnate
hostes iudas nos invidum

contrarie et dyabolum et sic peccatis
resistendo et vincendo ab eis e-
rit eis de nullis sumetis premia
celestia. Sic milites talis stete-
runt isti duo apostoli Philippus
et Iacobus. Primo steterunt in mundo
Christi et habit per castitatem et mundi-
cie duo legitur. Secundo
primo quod fuit portatus Christi et munda
sunt de legitur in Iohannis xii° quod gen-
tiles castitatem volentes videre
Christum non venerunt ad Petrum
neque ad Andream neque ad alium
aliquem apostolum sed solum ad Phi-
lippum dicentes: Domine volumus Ihesum
videre. Christus videtur quod apostolus sua
castitatem et discrecionem erat
in curia Christi portatus. Secundo
legitur de eo quod fuit provisor Christi
et omnium apostolorum. Unde sicut de
Iohannis vi° Cum maxima multitudo
ad Christum venisset de refectione
cum nullo apostolorum tractavit sed
solum primo cum Philippo dicens
colloquium habuit dicens Unde ememus
panes ut manducent hii. Quod
videtur quod Christus ipsum in sua curia
procuratorem constituit et sic stetit
in mundo Christi. Secundo stetit in pug-
na contra hostes fidei ubi legitur de
eo quod cum xx annis predi-
casset Scitiam et ad
idolum Martis compellere
quod subito draco ... de-
statua exiit et filium ponti-
ficis qui astabat interfecit
duosque tribunos ...

Philippum in vinculis detinebat
extinxit et dedit flatus
sui fetore inficit ut omnes
morbidi fierent. Dixitque Phi-
lippus: Credite in Christum et ydolum
confringite ut infirmi sanentur
et mortui suscitentur. Et ut omnes
clamabat fac ut sanemur. Et
ydolum confregerunt. Et ut draconem
precepit ut in locum suum discederet
et nulli omnino non noceret. Quibus
omnes infirmos sanavit et iii°
tres suscitavit. Porro qui in fide
les eum tenuerunt et tam ad in-
star magistri sui quod predicabat
affixerunt et sic ad diem usque
mit et in pugna fidei usque ad mor-
tem stetit. Secundo etiam Iacobus
stetit in ministro Christi quippe fuit
magne abstinencie quantum ad
se ipsum multe devocionis quo ad
Deum magne dignitatis et reverencie
quo ad proximum. Fuit quidem multe ab-
stinencie quo ad se ipsum ubi legitur
de eo. Unde vinum et siceram non bibit
et non bibit carnes et unquam
..... balneis usus
est. Secundo fuit multe devocionis
quo ad Deum quia tante devocionis
fuit in oracione quod tociens flec-
tebat genua quod in genibus sic
in calcaneis habere videbatur. Tercio
fuit magne dignitatis et reve-
rencie quo ad proximum quia ipsum
in reverencia habebant apostoli Iu-
dei et omnes apostoli Christi quia ipsum

in episcopum post passionem Christi Ierosolimis
elegerunt. Item quia in hoc primus
inter apostolos missam Ierosolimis
celebravit. Secundo in reverencia
ipsum habuerit iudei quia sic
dicit Ubi ... solus inter apostolos
... summa sanctitatem permit-
tebatur intrare in sancta sanctorum non
... ... in violatoribus sed ... tamen
... ... Tercio habuerit omnes
homines vero sic dicitur. Secundo
tante reverencie et sanctitatis
consistit in apostolo ut fimbria
vestimenti eius certatim tangerent
et quicumque tangebat sanabatur.
Unde convenit maxime sanctitatis
fuit et sic stetit coram Deo
tamquam minister Christi. Secundo ste-
tit in pugna tamquam pugil Christi
unde legitur de eo. Unde cum quo
dam nocte Ierosolimis in templo
predicaret quod in Iudeos fide Christi
eis commemorabat eo deque asce-
dit ad eum ubi ipse stabat
et predicabat et ipsum precipi-
tavit deorsum et eo licet
perhibere claudicabat in-
ceperat sui ... ...
videntes iudei quod a predica-
cione non cessaret et petitum inter
sui quoniam ipsum de pinna tem-
pli precipitaverunt et lapidibus
eum obruebat dicentes la-
pidemus iacobum iustum qui
tum lapidaretur preibebat sup-
plicem sua dicebat Rogo

De invencione sancte crucis

te dne dimitte eis quia nes-
ciunt quid faciunt Tunc unus ex
hiis pertita sullonibus arripiens
validum ictu lancee suum ipe-
tu et latus perforavit talique
vulnus unigenit ad uum [illegible]
in parte istis duobus modis
steterunt tota die Sed in die
iudicii stabunt in magna
constancia quia peccatores diuen-
ti sunt stare in iudicio et
iudicio dei ut in quantum in-
stabunt prius sunt anima-
bus et testificabunt dum
stare stabit autem xpus in iudi-
cio stabunt angeli et stabunt
sancti xpus stabit ostendens pectus
suum in signa sue passionis
et vulnera dicens ista passus
sum propter vos vel vobis finitis
vestra vel mites vel labores
vestri ubi quas retulistis
videte vulnera quibus precio
vobis in intulistis angustie
latus quod propter vos apertum est
distendite quomodo tunc male
sancti in quibus etiam vidi quid
sunt aliquis prius vel unus
tamen quoque tunc xpus
quam [illegible] [illegible]
tamen quibus vos fui
et et non solum per labores sed
etiam per passionem quam pro vobis
effudit Quid terribile bellum
erit verbis quem per miseram
ita crudelis captivabit
facilis tunc portaverit omnes

motes quam ira dei Iste stabunt
angeli sequentes deferentes
suo quod peccatoribus exhibuerunt
tota eis stando Iste stabunt
sancti quieti deprecans quos eis
intulerunt et quod eis eciam nolunt
vult sed in derisum fuerunt Ipsi
vult sed in exposito vero postquam
dictus dimitabus vel pertes pu-
tibus vel angeli personalibus vin-
dicabunt primo letabitur iustus
cum videbit vindictam
ostendit ei lignum
quod cum in aquas misisset in
dulcedinem versae sunt Exo-
di xv ° Legitur quod cum filii israel ex-
iverent de egipto et venissent
mare rubrum venerunt in desert-
tum et cum per triduum amar-
tudine aque bibere non possent
dominus ostendit moysi lignum
quod cum in aquas amaras mi-
sisset in dulcedinem verse sunt
possunt et hec verba exponi
de invencione sancte crucis et ut u-
dictus ostendit lignum quod constan-
tino crucem in celo ostendit ut quod
sub terra abscondita videtur inde-
innavit et tunc aque tribulacionis
verse sunt in dulcedinem et co-
solacionem fidelibus quibus verbis
duo notare possumus Primum
est sancte crucis miraculosa ostensio
sine invencio cum dominus ostendit ei
lignum Secundum est operis tribu-
latos suum finitos cum dominus ostendit ei

Lectio pro [illegible]

misisset in aquas in dulcedinem
verse sunt Circa primum notandum quod
lignum sancte crucis quadruplex
est ostensum Quatuor signorum generis
fuit cum invencionem Sed quod
dam in ipsa invencione quedam
post invencionem cum invencionem est
angelus dominum Seth filio ade
ad plantandum ut legitur in evo
nichodemi quod cum adam in-
firmaretur misit filium suum ad
portam paradisi postulans ut
ut corpus eius pungeret et sanitatem
reciperet Cui apparens angelus
dei de ligno in quo peccavit
adam eidem dedit ramum quod cum
fructum faceret sanaretur pater eius
Et rediens ad patrem mortuum
inveniens ipsum ramum super
tumulum patris plantavit qui
post modum in magnum lignum
crevit Salomon autem cum edifi-
caret templum illud precidi fecit
inquit porte ponit quod ad
nimis breve aut nimis longum
et sic artifices illud pretere-
unt Et quo post modum in a fera
est et semita ultra unum flumi-
nis positum ut xpus transiret postquam esset
Tunc ad regis salutem occurrens est
Secundum ostensio fuit cum invencionem
et hoc per angelum in patrem consta-
tino ut legitur quod in tempore illo
congregata multitudo innumera ad
Danubium flumine volentes cum

eum et omnes regiones usque ad
orientem suo dominio subiugare
Et dum constantinus imperator re-
perit processit contra eos et nimio
timore perculsus est propter eorum
multitudinem Sequitur ut
nocte ab angelo excitatus
et ut sursum respiciat ammo-
netur Et in celum respiciens
vidit signum crucis lumine clarum
fulgens cum verbis litteris scriptum
In hoc signo vinces hostes tuos
Et celesti visione confortatus
crucem cum exercitu portare
misit et irruens in eos in
fugam convertit et alios occidit
Et sic fuit crux cum invencionem
Tercio fuit quedam signo ostensa
ut ipsa invencionem per quod fuit
crux xpi manifestata Sicut
pro devota oracionem iude et
pro oddre qui destina cepit
tamen ut legitur Ex mortuo
constantino imperatore filius eius
constantinus imperator victoriae
prius quam consecutus fuit vel te
crucis inventionem sua helenam
misit ierosolimam Ipsa
autem in veniendo crucem cum
ibi venisset omnes iudeos per
totam terram ad se vocari fe-
cit iudei autem formidantes
dicebant ad invicem Regina
eos requiri votasse vel quia
de eis non indubie dixit
dicitur quod tunc nos sancte ubi

sit lignu̅ mag⁹ xᵒ crucifix⁹
est videte g̊ ne ꝺ aliq̄s
dicat qꝫ loco ista p̄stit
destat Omnis n̄ inueni
meos ꝛ p̄r nis in i dicat
v absconsa sit Cum indi
p̄hibuerit p̄ eam manifes
taret Cum g̊ eum reginam
uenissent ꝛ uollet ei in
dicare locum ut terre p̄misit
eos omnis īmage ī uig̊ ut
illi timentes tradiderunt
iudeus Tunc ille alloqui
gius eos et mta e tu
te elige ꝓ nis t̄ terram
i dura Cum ille terrum sic
possi cu plurib⁹ Et tamen
sint ꝓ xᵒ crucifix⁹ e et
eo nouidem natus sum Tunc
ipsa iussit eum fame t̄c
i terre tandem ꝯtradus e
vexata ad locum p̄git et
cum orasset subito locus co
monetur et odor mirabilis
sentitur Et tunc iudeus fodere
cepit ꝛ cum xxx passus
fodisset tres cruces reperit
ꝛ ꝯ oculi fuit in ipsa in
uentione Tunc quidem signum
fuit ostensum p̄ q̄ i uentionem
sic p̄ i finitorum sanitate et
p mortuorum suscitationem
exclamatores Cum n̄ tres
cruces inuente fuissent ꝛ non
possent eas distinguere
erat tamen dn̄i ul' q̄ tres

latronum Et tu quidem dua sunt
ua tamen ui sua iacet tamen
p̄ eas sup eas posuit ꝛ ꝛ ei et
mich p̄ficiant Terria posuit ꝛ
quidem secunda surrexit ꝓ tu
fuit fuisset et inuicis quidem
mortuus defectum iudeus ipm̄
tenuit ꝛ tēe sup ipm̄ posuit
ꝛ statim rediit ad uitam Dyab⁹
aut uociferabatur ual' dicens
Iuda ꝓ fecisti me de meos
quidem operis e Nazareth me
suadente fecit iudeos ꝛ tu
de me uerisiti tamen p̄ illu mul
torum lucris sum mas p̄te at
multas amittis P̄illo ignu
bes i p̄plo p̄ecos autem quos
audisti ei adr de p̄plo ꝛ sic
helena crucifixa de ligno
sed q̄ ua fuit crux x̄ quod
etiam ab adūsario fuit testio
nium q̄ e fortissimum p̄teri
d' ea accipiens ad ipsa reuisa
e et p̄te iosolis reliq̄ ꝺ
uō' sēc eas ut sine utili
tate q̄u gⁿ Cum missset
i aq̄s i dulcedine use fuit
Et fa ut sine utilitate e
q̄u mdm illuminauit mdm
n totus erat in tenebris ifide
litatis quod alii adorabant
soles alii lunam alii lapi
des alii ligna sed cum xpo
passus est de nobis lumina
f. tēe statim tote totu mdm
illuminauit ut eas ꝗ mide

possit ꝓ sit creator ꝛ ꝓ crea
ꝓ bonum ꝛ ꝓ malum ꝓ ut
ꝛ ꝓ mitum hᶜ totu hemig in
dulseso crucis xᵒ Tunc hᶜ nobis
signum e medpote ubi quos
uidit angelus forte destendere
de tectis de celo tamquam nube
ꝛ yris in capite ei⁹ ꝛ facies
ei⁹ erat ut sol Iste angelus
significat xpm q̄ fuit tamquam
nube i carne q̄ fuit i sig
mitā yn̄i i tēe in statua stans
fuit suauis q̄ miste tene
tenebras infidelitatis abstulit
ꝛ lumine fidei eduxit Sed ut
q̄ in fini ꝯfregit ꝛ gemmis
quoniam ꝓ fuit crux Zacha
rie dn̄s q' in sagine testamenti
eduxisti uinctos de lacu i q'
nō erat aqua s. mie dei bud
crux lec' fuisse tuam sa cor
ma uno cornu ipe uentila
p̄re in cordis q̄ mls̄ inimi
sunt nos pepit alio cornu
potentias dyaboli ꝓ hebat in
uida sup tuas mas debilita
Tuo cornu i fini ꝯfregit ꝛ
sicos p̄ces eduxit Tua ut
dura cor et i duratu i pecus
mollificat ꝛ ad ꝗtrez ꝯuertat
hᶜ signum hemig uirl xxx b
lec' Tunc cu filii ipi erant in
deserto et deficerent p̄siti q̄ma
nō habebant aquam tandem cla
mauerunt ad moysen q̄ ꝯsu
luit dn̄m Cui dixit dn̄s ꝓ

ferens i manu tua et migt
uirgam vade g̊ et p̄cuties
silicem q̄ tu feriss egresse
sunt aq̄ largissime de petra ut
biberet p̄pls ꝛ immeta p̄
moysen signum xᵒ q̄ uirga
i. lig⁹ crucis p̄cutit petram
i. cor durum ad meditam
redimentes passiones ꝛ xᵒ tēe
ꝛ stati fluunt aq̄ lacrimarum
et cor mollificatum ad ꝗtrez
terra uirtute q̄ data e nob crucis
i adiutorium qt deones dyaboli
n' nihil timet hᶜ signum
hi signa e plurimis Num
xxiiii Consurget uirga de
ysrl' ꝛ p̄cutiet duces moab
hᶜ uirga p̄m glo' e crux xᵒ
q̄ p̄cutit duces i. deones
moab i. infidel' hii n' ꝯsiste
possunt u' uide signum crucis
hii quidem inuicis n' olens
dimes fieri uenit ad unum
nigromanticum q' eum notas
de inoces i ueneuit ꝛ yng
uit eos q' uero eum ibat
Cum porta e sedes dr' tu
i uocauisset q̄re uocati erant
nigromanticus q' inuicis i tēe
q̄ meum stat ut' nob p̄nic
ut eu dimite stratis Cum
dn̄o ibis xym abnegare
Videt inuicis tēe nolo ut
xym abnegem p̄t demones
ꝛ stati fugiunt ꝛ statim
ad nihilitudinem signum crucis
sic nō potuit ꝺ dissipa

venit. Cum ille pergebat
int etiam et statim crucifixus qui
erat in ecclesia sibi inclinavit
Cum tunc primariis civitatis
vidisset assumit ab eo si
aliquod boni fecisset quod vidisset
quod sibi crucifixus inclinasset
Cui dixit ei quod ipsum filio
dic ab negare noluisset
et sic ille dans ei filiam suam
ipsum ditavit. Cui ita ulterius
... est quod nobis celum rese-
ravit quod erat clausum multis
annis et omnes qui nascebantur
ad infernum mittebantur. Sed
post passionem Christi per precem suam
celum nobis reseravit. Unde
in hoc Stephanus post
passionem eius vidit celos
apertos dicit vidi et ...
Crux Christi clavibus appellatur
quibus clave domus David super
humerum eius quod aut nobis
celum et paradisum aperuit
domus signum ...
qui cum Christo crucifixus est ...
... cum tu ... dixisset ...
hodie mecum eris in paradiso
cum ille signum ab eo
postulasset dixit ei Cum
veneris ad portam paradisi
et si ibi intromissus non
fueris ostendas eis signum
... dic ... quod hodie
crucifixus est ... me misit
... et ecce nobis signum
... cum tu audisset intro-

missus est. Sic nobis committat
ille qui vivit et regnat Deus cum
patre qui est in secula.
Alius dicebat ut nobis
pontifices suis in nocte ex-
celsiore celis suis ... sub
... dicat de beato Stanislao
primo eius dignitas quod pontifex
... sua sanctitas cum ... suis
in nocte ... sua felicitas
sine macula quod fuit et
ibi excelsior celis suis quod
... pontifex ... denique ab
eo petere videtur quod hoc of-
ficium pontificis ...
videbat quod ipse libenter fa-
ciebat ... quod post mortem suam
... bonus ... existens in
... matutinis ...
orabat in domo sua et ...
per fenestram suam ...
in ... albis in ...
vestibus et ...
... stante et
videntem ... et mirare
... cum ...
... ipsi ...
vestio ... iste est beatus
Stanislaus qui videbat ...
... sunt
fideles qui ... eius ...
...
tres ... et ...
... tua et dixit ... tuo
... visione ut ea dicat
...

... est ... dignitas
beati Stanislai ... in eius ornatu
et pontifex fuit ... mag-
dignitatis quod ...
... fuit magna dignitas et ...
... consecrare sacerdotes ...
... absolvere a
peccatis ...
... et in fine ornatus
episcopi ... eius dignitate et po-
...
... vestes ...
... beati Stanislai
... ieiuniis
et vigiliis et orationibus et casti-
tate ... posuit ...
...
... eius quod fuit ad eccles-
tiam post ... induit alba post
... quod lata et longa est
quod signat ei pietas quod fuit
ita lata quod ...
sum ... omnes pauperes
viduas et orphanos ...
et alios in ... suo ...
... habebant ...
singulis ...
... et eis ... erat
... et maxime hospitalis et
religiosis viris post hec ...
cingulo per quod signat ...
erat ... posuit manipulum
... in manum suam et ...
manum per quod signat quod manus
sue erant in ... ab
opere malo. post hec posuit in
collo et ...

per quod signat quod ... fuit
in verbis et ... in cibo post
hec induit casulam et ...
ea duos clipeos ...
... per quod signat ...
... et debet
... clipeos ...
...
... et ...
et ... beatus Stanis-
... regem Boleslaum qui fuit
... qui ...
... in terra sua et ...
Pollonicum ...
... et omnia
... violenter ...
... et destruebat ...
... et ...
... sine
... et ...
... et
... in-
... abiectis
et ... ita alia ...
... ipsum ...
per ...
... et ... in
... ipsum ...
... ipsum
... misit
ut eum ...
... non
...
...
... vivit et ...
...
...
...
...

abscisam non potestis. Cum
inimici in eum tamquam in sanc-
tum occidissent et sic in ista pur-
pura felicitatis migravit ad dominum
et post eius digitos in hoc [illegible]
fuit positos diu non eius
sanctitas tum dei servis innocens
quam non fuit servus hoc probat
ipse deus hic celum hic terra hic
ipse hic mors hic omnis homini-
bus quod ipse creavit credo
servus est omnibus deus hic dei
tum fuisset corpus eius minutum
sectum et proiectum fuisset ad corpus
ut avolucribus et animalibus de-
voret dei quatuor aquilas
misit qui volucres et canes
arcerent et non permitterent ipsum
nisi ... [illegible] aliquid
particula corporis ibi lux celes-
tis super eas videbatur quam in-
quirentes devoti ipsius particulas
colligentes ad unum locum con-
portaverunt maxime sancto ... re-
lucerent corpus integrum in sepul-
tura ... et illam
... et sic ipsum
ad honorem ad ecclesiam sancti michaelis
... portaverunt et cum
... sepelierunt pos-
tmodum et splendor celestis
ab eius sepulchro non disces-
sit in signum quod celestem
vitam duxit Item celum super
testificatur sanctitatem exhibuit
multis filius fuit beato paulo
...

vili lectulo decubuit cum fratre miraculis
... cum aliis fide dignis nobi-
libus romam pergeret ad petrum
in mari navigaverunt tempestas ma-
ris cum eis periclitari et cum multi
essent in navi et alii invocarent
beatum nicolaum et alii diversos
sanctos poloni ceperunt devocare
beatum Stanislaum et statim una pro-
cella eos elevavit et in terra-
tum navem in ictu oculi portavit
et salvos fecit et promisit deo
et beato Stanislao gratias egerunt
Item sanctitatem eius probat vir le-
gendum quidam vir nobilis nomine
Andreas cum terre signasset se
quam potenciores et multi alii terre sig-
nati fuissent plurimos ex eis
occiderunt ita quod plurimos cor-
ruperunt sed cum idem andreas
unam minutam tantum invasisset
... potentibus potencia que
erat cum ... iussit ... successi
fuissent nullum auditum potuit
evadendi et statim in flammis
... beate Stanislae
adiuva me et statim se flamma
divideret sibi viam fecit et sic
... evasit Item sanctitate
... probat mors [illegible] ...
beatus Stanislaus volens episcopatum
redditus ecclesie una villam emit
... nomine apetus milite
persoluta multis annis eam
pacifice possedit post mortem
... eius reperit villam
a beato Stanislao ... sed eam
emisse tandem citatus fuit cum

rege boleslao qui dixit ei nisi
testes duceret episcope probaret ut
heredites reddite quia dum pecunia
... testes illi ducere timore
regis veritatem non audebant fa-
teri beatus ut Stanislaus videns sibi
auxilium humanum deficere ad di-
vinum se contulit dum ad regem
se velle illum ponere ... heredi-
tatem emisset ut sibi ... diceret
in duciaus ... tempus infra
illud totum ieiuniis et orationibus
cum suis clericis insistebat
ad tertium diem quievit ... cum
multa militia et beatus Stanislaus ad
tumbam accessit et post missam
processit ad sepulturam et iussit
aperiri sepulchrum et tempore orationis
fusis genibus Domine ihesu christe qui
suscitasti quatriduanum lazarum
iam fetentem suscita et de
mortuis iam fere de annis sublatum
... et coram multis viris in-
... et sic dixit Petre
in nomine ihesu christi surge et resuscitatus
veritate ad laudem christi et solacium
[In the left margin: repetivit recepisset] ... Cracoviam statim ... surrexit
et professus est quod quidem hereditatem
vendidisset et dixit illis Coram
veritate noluistis contestari
... ergo ... mala
morte moriemini Et ut dixit
beatus Stanislaus ... ut rogabo
deum ut aliquibus annis super [illegible]
... ... spero me
salvari sed orate pro me et sic
... septimum emisit spiritum

et hereditas beato Stanislao permansit
Item sanctitatem probat diverse in-
firmitates sic contingit Reginaldo
hostiensi episcopo et cardinali tam
cum magister ... cum aliis
nunciis venisset roma pro
canonizatione beati Stanislai
et cum eius miracula et testimonia
vidisset iste cardinalis con-
sentire nolebat et statim
infirmatus fuit usque ad mor-
tem et misit nuncios ad pa-
pam ut eius confessionem au-
diret et eiceret omnes de camera
in qua iacebat ut de peccatis ad
confitendum cogitaret statim
venit ad eum beatus Stanislaus et ei
vigilanti ... vigilo
sum beatus Stanislaus et quare ad ista
... in ... peni-
tuit me hoc fecisse ut quia
... Stanislaus
... et sic
sanguis Stanislai ... sanguinis
et ... ostendens duo
ipse ... cum ... vidisset
... et sic subdita
... ad pe-
des eius rogare cepit ut pro
... si ... fuisset
sanatus et sic ... etiam
... ostendens ...
... ut ... eius
sanctitate viderunt omnes quod
de celo unum rubeum vexil-
lum ad ecclesiam descendit ...
... beatus Stanislaus ...
... ... statim sibi unum

altare construxerunt et uexil
lu[m] de testimoniis sic scitatis
in ciuitate remansit quidam
sacerdos et accidit ut duos
denarios ad suum sepulture
officium daret quos uidens quos
non habebat reddere Cui
sacerdos cetera inquit pro caritate
mea dimitte non habeo aliquid
denarium et cum misisset ma
num et quesiuisset duos denari
os quos cum et processionem ad
sepulcrum eius tum misisset
statim octo dies uixit Item
sacerdos artifex cum uxore sua
et paruulis qui in tantum pau
peres processit in Cracouiam
ad sancti beati sepulcrum. sed cum
esset in uia mortuus est
sed eius corpus portatis cum
pueris paruulis super humeros
processit. Sed dimittens
ut equum conducere et
cum fecisset accipiens pelle
eius super dorsum suspendit
processit per eos et subito
cum eius post eos hinniens
quod cum uidisset uxor. Tunc
scit quod equus uir uel filius eius
est. Cum ire cepta est inquit
quod uidi sanum inuenit post nos
nec portare pellem animi
gratia eos in uestigasset
et uellet pellem deponere per
nos in uia et sit reuersus cum equo
ad ciuitatem et coronam pre
uenit sic uirtus sanctis fuerat
equum in pelle inuestiit processio.

Elizabeth uxor
tua pariet tibi filium et uoca
bis nomen eius Johannem et multi in
natiuitate gaudebunt Luce primo.
Ista uerba fuerunt angeli Gabrielis
nomine ad Zachariam quere beati
Johannis quamquam magis nomine possunt
pro angelis innuitur natiui
tas ibi. Elizabeth uxor tua
pariet tibi filium Secundo eius cum
in firmat cum dicit Et uocabis
nomen eius Tercio eius sanctitate p
tatis in uirtutem dicit Et spiritu sancto re
plebitur adhuc Quarto fructu
sue natiuitatis ostendit cum dicit
Et multi in natiuitate eius gaudebunt.
Circa primum nota quod angelus annunciat
natiuitatem Johannis ostendit
cum maiores sunt inter quecumque sunt
natos quia inter mala sine de
fectus non est quis sanctior in sua na
tiuitate quoniam est quod peccator et in
mundus nascitur unde nec mundus
nocte et infans unius noctis
Quintus non nascitur filius ire sed
dicitur apostolus erant natura unde dicit
quod pueri omni sine baptismo moriuntur
Quum priuat eius in sancto deo in
castitate concepti sunt ut dicitur pro
Secundo quod sancto nascitur stultus
quia ignorans nascitur unde Prouerbiorum
Stultitia colligata est in cor
de pueri. Sed ita stulti sunt pueri
in principio quod pomo pomum
dicunt omnia trahunt unde non bo
num malum intelligunt Tercio
quod debilis et infirmus nascitur
unde secundum naturam non potest

sed signum eius ibi Regum xvii
ubi dicebat Saul ad Dauid non
uales resistere philisteo nam
puer es quod eum quod puer es
Quarto quod flens nascitur cuius
est omnibus quibus cantilena cantus
omnibus malis puer iste fuit in
munis natus quod primum nature
modus et scilicet pueri non sanctus fuit
quia natus unde quod debis de corpore
sed puer te fortem in uentre no
te et ante quam exires de uentre sanctificaui te
Secundo quod stultitiam et ignorantiam
natus est tamen prophetiam scripturam accipere
sine in uentre matris sue ex uirtute
et matrem eius cognouit et ipsum sic
unum de ducatu. Unde dicitur et
Celum et terra non dum uidit
Deus in uentre celi et terre creatorem
cognouit et eciam prius fuit sic
innumeris uirtutibus quod filius quem matres
debent quam lactauit. Tercio quod primum
debilis natus est fortis puer
sunt adhuc in tenellis annis et
puericia sit de eo cantatur ad
desertum iuit et istius puer
uirtutes fortitudinem nobis pro
nobis et palla deserti sunt
prosotis et pro fallia bestias
suut pro delicijs fuit locus
tibus pro uino aqua Deinde nos
hominem ut in illis tenemus non
qui eius diuitias secundum metitur
Si inimicus qui est ita tam
pulcher apparet et quod fuit eciam
in palla celestis Quarto quod
cantilena flentium quod cantat quos
quod nascitur iste puer non dum

natus gaudium fecit et exultat
unde Luce in Luca. Sed cum beata uirgo
uenisset salutare Elizabeth
matrem Johannis et salutasset ea
statim in uentre cepit puer plau
dere et exultare unde dixit Eliza
beth ad matrem domini scilicet beatam
uirginem Et unde hoc mihi quod mater domini
ueniat ad me. Ecce enim ut
facta est uox salutacionis tue
in auribus meis exultauit
in sanctus in gaudio in uentro meo Ipse
est ergo prophetia quod in puerperio usque
sunt potuit mater eius dicere usque
fecit in duobus Secundo imitatur
nomen eius quod Johannes quod interpretatur
gratia dei Hic erat nomen generoso
in fuit deo patri et filio et spiritui
sancto et uirgini marie et per deo
patri quod cum in uentre baptizauit
et spiritus sanctus nomen sibi inponit sed de
patri ipsum quod de fonte leuauit.
Tercio sanctus pater spiritualis fuit
unde ipse dicit Ad praesentiam meam Dominus
ab utero nomine me de uentre matris me
e et nomen meum iste filio quod eum
suum baptistam elegit Item
spiritui sancto quod sanctus magister esse
uoluit gratiam Christus eum debuit
predicare unde ipse dicit pro prophetam
Posuit os meum sicut quam
gladium acutum quod mihi accede
incidit iste gladius quando dice
bat Herodi Non licet tibi habere
uxorem fratris tui Quarto gloriosus
fuit uirgini marie quod ipsa uo
luit esse uetula ipsa enim
obstetrix fuit unde quando natus

fuit ipa cum de terra levavit
terra de similiter eius sanctitatem
cum dicitur Spiritu sancto replebitur
adhuc ex utero matris sue. Sing
sanctitas multiplex fuit. Habuit tes
timonium. Primo a deo patre qui no
minavit eum angelum meum Ma
lachie iii°. Ecce mitto angelum
meum et dicitur angelus ut notatur
supra angelica vita quam duxit
quia usque a tenera etate ad mortem per
mansit. Secundo a filio ut patet Matthei
xi°. Ubi cum Christus multiplicat
commendavit. Et dicit natos mu
lierum maior Johanne baptista. [illegible]
Jo [illegible]. Erat Johannes lucerna
ardens et lucens. ardens cari
tate. lucens per angelicam conversa
tionem. De qua dicitur [illegible]
dite quam sancta et angelica conversa
tio eius fuit qui nullum virtutis signum
ostendat [illegible] cum omnibus prelatis
estimabatur. Tertio testimonium habuit
a Spiritu sancto cum per prophetam suum dixit
Tu puer propheta altissimi voca
beris. Ab angelis [illegible] Erit
enim magnus coram domino vinum
et siceram non bibet. Vides Jo
hannem cum tante dignitatis esse
et quam tanta ad adeptus esset dignitatem
in Apocalypsi. Vidi in medio
septem candelabrorum aureorum
similem filio hominis vestitum po
dere et precinctum zona aurea
[illegible] septem candelabra aurea
designant [illegible] septem ordines sanctorum
in celo existentium. Sic dicitur beatus
[illegible] in medio istorum medius
Jo. bap. Nam dignus fuit

ut qui eius fuit filius [illegible] mater
etiam filius esset eius in gloria. fuit
igitur filius angelis per angelicam
conversationem cum patriarchis per fi
spiritualem [illegible] cum prophetis
per futurorum annunciationem cum apostolis
per fructuosam predicationem cum martiribus
per mortis acceptionem cum confessoribus
per carnis macerationem cum virginibus
per mundicie conservationem. Secundo notatur
sanctitas nativitatis eius ibi. Et multi
in nativitate eius gaudebunt. Et
primo gaudebunt patres quia eis
viam fecit ad regnum celorum de
monstrabat dicens penitentiam agite ap
propinquabit enim regnum celorum. Gaude
bat terra quia ea a maledictione libera
batur. Gaudebat deus quia [illegible]
legitimus nascebatur. Gaudebant illi
qui in lymbo erant quia eis nun
ciabat de adventu Christi per quem erat
liberatum [illegible] captivitate. Gaudebant
gaudebat eius pater quia [illegible]
loquelam restituit ut legitur in
historia scolastica. Cum autem
rex noles [illegible] cultum dei
[illegible] maior summos sacerdotes in
stituit de quibus unus erat Zacha
rias. Erat autem ipse et uxor eius
Elizabeth senes et absque liberis.
Cumque Zacharias templum ingressus
fuisset ut incensum poneret et multi
tudo foris expectaret apparuit ei
Gabriel angelus. Cum autem Zacha
rias in eius visione timeret ait
Ne timeas Zacharia quoniam ex
audita est oratio tua. Et ecce Eli
zabeth uxor tua pariet tibi
filium et vocabis nomen eius Jo. [illegible]
[illegible] cum [illegible] sum [illegible]

[illegible] et uxoris sterilitate dubitare
cepit et more iudeorum signum ab
eo querere cepit. Angelus autem [illegible]
quia verbis eius non credidit ipsum tan
tum [illegible] plaga cum percussit. Cum
autem Zacharias foris ad populum exis
set et cum fari minime videbant
cognoverunt ipsum in mente quod visionem
vidisset in templo. Completi autem
diebus ministerii sui rediit ad do
mum suam et concepit Elizabeth et
mensibus v. se occultavit quia
erubescebat quod in senectute conce
pisset. Cumque sexto mense beata maria
quia dominum iam conceperat venit ad
Elizabeth congratulans ei quod filium
esset paritura. Et cum eam salutasset
beatus Jo. iam Spiritu sancto plenus sensit
filium dei venire ad se et pre nimio
gaudio in utero matris exultavit.
Remansit autem beata virgo cum cogna
ta sua tribus mensibus ministrans ei
[illegible] priorum manibus suis de
terra levavit et tunc statim apertum
est os patris sui et clare cepit
[illegible] dominus deus [illegible] quia vi
[illegible] replevit et sic congratulati sunt
omnes vicini eius. Congratulabantur
ei et dicebant. Quis putas
puer iste erit et quia totum mundum
letificavit sua nativitate [illegible]
eius etiam nativitatem celebrare statuit
[illegible] eius matris

Tibi dabo claves regni ce
lorum. Sicut cunctis notum est [illegible]
in titulis regni celorum per petrum [illegible]
marum [illegible] [illegible] fuit to
tum [illegible] fuit clausus
et serratus. Sed hanc clausuram

[illegible] sua passione re
seravit [illegible] per petrum
mortale in titulo regni celestis
clausit et sedet. etiam habuit da
[illegible] noles [illegible]
dominum. Apponebat [illegible] petro et
suis sequacibus contulit claves
regni celorum quibus [illegible]
clausas possit aperire [illegible]
et [illegible] in verbis predictis
Tibi dabo claves regni celorum. Quibus
tu possit novare. Primo beati petri
sanctitas. Secundo [illegible]
[illegible] in mesitas [illegible]
quod sanctitas beati petri appareret
[illegible] quod omnia que habuit propter Christi
nomine reliquit ut legitur. [illegible]
[illegible] ambulavit [illegible] mare
vocavit eum et simul fratrem
[illegible] per me [illegible] nos [illegible]
[illegible] [illegible] statim relictis
omnibus secuti sunt dominum. Certe
[illegible] dicere quod reliquit et
uxorem et parentes et domum
et substantiam et [illegible] mediatrix
usque ad mortem magnam quam
[illegible] et [illegible] fecit beatus petrus
et [illegible] dicebat
beatus petrus ad dominum. Et nos
reliquimus omnia et secuti sumus
te quid ergo erit nobis [illegible] sanctitas
eius apparet in magna dulcore
quam habuit ad [illegible] [illegible]
[illegible] semper [illegible] portabat
bat in manu quo tercebro
flentes oculos detergebat. [illegible]
[illegible] dulcis allocutionis memor
fuit et [illegible] pre nimia
animi dulcedine lacrimas
continere non poterat. [illegible] etiam

culpa negationis ad memoriam
revocabat ubertim lacrimas
emittebat unde adeo in consue-
tudine fuit flere ut eius fa-
cies tota adusta lacrimis
videbatur. Iste sanctitas eius
apparet in magna devotione
que fuit ad christum unde legitur de
eo quod audito in nocte gal-
li cantu surgebat ad oratio-
nem et tunc lacrimis multis ad
deum orabat. Iste sanctitas eius
apparet multum quia multa pro christo
sustinuit et ad ultimum mor-
tem pro christo sustinuit unde legitur
de eo quod persecutionem incarcera-
tus fuit et ibidem fame et
frigore afflictus. eductus autem
per angelum de carcere per manda-
tum cum aliis apostolis ad statuam
flagellatus fuit unde legitur
quod eis ibant apostoli gaudentes
a conspectu concilii quoniam
digni sunt pro nomine ihesu contumeliam pati
ad ultimum autem et mortem
unde legitur quod ille tempore quo beatus
petrus predicabat erat quidam
magnus nomine symo in urbe
qui se deum faciebat ita quod
multos ad suum errorem
seducebat quod beatus petrus
perspiciens sua maleficia
detegebat et sua disputa-
tione eum confundebat. Ille
videns quod beato petro non posset
resistere romam pervenit et
in arte sua neronem imperatorem

et multos alios ad errorem suum
perduxit quod cum pro deo colebatur
Unde ait quidam inter dixit ad ne-
ronem ut scias imperator me
verum deum esse iube me decol-
lari et die tertia resurgam. Pre-
cepit ergo nero carnifici ut ipsum
decollaret. Qui cum putabat
se decollare symonem decol-
lavit arietem. Symo autem
arte magica illesus evasit
et arietis membra colli-
gens ea abscondit et se tribus
diebus occultavit. Die autem tertia
ostendit se neroni dicens fac san-
guinem meum qui effusus est exter-
gi. Ecce enim ego qui decollatus fueram
sicut promisi die tertia resurrexi
Unde Nero videns obstupuit
et ipsum verum deum esse putavit.
Petrus autem ad neronem acces-
sit et eius maleficia omnia
detegebat. Unde cum symo finxit
ausus se iactare quod posset
mortuos suscitare et accidit
quod quidam iuvenis moreretur. Vo-
catis ergo petro et symone
sententia dixerunt quod qui non posset
mortuum suscitare occideretur.
Symon vero per suas incanta-
tiones fecit quod defunctus instar
esset capud agitare. Videntes omnes
volebant petrum lapida-
re. Petrus autem dixit si vivit
surgat et ambulet et loquatur
alioquin sciatis fantasma
esse. Deprehensus symo a senatu

Ita quod cum stetisset puer im-
mobilis permansit. Petrus autem
a longe stans dixit in nomine
ihesu christi adolescens tibi dico surge
et statim vivus surrexit et am-
bulavit. Tunc cum symonem
lapidare vellent ait petrus
Nolite quia ut sciatis malum
pro malo reddere. Symo autem
tunc abscedit et noluit recipere.
Tunc dixit nero vos seduc-
tores estis. Symo nero dixit
e. Tunc ait petrus tamquam
vos cuiusdam sathane quem ei
fratribus ut eum cum permittat
et continuo symon corruit
confractis cruribus exspiravit.
Iudices autem nero dolens se
talem virum perdidisse contra
beata sua iussit sanctum petrum
crucifigi. Beatum vero paulum qui
erat civis romanus capite
truncari. Tunc magister petrus paulus
lupus pro te cum fundentur
cursus et pastor omnium christi
petrus autem ad paulum vade
in pace predicator fidelium me-
diator et dux salutis iustorum
et sanctus petrus versis pedibus in
cruce est. Paulus autem qui fuit
civis romanus decollatus
fuit. Tunc beatus qui astabat vi-
dit angelos astantes cum
coronis de floribus rosarum et
liliorum manibus eorum coronan-
tes. Tunc dyonisius discipu-
lus pauli vidit eos tenentes

se per manus in urbe intrantes
indutos vestibus luminosis
et coronis coronatos et sic pro-
sanctitas beati petri. Quoniam nos
vos largitas in christo quod dicit dabo
christi quod non magna christi
liberalitas quod illum quem enim
negavit principem mundi con-
stituit. Contulit autem christi
petro potentiam sapientiam et
bonitatem. Potentiam autem sua
ostendit miracula que fecit unde
legitur de eo quod cum ibat pali-
am civitates omnes quos habebant
infirmos ponebat eos in
plateis et quicumque umbra cor-
poris sui tangebat curabatur.
Item et super mare siccis pe-
dibus ambulavit ipse et mor-
tuos suscitavit unde cum
quidam nomine duos discipuli
plus suis missi ad petrum
dixit. Qui autem xxx diebus mis-
set unus eorum defunctus est alter
vero ad petrum rediit et quod
acciderat nunciavit ille quod
esset beatus martinianus. Tunc
beatus petrus baculum suum ei
tradidit ut super defunctum po-
neret. Quod cum fecisset ille qui
iam defunctus xl diebus iacuit
continuo surrexit. Item tabita
suscitavit unde legitur in actu
apostolorum et quedam nomine tabita
que erat plena operibus bonis et
elemosinis et patribus et quod consue-
bat vestes pauperum. Cum
mortua fuisset miserunt

discipuli ad beatum petrum qui erat
in alia civitate ut veniret ad
eos quia cum necessitas contristetur
omnes principes et rogantes
contribulati et compassus est
eis oravit petrus dixit Tha-
bita in nomine domini surge et statim
surrexit. Item dicitur eius sapiencia
quia mediante tria milia hominum
convertit in sola predicacione eius
et sapiencia apparet in initium ma-
gisterii et sapiencie iste ani-
mas nolens esse in colle-
gio iustorum vendidit agrum
et immediate posuit ad pe-
des apostolorum media precium
gratias contra moysen quod fa-
ti petrus convertit in spiritu cuius
Tunc fuisti de precio agri
non es inventus fraudibus sed de-
cidistis ipse quia verba tenendo
ad pedes apostoli et gespirat
sed non sine solum tamen
sapiencia contendebat sapiens
omnium et omnium mundi phi-
losophorum. Tercio non in me
ritis quia non cum dicit claves
regni celorum quale dominum
non dicit claves dabo tibi
unius tellurem vel unius the-
sauri sed totius domini mei
ut ad te pertineat claude-
re et aperire quatenus sicut
omnibus gratia volueris. Et non
quia beatus petrus aperit regnum
celorum vel omnibus hominibus. Item
pulso in noctibus quantum
sancto xpo baptizato aperti sunt celi.

Item omnia xpo relinquentibus sunt beati
pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum
celorum. In cuius figura orationem celi
patuerunt et lazaro mendico.
Item xpo patientibus. In cuius figura
Stephanus vidit celos apertos.
Item castis sine virginibus. In cuius
figura Johanni celi fuerunt reserati.
Item fuit in quo in spiritu dominico die. Item
penitentibus et ad xxxiii quoniam non
ventilibus. In cuius figura paulus
raptus fuit in celum. Sed dixit quo
in quo sibi regne et fecimus eius
regno dei.

Dedi te in lucem gentium ysaie.
Ista verba dicit dominus ad beatum
Paulum. In quibus tamen possunt
notare quod divina bonitas divi-
ni pauli dignitas. Tercio sua ui-
litas. Circa primum notandum quod divina
bonitas multum apparet quod tale
donum noluit dare nisi sibi beatum
Paulum. Respiciens ei dedit
quod tale donum dedit peccatoribus
in solacium sedentibus in tenebris
lux in sedentibus in tenebris
nam est omnibus animus peccator
desperabit de venia cum videt de
lupo factum agnum et de magno
angelum. Circa primum notandum quod
beatus paulus luci comparatur quod
ipso quod lux inter omnes creaturas
est dignissima sicut inter lux
beatus Paulus inter omnes sanctos
est dignissimus et in apostolus eius mag-
nam dignitatem designavit notatur
cum terrestre angelum quod in tra
mediti intres dixit angelum

virtuti. Item notatur cum hominem celeste
ymagine dignitatis tuba medi-
atur tuba sic predicacionis totum
mundum replevit. Ubi non posset p-
dicare non potuit ibi epistolas su-
as mittebat. Certe dignissimus fuit
quod per xiiii dictum in sanctus fuit cuius
gloriant cum fuerit parisius ubi
sunt homines magni. Et ibi studiant
doctores et lectores reputantur. Sed
paulus doctor est omnibus quia non pa-
risius sed in tertio celo primum dedit
et quia in scola angelorum doctus
fuit. Secundo luci comparatur quia sicut
lux fugat tenebras sic ipse
fugavit tenebras infideles in
demones. Unde legitur de eo quod quedam
desperatus laqueum sibi parabat nec
in beati pauli in nocte sit di-
cebat sancte paule adiuva
me. Et cum affuit quedam umbra
sordida hortans eum atque dicens
O a bone vir age quod agis
moras ne feceris et sic parans
laqueum sic dixit. Ecce paule
adiuva me. Expedito tamen
laqueo affuit alia umbra tamquam
hominis dicens ei. Effuge miser
quia paulus notatus venit. Tunc
sordida umbra evanuit et ho-
mo se rediens et laqueum de se
piciens penitentiam egit. Tercio compa-
ratur. Tercia sic lux mundissima
est. Unde lux licet tangat lutum
vel aliquid immundum non ideo macu-
latur quod mundissima est. Sic et ita
lux beatus paulus fuit mundis-
simus quia virginitate usque ad
mortem conservavit. Et sic patuit

in morte eius. Unde legitur de eo quod
cum esset rome multos ad fi-
dem xpi convertebat. Audiens
nero dixit. Paule tu mi-
lites meos subtrahis et tu
eos colligis. Cui paulus
non solum de tuo angulo mi-
lites collegi sed etiam de toto
mundo. Cum nobis rex celestis do-
nativa que numquam deficiet lar-
gietur. Sed audiens nero ira
succensus est. Nero in tan-
tum quod omnes milites quos paulus
convertit misit et illum paulum
non decollari. Eodem paulus
vivit pro vero modico tempore pa-
tior sed nimia crudelitas magna
xpo. Huius dictis ducebatur ad
supplicium et in porta civitatis
occurrit ei plautilla discipula
eius que flens suis orationibus
commendavit. Cui paulus commo-
dari velum quod capiti suum te-
gis. Et per quem modum sic se dedit
Cum autem ad locum venisset versus
ad orientem manibus in celum
expansis cum lacrimis ora-
vit et signans suum pectus
et frontem signo crucis dixit
Domine ihesu xpe in manus tuas
commendo spiritum meum. Et cum precitate
gratias carnifices caput eius quo
ipso ictu beatus paulus ex-
pirit uelum et colligens
sanguinem suum in velum et ob-
volvit et reddidit illud femine
caput a corpore resiliens clara
voce ihesu xpe nomine resonavit
unit qui in nostro mortem dul-

cessimus constiteat de eius
vacans volumen in testimonium sue
passionis indicie unda lactis
usque ad vestimenta militis pro-
siluit et postea sanguis ef-
fluxit. In aere etiam lux imme-
nsa emicuit in testimonium quia
fuit datus in luce omnium apostolorum.
Cumque reversi fuissent carnifices oc-
currit eis Plautilla dicens: ubi
dimisisti magistrum meum Pau-
lum? Respondit miles: cum socio suo
Petro iacet extra civitatem
in valle et velo tuo vela-
ta est facies eius. Respondit: Ecce
duo intraverunt Petrus et Paulus
induti veste preclara et co-
ronas fulgentes habebant in
capitibus suis, et protulit ve-
lum sanguine cruentatum, propter quod
plures credebant et facti sunt
christiani. Audiens vero quod con-
tigit expavit vehementer
et cum philosophis et amicis suis tractare
cepit. Dum autem talia loqueretur
venit Paulus ianuis clausis
et ante Cesarem stans ait: Cesar
miser ecce Paulus eterni regis
miles vel vivit, crede quod non
sum mortuus sed vivus. Sed
tu miser eterna morte mo-
rieris quia sanctos dei in-
iuste interfecisti. Et his dictis
disparuit, et sic prae timore
to Nero quasi linguis nobilitas
sibi ... magis ...
fuit ... lucis quia revera
ipse qui ambulabat in tene-
bris vidit lucem magnam.

in tenebris vitiorum et errorum et
multorum malorum non potuit
ad ista veritatis venire. Si plures
de predictis ipse illuminavit contempla-
tur tribus modis iudiciis ... gentes
verbis predicationibus ... de eo ...
... usque ad horam ...
dici labore manuum insistebat
et plenum usque ad noctem predica-
tionem perficiebat. Residuum temporis
contemplationi et orationi satis vacuum
fuit. Item illuminabat gentes
exemplis. Tota vita eius exempla-
ris fuit. Item illuminavit mira-
culis quae insigniter ... Dionysius
scribit: Cum enim quidam ... fo-
vea ... inde ...
et caput Pauli cum aliis pecca-
tis ... fuisset, quidam
pastor illud in virga sua leva-
vit et in medio ... eius
in palo fixit. Vidit autem per tres
noctes super predictum caput
lucem ineffabilem fulgere. Cum
ipse episcopo et populo nuntiasset, dixe-
runt: vere hoc est caput Pauli.
Descendens igitur episcopus cum omni
populo caput illud secum detu-
lerunt et in quadam mensa aurea
illud ponentes corpori coniungere
Pauli temptantes. Quibus
episcopus dixit: Vos scimus quia
multi fideles occisi sunt et
eorum capita in una fovea
sunt proiecta. Unde dubito illud
caput corpore Pauli coniungere.
Sed caput hoc ad pedes corporis

ponamus et deinde oremus si caput
est eius convertatur et corpori coniungatur.
Quod cum omnibus placuisset caput
Pauli ad pedes posuerunt,
et cunctis orantibus et stu-
pentibus corpus se vertit et in loco
suo capiti se iunxit et sic omnes
deum benedixerunt, et sic esse corpus
Pauli noscitur et caput cognoscitur.

Simile est
regnum celorum thesauro ab-
scondito in agro. Ecce in his verbis
regnum celorum comparatur abscondito
primo autem thesauro, scilicet virgini-
tati, quam quidem beata Margare-
tha. Enim regnum celorum est thesau-
rus ut ipse dicit: est iusta pe-
cunia in auro et argento et la-
pidibus preciosis. Quinto autem thesau-
rus comparatur virginitati propter sa-
pientiam, primo propter claritatem, quia sicut thesau-
rus claus in vase sic virginitas in
mente virginum et in carne virgines
intelligitur. Prima autem virginitas
est in precioso thesauro in viola-
ta mente et corpore. Secundo
propter preciositatem, quia sicut thesaurus
preciosus est sic preciosa virginitas
virtus est pro sancta ... diu
... in ... statu ... si huius
altior est status virginum ... sum
... comparatur pluribus di-
vitiis argento ... et auro
... ac ... confracti ...
... nomini ...
... et ... in ...
... virginum ...

... quia sicut thesaurus nihil
in ... virgines
... et virgines ...
... quod nihil ... virginibus
virginibus ... ut beata Mar-
garetha, cuius hodie festum
colimus, virgo fuit. De ea dicitur: fuit
filia Theodosii principis gen-
tilium, que instinctu spiritus sancti bap-
tizata fuit et thesaurum virgini-
tatis nomini celesti abscondit
et Christo ... Hoc fuit ei pri-
mum odiosa quod nutrix eius
... ea in omni discipli-
na ... Cum autem quin-
decim annorum esset ac-
cidisset et cum aliis virginibus
oves sue nutricis custodiret,
prefectus Olibrius iter faciens
et puellam tam speciosam
consideraret in eius amore ex-
arsit et famulos ad eam misit
dicens: Ite et ad dominationem eam adduci-
te ut eam in uxorem accipiam.
Cum autem stetisset de genere
de nomine et de religione interro-
gavit. Illa autem respondit se genere
nobilem, nomine Margaretham,
religione christianam. Cui Oli-
brius: Illa duo tibi conveniunt
quod et nobilis es et
Margaretha pulcherrima probaris,
sed tertium non convenit ut
puella tam nobilis et tam
pulchra deum habeat crucifixum. Cui
ait Margaretha: cum sponte pro re-
demptione nostra crucifixum asserit

quod ut in celum eum nunc affir-
mas. Quam statim prefectus eam in car-
cerem iussit. Sequenti autem die
dixit ei prefectus: Margaretha,
miserere pulchritudini tue et in
consentias ut uxor mea sis
et deos meos adores. Cui
illa: Vade. Illum adoro quem
terra contremescit et omnes timeant
creature illum etc. Sed ita dilexi ele-
gi et meam virginitatem nomi-
ni. Cui prefectus: Nisi mihi consentias
corpus tuum faciam laniari. Cui
illa: Christus semetipsum in mortem tra-
didit et ego pro ipso mori sum parata.
Tunc prefectus iussit eam in eculeo
suspendi et ita crudeliter la-
niari quod sanguis eius de corpore
tanquam de fonte effluxit. Flebant
autem qui ibi aderant dicentes:
O Margaretha, dolemus de te
quia corpus tuum videmus tam
crudeliter laniari. Cui prefectus:
O qualem amisisti pulchritudinem.
Vive ut consentias sunt mi-
nis. O male consiliarii recedi-
te, nam corporis cruciatio est anime
salvatio. Dixitque ad prefectum:
Impudens canis et insatiabi-
lis leo, si in carne potestatem
habes, sed animam Christus reservat. Pre-
fectus autem faciem suam clamide
cooperiebat ne tantam
sanguinis effusionem videret. Dein-
de fecit eam deponi et in carcerem
mitti. Ubi cum esset, Dominum oravit
ut sibi ostenderet hostem suum
cum quo ea pugnavit visibiliter,

et ecce ei draco magnus apparuit
ipsam quam protinus deglutivit. Sed
ipsa se crucis munimine signavit prius
draco crepuit et ipsa illesa exivit.
Dyabolus iterum ut eam decipere sedu-
cere posset in speciem hominis se mutavit.
Tunc illa comprehendens eum se ad
terram proiecit et super cervicem eius
calcans ait: Fuge te, superbe
demon, sub pedibus femine. Demon
autem clamare cepit: O beata Margareta,
superatus sum. Illa autem cum quesi-
vit sibi diceret cur christianos in-
tam temptaret. Cui ille: Naturaliter
sibi esse odium contra homines virtuosos
quod videt eos ad illum locum ascen-
dere quem ipse amisit, quem nos eum
recuperare non possit. Tunc virgo
virgo levavit pedem dicens: Fuge, et
demon evanuit. Sequenti die iu-
dici presentatur et sacrificare contempnens
comburitur corpus eius facibus ardentibus.
Deinde in doleum plenum
aqua imponitur ut commutatione
tormentorum acrius doleret.
Sed subito terra contremuit et virgo
illesa egreditur. Tunc v milia
virorum in Dominum crediderunt qui
pro nomine Christi decollati sunt. Prefectus
autem timens ne alii converterentur beatam
virginem decollari precepit. Illa
autem petito orandi spacio et
pro se et pro suis persecutoribus et
pro eius memoriam agentibus et pro invo-
cantibus oravit addens ut quecumque
in partu periclitans se invocaret
illesam prolem emitteret. Facta est
vox de celo se in suis petitionibus

exauditam. Surgens ab oratione
dixit spiculatori: Frater, accipe
gladium tuum et percute me. Ille
percutiens uno ictu amputavit
caput eius, et sic coronam martirii ac-
cepit. Et sic patet quod multos habuit
impugnatores, scilicet et dicte Oli-
brium et homines eius et demones
et tandem mortem sustinuit
et sic ibi ut thesaurum virgi-
nitatis conservaret, pro quo nunc
in regno celorum. Rogemus Dominum
ut ipse nos perducat ad regnum
celorum.

Magd.

Convertisti planctum meum
in gaudium mihi etc. Si illa sint
prolata, sed beate Marie Mag-
dalene possunt convenire in
quibus duo tanguntur: primo luctus
Marie Magdalene, secundo conversio
de luctu. Tunc sine ploratus
beate Marie Magdalene. Nota in eius
persona consideratione fuit aliquando
eius persona quod fuit consilium se-
cundum beati Pauli qui dicit:
Sicut exhibuistis membra vestra
servire immundicie ad iniquitatem
ad iniquitatem, ita nunc exhibete ea servire
iusticie in sanctificationem. Et sic fecit
ista. Et primo dico quod fuit
notoria: fuit enim publica peccatrix
et non tantum fuit publica quod
ita quod proprium nomen amiserat
sed ab omnibus appellabatur
peccatrix. Et ideo quia publica fuit
... et dicebat Christus in ...
... fecit sicut ...
et ideo quod publica fuit multum
... malum dedit et ideo etiam

ut omnibus bonum exemplum daret
publice, quia fuit ...
Christus in ... ad convi-
vium et multi homines erant
ibi, non erubuit eos, sed
statim venit et stetit inter
eos querens gratiam salvatoris.
Secundo nota eius salubris con-
fessio, quia sicut in statu pecca-
ti nullum erubescebat, sic
etiam in statu confessionis nullum
erubescebat. Sed veniens
ad Christum stetit retro cum
diceret illud ei dicens: Domine
de quo meus ... faciam
meam levare ad te quia multi-
plicate sunt iniquitates mee.
Tertio nota eius magna humilia-
tio, quia nota nichil quod stabat
secus pedes, non ad caput, multum
humiliabat se, quia magnum
peccatum infinitum cognoscebat
... quod in ... fuit que non
... in ... et ... de
... fuit. Quarto nota eius
lacrimosa contritio, sicut oculis
multa conspiciat, multa mala
videat, sic etiam oculis satis
fecit, quia in eis flevit quod
pedes Christi lavit et se per
te lacrimarum extinxit in se
ignem ... et in pectus ...
... fuit ignis spiritus sancti ...
... quo sedit
Dominus ... in ipsa facta ...
extinxit et facta non ...
... Quinto nota eius humilis

satisfaciendo ut sicut omnibus suis
sensibus fuit sic et omnibus suis
satisfecerit. Unde in Bethania
se potuit quia nobilis et
dives erat si noluisset. Sed
quia omnibus culpa confecerat o-
mnibus et contegebat. Propter
erat superbe solita erat et
in disciplina processerat
in ore satisfecit quia fuit
osculata pedes domini et toto
corpore prostravit et ibi et toto
corde fuit prostrata iacebat
querendo dei misericordiam. Sic quod eius
post luctus sine ploratus eius
conversione. Dominus recessit domini corpo-
rali et spiritualiter ubi quod dixit
ei remittuntur tibi peccata tua. Et
te gaudium quod quoniam gaudium
fuit potuit post ubi de
magnum quia ibi fuit filia
dyaboli iam erat filia dei. Ante
fuit filia mortis eterne iam
erat filia vite eterne. Tertio
post eius conversionem perfecte. Maria
non solum tunc audivit sed etiam
post remissionem peccatorum usque ad
finem vite sue consummavit
primam certe perhibet ubi legitur. Decem
Sed post ascensionem domini in asp-
rimum heremum intravit et in
loco angelicis manibus parato
xxx annis habitavit incognita
fuit permansit in quo loco nec
aqua nec arbores nec
herbe erant ut constaret ma-
nifeste quia Christus eam non terre-
nis sed celestibus cibis dispo-
nit saciari. Cotidie autem die vii
horis canonicis ab angelis
sublevatur in aera et celestes
cantus suis auribus audiebat
unde singulis diebus suis dapibus
saciata et per eosdem angelos
revocata corporalibus alimentis nullatenus
indigebat. Quidam sacerdos quidam
solitariam vitam agere cupiens
ad xii stadia loco eidem con-
tiguam sibi cellam collocavit
unde quadam die vidit quod
beatam virginem Mariam Magdalenam an-
geli in ethera sublevabant. Volens
igitur sacerdos huius visionis veri-
tatem cognoscere ibidem accessit
sed cum ad iactum lapidis
iactum iam venisset ultra acce-
dere non potuit. Et invocato
Christi nomine clamavit adiuro te per
dominum ut si homo es vel aliqua
rationalis creatura que in illa spe-
lunca iaces ut michi verbum dicas. Cui
Maria Magdalena dixit accede pro-
pius et dicta tibi. Cui ille
venisset ait ei Audivisti conver-
sationem Marie Magdalene illa famosissima
peccatrix que pedes salvatoris
lacrimis lavit ... sacerdos
in plus quam xxx annis sunt
quod hic fuit. Ego sum ipsa
etc. que per xxx annos isto
loco incognita mansit et
sicut heri vidisti sic singulis
diebus tantis angelicis corpo-
ribus auribus audire permissa
sum. Nunc autem revelatum m-
ichi quod post hoc seculo migratura sum
beatum Maximinum ad eam et
eis hec ipsum in tunica. Post hec die domi-
nico tempore quo ad matutinum
surgere consueverit oratorium solus
ingrediatur et me illic per ange-
licum ministerium inveniet. Sacerdos
autem beatum Maximinum adiit et
ei omnia predicta enarravit.
Ille autem repletus gaudio
oratorium ut iussus fuerat so-
lus est ingressus vidit Mariam
in choro stantem. Erat autem
spiritum duorum cubitorum ele-
vata dextra in medio ange-
lorum stans et extensis ma-
nibus ad deum orabat. Cum autem ad
eam accedere non auderet dixit
ei accede huc pater et ne
fugias filiam tuam. Et acce-
dens vidit vultum eius sicut
solem splendere. Et tunc ab episcopo
corpus Christi cum lacrimis suscepit
deinde ante altare prostrata
anima de corpore exivit post
cuius exitum tantus odor ibidem
sit in ecclesia ut per vii dies se-
tiretur. Et sic corpus honorifice
est sepultum et sic luctus pu-
tis vite cursus est in gaudium
eterne vite commutatus. Nunc in ma-
teriam tamen in vita quod post mor-
tem clarvit per quod de eius
sanctitate audivit qui in vita at
eius viderat principi filium ab
impetravit. Sed legitur. Ecce
post passionem domini in anno
xiiii cum iudei Stephanum
occidissent et ceteros discipulos
a suis finibus eiecissent. Erat
autem tunc temporibus beatus Maximinus
cum beato Petro Maria Magdalena
commendata fuerat unum in diver-
sitate quod ipsa sibi pro predicanda
ipsis cum beato Maximino et
sancto Celidonio quod ipsis illumina-
vit et aliis christianis navem
imponentes et mari miserunt
sine omni gubernaculo unde dei
ministerio Marsiliam adve-
nerunt. Cum autem Maria vi-
deret populum ad immolandum
ydolis confluere surgens
vultu placido aliorum corpore re-
vocavit ... eis constanter
predicavit. Post hec advenit
princeps illius ut pro
habenda prole ymolaret.
Cui Maria Christum predicans
sacrificia dissuasit. Cui prin-
ceps dixit: putas quod possis
unde fidem quam predicas. Cui
illa paratam ... mirabilis
in predicatione sancti Petri qui
Rome residet. Cui iterum
princeps: parati sumus tibi
credere si ab eo quem predicas
nobis filium impetrabis. Tunc
ipsa pro eis oravit et mulier
concepit. Tunc princeps cepit
velle ad sanctum Petrum proficis-
ci ut probaret sic Maria pre-
dixerat de ipso quod si verus
sic se haberet. Cui dixit uxor
tecum nolo due ad sanctum

petru(m) p(er)ficisti cuius est
corp(us) h(ic) i(n) omnibus signis tuis n(on)
poterit re eas d(omi)na si ma
i(m)pediet n(ost)ra(m) g(ra)ua (con)tende
tes p(er)ficisti repe(r)iu(n)t relinq(ue)n
tes u(irum) i(n) custodia magna
et tu i(n) mari mul(ie)r eet p(er)
timesce(n)s (con)sp(ir)auit v(ir)atu(s)
q(ue) puer exea palpitant
(et) mamillas q(ue)rebat d(omin)us
u(er)o les surge(n)te(m) notes kanne
tables. Tu(n)c dux exclamat
heu heu ego miser quid
faciam. Feli(citatem) q(ua)re desidera(ui)
(et) uxo(re)m cu(m) filio p(er)didi. Nam
te ac clamabant dicentes ut
mac(ula) (con)ficia(m) ne i(n) sic pere
mus. Si m(ihi) n(on) vult(is) p(er)de(re)
dux ait salte(m) p(er) tr(a)si(tu)m
lo et sic p(ro) m(e) illa(m) cu(m) m(ihi) re
sup(er) quanda(m) spelunca(m) po
suerunt. Dux n(on) ey cla(m)ui
de cu(m) p(er)plo (et) cepit (et) na
ue (con)scendit. Cu(m)q(ue) ad s(an)c(tu)m
petru(m) venisse(t) petrus ei ob
uius fuit qui iusso signo
crucis q(uo)s eet (et) vnde su(s)ci
tat. (et) i(ste) o(mn)ia sibi p(er) ordi
ne enarrauit. Cui petrus
pax t(ibi). Ben(e) venisti et uti
(con)silio c(on)c(re)didisti. Nec moleste
ferens si uxor tua dormit
et puer tu(us) cu(m) ea q(ui)euit. Cui
dux(it) eu(m) ad o(mn)ia loca i(n) q(ui)b(us)
x(ristu)s passus fuit. Cu(m)q(ue) de fide
i(n)struxisse(t) naue(m) (con)scendit
et d(omi)no mitu(m) ad corp(us)

uxo(r) sis p(er)ueit (et) puer(o)s viui
inueit. Tu(n)c tra(n)siens ait. O bea
ta maria q(ue) felix eens. si mi(hi) res
p(ro)uac(ti) (et) me(us) rep(ar)aret. Sed
n(on) et vivat credo q(uod) tu que
puero(s) duob(us) annis resuscitasti
potes m(ihi) uxore(m) p(ro)ib(us) resuscita
re. Dixit uba m(ihi) resp(ond)it
d(omi)n(u)s ... b(ea)ta ma
ria q(ui) m(ihi) (fu)it ... sum
misti. Quo audito dux ait
v(ir) nec uxor mea. Cu(m)
illa vino et mit de p(er)egrina
tioe sic et tu ueio (et) sic b(ea)t(us)
petrus duxit te s(er)u(i) (et) maria
magd(alena) o(mn)ia q(uae) uidisti m(ihi)
ondit. Cui ille accepta uxore
(et) puero cu(m) gaudio ad p(ro)uincia(m)
uenit (et) i(n)uenit Marie(m) magd(alenam)
p(re)dicante(m) (et) ei o(mn)ia q(uae) acciderant
narrauit. Cu(m) i(n) ante et i(n)
tra sua o(mn)ia ydola destrue(n)tes
multas eccl(es)ias (con)struxe(run)t. Nam tales
q(ue)dam i(n) singulis ... b(ea)t(e)
ma(rie) venire (con)sueu(er)at i(n) p(er)sone
d(omi)ni ... portaret
et male m(ihi) obiret. tur d(e)
notu(m) sum mori sine (con)fessio(n)e
p(ro)misisse. Cui subito q(ui) de sup(er)
t(er)ra e(ss)et sumergi (et) sacre(m)(en)t(a) ad se
notaru(m) p(ro)p(ter) tu(us) deuote (con)
fessus fuisse(t) et corp(us) x(risti) recepisse(t)
i(n) pace q(ui)euit.

Jacob(us) dic(itu)r esse(n)t ac odio
s(un)t u(er)ba ita legu(n)t(ur) de
Jacob(o) (et) esau. Unu(m) possu(n)t
exponi de b(ea)to Jacobo d(icitu)r ut

ut p(er) Jacob(um) intellig(atur) Jacobus
Esau herodes. Et sic Jacob(us)
p(er)secut(us) fuit ab esau. Sic
b(ea)t(us) Jacob(us) p(er)secut(us) et morte
passus e(st) ab herode et sic i(n) v(er)b(is)
istis que possu(n)t de duob(us) p(ri)o
q(ua)r(e) x(ristu)s dilex(it) b(ea)tu(m) Jacobu(m). S(ecund)o
que fuit signa dilect(i)o(n)is q(uam) x(ristu)s
b(ea)to Jacobo ostend(i)t. Circa p(ri)mu(m)
q(uod) x(ristu)s b(ea)tu(m) Jacobu(m) dilex(it) p(ro)p(ter)
ea. P(ri)mo p(ro)p(ter) ei(us) mu(n)ditia(m) q(uam)
(con)s(er)uauit usq(ue) ad morte(m) (et) io
signu(m) fuit p(er)fect(i)o(n)i(s) eminen
tie. Cuius iohes vid(i)t i(n) ap(o)c(alipsi). q(ui)
uestit(us) fuit niue (et) o(mn)i lapide
p(re)cioso ornat(us) (et) un(us) pulcher
ri(m)us rex sedebat sup(er) eu(m). Per
eu(m) albu(m) signat(ur) alba (et) mu(n)dissima
vita (et) tua b(ea)ti Ja(cobi) i(n) q(uo) x(ristu)s sedet
q(ui)a rex regu(m) ... vita s(an)c(t)i
b(ea)ti Jacobi resplendebat (et) sedebat
p(ro)p(ter) q(uo)d Ita x(ristu)s i(n) mu(n)dis cordib(us)
q(ui)esce(re) solet et io ad(e)o m(u)n
dissim(us) mu(n)d(u)s elegerat. Item
dilex(it) eu(m) s(ecund)o p(ro)p(ter) ei(us) obedie(n)tia(m)
q(uam) tu(n)c x(ristu)s eu(m) (et) fr(atr)em s(uu)m io
h(ann)e(m) uocasse(t) stati(m) relictis re
tib(us) (et) p(at)re (et) o(mn)ib(us) q(uae) h(ab)ebant
secuti su(n)t x(risto)m. q(uia) ut obedia
n(ost)ra faciat deo dilect(u)m p(er) h(oc)
dic(itu)r. Dilexi te mag(is) (et) p(ro)ua(s)ti
v(er)bu(m) p(at)ris. Et io i(n) p(re)ceptu(m) de
obedie(n)tia h(abe)t firmauit. Un(de) l(egitu)r
i(n) actib(us) ap(osto)lor(um). Cu(m) iudei
venissent ad i(n)si(m)ul ap(osto)los ut
(con)p(re)henderent eos dixit b(ea)t(us)
Jacob(us) Oportet obedire deo

q(ua)m ho(min)ib(us). T(er)cio dilex(it) eu(m)
p(ro)p(ter) ei(us) (con)stantia(m) q(uia) x(ristu)m
usq(ue) ad morte(m) dilex(it) et
i(n) t(er)ra dilex(it) q(ui) n(ec) p(er) tormenta
n(ec) p(er) u(er)ba n(ec) p(er) tormenta mor
tis ab dilect(i)one potuit
separari. Un(de) i(n) actib(us) ap(osto)lor(um)
cu(m) aliis ap(osto)lis flagellat(us)
fuit ut a dilect(i)o(n)e x(risti) cessaret
v(er)bu(m) i(n) sup(er) n(ec) i(p)sa morte ab
dilect(i)o(n)e separari potuit. Un(de)
l(egitu)r d(e) eo cu(m) i(n) iudea p(re)di
caret q(ui)da(m) magus no(m)i(n)e
hermogenes philetu(m)
discipulu(m) suu(m) ad Jacobu(m)
misit ut ip(su)m (con)uinceret ut
sua p(re)dicac(i)o falsa eet. S(ed)
cu(m) ap(osto)l(u)s eu(m) (con)uicisse(t) (et) sup(er)
ad fide(m) (con)uertisset ille re
dijt ad hermogene(m) dice(n)s
ap(osto)li ... et xi(ste)m se
affirmans. Tu(n)c ille irat(us)
arte sua eu(m) ita i(m)mobile(m)
fecit q(uod) se n(u)llaten(us) mouere
posset dice(n)s. Vide(bi)mus si
Jacob(us) te soluet. Ex t(un)c
philet(us) Jacobo nu(n)ciasset
misit ei sudariu(m) suu(m) d(ice)ns
C(on)tinge eu(m) et stati(m) ut de
sudario suo tact(us) e(st) a Ja
cobi(s) solut(us) redijt. Dicens
Irat(us) hermogenes misit
demones ad Jacobu(m) (et) ad
philetu(m) d(icen)s ut eos uinctos ad
ip(su)m adducerent. Venientes
aut(em) demones ad Ja(cobum) i(n) aere ulu
lare ceperunt dicentes Jacobe

apostole dei miserere nobis quia
antequam tempus nostrum adveniat in-
cendimur. Quibus Jacobus: ad
quid ad quid venistis. Dixerunt:
Hermogenes misit nos ut te et Phile-
tum ad ipsum duceremus, sed mox
ut ad te venimus angelus
dei catenis igneis nos li-
gavit et plurimum cruciavit.
Quibus Jacobus: absolvat vos
angelus dei, et redeuntes ad ipsum Her-
mogenem vinctum ducite ad me.
Qui euntes statim vinctum duxerunt
dixeruntque demones ad Ja-
cobum: Da nobis potestatem ut
possimus in eo injurias nostras
vindicare. Quibus ait: Ecce
Philetus coram est, cur eum non
tenetis. Cui illi: Nec possumus
nec formicam quidem in tuo cubi-
culo est tangere. Et statim Jacobus
solvit Hermogenem, qui tenens
pedes ejus dixit: Liberator
animarum suscipe me penitentem.
Et statim suscipiens eum bap-
tizavit. Videntes Judei Her-
mogenem conversum iratos ad Abi-
athar qui erat pontifex anni
illius, misso fune in collo ejus
duxerunt ad Herodem, qui
jussit eum ad decollandum du-
ceri. Quidam paraliticus in via
jacens clamavit ad eum ut ei
sanitatem conferret. Cui Jacobus:
In nomine Christi pro cujus fide du-
cor ad decollandum, surge
sanus. Statim surrexit et de-
um benedixit. Ille autem qui eum fune

trahebat nomine Josias hoc videns
veniam sibi fieri postulavit et si-
mul ambo decollati sunt. Et sic pass[us]
est sub Herode. Quem tenuit beatus Ja-
cobus ad xiii annos postquam beatum Jaco-
bum Christus elegit. Secundo mirabimur
sic discipulis qui fuerunt in Christo quod
Christus beato Jacobo ostendit et prefigit
discipulis ejus Christus ostendit ei quod
anima sua nasci noluit quasi lib[er]
fiducia inducere tamquam indi[c]e fra-
tre. Secundo quod eum suum fecit explan[atorem]
et precipuis suum assessorem in
judicio in vinculis. Tertio quod eum suum
fecit secretarium. Unde eo presente se-
cum suscitavit puellam suscitatam
a mortuis omnibus suis secretis
interfuit. Quarto quod eum in miraculis
quam plurimis decoravit. Unde cum
quidam enorme peccatum commisisset
et episcopo confiteretur absolvere timu-
isset, Theodorus illi cum cedula
misit ad beatum Jacobum. Mira quam erat
illud peccatum scriptum ad sanctum Ja-
cobum. Beatus Jacobus misit ut ille
suis multis delictis rogavit et
sic cedulam super altare posuit, dele-
to postmodum aperiens peccatum dele-
tum invenit et beato Jacobo grati-
as reddidit. Quinto quod perfectio
suum Jacobum ... dyabolus in
specie sancti Jacobi apparuit et di-
xit sic peritis ... plurima nar-
ravit felicem se esse si observe-
tur ... Et mox
cultello se ipsum interfecit. Quinto
quod mortuus fuerat revixit ...

Jacobus mox affuit, et exceptum ad
milites ... et duxit et cantan-
tibus demonibus ut vite restitueret
obtinuit, et aliis multis mira-
culis claruit.

Irrupisti domine vincula mea,
tibi sacrificabo hostiam laudis. In passionibus
urbis Rome Petrus quem angelus deo-
rum ejus vincula disrupit et de
carcere eum liberavit. Secundo permi-
sit sibi gratia hic in molam sal-
vum. Disrupta sunt Christi vincula in
preda sicut legitur in actibus apostolorum.
Cum Herodes Agrippa decollasset
beatum Jacobum, videns quod pla-
ceret Judeis, cepit Petrum et posuit
eum in carcerem ut post pascha pro-
ducens occideret. Cum autem in carcere
vinctus ... cum esset Herodes ipsa
nocte erat Petrus dormiens inter
duos milites vinctus catenis
duabus, et custodes ante hostium
custodiebant carcerem. Et ecce
angelus domini astitit et lumen refulsit
in habitaculo carceris, percussoque latere Petri
... Surge velociter et ceci-
derunt catene de manibus ejus et sic eduxit
eum de carcere. Hic sollempnizat
hoc festa ecclesia. Sed in ... quare
hoc festum institutum est Rome ...
e libertatem Petri ... alloquium
... qui hoc beatum Petrum
... festum hic instituit
... multos ad fidem Christi
converterit. Cumque venerunt ...
... carceravit
et cum liminibus ... alloquium
convenerint. Quirinus tribunus ...

filium suum mortuum suscitasset,
dixit Alexandro: Quirinus Theodo-
filiam gutturosam nomine Albi-
nam, promitto me fidem tuam
accipere si filia mea sanata
fuerit. Cui Alexander: Et ipsam
duc ad me. Quirinus properans
filiam suam adduxit. Cumque
ipsa cepit vincula Alexandri osculari,
Sed dixit Katherinas sancti Petri
requiras quas devote osculare
et sanabere. Illa vero mox
ut osculata est vincula sana-
ta est. Cumque Quirinus sacrum bap-
tisma suscepit cum omni familia
sua, Alexandrum de carcere eripu-
it. Cumque alloquio hoc festum
celebrari instituit in honore
sancti Petri ... fabricavit ubi
vincula posuit et ad vincula ap-
pellavit. Secunda causa institutionis
hujus festi est quia Romae
erat quidam imperator Octavia-
nus fortunatissimus in bellis
et omnia sibi prospera in ... suo
eveniebat. Et cum tum mor-
tuus esset Romani adora-
bant eum quasi deum. Et die quo
mortuus erat celebrabat.
... multo tempore post eum de
Christianis filia cujusdam imperatoris
... rexit ...
Cui quidam videns per magno
munere obtulit Katherinas
cum quibus beatus Petrus vinctus
fuit. Cum ergo Roma venisset
et vidisset Romanos quod illa
die ipsi festinavit ... solvit
quod ipsi ... talis

exhibeat hoi diapnatis co
gitatis qr eos vitali gsuetu
dine nō de veniali vero mortali
poss Collocuta cu fre noie
pelagio pt pptiu pella
gi9 ilbis pblaudit i dux
ut nō oblivioni tederetur
nicomia principibus aplorum
petri et pauli tinctis placeat
illas kathedras qs d i ecclesia
cathulerat ipso audiens pp
n illaz kathedra attulit
qr sub ratione ide aplus
fuit unitus sicut q° illius
kathedre sociata ita una
eorum e una kathedra sta
ut si ff una fuiss pnpa
nō et regina statuerunt
qr honore i distincta eligio
sanciebant hoi pdicto unanim
tuta i melius consuetudine
fuerunt aplorum principi petro
obsequium ipsa nō multa pp
in eccia bti pet apli po
suit et die celebrari festo
istituit Tercia ca e qr dns
btm petrum cunctis vina
eorum absoluit et eide li
gandi atq solvendi pta
tem tradidit q tos peccatores
vinclis tenerentur ligati et
absolui i digeremus ideo
ipsum in sollempnitate q dr
ad vincula pet honores sicut
ut ipse nos cunctis peto
ru absolvat qr p clauibus
quas recepit. videlicet et s.

diapnatos absoluit i ordine
miraclis pz. vnde le. Cu apud
coloniaz i monasterio sti pet
erat qdaz monachus q tn sobla
nea morte fuiss pnatus et
moras apud illa ettabat repta
qr quiescat gs cu clabuit
vni q° sic cupidus qr ta fre
quit gt dei preceptu gtempsisti
aliud clamabat Ego sum
nuna ghia qr nup° homines
exaltasti. aliud aut Ego su
medicina i medicina praestiti
solit adbona opa clamabat
Ego sum obedientia qr sem
rebz exhibuisti z pt dn sin
glis ditas sicut stas. Ceci
nit petrus cui erat monachus
pro sceptis adijt dnm vein
dicens Dne nō legisti go
pfta dnit Dne quis habita
bit i tabernaculo tuo q in
dr. sine macula. Cu i gressus
nō iniustitiaz opatus regnare
gz sto pet. sta dnd sua
ptulit ut ad corpus rediret
z ibi vitaz corriget. Cu in sta
ti petrus clamiuj. i vimm
teneret morbis vivit et
ad figias quitit cui9 maz
qdaz recepit z corpi restituit
qui tabes nitida redivita
vis proposuit ut singulis
diebus psalmum miserere diceret
z sepultura ei9 scopa mundaret
ipsorum de morte redeentes
sibi ... natura ...

Cura sum nō. Cu ipse de se sat
sacrificiu in moris ... pomatis
petro p rem sua deflendo
sic° ... recolendo vtaz
refert clemens qr quotiens illum
recordabatur sit sep flebat
duo flagella et carceres sus
tinendo Dato tandez se ipsum i
morte offendo flevit ut p
pccto suos qr petrus multa ma
la fuit z qr p° hoi multum
nos qr gnat eu bgniore
so° qr deo multu displiz h
pz i illis qb pt pcta puni
unt sic illos in diluvio et
sodomitas. z adaz de cuius
paradyso z angelum de celo
Item dña° multu placet qr
homines multiplicit temptat
ut eos ad pctum pt hat Sicut
et sta. hem9 i hermita qr vel
tunis temptavit

Probasti dne cor meu et
visitasti nocte z nō e in
venta in me iniquitas Ista vba
bn potuit dicere bts Clemens
pugnibus ta ponit ... agit
... qr ipm i hat vita
pbavit sic fatuit ... qo
disciplinavit sic regnat sinb
penalibus et ... ostenditur aquis
... pcussi ... fuit
bts Clemens ... sua sti
tate et ... ibi ... e i victa
i ... istis duo ... dua
bg ... se ... visitando ... ibi
et visitavit nocte. Cu sum nō

qr dns de9 curos suos i spu
visitat qs vult here i suo
claustro celesti hi mos est
qr nomit q debet recipi in
claustro ... aius ... ammat
Si tur fres md ... pf
disciplinati studiosi de isti
monerati ... recipiunt
ad pfessionz Sic de9 nolens
here in claustro ... ce
btum clementem Cu tn multos
haret thezaurus ... mo
... nuit eu et ... i veit
eu i coronis ... z ideo
recepit eu ad celeste pfes
sionem ... quat ut de9 suos
nouicios in puti seclo dup
licit vz i pspis et i advsis
quit pspa v duo s ... solet
homines seducere amici dei di
cunt ... z dignitates by
de9 dat hoi qz i puti ...
bn vtit bn gsnat bene
dispensat addit sibi ad
bona celestes ditias et ...
recepit cupiditatis z sedu
cit hoies z sic multos de
... qz hoi nō sufficit
multu ... plus ape
tit z sitit et non satiatur
sic auctor dr ... i posue
... tue ...
tum ... ta
mit ve qr erat in civitate
... nllo aliqd acceper ...
totum ... quisp qdaz
crepit clamide et tunicaz
... et abscondit nō

fuit contentus in hiis que habebat
Dyabolus postquam ascensus fuit
deiectus per tumorem lapida-
tus fuit et iudas deiectus
cupiditate vendidit christum pro pe-
cunia tamen postea in mortem se ipsum
suspendit. Superbia est quia inter pre-
cipua seducit hominem anima
dei sicut peregrinantes ergo neque
in deus exaltat aliquem hominem
ad aliquam dignitatem in principio
qui si bonus se reputat exal-
tabitur in statu suo. Sed veniet super-
bia et ipsum seducit quia ad
ordinem celestem numquam ad-
mittitur. Lucifer enim cum esset
in dignitate quia super alios an-
gelos altior et pulchrior
superbivit nolens se esse talem
factum a deo. Eiectus est de celo
celesti quia in probatione non per-
mansit et quia suus dicebatur
lucifer [illegible]. Verum notandum
nocifer Nabuchodonosor cum
esset in dignitate regali quia
superbivit mutatus est in
bovem. Verum fenum ut bos
comedit. Quam multi fratres hodie in
in filio quo libenter fenum comede-
ret. Non fuit talis beatus lau-
rentius. Quam tam multos the-
sauros haberet et dominum eius
probasset. Item avaricia eum non
seduxit quia thesauros
ipse non retinuit vel penitus
vel histrionibus vel ditibus
dedit sed pauperibus erogavit et
ideo legitur de eo. Cum esset quidam
imperator nomine philippus

qui temporibus beati laurentii fuit receptor
romanorum hic habebat militem
unum nomine decium. Cum autem eisdem
temporibus gallia rebellasset impera-
tor ille decium misit qui ad
libitum pertinens victoriam romanis
venit. Cum ne imperator ei honorem
suscepit et tunc ille ipsum de-
mum sui temporis cum ire et demor-
te domini sui tempore cogitare cum igitur
in statu suo sub papilione de-
mumque decius sibi iugulavit et
dominum suum iugulavit et sic
ad urbem venit. Audiens hoc
filius eius nomine philippus
timuit et totum thesaurum beato
sixto pape et beato laurentio
commendavit ut si ipse moreretur
filii contigeret thesaurus ecclesie et
pauperibus erogaretur. Post mortem
philippi assumit decius ad impe-
rium et ad culmen sublimatur. Tunc ille
christianos cepit persequi in magna
persecutione. Multi milites christi
tormenta pertulerunt [illegible] et philippus
martirio coronatus est. Cum videret
beatus laurentius omnes thesauros
pauperibus erogavit et sic per
quod per divicias non fuit seductus
anima dei. Sic non fuit seductus
per dignitatem quia cum esset in magna
dignitate quia fuit archidyaconus
summi pontificis cum magister
non fuit seductus nec superbivit
unde legitur de eo quod tempore persecu-
tionis tempore querebat pauperes
presbiteros et pascebat eos et
pedes eorum lavabat et [illegible]

bat. Christo suo salvatori comparavit
cum et inter adversa que eum solent
homines seducere anima dei vincebat.
Apud reges timor mortis sic
herodes timens amittere regnum
quando christus natus fuit et omnes pueros
in bethleem occidit. De hoc timore
non in beato petro. Decium timens amit-
tere vitam ad nomen unius ancille
non negavit. Verum sic beatus
laurentius. Decium cum videret beatum Six-
tum duci ad mortem occurrit
dicens quo progrederis sine filio pa-
ter. Non timuit perdere dignitatem
nec vitam et ideo legitur de eo. Cum decius
de thesauro domini sui inquireret ab
beato et ei beatus sixtus papa qui
tolleret christum et [illegible] thesaurum
requireret. Decius tamen ad decollatio-
nem duceret. Dixit beatus laurentius papa
ipsum clamavit Noli me derelinquere
pater sancte quia thesauros tuos
iam expendi. Quod cum decius
percepisset dixit ei ubi sunt
thesauri ecclesie apud te custodi-
ti sunt. Cum ille collegit omnes
pauperes cecos et claudos dicens
Ecce isti sunt thesauri eterni qui
numquam deficiunt. Hos in angelorum the-
sauros in celum deportavit. Ipse
in carcerem ubi lucillum illumina-
vit. Decius misit eum scorpionibus
cedi. Que cum [illegible] non
ut tormenta omnia evaderet
[illegible] Infelix ego [illegible] epulas
[illegible] Decius iubente
[illegible] fustibus cedi et [illegible]
[illegible] et ad latera apposuit.

Dixitque laurentius: Domine ihesu
christe accipe spiritum meum et
miserere mihi servo tuo. Cum
decius [illegible] quod parte magi-
strorum tormenta desudis. Tunc
iussit eum plumbatis cedi
quibus cum oravit dicens Domine
ihesu christe accipe spiritum meum.
Cum vox de celo [illegible] adhuc
tormenta debentur. Tunc de-
cius dixit afferri lectum ferreum
ut requiesceret in eo contumax
[illegible]. Tunc ministri [illegible]
super craticulam ferream posuerunt
et prunis suppositis [illegible] fur-
cis compresserunt. Dixitque lau-
rentius: Disce miser quia car-
bones isti mihi refrigerium
prestant tibi autem eternum suppli-
cium. Dixitque hylari vultu
ad decium: Ecce miser assasti
unam partem gira aliam et man-
duca. Et clamavit [illegible]
[illegible] purgatorii [illegible]
[illegible] gratias ago tibi domine
ihesu christe quia ianuas tuas in-
gredi merui. Et spiritum emisit. De-
cius autem ypolitus corpus eius col-
legit [illegible] abiegna
[illegible] presbitero sepeliunt
et sic patet quia probatus fuit
inter prospera et adversa tamquam
bonus [illegible] et ideo hodie
receptus est ad professionem
celestem. Et ideo dicit Probasti
me domine cor meum et visitasti
[illegible] domine ibi
et visitasti nocte. Et hec

plures a Christo passus fuit
visitavit eum cum diversis
miraculis. Unde legitur in vita
sancti Henrici imperatoris. Quod
tamen ipse et Kunegundis uxor
eius et virgines in seculo permane
ret. Ipsa vero suadente de quodam
milite a viro suspecta fuit
huius xv. candentes vomeres
nudis pedibus ea incede
fecit. Tunc ascendente dixit:
Sicut me ab Henrico et ab
omnibus intactam novisti, ita tu
adiuva me. Cui una vox dixit:
Virgo Maria virginem te libera
bit. Et sic illa illesa permansit.
Cum tamen dictus cesar obiisset
multi demones cum cellam
cuiusdam heremite transiebant.
Quem interrogavit ultimum quis
esset, et ille: Legio demonum
sumus et ad mortem cesaris
properamus. Quem heremita adiura
vit ut ad se redirent. Redeuntes
dixerunt: Nichil profecimus. Nam cum
tamen bona reposita in statera fuis
sent, ad nostram ille laurencius
ollam auream attulit et
in stateram posuit et sic
nos confudit. Unde ego
iratus unam aurem perrupi.
Ollam calicem vocavit. Quem
predictus cesar ad honorem
beati laurencii fecit cuius pre
magnitudinem duas aures
habuit. Repertum est quod imperato
re tunc obiisset ad unam

aurem calicis fractam esse. Quidam
sacerdos beati laurencii devote
sua in celebracione vespere venit et
ubi candidum panem invenit
sed tamen vix ad unius prandi
um sibi posse sufficere in
deret. Devotus tamen laurencius
eos nolens reficere sic per dictum
panem multiplicavit quod in ali
mentum x dierum omnibus suo
bene sufficeret. assump

¶ Hec est ista que ascendit
de deserto deliciis affluens
innixa super dilectum suum.
Dominus filius dei matrem suam
hodierna die honoravit sum
ptuosius huius mundi. Cum enim
eius peregrinus in bethania in
castellum ab aliquo in hospi
cium receptus et amabiliter per
tractatus numquam illius beneficii
oblivisceretur. Tamen eandem hu
militate ostendit suo receptori
cum ad eius hospicium peregrinus
advenit. Sic etiam filius dei
cum de sede celesti sue maies
tatis in hunc mundum voluit esse
peregrinus, beata virgo petivit
hospicium peregrinus habebat
dum ad eam ingressus fuer
at eam ad pietatem benig
ne recipiendi ut susciperet
de celesti curia peregrinum quis
dicit: Hospes fui et cetera. Qui dicit
Ubi hospes fui et dominus vult
tem hospitalitatis indices hor

quod tamen ante motis presbiter petit
hospicium. Expansis manibus
et erectis oculis in celum dixit:
Ecce ancilla domini fiat michi
secundum verbum tuum. Qui dicat hunc
peregrinum magnum et honestum
libenter suscipio. Et statim
conceptus est filius in utero eius de
spiritu sancto verus deus et homo. Et
non solum suscepit eum benigne
in domum suam et cum peperisset
deum sine dolore nutrivit eum
sicut mater dilectum filium suum. Quo
modo huius beneficii et amoris
matris sue Christus potuit oblivis
ci, certe numquam. Si enim ipse iubet
diligere inimicos et eis bene
facere, multo magis diligere a
micos et benefactores debemus. Ca
rissimi, beata virgo digna est cum
recipere volens ei id beneficium
ante hodierna die assump
sit eam in domum suam in celes
te, primo secundum animam deinde corpus
deo post spacium suum ipsa tercia die
surrexit. Videmus quod rex salomon
in splendore glorie eius. Cum hodierna
die fuit digna loca preciosa
tam mirabilis ipsa post eius
statum nitens. Secundo eius animalem
mortem. Tercio eius ineffabilem
gloriam quod hodie a filio recepit.
Dicit quod [illegible] est tam mirabilis
in vita fuit, fuit tam mirabilis
in vita quam ad tam inseparabilem
caritatem, pietatem, speciositatem
mirabilis quidam fuit in sancte

quod tamen sanctitatem est quod nata
et postquam concepit filium in utero
fuit confirmata quod non venia
liter peccare potuit quia ipsa
est illud templum salomonis in
universa terra famosius. Sic
Nam ornatior non fuit
angelus per humilitatem, sanctior
patriarchis per fidem. Firma
in die passionis cum fides
esset extincta in cordibus
apostolorum. Ceteri omnes fugierunt.
Sed ipsa sola permansit
sit et ideo fugerunt pillari
candelabrum tenebantur quasi
in tenebrosis matutinis.
Sanctior autem fuit apostolis quia
eos de dictis erudivit cum
evangelia conscripsit
illis quod viderat et audi
verat. Sanctior et fuit
martiribus quia ipsi in corpore, ipsa
vero in anima et in corpore passa
est et ideo super omnes martires
maior fuit. Dico quod sanctior
fuit confessoribus quia sicut confes
sores fuerunt virgines
ipsa tamen mirabilior est. Sanctior
fuit virginibus quia primo virginitatem
professa fuit et ideo multo
fuerunt omnem sanctitatem et sanc
titudinem omnes sanctos sanctitate et
in sanctitate salomonis eius san
ctitate dixit. Hec est ista
templum sanctum et tam dignum quod
sicut fuit in libro quod fuit
in templo salomonis super omnia

capita cohspirarum collocata
tur per libanum beata virgo super
capita cohspirarum collocata
tum in templo salomonis et statum
sanctorum et angelorum in celo super
cessit ipse transcendit sua san
ctitate. Secundo comparatur cinnamomo
propter pietatem que fuit in vita sua
que et habere habitudinem ondit
cum quivit graciam eius et quod
indiget gratia et in virgine co
passione quod virga de facili flec
tit et inclinatur. Sic virgo
gloriosa fuit pietate quod se ad
omnia clive inclinat inclinat
Sic legitur de quodam quod virgo
uidit in ymagine eius statim
salutauit eam per Aue ma
ria. Cum autem infirmaretur
et iam deficeret de fini
e temporibus venit ad eum cum
duabus puellis que cum vi
disset ait Quae estis nos
audit maria Ergo sum pia
mir et illa virga que de faci
li inclinatur. Quia in ore
dicto frequenti salutasti
me Aue maria et gratia
plena. Ut gloria fuit virgo g
ratius fieri. Aut volo. Que
illa quod magnum elemosinam ait
quod in quo frequentius sis et in
formabis et sic tempus me de
licies regnum dei. Sed declamat
inat dixerunt quod mat
nimis precisti pietate
tua tuque pietatis ita alta

est quod attingit usque ad celum
ita profunda quod porrigitur usque
ad infernum ita longa quod
attingit et durat ad diem
iudicii ita lata quod extendit
se ab imo fine mundi usque
ad alium. Tertio comparatur cu
preso ... statem in tercium non fuit
pulcher quod usque pulchrior fuit
et delicatior tantum natura
fuit ... in sermone et cui
tatore. Et ita tamen fuit in
uita eius Quinto naturalis fuit
in morte et ideo non infirmor
tum dicitur. Et est ita quod de sto
de desto in delectatione mundo amor
temporalis erit mortalia fu
erunt. Nobis septima dicit legitur quod
post ascensionem domini apostolis predicantibus
per mundum dispersis
beata virgo iuxta monte syon
in domo sua dicitur mansisse ea
que loca filii sui scilicet baptismi
ieiunii passionis sepulture
resurrectionis et ascensionis quam
diu vixit visitauit et sicut
post ascensionem filii ut scribit
Epyphanius xxiiii annis
supervixit. Die igitur quadam
cum desiderio filii sui accenderetur
et flere cepisset angelus ei
apparuit dicens Aue benedicta
accipe benedictionem a filio tuo
et hunc dixit Ecce palma quam
attuli tibi de paradiso quam
mea quod tu feretrum portari

inde verum tercia die mor
assumeris. Filius tuus te ex
spectat. Cui maria ait Si in
ueni gratiam in oculis tuis tuum
rogo ut nomen tuum dones ut omnes apostoli
in unum conueniant et cum mor
te meam eos videam Sed ut
malignos spiritus in morte non
uideam. Tercio ut filius meus de
mea sola veniat Cui angelus
dixit ... postulas ego conmisi
... et nunc ut Johannes apud
ephesum predicaret celi sonit
to tonuit et nubes cum
recepit et ante ianuam collo
cauit. Cui maria Ecce me
frater quia tercia die migratura
sum ad deum Dixitque Johannes
O ut venit hic omnes apostoli
fratres mei Sed in medio dicite omnes
in hostium domus assistunt
Qui videntes se pariter mirabantur.
Johannes autem videns omnes et
domine migraturum predixit. Cum
ut beata virgo omnes uidisset
dominum benedixit et in medio eorum
residens lampadibus cereis et
emisit. Circa horam uero noc
tis mediam advenit cum multi
tudine angelorum cum cantu dulci
eius et aperies in uitias eius
celum ascendit Dixitque ad
apostolos Corpus meum in to
valle iosaphat deferte et in
sepulcro novo quod ibidem in
ueneritis abscondite et me ibi
ad tercium diem meam expectate

Tunc apostoli accipientes corpus
Johannes vero palmam ante
feretrum portauit et sic tu
tantum cumierunt et quibus ut
presente et apostolos nube
protexit ita quod ipsi non uide
bantur. Sed tu cantus eorum
audiebatur. Affuit angeli
cum apostolis cantantes et con
tanti omnes aerem dulce can
tu de territe concinerent quos
et ceterorum et esse stupiciant
Tunc unus dixit quoniam
discipuli efferunt ad se
pulchrum. Tunc clabant
venite occidamus omnes
discipulos et corpus marie
comburamus. Cum princeps
sacerdotum venit ad feretrum
uolentes illud evertere
ferit. Tunc manus eius a
ruerunt et feretro adheserunt
Reliquus quoque apostolus ab angelis
qui erant in nubibus ceci
tate percussi sunt. Tunc princeps
sacerdotum clamabat dicens
Petre adiuua me. Cui Petrus
Tu in obsequiis domine me
sumus et te non valeat
lenis. Tamen si in xpm credideris
tum eu portaueris credidis
sanabis. Cui ait
Credo xpm filium dei esse
et hac sanctissimam matrem
eius statimque a feretro manus
eius soluta sunt. Et o stetus
lenis manus est. Dixitque petrus

accipe palmam martirii
q(uam) habebis et p(ro)pter hoc sup(er) plures
coronatur. Quintus trecenti
voluerunt nisi recipiet
eis matrem deportantes inde
id q(uo)d eis p(re)cepit in p(er)ditionem
mundo possiderunt. Et vocavit
die veniens x(ristus) cum multitudine
dine angelorum salutavit
eos dicens pax vobis. Angeli
gloria tibi domine. Et dixit eis
Ecce vobis mater que honoribus
mee dilectam meam faciam et illi
dixerunt Dignum est ut sic
tu de iuncta morte reguas
in celis. Dicit tue matris suscipies
corpus et ad dextram
tuam collocabis in eternum. Et
dixit x(ristu)s. Surge mea di-
lecta mater ut tecum regnes
in celis. Et sic surrexit et sic
eam tamq(uam) dilectam ad celum
cum gloria evolavit. Et tanto
mater de magna gloria que suscepit.
Certe magna gloria est
sicut alicui pastori qui si in-
vitaret p(er) rege sume ...
eo mittentur. Certe milites ecce
maior gloria contigit isto
mulieri p(ro)pterea misit x(ristu)s
exercitus et multo plures ad-
venit. Ibi sunt chori angelorum
et omnium patriarcharum p(ro)pheta-
rum apostolorum martirum
confessorum virginum Et
hec significatum est ubi legitur
q(uod) cum david reduxisset
archam in castrum filiorum ipsius

vociferatus est cum populus i. angeli celorum
et sic cum gaudio reduxit
eam de ihr(usa)lem. Per istam archam
in qua erat totum solatium iudeorum
significatur beata virgo in qua est totum
solatium christianorum. Q(ue) hodie
david i. x(ristu)s deduxit in ihr(usa)lem
cum gaudio magno et nota
ferratus est apostolis i. sancti angeli
dicentes. Que est ista que ascendit
de deserto deliciis affluens et
iuxta sedem dilectum suum. Et sic
est ei posita sedes iuxta filium
ut pro nobis peccatoribus intercedat
Et cum sic assumpta est cum cor-
pore et anima. Legitur in revelationibus beate
helizabeth q(uod) quadam vice in corde
rapta fuit et vidit unum se-
pulcrum in quo stabat una virgo
pulcherrima et circa eam multitudo
angelorum. Et vidit unum
candidum nimis veniente qui ha-
bebat in manibus signum crucis
qui accipiens illam virginem
et ascendit in celum. Beata heli-
zabeth accedens ad angelum
et quesivit ab eo quid esset. Et ille
virgo cui dixit q(ue) virgo mater
cum corpore et anima tali die
fuisset deducta in celum. Que
absoluta existens veste cepit
in turbis et multi in celo
vivit. Sed sunt vestimenta candida
in veste. x(ristus). P(ro) candida ...
eius castitatis declarata p(ro)pter
eius munditiam q(uam) habuit in eius
passione. Ideo apt(us) eius
stratam dispone ... cum ...

sole i. corpore glorificato
Beata est via que ducit
ad vitam et pauci inveniunt
eam. ... Beatus mathe(us)
mihi hodie beatus bartholome(us)
in mirre ad vitam eternam ostendit
nobis viam. Per quam intravit ut sequa-
mur vestigia eius. Si ad vitam volu-
mus intrare. Sed arta est via que ducit
ad vitam eternam ubi ita non
possimus. Et filius dei duplicem
viam in predicatione sua nobis
ostendit volens. Una est via lata
et illa vadit ad infernum q(ue) demon
instruit tamen. Alia est arta et illa
vadit ad regnum celorum ad illam
debemus nos tenere. Communiter via
est lata et hic ideo quia multi sunt qui
per eam ambulant. Sicut legitur
tamen in finito eternitatis qui per tem-
pus fuit de celo per eam ambu-
laverunt. Per eadem viam ambulant
postmodum qui in mundo ambulantes
et tres partes cum omnibus hominibus
et cum omnibus ... absorti sunt
Per eandem viam ambulaverunt
qui erant p(er) vias ... et q(ue) diluvium
perierunt et quot homines
tot demones qui sine numero
per eam ambulaverunt. Multo magis
esse lata. Quia multi sunt qui per
eam hodie ambulant. Quia omnes
mundi et omnes gentiles et omnes
heretici et inter nos christianos ...
... cotidie ... viam va-
dunt ... omnes superbi et
in mundo ... luxuriosi
gulosi ... avariciosi ...

qui morerentur mille homines
in ista via vel dixi ... sal-
vatur et omnibus alie p(er) istam
viam transierunt et ideo multo magis
esse lata. Alia via magis esse
arta et illa sunt tres semitas
semitates iuxta se p(er) quas
vadunt ... ad gloriam homines isti
mundi. Et significati sunt p(er) tho-
biam p(er) angelum et p(er) Tobiam
iste thobias comandato
patris debuit ire ad ...
terram et accepit secum ...
tamen et angelus ... adiun-
tus est eis et ambulaverunt p(er)
p(er) istam viam. Blo. p(er) tamen sig-
nificantur mali homines qui mun-
dum ... p(er) ... p(er) ...
predicatores p(er) ... homines
et non erubescunt. Sic tamen
... inclamant non
... faciunt p(er) viam ...
eorum p(er) angelum significantur boni
et mundi homines et tales sunt
... in mundo ... sicut
angelis ... sic tales
... in ... si non
potes vivere ut angelus sal-
tem vivas ut homo. Non sicut
canis p(er) invidiam non sicut
leo p(er) superbiam non sic lup(us)
p(er) rapinam ... sic ... p(er)
dolositate. ... sic homo qui est
formatus ad ymaginem dei ...
q(uod) si vis venire ad deum p(er)
istam viam debemus ambulare
et tenere ... quod fecit
thobias filius suus. Quomodo
est q(uo)d dominus diliget et ...

numquam dimittet de corde suo
nec in labore nec in gaudio
qui nescit male cogitatio-
nes. Et si hec dices non nichil
tibi de quo nichil tua cogitacio
et statim dimittet te. Demo-
nes in corde retinebis. Item
ut numquam nichil honoret
iubet diis honorem exhibe-
bis. Nam tue mentis esto
cupita sit passa xpisti te in
nitiis suis te eloquens dicit
principibus de bestiis [illegible] si
militum tibi fuit militum ibne
et non vincas oculos tuos ne
lo et quia hec doctrina commit-
tuto pistis mias uenit ad
celum. Istis ait certa via
ipse filius dei ambulans nec
certa via est per quam xpistus transivit
nisi per iciunium xl. dierum
et tandem per crucis extensionem
vbi in cruce extensus fuit quod
potuit numerari omnia ossa
eius. Oportebat enim xpistum
pati et sic intrare gloriam suam
et ecce xpistus passus est pro nobis
nobis relinquens exemplum ut se-
quamini vestigia eius. Verbis beatus
Bartholomeus cuius hodie festum
colimus quia per certitudinem
nec pelle spoliari se permisit et
nullis aliis laboribus cessavit
in tanto ad viam glorie ut ysti
[illegible] audientes verba sue de-
o. Quod nescientes nisi in india
quod in ista urbe et in templo
plurimi ubi astaroth colebatur
multum verbo quidam demon

habitabat qui se infirmos curare
dicebat. Sed cum templum infirmis
plenum esset et nullum responsum
posset ad aliam civitatem procede-
runt ubi berith colebat et in-
terrogantibus illis cur astaroth
responsum non daret. Audit demon
in bartholomeus igneis catenis
est nec suspirare nec loqui pre-
sumit. Quoniam illa hora qua apostolus
dei bartholomeus ingressus est ad di-
cit illi. Quis est ille bartholomeus?
Audit demon dicens est dei vi-
potitas et ideo nescit ad istas
provincias ut omnis demones eva-
cuet. Et illi dixit. Dic nobis
eius signa ut eum in nomine
possimus. Audit demon capilli
eius nigri et crispi cum ante
candida oculi grandes barba
prolixa et indutus palio albo
[illegible] cum sit eius candis [illegible]
vestes eius neque veterascunt
nec sordidantur. Centies per diem
orat flexis genibus et centies
per noctem ambulant cum eo an-
geli dei qui eum numquam fatigari
nec esurire permittunt. Letus
se presentat omnia novit omnes
linguas loquitur et que nobiscum
loquor ita scit et cum [illegible]
eum si multum audisse nobis
Qui cum non vult non potest
eum invenire. Rogo ut nos
ut cum eum inveniatis rogate
eum ut huc non veniat ut cum
[illegible] faciat quod socios
meos fecerunt [illegible] duos

diebus quesissent eum et non invenissent
Quidam die quidam demoniacus
clamavit Apostole dei incendunt me
orationes tue. Cui ille obmutesce
et exi ab eo et statim liberatus est.
Quod audiens rex illius pro-
vincie nomine qui habebat filiam
lunaticam misit ad apostolum ut
veniret ad eum et filiam eius sana-
ret. Ad quem cum apostolus venisset
et catheis eam ligatam videret
quia omnes irruentes morsibus lania-
bat iussit eam solvi et cum
ministri ad eam accedere non aude-
rent dixit apostolus. Ego demo-
nem qui in ea erat iam teneo et
vos timetis. Statim soluta li-
berata est. Dixit apostolus regi. Si vultis
baptizari ego audiam vobis
demonem catheis igneis
ligatum. Sequenti die cepit
demon clamare. Cessate miseri
nolite sacrificare michi ne peiora
quam ego patiamini. Statimque apostolus
demoni precepit ut idolum conteret
et ydola quaminuet. Ecce stan-
tim conterens omnia ydola que fue-
rit. Tunc omnibus audientibus apostolus etiam
ope migrore arbore crucis
in destinatur ire precepit ubi nulla
saniem usque in die nudum no-
cet. Deinde fusa oratione ab
apostolo omnes infirmi sanati
sunt. Apostolus quatuor angulis
templi signum crucis fecit dicens
Sic vos omnes curam ita
templum sicut ab omni sorde

mundari et in nomine xpisti de-
dicari. Tunc rex cum uxore
et omni populo baptizatus est. Tunc
pontifices congregati ad astaroth
ytem fratrem regis dixerunt
de deorum suorum amissione
et de rege pro certa magica
deceptione quod apostolum dei co-
gisti. Sed cum iratus dixit
Tu ne es ille qui fratrem
meum avertisti. Cui apostolus
Ego eum non averti sed converti.
Cui rex ait. Sicut fratrem meum
ut relinqueret deum suum ita
ego faciam te deum tuum re-
linquere et deo meo credere
et sacrificare. Cui apostolus. Ego
deum quem tu times colebat
ligatum et ostendi. Et ut si-
mulacrum confringeret coegi
Si sic potes facere deo meo
tu venias ad fidem catholice
potens. Sim cum ergo deos
tuos comminuam et tu inde
deo meo. Sed illo dicente
nunciatur regi quod deus suus
baldach cecidisset et commi-
nutus esset. Quod rex audiens
apostolum fustibus cedi iussit
et cesum vivum excoriari
Hic de collatione et sic percata
nia beatus bartholomeus transit
ad vitam eternam ad quam nos
perducat ihesus xpistus.

Predicte virga
de radice yesse et flos
de radice eius ascendit

Ewangelium beate marie

ipsa. Consuetudo fuit quod
antiqui reges et principes
suum natale celebrabant
et magnum festum faciebant
Sic filius dei in mundi sue na-
tivitatis hodie per totum mundum
celebratur i statuit. Sed talis
congruisse legitur. Homo erat conda-
mus sancte sedule contemplacioni
insistens. Singulis annis
sexto ydus septembris in ea no-
cte pastoris iocundam sollemp-
nitatem angelorum audiuit
atque cum devote sibi reve-
lari petiit. Cui dixit quod in
illa die et non alio tempore indicet
dominum vt [illegible] in suo. Quod
beata virgo tali die in mundo
nata fuit. Et ideo hoc manu
festavit filiis ecclesie ut sanc-
tiores fierent devoti in hac
celebritate curie celestis
cum nos hoc summo pontifici
intimasset. Summus dicens in
honore nativitatis beate virginis
statuerunt celebrandum. Et
cum hoc sic in his verbis no-
tare possumus. Primo eius na-
tivitatem in exhibicione. Secundo eius
aspectum in virga. Tercio eius
nobilitatem in radice Iesse
Tercia primo videns quod virgo ista
egressa est in virgo nata est
dignissime sanctissime gem-
ma preciosissima. Dignissime
quia angelo nunciante by

scribit sanctus Ieronimus. Quod Ioachim fuit
de civitate nazareth et ex bethle-
leem sanctam autem annam uxo-
re duxit. Ambo erant insti
coram deo et in omnibus manda-
tis domini incedebant et suam
substanciam tripharie dividebant
unam partem templo et templi minis-
tris. Aliam peregrinis et pau-
peribus. Terciam sibi et sue fami-
lie reservabat. Et ita per
annos xx per plenum non genuit
prolem de nouerunt. Qui sibi [illegible]
concederet quod ea [illegible] dei inmacu-
lata [illegible] regi gloria in [illegible]
festis [illegible] frequenta-
bat. In festo ut encenie
cum suis [illegible] consistente
dit et altare accedens sua of-
ferens. Sacerdos offerre noluit quod
sacerdos commotus repulit. Qui
[illegible] ad altare presumeret ac-
cedere inter [illegible]. Cum sum
hic maledictus qui plenum non
generet Ioachim [illegible] se con-
fusus vidit dominum ire noluit
ne [illegible] [illegible]
sione sustinet. Secedens ad
ad pastores suos. Et cum ibidem
aliquantulum diu fuisset. Quodam
die angelus domini apparuit ei di-
cens [illegible] domini missus
ad te ut annunciem tibi preces
tuas exauditas et elemosi-
nas tuas coram domino ascendis-
se. Vidit enim pudorem tuum

[illegible] sustinuisti propter opprobrium tua
tuam pariet tibi filiam et vocabis
nomen eius Mariam. Hec
ut vouisti erit ab infancia
domino consecrata et ad [illegible] in vero
nunc sicut erit spiritu sancto reple-
ta et non erit inter populares
sed in templo deo semper morabitur. Et
sicut ipsa concepta mire naste-
itate [illegible] generabit filium dei
[illegible] Cuius nomen erit Iesus
et per eum omnibus gentibus erit
salus et tibi hoc signum sit
vera cum perveneris ad auream
Ierosolime portam Anna uxo-
rem tuam obviam habebis que
de tardacione tua modo turbata
et sollicita. Tunc in [illegible] tuo
gaudebit. Hiis dictis angelus
ab eo recessit. Anna autem cu-
[illegible] fieret et quo vir suus
misset ignorabat. Iste angelus
ei apparuit et sibi eadem que
viro suo nunciavit patefecit.
Et sic iuxta angeli preceptum
ambo sibi invicem obviantes
et de prole promissa securi audie-
runt adorato domino domum re-
dierunt. Anna quidem concepit et
peperit filiam et vocavit nomen
eius Mariam. Completo quod
ablacionis tempore ad templum domino
virginem cum oblacionibus obtule-
runt et ibidem cum aliis virgi-
nibus dimiserunt et ad propria re-
dierunt. Item dignissime

nata est. Quia eius nativitatis
[illegible] multo tempore ante annun-
ciata fuit. Quemadmodum nota-
vit aurora sicut [illegible] [illegible]
[illegible] eius [illegible] futuram
nativitatem Christi. Quia ei ita
quod ascendit sicut aurora quando
dicatur aliquis puer cum [illegible]
nascitur et in [illegible] nascitur aurora
gaudium. Et hoc signum fuit quod
nos omnes letificare voluit
sua nativitate. Sunt enim aliqui
aves et bestie in nocte tur-
bate sunt. Quia nullum gaudium
habere possunt. Sed quam cito
aurora consurgit tunc in-
cipiunt cantare et letari. Sic
quando ista aurora nata fuit
et egressa de tenebris uteri
maternalis in luce hoc modo
tunc omnes qui erant in purgatorio
exspectantes consolacionem le-
tate sunt et omnes qui in mundo
sunt quia ipsa egressa est sicut
lylium de nebula sicut rosa
de spina. Sicut fons de an-
[illegible] ut irrigaret omnes
peccatores sua gracia. Item
quidam [illegible] eam flo-
rem propter suam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in sua persona [illegible] in quibus
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in nativitate [illegible] [illegible]
[illegible] plenum sicut flos
in quibus odore [illegible] [illegible].

virga a repentis flore germo
i(n)spirat odore(m) et (in)censu(m) no(n)
tu(m) violatu(m) p(ro)duxe(re) germe(n)
q(uo)d o(mn)ib(us) gentib(us) salvatore(m)
(con)tulit. Quartum dixerunt eam
archam sic(ut) Johannes i(n) apoca-
lipsi dicit. Apertum est templum dei
i(n) celo et visa est archa tes-
tamenti eius i(n) templo. Glo(sa).
Apertu(m) e(st) templu(m) i(d est) dei in na-
tivitate usq(ue) adventu(m) eius
fuit clausa. Unde sicut per omnibus
aperta est et sic in templo visa
est archa testamenti id est beata
virgo i(n) tempore nostro sic non
fuit visa i(n) templo Judeorum
tantum. Comparat(ur) aut(em) beata virgo
arche quia ipsa tanquam archa
nos claudit cum peccamus
quia tunc videret deus nos ...
quia sumus (con)cepti in peccato
te g(ra)tia eius devotione et apie
ita facilis sicut archa. In
archa thesaurum reservat(ur)
ne eas fures rapiant
ita i(n) Maria sicut in archa fuit re-
positus thesaurus salutis
nostre. Involutus panno(rum) ...
in cuius nostre thesaurus nostri ...
summi opificis filius que p(ro)pter
nos ... pr(o) nobis cer-
te possibilis cum ipsa ...
ut thesaurum dico mor-
tem redimeret et vitam
crucis. Juxta archam ...
quibus nos ... primam
sanctitate(m) servata erat in

... Quedam mulier ... quis
habebat cum viro suo unam filiam
quam tandem iuveni in uxorem
tradiderunt ob amorem ut filie
generum suum secum in domo tene-
bat. Mulier aut(em) multum diligebat
eum. Unde sic maliciosi dicere
ceperunt quod p(ro)pter malum cum eo
ageret. Illa timens infamari
duos rusticos ...
generum occiderent. ...
... dicens eos in cellarium ...
tens maritus et filia ...
misit. Et ... misit generum
ire ad cellarium p(ro)mo ...
... et mox ... filie
beata mox ipsa in ...
sue cum ... et quod domine
tes vestibus ...
... madida et filia et ad mensa(m)
sedentibus ... filie maritus
debebat ... et ad mensam
nocte quod ... mortuum in ...
misso et ...
eius lamentari cepit ...
effecta. Tandem ...
... cepit post
aliquod tempus ...
... lib. et p(ro)...
tu sibi ... q(uod)
... nos liceat quod ...
...
cum ... et ... igneo
cremata ...
... sibi in nomine ...
ad beatam virginem ...
sic per orationes ...

e(st) et illesa permansit. Et omnes q(ui)
ad eam ... intuebantur ca(n)dide
... quod p(er) ignem non lederetur
... eam in p(er)ignire re-
penit. Tunc iudex vultu ob-
stupuit et eos ab ipsorum in
p(er)... opp... et sic ille
sa ab igne ... dicere cepit
quod per ... libata esset
... eam virgam
sic dicit ... Egredie(tur) virga
de radice yesse. ... nota
... virgam multum
timent demones. ...
... virga et p(er)cutiet
duces moab id est demones quia
plagas demones ... virga
... hec probat ille qui
in nocte nativitatis domini cum virga
cum puero in ...
... dixit. Beata ... maria
... debilitasti et
multis plagis induxisti hec
est virga que nobis ...
... ubi est ...
demones ...
vidit beatus Anthonius quod ...
... ista
virga ... et quia ...
... demones fugiunt et in
... non audent. Hec virga
que p(er)cussit silice et ...
... sic
... virga multa ...
p(er)cussa ...
...
... et ... e(st) archa
... p(er)cussit hec virga sic p(er)cussit
... quod ...

erat talis quod ...
ret ... imaginem
beate virginis ...
p(er) eam blasphemare ...
... ipsa ad imaginem ...
... et ...
et alie ...
... et dixerunt O maria
... nobis ...
ad ... maledicto ...
et ecce due sagitte ignee
... in oculos eius ...
et statim excecatus fuit. ...
... se excecatum clamavit
O bona virgo ...
... virgo et ...
... vocabat ...
... beate ... Et ego p(ro)-
mitto tibi ... usque ad mor-
tem meam. Et sic ...
virga ...
... suos ...
... mittebat
aliquando in ...
tate ...
... virga ... quia
non moveret. ...
... nobis ...
et ... fugiamus ad ...
...
...
et ipsa manum eius tenens ...
Et ego sanabo et ... nata
est ...
... eius ...
nata est ...
fuit ...
... in legenda
eius. Virgo ...

[cari]tate perfectus ab angelis cottidie visitabatur et divina visione cottidie fruebatur. Ecce quam sanctissima et veneranda est ad eam ut sentitis. Ideo nata est gaudiosissime quia nativitas sua gaudium nuntiavit universo mundo et omnes ideo in nativitate eius gaudeamus. Gavisus fuit deus pater quia nata fuit sibi pulcherrima filia cuius pulchritudinem miratur omnis creatura. Gavisus fuit filius quia sibi mater nata fuit dulcior omni creatura. Gavisus fuit spiritus sanctus quia sanctitas sibi nata fuit mundissima. Gavisi fuerunt angeli quia eis nata fuit regina et ideo gaudeat pro vobis. Maria corporaliter nata est ad notata hic exclamat Damascenus: Hodie exultaverunt angeli gaudiorum promissorum. Letentur in quo celi id est angeli et exultet terra in femina id est homines. Ecce provenit virgines exultant ... nota mater id est ipsi peccatores desperati nil ipsi in mundo in tribulatione. Ecce hodie generatur virgo quae perficit pretiosam margaritam id est Christum. Cum in terris est lumen in tenebris media et grandibus gressibus mortuis vita

desperatis venia exclusis sive exulibus regressus ad patriam celestem.

Virginem forte et impugnabile elegit sibi artifex sapiens ipsa pro suo artificio in talis. Christus enim est sapientia dei patris quia elegit valde fortem virginem id est statim creavit sed ut in ea per eam operaretur magnam salutem et sic in lignis uti... [illegible] nove possumus. Primum ut lignum crucis est forte quia est electum a sapientia ideo quod est impugnabile. Ecce primum non quod lignum crucis est forte triplici ratione. Quia propugnat in inimicum. Secundo quia corroborat in fiducia. Tertio quia portat ad regnum. Primo dico forte quia propugnat in inimicum et hoc secundum sanctum Damascenum. Hoc sancto rex Eraclius fortiter fuit et fideliter contra Cosdram superavit sub Christi signo magnam victoriam et insigne miraculum fecit ... propter statim crucem et festum istud quod hodie ubique celebratur exaltatio sancte crucis appellatur. Quia tali die fides[s] ... fuit exaltata. Sub anno domini DCXV permittente deo populum suum flagellari per paganos Cosdras rex Persarum omnia regna sibi subiugavit ut cum in Ie-

[Ierusale]m a sepulchro domini territus rediens partem ligni sancte crucis quam Helena ibi reliquerat asportavit. Volens autem ab omnibus ut deus coli turrim auream et argenteam interlucentibus gemmis fecit et ibidem solis et lune et stellarum imagines collocavit. Et sic ipse in throno residens tamquam deus patrem lignum sancte crucis sibi a dextris posuit loco filii et gallum loco spiritus sancti a sinistris et sic se ut deum adorari precepit. Tunc Eraclius imperator copiosum sibi collegit exercitum contra filium Cosdre iuxta Danubium flumen dimicaturus advenit. Tandem utrique complacuit ut ipsi soli super ponte convenirent et qui victor existeret ipse sine dampno utriusque exercitus imperium usurparet. Eraclius toto se deo contulit et sancte cruci se devotione qua potuit commendavit. Ambobus itaque in conflictu manentibus Eraclius victoriam contulit et victum exercitum suo imperio subiugavit adeo quod totus Cosdre populus sanctam fidem baptismumque suscepit. Tunc Eraclius ad Cosdram pervenit et in throno aureo eum sedere repperit. Dixitque ad eum: Quoniam lignum sancte crucis secundum modum tuum honorasti si fidem Christi receperis vitam et regnum conservabis. Cum autem acquiescere nollet ipsum decollavit et filium suum X

annorum quem cum eo repperit baptizavit et proprium regnum sibi dimisit. Turrim vero destruens aurum et argentum ad reparandas ecclesias destinavit. Crucem quam impius abstulerat reportavit. Cum autem de monte Oliveti descendens per portam qua dominus passurus intraverat in equo regis et ornamentis imperialibus ingredi vellet repente lapides porte descenderunt et se in unum quasi unus paries se clauserunt. Cunctis stupentibus angelus domini signum crucis tenens in manibus super portam apparuit dicens: Cum rex celorum per hanc portam ad passionem intraret non cultu regio sed humili asello ingrediebatur humilitatis exemplum suis cultoribus relinquens. His dictis angelus abscessit. Et imperator lacrimas se ipsum discalcians et vestimenta usque ad camisiam deponens crucem domini accipiens usque ad portam humiliter baiulavit. Statimque porta se accipiens lapides intrantibus patefecit ingressum. Sicque sancta crux in loco suo restituitur. Mortuus quidam resuscitatur, paralitici curantur et ceci illuminantur et ... paralitici

calias reparans ad ipsa re
meavit et sic per primum. Secundo
quod lignum dicitur forte quia robo
rat infirmum et ideo dicitur firma
mentum. Crux est baculus in
firmorum unde tunc crux stat dicitur
baculus quia sicut baculum in tutela
se timet canes unde baculum
sicut istis timet canes
i. finales i. demones unde legitur
de quodam qui omnibus diebus
vitae noluit audire missam
de cruce quia cum suis inimicis
operavit cum esset mortuus
fuisset demones ipsum securi
sunt usque ad iudicium et tunc
alios sibi obviarent quot
passiones dum raro in eo
passi fuisset et istos ante minus
honorasset dimiserunt eum ita cum
istas demonis obtulit quod
in offertorio poneat et usque
erat signum sancte crucis quod cum
demones vidisset statim evanu
erunt. Tertio lignum sancte crucis
dicitur forte quia animas nostras por
tat ad regnum celorum et voe
homines nota animus per Sap.
Exiguo ligno credunt homines
animas suas salvari. Quarto non
est aliquod mare latum mundi
tristis in peccatis in anima sicut
et multis pervenire potest ad
regnum celi nisi vehiculo sancte crucis
unde dicitur Augustinus constituit eum
dominus lignum quo mare transeamus

Istud lignum forte elegit sibi
certissime sapiens i. Christus ut in eo
pateret pro salute nostra. Elegit
ut eam tripliciter modis sicut cande
labrum ad illuminandum et sicut
faber malleum ad nostram operis
faciendum sicut pugil scala ad
castrum ad expugnandum sicut
fatigatus lectum ad quiescendum.
Primo elegit Christus crucem sicut cande
labrum ad illuminandum. Videbat
enim deus pater quod totus mundus
erat in tenebris infidelitatis
et oculos habere habere et non vide
runt quod oculos habent et non vi
debunt et quod omnes ad tenebras
eternas tendebant quia nullus ad
celum nesciebat. Sapientia contra
tenebat in eos malitiam contra
ut dicitur sapientis posuit hoc ingenium
in tale candelabrum i. crucem certum
et super candelabrum posuit can
delam luminis Christum et accendit
eam igne divinitatis qui nunc
totum mundum illuminat. Creator
fuimus quia sicut creator et creatura
quod bonum quod malum quae sit via
ad celum et quae sit via ad in
firmum unde per istud candelabrum
sunt primo qui erant in tenebris
et sedebant quod dixerunt ad
nostri desiderabilis quod expectaban
tur in tenebris quia tenebre
eorum quasi sunt in claritatem
sicut dicitur Crisostomus Crux crucis et
claritas Christi radiis solem

dic in dracone erunt lucidiores
et sic omnes qui lucidam vitam
duxerunt ad istud candela
brum congregabuntur sicut ut se
mini sunt in tenebris i. finali
bus. Secundo elegit crucem certe
sicut faber malleum ad nostrum
opus faciendum. Deinde est deus
faber unde dicitur filius fabri certe
unde tamen opera eius sunt firmi
ora omni ferro. Cum nobilis faber
qui tam nobile et tam mirabile
opus fabricavit unde opus et in fa
bricatus est amore et solem
unde cum omnia bene fecisset ut dicitur
Moyses in Genesi. Deus fecit valde
bona unde eum de suis operibus f
nulla rubiginem peccati deforma
ta ut eam purgaret et rubiginem
peccati deponeret oportuit facere
ad modum fabri. Qui cum vult
aliquid novum facere deponit
vestem solempnem et induit vi
lem et elegit sibi malleum pro
tali opere. Sic fecit deus qui
voluit animam immundificatam
a rubigine peccati in finali induit
ignobilem vestem scilicet carnem nostram
quae de terra est et elegit crucem pro
malleo. Et sic animam calle
factam igne caritatis eius contra omnes
iniquos pugnavit a rubi
gine peccati et in eam mundavit
qui dicit in dracone clarior erit so
le et ideo dicitur potuit esse
nova factio dei. Tertio elegit
crucem tamquam bellator scalam

ad expugnandum castrum ipsius
Egredietur dominus tamquam fortis
bellator et contra bellare
volens cum habere arma et
continentia sic fecit deus cum
in opere dei totum mundum
continuit et quia totus mundus
eum capere non poterat quamvis
ipse est minor toto mundo
perfecit tamen per suam habitationem
castrum speciale hoc est homo
et illum quem totus mundus capere
non poterat recepit tamen sed
in se corpus cum ut isto habitas
tamen ipse. Primo ergo debet
homo diligere caritate omnes
perfecit et mirabile castrum
quod erat Adam unde mirabiliter
fecit Evam et sicut eius co
rporis vel tres maxime loco
i. in paradiso collocavit et in
cum ita aliquem quod cum diluvium
decem cubitis super omnes mon
tes stetit tamen paradisum non
attingit unde homo ubi
est deus et ubi tunc nostrum
collocavit sed heu castrum
diu feditum fuit per aliquem
diabolum. Et quod pugnavit in
via scilicet Eva quam diu dixit
sic est et illa consensit et
necessitate fuit et quam Adam
gustavit tunc omnes inditum
fuit castrum. Ideo dilexit
quod decepit hominem unde ha
bent demones pro custodia
et in tamen custodivit quod in vos
expugnando posuit septem

milia et [...] decretos nec [...]
[...] sic erat legio et
obsedit [...] v milibus
[...] xpc volens
[...] castro [...]
se [...] de [...] stipta et
[...] ad castrum [...]
[...] vii i. vii
mortalibus pctis [...]
scalas i. [...] vita in
[...] q [...]
et [...] sustep[...]
corona spinea et [...]
manibus et pedibus [...]
i toto corpe p flagellacoes
et i [...] fuit [...]
[...] ei [...]
ta pedis usque ad [...]
no erat meo sanitas Et p
[...] bellu in [...] i [...]
q i hac scala [...]
[...] et cu eo vii principes
i. xii apli [...] i [...]
[...] q decollati fuit pe
trus et andreas i cce suspe
si et Bartholomeus excoria
tus et alij multi sic [...]
decollati sc lapidati sunt
[...] sc [...]
mulieribus i illo bello [...]
[...] sic katherina marga
retha et alie multe [...]
sic [...] est castro [...]
Et [...] qui xpc [...]
[...] et [...]
[...] de limbo Ista e scala
iacob cuius summitas celos
tangebat et [...] ei i [...]
[...] scale ut oes q se ad

eu [...] ad celu [...]
et [...] est scala [...]
[...] celos ad se [...]
[...] elegit [...]
fatigatus [...] et [...]
[...] ad ascendendum. [...]
[...] fuit fatigatus [...]
[...] fatigatus [...]
[...] sedit sic [...] fonte [...]
[...] Sic ipse [...]
[...] fratres mee [...]
sibi [...] ad ascendendum. [...]
Iste e [...] q [...] sta [...]
[...] ubi [...]
[...] ubi [...] i [...]
[...] ibi passus e felle
et aceto et [...] q hora
nona i cce [...] in [...] mortuus
est

Cum transisset ihesus vidit ho
minem sedentem in theolonio
mattheum noie [...]
[...] ad [...]
[...] fidelium ex
[...] psonas [...]
noiat psonam [...] psona ma
thei [...] noie [...]
magnam [...] in mattheo [...]
[...] obediens [...] nos
i morte [...] q [...] i [...]
[...] peccatores [...]
[...] dignatus e peccatores [...]
[...] q eu vocavit [...]
ad se [...] q [...]
[...] magna [...]
fuit q [...] peccatores [...]
[...] q [...] fecit [...]
de [...] i [...]
[...] assumendo [...]

[...] fidelis [...] et [...]
[...] q xpc venit i [...]
peccatores salvos facere Certe [...] et
[...] q [...] offendisset et q
multu timet et aliquis veniret
et minaret [...] placatu [...]
[...] esset [...] Sic
[...] istu [...] dns [...]
xpc multu [...] fuit [...]
[...] esset [...] nec [...] nec
[...] nec i [...] q
[...] eicat de [...] altitu
dine i [...] de [...]
ta pulcritudine in [...] de for
[...] felicitate ad [...]
i felicitate [...] magna [...]
[...] q [...] cogitatu
superbie sic [...] eicat
[...] ei [...] hore ad
[...] de [...] de paradiso [...]
[...] pentes [...] pomi
[...] sine [...] de pa
[...] eicat [...] i [...] qui [...]
[...] luxuria totu [...]
[...] totu [...] de
[...] qui [...]
peccatores [...] venit peccatores sal
vos facere et [...] fecit i isto [...]
[...] q fecit i [...] peccatore
[...] matthe [...] eius
[...] dignatus e [...] peccatores
[...] et [...] peccator [...]
[...] et [...]
dior e [...] et [...] fuit
mattheus [...] xpc [...]
[...] et istis
[...] et xpc petro [...]
[...] negavit [...] statim
[...] foras [...] amare

[...] ocls [...] egipcia
[...] de [...]
eu [...] suis ocls [...]
[...] xpc ad moysen [...]
[...] afflict[...] est in
egipto p [...]
status [...] peccatorum i quo fuit
[...] matheus [...]
[...] xpc venit [...] ut eu
[...] magne [...] fuit
iste [...] vasi
[...] suo [...]
i [...] est [...]
[...] filij [...] habebat
q mortuos morte culpe
[...] sic [...] fecit [...]
mattheo [...] eius [...] i
[...] q p [...] ad se dignatus
est vocare [...]
e q [...] vocavit [...]
[...] sed [...]
[...] vocavit q [...]
[...] et [...]
[...] i [...] et [...]
[...] q vocavit [...] ut esset
suus cancellarius suus [...]
[...] suus aps et i [...]
[...] eius [...]
[...] et i [...] eius
capitale q dignus fuisset q
fuisset absolutus de [...]
suis [...] vocat
ad se [...] Sequere me q dixo
Ego [...]
[...] q [...] vei
vocare iustos [...] peccatores ad
[...] eius [...]
q tu tali [...] peccatore
et tu alijs [...] e peccatoribus

madiane sm lr. Et statim
b' dominu fecit i domo
sua sm nō q psona pto
vilis venit cu psta eius stati
te q gsistit in tribus Jn eius
obedia humilitas z mia obe
dia eius p3 i hoc Et stati
xo dicete seque me obe
diuit z secutus fuit com
uiltas qui sua gnstiones
diffiniut h xc noret eos
p i s tiore aspiraciom et
psuos pdicatores cu tn
scriptu sit Vec turbes co
niti addiuin humilitas eius
appet in hoc q pctorez z
tholomatore sebe nolit
et hoc coram toto mundo
pcitum sui gfitet pamti
st hoc tres sic matheus
mia etia eius p3 i hoc q
xc pnnpi magnu fecit
dominu in domo sua et
io ipl sua obedica xo ei
ei dedit ptates sup tatas
ut obediret sibi Cum ti
timet dnm oia timet
eu et obedivit p sapietes
Et z catue irronables
fuit s' obedientes sm le
de eo Et cu in ethiopia
pdicaz duos magos za
rothem et arphaxat ibi
repit q oes suis artibz
dimenbrabat ut qsum
q vellent mebros of
ficio et sanitate pnvarent
rum in tanta supbiam

erupant ut se deos ab ho
ibus facerent adorari matheus
ut apus hoc audies ita carp
maliaa detegebat ut quicquid
ipi facerent i pniciē ipe fa
ceret i salute Cum venit quidam
q' dixit illos magos venisse
cu duobz draconibz q igne
sulphureu ore z naribz
emittetes multos homines
occiderut dixit ut tene se mu
nies ad eos venit q mox
ut dracones viderut cu pedes
eius terrerunt Dixitque magus
v e mea vra caritate eos
si potestis Cu aut aplos
x precepisset i noie x draco
nibz ut abiret statim obe
dietes fuit sibi z ulterius le
detes recesserunt Quinis in
apiar deo dicta plurisque tren
tis nigribz pfecit Postq aut
hyrtacus regi successit et
virgine pdtam concupiens di
midiu regni sui apo pmi
sit si eam sibi in coniugium fa
ceret gsentire Cum aplus ei sic
q virgo xo e gsecrata z qu
tu sponsa potiatoris potes
tolle Cum no audito rex misit
dominu sua cpte ei fuit
di ut oes viginies cu ea co
bureret aplus ut ei appens
oem ignes ad domo fugavit
Et stam sibi obedictes palla
cu regis in nasit z solo
rege cum vnico filio eua
dente cuncta gsupsit ita in

pctores fuit ducibz z membris
eius iam x magna miaz
sibi ondit Siue ii passio
gpressus fuit ea mibitant
sm lr Et cu apus apls p
dicaz et ad gstanciaz aiaz
ad altare missarum celebratis
accessit Et rex audies spi
culatores misit qui apum indi
altare statem et ex p inssi ma
nibz orantem alto gladio iut
fecit z martire gsecauit Sta
tim filius eius ad noie atque
pus dnia gsitens ad sepul
cru apli pfugerunt Pr no
repsus fuit effecctus cu a rei
non posset manu ppa se in
emit gladio Et mia similis
fuit aplo io cu in multis eo
altauit Et p mdo p miracula
sm lr Et cum pplo degan
dio pducit gdimet Siue fidi
to ppls exorsis e m filius
pnpis deplangebant mor
tuus Cum cu magi sistitae
no posset aplus ad uoca
uit cum ordine suarum pting
mortum suscitauit z alia mul
ta miracla fecit Jste mo ex
altauit eu in celo q fuit
e sce sinitatis socius et theos
regni celorum

michael

Michael pnceps magnus
stat pfiliis ppli mei dan
xii festum istud possumus
nore qnio nota aut non in
stitutum sit qd mo abeccria
celebrat Pmo notat ut festu

apparito sci michael Scdo
nocat dedicatio Et dio nuc
toria sci michaelis Et de
thys p mrtimg sm demis
noles q mltis suos inili
tes honoraret sic alios scos
s singlos talr istitutum est
i apulia quidam mons ca
ntates q d sepontus amo
dni x1 i pdcto urbe cat
quidam vir noie garganus
qui mons ille denoiabat
Cum oium z bonum mlti
tudine pollebat Cu aut
ca pdcam motem pasceret
gtigit quidam thauru
motem gsteu z dnm
cu alys no redie Tunc
dns suus cepit cu qrere
q mitute motis ruenit
et iratus i ipm sagittam
toxicatam immittit Sed
statim in ipm q iceret rep
cussit Cum batum fit sup hoc
cives epm adeunt Et tdna
mi eis ieiuniuni i uxit
et ad eo querendu ee aimo
nuit Cum no paito scs micha
el epo apparuit dicens Scire
illa hoiem mea nolutate
ee pcussu Ego n. hinc
locum elegi in et man
dani ut in illo loco ecca
gstruatur Edificata g ecca
in honore sci michaelis
Gentiles p ad tpr cont
tinues belliae tepenit Cum
du gsilio epi treuos i ducias

peracent ut statim sanc-
tum michaelem in suum ad-
iutorium invocaret. Tercia noc-
te michael episcopo apparuit et pe-
tes dixit exauditas vic-
toriam promittit et contra de-
monibus hostilibus esse orandum
Cum [illegible] mons garganus
cepit fumigare. Fulgura vo-
lant in montes [illegible] ita ut du-
centi viri de adversariis sa-
gittis igneis interirent
Reliqui autem de virtute archan-
geli contra errorem gentilita-
tis relinquentes xpiani effecti
sunt. Sipontini itaque [illegible] ad visi-
tandum tanta ponti victoria
dubitarent reperiunt utrum pre-
dictum locum ingredi vel de-
dicare debeant et sic preces ad
sanctum michaelem devovit ie-
iunantes triduo. Tunc michael
el apparuit episcopo dicens. Non est
vobis opus ut ego edificavi
ecclesiam dedicare. Ipse enim qui
condidi dedicavi. Precepit itaque
ut die sequenti locum ingredientes
cum populo ipsum precibus frequen-
tarent et suum specialem patronum
esse sentirent. Deditque eis
pro certo dedicationis signum ut
scalis ab oriente ascendentes et
ibidem vestigia marmori
impressa invenerent. Mane igitur
episcopus cum omni populo ad locum ve-
nit et intrantes cryptam mag-
nam in crypta tria altaria
invenerunt. Unum fuit rubeo

pallio coopertum. Celebratis
igitur missarum sollempniis episcopi-
tiams de legatis qui ibi in [illegible]
dum officium celebraret [illegible]
ipsi [illegible] auditis quomodo sanctus
michael in monte gargano
apparuisset et quomodo eciam per se
ipsum dedicasset. Sunt dies in
honorem sancti michaelis et omnium
angelorum per totum orbe statuit
celebrandum. Dicitur ergo michael
princeps magnus qui stat pro filiis
populi mei. [illegible] quidam sancti
michael et omnes angeli in [illegible]
[illegible] in fortitudine ibi micha-
[illegible]
nobilitate quia princeps magnus
[illegible] in magna bonitate sine
[illegible] utilitate quia stat pro filiis
populi mei. Tercio fortis est deus
est et omnes angelos honorare et
venerare ut nos defendant
ab hostibus anime et corporis. Ergo
tanto fortis sit hic apparet quia
[illegible] illum potentissimum
pugnando devicit et eiecit ipsum
de celo sicut quod Johannes vidit in apoc
Factum est prelium magnum in celo
[illegible] et angeli eius preliabantur
cum dracone et draco pugna-
bat et angeli eius non valuerunt
neque inventus est locus eorum amplius
in celo. Item tunc antichristum qui sibi
subiugabit quasi totum mundum
illum interficiet iussu domini. Ipse
eius voce omnes mortui resur-
gent. Item sunt fortes quia
unus angelus uno digito

corpus non haberet [illegible] tres
viri [illegible] omnes montes posset
sustinere [illegible] Item civitas in [illegible]
[illegible] possessa ab hostibus
et clamavit ad dominum et mi-
sit unum angelum qui una nocte
occidit de hostibus [illegible]
[illegible] nulla fortitudo huius mundi
potest [illegible] eis et ideo [illegible]
tes celorum vocantur. Et ideo quia tanti
principes nostri stant pro nobis ante
dominum multum debemus eos honorare
et hic apparet magna utilitas et eorum
ministerio quod nobis faciunt. Quarto sunt
nobilissimi et ideo debemus eos mul-
tum honorare et maxime in eorum
festo ne aliquid contra eis in hoc fes-
to faciamus ne se ulciscantur
sicut de illo qui tali die
missa spreverat ad silvam [illegible]
[illegible] venisset statim [illegible]
fuit scissus [illegible] non uno [illegible]
[illegible] sit ille [illegible]
faciunt de illis qui eorum in festivi-
tatibus fornicantur et inebriantur
[illegible] non nobilissimi sunt hoc
in isto libro quia dicuntur principes [illegible]
[illegible] sunt principes celestes In
signum nobilitatis beatus mi-
chael est signifer regis [illegible]
[illegible] et coro-
nam spineam portabit et ideo
quia tanti principes nostri stant
pro nobis ante deum multum debemus
eos honorare et hic apparet magna
magna utilitas et eorum mini-
sterium quod nobis faciunt. [illegible]
[illegible] nobis [illegible] et p.

consolatur nos in tribulatione
sicut eciam tres pueros in camino
[illegible] sociis eius. Quia nole-
bant adorare statuam auream
quam erexerat nabuchodonosor
missi sunt in fornacem ardentem
et statim descendit ad eos an-
gelus et consolatus est eos in hoc
quod ambulabant in flammis
quasi in paradiso. [illegible]
[illegible] ibat tunc [illegible]
venit sibi aliquod solacium
et recepit [illegible] vel
venit eis [illegible] vel aliquid
tale quod oblivisceret de tribula-
tione. Sic fit ordinatione boni an-
geli. [illegible] signum quod dominus de-
bebat captivari et dixit
Tristis est anima mea usque ad
mortem. Angelus descendit ad
eum et consolatus est eum. Item
excitat hominem a sompno
peccati sicut quidam homo [illegible]
[illegible] qui iam est in multis peccatis
et [illegible] observavit quod [illegible]
[illegible] multis [illegible] peccatis
mortalibus tunc venit angelus
et excitat eum dicens [illegible]
peccator quia diu nimis iacuisti in peccato
surge cito. Sicut quidam homo
dicitur [illegible] in beato petro [illegible]
[illegible] esset in carcere [illegible]
[illegible] erant [illegible] venit
angelus et excitat eum dicens
Surge velociter et [illegible]
[illegible] et [illegible] et
dixit Nunc scio vere quia
misit dominus angelum suum et [illegible]

Iste custodiunt nos boni et
mali s. ordinacione dei hii in
bonos et malos ut sint
testes actuum nostrorum in die
iudicii. Unde sicut dicit Ieronimus super
illa verba Ieremie ita con
dant iudeorum paganorum ut
in die iudicii non habeant ex
cusacionem. Unde si dicisses
nobis angelos ad custodiam
quasi fuissemus custodiunt
ut nos ne in magna pecca
ta ruamus. Quia sicut legitur
dicebat iudeis quod quorum
tollerandum holofernes et per
turbat caput eius ad terminum
quia quod inderunt illi servat
in castrum quod venisset sinia
et minaret quod ut gaudium
re fecisset. Dixit eis custo
divit me angelus dei. Unde
contingit cum aliquis cum hoc
disponit aliquid peccatum facere
et tunc sicut angelus videt quod
datus est homini ad custodiendum
dum (libenter) prohibet ne pecca
ret. Unde ... quod dum nostris de
simus malefacere angelus
quod similiter pro deum in te incitata
volo cessare. Et angelus ces
sa miser ut saltem in extremo
mortis paciens. Iste defen
dunt nos ab hostibus invisibilibus
et corporis hii nullus vivere
posset si non esset angelorum
angelorum. Unde nos ad omne
defendunt quia sicut legitur
legitur. Unde cum Josue duceret

exercitum contra quod promissionis cum
in media nocte veniret ut
exercitum suum videt angelum
stantem cum evaginato gla
dio. Cui Iosue ait es tu
ad versariorum sit sui et cor
dum mei defensor. Et ideo
ostendit qui se deponit sicut dicit
angelus qui meus es custos
pietate superna tyre (?) commis
su sua defende gubernas (?) ut
sanctus de mane (signa). Defen
dunt etiam nos ab hostibus ut
corporis hii si aliquis tristis de
bet hostes suos et si commit
tet se angelis suis et sic
illesus transibit. Iste mea bo
opera deo offerunt. Unde legitur
hominis in Thobia ubi quod tamen
missus fuisset angelus ut illumina
ret eum quod tercius erat dixit
ei. Cum orabas cum lacrimis
et elemosinas dabas et sepelie
bas mortuos ista ego obtu
li coram deo. Iste animas nostras
ad celum deducunt. Unde legitur ... pange
mis in multis sanctis. Unde per ange
los deportati sunt ad celum
ut in Lazaro et in aliis multis
... omnibus hominibus.
Sed tamen tunc deus verba ista
dixit ... apostolica ... videmus
magnam gloriam magis accepit
sanctis in celo omnibus ubi ... ta
virginibus honorati ... Elias ...
dum fuit apostoli et sancti ... te
... omnia que fuit ad
voluntatem dei ferentes hii

salomon. Qui diligit cor mundum
habebit amicum regem celestem. Et
per hominem defendere et ditare
quia potes largius est. ... nunc
sic diligit amicos nostros ...
cum amicus domino per ipsum dema
in sordidum non haberet eis hos
dicit et celestis deus vobis eum
... fuit mundus ... et
sine crimine vixit usque ad mor
tem. Et ideo multum appellat eum
scriptura amicum dei. Quippe tamen
scriptura legimus in ... amici
appellati sunt tunc dei per quos sicut
in ... hominem. Et primus fu
it Abraham de quo legitur. Credidit
Abraham deo et reputatum est
ad iusticiam et ideo amicus dei ap
pellatus est. Iste dixit est ei. Exi de
terra tua et de cognacione tua
et vade in terram quam monstravero
tibi et ipse statim mandatum dei
implevit. Per Abraham significantur
religiosi. Quam cum dimiserit terra
in qua nati sunt et de cognacione
et intrat religionem tales non
sunt amici dei. Quia sic sunt in eo
modo sunt tales ipse vocat
filios dei. Omnia mea tua sunt.
Iste abraham fuit obediens deo
suo. Sic sicut vis ut deus sit tuus
amicus tunc sis obediens preceptis
eius et tuis confessoribus in bonis.
Secundus amicus fuit moyses de quo
legitur. Deus loquebatur tamen deo cum
... sepius ... dixit moy
ses et de eo legitur. Deus ... populum
eduxit de egipto id est de tenebris

peccatorum sua sancta doctrina ... de
... ut per monita ... tuet (?)
in terram promissionis sed regni
celorum et sic plurima ubi
dei hii quasi homo nocte
intrat domum suam et sic
lucerna tunc videt omnia que
in domo sua sunt. Sic est lucerna
ubi dei cum intrat corpus
peccatoris quod in tenebrosum
per peccatum tunc videt omnia quod sunt
per que offenderit creatorem suum.
Tercius amicus est Iohannes baptista
hii legitur de eo quod cum esset
... in ... ut se
et ab aligeno peccato custodiret
... sicut penitentes qui
... i. primam ... hoc
... fuit ... Iohannis
... agite ... regnum
regnum celorum. Sed istud quod ...
... nos. ... est a probis
regnum celorum ... Si
... mille ...
et septingentis et cotidie ...
... milicia non posset ibi
venire. Sed quod cito agit pena
tunc est ... et in ... ach
est ibi qui moritur ... pe
nitencia. Sic ... tuus
amicus sit ... contra
tuis. Quartus amicus fuit Laza
rus hii ... Lazarus tamen
... venit ad ...
fetet et suscitavit eum quatri
duanis ... peccator qui tamen
moritur ... peccatum committit
... fetet coram deo et

angelus eius cum aliquo
cardinali. Cum tamen quidam
heremita cibum cum angelo
perciperet quidam dixit. Certa magis
latebat cardinalis pulchritudine
cum heremita cepit obstinere(?)
nares et angelus non. Tunc dixit
... eis pulcher iuvenis tunc
cepit angelus dixit ... ... et
nares obstinere. Tunc cum dixit
heremita ... ... in
angelus ait Iste qui nobis
occurrit licet sit pulcher iuvenis
in corpore tamen mortuus est in anima
et plus fetet coram deo et
angelis eius quam aliquod cadaver.
Insignum huius quod diligit peccato-
res ... ... ipse ... man-
ducat et bibit cum eis. Unde
cum quidam murmuraverunt
eo quod cum peccatoribus
manducaret et biberet. Audiens
eis ... non veni vocare iustos
sed peccatores ad penitentiam. Quod
quia eos dilexit iusta passio
est ... eos ... ...
... mortem pro eis sustinuit.
Et ideo si es peccator noli des-
perare quia habes fidelem ... ...
... Cum te ... ...
... ad eum in fine tamen ...
honorabit et ideo ... ...
... ...
... dei fuit ideo ... cum
honoravit ipsum et honoravit
... in filio ... ...
... cum fecit cancellarium
suum honoravit cum filius dei
... qui fecit cum ...
simul ipse cum cum aliis lxxij
discipulis ad predicandum misit
cum fratre suo. Honoravit autem
eum spiritus sanctus quia fuit simul
... ... Unde legitur
de eo quod monebatur plerumque spiritu
sancto quod ... in morte voluit eum
relinquere. Cum tamen homines mortuos
solent fugere et mater filium
honoravit eum mater dei. Cum fuit
eius specialis amicus et capellanus
Cum virgo occultissima sua re-
velavit salutatione et alijs
ad filij sui nativitatem pertinen-
tibus eum edocuit. Honoraverunt eum
angeli quia ipsum ... ...
... ad celestem ...
transtulerunt

[illegible] regi virgines ...
de spiritu sancto revelante ...
quod beata insula tot virgines ad
... ...
... Quibus ... ...
... tres fuit ... ...
istas virgines ad ... duxerunt
... fuit virginitas ... ...
... ... in corruptio ...
... ... Et quanto castior
... ...
et quanto ... ...
... et deo ... Et
ideo non diligamus ... ...
quod nos separat a deo Sed diligamus
castitatem que nos ... ad
... ... ductor istarum virginum
fuit iustitia quia iustum ...
... ... duxerunt ...
ductor istarum ... fuit ...

virginum passio quam sustinuerunt
pro Christo que celebrata fuit. In
Britannia fuit quidam rex nomine
deonotus qui habuit unam filiam
nomine Ursulam que mirabili mo-
rum honestate sapientia et pulchritudine
pollebat ita quod eius fama ubique
volabat. Rex autem Anglie qui
nimis potens erat et multas na-
tiones suo imperio subiugasset audi-
ta huius virginis fama mittit
solempnes nuntios ad patrem huius
virginis promittens multa et addens
minas ut eam suo filio unito
copularet. Ille auditis nuntiis
cepit turbari quia cultori ydolorum
eam dari debet. Cum virgo consen-
tire nollet quia regis feritatem
formidabat. Ipsa autem divinitus
inspirata suasit patri ut regi
assensum preberet. Tali tamen conditione
ut in solatium ipsi virgini mitteret
nobiles virgines ...
et tam illis quam sibi ... virginum
assignaret et ipse interim bapti-
zaretur ut per ... possibili...
animum suum proposito ... et
interim conditione accepta bapti-
zatus est ... iubet pater
vero insule ordinavit interim
quos solatio tamen ipsa quam eius virgi-
nes ... et eius ... in co-
mitate ... ... ei ...
... ...
... ad eas confluebat. Cum
autem virgines sic omnes congregate
fuissent et pater ... pressisset
aliquo tempore beata Ursula omnes
multos ad fidem convertit eas
... ... ostendentes
... ... sponso Christo ...
to flumine Coloniam perve-
nerunt Ursule angelus dei
apparuit predicens quod illas in-
tegro numero venturas et
coronas martirij ibidem accep-
turas. Inde quod pedestres Roma
devenerunt et ... ...
papa eas cum gaudio suscepit
et multas ... ...
non fuerunt baptizate bap-
tizavit. Papa autem nocte
revelatum est ... cum
virginibus palmam martirij per-
cepturum ... ... digni-
tate et officium resignavit
cum ipsis de Roma recessit.
Duo autem iniqui principes
Romane militie videntes
multas multitudines virginum
et quod multi et multe ad eas
confluxerunt timuerunt ne
per eas nimia cresceret reli-
giositas Christianorum nuntium
miserunt ad ... ...
natum suum principem Hunnorum
ut adducto exercitu eas ...
... cum veniret Coloniam
trucidaret. Etherius sponsus
insule manens in Britannia
per visionem angeli admonetur
ut ... ... sponse
sue ... ... cum ea
in Colonia palmam martirij
acciperet. Cum ... omnibus mo-
nitis acquiescentes eidem

Symonis et Iude

dixit vos qui virgines custo-
ditis opus Tolomay reddidit
et ipsum in abyssum obsessa
invenerit. Vos gentiles iudi-
ces super eas cum clamore in-
mio irruerit et qui lupi
sevientes in oves tota illa
multitudine occiderunt. Cum autem
ad beatam Ursulam ceteris singu-
latis venissent videns eam
princeps nimium compulsatu-
dine eius obstupuit et con-
solans eam de nece virgin-
um promisit quod eam sibi in con-
iuge copularet. Sed cum illa pe-
nitus respuisset ille contemptu
se videns directa sagitta
eam transfixit et sic omnes ad
Christum sponsum. Christus ductor
rerum ad passionem fecit ad-
ducere. Unde canitur versus
salutat cum Christo pati
[illegible] Gregorius impossibile est
ut quis de deliciis ad delici-
as transeat.

Symone et iuda

Ego vos elegi de mundo
ut eatis [illegible] nos mundus
Io xv°. Ista verba dicit dominus ad
beatum Symonem et ad Iudam
et ad alios apostolos. Et quos feliciter
electos per quos dominus suos ele-
git ut non caperentur cum hic
in mundo. Elegit autem dominus istos
sanctos apostolos sicut elegit Sa-
lomon artifices ad operandum,
milites ad pugnandum, ba-
iulos ad [illegible] heredes
ad regnum hereditandum. Primo

elegit dominus istos duos apostolos
tamquam artifices ad operandum. Sic-
ut legitur III Regum v capitulo quod Sa-
lomon nobiles edificare templum
in urbem elegit meliores in omni
opere. Sic et verus Salomon iste rex
rex pacificus quod pa-
cificavit nos cum patre celesti
et cum sanctis angelis nobiles re-
stauravit ruinas celi angelorum
et reedificavit illud templum
celeste. Elegit autem ad hoc
operarios sanctos apostolos. Quantum
isti operarii edificaverunt quod quot ani-
mas in celestem urbem transtu-
lerunt tot lapides preciosos
in fractionibus fecit lucifer po-
suerunt. Isti autem lapides de
quibus dicitur in Apocalypsi preciosis la-
pidibus fulgebat [illegible]
opus eius. Iste preciosi [illegible]
so sanguine Christi redempti sunt. Sig-
[illegible] nobis [illegible] in illo celesti
templo de quibus lapides vivos [illegible]
[illegible] possidere [illegible]
per gloriam [illegible] primam
Sed autem isti duo apostoli tamquam
duo operarii multos lapides
in celestem urbem struxerunt po-
suerunt. Legitur enim de eis quod cum
in Persidem venissent et duos
magos ibidem invenissent Zaroen et
Arphaxat. Tunc Var-
dach dux Babilonie contra
Indos ad prelium profecturus illarum
a diis suis potuit habere respon-
sum. Per gentes autem ad [illegible]

civitatis vicine ab ydolo habue-
runt nisi quod propter apostolos qui
venerunt dii eorum videre non
possent. Quos dux inquiri fecit
et inventos qui essent et quare
venissent inquisivit. Audierunt Si
genus [illegible] nos Christi nos esse
servos et tue salutis nunc ve-
nimus. Quibus dux si feliciter re-
versus fuero audita nos dixerit
apostoli magis illud debes [illegible]
[illegible] ope possis [illegible] Quibus
dixit [illegible] meis potiores
nos videro sine bello [illegible]
nos nos [illegible] Quibus apostoli
ut de eos tuos [illegible]
[illegible] eius [illegible] predixi
[illegible] illi dixerunt grande bellum
futurum et multum [illegible]
[illegible] apostoli [illegible]
Dixit eis dux vos videtis
et me timor invasit [illegible]
[illegible] nobis in
[illegible] dici [illegible]
[illegible] venerunt
Et tunc [illegible] in
pace. Tunc pontifices [illegible]
venit ad [illegible]
isti [illegible] noluit ut [illegible]
[illegible] suis [illegible]
[illegible] apostoli [illegible] diximus
tibi ut expectes unum mensem
[illegible] dixerim. Et [illegible]
in pace [illegible] Tunc dux
[illegible] custodie fecit ut [illegible]
[illegible] Cum [illegible]
[illegible] apostoli [illegible] venisset
et dux pontifices cremare
vellet [illegible] apostoli ne
hoc fieret [illegible]

[illegible] mortuos [illegible]
[illegible] essent et sic [illegible]
[illegible] anno uno et tribus
mensibus in quo spatio plus quam
[illegible] hominum [illegible]
mulieribus et cum rege et princi-
pibus baptizati sunt. [illegible] omnes
ut [illegible] celeste opus
ut fideles operarii [illegible]
[illegible] Secundo elegit eos ut
pugiles ad pugnandum
[illegible] ad mortem. Unde legitur de
eis [illegible] duo magi
[illegible] signa [illegible]
[illegible] ad
[illegible] venerunt ad
[illegible] civitates ubi erant
[illegible] pontifices et
eos [illegible] apostolos [illegible]
Cum illuc venissent [illegible]
[illegible]
[illegible] Cum [illegible]
apostoli ad [illegible] civitate
venissent pontifices eos ca-
pint et ad templum [illegible] eos
adduxerunt. [illegible] demones
clamare ceperunt [illegible] nos
hic [illegible] apostoli [illegible]
[illegible] in [illegible] omnibus
[illegible]
[illegible] pontifices [illegible]
apostolis [illegible] eis [illegible]
duobus eligite [illegible]
[illegible]
apostoli dixerunt ut [illegible]
[illegible] plena sunt
demoniis [illegible]
ut [illegible] et [illegible]
[illegible] Statim duo
ethiopes de simulacris exie-

nunt in castris illis tunc magnis clamoribus receperunt. Qua ipsa autem hora tunc magna serenitas esset tanta fulgura ceciderunt ut templum in tres partes scinderent et idoli duo magis in tres partes ictu fulminis verterunt. Hoc autem corpora eorum ad urbe detulit et in honore eorum ecclesiam fabricavit. Ecce patet quod isti iuvenes invicti usque ad mortem pugnaverunt. Sic et nos pro eis pugnare debemus contra peccata et temptationes demonis. Tertio elegit eos ut ingrediantur ad custodiendum [illegible] sunt [illegible] in magna custodia. Sic [illegible] in domo [illegible]. [illegible] elegit eos sicut heredes ad regnum hereditandum. Ideo elegit nos tamquam constitutos ut essemus sancti et immaculati in conspectu eius in adoptionem filiorum dei si filii et heredes regni celestis. Idcirco nos [illegible] in bonitate.

[illegible]

Operum priorum vestrorum que fecerunt viri in generationibus suis et in impletis gloriam magnam [illegible]. Ista verba dicit Mathathias sanctus zelator legis ad filios suos. Quia iste Mathathias figuram Christi [illegible] ad nos [illegible] ad filios suos ut memores simus que opera fecerunt priores nostri id est omnes sancti. Quorum hodie festum agimus quia ipsi acquisierunt regnum celorum. Secundo [illegible] debemus recordari et quare hodie agimus festum omnium sanctorum. [illegible] in memoria habere omnium quorum salvati sunt. Certa [illegible] possimus quia festum omnium sanctorum celebratur propter quattuor. Primo propter templi dedicationem. Secundo propter omissionum suppletionem. Tertio propter negligentiarum expiationem. Quarto propter maiorem utilitatem. Primo quod institutum est propter templi dedicationem. [illegible] Romani in toto orbe dominarentur [illegible] templum magnum construxerunt in cuius medio ydolum suum statuerunt et omnium terrarum ydola in circuitu eius. Si autem aliqua terra rebellare volebat statim [illegible] ydolum [illegible] ydola [illegible] ut [illegible] subiugaverunt. Tempore [illegible] in palatio cum iam Romani fidem recepissent Bonifacius papa predictum templum a cesare impetravit et omnium ydolorum eiecta [illegible] et omnium sanctorum consecravit et postquam ipsi festum hoc celebrabatur institutum est templum quod fuit factum omnibus ydolis.

Tunc dedicatum est omnibus sanctis. Secundo institutum est propter omissionum suppletionem. Quia nos multos sanctos obmisimus de quibus nullam festivitatem nec memoriam agimus. Quia non possumus festum omnium sanctorum agere propter eorum multitudinem. Tum propter temporis brevitatem quia etiam dies [illegible] non sufficiunt. Ideo ecclesia [illegible] ordinavit ut quorum sanctorum singulariter agere non possumus saltem in simul omnes honoremus. Tertio institutum est propter negligentiarum expiationem. [illegible] sanctorum [illegible] festa agimus tunc illa [illegible] negligenter agimus et [illegible] homines maxime in ebrietate et luxuria. Et ideo [illegible] dicitur [illegible] et deriserunt sabbata eius [illegible]. Ut quod negligentia omisimus hic hodie supplere possumus et si offendimus eos in festivitatibus eorum [illegible] hodie eorum gratiam emendare possumus. Cum offendit aliquis de familia aliquis potentis [illegible] familia [illegible] et reputat [illegible]. Cum autem placat illum placat omnibus. Sic est qui offendit aliquem sanctum offendit omnes sanctos. Et ideo debemus ipsos placare rogando et devote [illegible]. Quarto institutum est propter maiorem utilitatem. Certe

maior utilitas est [illegible] ille qui habet multos amicos in curia regis et familia [illegible]. Si habet aliquem tantum coram rege [illegible] tunc eam melius [illegible]. Sic est etiam de omnibus sanctis qui non unum vel duo in festum agimus devote illorum suffragia habemus in curia celesti coram creatore nostro pro nobis orat [illegible] plures [illegible] petunt tanto citius exaudit [illegible] pro nobis hodie orat [illegible] in [illegible] omnia [illegible] suffragium [illegible]. Et ecce vidit regem in solium [illegible] sedentem et omnes sanctos in circuitu eius [illegible] et posito solio [illegible] omnes ad regnum [illegible] venerunt et ipsis [illegible]

adorauerunt quos quidam impositi
simili habitu induerit matu
tinas ceteris cum sceptibus in choro
cantat alicubi aut quod puerum
custodem ducebat in sede
ei exponit assensus signes
imperat tam minorum dei esse
et uestitum de pilis camel
lorum Io bap. post similem
habitu petrus cum ceteris apostolis
deinde martires cum ceteris
confessoribus Et omnes ad eum
regem uenerunt ut pectore
lecto dic eis exhibito gratias
agent et propter benedicto
orarent Deinde ad alium lo
cum eum duxit et ubique
sanctos homines alios in statu
tis tenuis alios in uestis
gaudentes diuisis delicijs
alios mediis et pauperes cum
illum mediatores ondit
Dixit ut sit locus purgatorium
esse cumque ab animis ponerie
bus Custodes dixerunt illos esse
quorum cura ulla habebat ques
fit ergo ut dominus summo ponti
fici intimaret ut post omnium
sanctorum festum statueret diem
animarum ut salte generalia pro
illis fierent suffragia illa
die qui specialia non haberent
et sic post primum quod festum omnium
sanctorum institutum est in deinceps
in memoria habere et ideo debent ... eum
tote. Secundo debemus esse memores

operum omnium inter i. omnium sanctorum
nam quod fecerunt tempore uite sue
propter quod opera ipsi nunc optinuit mag
nam gloriam Certe aliquis pictor
uolt depingere aliquam figuram
pulchriorem ipsa quod habeat semper
super quod respiciat Si etiam
nos saluari uolumus oportet ut
nostram uitam dirigamus secundum ex
emplar quod nobis reliquerunt sancti
complices sanctis et quod difficile est
in primo eorum opera enarrare
ideo certam in uigilia et in die
legit eorum de aliquibus operibus
eorum propter quod saluati sunt Primo
quod Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum
est regnum celorum in quo omnes quod
sunt ueri amatores paupertatis
tis Beati autem quod pauperes spiritu
non uero certa paupertatis uero
non est spiritus paupertas est
qui media sunt habent uer
tamen Et illa sustinenda est
in patientia quod non meretur multo
sed si patienter tollamus est
nobis pro purgatorio Sed paup
tas est sponsus quod ducit ad pa
triam et ad beatitudinem habet se
cum religiosi et relictis omnibus
Christi in paupertate fuerunt Quoniam
preciosus est titulus paup
ertas deus Verum cum ipse diues
esset dominus et creator omnium diuitiarum
tamen mundo factus est pauper
ut pauperes fuisset ad diui
tias propter habet uita Christi et iam
sua et alij sancti regnum celorum
in uenerunt et ideo eorum

propter in pacientia sustineamus
Item sunt mites et ideo dicitur Beati
mites quoniam ipsi possidebunt
terram id est uiuentium Mites sunt
qui in corde non habent amari
tudinem ire nec murmuratores
et omnium diuina sustinet Talis
fuit moyses Certe cum apostolis
lapidaret apostolos deprecabat
Talis et fuit beatus Stephanus
Item sunt lugentes peccatis suis
et aliorum et ideo dicitur Beati qui
lugent quoniam ipsi consolabuntur
Talis fuit beatus petrus qui
Christum negauit et peccatum suum
defleuit et magdalena Item sunt
sancti iustitiam amantes et ideo dicitur
Beati qui esuriunt et sitiunt
iusticiam Iusticia est reddere
unicuique quod suum est deo animam
et hic corpus superiori honorem
proximo quod sibi fieri noluerit Item
sunt misericordes quoniam ipsi misericordiam
consequentur et uere continet in se
uisitatio uisito cibo poto redimo
tego colligo condo Item sunt
mundicia amantes unde Beati
mundo corde quoniam ipsi deum uidebunt
Tales sunt sancte uirgines qui
propter mundiciam mortem sustinu
erunt
¶ Gaudete cum gaudentibus et
flete cum flentibus Ro. xo
Duo festa pariter agit ecclesia
festum omnium sanctorum et festum
omnium defunctorum Primum est festum
gaudij Secundum est festum fletus
et ideo bonum eis ubi proposita

S. pro defunctis

gaudeuit Hen ut gauisi
sumus cum gaudentibus et cum
omnibus quod tunc gaudium habuerunt
hoc debemus flere cum flentibus
in fatum illis qui in uero flent
Et gula quod uore possumus
in huius uerbis primo ergo sit isti
flentes cum quibus flere debemus
a quibus potest pro esse fletus noster
Secundo quod sunt de fletu eorum
Tercio quid debemus eis modo
exhibere Circa primum ideo quod
fletes isti mortui sed non
omnes Sed tantum illi qui in
duo moriuntur illis necesse
potest fletus noster Non ergo quod qui
moriuntur quod dominum secunda potest
dominum credunt cum deo erunt
de deo gaudent Omnes moriuntur
peccatores qui in mortalibus
descendunt in mali statum
purgatorium et inferni Et talibus
deputatus est locus in fine quod ipsi
quod sunt in inferno nobis non est
flendum Certe fletus noster iam
interemit eis non prodesse Certe
in inferno nulla est redemptio
dampnatis Certe sancte preceptum me
um in inferno esse non plus ora
re proco quam pro dyabolo potest
dominum moriuntur pueri quod non
sunt baptizati qui licet nichil
fecerunt quod dominum actualiter
cum eis deputatus est locus
in fine Sed sunt preces sunt ut
passione dei ... in limbo ubi
nullam penam habebunt sed tamen
carentia uisionis diuine

Vistis quod nobis non est flendum
cum duo moriuntur boni et
sancti homines qui vivunt sine peccato
et decedunt sine peccato talibus
deputatus est locus regni celes-
tis. Vistis similiter non est fle[n]dum
quia non indiget defleri. Tercio
non etiam adiutorio. Quando autem
moriuntur in misericordia dei tamquam
homines penitentes secundum quod penitencias de-
iniunctas non dum compleverunt
sed tamen illa penitencia sufficiens
vel negligencia confessoris
sufficientes non fuerint et istos oportet
quod satisfaciant et isti secundum quod confessionis
venialia peccata deportant et istis
assignatur locus purgatorii
et pro istis hortatur nos David
ut ploremus quia ipsi flent
primo propter dilacionem secundo propter omissionem
fructus quia obmiserunt penitenciam
agere in vita quando poterant habere
bonum tempus. Tercia causa quare
nunc non vos compleverunt sicut
rogabat Job dicens: Dimitte
me domine ut plangam paululum
dolorem meum antequam
vadam ad terram tenebrosam et op-
ertam caligine. Tercia dicit Cronica
quod homo postquam evaserit tunc modicum
restaurabit ibi iustitiam permanere.
Secundo flet propter primam penam
quam patiuntur. Tercia concedit
omnem penam temporalem. Tercia
sit ignis depuratus et cunctorum
ignium. Sicut iste ignis illum
ignem quem patiuntur. Tercio flet

propter deguere in fine etiam flent propter
carorum suorum oblivionem. Tercia
quia obliviscuntur eorum amici qui pos-
sent eos iuvare ut dicitur Psalmo
oblivioni datus sum tamquam
mortuus a corde. Tamen dicitur in
vatis de mortuis quia dum non
sepeliuntur propterea perit memo-
ria eorum cum sonitu. Quarto
flent propter tarditatem venie quia
nesciunt quando pena eorum finem
accipiet. Sicut legitur quidam
de Sancto Severino vidit
duos clericos in purgatorio ...
usque ad tales multum flent
aliter usque ad tollendum in penis
... et redditur. Cum tamen
... moveret ... et ei quod
illa ideo flet quia oblivioni
data est et illa ... vidit quia
sicut nocte de quinquagesimo anno
natus est puer quem est sacerdos
cum tamen celebrabit primam
missam liberabitur. Et ita in ...
... cum ipsis flet quia fletus
... ad ... eius quod de
... fuit sicut cum eis ...
fuit ... et ... est
est elemosinarum ... Tamen est
hostie immolatio. Quarto est
ieiuniorum observatio. Quinto
eis ... Unde legitur
in passionali ... de ... lectum in ...
... Cum tamen esset vir magne
abstinencie ut sicut ... tamen
in summos pontifices fuit electus.
Cum tamen post mortem eius in ...
quievisset tempore paschali

quidam quendam alium protulit et sic
fuit in eadem sentencia mansit usque ad
mortem. Cum tamen mortuus esset
et dalmaticam ferret super pontem
quidam demoniacus tetigisset statim
sanatus est. Postmodum cum tamen episcopus
in capellanus quidam balneum tempore
dei gracia intravisset Paschasium
stantem et obsequentem invenit. Unde
... utique ... conveniunt et
quod illic faceret. Sed ... simul
in illa causa tantum in loco illo penitenti
deputatum se esse asse-
ruit nisi tali tamen quod in isto
plus consensit. Et addidit dicens:
Deprecor te ora pro me domino atque
insuper consensus quod exauditus fuit.
Si igitur veneris me in venies.
Et cum pro eo orasset et tunc illum
post quintos dies venisset eum
in loco eodem non invenit. Tercio
et elemosine eis prosunt. Unde quo-
modo ... quidam sanctus vidit
quod cum elemosinas daban[tur] mortui
lete et splendide de sepulcris
suis exibant et gaudebant.
Deinde cum pro eis fiebat elemosina.
Quarto ... misse prosunt eis. Unde
dicitur de quodam mortuo
ad quendam veniens tres tunc
... se habere in ... Tamen
... mortuus propter suos fratres
... Gregorius ut ... cum suis
... tamen
... sepelieret. Dicitur pecuniam tamen
tamen sit in ... tamen
... usque ad
dies ... omni die pro eo

hostia immolari. Cum tamen
istas missas complevisset
ille qui defunctus erat die ...
apparuit quod fratri illi in consimilit
dicens et tibi ... bene
male habui sed iam bene quia
hodie premissas quas dixisti
... hodie ad regnum te-
... quinto prosunt eis ie-
iunia. Si enim aliquis occupa-
tus esset ieiuniis aliquo et mor-
te preventus ipse non posset
talibus si rogaverit aliquis de amicis
suis ut pro eo ieiunare possit
penas purgatorii eundem de re-
... esse de consensu
sacerdotis. Quod patet per exemplum. Tamen ad
quendam doctorem solempnibus re-
fert. Tamen quandam mulier mor-
tuo marito cum de promptitate
optata finisset apparuit ei dicens
quia voluntates eius faceret
et in diversis vellet servire.
Que in omnibus voluntati eius
consensit. Cum primo iniunxit ut
mulieres castitatis in domum
suam recipere faceret secum
... quia pauperes in die
reciperet et nocte eos expel-
leret. Tercio quod orationes in terra
... impediret. Quarto
quod ... nulli consilio deberet ...
... morti appropinquasset
ac filio ad se fuit convocet.
Illa ei suum aperiens dixit
se confiteri non posse nec sibi
confessio aliquid valeret. Sed tamen
ille cum lacrimis instanter et

primam post cenam quam mitteret
illa pro completa quod sacerdote mi-
sit sed antequam sacerdos veniret &
moneret ad eam veniret ipsa
horrore percita mortua est
filius autem precibus eius concitatus
et primam post cenam septene venientem
iussit faciens primam percepta
vidit eam de purgatorio egredi
et celos conscendere et hic in men-
sis gratias agere

De sancto Martino

Tertio sacerdos magnus qui in
diebus suis placuit deo et inventus
est iustus. Iste sanctus fuit
apud homines in terra sacerdos magnus
et naturalis apud deum fuit in celo
in diebus suis quia Naturalis
apud scripturam in veteri et in nova
testamento. Fuit sacerdos magnus apud
homines quia vixit in vita gemina
sacerdotum conveniens et magnus
pontificali dignitate et vite
sanctitate et humilitate et fidei in-
tegritate. De humilitate eius legitur
quod cum sedem honestate haberet
quod nobilis erat cum scamnum ei
offerret ipse servitor vite in
pendit in terra Item iuxta cum
to magnus es humilia te in
omnibus. De benignitate fidei sanctorum
legitur quod cum imperator deberet eum
assumere militie quod vetabat
sed erat dicens Ego signo crucis non
clipeo protectus aut galea hostium
cuneos penetrabo securus. Omnia in possibilia
sunt credenti unde Marci ix. Sicut
dixit in nomine hostium tollere et
Sicut Gedeon vidit Madian

credentibus ecclesiastice viris et virgi-
nibus sonantibus et ecclesiis suis
vidit comitatorum multitudine
infinitam. De pontificali dignitate
legitur quod cum offerret sacrificia alta-
ris globus igneus apparuit su-
per caput eius ut tangeret undi-
que brachii. Circa tunica de-
derat pauperi et sic deus texit
eius vestibus. Sicut aaron
virga florentem et fructum af-
ferentem ad pontificium assump-
tus est. De sanctitate vite legitur quod
ad sanctum viventes tum mortuos
fuit suscitator magnificus. Sic
ipse christus tres mortuos re-
suscitavit propter hoc magnus fuit
ad homines. Et in diebus suis pla-
cuit deo hec quia tam sue vite castitate
et precibus pietatis et orationibus
assiduitate et primarum [illegible]
De castitate eius legitur quod virgo et
castus et tanquam fructus ipse est cle-
ris fuit angelis. Ideo apparuit deo
et iuvenes eius. De puella vo-
luntate vivebat ut vivebat sicut erant
sicut angeli dei in celo. Sapientie
iiii°. De puella casta generatio
cum caritate deus. Sapientie iiii. In-
corrupta facit proximum deo. De
tertio Baruch v°. Imponet ca-
piti tuo mitram honoris eterni
De virtutibus pietatis legitur quod cum
tempore maximi frigoris esset
pauperem nudum in porta cum
vidisset obviam fuit et nullus ei
misericordia compatiebatur suo pal-

lio scisso vestivit reliquo eum
texit. Sed pietatis compensis dominus eum
honorem vestivit. Unde pietas
ad omnia valet. Valuit isti sicut
legitur vidit dominum nocte eadem
veste tectum. De oratione legitur quod
in intuitu spiritu ab oratione non
relaxabat sed oculis ac ma-
nibus in celum semper intentus invi-
cto eius viribus penetravit
preces desiderium eius exaudivit
dominus. De prudentie constantie legitur quod cum
moriturus esset dyabolum quem
astare vidit dixit Quid hic astas
cruenta bestia nihil in me funes-
te reperies Abrahe me sinus
recipiet et sic mortuus in vestitu
est. Hec vidit sanctus Severinus cum
esset in ordine sua

De sancto Martino

Quasi stella matutina in me-
dio nebule etc. Sanctus
Martinus in triplici statu fuit
laycali monachali et episcopali
et in quolibet statu fuit mirabilis. Stella
fuit in statu laycali. Luna
in statu monachali. Sol in statu
episcopali. Status suus laycalis
fuit stelle comparatus et hoc propter iiii
quod fuit in statu illo stelle ma-
tutine quemadmodum stella ma-
tutina magna est et pura
apparet. Sic ipse dominus Martinus
magnus fuit in conditione
quia de genere militali. Pater enim
eius tribunus militum fuit magno
de natione et sanitate etiam eius
erat etiam mostra fuit de ethicis

et primus humiliter Martinum eum
humiliavit se ut servo calcia-
mentum detraheret et tergeret vicem
reddidit in hoc dominus suus qui
suis discipulis pedes lavit
geniculando et linteo ter-
gendo. Quarto stella stat in alto
scilicet in celo et ipse in alto situs
fuit mente scilicet in celestibus quod probat
quod semper quod tenuit corpore. Oculis
ac manibus. Quinto stella est valde
pura sic ipse purus fuit
in vita quod virgo testimonium
perhibens quod fuit totus eius in
morte candidus lacte et mit...
per splendidus fuit quarto stella
matutina ceteris clarius lucet
Sic ipse ceteris layicis clarior
fuit in vita in suis operibus
Alii non sic clari fuerunt consilia
dominum impleverunt sed super consilia
sua addiderunt. Consilium
dominum est quod habens duas tunicas
det unam non habenti et hoc
forte multi fecerunt sed iste su-
per hoc consilium fecit quod unam
clamidem cum paupere divisit
quamvis enim in hoc tempore
scilicet in humilitate. Celestium appe-
titu in capite pietatis de-
fuit moraliter. Item valde mago
es humilia te in omnibus deo
de. Oculi mei semper ad dominum de
terra deus quod voluntas vera
scientiam me. Item Roma. Estote
unanimes et prudentes. Tu
nobis inducit ipso cum

imitetes melius exaltacionis
in x° id est in se humiliat ex-
altabitur Item ho maiores obte-
to Vide id est spm qui r. de quo
ministri dei in x° id est Ubi nimi-
tor dei cum certo excepte dei co-
mediator fuit id est Unde hu-
re to bu btm continuum quie-
dauit dies post pietas cum
exempli exhibuit de excelsio
adhesit tante et Ps n hu-
lite cecidit lucifer Et io
no est exaltatus sed deiectus
Ubi s. vere celos desiderio ta-
cent vero in mari rum non
celum sed terras aspiciunt et io
celum no habebunt Apostolus Ubi to
te quod ois fornicarius et for-
micator no habebit ptem in
regno dei Tercio s. proliitate
caret luxuriosi et pte ministre
dei carebunt gra cum no n
nimdi cue possunt o dei ra
s. piete carent diues ideo
imas no est consecutus tercia
i inferno est sepultus Contra in
fuit bta mar. io stelle
comparatur quantum ad statum lau-
tate Unde hic status s. mo-
nachalis qui lune compatur ple-
na luna et cum in se ullum
habet defectum et ipse qplenus fuit
i statu monachali virtutibus
s. abstinencia paciencia compassio-
ne Vespo sed de eo dicitur quod in exe-
rit aliquo tempore herbis et ra-
dicibus et post hoc publice iniqu

cessus fuit et dum ita compulsus
Tercio ex ... in statu quod compassi-
one sustentum cum morte et in-
de suum in se habuit bu dicitur Et in
quem bonus ho post morte suaz
quem vero per monstra cumeo sic
monachorum i ne enet tam plenum
sanctitate ut bta mar. fuat et
no in ueit Ergo post pulchri-
dine virtutum cum fuit i sta-
tu monachali plima plenaz
designat Item tres luna illuminat
nocte sic ipse ptecores ubiis
et exemplis Quum nox erat
lat° qui cum captus esset quaz
illuminavit cum cum ... sunt
fuit tota eius stola et iu nox erat
instrui cum quidam pmm ad-
rabat sed cite eos illuminavit cum
eos in ... fuit tota eius sto-
ra te luna pellit tenebras Sic
ipse ... qui per tenebras
designatur Unde dicitur Apostolus non e
nobis colluctacio adversus ten-
ne et et Hom vero se i que primum
primatum n° gradate in itero
tertio te luna viciniam e tre ita
ipse vicinus fuit et est pctoribus
sua pietate Sec tunc s. status
epalis Cum soli compatur sol no
inmutatur et ipse non fuit im-
mutatus i bonitate cum ept Sic
n i statu laycali ondit bonitatem
in uno clamide uestigeos sic
in statu epali pompam compa-
tumica uestiebat Sicut enim i
statu laycali ondit humilitatem

suo suo tamquam dominis Sic
i epali legitur ostiliacos et quod
non fuit in statu epali immuta-
tus dicitur Sco Ende i corde humili-
tas eadem pietas fuit Item sol
perigit cursum sum et officium
sic ipse fideliter pegit officium
epi est facere iusticiam i iniuriam
pacientibus Hom de vidua ora-
te p insidentibus i iniuria Hom de
i pdtoe cuius sedes antecessa sunt
orante coniunctis Item sol ad locum
sum tendit Et Qualiter sol et
oracionem ad locum sum venit Sic
ipse ad locum sum tendebat s. ad
locum ut ... est i morte eius
colonicensi epo severino et
bto Ambrosio
⁋ Statuit regina ad dextris tuis
pili ps ubs ondit ps
debita Elizabeth quod statum habuit
et quod sit digna et quod ipsa ad honora
ta et quem sit in dita Si in
stie ... habuit statum ondit
Ubi ... et secta ... tam de
[illegible] non valeat et io dicitur astatit
Si in stie quante sit dignitatis
dicitur quod sit regina Si in stie
quam sit adeo honorata dicitur tibi
quod stat ad dextris tuis Si in
stie quem sit i dita dicitur tibi
quod uestita de ... Ps dicit
Ubi status eius sectus est omnis
stat cum ... tali confirmata
quod ipsius tamen no valet no sic
nos miseri qui tota die co-
mutam de bono in malum et

hoc Hom de vidua Scarioth
qui de aplo factus est diabolus
Demaynde et sponsa xo
Noli igitur superbire tu qui
es i statu bono quod tamen de
potes cum iuda ut pctor
despes quod potes fieri sanctus
si de malis penitentes volumus
Tercia hom no Ideo bta Eli-
zabeth quod deus dei ecclesiam cum
edificaverat sapientia et colum-
nas vii consumavit et io
tamen no potuit sed fuit sta-
bat in v consumpta de bo-
pa quod habuit in se quod ipsaz
tamen no sinebant ... in
poenit in ecclesia hodierna
Prima columpna e fides quod sinis
uiris servabat Duos enim
viros habuit s. carnalem cum
valde fidelis fuit quod numquam
ab eo exorbitavit aliud
habuit spiritualem s. ... in
... xom cum est copulata
fuit ab eo numquam ut ab
eis dei migravit volente et si
fidem utrique servauit videtur
quod ... deceptus esse cum
dicebat ... ex multis viri
repi fidelem et ... ultimis
non inveni sed ecce elizabeth
fidelis ideo in ecclesia le° to
fidit in ea cor viri sui
tamen s. fideli et quod sibi fi-
delis fuit ideo ipsius dulci-
ter visitavit ipse ... dulc-
iter de ea ut legimus sibi

facie ad faciem apparuit et
eam confortabat. Sororum vel aliorum
multitudine vallata videre eum
presentia videbat et in eius absen-
tia flebat, sicut ipsa retulit
quibusdam requisita. Secunda columpna
est fortitudo fortis. Non fuit
contra hostibus fortissimus non
cessit scilicet carni mundo et dyabo-
lo. Eos calcavit vnde legitur
quod in die purificationis maria
ponens super altare et sive no-
bilitati et pompis huius seculi
renunciavit. Demones quod sit
qua dyabolus curiosus mundi in
terra dei constituit. Rogavit
etiam magnum suum ut ipsam
mitteret hostiam medicamen-
tis quod vix pauperes elegit
in hoc mundo. Hec autem faciebat
fortitudo dei que sola vincit
mundum. Secundum Iohannem quod patet
contra quam tradit deus mundi contemp-
nit. Et Iohannes. Hec fortitudo et
de corde in dominum eius. Tercia
columpna fuit humilitas que
maxime in ea claret. Legitur enim
quod infirmos visitabat et illis
etiam qui erant feces et horri-
biles ministrabat in propria
persona quosdam lavabat quosdam
ad lectum portabat et humilitas
sua non multum quod a suis ancil-
lis dominam se vocare noluit
sed cum eis ad suum lectum sedebat et
de sua scutella comedere coe-
git vasa coquine lavabat
et non multum nocte surgens
tenebris multum suis le-

et quod pancillis olas et scutel-
las lavabat. Quarta columpna
fuit pietas quia sicut dicitur quinte
pietatis fuit omnibus in afflictis
toto corde compaciebatur. Unde le-
gitur de ea quod propter quod res viri sui ex-
pendidit tunc de vestes de-
disse dicitur pauperibus leprosis
etiam quendam in domo tenebat
et ipsum pannum collecte et balnea-
bat. Et ut dicitur qui in nobis sto-
verit sentit ipse quod nobis lepra sub-
noluit accipere sed et nos in
dominum enim quod lepra sui tres
non in manum suam accipit in
opi et sinebat pauperibus non
proprios sed in propria persona. Quinta
columpna fuit sapientia in sperata
quod etiam sua morte prudens et
predixit. Namque cum eius magister esset
in sinu et diceret quod vellet magnum
pro se eligere. Respondit non eligam
quia maior tamen te quod non ibi est
sim accepit sapientie. Sexta columpna
fuit amor dei quod fuit sui le-
gitur de ea ex tota die cum obitum
suum omnis ad se convocavit sorores
et eas fratres cum cessata esset ab
ea suum hoc faceret unde quod io quod
velles meditatur et indicat quomodo
horrendum est sicut cor de omnibus
unde et dicit sicut dingo dyabolus
de omnibus clamabit. Hic non in quibus
timere deum ipsa lam quasi iam
tempus enim quod fessus salvator. Nisi
nos stant nos in morte minu-
mus ante sed spiritu deus ma-
Septima columpna fuit eius
devotio quod in fine in morte ...

le. Deo ante sepulturam usque ad
tall tantum cepit postulare pre-
dicatione et hora cuius datum dixit:
Ecce venit hora in qua virgo peperit
filium et omnibus presentibus deo fide-
liter commendavit. Et non longe post dicit
assumpta et migravit illam agnum usque
celeste in quo crescunt mirabiles
flores quia Christus cum virginibus et rosis
ela isti agnum eternum. Beata
Elizabeth humilitate et aliis bo-
nis [illegible] venale heredes
Sanctorum nostrum sua dignitas quia
regina astitit astitit in quo
prestissima potentissima

Clemens in ordine

Clemens episcopus civibus gentis
et romanis dilectus clarus est quod
corpus multorum erat vita spiritualis
reprehendebat sed omnis gratia dei
indigere posse consequi quas habebat
iste domicella virgines sponsas
Aurelia sancte nobilissime consecrata
et theodora sororem vxorem
suorum astantis nostri stitat
fide non prohibuit unde mir-
emus etiam ad ecclesiam tribunes
in regnum ut quid esset sciret
videret. Sic non clemente orante
submittente sisinnius cecus surdus
effectus cum famulis suis eodem
tute nec prius non eius errare
incipientes gyrabant circa.
Sic erantes venerunt
ad theodoram orantem cum ibi
illa eductis et missa finita
torvuit ad pedes ecclesie orans
pro marito suo. Clemens quam motus
parte eius venit ad dominum sisinnium

et oratione facta sanitatem ei res-
tituit. Ille autem elevatis oculis
videt clementem iuxta uxorem suam
stantem cum famulis liga-
te trahite illum qui stat iuxta
uxorem meam. At illi accipie-
tes columpnas ligaverunt eas
putantes se ligare episcopum ab
ecclesie episcopus iusserat theo-
dore ne cessaret ab oratione de-
vante ad vesperam venit
senex consequentem dum ei sisinnius
parte sanguinem quod in prin-
cipibus ut firmaret in fide-
libus quod militem fidelem unum
constat beatum Petrum fuisse quod
sed misit sisinnius ad clementem
et baptizatus est per eum de domo
eius octogenta sexaginta et quidam
nobilis audiens hec tarquinius
in India ductis nomen non se
dicto copulavit quam domos
un dormuit episcopum ecclesie cum
eius est quod in bella destruit
alii dormuit quod firmabat esset
quod laborantibus de omnibus in fir-
matis fecerit imperator et
misit eum in exilium trans pontum
in heremum quod adiaceret tum-
tes ... tamen nunc ut vobis
prestitus tum illi dominus tuus quod
tu colis ipse te adiuvet in
exilio ponte ordinaverat
sibi naue honerata victua-
lium. Cum igitur venisset in illum exilium
invenit sibi in exigua sustulit pro quo
duo dua milia christianorum dap-
natorum diu illa legerunt. Qui
videntes sanctum magna gravi sunt
dicentes. Ora pro nobis sancte cle-
mens ut digni efficiamur pro-

missione ad Chersonam eius clemens
multis confessoribus doctrinam inti
masset orauit ad dominum ut
dominus aque fidelibus suis appa
ret Et didicit tunc ab eis quod
vi° miliario aquam humeris ap
portarent statim et ecce ui
dit agnum stantem et pede dex
tro leuato clementi locum fon
tis ostendens ubi sancto clemente lo
cum sarculo tangente fons ui
uus cum impetu erupit ad
quem fontem plebs currit et bap
tizati sunt plus quam quingente anime
in uno anno sic fuit ibi [illegible]
ecce ydolis et templis [illegible]
destructis Quo audito irae
misit imperator traianus aufi
dianum ducem ille cum alios
videns misit sanctum clementem longe
in mare mergi anchora collo
eius alligata ne a christianis
posset adorari Sed cum sinistre
fuisset cornelius et phebus
discipuli eius dixerunt oremus
omnes ad dominum ut ostendat nobis
martyris sui corpus orantibus ergo
populis recessit mare per trium
[illegible] spatia [illegible] milia et in
gressi populi per siccum inuenerunt
ad modum templi marmorei
habitaculum a deo paratum et ibi
in archa marmorea locatum corpus clementis epi
scopi et anchora cum eo posita
est et reuelatum discipulis su
is ut non tollerent eum omni
anno intimatum est quod omni passio
nis eius die recedat mare
per vii dies et aduenientibus sic
cum iter prebeat Quod ad laudem
sui nominis faciat deus sicut usque

ad hodiernum diem Hoc ait sancto
omnis quibus regnum credidimus
deo factum est autem in una sollemp
nitate cum accedito tumultu maxi
me omnibus fugientibus quedam
mulier oblita filii dormientis quem
cum reuoluto anno ibi misisset
inuenit puerum in templo dormientem
quo miraculo laudant dominum cui est
honor et gloria in secula

Regressa est regina
saba in regionem suam cum comitatu
magno ad regem salomonem cum
equis et camelis portantibus
aromata [illegible] regina saba
mistice fuit h(ec) ista que ualet
et spiritualiter equiualet est regina
Nam primo carne fuit regina
costi regis filia unica tunc te
nere iure debebat regnum tra
here Sed ipsa hoc regnum spernens
et sponso superno uolens se des
ponsare fidem et castitatem
et in p(re)miis celestibus se adiunge
uoluit ut fieret regina spiritualis
iuxta illud Desponsaui uos uni
uiro uirginem castam exhibere christo
Hinc [illegible] Baptiste [illegible] suscepit
[illegible] domini simplicitate [illegible]
et [illegible] uirginitate [illegible]
[illegible] [illegible] regni
decoris et dyadema speciei
[illegible] et hoc quod non sola ueni
[illegible] cum comitatu magno in
[illegible] Nam reginarum et [illegible]
[illegible] oratores promissat
[illegible] capellanos qui ei locum
bonum et latum [illegible] hospitium
qui requirent cum equis et camelis
portantibus nudatum [illegible]
[illegible] et [illegible] aliis multis qui

Corde creditur ad iusti
ciam ore autem fit confes
sio ad salutem Roma(nos)
x° [illegible] Romanorum in
libro distinctione xxiii
ca° vi° dicit super
illo uerbo Vnus deus una fides ua
rietas unum baptisma Si tamen fides
accipiatur pro eo quod creditur sine
pro eo quo creditur dicitur quod una
Augustinus in libro de trinitate c° xiii
fides qua quo sunt fideles dicitur
et quam non infideles dicuntur omnis
est omnibus fidelibus sicut plu
ribus hominibus est facies omnis
in singulis sunt facies Non enim est
fides una numero sed genere cum sit
in uno est et in aliis non ipsa
sed similis et propter similitudinem
magis una quam multas dicimus
Sicut enim uolentium dicitur uo
luntas una cum in utroque sit sua
uoluntas In uerbis premissis
ostendit apostolus 2° scilicet credu
litatem cordis cum oris confessio
ne animam saluantes Secundo quoque
quod requiritur exprimit autem fidem
resurrectionis specialiter quia resurrec
tio magis delectabilis est arti
culo circa christi humanitatem dicit
Augustinus tropologus corde credit dominum
nostrum ihesum christum id est saluatorem in
corde enim tuo credideris fide for
mata non informi fides enim infor
mis non saluat ita demones
credunt et contremiscunt Jacobi ii°
Credit enim corde ad iusticiam
id est ad iustificationem habenda mise
ricordia et fide purgatis peccatis
Ore autem Glosa id est post fidem

cordis sequitur confessio fit ad
salutem id est ad salutis perfectionem
Luce xii° Qui me confessus
fuerit coram hominibus confitebor et
ego eum coram patre meo Nota
secundum apostolum ad Ebreos xi Fides
est substantia rerum sperandarum argumentum
non apparentium Doctor Thomas dicit
in hac diffinitione fides dicitur
substantia id est fundamentum spiritualis edifica
tionis spiritualis quod est gratia et gloria
Item fides est rerum sperandarum quia
fides per assensum facit in nobis
subsistere res sperandas Item fides
dicitur non apparentium quia fides sua
luce et claritate uirtutis mani
festat ea que non apparent tam
preterita quam futura quam etiam
presentia Hinc Doctor Thomas preterita quod
ad Ebreos xi° fide intelligimus ap
tata esse secula uerbo dei presentia
ut sicut agit Augustinus deus a deo ali
quid posse et nos intelligere non
posse et futura autem que per
fidem credimus resurrectionem mor
tuorum dicit enim scriptura Ysaie
xxviii° secundum aliam literam Omnis sine
iudeus sine gentilis qui credit
in eum non timet et sed in eum non
confundetur in suo iudicio licet in
presentia coram tyrannis uideatur con
fundi hec enim est confessio ad
ducens gloriam eterni christi contra
ista uerba homines qui credit in
eum non confundetur Nam mali quia
in non confundentur quia non crede
in eum ipse non attingitur nisi fide
formata non est enim distinctio
quantum ad salutem Judei et greci
et gentiles unum in christo masculus
neque feminis neque liber dicitur in i°

In veritate comperi quia non est accep
tio personarum apud deum Nam idem
creator dominus omnium iudeorum et gentili
um visibilium et invisibilium dives in
omnibus sufficiet divitiis pro bonorum vm°
merito sue divine et glorie glo 2° ...
... super isto verbo Non est distinctio
Iudei et greci non est distinctio gre
cilis quo ad progratiam sciencie
eterna iudei melius instructi erant
per legem quam gentiles Omnis quicumque
invocaverit nomen domini non salvum
corde sed ore et opere mathei vij°
Non omnis qui dicit michi domine
domine intrabit in regnum celorum sed
qui fecerit voluntatem patris mei
qui est in celis salvus erit in
eterna beatitudine pro bonorum promi
... fortissima nomen domini ad ip
sum currit iustus et salvabitur dicit
enim glosa volentes salvari e oro
quod sic mutus non posset salvari
Sed duplex est oratio scilicet mentalis
et sic salvabitur mutus vocalis
et sic salvabitur clamans vel orans
pro voce si devote oraverit Quomodo
ergo invocabunt in quem non credide
runt Gregorius non enim ab eo pete
salutem quem crediderit salvatorem
ergo in fide debet esse invocatio Ja
cobi j° postulet in fide non dubitans
Ite mathei xvij° Si habueritis fidem
sicut granum sinapis quecumque voluer
itis petite et fiat vobis aute
quod credet ei quem non audierunt
intus per inspirationem Johannis xv° Si
non venissem et loquutus non fuisse
peccatum non haberent Hic insedilitatis
Alia glosa aut quod credet ei quem non
audiunt vel tamen non obediunt Dico
putas ne dei filium credit esse ... quod
quibus ... albertus nec ...

...entibus nec peccatis obtempe
nec consiliis acquiescit Nota quod dicit
beatus Thomas fides dicitur habitus in
tellectus informatus karitate illuminans
mentem ad credendum Unde in actibus
apostolorum dicitur fide purificans corda
eorum Secunda qualitas informis Jaco
bi ij° Fides sine operibus mortua est
Tertio motus fidei Augustinus fides est
credere quod non vides Quarto facili
tas credendi Mathei viij° Non inveni
tantam fidem in israel i. fidei signum
Quinto devotio fidei Mathei xv° O
mulier magna est fides tua Nota
ad perfectionem fidei pertinet septem
Primum est quod sit veritati innixa si
cut fides moisi qui se negavit
filium filie pharaonis magis eli
gens affligi cum populo dei quam tem
poralis peccati habere iocunditatem Secundum
quod sit karitate informata sicut fi
des marie magdalene cui dixit ihesus
fides tua salvam te fecit quia dile
xit multum ideo dimissa sunt ei pec
cata multa luce vij° Tertium est quod de
votione sit fervida sicut mulieris cha
nanee cui dominus dicit mathei xv° O mu
lier magna est fides tua Quartum
est quod sit bonis operibus probata si
cut fides cornelii Quintum quod sit
fortitudine roborata sicut fides
Stephani laurencii et aliorum martirum
Hebreorum xj° Fortes facti sunt in bel
lo Sextum quod sit obediencia decora
sicut fides Abrahe Septimum quod sit
humilitati subiecta sicut fides vir
ginis gloriose marie luce j° Ecce
ancilla domini fiat michi secundum verbum
tuum Nota quod fides tamen certitudi
nem continet quia causa racionem Augustinus
quod intelligimus in quid debemus ra
cioni quod credimus debemus auctori

quid opinamur debemus errori Ite
rum Thomas dicit duplex est co
gnicio de deo scilicet naturalis et ...
Naturalis est duplex scilicet ante peccatum quod
homo cognoscebat deum aperte in crea
turis Secunda post peccatum per speculacio
nem et in enigmate Accidentalis
cognicio est triplex prima est acqui
sita per raciones naturales quas habue
runt philosophi et dicitur scientia Secunda que
habetur testimonio scripturarum et mira
culorum et hec cognicio dicitur fides
informis Tertia est que habetur
per infusionem gratie et hec dicitur fides
formata sicut habetur hic in textu
Quomodo autem audient sine predican
tem i. non predicante audiat pre
dicator enim os domini est Jeremie x
v° Si separaveris preciosum a vili
quasi os meum eris Quomodo vero predi
cabunt nisi mittantur alias non est pre
dicandum sicut nec ipse filius dei
predicare voluit nisi missus Ysaie
lx° Spiritus domini super me eo quod misit
ad annunciandum mansuetis me Sic quod
nullus potest predicare nisi mittatur
de missis autem dicitur Ysaie lij° Quam
pulcri sunt pedes evangelizantis pacem ...
tis et predicantis pacem annuncia
tis bonum et predicantis salutem Sep
tem est quam speciosi i. boni forma co
rum ... evangelizancium i. annunciancium
pacem i. reconciliacionem inter po
pulum iudeorum et gentilium ij Cor
v° Pro christo legacione fungimur Inde
pacem in hominibus et deum luce
x° In quamcumque domum intraveritis
primum dicite pax huic domui Ewa
gelizancium bona futura Et dicit bo
na pluraliter quia isti sunt bona isti
mittimus luce xix° Euge serve in parum

fuisti fidelis supra multa te con
stituam Ecclesiastici xviij° Habebis multa
bona si timueris deum Nota quod
multa sunt necessaria predicatori Pri
ma scientia divine legis malachie ij° la
bia sacerdotis custodiunt scienciam
Secundum est eloquencia sermonis ob
... moises exodi viij° Obsecro domine non sum
... eloquens Tertium gratia interna
inspirationis ... christo ... a ...
i. sine gratia quasi fabula vana
Quartum vita honesta conversa
tionis quia vita erat lux ho
minum Johannis j° Quintum fama
bone operationis ij cor ... ...
odor bonus sumus Sextum paci
encia in adversis pro ... patientes
erunt ut annuncient Septimum zelo
sine fervor karitatis hoc patet
in discipulis quibus ... ...
... ad predicandum misit eis spiri
tum sanctum in specie ignis Octavum
auctoritas missionis Johannis
x° Quotquot venerunt fures
sunt et latrones et sunt isti qui
non missi sunt a deo Sed non om
nes obediunt ewangelio hic ostenditur
defectus ex parte auditorum quia ...
omnes quidem audiunt sed non om
nes obediunt ewangelio sicut patet
in parabola de semine quod cecidit
dit in diversa loca et sic erat
fructus luce viij° heretici et iu
dei et gentiles non obediunt
sed solum boni christiani Ysaie l
iij° ... aliquos obedire non
omnes dicit quis credit auditui
tuo quasi dicit ... ... credit sed

nõ omnes quia i. aliquis credit
auditum ergo fides ex auditu et
sicut deus intus doceat tamen pre-
cedentis inittat dicit aliquis quod
fides est ex auditu Contra fides
est ex infusione divina Respondeo
ex auditu preparative sed ex deo e-
ffective auditus ac per verbum deo
loquentis in apostolis Luce x° Qui
vos audit me audit Sed dico
numquid nõ audierunt illi qui
obedierunt quia dicit prima audiat
et quid. i. ecce in omnem terram
i. ad quatuor plagas terre exivit
i. exhibuit ponit pau[lus] pro sacer-
donibus eorum i. fama eorum et in
fines orbis terre i. in terras conti-
nentes verba eorum i. predicatione eorum
Sonus enim debet significat sed
verba eorum i. quatuor ad intelligentes
et credentes imposita ad sign-
ificandum apostoli fuerunt sufficientes enim
apostoli equiformes distincte per uni-
versam terram Zacharie vi° apostoli
predicaverunt per universum mundum quia
fides est fundamentum omnis boni
ut dicit Gregorius [illegible] theologus
dicit Quinta differentia fundamentum
fidei in actu contemplationis et sal-
vabuntur qui autem contemplantur
sine fide condempnabuntur Quinta
argumentum predicationis et salvabuntur
Qui autem predicat sine fide dam-
pnabuntur Quinta [illegible] predictis
bonorum operum salvabuntur qui ac
sine fide aliquid operatur deo non
placet Ebre xi Sine fide impos-
sibile est placere deo Quinta signa
[illegible] amoris et salvabuntur qui ac
sine amore fidei dampnabuntur Quinta
[illegible] [illegible] [illegible] et

sic aliqui salvabuntur et aliqui
dampnabuntur secundum thomam

Ecce sacerdos magnus
qui in diebus suis pla-
cuit deo Unde Iohannes Cri-
sostomus in suo pastorali
dicit honor et sublimitas spiritualis
nullis potest comparationibus adequ-
ari omnibus et si regum fulgore et
purpure diademati longe erunt
inferius quam si plumbum metallum
ac auri a fulgore comparetur cum
videas regum capita et purpurata
colla submittere genibus sacerdotum
et osculatis eorum dextris orationibus
credunt se coniuvari Nichil in hoc
seculo excellentius sacerdotibus
quia potestas ipsa spiritualis que est
sacerdotibus potius nomine celi [illegible]
regi Temporalis nomine terre [illegible] michi
data est michi omnis potestas in celo
et in terra In verbis premissis tangun-
tur primo dignitas sacerdotalis
ibi Ecce sacerdos magnus 2° me-
rito nõ equalis ibi Non est inven-
tus similis illi / 3° premissio [illegible]
dialis ibi Iure iurando primo nota
quod dignitas sacerdotalis consistit
ex inspiratione nominis Nam sacer-
dos dicitur quasi sacra dotes [illegible]
ro. Quintus in vindicem [illegible]
cunte evangelium [illegible] [illegible]
dicitur sacra dans quia dante verborum
dat nobis vinum et panem i. filium
dei in sacramento [illegible] [illegible]
bilis dignitas sacerdotum in [illegible]
manibus [illegible] in [illegible] [illegible]
bus dei incarnatur Secundo notatur
dignitas ratione magnitudinis
quia dicitur Ecce magnus triplici
de causa primo quia debet eligi
enim ad instructionem peccatorum ad
hoc requiritur magnitudo iudicii

[illegible] xix° Sacerdotes qui accedunt
ad dominum sanctificentur i. mundentur ne
eos percutiat ut patet in° Regum vi°
quod Oza qui tetigit archam lignea
[illegible] domini percussit dominus et amenti
manus eius quia hoc figuratur
[illegible] glosatores quod notte [illegible]
[illegible] fuit in [illegible] sua [illegible]
tomagis qui corpus domini sumunt
indigne Bernardus Quanquam per-
petrantes qui indigne sumunt quod qui eum
tradiderunt crucifixoribus quia si
cognovissent Christum nõ eum crucifi-
xissent ergo ignorantia excusat
eos Isti autem cognita veritate ex
[illegible] de peccato nõ potest habere
Secundo dicitur magnus quia dominus
constituit eum ad iudicandum ad
hac enim requiritur prudentia Unde
fuit preceptum a domino ut sacerdo-
tes esse discreti quod [illegible]
[illegible] lepram a lepra [illegible]
et potentes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] querat sacerdote ut [illegible]
at [illegible] ut sciat ligare et ab-
solvere Quinta sicut legitur in Dani-
ele de sacerdotibus qui male
iudicabant Susanna Tertio dicitur
magnus quia magna gubernat
ad quod requiritur vita et doctrina
Esdre vii° precepit rex Darius
Esdre qui erat scriba ut velo-
citer [illegible] libere doceret dicit
[illegible] i. Timotheus ab omni peccato et
in diebus suis placuit deo [illegible]
ficio et virtutibus Gregorius dicit
[illegible] sacerdote moribus et vita
clarescit coram hominibus quibus i-
co [illegible] in speculo [illegible] /
Paulus ad Timotheum Esto exempla-
fidelium in verbo conversatione et fi-
de sanitate caritate et castitate

[illegible] v° lucescat lux vestra coram homini-
bus ut glorificent deum patrem qui in
celis est Quarto dicitur esse mag-
nus quia reddit deo suo rationem
ad hoc requiritur iustitia et inventus
est iustus tam in vita quam in mor-
te Tullius Iustitia est virtus reddens
unicuique quod suum est primo deo
proximo gloriam deputas soli deo honor
et gloria / per confessionem vel iustitia
confessione [illegible] / falsa aut indig-
tione sibi [illegible] veritatis operatione [illegible]
[illegible] me in veritate tua ut ma-
[illegible] veritate [illegible] Sed de falsis dicit
Ezechiel xxxiiii° Neque pastores
quesierunt gregem sed pavenunt se-
metipsos [illegible] pastores audite
[illegible] ego ipse requiram gregem de
manibus vestris Quinto dicitur ma-
gnus quia magna reconciliat ad
hoc requiritur iustitia Ebre v°
Omnis pontifex assumptus ex
hominibus pro hominibus constituitur
igitur dicitur / et in tempore iracundie
i. tempore iniquo homo [illegible] in
peccatis mortalibus Sed Crisostomus
dicit quod ira dei nõ est perturbatio
animi sed sola iustitia que iniu-
rias [illegible] [illegible] enim homo peccat
[illegible] ira dei Sed sacerdos
factus est reconciliatio Ebreorum
v° Ut offerat dona et sacri-
ficia pro peccatis populorum et talis dicitur
magnus sacerdos [illegible] Christus
[illegible] [illegible] sacerdos [illegible] qui in
diebus suis placuisti deo [illegible]
quia seipsum obtulit et hostia
in odorem suavitatis [illegible] v°
Inventus est iustus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et in tempore iracundie i.
tempore passionis quo dicebatur deus
pater esse filio suo iratus ut dicit

in pº Et factus est reconciliatio
i. reconciliator humani generis Colos
pº Reconciliati sumus per mortem
filii sui et salvati huius figura patet
Gen viiº Omnes qui fuerunt in
archa noe salvati sunt a diluvi
o. Nota triplex est diluvium primum
est gracie per quod dominus diluvium inhabitare
faciet et sedebit dominus rex in eternum
et in hoc diluvio periit omnia
vicia et salvantur virtutes Exodi
xiiii In mari rubro submersi sunt
Egipcii et salvati sunt ebrei/
Secundum diluvium est pene fluctuum
scilicet per demptum in diluvio aquarum
multarum ad eum non approximabunt
in hoc diluvio perit quasi totus
mundus soli pacientes salvabun
tur Can viiiº aque multe non
potuerunt extinguere caritatem/
Tercium diluvium est culpe fluxus
carnalis Gen viº perdam aquis
diluvii omnem carnem i. omnem car
nalem hominem In hoc diluvio
perit quasi totus mundus Oze
iiiiº maledictum homicidium et men
dacium furtum et adulterium inun
daverunt precipue diluvium i. carnis
diluvium fuerunt sedato per sanguinem
et aque de latere xpi emanantis
reconciliati sumus Johis xviiiº Ite
sacerdos magnus qui rector et co
fessor huius mundi qui regit mundi
penitencie et confessione omnibus
et sacrificiis Sic abraham qui
dicebatur pater multarum gencium quia
cunctis diebus placuit deo Gen
xvº Credidit abraham et reputa
tum est ei ad iusticiam Et dice
batur magnus propter possessiones
et divicias Gen xiiiº Et diceba
tur sacerdos quia gessit typum
sacerdotis qui immolavit filium suum

Gen xxiiº Nunc sequitur tercium prin
cipale scilicet inventus non equalis
Non est inventus similis illi in
gloria in fide et obediencia signum
huius Gen xiiiiº quia Abraham
fuit obediens quia dedit decimas
spoliorum melchisedech sacerdoti i.
gloria conscie ii cor iª Gloria nostra
hec est consciencia nostra In fide ab
raham primus erat qui credidit trini
tatem Et ideo dicitur non est inventus
similis illi qui conservaret ...
... et ope legem excelsi Notandum quod
beatus thomas ii 2e questione
xc distinguit quod quadruplex est lex
prima lex est eternalis et divina
qui dirigit hominem ad proprios actus
in ordine ad ultimum finem/ Secundus ho
minis est bene etiam ad quam per legem
naturalem homo non potest devenire propter
tres raciones prima quia humanum
iudicium est incertum in rebus con
tingentibus et futuris ergo necessaria
fuit lex divina quod actus humanos
dirigeret ut homo posset quid sit
agendum et quid vitandum absque ali
qua dubitacione Secunda racio est quia per
legem naturalem vel humanam homo
non potest iudicare de interioribus mo
tibus qui latent qui requiruntur
ad perfectionem hominis ergo necessarium fu
it ut per legem divinam sufficienter
sciret Tercia racio est quia per
legem humanam non potest omnia pu
niri nec prohiberi ut dicit augustinus
in libro de libero arbitrio Ne aliquod
malum esset impunitum vel prohibitum
lex divina fuit necessaria per
lex domini immaculata Secunda lex est
naturalis et dicitur a lege divina lu
omnia regitur ab ea singulariter ... ra
cionalis creatura inquantum fit par
ticeps divine providencie per modum

sibi de qua ps Signatum est super nos lumen vultus tui domine
Glo. ordinaria Impressum est super
nos lumen racionis naturalis quo di
scernimus quid sit bonum et quid
sit malum et quod lex nature sit bo
num faciendum et malum vitandum
et naturaliter appetit per quod conser
vetur vita et desiderat pacem sanita
tem et conservacionem et fugit per
quod destruitur vita Item homo
naturaliter desiderat in societate vi
vere ergo dicitur sibi lex naturalis quod
tibi non vis alteri ne feceris Tercia
lex est mosayca que data fu
it post legem nature quia in
lege nature homines idola colebant
eo quod homines erant pacientes
defectum racionis ideo necessaria fuit
lex scripta in remedium humane
ignorancie/ Nota quod lex mosaica
fuit data soli populo iudeorum quia
dicebatur quod ille populus ex quo xpus
nasciturus erat quadam speciali sancti
tate polleret ut habetur in levitico
Sancti eritis quia ego sanctus sum
Augustinus quare trahat illum populum et
non alium dicit Noli iudicare si non
vis errare// Quarta lex est evan
gelica que non fuit data in scriptura
vel carta aliqua thabule vel
carte sed in corde per virtutem spiritus
sancti in quo consistit gracia que datur
xpi fidelibus Augustinus sicut lex mosaica
scripta fuit in thabulis lapideis ita
lex fidei scripta est in cordibus fide
lium// Quinta lex est civilis thomas
ii iie questione xc lex principaliter
respicit ad bonum commune lex autem
civilis duobus modis contrariatur
bono communi primo ex iniusto sicut
cum aliquis presidens leges i
ponit subditis suis onerosas non
pertinentes ad utilitatem communem sed
magis ad cupiditatem et ad gloriam

gloriam Secundo ex auctoritate cum aliquis
legem fert ultra commissa sibi potestate
Secundo legem excelsi ille servabit Se
cundum principale quod est promissio gen
dialis ubi dicit ideo me iurando
quod est dicto composita ex duobus
...is fecit illum dominus crescere in ple
bem suam similiter promittendo graciam
in presenti et gloriam in futuro ps gra
ciam et gloriam dabit dominus Nota
quod due species sunt iuramenti primo si
plicat ut cum quis iurat testis est
michi deus Secundo per execracionem ut
cum quis obligat se ad aliquam
penam hoc michi accidit Augustinus
Nota forma iurandi in veteri lege
fuit talis vivit dominus et vivit ani
ma in sentencia etiam iuraverunt
testis est deus Nunc autem per iterum
per passione et morte xpi et per
membra eius de quo dicit Crisostomus
eius magnus peccatum iurare per membra
ta et superiora quam per inferiora Nota
quod tria requiruntur ad iuramentum iustum
scilicet veritas iudicium et iusticia Pro
veritatis debet adesse ut sciat verum
quamquis fuerit adesse iudicium scilicet
de discreta deliberacione scilicet verum
esse quod iurat aliud non debet hec
ostiensis Secundo debet adesse iudicium
scilicet de discreta deliberacione scilicet
ut iurat verum nisi propter utilitatem
vel necessitatem/ Tercio non debet ad
esse iusticia ut sit licitum et hone
stum pro quo iurat ut dicit ostien
Quintum que maior obligacio vo
ti vel iuramenti Dicendum secundum thomam
ii 2e questione lxxxix votum ex sua
racione magis est obligatorium na
obligacio voti consistit ex fideli te
qua deo debemus cuius transgressio
infidelitate et irreverencia continet
Obligacio iuramenti consistit ex
reverencia qua deus est quod obsiceremus
illum quod per racione eius promissionis eius

transgressio adducit reverentia tibi
Benediccionem omnium gencium dedit illi glo-
rie graciam tua omnes ut quos ha-
bitavit prioribus christo cum plenitu-
dine meos omnes inimicos contritos
ad pacem et testamentum suum scilicet
de semine multiplicandi vel de ipso
christo nascituro vel de terra promissionis
possidenda confirmavit super caput
eius quod testamentum novum firmatum
est super morte christi qui est caput
nostrum. Cognovit eum in benediccionibus
dulcedinis suis quia per virtutem qua
quod nobis corpus christi in manum sacer-
dotis ut ait Richardus conficitur
et consignavit illi manum suam quia
sacerdos debet esse misericors et
ditis secundum Crisostomum et invenit gra-
ciam oculis domini sicut moyses inve-
nit graciam in conspectu tuo sic sacer-
dos in presencia tua scilicet in divino
officio. Eterna statuit illi dum tes-
tamentum sempiternum quod spe incepit est quod
et dedit illi sacerdocium magnum quod
consistit mortalis sacerdos cordialis
sit et ubi sacramentum non velatum
sub specie panis nec sanguinis sub
specie vini conficit sed manifeste appa-
ret oculo sacramenti inquantum ad du-
plam sinceritatem tam a divinitate quam
ab humanitate et hic laude in voce
sonantis scilicet corporis et offerre illi
incensum fervente amore in odorem
suavitatis. Odor suavitatis est consciencia
bona et conscientia. Basilius dicit
consciencia est testis intus boni et
mali discretio.

Stephanus autem plenus
gracia et fortitudine Actuum
vi[o] in festo sancti stephani. Discite
christiani cum domino quid quid
sit motum hominis cum gratia
tu omne bonum motum in nobis non
facit nisi graciam ex gracia cum quo
venit et sanat arbitrium hominis
et ex ipso arbitrio procedat in anima

bonus effectus sive bonus mo-
tus et hoc principaliter bonum motum
hominis. Ubi gracia ex fide virtute et ho-
minis arbitrio generatur in mente quibus
quidem motus bonus et remanebit
scilicet ipsum credere esse tamen ex tam
et libero arbitrio aliud quidem moto
procedit scilicet diligere deum et isti boni
motus et affectus multa sunt et
dona dei de quibus meminit et ipso
ad augmentacionem et alia que sic
sunt hic et in futuro nobis appo-
nentur. Augustinus contra Julianum hereticum
qui dixit bonum voluntatem ex libero
arbitrio solum esse et hominem bonum
facere per se per liberum arbitrium sine
gracia preveniente. Contra hoc dicit
apostolus non est volentis neque currentis
sed miserentis dei. Ista epistola scripta est
ad commendacionem sancti Stephani in
quibus nobis tria notantur. Primo quod
plenus est gracia ad bene operandum.
Secundo plenus fortitudine et ad dura
sua tolleranda. Tercio plenus paciencia
ad exorandum pro inimicis. Primum ibi
plenus gracia. Secundum ibi fortitudine.
Tercium est positum aut gemitibus ad
bat primum dicitur. Stephanus est
interpretacionem dicitur corona
que tamen primo modo corona est cir-
cularis figure et caret fine. Apoca-
lipsis ii: esto fidelis usque ad mortem et
dabo tibi coronam glorie. Secundo que
decernit regularitatem quod Stephanus
et omnes sancti reges in celo fecit sunt
unde apocalipsis fecisti nos deo nostro
regnum et sacerdotes. Tercio memoria
in corona victoria triumphalem
victoria triumphalis sive spiritualis
est triplex una qua homo vincit
inimicum interiorem hoc est concupiscentiam
carnalis et fit per virginitatem sive

secundo qui vincit inimicum exteriorem
scilicet tirannum et hoc fit passio-
ne martirum. Tercio qui homo vincit
inimicum inimicum alterius scilicet di-
abolum qui per peccatum possidet ho-
mines et hoc fit per predica-
cionis ministerium. Illa beatus Ste-
phanus fuit virgo quia fuit
prepositus viduarum sive custos
martir quia pro christo martirizatus
fuit et lapidatus. Doctor fuit
quia non poterant resistere sapiencie
et spiritui qui loquebatur. Plenus gracia.
Nota quod multiplex plenitudo
distinguitur. Prima est sufficiencie
que in quolibet iusto reperitur.
Secunda est copie que erat in
apostolis dicitur: repleti sunt omnes
spiritu sancto. Hec eciam fuit in beato Ste-
phano ut patet hic. Tercia est
universitatis que est in christo cum in
ipso omnium deest. Quarta est excel-
lencie que fuit in beata virgine quia
omnes sanctos excellebat in gracia
et cetera. In me omnis gracia et
Stephanus habuit graciam quantum
ad copiam et erat eciam plenus
fortitudine quia primo ex testifi-
cande veritatis habebat fortitudinem
quia veritate pugnabat ideo
vincebat. Secundum habemus in dalo regis
ii hesdre primo qui proposuit quatuor
opiniones de rebus magis veris
de quorum unus dixit quod rex est
fortissimus. Secundus dixit quod vinum.
Tercius dixit quod mulier. Unde dixit
vidi concubinam regis sedentem prope
latus et percucientem regem ad ma-
xillam eius et sic tercius dixit vl
tima ergo maxime commendatus
que veritatem. Sic Stephanus fuit
fortis propter testimonium veritatis
et plenus fortitudine que veraz

dacionem mortis. Richardus bonus
est miles et devotus propria sepultu-
ra non sentit tamen sui vulnera. Va-
lunt. Tercio plenus fortitudine
que professione fidei non vitam
temporalem contempsit que vita eterna.
Hebreorum xi. Sancti per fidem vicerunt
regna. Quarto fit plenus for-
titudine ex inflammacione caritatis
quia licet mors fit finis omnium
terribilium secundum Johannem tamen maior
potencie est amor virtutis. Homo
accessus a fervore caritatis non ti-
met mori sed letanter sustinet
mortem et quid sit mori nisi amor
et sic omnes sancti mortem in amo-
re sustinuerunt propterea mors non
habet potestatem nisi in istis inferiora
quia corpora celestia non possunt cor-
rumpi secundum philosophum quia amor et
amicicia trahunt inferiora corpora
ad superiora ut obediant superiori-
bus. Secundo fuit plenus fortitudine
ut patet in hoc faciebat prodigia
et prodigia in populo propter veritatem
et fidei catholice confirmacione
de quibus signis et prodigiis re-
quire in vita sua. Sine impossibilitate
de quibus signis sequitur inui-
dia Judeorum surrexerunt quidem
de synagoga que vocabatur liber-
tinorum glosa. Id est libertini dicebantur
filii emitici et postea libertati da-
ti et sirenensium a sirino civitate
et alexandrinorum ab alexandria
civitate metropoli egipti et eorum
qui erant a cilicia et asia nomina
regionum inter propinquarum disputan-
tes cum stephano fide catholi-
cam nobis quantum poterant impugnan-
do. Nota quod impugnabat fidem
primo dicentes virginis non esse vir-
ginem

pri

cantat quos dicitur Ysaie vii° Ecce virgo concipiet et pariet filium. Secta dixerunt passionem Christi non esse veram sed fantasticam et est error manicheorum contra hoc dicitur Ysaie liii° vere languores nostros ipse tulit. Tertio dixerunt Christum non resurrexisse sed adhuc resurrecturum et est error contra. Contra hoc dicitur i Cor xv resurrexit tertia die secundum scripturas. Quarto dixerunt solem non sedere ad dexteram patris sed in sole posuit sedem suam contra hoc dicit apostolus Marci ultimo. Dominus quidem Ihesus postquam locutus est eis ascendit ad celos et sedet ad dexteram patris. Quinto dicunt non esse venturum ad iudicium contra hoc dicit Petrus in actibus apostolorum ca° x° ipse est qui constitutus est iudex vivorum et mortuorum. Et sic sanctus Stephanus pugnavit et vicit Iudeos quia non poterant resistere sapientie et spiritui qui loquebatur. Actuum vi. Ego dabo vobis os et sapientiam cui non poterunt resistere quia apostoli habuerunt spiritum sanctum et beatus Stephanus ergo non habentes spiritum sanctum non potuerunt ex infirmitate et ignorantia resistere. Sequitur 2a pars epistole Actuum vii° Videntes autem hec dissecabantur cordibus suis quia non habebant occasionem interficiendi eum et stridebant dentibus sicut canes rabidi. Nota invidiam habebant in corde ergo in cordibus dissecabantur signum in ore ergo stridebant dentibus eorum. Cum autem esset plenus spiritu. habetur enim plenitudo sive augmentatio in martirio quod est actus caritatis perfecte intendens .i. stringens eum omni diligentia in celum ubi fiduciam

suam collocaverat. Notandum quod ad actum visionis tria requiruntur scilicet sensum medium et obiectum. Sensum fuit perfectissimum quia vidit non oculo corporali sed mentali. Mentalis enim visus ab adolescentia obiectorum perficitur. Nam qui aciem intendit tria vult ut sit ab intento altius qui retrahit ab illicitis corporis delectationibus ... divinas impressiones et illuminationes recipe unde Osee dicitur ducam eos in solitudinem ... vidit gloriam dei ad constantiam ad confortationem. Secundo ad visum pertinet medium hoc fuit manifestissimum quia celos apertos. Tertio ad visum pertinet obiectum hoc modo fuit nobilissimum quia vidit Ihesum stantem ad dexteram virtutis dei dicit ps. Providebam dominum in conspectu meo semper. Gregorius Sedere est iudicantis stare vero pugnantis. Stephanus in labore certaminis positus vidit Ihesum stantem quem adiutorem etiam vidit eum Petrus Iacobus et Iohannes in monte Thabor eum viderunt secundum doctores. Nota quare non dixit filium dei sed hominis. glossa dicit ut hic iam ostenderetur in celo et predicaretur in mundo. Omne enim scandalum Iudeorum erat in hoc cum dicitur Ihesus Christus qui secundum carnem erat filius hominis ad dexteram dei patris vidit ad confitendam Iudeorum incredulitatem illi a passione ostenderetur in celo quem a perfidis negabatur in mundo et illi quia fidem negabant. Exclamantes autem voce magna ne audiret Stephanum in verba sicut serpens qui obturat aures ne audiat verba incantantis sic illi fecerunt et continuerunt aures .i. explanavit ac si esset blasphemia predicationis ad impetum fecerunt non ratione

sed furia predicationis impetum unanimiter in eum et eiciebant eum extra civitatem et lapidabant quia lex vetus habebat in se quod blasphemi lapidarentur. Sic et nos quotiens deum blasphemamus toties eum lapidamus. Unde tulerunt lapides Iudei ut iacerent in eum. Super Stephanum Iohannis viii° et testes deposuerunt vestimenta ut expeditiores essent ad lapidandum et hoc secus pedes adolescentis qui vocabatur Saulus et postea vocatus est Paulus ut omnes redderet promptiores et sic quasi manibus omnium lapidavit et lapidat Stephanum. Hic ponitur patientia in intentione sua ad bonum immortalitatis dicens Domine Ihesu accipe spiritum meum. Ecce benigna condescensio ad proximum. Ecce patientia positis autem genibus ut nos assimilando magis devotius clamavit voce magna pro salute proximorum. Ne statuas illis hoc peccatum ut sua ... eis pena eterna sed da eis penitentiam. Ecce maxima resurrexit quod faciunt. Magister Ricardus dicit Stephanus in persecutione positus pro persequentibus dominum exorabat. Non pro se oravit stando sed pro inimicis flexis genibus, expansis manibus supplicando vehementius exorabat. glossa dicit quorum maior est iniquitas magis ... supplicando exorabat. Et dicunt doctores quod oratio Stephani meruit conversionem Pauli. Nota quod interdum virtus mediante malis ab hominibus cum conversio bonus constitit. Exponit beatus Gregorius de Stephano et de Paulo. Stephanus omnino erat bonus Paulus omnino malus. Sed tamen in conspectu Paulus erat persequendus et cum hec dixisset quod sermone caritatis obdormivit in domino et non est mortuus quia obtulit sacrificium dilectio

nis et obdormivit in spe resurrectionis. Facta autem est lapidatio beati Stephani eodem anno quo dominus ascendit in celos in primo mense augusto tertia die. De sancto Iohanne

Qui timet deum faciat bona. Eccl xv°. Cassiodorus de institutione monachorum libro decimo principium inquit salutis nostre sapientie secundum scripturas est timor domini. De timore nascitur compunctio salutaris. De compunctione nascitur abrenunciatio .i. contemptus omnium facultatum. De medietate vero humilitas procreatur. De humilitate mortificatio extirpantur atque marcescunt vitia universa. De viciorum expulsione virtutes fructificant atque succrescunt. De virtutum pullulatione puritas cordis acquiritur pro puritate perfectam caritatis possidetur. Ergo time deum. In verbis epistole duo notantur. Primo per que venitur ad sapientiam scilicet per timorem ad iustitiam. Secundo autem bona que facit sapientia cibat et potat et coronat honorificat et dicat. Primum ibi qui timet deum. Secundum ibi cibabit illum pane vite. Primo dicit quod timet deum glossa servum ut filius facit illud quod vult pater in timore dei se ostendit hic operis impletionem. Nota secundum Augustinum quod timor est fuga mali. Hugo in libro de sacramentis dicit quod sex sunt timores. Primus timor est naturalis scilicet quod aliquis timet non timenda. Nec ita timor non est meritorius demeritorius quia non subiacet libero arbitrio. Et dicit naturalis quia non est a natura institutus sed destitutus quia iste timor est pena pro peccato primorum parentum inflicta. Unde Christus timore naturali timuit mori secundum humanitatem dicebat non mea voluntas sed tua fiat pater. Licet timor iste

non sit a spiritu sancto tamen potest stare cum spi
ritu sancto in homine Secundus timor est
mundanus quo quis nimis timet de
amissione vite presentis vel rerum temporali
um. hic timor nascitur ex nimio et in
ordinato amore utriusque vite vel rerum
temporalium et iste est malus Johannis v°
Qui diligit mundum inimicus dei
constituitur et non est carens deo in
eo Nota quod ille timor aliquando est pec
catum mortale quando quis magis ve
lit amittere vitam eternam quam temporale
thezaurum celeste premium quam mun
danum aliquando est peccatum veniale quando
timor facit hoc aliquando quod non
debet facere et obmittit quod debet
facere secundum magistrum super matheum quare
iste timor non dicitur donum spiritus sancti
quia non mittit malitia voluntabili
cet ecclesie obmittit propter penam tem
poralem Tercius timor servilis quando
quis timet propter iehennam Nota
quod timor servilis locum spiritui sancto
preparat ut eum sicut seta filum intro
ducat Seta namque filum precedit sed
tamen non permanet sicut ait au
gustinus timor servilis est donum dei quo
sed unde vero quamvis habitus timor
servilis bonus sit in se secundum quod sit
donum spiritus sancti tamen habitus eius
aliquando est peccatum Nota quod timor ser
vilis facit duo primo propter caritate
bona secundo retrahit a peccato metu pe
ne ideo primum bonus est timor ser
vilis sed ideo secundum distinguitur
dupliciter primo usus eius bonus
est scilicet abhorrere penas eternas Se
cundus usus eius malus est quia usus
eius est vitare malum ex ratione
propter penam Quartus timor est initialis
et est incipientium qui adhuc in an
gustiis sunt super peccato quod commise
runt Et dicitur initialis quia non solum
timet penas sed etiam separationem a deo
ille timor iste est bonus Iste timor

habet duos oculos unum cum quo sursum
respicit quia timet separationem a deo
alium oculum respiciens deorsum timet
infernales penas et dicitur initialis quia
initium sapientie timor domini Quintus ti
mor est filialis quo timet ipse of
fendere deum quam et si propter peccatum non se
pararetur a deo tamen a peccato abstineret ne
ipsum offenderet sicut deum Bernardus theologus
dicit duum est ne timore initiale
et timore filiale initialis est im
perfectorum filialis perfectorum Sextus timor
est reverentie quo quis considerat de
magnitudine reverentiaque respicit potentie ex
emplum in petro jacobo et johanne
mathei xvii videntes gloriam dei in
transfiguratione domini timuerunt valde iste
timor non solum est in humana natura
sed etiam in angelica apocalipsis vii° dicitur
quod angeli ante thronum ceciderunt
in facies suas et adoraverunt Iste timor
est in omnibus sanctis psalmus Timor domini
sanctus permanet in seculum seculi Nota quod
timor reverentie nascitur ex amore
duplici de trinitate est amor fugiens
quodque adhesit deo ita quod dum in statu
ordinato fuit amore in paradiso tam
diu sine inordinato timore fuit in
se ipso et quam cito inordinatus timor
transit tam cito inordinatus timor as
fugit ergo adam abscondit se post
transgressionem et timuit Nota quod perfecta
caritas foras mittit timorem secundum
quod sibi in officio suo contrarium
secundum Johannis v° et reddit rationem cum
talis nichil habet pena ne timor habet
penam Sed necesse est videre quid sit
perfecta caritas Et est duplex perfecta
prima est necessitatis et sufficientie
secunda privilegiate sanctitatis et intellige
ne. prosper in libro ii° de vita contem
platiua dicit perfecti sunt illi qui perfe
cte deum diligunt et volunt quod deus vult

et nullis peccatis peccaverunt quibus of
fenditur deus sed semper ad virtutes dili
gendas et habendas se extendunt
perfectionem necessitatis tangit cum dicitur
qui volunt quod deus vult perfectio vero
intelligentie et excellentie tangitur
ubi dicitur semper ad virtutes tendentes
et hec caritas foras mittit timorem
qui penam habet Johannis v° Gilbertus
dicit hominis caritas caret fine sed
temeritas non caret timore dicit ergo
... eorum timet deum ut filius sub
timore filiali non solum faciat bonum
sed vitabit omne malum Sapientie i°
timor domini expellit peccatum Nota si
illo verba faciet bona dicit glosa si
pes dilexisti iustitiam quod omnia bona
... et ... ex quatuor causantur scilicet
ex fide vera spe certa et caritate igni
ta et operatione sollicita de hiis dicit
... ex natura credis tantum speras et
quantum diligis tamen bene operaris hoc
in presenti in futuro non quia dampnati
non possunt mereri per cognitionem fidei
quia recenti sunt in voluntate Job xviii
quam vocavit infirmi terram tenebrosam
et opertam mortis caligine Secundo
non possunt mereri per spem quia dimissi se
in baratro desperationis Jeremie xviii
desperavimus post cogitationes Tercio non
possunt mereri per caritatem quia in pectore
dei odio erunt ... pes superbia
eorum qui te oderunt ascendit sed
ergo dum vivis fac bona opera. ...
... bene dum vivis post mortem vi
ve si vis Et subditur et qui continens
est iustitie id est tenens iustitiam cum
aliis virtutibus corde ore et opere.
apprehendet illam glo. id est iustitie
fructum Quintus Justitia est virtus
reddens unicuique illud quod suum
est primo deo reverentiam Eccli xxxx
homo qui perdiderit reverentiam de
linquetur a deo Secundo benivolentiam

proximus Romanorum xii Quartumque
est in nobis cum omnibus hominibus
habentes pacem Tercio nobismetipsis
penitentiam et hec habemus ex fine
tu iustitie Et sunt septem secundum tho
mam primus est qui beatificat mathei
v° Beati qui esuriunt Secundus
est qui exaltat eum eorum operatur
iustitiam exaltabitur Tercius est quod
appetitum concupiscentie refrenat.
ysaie Et erit iustitia cingulum lum
borum eius Quartus est qui coram
deo reparat pes Justitia et iudicium pre
paratio sedis eius Quintus est qui
a morte eterna liberat proverbiorum x° Et ius
titia a morte liberat animam eius
Sextus est qui coronat Thimotheo
reposita est michi corona iustitie
Septimus est qui remuneravit psalmus Retri
buat michi dominus secundum iustitiam meam
Nota secundum thomam quod iustitia primo
consistit in fide unde apostolus Credi
dit abraham deo et reputatum est ei
ad iustitiam Secundo in oratione psalmus Clama
verunt iusti et dominus exaudivit eos
Tercio in sancta meditatione Ecclesiastici Beatus
vir qui in sapientia morabitur et in ius
titia meditabitur Quarto in simpli
citate ... in° ... simplicitate sic de
cet adimplere omnem iustitiam vel
secundum glo. hic apprehendet illa scilicet
sapientiam id est firmiter tenebit affectu
et intellectu Canticorum iii° Inveni quem
diligit anima mea tenui eum nec di
mittam eum Et iustitia obviabit illi
scilicet in morte et post mortem
Gen xxx° dixit Jacob cras id est post
mortem respondebit michi iustitia
mea et obviabit illi quasi mater
honorificata glo. hic quasi dicit
sicut mater honorificata blande sus
cipit filios et nutrit sic iustitia
nutrit iustos rectos et fideles Et
dicitur iustitia mater et ideo mater

propter fecunditatem apum. Virgo propter
integritatem intentionis et indiciam
mentis quia persistit et obmabit illi
terminando qui mater honorificentia
a filiis s. a doctrina verbi et quam
a virginitate non recedens suscipit
illum i. sensum capiat illum in prin-
cipio contemplationem sanctorum et in se-
cundo per suavitatem eorum. Et recte sa-
pientia dicitur virgo et mater quia mollit
et calefacit et tamen remanet virgo
unde in libro Regum primo erat puella
pulchra nimis ab isaac sunamitis
dormiebatque cum rege david et mi-
nistrabat rex vero non cognovit eam
et non corrupit eam. Sequitur [illegible]
principale ubi ostendit bona que
facit sapientia et sunt decem. Primo
dicit cibavit illum pane vite i. corpo-
ris christi iohannis vi[o] Ego sum panis vivus
et intellectus i. doctrina verbi dei quod
datur credentibus et reficientibus
in ipsa dei similitudine luce xiiii[o] beatus
qui manducavit panem in regno dei
2m bonum et aqua salutari potum
nit eum i. gratia spiritus sancti que vivit
et flammas extinguit et sordes pec-
catorum lavat et salutem eternam confert
iohannis iiii[o] qui enim biberit ex aqua
quam ego ei dabo fiat in eo fons
aque vive salientis in vitam et-
ernam. Tertium bonum et firmabitur in illo
pane vel deo et non flectetur i.
non cedet persecutionem vel temptationi
vel etiam pravitatem confortatus ac
in illo pane per panis cor hominis
confirmet. Quartum bonum Et continebit
illum in unitate ecclesie cum aliis
fidelibus et confundet confu-
sione ulla Jeremie xvii Confun-
dantur omnes qui me persequuntur et
non confundar ego iste per eum
te expectare non confundentur i.
non consumentur a spe desiderio suo
quia spes non confundit Romanos v.

vero et cum vos nullus sapit in duo
et confusus est. Quintum bonum et ex-
altabit illum apud proximos suos
i. apud iustos et angelos quia sua
et regnabit in presentia publicorum unde
prime reges regnant et in futuro matthei
xix. Amen dico vobis quia qui re-
liquistis omnia et secuti estis me
centuplum accipietis et vitam eternam
possidebitis. Sextum bonum in medio
ecclesie sive personarum occupavit ut
lignum vite in medio paradisi et ap-
perient os suum et magna et profun-
da loquetur matthei v[o] aperiens os suum
dicebat Beati pauperes. Septimum bo-
num et replevit eum spiritu sapientie qui vi-
dent spiritum sapientie et intellectus de spiritu
sapientie dicitur alanus de planctu
nature Sapientia est sol per quem lumine
nitens diu sit in tenebris omnis
fructus virtutis dilectionis delitiosus
paradisus ecclesie hic in celeste tritum
et mortale cernere hominem in do-
decim mutationis ancte [illegible]
Sed per donum intellectus sicut ho [illegible]
sic quod factus est homo ad similitu-
dinem dei angeli de spiritu et anima diversi
quod anima sicut a deo est creata vite
a vita simplex sicut a simplici te
immortalis ab immortalitate magis
a magistro creata a deo et ergo capax
est eorum dona dum pietate res [illegible]
similitudine sufficiat sententia tem
cit et omnia cognoscit a spiritu intel-
lectus. Sequitur octavum bonum stola
glorie i. in dignitate presbiteri vel magi-
sterii. Nota in stola glorie sunt in-
dotes scilicet agilitas subtilitas et
impassibilitas et claritas iste tres
dotes anime sunt dilectio cognitio et
comprehensio. Nota secundum thomam
quod dotes anime sunt de primo stola
dotes corporis de primo essentiali

Corpore etsi eius vi [illegible] stola glorie s.
anima et in [illegible] ultimo in novissimo
die [illegible] [illegible] Omnes re-
surgemus [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] super eum non possessit [illegible]
[illegible] [illegible] mundo patrem et
[illegible] in filiis. Decimum bonum et no-
mine eterno hereditabit i. nomine eterno in-
[illegible] nomine eternus hereditas et in [illegible]
omnes erunt dilectissime [illegible]
i. morte erit hereditas filii mortis
[illegible] [illegible] Omnia [illegible] [illegible]
in pacifica [illegible] Beati paci-
fici quoniam filii dei vocabuntur. Vel ad com-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
superba [illegible] [illegible] [illegible] timens
deum [illegible] [illegible] apertam sapiens
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quando iustitia [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eum [illegible]
[illegible] tertia [illegible] iustitiam apprehen-
dens [illegible] [illegible] voluit eum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut non gusta-
ret mortem in operibus quia cibavit
eum pane vite et intellectus et sic fue-
rit signa dilectionis. Quia pro-
pter [illegible] in terra [illegible] et
de fonte [illegible] salutis [illegible]
[illegible] potavit. Et eterna [illegible] no-
mine ipsius dei hereditavit.

Vidi supra montem agnum
stantem Apocalypsis xiiii Bern-
ardus i. sermone de innocentibus
[illegible] illa solemnitas precedens sancti
[illegible] stephani iohannis et innocentium [illegible]
[illegible] committitur i. Stephanus [illegible]
martirium [illegible] et voluntate [illegible]
[illegible] solum voluntate et i. [illegible]
innocentibus [illegible] [illegible] [illegible] omnes [illegible]
erit [illegible] [illegible] et salutaris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempore [illegible]
[illegible] Stephanus [illegible] [illegible] apud homines

martirem [illegible] [illegible] [illegible]
voluntaria passio iohannis apud
angelos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
spiritualibus signa et nostros [illegible] co-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ma-
litia nescientes malum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vidi supra montem [illegible] agnum
stantem. Hic in capitulo [illegible] [illegible] de-
[illegible] [illegible] familia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] super mo-
ntem [illegible] [illegible] [illegible] celestes
[illegible] speculatores quia [illegible] in ter-
[illegible] speculator [illegible] [illegible] que
futura [illegible] speculatur et que
mala sunt [illegible] [illegible]
et [illegible] super montem [illegible] [illegible] Et
in novissimis diebus [illegible] mons
domus domini in vertice et elevabitur
super omnes colles [illegible] [illegible]
ad montium [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] vite et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui portat ad [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Erit agnus [illegible] [illegible]
masculus agniculus et [illegible]
non comedetis de ipso quicquid

Aliter tercium aqua [illegible] assimi-
in campis cum bestiis et pecoribus
[illegible] Eruditi [illegible] in terre
[illegible] peccatum [illegible] ac-
cidit [illegible] tercium aqua conver-
[illegible] quod [illegible] signi-
ficatur [illegible]
Sequitur [illegible] Agnus stabat super
montem [illegible] ad [illegible]
[illegible] civitatem
[illegible] super [illegible]
[illegible] tribulat [illegible]
Ecce agnus dei ecce qui tollit pec-
cata mundi [illegible]
bat antiquus [illegible] vii
[illegible] agnum [illegible]
Agnus non solum stetit super
montem [illegible] multos [illegible]
[illegible] quibus [illegible] et confirmat
[illegible] et cum eo centum quadraginta quatuor
milia id est omnes in fide [illegible]
suos electos [illegible] confor-
[illegible] qui omnes [illegible]
[illegible] veras [illegible] bilo-
[illegible] centum quadraginta quatuor
[illegible] quod [illegible]
[illegible] iusticias [illegible]
[illegible] iusticias [illegible]
[illegible] iusticias quibus ad [illegible]
[illegible] quos [illegible] edificacio
[illegible] alia [illegible]
[illegible] id est in [illegible] super mon-
tem Syon id est super ecclesiam [illegible]
[illegible] Ezechielis [illegible]
[illegible] omnibus [illegible]
[illegible] id est [illegible]
[illegible] et [illegible]
stabat ut ad [illegible]
[illegible] et cum eo
centum quadraginta quatuor milia [illegible]
[illegible] montem [illegible] et
et se conformantes et [illegible]

significat quatuor status in ec-
clesia. Nam per quadragesima significantur
incipientes penitentes et sunt incipien-
tes. Per quatuor significantur [illegible]
proficientes et contendentes se in
quatuor virtutibus cardinalibus. Per
centenum qui transit de sinistra ad dexteram
significantur status perfectorum? Per contempla-
tivorum seu perfectorum qui iam in monte
conversantur in celo. Per mille sig-
nificatur status perveniencium et hii
omnes eum agnoscunt ad defensio-
nem ad custodiam et ad bellandum
contra omnes hostes habentes
nomen eius id est Christi a quo christia-
ni dicti sunt et nomen patris eius
ut adeo patre filii dicuntur. Psalmista
Ego dixi dii estis et filii excel-
si omnes. [illegible] ad Ro viii ipse
spiritus reddit testimonium spiritui
nostro ut simus filii dei quia dominus
dabit filiis suis gratiam in presenti
et gloriam in futuro ut dicit ipse.
Vel scientis nomen in [illegible] suscep-
tum quia uncti domini dicuntur christi
[illegible] et nomen patris in hereditate
participacionem quod etiam in gloria sperat
Ysaias dabo eis in domo mea et
in muris meis locum et nomen
[illegible] et nomen sempiternum scriptum
in frontibus suis id est in mentibus
suis confitentes ore et opere ma-
nifestantes dicit scriptum non sit
tum nec depictum ut tribulacio-
nem vel aquarum inundacionem passi
sese negarent [illegible] maiorum
et vitam non deserent. Nota quod
primo ponitur nomen christi et postea
nomen patris quia ad filiale nomen
pervenitur nisi per unccionem [illegible]

Christus dedit eis potestatem filios dei
fieri hiis qui credunt in nomine eius
Est autem nomen christi et nomen pa-
tris eius scriptum in mentibus eo-
rum fide et spe promissionis quod
quamvis virtutes aqua tribulacionis
non debet sed magis illuminat quod
fides tribulacionum firmatur. Petrus
prima Petri primo ut probatio fidei me-
lius preciosior sit auro quod per
ignem probatur. De spe Ro vii dicitur
tribulacio paciam operatur et pa-
ciencia. De amore dicit Canticorum
viii aque multe non potuerunt
extinguere caritatem. Et audivi vo-
cem aquarum multarum hic exprimitur
desiderium Johannis quod habuit ad
eternum audivi auditum interiori
voce de celo clamancium a perfectis
qui eum agnoscunt tamquam vocem
aquarum multarum id est populorum multorum
de quibus sancti cora agnoscentes
sunt collecti per aquas significantur que
continuo defluunt in amore signi-
ficantur omnes qui sine intermissione
defluunt in morte ii Re xiiii omnes
morimur et quasi aqua dila-
bimur. Sicut aqua velociter transit sic
sancti tribulacionibus consistentes
fuerunt orare et predicare. Sicut audi-
vi [illegible] similitudinis est valde similis
in conspectu [illegible] et clamantes
ad deum postulans [illegible] Non
super illo verbo audivi vocem aqua-
rum multarum qui laudant dominum pro victo-
ria quam habuerunt de persecucionibus
tirannorum cantat canticum novum
in voce aquarum multarum quia aqua
tribulaciones significat. Psalmus Salvum
me fac deus quoniam intraverunt
aque usque ad animam meam. Sic [illegible]

qui laudat deum pro victoria demo-
num qui in aere sunt et cordibus
nostris intonat qui gravius temptacio-
nes nobis inferunt cantat canti-
cum tamquam vocem tonitrui magis illi
qui laudat deum pro victoria car-
nis cantat canticum quod habet
vocem cithare, tamquam vocem tonitrui
plenam [illegible] et [illegible]
[illegible] valde terribilis est omnibus
malis qui ad eorum consortia venire
noluerunt de hac voce dicitur in psalmo
vox tonitrui tui in rota. Job xxvi
cum parvam stillam sermonis eius
audivimus quis poterit intu-
eri tonitrum magnitudinis eius.
Vox autem ista non modice virtutis et
efficacie reputatur dicit ergo [illegible]
illi [illegible] ista vox procedit sed
illi qui ore predicat quod opere con-
plebat quia dicitur in actibus
apostolorum cepit ihesus facere et docere
Et vocem quam audivi sicut cithare-
dorum id est predicatorum citharisancium i-
[illegible] mortificacionem predicancium in
citharis suis id est in semet ipsis quia
carnis mortificacionem quam aliis pre-
dicat prius in semetipsis [illegible]
[illegible] castigo corpus me-
um et ad servitutem redigo illud. In
cithara sunt duo [illegible] cor-
de [illegible] reddunt
concordem melodiam. Per lignum sign-
ificatur crux christi vel penitencia ca-
[illegible] per cordas contentas
in ligno significatur afflictio cor-
poris per penitenciam sed [illegible]
tendunt quia non omnes equaliter
penitent vel penam paciuntur. Alius
enim crucifigit alius [illegible] unum
tamen reddunt sonum unum [illegible]

fidem quam omnes confitentur. Nota
quod in cithara non oportet omnes chor-
das simul tangere sed successive. Ita
in penitentia non hoc ut deo place-
at oportet singula peccata dicere
in confessione et singula membra ca-
stigare i. satisfactione. Rom. vi°. Sicut
exhibuistis membra vestra servire im-
munditie, primus homo in ligno pec-
cavit nec lignum penituit [illegible] hoc sa-
tisfaciendo [illegible]. Rom. xii°. Sinite ci-
tharam cum castitate mentis [illegible]
[illegible]. Nota quod dicit sine
citharam i. voluntate accipe pe-
nitentiam pro voluntate sacrificabo
tibi. Et Math. xi°. Tollite iugum
meum super vos et audiat cane.
i. recita per confessionem i. omnia
tua fac [illegible] que perpetrasti et
frequens debet esse confessio de-
ut defectum [illegible] discutiamus [illegible]
[illegible] hore mortis. In hoc
quod dicit citharizantium [illegible] sine
significat illos qui per alios per-
dicant penitentiam et ipsi non vel
modicum faciunt de quibus Math.
xxiii°. Super cathedram moysi sede-
bunt scribe et pharisei. Sequitur
ibidem. Alligant enim onera impor-
tabilia digito non suo ipsi volunt
ea movere. Tales non cantant
suo in ipsis sed in alienis quia
religionem tenent non in se sed in
suis subditis. Ecclesiastici xxxii°. Rectorem
te posuerunt esto sicut unus
ex illis in refectorio i. in dormi-
torio in oratorio in claustro in
vigiliis in ieiuniis et in discipli-
nis et cantabant quasi canticum
novum. Hic describit statum et vir-
ginum prerogativam quam habent
ex integritate carnis et mentis quia
cantabant quasi canticum novum i.

gratias agebant vel gaudebant de in-
tegritate mentis et corporis. Et bene
dicitur canticum novum unde Math.
xix°. Sunt eunuchi qui se
castraverunt propter regnum celorum. Dicitur
autem canticum novum quia tale canticum
non est auditum est de nullis vir-
ginibus sed ante ipsam virginitas
auditum ut similis esset virgini-
tatis et fecunditatis et ideo sola
virgo Maria potuit cantare can-
ticum novum que hanc meruit hanc
prerogativam ut mater esset et virgo.
Vel dicitur canticum novum quod numquam
veterascit sed et erit in eterna novi-
tate. Sequitur ante sedem et ante
quatuor animalia et seniores. Hic no-
tatur recta intentio quod non propter fa-
vorem hominum ut ypocrite sed an-
te sedem dei i. in presentia angelorum in
quibus deus sedet unde ps. In
conspectu angelorum psallam tibi vel
et ante quatuor animalia i. evangelistis
vel [illegible] evangeliorum predica-
tores et seniores i. [illegible] ut
dicit glo. vel patriarchas et apo-
stolos et [illegible] et novi testa-
menti et nemo poterat. Hic autem
prerogativa virginum unde dicit
Et nemo poterat dicere canticum i.
gratias agere nisi illa centum xl iiii
milia quorum est gaudere de integri-
tate mentis et corporis. Sed obici-
tur illud quod sanctus Petrus non fuit
maior omnibus sanctis ideo cum [illegible]
[illegible] non potuit cantare quod non per-
mansit virgo. Super quo [illegible]
[illegible] est [illegible] hominis essentiale
et accidentale. Virgines [illegible]
excellunt Petro et hoc in quodam
premio accidentali non in simpliciter
quod ipse excellebat in aliis virginibus

Haymo dicit Johannes apostolus si fuisset
in cruce levatus ut Petrus utique
precelleret eum quia ille virgo hic esset
non virgo. Unde virgines que non sunt
[illegible] eo equales nisi non precellunt
ipsum licet cantent illud canticum. Se-
quitur empti sunt de terra. Hic ostendit quod
virtute passionis pervenerunt ad istud
gaudium. Unde dicit quod Johannes virgines
empti sunt precioso sanguine xpi de
terra i. de infirmitate corporis sunt su-
per elevati ut in carne preter carnem
vivent. Ambrosius super [illegible] virgi-
tas condicionem humane nature per qua
homines angelis assimilantur. Maior
enim est victoria virginum quam angelorum.
Angeli sine carne vivunt virgines
in carne triumphant. Empti sunt
qui per baptismale [illegible] fuerunt
penitentia et innocentia. Illi vero
dicuntur redempti qui per peccata a
[illegible] redigerunt utpote [illegible] tam ba-
ptismus et penitentia habent virtutem
a xpi passione [illegible] Cor. vi°. Emp-
ti estis precio magno. Et Petrus
i. non corruptibilibus auro vel ar-
gento redempti estis. Qui sic [illegible] qui cum
mulieribus non sunt coinquinati nec
mente per consensum nec corpore per opus
coinquinati. Sequitur virgines enim
sunt i. [illegible] mundi et corpore [illegible]
hii sequuntur agnum. Haymo sequi
xpm est imitari ipsum quocumque ierit
i. quacumque via sive ad precepta sive
ad consilia. [illegible] ad pre-
cepta sequuntur ad redemptionem sicut
enim quod omnibus mortuis est simul
[illegible] sequuntur ad precepta sicut plu-
res ad consilia sequuntur sicut pauci
quod virginitate servant clarissimus
[illegible] in ecclesia est virginitas

angelorum de doctrina xpiana super illo
[illegible] ad virgines
primo est quorum sublimior gloria et
eo maior cura debet esse de ea
custodienda quia cito potest amitti
et numquam recuperari. [illegible]
non [illegible] ut resurgat virgo in
[illegible] primo Cor. vii°. Qui [illegible] vir-
go virginem suam bene facit qui autem
non iungit melius facit. Sapientie iiii°.
O quam pulcra est casta generatio
cum caritate sed in operibus predicator
et martyr et virgo sunt quibus omnibus
debetur annola spiritualis quae
[illegible] dicitur de virginibus quod sequuntur
ipsum quocumque ierit quod de predica-
toribus vel de martiribus [illegible]
sola virginitas est signum [illegible]
[illegible] vero predicatio est martirium
aliquando peccata sequuntur sicut patet in
paulo qui per persecutionem factus est
predicator et latro in cruce factus
est martir. Sed cum virginitas [illegible]
precedit [illegible] hiis tribus
annola spiritualis sive specialis.//
Debetur tribus [illegible] virginum victis [illegible]
[illegible] rationabilitatis concupiscibili-
tatis et irascibilitatis potissimis ac-
tibus [illegible] est predicatio veritatis [illegible]
potissimus actus concupiscibilitatis
est observancia virginitatis [illegible] potis-
simus actus est contemptus mortis
hic convincit martiribus primus actus vi-
tat falsitatem mundi [illegible] volupta-
tem carnis [illegible] terrorem mortis.
ideo propter hanc triplicem victoriam [illegible]
[illegible] debetur hiis tribus statibus
annola specialis. Hii empti sunt ex
hominibus i. quadam prerogativa ab
aliis separati sicut primitie eliguntur
ex fructibus et sicut ex multo grege
eligitur unus agnus sic ex homi-
nibus omnibus electi ad modum pri-
mitiarum ut tamquam primitie [illegible]

sed Nota quod dicit empti et non
redempti Nam illi proprie dicuntur empti
qui baptismalem innocentiam ser-
vaverunt redempti vero qui a peccatis
per penitentiam redierunt / Et primus dicitur
Cor. vi° Empti estis precio et secundus
dicitur prima Petri i° Non corrupti-
bilibus auro vel argento sed precio-
so sanguine agni immaculati Et ite-
rum dicit agni id est filii et non spiritus sancti
quia sit unus horum unius solum
spiritus sanctus est nexus et amor pa-
tris et filii ideo sunt positi neces-
sario intelligitur spiritus sanctus Item
queritur quare virgines dicuntur primitie quia
predicatores et martires solum vir-
ginitatem in parte vite habent sed non predi-
cacionem vel martirium predicatores et
martires preter dicta dicunt oblate deo
sed virgines primitie [illegible] tamen sub ea dantur
et in ore ipsorum non est inventum men-
dacium. Circa quod baptismo primi [illegible]
nunt fidelis significavit Augustinus in libro
de mendacio dicit quod octo sunt genera
mendaciorum primum est quod loquitur
mendacium contra doctrinam Christi ut here-
ticum et certum est peccatum mortale /
Secundum est quod nulli prodest et obest
alteri ut detractio est mortale pec-
catum Tertium est quod sic prodest alteri et ob-
est alteri ut falsum testimonium dare quod
proprium est peccatum mortale si sit in causa
si criminali est si sola libidine men-
titur et hoc fallendi proprium sunt est
peccatum mortale / Quintum est veniale
quod fit in multiloquio ut adulacio-
ne / Sextum est quod nulli obest et pro-
dest alteri ut si quis alium per mendacium
vellet dare aut tollere parentibus ubi
nescire se mentiatur et est veniale
peccatum in perfectis perfectis autem mortale
est aliquando Septimum est quod nulli obest

et prodest alicui ut si quis hominem
ad mortem quesitum celatus [illegible] mentia-
tur veniale est in perfectis / perfectis autem
est mortale / Octavum quod nulli obest
et alteri prodest ut ab immundicia corpora-
li aliquem tueatur et [illegible] dicit [illegible]
[illegible] Omne medicinam [illegible]
homine medicum non est adeo [illegible]
sine macula sunt ante thronum dei id est
ante iudicem [illegible] in maculati
in via Sunt enim multe macule prima
est voluptatis carnalis que multos
maculat ut Salomon Eccl. xlvii° [illegible]
te habuisti in corpore tuo et dedisti
maculam in gloria tua Secunda macula est
curiositas que etiam hodie multum
maculat ecclesiasticos [illegible] xxxviii omnes
[illegible] repleti sunt [illegible] Tertia
macula est loquacitas Jacobi iii°
lingwa constituitur in membris que
maculat corpus totum Quarta ma-
cula est cupiditas Eccl. xxxi°
Beatus est dives qui inventus
est sine macula sequitur quis est
hic et laudabimus eum etc.

Surge illuminare Jherusalem quia
[illegible] diebus
evaporant vapor [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] nam [illegible]
rum Novorum siderum emicuit ut [illegible]
prohibeat testimonium de lumine et adduce-
ret [illegible] nove stelle [illegible]
quibus [illegible] principaliter [illegible]
[illegible] primo lucis receptio [illegible]
[illegible] lumine [illegible] lucis [illegible]
quia Surge illuminare Tertium est [illegible]
as operacio ibi quia ambulabunt
gentes Nota primo lucis recep-
tio consistit in tribus in effec-

elevacionis Nam sicut videmus
quod terra racione sue opacitatis id est gro-
ssiciei lumen non recipit ita ani-
ma terrenis affectionibus occupata
et avaricie depressus non potest lu-
mine illustrari Et Thobias secundum
[illegible] ergo dicit sur-
ge non iaceas in voluptatibus ter-
renis Ephe. v° Surge qui dor-
mis exsurge a mortuis et illuminabit
te Christus per gratie infusionem Secundo in con-
sciencie purificatione Nam sicut lux
[illegible] in recipiente plus de
similitudine sua iacit tanto magis
in effectu suo maiori efficacia [illegible]
[illegible] sicut patet de lumine [illegible]
a sole [illegible]
suos multiplicat [illegible] a suo contrario
impedit sicut sordes in vitro et si-
cut nubes in aere illuminationem [illegible]
[illegible] impediunt Ro. xiii Abiciamus
ergo opera tenebrarum et induamur ar-
mis lucis Sequitur illuminare propter conscie
puritatem et purificacionem Tertio in mentis
[illegible] Nam sicut aqua mota
lumen non recipit ita anima superbie
[illegible] mota a receptione gratie impedi-
tur quia ut dicit Jacobus superbis
deus resistit humilibus autem dat
gratiam ideo subiungitur iste que visio
pacis interpretatur in parte [illegible] gratie
[illegible] ut ipse [illegible]
dicit Math. xi° Abscondisti hec a
sapientibus et revelasti ea parvulis
[illegible]
[illegible] ut dicitur quia [illegible]
[illegible] primo [illegible]
manifestantes Nam sicut lux illu-
minat oculos ad videndum obiectum ma-
nifestando quod si aufert lucem omnia
in tenebris [illegible] remanebunt

Sicut dicit Damascenus ita gratia
illuminat intellectum ad videndum et
cognoscendum ad Christum perducendo
[illegible] xxxv° [illegible]
[illegible] informata [illegible]
Christum ideo frustra laborat qui
sine gratia [illegible] intelligit venire
vult ad Christum [illegible]
sine luce Surge id est frustra sine
gratia intellectum Ad hoc [illegible]
[illegible] Surge [illegible]
[illegible] in lumine
[illegible] sicut
[illegible] in istis [illegible]
[illegible] producuntur et generatur per
lumen ita [illegible] lumine affectionis
et [illegible] actionis [illegible]
nobis [illegible]
[illegible] Cor. [illegible] plus
omnibus laboravi non ego sed gratia
dei Sapiens dicit venerunt mihi
omnia bona pariter cum illa dixi sapi-
entie soror mea es sed gratia dei
[illegible]
[illegible] Nam sicut [illegible]
vaporis resoluti [illegible] elevatur
in aere ita per gratiam [illegible] hominis
elevatur ad Christum Luce xv° Cito
proferte stolam primam et induite illum
Stola prima vocat gratiam qua
induta anima introducitur ad convi-
vium Christi Tertium est lucis operacio
Et ambulabunt gentes in lumine
tuo Nam [illegible] lucis operatio est
triplex primo infirmitatem curando Nam
dicitur scolastica historia quod est
morbus in corporibus hoc est peccatum
in animabus Nam sicut morbus ma-
culat corpus sic peccatum animam
Ezechiel viii° Erit fons patens
domui Jacob et habitatoribus Jhe-

insule in oblivionem peccatorum et go
gentes i. qui gentiles quondam
tenebant ambulabant in lumine
scilicet gratie et gentes in splen
doribus ortus tui Ysa. lx° in cuius
conversionem tria de disciplulis qui
prius semper recipiunt dicitur Actuum
iiii° quod erat illis cor unum et ani
ma una Sequitur Leva in circuitu ocu
los tuos et vide omnes isti con
gregati sunt per gratie intellectus infu
sionem, Tercio in bonorum operum multi
plicatione tria sicut calor facit
fructificare terram ita gratia dei ani
mam. Alia expositio Surge illu
minare iherusalem i. fidelis anima que
debes venire ad statum eterne perfe
ctionis Bernhardus Surge iherusalem et sta
in excelso et circumspice ad orien
tem et vide et iocundare. Nota quod
duplex est illuminatio doctrine et gratie
de utraque potest intelligi ut supra
dixit. Surge per primam et illuminare
per secundam quia nullus illuminatur per se
cundam nisi prius illuminetur per primam
ergo dicit Surge per Surgite i.
primam agite postquam sederitis i.
postquam penitueritis qui manducabi
tis panem doloris panem cele
stis gaudii et illuminare iherusalem quia
venit lumen tuum quia tibi omnes
prophete pollicebantur quod inigne corpo
ribus Ysa. x° Erit lumen in israel i
igne et sanctus eius in flamma et
gloria domini super te orta est. Nota quod
filius dei dicitur lumen tuum quia
venit in hunc mundum propter te primo in
toto divinitatis ornatu pro digni
est pro nobis lumen i. natum sine c
pessimum Eccl° iacobe sapientie veritate
iohannis i° venit ut testimonium perhi
beret de lumine quia sanctus iohannes

dedit testimonium de lumine i. de deo filio na
to. Tercio eterne felicitatis consummate pro
ut placeat coram deo in lumine viven
cium et gloria domini super te orta est
quod ipso super malos sapientie v° Et lu
men iusticie non illuxit nobis quia
erant tenebre ignorancie et incredulita
tis sicut videmus amatores terreno
rum quibus deum sunt Ysa. v° Ve qui
dicitis me bona tre tenebras et
subiungit exponent tria et cetera. Ubi
illorum tenebre propter ignorantiam et lu
bricam propter terrena et carnem propter ter
minum amorem hee sunt tenebre
Egypti palpabiles in triplici quia
in corde ore et opere et eligo
apostolorum i. error et idolatrie gentilium
qui predicacione ecclesie ad christum con
versi volunt Ysa. ix° populus gentium
qui ambulabat in tenebris vidit
lucem magnam Super te autem orietur
dominus i. apparebit dominus i. in apo
stolis doctrina et gloria eius i. ful
gor miraculorum Actuum v° per manus
autem apostolorum fiebant signa et prodi
gia magna in plebe quia ad umbram
petri sanabantur infirmi et ambu
labunt gentes in lumine tuo i. in fide
et reges i. tres magi in splendore
ortus tui, splendor fuit quod
nasci voluit ne pompa de paupe
rtate divites qui reprimunt pau
peribus ambulabunt in splendore
ortus illius Unde apostolus ad phi
lippenses modestia vestra nota sit omni
bus hominibus Leva in circuitu oculos
tuos spirituales scilicet intellectum et
affectum pro levavi oculos meos in
montes unde veniat auxilium
mihi omnes isti congregati sunt
in unitate fidei venerunt i. cum bonis

operibus specificando filium dicit et
filii tui de longe venient i. de magna
gravitate peccati pro sicut omnes gentes
gravata sunt super me unde longe
a peccatoribus salus ergo de longe et
filii tui de latere surgent i. de christo ut
et eius facta est de latere ade Na
bad habet filie tue de latere surgent
i. de lacte doctrine, unde apostolus tamquam
parvulis in christo lac dedi vobis.
Tunc videbis christum in maiestate pro
ostendam illi salutare meum i. christum
tunc visio tota merces secundum augustinum
de anchora in tractatu de vita
perfectionis et fluctus deliciarum sua
vitate Job xxii° Tunc super omni
potentem deliciis affluens et mira
bitur anima tua de mirabili novitate
Anshelmus Unde segregatos in eter
na vicinitudine conspiciat cum anima
tua et cum ... dicet, Sum ego qui
sum ego qualis sum qui me fe
cerunt gloriae dignum et dilatabitur
cor tuum prestitudine amplitudine
Gregorius qui ipsum fontem videmus nunc
tunc erit nobis impressa sitis simul
atque satietas Sed longe abeunt a
siti necessitas longe a satietate
fastidium quia sitientes satiamur et
saciati sitimus et hoc fit quia con
versi fuerint multitudo maris i. omnes
consistentes in amaritudine mundi et
fortitudo gentium venit i. scilicet
reges et principes conversi congentibus
sicut lucius rex britonum et quam
plures alii inundatio camelorum
operiet te secundum glo. camellus est
animal gibbosum et onerosum et signi
ficat divites divitiarum onera et gibbum
peccatorum portantes multi venerunt

ad fidem dromedarii sunt alia
velocissima cursu et significaverunt
cursus gentium qui velociter vene
runt ad fidem et media et effa
et sunt regiones media inter
pretatur inquirentes, effa resoluta
quasi gentes de inquirentibus
et vinculis peccatorum resoluti omnes
de saba que est captivitas i.
de captivitate peccati venient prima de
omnibus partibus mundi gentes
converse sunt ad fidem, non venerunt
vacue sed maxima oblacionem
munerum spiritualium detulerunt scilicet
aurum thus et mirram sicut quilibet
fidelis debet offerre deo tria munera
primo aurum divine dilectionis
cunctis dilectionibus permixtum sicut
aurum metallis deut. vi° Dili
ges dominum deum tuum ex toto corde
tuo et ex tota anima tua et ex
totis viribus tuis, Secundo thus devo
te orationis psalmus cxl thus est
resolubilis per ignem in aera sic
oratio resoluta igne caritatis pe
tit celestia Johannes damascenus
oratio est elevatio mentis in
deum, Tercio mirram castitatis. mirra
est amara gustu unde fit ex
consumata a putredine et ideo desi
gnat carnis putrefactionem que
amara est sensui aliter consumet eam
a corruptione peccati ergo carnem pro
dei amore debemus mortificare
Cant. v° manus mee distilla
verunt mirram et digiti mei sunt
pleni mirra probatissima manus
sunt inte prima actione que castifi
cat mirra sedam i. castitatem
digiti sunt contemplativi qui sunt

plenam mira probatissima gratia
castitatis et caritatis commodaret
sunt qui sicut ad eum venire et
laudem digna dona amicicie
i. cum omni studio intrabunt ad
eternam beatitudinem de purificatione

Ecce ego mitto ange-
lum meum ante faciem
meam Malachie iii°

beatus Ambrosius in
sermone de purificatione dicit hodie
iuxta legem et evangelium peractis
a nativitate christi xl diebus in
templo est a parentibus suis dominus
presentatus secundo a beato Symeone
susceptus tercio cum sacris mune-
ribus est oblatus hodie te-
stimonium isti expectantibus ab
eodem Symeone et ab Anna prophe-
tissa predicatus o admirandum
spectaculum in quo filius virginis
deus et homo completur in quo
virgo et mater ostenditur in quo
omnium prophetarum completio adimple-
tur in quo multa certe sacramen-
ta declarantur dicit ergo propheta
in verbis prealligatis Ecce ego
mitto angelum meum et sunt verba
patris ad filium et ad mundum et
sunt pro corporum ad laudem puri-
ficationis gloriose Marie Et est
triplex adventus filius dei
primus est Nativitatis christi ibi
Ecce ego mitto angelum meum
ante faciem meam secundus adventus
filii ad templum ibi statim veniet
et ad templum tercius adventus
filii ad iudicium ibi et quis poterit
cogitare diem adventus eius
Nota primo de adventu filii quantum
ad incarnationem dicitur an-
gelus magni consilii Ysaye

ix° ecce misit pater ante faciem
meam sensibus spiritualiter diminutis nota
quod filius dicitur angelus propter tria
primo quia angelus habet purga-
re consciencie vi° angelus purgavit
labia Ysaie sicut dei filius pur-
gat nos a peccatis Ebreorum 1° secundo pur-
gationem faciens etc. secundo angelus
habet illuminare Thobie xi° ange-
lus felle piscis linit oculos
Thobie illuminat eos dicitur christus
illuminat totum mundum Johannis 1° erat
lux vera que illuminat omnem ho-
minem venientem in hunc mundum tertio
angelus habet perficere hominem
ad salutem percipiendam Ebreorum 1° omnes
administratorii in ministerium mis-
si sunt propter eos qui capiunt heredi-
tatem salutis sicut christus per-
hominem perficit quia ipse salvum
faciet populum suum a peccatis eorum Mathei
1°. Et sequitur ille angelus spiritual-
iter tripliciter salvat animas in medi-
cando Exodi xxiii° Ecce ego
mitto angelum meum qui custodi-
at te semper in via quia primis
patribus suis sit eorum christus
aperuit viam in ascensione unde
ascendit iter pandens ante eos capti-
vam duxit captivitatem secundo
animas in celum collocando Luce
xvi° dicitur moriens mendicus ab
angelis portatus est in sinum
Abrahe dicitur proprius collocat am-
mas in celum Johannis xiv° ubi ego
sum ibi et minister meus i. anima
fidelis erit tertio orationes
deo representando Thobie xii° quando
orabas cum lacrimis et mortu-
os sepeliebas ego obtuli ora-

Incipiunt sermones Conradi de sanctis. De sancto Andrea apostolo

Ambulans Ihesus iuxta mare Galilee vidit duos fratres Petrum et Andream etc. Matthei iiii. In verbis istis describitur vocacio duorum fratrum, scilicet Petri et Andree, et tangitur triplex conditio vocacionis. Prima est vocantis auctoritas, ibi ambulans. Secunda iuxta mare, quia ille est cui mare et venti obediunt. Tercia est condicio [illegible] qui vocabantur, caritas, ibi vidit duos fratres, in quo notatur caritas. Quarta est officii ad quod vocabantur perfectio, ydoneitas, ibi mittentes rete in mare, in quo prefigurabatur quod in predicacione mittendi erant recte doctrine in mare seculi. Christus ambulator, quia dicit: mare seculi advenientibus, ibi iuxta mare. Christus est operator mari destruens [illegible] Primum in quo Christus describitur piscator [illegible], in quo pro [illegible] Christus multipliciter afflictus. Sed quia servitus est [illegible] est in periculo salvator [illegible] [illegible] est iste [illegible] ductor [illegible] servitus [illegible] qui est consolator. Primo mundus comparatur mari, in quo facili deperdicio [illegible] non solum [illegible] est in [illegible] navigant mare evadit pericula [illegible] qui [illegible] mare navigat [illegible] fluctuat evadit pericula [illegible] pericula [illegible] mundo [illegible] felices illi qui [illegible] mare [illegible] et ad portum celestis patrie pervenerit. Tales [illegible] quia omnia pericula evaserunt. Ista obscuriora [illegible] sunt [illegible] abscondite sunt [illegible] non quod [illegible] causant pericula in mari, scilicet belua [illegible] [illegible] tempestatis [illegible] navis [illegible] [illegible] pericula in mundo [illegible]

[illegible] [illegible] de [illegible] est tempestas [illegible] temptacionis [illegible] est [illegible] navis [illegible] Primo de inquietate [illegible] de [illegible] magnum [illegible] est [illegible] multe [illegible] [illegible] demones [illegible] solet [illegible] belvas [illegible] non po[illegible] [illegible] multo [illegible] debes tunc [illegible] qui volunt [illegible] sunt ad [illegible] Clama ergo ad dominum et dic: Eripe me et [illegible] Secundo scilicet de tempestate [illegible] tempestas [illegible] in altum maris [illegible] profunditate maris et tempestas dimisit me tempestas [illegible] mundi temptacio [illegible] dicit in profundo [illegible] et [illegible] in qua submergit [illegible] temptatur de superbia [illegible] de gula et sic de aliis [illegible] et qui consenciunt temptacioni [illegible] vicia et demergunt [illegible] qui autem resistunt [illegible] in celo coronantur. [illegible] Jacobi: Beatus vir qui suffert temptacionem [illegible] dilige [illegible] o homo [illegible] temptacionem [illegible] cogita [illegible] sustinuit. Si temptaris de superbia cogita de eius humilitate, si de luxuria cogita de passione eius, si de avaricia cogita de eius paupertate, si de gula cogita de eius ieiunio, et sic per omnibus [illegible] omnem temptacionem [illegible] Tercio scilicet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] salvare [illegible] et [illegible] pericula [illegible] sunt [illegible] lignum [illegible] est navis [illegible] solet [illegible] mare [illegible] aut navis [illegible] [illegible] [illegible] frangitur et [illegible] [illegible] periculo et [illegible]

sequitur significatur in fine corporis mei
cum quo tristicia mea huius mundi
istud de facili dissolvit et ideo
semper timendum est nobis hodie
in corpore meo est sanum et habile
futurum et post erit mortuum
Iero dicit propheta defecerunt sicut fumus dies mei
in fuga facti sunt dies mei quasi fumus et
ossa mea sicut cremium. Sic ergo mundus comparatur mari
propter pericula que in eo sunt propter hoc
sanctus Andreas cum vocaretur a Christo
statim sequebatur eum tamquam salvatorem
qui homines salvat a periculis
Recipe o homo exemplum quomodo ex periculis
huius mundi exiit Andreas ut
sequeris ipse Christum de tempore ad hoc an
dicebat ultra cum nauicula vi
dit et cum ad primam vocem eius
relictis sequebatur eum et tu multa de
tempore audisti et sequeris te predicatores
vocat et tamen non vis eum sequi
propter bona opera ita quod terra retineat
et solummodo velimus peccata [illegible]
animi missionis vocem Christi et audire
relictis re secuti sunt Christum omnes
Illa cum nauicula facere videat
ab eo de primo etiam verbum [illegible]
dicebat Christus nos omnes nauicula
vidimus quod flagella aliquorum [illegible]
numerorum aspiritatibus de terra et
in sequi eum cotidie [illegible] ergo
in eis nichil dictum [illegible]
abandone peritus seculi in preceptis
flectitur in verbis [illegible]
Secundo mundus comparatur deserto ubi homo
per [illegible] grandis ipsa in presenti [illegible] bap
tista vox clamantis in deserto parate viam domini
rectas facite semitas dei nostri. Desertum id
modo est in quo nullus ambulat prope
dum ut peccatores in montes colles
non pruinas agrestes per totas vias
incedamus quibus ad pruinas per
veniamus. Ideo quod mundus comparatur
deserto propter tria quia in eo est sterilitas
propter defectum gratie horror propter metum re
heue facilitas [illegible] audi multiplicem
modum malicie. Primo in mundo est
sterilitas propter defectum gratie quia habitabat
in deserto in terra salsuginis id est

stercilitatis quia salsus sapor ut
dicit glossa reddit terram sterilem. Set
heu quanta sterilitas est in isto mundo
in tantum est defectus gratie quod pauci
fructificant propter quod aqua vera sic
e [illegible] velociter
[illegible] quia de fecit sunt
quod et ita sicut aque sterilitas est ita
aqua mea stilis est quia caret aqua
gratie. Istud figuratum est Iosue [illegible]
vel sedens in asino [illegible]
patrem suum [illegible] de in
[illegible] et in [illegible] qui [illegible]
infirmus et superius [illegible] sedens
in asino [illegible] ante in
corpore mortali et est [illegible] ad
opus bonum. Ista statim huius mundi
[illegible] quod sit et [illegible]
[illegible] celeste premium [illegible]
[illegible] et ille habet [illegible]
filius id est [illegible] puri et [illegible]
superius id est gloriam in futuro. Istud
[illegible] magnum collatum est
[illegible] quod [illegible]
contempsit et [illegible]
sit [illegible] id est gloriam cum eo
quiescit. Secundo est horror propter metum
[illegible] deserto horribili [illegible]
[illegible] magistri [illegible] mundo ac
[illegible] deserto [illegible]
qui cum [illegible]
[illegible] istud [illegible]
[illegible]
fuit qui [illegible] ambulat [illegible]
[illegible]
sequitur [illegible]
[illegible] fuit qui [illegible]
et [illegible] venite post me [illegible]
[illegible] hic quanta est horror
in mundo propter metum [illegible]
homo [illegible] morte [illegible]
sit [illegible] ad salutem
[illegible] horrore [illegible]
[illegible]
[illegible] in
tempore malo. Tertio in mundo est facili
tas [illegible] desertum [illegible]
[illegible] sic in [illegible] apparet
ut [illegible] et gloriam [illegible] mundus
comparatur deserto [illegible] deserto [illegible]

[illegible] quia [illegible] facilis erat in
mundo [illegible] et deserto [illegible]
quia [illegible] aqua [illegible] mundo
[illegible] mundo deserto apparuit propheta
[illegible] in [illegible] desiderio [illegible]
venite ad celum [illegible]
[illegible] quia ibi est perpetua [illegible] et
aqua eterne consolacionis et perpetua
iocunditas. Heu quod in deserto huius
mundi ambulat [illegible] ut sunt
[illegible] gulosi et [illegible] qui
[illegible] per vias [illegible] ad mor
tem [illegible] non sunt solum [illegible]
[illegible] mundi [illegible] qualibet [illegible]
[illegible] ab aquilo in [illegible]
[illegible] sol [illegible]
[illegible] gloria [illegible] quod [illegible]
ad [illegible]
est istud [illegible] Andreas
secutus est Christum [illegible] in
[illegible] deserto [illegible] Io.
[illegible] Iohannes Baptista [illegible]
[illegible] ecce agnus dei
Andreas [illegible] statim se
cutus est Christum ipse [illegible]
[illegible] quia omnes se
[illegible] se [illegible] adeo
[illegible] Io. [illegible]
[illegible] non ambulant in tenebris
[illegible] vite [illegible]
Tertio comparatur mundus carceri in quo
multiplex affligitur [illegible] figuratum
est [illegible] legitur [illegible]
Ioseph [illegible] ductus est in egiptum
[illegible] positus est in carcere et tan
dem [illegible] est de carcere [illegible]
[illegible] est super omnes que fuerunt
in egipto. Ioseph iste [illegible]
[illegible] qui primo [illegible] in egiptum
[illegible] in utero [illegible] et
[illegible] post in
carcerem [illegible] descendit
ad [illegible] mundi [illegible]
si [illegible] fuit Ioseph in [illegible]
augmentatus quia Ioseph [illegible]
augmentum [illegible] de carcere huius
mundi in morte [illegible] ductus
ad celum et exaltatus super
omnes qui sunt in hoc mundo

Ideo quod mundus comparatur carceri [illegible]
[illegible] quia [illegible] in eo est obscuritas
[illegible] dolores multiplices affligunt
[illegible] magis timor mortis. Primo
in mundo est obscuritas
[illegible] ideo filius dei missus est
in mundum ut sedentes in tenebris
illuminaret [illegible] [illegible] pater
ad filium dedi te in lucem gen
cium ut aperires oculos cecorum
ut educeres de conclusione vinctos
de domo carceris sedentes in tenebris.
Heu quante tenebre sunt in hoc
mundo in [illegible] ut si [illegible]
[illegible] Io. [illegible]
[illegible] videns [illegible]
[illegible] de istis tenebris dicitur [illegible]
[illegible] sunt tenebre in [illegible]
[illegible] habitabant filii israel [illegible]
[illegible] Egiptus significat mundum in quo sunt
tenebre horribiles quia [illegible] tenebras
huius mundi in [illegible]
[illegible] ad celum et ad infernum
[illegible] est eterna mors [illegible]
in mundo [illegible] in egipto sunt tene
bre in celo nisi habitant filii israel
[illegible] qui [illegible] faciem ad fa
ciem [illegible]
[illegible] istud
[illegible] audicas [illegible]
et [illegible] secutus est eum ut per eum
[illegible] tenebras mundi evadit et
ad salutem celeste pervenit.
Secundo in mundo sunt dolores multiplices
afflictionis. Iob [illegible] loquar in tribulatione
spiritus mei confabulabor in amaritudine
anime mee numquid ego sum mare aut
cetus quia circumdedisti me carcere [illegible]
tot sunt dolores et miserie in mundo
quod si cetus [illegible] magis [illegible] cetus [illegible]
[illegible] ut [illegible] mare
[illegible] huius mundi [illegible]
[illegible] sed [illegible] in cor
pore [illegible] a [illegible]
to die [illegible]
[illegible] illud [illegible] concupiscenciam
que sequitur in carne mea ad [illegible]
in carne [illegible] non est sanitas in
tegra et stabilis. nunc dolet homo
[illegible] nunc caput nunc dentes nunc

istud uic aliud morbum pat et
miser valde est quod ho uit tot mi
serias hui mundi p unq letar
in mundo e vicinitas mortis
Istud figuratum est [illegible] sp et o
dr Cum pdu q ductus cet eum
Regi ss ad morte cat pe dom
uit duas milites [illegible] duabz
et cuis ad hostiu custa ceteram
ad p potz a cetere portu n ho
constituitur inf mundo sig duo mi
lites sunt timor z amor iordinatus
Due catene sunt voluptas carnis
et vanitas mundi quibus detinet
in hoc mundo hostiu carceris e mors
p q ho de ceter hq mundi egreditur
Custodes ante hostiu car sunt an
geli mali qui inc ... tinuis
hoi assistunt boni ut ad celu per
ducat Sic ho mundo cpat carc
q in eo est vicinitas mortis Sic
n ho in carcere positus timet mor
tem qui i immitem sic ho i hoc
mundo positus est [illegible] nescio q
diu subsistam z si pq modicum
vol me frat in istud tore isti
no accendunt q p gradu i mor
tem no timet s optant sole
tes q pe cum vitam eternam adipis
cendam psal Cupio dis z ee cu
xpo ff q bb audax cu videt
crucem in q suspendi debebat clam
auit z dixit o bo cx diu desideratu
z ga ... ffa sic et gau uc
adte ita ut tu ... sus me dis
ci eius qui pepe ... dog mi
[illegible] qui eu pe [illegible]

De sancto Nicolao z c

Fidelis fuit et prudens q con
stituit dns sup familiam suam
ut det illi cibum i tpe [illegible]
Istis vbis commendat Sanctus Ni
i [illegible] sic adi suitute uirtu
sitate adortu vtilt Quando
[illegible] cum d fidelis z pru z m
eu addi q constituit dns sup fa
ma eu gelud ut dt ... Ro
sanctus Ni fidelis fuit i sbus Deo
diligenter serviendo subditos ho
nestem regendo Et i opibz bonis

pseuerando Primo dr fidelis fuit
deo diligent serviendo prim
Absolonis sunt duo labia ue
daria qui aut fidelis agunt
placet ei multi sunt qui
sunt mundana labia oe de deo
bo dicunt z opibus contradicunt
de a pte Diligunt eu ore
suo z ligua sua me si sui oi
box aut vox ... Cat non
cat ite sanctus s fidelis certe
io placuit deo p ne fuit
sacerdos magnus qui in diebus
s placuit deo ... Sed no q fi
delis fuit deo ff n ... que
sic sunt Sicut ei pt fui
cuit qui ... deord dilige
bat qui ... putem arte
debet qui [illegible] [illegible]
petabat Sed sumo ... ipsa ly
Domine ne ... i potest tuis
z plenisti in labore ... i iqtatibz
tuis de duo me i memoria
et iudicium sequi z mun
Audi sunt nuq iacob z ipse
q elegit vba ... sunt adhoro
q d o ho ... me i mod
... i suini i hoc mundo
... ob ... aut i ... labol
bus z peyalibz ... ut ...
fuies in istud respec sanctus
Nicolaus z eo diligens fuit
xpo z implet id q dr Luce
Dominus illi i caritate z iusti
cia ... o ... mis hon ...
... eu deo tuo opto ... Si
ho [illegible] tui serviet tibi z tu ...
famite ... illi et ce ...
mus ... z tu ... vis ei
sunt ... q ...
ad ... est ... Audi q ...
... quod qui te ...
dereliqsti z oblitus ... Vidit
ad ... ... est ...
z o q ... deord ... diligebat
... z ... ipse q dns ...
... ut timeas dominu deu
tuu z ambules i viis eius et
diligas eu et servies ei in toto
corde tuo Domini illi q duos

diligunt fideliter serviunt Audi opte
q hec tedium ... Certe
q eu no diligis si diliges eu
ex toto corde tuo ...
... fidelis madat ...
ad i plebs ... q mada
mea et fuat ... q di me
... sui ... q eu ...
... Solet fui ... servire
... duos ...
... qui servit celeste do putez
io fidelissime ei servit ...
... facite voluntatem dei ...
...
... z no ... Cui sunt ...
eu false ...
et si ... est ...
eu z ...
sunt deo ...
... est et opa eius ...
... Oculi ... sunt
... omes vias hom ...
... abyssi z corda hom i tue
tos i absconditas ptes Q ...
attendut ista q tot horribilia pta
comittut i tenebris et ...
no audent ...
... esset et sine ...
... ubi ... hois ...
... agio ...
... ...
magna ...
... facitis ...
...
...
...
...
... fidelis ...
... fidelitr
suit et ... fidelis ...
io ingressu ... dixit
ei deus ... Euge serve bone
et fidelis ...
... subditos ... regendo ...
... fidelis ...
... qui aut ...
no ...
... qui plus diligit ...
... salute subditor ...
... no fuit ... Nicolaus ...
fidelis ... subditor ...
... et ...

attende ...
... faciens et ...
faciens z ... scribat ...
...
... fuit fidelis pseverando in
... q pseverant ... Esto
fidelis usque ad morte et dabo tibi
coronam vite ...
...
... z i tpe temptatois
recedunt sic no fecit ...
... insidias ...
sustinuit ...

De sancta lucia z c

Domus in ... eius ...
... adiuvabit eam deus ...
di ... ita ...
lucia ...
...
no ... deus i meo
eius no ...
lucie fuit ...
no ...
no ...
...
...
...
...
... lucie ...
... famulant i ...
... in meo ...
...
...
... ad
iuvabit eam ... deus fuit i
medio ... lucie ...
ut eam tanq templu ...
ut ea ...
... ut eam ...
... ut ea mundo
... et ...
... deus fuit i meo eius
ut eam tanq templum ...
... fuit
templum dei ... templu dei
...
...
...
... qui caste a pie vivit
in ... templum dei ...
... Consideda ...
... qui se ...
... obtulerunt ...
... templum dei ...
... templum materiale ...

[Floruit] ita virgines ab omnibus gaudere sicut in visione quam habuit Johannes in apocalypsi de celo paradisi sequebantur agnum quia specialem mercedem id est aureolam habent in patria. Sed Lucia terrenum sponsum elegit propter amorem celestem quia omnia pauperibus dedit et Christo in virginitate semper adhesit. Secundo fuit posita in medio ... inter lenones ... confortata ... in medio ... tenebris ... [illegible]

[illegible]

De s. Thoma apli

Quia vidisti me Thoma et credidisti. Beati qui non viderunt et crediderunt. Johannes 20. Verba ista fuerunt Christi ad beatum Thomam in quibus duo tangit. Primo obiectum fidei ... Secundo meritum fidei ... obiectum fidei est divinitas et humanitas Christi ... articuli sunt de deitate ... de humanitate ... meritum fidei est beatitudo que promittitur fidelibus ... tangit ibi quia vidisti me ... Nota ... [illegible]

[illegible]

xpicolas diligeret parentes vel ut ad usum huius mundi pareret sufficit p... apostolorum ut mundi fugiat castitatem virginis ut cum tanta ... diligat fideliter corpus et deo deuoto ... virginitatem ut deo placeat. Istud dilata ... placet omni ... vult ... et ... facere ... ignoscit ... Ego ignosco ... et ignoscunt ... auditu ... obediat ... quod ... in me ... loquere ... audire ... precepta ... ut obediat ... precepta ... parere ... multi sunt qui impleant mandata ... mandata corporis ... mandat ... ut ... mandat ... caritate ... contempnunt obedienciam ... apli ... legitur ... apls ... in ... posite fuit ... parte ... lachrimis ... templo ... ista ... vite audientes ... ad ... ubi ... apls ... Obedite ... apli obedierunt ... ut timore ... ut timore mortis mandata dei violauerunt ... dulcedines dei ... dulcedinis ... consistere ... et videre ... dulcis ... est ... vel ... in ... quam dulcis ... gustauit dulcedine dei ... contempnunt ... mundi ... ut ad ... dulcedo ... [illegible]

arbitrium

ry fieri et arbitrium ... sicut ... ut ... dulcedinem ... sanctus thomas ... predicando ... et multa incommoda sustinuit ... ad ... peruenit ... ad ... Istud ... tacto ... tactus ... Quid ... fidem ... sufficit tibi ad salutem ... multa audisti ... fidem ... tenebas ... Cum audisset ... clamor ... fidem ... salutem esse potest nisi ... opere ... paulus ... transfissem ... diligit ... deus ... fidem ... tenere ... celo possimus peruenire

Conuersio sancti pauli

Post quam quesisti ... mundi ... Ergo ... conuersio sancti pauli quod deus vocauit de celo ad ... paulus ... conuersione ... agendo ... conuersione sancti pauli ... peccatoris ... vocando ... audisti ... mei ... die ... attamen ... mea ... [illegible]

vocatus est ad ... Ecce ... ad terram ... conuersione peccatoris ... deus ... ad ... illuminet ... et ad ... in ... sed ... quae ... conuersione ... clemencie ... misericordia ... justicie ... multiplicitas ... est ... clemencie ... misericordia ... ad ... misericors est et benignus ... peccator ... ad ... clemens ... benignus ... peccatores ... vocando misericors ... penitentem ... penitentem ... recipiendo ... penitentem ... in ... conuersionem maiorem ... benignus fuit ... sancto paulo ... non solum ... ad ... vocat ... Cum autem ... paulus ... vocat ... misericors ... peccata ei remisit ... fidelis ... vocauit ... sancti stephani ... custodiuit vestes lapidancium ... deuastabat ... in custodia ... ad ... patiencia dei ... salutem ... sua ... tandem ... in via ... sua ... fuit in super ... [illegible]

... conuersione ... vas electionis est ... filius ... fuit ... maior ... celo ... Noli ... peccator attende ... Ecce ... deus ... paulo et misericordia ... peccandi ... voluntate ... peccata emendandi ... diligit ... est ad ... iusticie ... Ne ... ad ... Ecce ... appella ... qui deus vult ... peccatoribus ut ... peccator ... Noli ... conuersione ... dies ... Ipse ... deus ... Ecce ... gladius est ... iusticie ... peccator ... gladius ... damnacionis ... peccator ... deus ... misericordie ad ... emendaret statum suum ... beatus paulus ... Saule ... sancti ... Paulus ... Domine quid me vis facere ... obediendum ... paulo ... attamen ... offendisti ... penitendo ... ad ... offendendo ... [illegible]

vere si karissimi uoracio[n]em neglexisti
[illegible] pueris misericordie multiplicatas
pro dic ar ... [illegible]
... tua qui ... [illegible]
... [illegible]
... pueros misericordias [illegible]
... [illegible]
... ad primam agens [illegible]
cogitat qualiter adolescentem [illegible]
cum vocat te ad primam [illegible]
offendo ... beneficia [illegible]
et predicatores ad te mittendo [illegible]
... [illegible]
... de quibusdam [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... neglexistis ego [illegible]
... [illegible]
... Continuum [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

[illegible]

Stephani

[illegible]

Discussio sine iudicans p[ro] milia
inestimabi[lium] acutorum tortiositas
De q[ua] visione dicit Jeronimus super Johel
clarioris diei iudicij et tormentor[um]
exp[er]imentum sol et luna recte a
sua non paterent in luci s[ed] retra
herent splendorem suu[m] et obscuritatem
indicant reddentes nunq[uam] eius o
pus et capt[ionem] sui[m] aspicere non aude
bunt q[ui]a om[n]es c[ri]ature tormentis po
tens de suo iudicio p[er]timescent Ricardus
autem i[n] meditacionibus sic dicit illa
erit iudex desp[er]tus terribilis crate
vehementes sua cuius sonabi[lis] p
lata i[n] mutabilibus arcerunt ime
mediabilibus in corde et manu tor
menta tortores p[er]manisse data
sua ad tormenta p[er]parant sine
fine sine iure nullo sine tempera
mento tortores horribiles qui im
q[uam] larescunt miseri misceunt timor
ne tot[um] habent q[uam] dum psendit eo
gitaciones iniq[ui]tat[is] fugere non licet
Cito videbit a celo aspicienti
bus q[uar]ta q[ui]a s[cilicet] in mundo q[ui] corde
q[uam] d[omi]num videbunt Aug[ustinus] visio est
tota merces Notate hunc s[e]c[un]da an
to mereos nostre hunc delig[it]ur vos i p[ar]ti ab
dulcissime delig[it] D[eu]s i p[ar]ti ab
electis suis q[ui] forma z igneum
et omnes q[ui] tormentorum pati sunt
sustinere p[ro]pt[er] q[uod] tempus mediorum
non videt q[ui]d erit i[n] celo v[e]l non
i[m]perfectum s[ed] p[er]f[ectum] q[uo]d videtur ideo
in Biblia cum scriptum est q[uo]d te nunc
in aspecto s[ed] facie ad faciem videbit i[n]
aspecto s[ed] facie ad faciem ad faciem
Corpus tuum cum aut facie ad faciem
Hester xv Vidi te d[omi]ne q[uasi] angelum
cor meum p[er]timuit gl[ori]e tue valde
i[n] mirabilis es d[omi]ne et facies plena
est gracie Et Ysa[ias] Regem
in decore videbunt videbunt et fugient
dolor et gemitus q[uar]te v[e]l non intenebi
s[ed] i[n] lumine videbit p[er] q[uam] v[e]l lumine tuo
videbimus lumen q[ui]a ibi non de longe
q[uia] s[ed] p[ro]pinquissime videbit q[ue] electi
non i[n] remoto s[ed] i[n] eodem loco s[ed] omnium
erunt q[uin]ta q[ui]a quos dedisti m[ihi]
volo ut ubi ego sum et illi sint
mecum ut videant claritatem meam
penultime c[um] corporibus q[ui] i[n] q[uam]
sensibiles dulcedinis sit ista visio
glorie Ricardus Fulgencius ait Dei
faciem si omnes dampnati viderent null[am]
amplius penam nullum dolorem nullam

tristiciam sentirent Hu[go] et Ber[nardus] Augustinus
ait ille ce in inferno et videre Deum q[uam] ce
in paradiso et non videre eum qui enim
videt Deum beatus est beatus autem
gaudium i[n] amissibile audit et beatus
stephanus celos apertos Credibi apertu[m]
celum que sunt i[n] fine fiunt Cum
esset plenus fide etc. De purificacione
Cum inducerent pu[er]um Ihesum parentes
eius ut fa[cerent] s[ecundu]m consuetudinem legis
pro eo etc. Luce ij sicut i[n] ul[tim]a s[ed] ut scribitur
que[m] verbis p[er]missis duo describunt[ur]
p[ri]mo et Marie et Ioseph q[uod] de nostro
conceptu i[n] Cum inducerent puerum Ihesum
ijo est Symeonis de nato Ihesu
q[ui] accepit eum in ulnas etc. Quo ad p[ri]mum
b[ea]ta virgo quinq[ue] fecit opera
a nobis s[ed] obseq[uen]tis humilitate religiositate
ap[ro]pinqu[a]tate caritate humilitatem ondit
legem purificacionis i[m]plendo religi
ositatem puerum i[n] templum deferendo p[ro]
aptitatem hostiam paup[er]um offerendo ca
ritatem dabendo filium Symeoni portando
P[ri]mo ondit humilitatem legem purificacionis
i[m]plendo De q[ua] l[egi]tur Levit[ici] xij pq[ue]m i[m]pleti
sunt dies pur[gationis] Marie s[ecundu]m legem moy[si] cu[m]
i[n] v[e]l i[n] i[n]fra Ora nimia humilitas
b[ea]te virginis purgari non i[n]diguit
q[ui]a non ullam maculam poterat inse
qui et tamen lege purificacionis que
data fuit mulieribus de coitu co
ncipientibus ipsa p[ro]p[ter] q[uo]d spiritu sancto co
operante et p[ost] p[ar]tum i[n]violata p[er]
mansit i[m]plere voluit et q[uam]vis scirent
non p[ro]p[ter]ea s[ed] ut aliis daret ex[emplu]m se
humiliando Ideo s[ed] beata virgo conformit
se ceteris mulieribus in lege purificacionis
ut mulieres vita uite conformaret se
i[n] virtute humiliacionis Supplevit ergo le
ge[m] et humilitatem Ora beata
virgo purgari voluit cum non haberet opus
purgacione Ideo invitat filio tuo opus
erat circumcisione esto ut infelices tu
q[ua] oratione q[ui]a sic filius tuus est in
meo p[ro]p[ri]o q[ui] consultum de generacione
inueniet filium abs[que] ulla que re
sibi et gestibus cogitacionibus ut
ad intendum et p[re]tendunt nobis spiritalit[er]
ad suspicionem non attendentes exemplo
humilis Marie q[ui]a humilitas p[er]fecta humilis et
in labiis in corde in ore in opere Quarto
humilis et i[n] corde humili q[ui]a quia

audivit ab angelo Ave gr[ati]a plena d[omi]n[u]s
tecum Lucas Turbata est in s[er]mone eius et cogitabat q[ua]lis
esset ista salutacio Considera omnes
humilitate nostram ab angelo laud
ata s[ed] turbata reputans se indignam
talem salutacionem Bernardus O si scires quam
tua humilitas altissimo placeat quanta
te apud ip[su]m sublimitas maneat
angelico te i[n]dignam ni alloquio
iudicares nec obsequio Hugo Ecce humi
litatem in ore cum dixit Ecce ancilla Do
mini Bernardus Ecce que causa sublimis
humilitatis q[ue] eam non novit gaudiis
gloriam nescit non so[lum] elegit etiam
illa se vocavit quando quanta humilitas
angelus dixerat ei graciosa et spiritus sancti
nomine eius ipsius aut et invenisti
et filius altissimi vocabitur Ecce donum cui
q[ui] gratia debuit filium Dei et ipsa indixit
Ecce ancilla Domini Ubi dixit occre domina
mundi regina celi ut simile sed
dixit Ecce ancilla Domini humilitatem
non attendunt quam more ut ab adultis
laudant et superba elevant verbis ad
ulatorum credunt et se ipsos non appreciant
ipsam humilitatem abicunt audiant illos
quod dicat Bernardus Est iure ipsum ne ad
laudem sine dissimulacione aspi
ciais et sine palpacione divitis non
dubito quin dum vivunt humiliacionis et
numquam fiat in celis tuis Considera
te qui subito q[uam] orate q[ui] sup[er] te se
si hic te considerabis q[uod] tibi pro dispersi
vanissimum mundum huius te vivi
p[er]das Tercio humilis te in ope[re] hu
io Respexit humilitatem ancille sue Totam
vitam suam sub dicioe s[ed] humilitate
q[ui]a ipsa legem habet pur[ificacionis] omnibus i[m]plet
q[ui] omnibus diebus vite sue non legitur
fecisse miraculum Ergo q[uam]vis maximam
humilitatem suam Quarto habuit Dei gene
tricem et filio suo non dixit celos fe
cerat nec angelos neque mirabilia
divinitatis i[n] figura opera s[ed] tantum humi
litatis et q[ui]a virtute Domini
nos humilitatem custodire oportet Audi
quam magna humilitas fecit Cum desi
cit vinum i[n] nupciis ad q[uas] ipsa cum
filio suo vocata fuerat dixit ad filium
non habent Hic humilitas eius humilitate
tota mater p[ro]p[ter] gente i[n] vinum et tum
ad filium i[n] p[er]sone ait i[n] vinum non habent

Audi q[ue]d plus movet ipsum non
verbum q[uam] celum ipsum aliena repulisset
dudo Cum in caritate non solum non
turbat[ur] ego habitu[m] visione ut de filii
bonitate diffidebat s[ed] de ministris
Quecumq[ue] dixit vobis facite Sciebat
enim q[uam] filius eius nullam tam
humiles preces inanes patat[ur] non ob
audire Secundo quedam religiositatem
ondit puerum in templum defe
rendo non tulit in tabulam v[e]l sicut
supplices confessaciones patacones
detraciones ut tulit in cantu
v[e]l sicut in utiles conversaciones vane
cantaciones clariores nostras tatoris Sed
tulit in templum v[e]l sicut[ur] deo oraciones
oblaciones offerunt[ur] et variis mo
dis offerunt[ur] deo de nato verum orationes
rectos Ondit ergo beata virgo religio
sitatem puerum suum in templum ferendo
unde dicitur Tulerunt eum in ihrlm
ut sisterent eum d[omi]no Tercio p[ro]p[ter] puerum
i[n] te hodie portatus est in templum
q[uam] uxor Primo ut p[ro]phecia verifica
retur Secundo ut lex i[m]pleretur Tercio ut
p[ro]missio facta Symeoni adimpleretur
Quarto ut homines ad frequentandum
templum excitaret Primo p[ro]p[ter]ea
est in templo ut p[ro]phecia verificaretur
Aggei Malachie iij Veniet ad
templum sanctum suum dominator quem vos
q[ue]ritis Ecce q[uo]d ad multos annos
fuerat prolata hodie est impletum
Ergo apparet q[ui]a p[ro]phete s[piritu] s[an]c[t]o repleti
sunt locuti Si[mon] nubes fac et i[n] veniet
puerum Ihesum qui cum parentibus i[n] s[ecundu]m
foris in defectis medicinam langue
o vitam mortem salus omnium
Ipsum s[e]c[un]d[u]m Curre ad templum ibi
in venietur puer i[n] lucem effectum
est p[ro]p[ter] te Ihesum in ire cum intequite lo
dixit non in tabula sed in non invene
habebo Tercio in venietur inf sua vineas
Nota q[uod] dixit p[ro]p[ter] te Ihesum q[ue] ut cum lapsum
ad ire p[ro]p[ter] Ihesus legitur ire ut ipse
legitur sp[iritu] p[ro]p[ter]e in veniri patet puer
i[n] s[ecundu]m p[ro]p[ter] hoc Ihesum ipse legitur gente
in ventus est Secundo portatus est in
templo ut lex i[m]pleretur Secundo dicitur hic
Postquam induxerunt puerum Ihesum paren
tes eius etc. Quarto cum esset lex
tam a lege sit q[ui] p[er] magistrum debet
de die primum portare ad templum et
ad offerre pro eo hic hodie i[m]pletum est
in Christo qui cum oblacionibus portatus

Marginalia (left page): Nota | Vide | In templo Purificatio | Vitam
Marginalia (right page): Quo religiositate | oraciones | Propter quatuor portatus est in templum | annos | quartum

fuit hodie in templo presentatus sicut ... ipso venit solvere legem
quod imple[re] ... fuit octavo die
circumcisus hodie in templo oblatus
ipso portatus fuit in templum ut pro
missio facta Symeoni compleretur
Responsum acceperat Symeon a spiritu
sancto non visurum se mortem nisi videret
Christum et cum vidit pu[erum] pu[erum] ...
ait ... v. s. ... dicit ...
... desiderabat vide
re ... hodie vidit et morte qui
... vicit ...
vultum desiderabat videre faciem
quantitate ... desiderabat
bat videre faciem ...
... multis ...
... plorans ... hodie
Symeon desiderabat videre ...
... cupiebat ... potest dici
... ... quod vidi faciem
tuam ... vidi faciem tuam ...
et ... cupio ut possim facere
tunc ... quam ... semel
vidit ita ...
ipso ... dicebat ...
... fa. t. et fal. cing.
... portatus est in templum ut
... templum
... portatus est in tem
... ut ... templum
plum ... sepius
templum ... hodie
fuisse ...
in ... amore
...
in ... misericordiam
de templo ...
adulteram absolvit et sepissime
... templum
... adtemplum
... in templo ...
... ibi ...
... de publico ...
... templum ut
... ... in templo ut
... ...
...
... petitores ...
... in templum ...
... ...
... in loco
adorationis ... in templo
isto ...
ut ... quem ...
paupertate ... hostia pau
... abtulit
... duas pul
... fuit oblatio pauperis
... ut mulier

offerat ... agnum ... si pauper fuit
et agnum ... non potuit offerat duos
pullos ... hodie fecit beata virgo
... pauperula fuit quod agnum ...
non potuit ... filium ...
in ... agnum
agnum ad ... obtulisset
... magna paupertate
... agnum ... non potuit ...
... anglorum ...
... noluit pauperes
...
... pullos ...
... venit ... si ...
... pauperula beata virgo fuit
... in qua peperit filium ...
... abstulit ...
filium ...
in quo filium peperit ... peperit
filium ... et noluit
... non ...
... cuius paupertate
in stabulo peperit ...
... filium ...
non habuit ...
...
... si ... sicut
est ...
... in aula regia ubi
... sublimitas ubi ... regali
... aula regia stabulum
... sublimitas ...
... ibi ...
ibi ... mulierum ...
...
...
... obtulit ...
agnus ...
duos pullos ...
...
... se novis
vestibus et ...
...
...
et oblacionum ... potuit ...
... filium ...
... non ...
...
... paupertate ...
... filium ...
...
...
...
... in ...

... quod filium
...

... quod ... sollicitudine ...
...
... voluit Agathe virginis
Fecisti viriliter ... et confortatum
... quod castitatem amasti ...
tibi. Verba ista ... possunt sumi
... beate agathe que
valde virilis fuit in passionibus
... sustinuit ...
... carcere ... constan
cia ... fiducia ...
... tangitur ibi fecisti
viriliter ... fide ... ibi con
fortatum est cor tuum ...
diis ...
... quod castitatem amasti ...
...
...
... origi
...
...
... uxor mala fuit
... beata agatha ...
... fortitudo ...
castitate ...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
... Babilon ...

in lacum leonum in quo erant vij leones
... dies ... leones ...
... De igne et ...
...
cum ananias azarias misael
...
...
...
... De plagis et tormentis
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
tibi ... ad ...
tibi ... ut paciencia
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

[illegible]

De sancto Mathia

[illegible]

[illegible]

[illegible]

cui dei aut hoc obediens et ... et futurum ... et unico ... fares. In a pendis et unico ... spale et mabiens ... dicit ... dot ... et mesu ... ubi ... De s. gregorio

Mansum tradit ad vigil ... ad adam qui fert ... de pca ... quenque ... de beato gregorio ... gregorius idem sonat quod vigilans et tangunt ... quod beatus gregorius ... fuit ... sermones ... Primo ... Secundo ... Tertio quod beatus gregorius vigilavit ... instar pastoris gregem sibi commissum custodiendo instar viatoris ad patriam festinando instar operarii ... secundo instar ... ad ueniend domini sui expectando. Primo vigilat instar pastoris suum gregem custodiendo ...

[illegible]

De annunciatione marie

[illegible]

tonis gaudio ... [illegible] fert ... q̃ h' una b̃a fuit ... abangelo revelata ... [illegible]

[illegible]

potuit vitare omnia peccata venialia
quia confecit quod numquam commisit aliquod peccatum
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De sancto Georgio

Esto fidelis usque ad mortem et dabo tibi coronam vite [Apoc. 2°] Ista verba potest deus dicere ad suum militem sanctum Georgium. Volentes enim reges milites suos ad bellum hortari ut fortiter pugnent et a bello [illegible] Sic Christus beatum Georgium monet ut fortiter pro fide pugnet et in tormentis passionibus a fide non discedat et fortiter [illegible] verbis istis [illegible] ad vitam [illegible] promittit [illegible] esto fidelis usque [illegible] et dabo tibi coronam vite quam beatus Georgius instar boni militis fuit fidelis et [illegible] fortis [illegible] operatione. Primo fuit fidelis [illegible] fidelis [illegible] laudabit [illegible] beatus Georgius fuit fidelis et laudabilis [illegible] fidelis [illegible] Georgio [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De sancto [illegible]

[illegible]

deo serviendo opus fert [illegible]
verbum dei predicando [illegible] [illegible]
implevit et bona [illegible] [illegible] per
severando [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deum [illegible]
corde dilexit [illegible] opus dei dili
genter fecit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] deum [illegible] toto corde diliges [illegible]
[illegible] eius diligenter [illegible] [illegible]
qui laborant in vinea [illegible]
[illegible] multo diligentius laborant
quod [illegible] vinee [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] homo [illegible]
debet laborare libenter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] opera [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicit opus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deo et non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] opus
dei diligenter [illegible] [illegible]
[illegible] sufficient [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
meum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad regnum [illegible] est [illegible] ille
qui opus dei diligenter faciunt [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui opus dei facit ut fraudulenter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nichil
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omnium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fecit opus dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Noli o homo opus dei [illegible]
facere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te
[illegible] [illegible] maledictus [illegible] qui facit
opus dei negligenter [illegible]

D[illegible] unde [illegible] [illegible]
sufficit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unde
[illegible] [illegible] [illegible] sufficit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filius
suos [illegible] diligit [illegible] [illegible] [illegible]

diligunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] libenter [illegible] [illegible]
sufficient [illegible] diligit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] diligit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] celestis [illegible] dilexit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dilexit
filium suum [illegible] [illegible] [illegible]
dilexit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
filium suum unigenitum misit in
mundum et in morte [illegible] [illegible]
[illegible] deus dilexit mundum ut [illegible]
suum daret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
patris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eius [illegible] [illegible]
[illegible] omnes [illegible] [illegible] toto corde
ad [illegible] [illegible] [illegible] mortem
sustinuit [illegible] [illegible] mors [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnes [illegible] [illegible] mors
[illegible] [illegible] toto corde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] celestem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mors [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] ineffabile [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vidit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolebat [illegible]
mortem sustinuit [illegible] [illegible]
[illegible] sine fine laudabunt [illegible]
[illegible] [illegible] gaudia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diligit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] flagellat
in mundo ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] flagellare [illegible]
[illegible] porta [illegible] [illegible] flagella
est [illegible] [illegible] [illegible] flage
llat [illegible] [illegible] filium quem diligit
[illegible] [illegible] [illegible] filius [illegible]
non corripit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
celestis [illegible] filio suo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] flagellari [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnes [illegible] [illegible] [illegible]
diligunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] filius diligit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] multo [illegible] [illegible]
celestem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] diligenter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] misit et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filium suum misit ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dei [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] veneno suo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] venenum
mortiferum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] penam [illegible] [illegible] apostolus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad celestem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] debes mundo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Nolite di
ligere mundum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] apostolus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] debes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad deum [illegible] [illegible]
ad [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] apostolus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
columbe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] mitto vos sicut oves
in medio luporum [illegible] [illegible] columbe
[illegible] debes ad celestia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
salvatoris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deum est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] o homo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
considera [illegible] [illegible] [illegible]
si offendisti [illegible] [illegible] noli [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] filio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mundo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] sibi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] filius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] offendi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mortis
[illegible] [illegible] omnes [illegible] [illegible]
[illegible] considera [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] offendit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si offendisses [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mortem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] offendisti deum [illegible] [illegible]
mortem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
mortem et tu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
gladium suum [illegible] [illegible]
morte [illegible] [illegible] suum [illegible]
in mundo [illegible] mortem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] celestem [illegible] [illegible]
non solum [illegible] sed [illegible] [illegible]

q[ui] sunt in mundo p[ro]pter [illegible] plenitudo
est terra. Certe ut ap[osto]lus fert mag-
num [illegible] mundo elegit
[illegible] revelat [illegible]
[illegible] despiciat [illegible] passione labora-
vit [illegible] celo [illegible]
[illegible]
[illegible] petri [illegible]
[illegible] patrem
[illegible] diligit filium suum q[ui] ob
[illegible] suas [illegible]
audiat vocem celestis [illegible] adeo
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] isti ap[osto]li [illegible] sunt
[illegible]
[illegible] domum [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] deus [illegible]
[illegible] mundo [illegible]
multo magis [illegible]
[illegible] celo [illegible]
[illegible]
tota cordis [illegible] in
[illegible] Des[iderium] c[ru]cis
Lament[abiliter] [illegible] sub arbore [illegible]
[illegible] abraham ad tabernacula
[illegible] in valle [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] in valle [illegible]
[illegible] arbor
arbor ita [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] sub hac arbore [illegible]
[illegible] monte [illegible]
[illegible] hortum
ad [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] passionem [illegible]
[illegible]
[illegible] sub arbore
[illegible]
[illegible] arbor [illegible]
debes fructum vite carpe[re] [illegible]
[illegible] debes [illegible]
[illegible] debes [illegible]
[illegible] scale [illegible]
debes [illegible] ascende[re] [illegible]
[illegible] debes [illegible] [illegible]
[illegible] arbor [illegible]
debes fructum vite carpe[re] De

[illegible] fructum [illegible] de ligno [illegible]
fructus [illegible] de arbore [illegible]
[illegible] fructus vite [illegible] arbore
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] arbor [illegible]
altitudo eius nimia et magna
[illegible] fortis et proceritas eius [illegible]
celum [illegible] usque ad
terminos [illegible] folia eius p[ul]-
cherrima et fructus eius nimius
[illegible] in ea [illegible]
[illegible] habitabant [illegible] et bestie
[illegible] eius [illegible]
[illegible] arbor
ista [illegible]
[illegible] ad [illegible] quasdam
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] salva-
toris [illegible] altitudo fuit nimia [illegible]
[illegible]
[illegible] fuit magna et fortis [illegible]
[illegible] fuit [illegible] eius [illegible]
[illegible] celos [illegible] columpna
[illegible] fuit [illegible] eius usque
ad terminos [illegible] hic [illegible]
[illegible] folia eius
pulcherrima [illegible] verba [illegible]
[illegible] pullulaverunt pulcher-
[illegible] verba [illegible]
[illegible]
ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] paradiso [illegible]
[illegible] fructus
eius [illegible] nimius [illegible]
[illegible] fructus arbor[is]
[illegible] sufficient [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] et bestie [illegible]
[illegible] sequentes [illegible]
[illegible]
[illegible] fructum huius arboris [illegible]
[illegible] eius [illegible]
[illegible]
[illegible] ille qui [illegible] valle [illegible]
[illegible] capit [illegible]
[illegible] hanc arborem
[illegible] fructum vite carpe[re]

[illegible] usque [illegible] debes
[illegible] in [illegible]
[illegible] homines [illegible]
[illegible] homo debet [illegible]
abigere [illegible] fugiet [illegible]
[illegible] percussus
[illegible] tollens [illegible] et
[illegible] ad hoc laborat ut
tollat homines [illegible]
[illegible] sanctitatis
[illegible]
[illegible] adhuc [illegible]
ad [illegible] in dyalogo
[illegible] quadam [illegible] Judeo
[illegible] in templo
apollinis [illegible] timens [illegible]
[illegible] se signavit
[illegible] demones [illegible] fugerunt [illegible]
[illegible] fidelibus [illegible]
[illegible] demones [illegible]
[illegible] multo magis [illegible]
[illegible] signo crucis [illegible]
demones [illegible] fugabis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] navicule
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] debes [illegible] mundi [illegible]
[illegible]
[illegible] periti sunt
[illegible]
[illegible] navicule [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
se [illegible] usque ad mor-
tem [illegible] ibi
magnam angustiam [illegible]
[illegible] ubi [illegible]
[illegible]
[illegible] usque [illegible]
[illegible] salvat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] debet [illegible] navicule [illegible]
[illegible] ligno
[illegible] homines [illegible]
[illegible] liberati sunt
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ut [illegible] et
[illegible] ut
[illegible]
[illegible] sub [illegible]
[illegible]

[illegible] navicule firma est q[ue]
[illegible] cum sanguine suo [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] nichil
[illegible] navicula [illegible]
est [illegible] gubernat [illegible]
[illegible] tempestatem
[illegible] clamant [illegible]
[illegible] ap[osto]li [illegible] domine salva
nos [illegible] statim [illegible] ventus
[illegible] Tertio
[illegible] scale [illegible] debes [illegible]
ascende[re] [illegible] scala [illegible]
[illegible] iacob de lapidibus
[illegible] suo [illegible] vidit
[illegible] scalam stantem
[illegible] tibi [illegible] celum
angelos [illegible]
[illegible] scale iacob [illegible]
supplantator [illegible] homo [illegible]
qui supplantat [illegible] dyabolum [illegible]
[illegible] capiti lapidem [illegible]
[illegible] domi-
[illegible]
[illegible] scalam [illegible]
[illegible] qui
[illegible] ad celum ibi angeli
ascendunt [illegible] nos [illegible]
ut [illegible] vidit do[minum]
[illegible] scale [illegible]
[illegible] o homo [illegible]
scala [illegible]
[illegible] scale [illegible]
[illegible] scala [illegible]
[illegible] paupertas [illegible]
[illegible] dolens [illegible]
[illegible] respond[it]
[illegible] o homo [illegible]
[illegible]
[illegible] attende [illegible]
[illegible]
[illegible] passionem
[illegible]
[illegible] est
[illegible] usque ad crucem [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ascende [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] caritas [illegible]
[illegible] sanguine

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Francisci

[illegible]

[illegible]

[illegible]

fuit et qualiter sociatus fuerit eius gloriam tandem in cruce non fuit indebite caput suum declinaret [illegible] velut ex foveas [illegible] et unde [illegible] voluit [illegible] fuit similis [illegible] et quasi [illegible] cipressus [illegible] valde [illegible] illud [illegible] quasi oliva pullulans et quasi cipressus in altitudinem se extollens. Quasi oliva fuit [illegible] cipressus in altum se extollens [illegible] valde similis fuit beatus franciscus [illegible] legitur [illegible] viri dei [illegible] [illegible]

aut [illegible] studeamus [illegible] pervenire valeamus. de s. francisco

Beatus vir cuius est auxilium abs te ascensiones in corde suo disposuit [illegible] verba ista [illegible] ad [illegible] beati francisci [illegible] quantum ad [illegible] ascensiones in corde suo disposuit [illegible] ascensiones [illegible] in [illegible] ad contemplacionem [illegible] beatus franciscus [illegible] ascendit ad [illegible] religionis [illegible]

[illegible]

p(er) deploracione(m) peccator(um) sic homo ascendit
ad contemplacione(m) Vnde o homo si vis scire
deplora peccata tua munda consciencia(m) tuam
de iniquitate Recogitato tibi omnes annos
in amaritudine anime tue Amaritudo contemplacionis
via est ad vlteriorem contemplacionem
In huius signum filii Israel prius bis sufficient
manna in deserto ante quam intrarent terram
promissionis Post quot beatus franciscus lacrimas
assidue fudit ut posset attingere
contemplacionem vlteriorem attingere ut
legitur de eo Quod ex continuis lacrimis grauem
in dolorem oculorum incurrisset et medicus suaderet
ut temperaret se a lacrimis si nollet
effici cecus Hic nullo modo acquiescit dicens
se pocius nolle [illegible] quam cessare a lacrimis
quibus interior oculus mundatur ut deum
videat contemplacione [illegible] est
[illegible] Contra tercio dicitur contemplata
carne est ista que ascendit per desertum sicut
virgula fumi [illegible] et [illegible] Vnde
[illegible] sic carnis mortificacione
[illegible] premia [illegible] cordis Vnde
[illegible] Ista in [illegible] habuit beatus franciscus
qui carnem premunt per flagella
vigilias et [illegible] continue macerabat
et deuocioni cordis semper [illegible]
insistebat et ideo [illegible] pro
contemplacione ascendebat In huius signum
[illegible] vigiliis et oracionibus
vacaret pro contemplacione ut [illegible] totus
[illegible] in contemplacione [illegible]
[illegible] alas aperuit sibi et ad [illegible]
[illegible] sibi [illegible]
[illegible] contulit Tercio ascendit de
[illegible] vbi [illegible]
[illegible] Psalmus Quis ascendet
in montem domini aut quis stabit [illegible]
[illegible] Tercio beatus franciscus [illegible]
sunt [illegible] ad [illegible] cordis
non accepit [illegible] sua [illegible]
[illegible] et ideo angeli [illegible]
ascendit ad [illegible]
adhuc ascendit [illegible]
contemplacionis [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] contemplacionibus

q(uo)d sicut [illegible] quos [illegible]
malo [illegible] multiplices [illegible]
contemplaci in mundo ut [illegible] via ad
[illegible] contemplacio [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] mediator [illegible]
[illegible] in ut [illegible] contemplacione
[illegible] et ascendit ad [illegible]
[illegible] contemplacionem [illegible]
contemplacionis active [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
modo [illegible] ad bona opera
[illegible] dicit libet nolo [illegible]
contemplacionis ut [illegible]
ascendere [illegible] vnde dicit [illegible]
nolo [illegible] pati [illegible] ascendere ad [illegible]
[illegible] quia [illegible] contemplacionem
[illegible] magnificencia constitutus [illegible]
[illegible] maiestate [illegible] o homo
in contemplacione [illegible]
ascendere necesse [illegible] contemplacionem
[illegible] sustinere [illegible] nos
[illegible] in [illegible]
[illegible] beatus franciscus [illegible] contemplacionis
sustinuit ut ad [illegible]
[illegible] posset [illegible] sunt [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] raptus [illegible]
[illegible]
[illegible] et ad [illegible]
[illegible]
[illegible] sunt [illegible]
ad [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] ut
[illegible] in morte tua ut [illegible]
[illegible] dicat [illegible] ascende [illegible]
[illegible] gloria [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] maiore gloria debet [illegible]
[illegible] beatus franciscus [illegible]
[illegible] est in [illegible]
de [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] gloriam [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] franciscus [illegible]
[illegible] superbia [illegible]
[illegible] est superbia ad [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] de [illegible]
ista que [illegible]
[illegible]
[illegible] ut
[illegible] omnia [illegible]
in [illegible] ad vitam eternam
[illegible]
[illegible] sua [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] ad vitam [illegible] debet
[illegible] sunt [illegible]
homo [illegible] beatus franciscus
[illegible] nobis [illegible]
[illegible] ut [illegible] ad [illegible] De sancto
[illegible] antonio
[illegible] ille [illegible] dei et
[illegible] illi [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] illi [illegible]
contemplacionis [illegible]
dei [illegible]
ibi [illegible] ille [illegible]
[illegible] victorie [illegible]
[illegible]
ibi [illegible]
[illegible] est [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] via in
[illegible] est [illegible]
[illegible] ambulant
vias [illegible] sunt
[illegible] qui [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ambulant vias
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] dei in ambo [illegible]
[illegible] vias [illegible] asperitate [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est porta et arta que

[illegible] ad vitam et pauci sunt qui
veniunt per eam [illegible] vias [illegible]
[illegible] ambulauit [illegible]
ad ordinem sed [illegible] illo [illegible]
[illegible] ad ordinem sancti francisci [illegible]
[illegible] quod asperitate
[illegible] est [illegible]
caritas [illegible] est [illegible]
est [illegible] sublimitas [illegible]
[illegible] caritas [illegible]
est difficile [illegible] via mandatorum tuorum
[illegible] cor [illegible] per caritatem
[illegible] cor dilatatur ut diligat deum
et angelos et homines bonos et malos
[illegible] amicos et inimicos [illegible]
[illegible] per caritatem qua [illegible] in via ma-
ndatorum [illegible] aspera
[illegible] et asperitate non [illegible] caritas
[illegible] in [illegible] beatus antonius [illegible]
[illegible] caritate [illegible] et [illegible] asperitatem re-
ligionis [illegible] in caritate
[illegible] ad deum [illegible]
[illegible] die noctuque [illegible]
[illegible] et anima [illegible]
[illegible] sustinere
[illegible] aspera sustinuit [illegible] nos
aspera [illegible]
[illegible] aspera [illegible]
[illegible] sustinuit
[illegible] aspera in [illegible]
[illegible] morte [illegible]
[illegible]
[illegible] nobis
via [illegible] cum
corde [illegible] ad
[illegible] via [illegible] aspera est
[illegible] via [illegible] ad mortem
[illegible] via est
via aspera [illegible] ad vitam
[illegible]
[illegible] passus est
[illegible]
[illegible] beatus antonius [illegible] ut
[illegible]
[illegible]
[illegible] et ad mortem [illegible]
[illegible] toto corde [illegible]
[illegible] sublimitas [illegible]
[illegible] ista
[illegible] fidelibus [illegible]

eterna quod magna sit comprobatur merito et ideo assa non habent oculi mundi. Audi dominum dicentem: Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. Istam mercedem beatus anthonius attendit ideo labores huius vite parvipendit secundum hoc scriptum Ro. viii: Non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam etc. Heu multi pro corpore fovendo labores graves faciunt et pauca pro salvanda volunt merito laborare ... vite sic aliis serviunt ut habeant corporis necessaria et nolunt et nolunt deo servire ut habeant gaudia eterna. Ideo verum dicit ... quia non attendunt eternam mercedem sed temporalem. Tales sunt mundi qui ... est panis ... ac anima via naviscat superna ... mana ... eterne beatitudinis ... via iustorum est recta ... eos quia recta sunt vetera via est quod ... ad quam tendit ... via est iustorum que tendit ad celestem patriam ... quod ... via ... primo ... est ... peccata ... i. bonus homo ... est qui peccata ... est ... via illa tendit i. patriam ... est recta quia rectus est qui peccata ... i. e bonus ... et iusti ambulabunt ... Tales sunt beatus anthonius ... Erat vir ... recedens a malo ... quia recta vita ... ad ecclesiam ... sunt ... via peccatorum est obliqua ... via et ... non ... est recta quia ... est ...

Nota

+ dicta

quod peccata ducit ... rectus ... nulla est obligatio ... quia nullum fallit rectus iustus quod omnia recta agit rectus iudicis ... dicabit ... via ... adducit eos sicut ... agnatos ... actione ... agnis quod sunt multe ... quia sunt purgatorie ... sustinens rectus ... ne ... purgat ut ... gaudia ... ipso ... et glorificabo eum ... est ... timor ... via illa ... adducit eos ... ut ... civitas est celestis ... quia ... bonis ... nunquam ... obstabit ... tenebras ... ad hanc civitatem ... nullus peccator pervenit ... Civitas illa non indiget sole neque luna ut luceat in ea, claritas dei illuminabit eam et lucerna eius agnus est ... ad hanc ... pervenit ... adducendo nos perducat qui vivit et regnat in secula amen.

Multi in nativitate Johannis baptiste

Multi in nativitate eius gaudebunt. Erit enim magnus coram deo ... in nativitate Johannis ... est nativitas eius ... in nativitate eius gaudebunt ... Nato ... multi gaudent ... Nato domino gaudium magnum ... quod erit omni populo quia ... Ille ... est ... dignitas ... non magnus coram domino ... eum hodie ... et nativitate eius ... possimus eternaliter gaudere.

Item quod beatus iohannes dicitur magnus ... sanctificationis eius in utero ... singularitate ... sanctitate ... prophetationis eius ... veritate ... predicationis ... passionibus eius dignitate. Primo dicitur magnus ... sanctificatus ... in utero singularitatis ... in utero sunt sanctificati ... originali mundati ... magnus ... non sine ... est ideo eius nativitas celebratur. Ideo de ipso legitur: Jeremias priusquam te formarem in utero novi te et antequam exires de vulva sanctificavi te. Valde magnificavit eum altissimus quem in utero matris sanctificavit. Et sicut domus magna fiat cum ... sanctificatum in baptismo ... omnibus ... Johannes in utero exultavit. Unde ... exultavit infans in utero ... collatum est ut in utero exultaret. In ... potuit ... in primis ... recepit ... gaudens gaudebo in domino et exultabit anima mea in deo meo quia induit me vestimentis salutis ... sine qua nemo salvatur ... qui hanc vestem ... accipiunt sicut ... pagani ... quia recepta veste ... salvabuntur. Deinde dicitur quod ... fuit ... dei ... vestimenta ... sanguine ... Audi ... si post baptismum vestem ... peccando polluisti lava ... confessionem ... satisfactionem ... dici

eius ... ut non appareat ... Secundo dicitur magnus ... sanctitate ... Job. Erat vir ille simplex et rectus et timens deum et recedens a malo ... quia erat ... vir ille magnus inter omnes orientales. Job ... magnus ... magnus ... omnes ... bonus ... sanctitate ... rectus et simplex et timens deum ac recedens a malo ... simplicitatem ... non ... ut ... dicentes ... qui ... deo placuit ... est ... simplicitas ... decipit ... esse magnum ... sic ... reputabatur se magnum ... publicanum ... Talem abhominatur dominus ... et deus ... simplici ... vitate ... qui ... talis ... deo placent ... sic beatus iohannes ... Dominus ... Sicut ... corde ... Tu es ... diligit ... palmus ... et ... sunt ... bona faciendo ... Tales sunt beati ... et magna abstinentia ... mitantur ... fuit ... a malo peccando ...

ri dico depecit mor[tuus]/ quia sicut
dicunt magistri in sanctificatione sine
ut illa/ gratia/ precepit ado[lescen]s a[ctu]
peccati mortalis/ non potuit/ Sed dico
de venialibus agitur/ quia sibi [illegible] ipsi
[illegible] cavit/ unde de ipso canit
Aut deserti teneris [illegible] nec famine
posset. Tertio dicitur magnus pre prophetis
de ipso veritate Luce [illegible] Maior inter
natos mulierum propheta Iohanne
baptista nemo est. Certe nam propheta
tali prophetavit de ipso sicut ipse
dicens [illegible] alii prophetaverunt de venturo
Iohannes ostendit presentem alii
prophetaverunt Iohannes digito monstrat
alii viderunt ipsum oculis mentis Ipse
non solum vidit per oculos mentis
sed oculis corporis et cunctis unde ipsum ostendit
dicit Ecce agnus dei et cetera hic comparat
omnes homines [illegible]
Ecce quia de Iste est de quo omnes prophete
locuti sunt quem prophete voluerunt
videre et non viderunt [illegible]
vobis ut meum credatis Invitat
et accendendum [illegible] addit agnus
dei [illegible] sunt leo fortissimus
[illegible] in iusticie severitate nec est agnus
mansuetissimus [illegible] pietatem
[illegible] accedit
[illegible] ad diligendum
[illegible] qui tollit peccata mundi et
[illegible] propria passione [illegible] magis
signum dilectionis et [illegible] dignum est
ut eum diligamus Considera quantus
propheta Iohannes fuit/ quia [illegible]
signat prophetavit Cum [illegible]
qui prophetando [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] repletus spiritu sancto de ipso dicitur
Tu puer propheta altissimi vocaberis
[illegible]
prophetam [illegible]
[illegible]
[illegible] est habebis
virtutes quibus [illegible]

[illegible] dicitur magnus [illegible] doctrine utilitate
Illa doctrina est utilis quam doctor
ostendit exemplis quam predicat verbis
Talis fuit doctrina Iohannis unde
de eo dicit [illegible]
[illegible] magnus vocabitur in regno celorum Consi
dera quam utilis fuit sancti Iohannis doctrina [illegible]
sit [illegible] Ubi enim monet [illegible]
ad [illegible] officiales ut sunt milites [illegible]
milites ne [illegible] aut [illegible]
[illegible] docuit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] peccatis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Quot ad [illegible] obduratos
[illegible] vobis [illegible]
[illegible]
est omnis [illegible] fructum bonum
[illegible] Iste do
[illegible] penitentiam agite
[illegible] regnum celorum Attende [illegible]
[illegible] doctor [illegible] ut timeas
[illegible] celestes ut appetas
[illegible] dicitur magnus pre passionibus [illegible]
unde de eo dicit [illegible]
[illegible] prefacis
[illegible]
[illegible] est magnus [illegible]
[illegible] sancti Iohannis baptiste [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] natus sunt de [illegible] Iohannes
[illegible]
[illegible]
[illegible] et successione [illegible]
magnus [illegible] passionem
[illegible] passio [illegible]
dei [illegible] in passione [illegible]
[illegible]
[illegible] pacientur [illegible]
[illegible]
[illegible]
mortem sustinuit [illegible] passiones
[illegible]
[illegible]
[illegible] est gloria [illegible]

[illegible] dico [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] sunt doctor [illegible] magnus [illegible]
[illegible] est [illegible] passionem [illegible]
[illegible]
dicitur [illegible] passionem [illegible]
[illegible] sustinuit non voluntate [illegible]
[illegible] voluntate passi dicuntur magnis
[illegible] paciendi [illegible] passione [illegible]
multo magis dicitur magnus [illegible] voluntate
[illegible] passi sunt [illegible] ante
[illegible] passio [illegible] sunt [illegible]
[illegible] non solum nascendo
baptizando [illegible] moriendo [illegible]
[illegible] descendo [illegible]
[illegible] Ecce ego mitto
[illegible] meum qui preparabit [illegible]
Angeli iste [illegible] qui sunt [illegible]
non [illegible] sunt [illegible]
[illegible]
[illegible] gloriose [illegible]
nos [illegible] vocaverunt pet[r]o et paulo

Principes populorum congregati sunt
cum deo abraham [illegible]
de duobus [illegible] apostolis [illegible] fuerunt
apostoli et principes duorum populorum [illegible]
[illegible] qui hodie mortem sustinuerunt
[illegible] ecclesia [illegible]
[illegible] isti apostoli [illegible]
dignitate [illegible] apostolorum apostoli
[illegible] dignitate [illegible]
[illegible] concordia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] passione
[illegible] volo ut
ubi ego sum et illi [illegible]
videant claritatem meam [illegible] quot
[illegible] debent esse [illegible]
[illegible] fortitudinis
[illegible] est [illegible]
[illegible] isti apostoli
[illegible] nobis [illegible]
[illegible] filii dei [illegible]

[illegible] fortitudinis constat
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
isti apostoli [illegible]
[illegible] nobilitatis [illegible]
[illegible] filii dei [illegible]
[illegible]
[illegible] nati sunt [illegible]
filii [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] filii [illegible] apostoli
[illegible]
[illegible] nobiles
[illegible] mortui sunt [illegible]
[illegible] apostoli [illegible] non
carne nobiles [illegible]
[illegible]
doctores [illegible]
[illegible] apostolos [illegible]
[illegible] principes [illegible]
[illegible] magne non est [illegible]
[illegible] regni [illegible] magni
[illegible] est esse principem celestis
regis [illegible] magnum est esse [illegible]
[illegible] magnum est
[illegible] principes magne
[illegible] fuerunt apostoli quia fuerunt
filii dei [illegible] principes
[illegible]
diligentes [illegible]
[illegible] Audi quod [illegible]
dicit de dilectione [illegible]
[illegible] Simon [illegible]
diligis me plus [illegible] Audit
[illegible] domine quia amo te [illegible]
tibi [illegible] diligeret [illegible]
[illegible] diligit [illegible]
[illegible]
[illegible] meos amoris
Audi [illegible] dicat de
dilectione sua [illegible] non [illegible]
[illegible] neque mors neque [illegible]
neque [illegible] neque principatus neque creatura
aliqua poterit nos separare a caritate
dei [illegible] Audi

[illegible]

[illegible] Amen dico vobis quod vos ve[illegible] in [illegible] ipsis [illegible] consulo [illegible] ut homines apostolos [illegible] mundo ut ipse te admoneat [illegible] iudicio consuetudo [illegible] mundo quod aliquis [illegible] coram iudice [illegible] sibi [illegible] bono advocato [illegible] homines [illegible] cogitantes [illegible] futuro iudicio solet [illegible] apostolos [illegible] honorare ieiuniis oblacionibus [illegible] orationibus ut eorum [illegible] evadat [illegible] mortem [illegible] isti duo apostoli sunt [illegible] iudicati ad mortem [illegible] petrus [illegible] paulus [illegible] futuro iudicio iudicabunt [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Jacobi apostoli

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Petri

[illegible] diebus post [illegible] accipe[re]
civitatem [illegible]
fortis iste et sic civitatem que
[illegible]

[illegible]

Ad vincula petri

Dissoluta sunt vincula [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

i parientes [illegible] fl[illegible] tolle
vel 2 cogit deum [illegible] Di
[illegible] fieri [illegible] q
deus [illegible] multiplicat affligit
Noli tu [illegible] facere [illegible] dicit At
tendit q [illegible] dignitas [illegible]
[illegible] est [illegible] dies [illegible]
[illegible] ne [illegible] ex [illegible] sed
[illegible] posita ad [illegible]
[illegible] caritatis [illegible] affectum
[illegible] Dicto dum solvit cum
[illegible] corporis [illegible] statum [illegible]
[illegible] commendo [illegible] qui [illegible]
[illegible] ad [illegible] ligatur [illegible] corpore [illegible]
[illegible] ubi [illegible] ligatur [illegible] ne
[illegible] valeat ad con
templandum facie dei ad [illegible]
[illegible] De [illegible] vinculo [illegible] beatus
petrus solvit [illegible] omnes
de corpore mortis [illegible] ex
ad celeste [illegible] ubi [illegible] ali
[illegible] miserias [illegible] dicit
ista vero precipitabit [illegible] in morte
[illegible] i celeste [illegible] facie in
[illegible] colligati super omnes [illegible]
[illegible] precipita [illegible] morte [illegible]
[illegible] sit amplius dissolvere [illegible]
corporis [illegible] vinculo colliga
ti [illegible] vinculo [illegible] corpus adeo
[illegible] colligatur [illegible] sed
[illegible] celeste [illegible] ad [illegible]
[illegible] est plena [illegible] corpore [illegible]
[illegible] Corpus [illegible] qui si [illegible]
[illegible] dissol
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] celesti [illegible] ad [illegible] tamen
non [illegible] pole [illegible]
[illegible]
petrus [illegible] minor
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] morte
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] passione [illegible]
si [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] mundo [illegible]
[illegible] absolvit ad celestem
[illegible]
[illegible]

De sancto laurencio [illegible]

Igne me examinasti et non est
inventa in me iniquitas [illegible]
[illegible] ita patet
dicere beatus laurencius [illegible] a
[illegible] passione
sua [illegible] et duo [illegible]
[illegible] passiones
[illegible] igne
me examinasti [illegible] sub [illegible]
[illegible] sue [illegible] dicit
et non est inventa in me iniqui
tas [illegible] sustine
penam [illegible] pacienter sustinuit
[illegible] pena non facit
[illegible] causa [illegible]
[illegible] adulti [illegible]
[illegible] penas sustinuit [illegible] tamen
sunt [illegible] non sufficiunt
[illegible] sed [illegible] beatus
[illegible] laurencius [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] adeo [illegible]
et in [illegible]
[illegible]
[illegible] qui in
[illegible]
[illegible] est in mundo [illegible]
[illegible] pandus [illegible]
est in mundo si [illegible]
[illegible]
[illegible] in mundo [illegible] super [illegible]
[illegible] non [illegible] possent [illegible]
[illegible]
[illegible] in mundo [illegible]
[illegible] non possit [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] caput [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] adolescencia [illegible]
[illegible]
[illegible] statuerit [illegible]
[illegible] Contra [illegible] beatus la
urencius sustinuit ignem [illegible]
[illegible]
[illegible]

patet dicere illud [illegible] vi
di terre [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] dei [illegible]
sustinuit [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] ad contemplacionem celestis
[illegible] cogitans [illegible]
[illegible] illud sustinuit [illegible]
[illegible]
[illegible] ambo [illegible] pedes
[illegible] corporis
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] 2°
[illegible]
[illegible] pro [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
non [illegible]
non [illegible] Contra [illegible]
beatus laurencius ignem sustinuit
[illegible]
[illegible] non [illegible] sed
[illegible]
patet [illegible]
[illegible] ignem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
illuminabat [illegible]
beatus lau[rencius] in corpore [illegible]
[illegible]
illo igne [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
beatus laurencius [illegible] igne quo
non [illegible]
[illegible] illuminatus
fuit [illegible]
[illegible]
[illegible] sustinuit [illegible]
[illegible] passione [illegible]
[illegible] ad futuram [illegible] que
[illegible] [illegible] 3° [illegible]
[illegible]
[illegible]
illius [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] vmb
multiplicia [illegible] non [illegible]
[illegible] sanguine
plene [illegible] sanguis
palluit [illegible]
[illegible] pallent
[illegible] Contra
[illegible] beatus lau[rencius] sustinuit ignem quo
[illegible]
est [illegible] igne [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] igne beatus lau[rencius] plene
fuit [illegible] igne
me examinasti et non est inventa in me
Considera [illegible] fuit ille
ignis [illegible] beatus lau[rencius] [illegible]
[illegible]
[illegible] culpe [illegible]
[illegible] si [illegible] sustine [illegible]
ignem [illegible] passiones [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sustines [illegible] possis
sustine [illegible] igne [illegible] non potes
sustine [illegible]
Sed [illegible] passiones sustine [illegible]
[illegible] morte [illegible] non potes sustinere
[illegible]
[illegible] qui
[illegible] morte [illegible] xto
[illegible] fuit ad
[illegible]
[illegible] frigidae
[illegible]
[illegible]
ignis [illegible]
[illegible] frigi
[illegible] malum [illegible] sibi
facit [illegible] potest [illegible]
frigidam facit [illegible]
sua sic frigida facit [illegible]
malicia sua [illegible] frigida
[illegible] malicia sua facit [illegible]
[illegible] frigi [illegible] potens
gida [illegible] ad opus bonum
Contra [illegible] beatus laurencius sustinuit
ignem [illegible] inflamabat
[illegible] igne [illegible]
[illegible] volo [illegible] non ar
[illegible] fuit ignis [illegible]
beatus laurencius [illegible]

[illegible]

[illegible]

venit pueme ad eterna gaudia ad quod nos ... p...

In assumptione beate Marie

Multi filii congregaverunt divicias, tu supergressa es universas. ... [illegible]

deputat alium ... custodia ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

sed quia ipsa perfectius diuinam perspexit
[illegible] chorus angelorum Beata etiam beata
virgo ipsos in gaudio excellit
Cherubin in angelorum tercius [illegible]
[illegible] quia patuit sicut
beata virgo splendore diuine sapiencie
super omnes in plena fuit vnde
[illegible] profundissima diuine sapiencie
vlterius quod nemo valeat penetrare
nisi altissimus [illegible] ipsa
remanet reuelacione patris [illegible]
in accessibilis [illegible]
Tercium beata virgo excellere
chorum thronorum Sicut chorum
erat vt eos excellit in gloria
Item et post deum vel ad eos
pertinet [illegible] chorum
chorum [illegible] excellere
Ad seraphin spectat diuinum ardens
amare Vnde seraphin interpretatur
ardentes [illegible] angeli alii [illegible]
ardent quia deum plus diligunt et eo
magis sibi coniunguntur et vniuntur
Ita quanto quis plus diligit deum tan-
to ei magis vnitur quia amor [illegible]
dyonisium est virtus vnitiua copu-
lans amantem cum amato Sed
et beata virgo in amore excellit [illegible]
[illegible] absorbuit [illegible] amando ex
toto corde [illegible] toto [illegible] virtute [illegible]
[illegible] ardenter [illegible]
erat deus et filius Ideo [illegible] beata
virgo [illegible] plus [illegible] dili-
gebat quam angeli qui sunt sui [illegible]
[illegible] Ergo [illegible]
[illegible] Cum igitur beata virgo ex-
cellebat seraphin et thronos
chorum erat vt eos excellit
in gloria et post deum [illegible]
ad eos pertinet [illegible] et regina sed
quo patet [illegible]
in [illegible] chorus angelorum [illegible]
ad thronum filii sui qui [illegible]
[illegible] est [illegible] filius
[illegible] allocutus [illegible]
[illegible] inter [illegible]
[illegible] fuit
[illegible] est [illegible]
[illegible] salomonis [illegible]
sedet ad dexteram eius [illegible]
[illegible] sufficiat [illegible]

Hos regina mundi perfecit [illegible]
[illegible] totam [illegible] eius
[illegible] celestem [illegible]
dixit [illegible] quibus [illegible]
ad [illegible] gloriam [illegible] sit [illegible]
ta quanta sit exaltata cum
eo honore quo tamen non digna
fuit [illegible] gloria [illegible] filium
[illegible] virginem [illegible] di-
ligere et in fidelis [illegible] vt per
[illegible] eius [illegible]
[illegible] — Item de assumpcione
[illegible] filio suo
et [illegible] predicaverunt
regine [illegible] laudaverunt
[illegible] In verbis istis
[illegible] beata virgo vt [illegible]
[illegible] inter
[illegible] vt [illegible] quia
est [illegible]
[illegible] ibi [illegible]
[illegible] et beata
[illegible] predicauerit [illegible]
[illegible] bonas [illegible]
beatas in [illegible]
sed illegitime [illegible] accipe
peccatores [illegible] quod deo in
legittime [illegible] istius lau-
dat beatam virginem boni quia
eam diligunt peccatores [illegible]
eius [illegible] beata quia omnes [illegible]
[illegible] dampnati [illegible]
non laudat quia [illegible]
[illegible] Ideo [illegible] beata virgo
et nobilissima [illegible]
[illegible] beatissima [illegible]
[illegible] laudanda [illegible]
[illegible] nobilissima [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] virgo [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] nobilitas [illegible]
[illegible] nobilitas
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] nobilior
[illegible] fuit [illegible] no-
[illegible] virgo
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] celestis [illegible]
[illegible] laqui
[illegible]
[illegible] pe-
[illegible] nobilis
[illegible] sufficiat
laudare [illegible] eius [illegible]
nobilioribus [illegible] in mundo
[illegible] libere [illegible]
[illegible] balsa-
mo stelle [illegible] sali [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] sale [illegible]
[illegible] stellarum [illegible]
[illegible] deo
misericordissima [illegible]
[illegible] misericor-
[illegible] sed
[illegible] virgo [illegible] misericordissima quia
[illegible]
[illegible] adsidue
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] hereditas
[illegible]
[illegible] dulcis
[illegible] virginis [illegible]
[illegible] orbis
[illegible] vt [illegible] omnes [illegible]
accipiat [illegible]
[illegible] excelle [illegible]
[illegible] ad [illegible]
et misericordissima [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sub
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] orbem [illegible] vt [illegible]
[illegible] sublimitas
[illegible]
[illegible] profunditas
[illegible]
[illegible] obtinuit [illegible]
[illegible] oportet [illegible]
[illegible]
[illegible] magna

[illegible] Attende [illegible]
[illegible] Attende ad
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Considera
[illegible] ad bonos et
ad malos et ad eos qui [illegible]
[illegible] qui temptantur et ad despe-
ratos [illegible] peccatores [illegible]
[illegible] Noli [illegible] oportet [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] beate virginis [illegible]
[illegible] peccatoris [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
discordia inter [illegible]
[illegible] no-
[illegible]
[illegible]
[illegible] peccatore [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] nabal abi-
gail [illegible]
[illegible] beatam virginem [illegible] fuit [illegible]
[illegible] Nabal [illegible]
[illegible] peccator [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mort[illegible]
[illegible] beata virgo [illegible]
[illegible]
[illegible] beate virgine
[illegible]
beata virgo non [illegible]
filio suo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] beate
virginis [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] vt misericordia

[illegible]

glosa ubi dicitur ... per bersabee matrem salomonis ...
... exaltata super omnes angelos ... in celo ... in mundo ... super omnes homines ...
exaltatoris ... in celo ... filii ... angelorum et advocata peccatorum ... advocata nostra ...

Item de assumpcione

Hodie magnifica est ... in mea paruulis diebus vite mee ... istud parat dic beata virgo que ad celum fuit assumpta et super choros angelorum exaltata et ad dexteram filii collocata ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De s. Bartholomeo

[illegible]

ut eda z bi. sup me me i ng̃i
relop q̃ o sistit passionis nobi-
tate ne acrima passioq sustit
qd p̄ viuu ad cruciat z ip̃g
madr̃ d colla fuit aud pedre
patet de colp ad i ple bo
ca q d̃ sub passioi b i carne
ma prope cuis p̄ dcrt passio
-n- mortuus est z io cit primis
passioe i sed sahdet z ro q dt
ad i plebo ca q d sub passionu
xpi istud -n- debes st intellige
q. d passio fuit i pleta z psed
q i cre fuit sufficie nec passus
z sua passioe tm mundu re
dimit sed ptanto d z i q plata
z ipsed q passioe q i omne
sustit it ipe plus adjut passus
fuit i mebris z i sedelibus suis
-i- i uniuis raptis z alijs iustis
[illegible]

Ind' collatione 90

[illegible]

[illegible]

In nativitate beate virginis

Beatam me dicent omnes generationes [illegible]

[illegible]

nomine tuo ita magnificat ut non desistat laus tua ab ore hominum laudem quod habes verbum, virginitas quod habes natura et propter mundi salutem quod penitus perdidit et expectat mundi causa salus [illegible] habes natura et beata virgo [illegible] propter salutem mundi credentibus ... ad beatam virginem sicut ait beatus ... in mulieribus [illegible] mundo ... [illegible] ... ista ... virginis ... mulieribus fuit ... mortem ... Ecce illud ... beata et preclara virgo ... ad ... filia ... [illegible] ... Nativitas tua dei genitrix virgo ... gaudium ... angelis quod ... festo ... singulis annis ... ad angelos ... gaudium ... natalis ... festo ... angelis ... virgine ...

... sola virgine ... conceptus ... virgo ... [illegible] ... Petrus ... conceptu ... singulari privilegio ... virgini ... beata virgo ... [illegible] ... ad angelos ... virginis ... vita ... possidet ... beata virgo ... privilegio ... sancta ... virgo ... angelis ... virgine ... sola ... virgine ... [illegible] ... beata virgo ... caritate ... magnifice ... virginem

fecundando ... beata ... laudanda ... virgine ... gratia ... laudata ... [illegible] ... virginis ... salvandi ... [illegible] ... Item ... mundi ... virginitate ... mater ... gaudio ... [illegible] ... beata ... [illegible] ... virgine ... Item ... gratia ... filius ... [illegible] ... virginali ... [illegible] ... beata virgo ... [illegible] ... sola ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

speciositate omnes stellas
precellit. Sic beata virgo omnes
sanctos qui sunt in terris sive in celis
et qui in patria excellunt. Nam ut
sol clara sic ipsa virgo que e[st] speciosior
sole et super omnem dispositionem
stellarum [illegible] comparata invenitur
prior. Omnibus sufficit q[uod]
pluri[illegible] speciositate [illegible]
[illegible] filii
dei [illegible] et [illegible] speciosa
que omnibus [illegible] in celo cum
pulchritudine admirantur. Unde
ipsa figurata est per [illegible] que dicitur
[illegible] ut formosa valde
et [illegible] pulchritudine omnibus aspectibus
gratiosa et amabilis videbatur. Unde
o peccator quod es proprius et [illegible]
[illegible] faciem tuam facie tam
formose regine [illegible]
filii eius [illegible] in [illegible]
[illegible] cordibus [illegible]
tanta [illegible] devotione [illegible]
[illegible] ut [illegible] ad filium intre
dat ut [illegible] celeste regnum in quo [illegible]
di et beate virginis [illegible] valeas [illegible]
[illegible] Secundo fuit
electa ut vinea plantata.
Dicitur [illegible] vinea
electa [illegible] adoris
[illegible] que est gutta aromatis
et [illegible] beatam virginem
que non solum [illegible] virtutum aromatibus
plena fuit sed [illegible] aliis
quo suo ad [illegible] ad [illegible]
De ipsa [illegible] vinea electa
[illegible] ad [illegible] quo
fugat [illegible] [illegible] adon
[illegible] quo fugat [illegible]
[illegible] ad [illegible] quo fu
[illegible] ad [illegible]
quo fugat [illegible] Con
[illegible] sit [illegible] in
[illegible] adon [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad beatam
virginem [illegible] Tertio
[illegible] fuit
electa ut vinee plantatorum
[illegible] vinea
in [illegible] plantavi [illegible]
[illegible] regina [illegible] de
[illegible] plat

Modo quia dominus hanc vineam plantat
quam nunc beate virginis que nata
fuit virtute [illegible] sanctissima
virginem dedit et tunc plantat
hanc vineam [illegible] suam
[illegible] ad [illegible] fortis
[illegible] salutis
[illegible] Nobilis est hec
vinea que botrum [illegible] nobilissimum
et dulcissimum [illegible] de quo botro
dicitur [illegible] Botrus [illegible]
[illegible] vinum [illegible]
salutis [illegible] est quo [illegible]
[illegible] mundi ad [illegible]
molestias [illegible]
[illegible] quo [illegible]
[illegible] mundi et quo [illegible]
[illegible] Si vis [illegible]
nobile [illegible] ad
hanc vineam [illegible]
[illegible] omnes [illegible] ad [illegible]
[illegible] Tercio [illegible] ad me
omnes qui concupiscitis me [illegible] hanc
[illegible] peccatoris [illegible]
[illegible]
[illegible] sanitate [illegible]
[illegible] Quinto
Cito dicitur [illegible] beata virgo [illegible]
de montibus fuit [illegible] Cantica [illegible]
[illegible] beata virgo cum [illegible]
[illegible] laudabilis [illegible]
toti trinitati amabilis [illegible]
de eo [illegible] de montibus
[illegible] vinea
[illegible]
[illegible] ordinata
[illegible] beata virgo fuit pulchritudine [illegible]
[illegible] dulcedine [illegible]
de [illegible]
[illegible] sacre [illegible]
[illegible] ordinata
de [illegible] Sed cum
[illegible] castra [illegible]
et [illegible] ordinata [illegible]
[illegible] beatam
virginem [illegible] que [illegible]
de [illegible] que [illegible]
[illegible] Certe [illegible] in
[illegible] Beati [illegible]
[illegible] Quinto
[illegible] virtute tua [illegible] ut
[illegible] in [illegible]

Bene in illa [illegible] quos hostes
pugnant et victoriam obtinuit sic
ipsa contra demones [illegible] pugnat
[illegible] Ceterum
[illegible] subsistere
[illegible] ad [illegible]
[illegible] laudabiliter
[illegible] viderunt eam filie
Syon et [illegible] laudaverunt
eam filie [illegible]
[illegible] possidebit hec
[illegible] Regina bone
[illegible] in mundo [illegible]
Concubine [illegible] peccatores [illegible]
[illegible] adulterando [illegible]
[illegible] hanc
virginem et [illegible]
[illegible] culpam
[illegible] mundo [illegible]
[illegible] peccatoribus
non [illegible] ad [illegible]
[illegible] omnes [illegible]
O si velles attendere [illegible]
[illegible] Africa [illegible] qua
[illegible]
[illegible] laudanda [illegible] laudant
O magna O pia O [illegible]
[illegible] laudabilis [illegible] attendere
[illegible] peccatores [illegible]
cogitare [illegible] affligo Eo
[illegible] O [illegible] ut eam
[illegible] in mundo [illegible]
[illegible] laudare [illegible]
[illegible] Ego [illegible]
amabilis est [illegible]
[illegible] Ad
[illegible] omnes [illegible]
[illegible]
[illegible] omnes [illegible] et posuit
[illegible] in capite [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] virginem
ad [illegible] super omnes [illegible]
[illegible] super omnes [illegible]
est super omnes [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] in mundo [illegible] ut [illegible]
salvator [illegible]
[illegible] hanc virginem [illegible]
[illegible]
[illegible] in omnibus [illegible] audivit

[illegible] est [illegible]
salomone [illegible] ad [illegible] suam
[illegible] in [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] mundi [illegible]
filium [illegible] Gloria [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]

In contemplatione [illegible]

Magis autem absit gloriari nisi in
cruce domini nostri Ihesu Christi per quem
mundus crucifixus est et ego mundo.
Galathas vi. Ista sunt verba [illegible]
[illegible] amore
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] ipsius [illegible]
[illegible] de incarnatione [illegible]
[illegible] ibi
apostoli autem absit [illegible]
[illegible] Primo [illegible]
[illegible] in [illegible] mihi
mundus crucifixus et ego mundo [illegible]
[illegible] mundum [illegible]
[illegible] crucifixus et [illegible] et eo
tempore [illegible] Modo si [illegible]
[illegible] facere
[illegible] Primo
[illegible] crucifigi [illegible]
[illegible] portare
[illegible] sustinendo
[illegible] crucifigi [illegible]
de cruce [illegible] bono per
[illegible] cruce [illegible]
[illegible] Primo
[illegible] cruce portare
[illegible] sustinendo
[illegible] ad passionem
[illegible] portavit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in calvarie [illegible] crucifixerunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] morte [illegible]
[illegible] malefactorum
[illegible]
[illegible] ab [illegible] augmentum
[illegible] in calvarie [illegible] ad
sustinendum mortis tormentum.
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliquos
[illegible] ut portarent

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

zel hunc dedit nob[is] [illegible] perseuerando
in bona [illegible] ad finem [illegible]
aspice martires fidei in consumato-
rem qui proposito sibi gaudio sustinuit
crucem confusionem contempta. Secundo
gratiam eius qui tales sustinuit a peccatoribus
aduersus semet ipsum contradictionem ut
[illegible] animis vestris deficientes. vnde
[illegible] perseueranciam in bono in vera [illegible]
qui manere perseuerauit in bono [illegible]
qui [illegible] vita [illegible] mundo [illegible]
[illegible] sustinuit et sustinebat aliquando per
amorem. Audi quid euenit fratri alexan-
dro [illegible]. Cum ipse vestitus apud
fratres minores [illegible] temptatus est primo
anno redire ad seculum [illegible] temptacionem
illam [illegible] apparuit
[illegible] ordinem [illegible] quadragesimam
frater ille vidit [illegible] statim tunc
[illegible] isto tempore quo omnes [illegible]
statu suo [illegible] sed [illegible]
[illegible] negocium [illegible] post festum pasche
[illegible] non modo tempore cessauit [illegible]
[illegible] post pascha [illegible]
[illegible] temptacione [illegible]
[illegible] redire ad seculum [illegible]
[illegible] ut [illegible] ad
[illegible] dei [illegible]
[illegible] coram altari [illegible] in oratione [illegible]
[illegible] vidit in sompnis scalam stare
[illegible] cuius summitas celos tangebat
[illegible] portabat
magnam crucem [illegible] et intrabat [illegible]
scalam illam ascendere [illegible] alexander
in visione [illegible] videbatur [illegible]
[illegible] scala ascendere
[illegible] ait [illegible] o miser
[illegible] portam [illegible] ascendere [illegible]
[illegible] ut porta [illegible]
[illegible] non possis [illegible]
[illegible] portas [illegible]
[illegible] frater alexander [illegible]
[illegible] omnis temptacio abscessit [illegible]
lacrimis deo gratias agens in ordine [illegible]
[illegible] usque ad mortem perseuerauit.
[illegible] Certo [illegible] debemus
[illegible] peccata in nobis occidendo
[illegible] mortuus est [illegible]
[illegible] obediens usque ad mortem [illegible]
[illegible] mortuus est [illegible]
[illegible] ubi in morte [illegible] pena [illegible]

dedit nobis [illegible] debemus
mori et [illegible] omnia in nobis
peccata occidere. [illegible] homo [illegible]
[illegible] est ut destinatum [illegible] ut
[illegible] non [illegible] peccato veterem hominem
[illegible] statim [illegible] homo [illegible]
[illegible] debemus cum adiutorio
[illegible] occidere in nobis ne [illegible]
[illegible] homo statim [illegible]
[illegible] occidere [illegible] qui per mor-
tem [illegible] est [illegible] ut [illegible] mortis
[illegible] peccato [illegible] deo
cui est honor et gloria in secula seculorum amen.

Mathei apostoli et euangeliste

Non veni vocare iustos sed peccatores ad pe-
nitenciam [illegible] duo
tanguntur. primo superbia [illegible]
se iustos reputant [illegible] respondet
non veni vocare iustos i. illos qui se
iustos reputant [illegible] gloriam [illegible]
[illegible] peccatores
[illegible] qui peccata [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] domus [illegible] festum [illegible]
agitur [illegible] primo [illegible]
[illegible] statu [illegible] pietatem
[illegible] statum [illegible] paup-
tate [illegible] statum [illegible]
[illegible] statu
labore [illegible]
[illegible] primo [illegible] statu
[illegible] peccato [illegible]
[illegible] peccatis [illegible]
[illegible] deus est [illegible]
[illegible] dicitur
[illegible] deus [illegible]
[illegible] et ad [illegible]
[illegible] tangit [illegible] qui [illegible]
[illegible] dolor [illegible]
[illegible] in confessione [illegible]
in satisfactione [illegible]
et planctus que sunt signa doloris
[illegible] tangitur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] satis-
factionis [illegible] qui audiunt vocem [illegible]
vocantis [illegible] sicut [illegible]
audiuit [illegible] statim cum
vocatus esset a domino statim surgens secutus

[illegible] ut [illegible]
[illegible] sequeretur [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] deus [illegible]
[illegible]
[illegible] adam [illegible] peccatum
[illegible] et ad [illegible]
[illegible] adam [illegible] ubi es [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] vocem tuam [illegible] audiui in
paradyso et timui eo quod nudus
essem et abscondi me [illegible] adam
quod stulte [illegible]
[illegible] spoliatus
[illegible] et abscondisti te [illegible]
[illegible] ut te [illegible]
[illegible] ad
[illegible] deus [illegible]
[illegible] ad [illegible] ut
peccata [illegible]
[illegible] peccata [illegible]
[illegible]
[illegible] in iudicio [illegible]
[illegible] nichil [illegible]
[illegible] nichil [illegible]
[illegible] in iudicio [illegible]
[illegible]
[illegible] meam [illegible]
[illegible] ut vos [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] vnde [illegible]
[illegible]
[illegible] mathei publicani [illegible]
ad [illegible] obediens
ut [illegible] remissionem peccatorum
[illegible] cum [illegible]
statum [illegible] voluntariam
paupertatem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] natus est [illegible]
[illegible] paupertatem [illegible]
[illegible] domini

ad [illegible] matheum [illegible] in
[illegible] pauperibus [illegible]
[illegible] quis [illegible]
[illegible] paupertate [illegible]
[illegible]
[illegible] pau-
[illegible]
[illegible] vocando [illegible]
mathei [illegible] ad
paupertatem appellatur [illegible] iacob
[illegible] supplantator quia
supplantauit [illegible]
[illegible] diuicias
[illegible]
ut [illegible] mundi possit [illegible]
[illegible] temptans
[illegible] mundi [illegible]
[illegible]
tibi dabo si cadens adora-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dicitur
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] matheus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] predicatoris [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] voluntatem [illegible]
[illegible]
[illegible] voluntarie [illegible]
alienis [illegible] deus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] matheus [illegible]
ut [illegible] possit [illegible]
[illegible]
[illegible] apostolorum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
qui [illegible]
[illegible]
[illegible] voluntatem qui

h[illegible] oia relinquit [illegible] filii paupertatem [illegible] dile[illegible] [illegible] plane [illegible]
[illegible] acendo [illegible] [illegible] tanta [illegible] [illegible] magna [illegible] paupertas [illegible]
[illegible] iudicandi [illegible] [illegible] pauperes monachi [illegible]
[illegible] monasterii [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] multas [illegible] famem et frigore [illegible] paupertate [illegible] ad [illegible] cum aliis [illegible] bonus [illegible] beatus matheus [illegible] predicando fidelis [illegible] fidem [illegible] pro fide mortem sustinendo [illegible]
[illegible] sub missa [illegible] stante [illegible] manibus [illegible] gladio [illegible]
[illegible] ut fideles [illegible] matheo [illegible]
[illegible]

De s. michaele

Angelorum [illegible] Audiuit [illegible]
[illegible]

[illegible] angeli [illegible] salute [illegible] angelos [illegible]
[illegible]

te et parte quod dyabolus pugnet contra apo-
statas [illegible] et plures magnum in celo
et in terra dei [illegible] et angeli
eius preliabant et in dracone
et deo pugnant et angeli eius non et
valuit iam angelorum [illegible]
quia non patuit [illegible] dicit
potius [illegible] quando te
deligat suas et in adiutorium
assignat et quod cuilibet unus singulariter
sit deputatus ut te custo-
diat omnibus tu procedit te ad
[illegible] sine dei parte custodiendo
demones arte fugando et non
nova et mali [illegible] Sed non illa
sunt demones qui te impugnant
plures sunt angeli qui te adiuvant
sic [illegible] est [illegible] ubi
legitur quod cum rex syrie cum magno
exercitu circumdedisset dothaym ut
caperet heliseum videns hoc et timens
puer heliseus qui fatigabat
et dixit Noli timere plures nobiscum
sunt quam cum illis et
ecce montes pleni equorum et
curruum igneorum in circuitu helysei
Quod [illegible] dicit quam
et nos superamus [illegible]
[illegible] sublimitatis
iste superbo exercitui demonum
circumdat dothaym id est mundum
quo etiam [illegible] nobis ultorum
bonorum quam dothaym [illegible]
[illegible] helyseus [illegible] salu-
te dei [illegible] tamquam [illegible]
est [illegible] non debet
tunc [illegible] demonum qui montes
id est [illegible] pleni est [illegible]
[illegible] igneorum id est angelorum ad
[illegible] habens [illegible] angeli
equorum quia fortes sunt [illegible]
tribus quia velociter movent
ad [illegible] [illegible] deo
quod nos sumus [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] vidi [illegible] et
[illegible] homines [illegible]
in homine [illegible] non intelligit
[illegible] in statu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
in malo non [illegible] non [illegible]
facile possit [illegible]
[illegible] angelos quod [illegible]
[illegible] sibi non [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] angelica

ut [illegible] quod non potestate quos
sed [illegible] omnem [illegible]
[illegible] [illegible] sapient
[illegible] nos ut adiuvando [illegible]
[illegible] et [illegible] mundi
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] scripta in [illegible]
[illegible] homines [illegible]
est in fine [illegible] nisi an-
geli [illegible] nobis [illegible]
in [illegible] [illegible]
[illegible] scripta in bonis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
homines [illegible] [illegible]
quo [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] corporum
[illegible] [illegible] honoraret
angelos ut te doceat [illegible]
[illegible] [illegible] sine
[illegible] in bono [illegible]
[illegible] quod nos sumus [illegible]
bonum et non [illegible] ut
[illegible] [illegible] homines
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] dei [illegible]
[illegible] angeli [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sunt ut
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] non angeli sunt boni
quia [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible]
do [illegible] angelos [illegible] dei con-
[illegible] cum et [illegible] dei
[illegible] [illegible] [illegible]
sunt boni [illegible] [illegible]
[illegible] angelos [illegible]
[illegible] non [illegible]
et [illegible] [illegible]
est [illegible] a homine si timens
quod [illegible] non [illegible]
[illegible] angelos ut pre-
[illegible] ad [illegible]
salvent in angeli [illegible] a
[illegible] [illegible] [illegible] of-
[illegible] angeli deo [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] angeli
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
dicit [illegible] bonum angelos
honorare [illegible] ut probabis

[illegible] in [illegible] deo quod
nos sumus [illegible] vel [illegible]
nos consolantur et [illegible]
nos [illegible] [illegible]
sustinet [illegible] in hoc mundo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] patitur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] angelos sibi [illegible]
cum [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] angelos
[illegible] in gaudium [illegible]
[illegible] angelos ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible]
ecce angelus domini astitit et
lumen [illegible] [illegible] con-
solator et lumen [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
liberavit [illegible] iste mundus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
duplices [illegible] [illegible]
mundo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in corpore [illegible] [illegible]
labor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
angelos et [illegible] te [illegible]
in [illegible] ad pa-
[illegible] [illegible] mundi
[illegible] [illegible] morte ple-
[illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] angeli
ad te [illegible] ad celestem
gloriam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
deo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut deo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] solitudine
[illegible] ad [illegible]
mundi [illegible] fuit et sic

[illegible] [illegible] elongatus
et [illegible] in hoc mundo
angeli non sunt deo [illegible]
[illegible] angelos [illegible]
[illegible] qui stamus ante deum [illegible]
[illegible] angelos [illegible] omnes an-
gelos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omne tempus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] angeli
[illegible] deo [illegible]
nos [illegible] qui elongati sumus
[illegible] ad celum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] angelos
[illegible] [illegible] [illegible]
ad celum perducit [illegible] deo
[illegible] angeli [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut omnes
angelos et [illegible]
[illegible] quod deus constituit principes
super omnes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quod deo non [illegible] ut angelos honores
[illegible] [illegible] boni angeli
[illegible] mali te [illegible] et
ad [illegible] perducit [illegible] Beda
[illegible] in gestis anglorum [illegible]
[illegible] in salute [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
ut [illegible] [illegible]
sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sine [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] pulchri [illegible] ad
[illegible] quorum [illegible] portant pulchrum
librum in quo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] librum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in quo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut cogitavi [illegible] ad
illos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illi
est [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] ad me [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

aium custodiat nos pater et filius et spiritus sanctus amen. Franciscus

Vidit alterum angelum ascendentem ab ortu solis habentem signum dei vivi ... quod potest accipi de beato Francisco qui in vitis premissis commendatur ... contemplacionis sublimitate ... sue sanitate. Primo tamen ... vidi alterum angelum ... ascendentem ab ortu solis ... signum dei vivi et stigmata ...

[illegible]

[illegible]

De s. Luca ewangelista

Ecce super montes stabunt pedes evangelizantis pacem. Naum 1°. Ista verba possunt summi adaptari [illegible] sancto Luce [illegible] quinque de [illegible] adiuvabus [illegible]

[illegible]

Cap[itulum] v

sustinuit ut possit ad illa gaudia
pervenire. Quod si cotidie facere tu
[illegible] et labora diligen-
ter ut ad ea pervenias. Tercio
sicut filius regis ... pulsus [illegible]
de regno suo ad [illegible]
sepe cogitat qualiter [illegible]
[illegible] et ad regnum [illegible] sic nos
debemus facere quia filii regis cele-
stis sumus et [illegible]
[illegible] in hunc mundum [illegible]
[illegible] cogitare qualiter [illegible]
[illegible] et ad celestem [illegible]
[illegible] Quarto de celo venit
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] possit [illegible]
ducere ad celum [illegible] filius
hominis venit querere et salvum facere
quod perierat. Ex hiis ... ista
ta omnibus supponere [illegible]
[illegible] et plantare [illegible]
[illegible] ad hunc montem [illegible]
[illegible] ubi habitat
ad deum [illegible] que ibi sunt
[illegible] altitudo [illegible]
caritatis [illegible] eternitatis. Primo
deo quia ibi est altitudo [illegible]
[illegible] illuc pervenire nisi [illegible]
[illegible] quis habitabit in tabernaculo
tuo domine [illegible]
[illegible] quia ibi est magna caritas
[illegible] bonorum [illegible]
magna est ibi caritas ut omnes se
diligunt ut fratres [illegible] plus [illegible]
[illegible] quia fratres [illegible]
[illegible] discordia [illegible]
[illegible] ad hunc modo ad
celum pervenire non poterit [illegible]
[illegible] odit fratrem suum homi-
cida est [illegible] omnis homi-
cida non habet vitam in se manen-
tem. Tercio dico quia ibi est [illegible]
tas eternitatis [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] quod amat [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
illas non [illegible] pervenire [illegible]
[illegible] difficile [illegible]
[illegible]
[illegible] camelum [illegible]
[illegible]
amat se [illegible] ad celum non pos-
sunt pervenire [illegible]

[illegible] se [illegible]
custodivit [illegible] compe-
[illegible] ad montem [illegible]
[illegible] pervenit [illegible]
[illegible] et [illegible]

Symonis et Jude

Dabo duobus testibus meis
et prophetabunt [illegible]
ista [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] apostolorum Symonis et Jude
[illegible] testes [illegible]
[illegible] predicatis [illegible]
[illegible] predicat [illegible] apostolis
[illegible] accipietis virtutem [illegible]
[illegible] et eritis mihi testes in iheru-
salem et omni iudea et samaria et usque
ad ultimum terre [illegible]
[illegible] esse predicato-
ribus [illegible] predicandum [illegible]
[illegible] Dabo [illegible]
[illegible] auctoritate [illegible]
[illegible] veritatis [illegible]
falsum non debent [illegible] predica-
[illegible] duobus
testibus [illegible] ad testes pertinet
[illegible] veritate [illegible] predicationis
utilitas [illegible] prophetabunt [illegible]
[illegible] Dabo duobus testibus meis
[illegible] maior [illegible] dedit dominus
[illegible] apostolis [illegible] dedit eis cor-
[illegible] ut ipsum cognoscerent [illegible]
dedit eis [illegible] virtutibus
[illegible] sapienciam [illegible]
[illegible] gloriam [illegible]
[illegible] dedit
eis [illegible] Dabo
eis ut sciant [illegible]
[illegible] eis [illegible]
[illegible] apostoli
[illegible] mundo
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et non
solum [illegible]
[illegible] Quia [illegible]
[illegible] apostolis [illegible]
[illegible] mea [illegible]
diligit me. Qui autem diligit [illegible]
[illegible] apud meo et ego diligam [illegible]
et manifestabo ei me ipsum [illegible]
divinitate et humanitate [illegible]

[illegible]

Judas [illegible] non [illegible]
[illegible] et ad iudeos ut [illegible]
[illegible] Dicit ei Judas
[illegible] Domine
quid est quod nobis manifestaturus
es te ipsum et non mundo. [illegible]
[illegible] Si quis diligit
me sermonem meum servabit et pater meus
[illegible] manifestabo me. [illegible] ad
apostolos [illegible] diligitis me [illegible]
mandata mea [illegible]
[illegible] celo [illegible]
aut amatores mei non cog-
noscunt mandata mea [illegible]
[illegible] mundus
[illegible] apostolorum [illegible]
[illegible] non
[illegible] bona [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] cogitabis
[illegible]
[illegible] non diligis [illegible]
[illegible] possumus [illegible]
[illegible]
diligis [illegible] et mandata [illegible] apostolos
Si non [illegible]
[illegible] cognoscetis [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] noluisti [illegible] mundo
[illegible] non
diligebas [illegible] ut salus [illegible] aliis
[illegible]
[illegible] dicens [illegible]
[illegible] nobis [illegible]
dicet [illegible] deo [illegible]
[illegible] dedit eis [illegible]
[illegible]
dabit [illegible]
virtute [illegible] apostoli
[illegible] in virtutibus [illegible]
[illegible] operibus [illegible]
[illegible]
[illegible] mei
[illegible] et in me [illegible]
[illegible] sine me [illegible]
[illegible] facere [illegible] apostoli isti [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] magnum [illegible]
[illegible] bona
[illegible] predicatori-
bus [illegible] ad bonum hortando
[illegible] ut [illegible] dominus
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] virtutibus [illegible]
[illegible] mundo [illegible]
[illegible] alii apostoli [illegible]
[illegible] predicaverunt [illegible]
[illegible] Symon [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] apostolorum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] dominus [illegible]
[illegible]
[illegible] habuit
[illegible] Symon [illegible]
[illegible] legenda [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] virtutibus [illegible]
[illegible] supplicium [illegible]
[illegible] apostoli [illegible]
[illegible] virtutibus [illegible]
dedit eis [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] virtutibus
[illegible]
adulterium [illegible] potando
[illegible] poto ad
[illegible] non [illegible] non
[illegible] male
[illegible]
[illegible] sanguine [illegible]
[illegible] poto [illegible]
[illegible]
[illegible] dicere
[illegible] virtutibus non [illegible]
[illegible] talis [illegible]
in die iudicii. [illegible] dedit eis [illegible]
[illegible] Ego
dabo vobis os et sapienciam cui non
poterunt resistere omnes adversarii
vestri. Dedit dominus apostolis [illegible] ut
[illegible] dei intelligerent [illegible]
[illegible] aliis [illegible]
argumenta [illegible]
[illegible] ut [illegible] plenius
[illegible] sapiencia illuminati [illegible]

Apparuerunt illis dispertite lingue sederuntque supra singulos eorum et repleti sunt omnes spiritu sancto [illegible]

[illegible]

[illegible] nobis constat [illegible]

De omnibus sanctis

Laudem dicite deo nostro omnes servi eius et qui timetis deum pusilli et magni [illegible]

[illegible]

[illegible]

sicut ut testis est ~~[illegible]~~ Si mali
malos non cognoscerent necesse
dum tormenta passi sunt
et absentiam memoria eorum
[illegible] et hec communia [illegible]
bonorum plus gaudebunt in celo quam
videbunt eos sic letari quos
amaverunt et mali plus torquentur
quos despecto deo dilexerunt eos
non solum sua sed eorum pena
[illegible] ut dicitur [illegible] sic [illegible]
[illegible] pu(?) le(?) Et ideo quia cogno-
scendo diligendo [illegible]
equale erit gaudium Si aliquis
deum cognosceret et non diligeret tor-
mentum [illegible] quia cognoscunt deum
et diligunt et gaudent ~~[illegible]~~ Dili-
gite dominum omnes sancti [illegible]
[illegible] cristo sed in patria
deum diligunt qui eos sic
visitavit beatificavit et super-
[illegible] divites [illegible] vos [illegible]
mundo [illegible] et confundo [illegible]
filium dimisit Amor filius dilec-
tus in patria [illegible] ut a
amore [illegible] ut sponsus
sponsam sed sancti in celo
deum diligunt [illegible] videt eum
[illegible] cognoscunt [illegible] quod
[illegible] sit [illegible]
[illegible] tam diligunt quod non
mortali [illegible]
sit [illegible] Anshelmus
tantum amabunt quantum cog-
noverunt et tantum gaudebunt quantum
cognoscunt [illegible] videt
ut amor audivit [illegible]
[illegible] Ut [illegible]
si sed ad [illegible] parte
tam dilexerunt deum quod [illegible]
amare omnes divicias omnes
honores [illegible]
[illegible] tales [illegible]
[illegible] sustinuerunt Sustinebant
mortem non timebant [illegible]
[illegible] et toto corde ad [illegible]
desiderabant venire [illegible]
[illegible] diligunt deum ubi [illegible]
non [illegible] nec molestia [illegible]
[illegible] ut [illegible] amore [illegible]
[illegible] ubi [illegible] ad faciem
vident illi [illegible]
tum id quod dicitur ~~[illegible]~~ Di-
liges dominum deum tuum ex toto
corde tuo Quia ibi sancti diligunt

deum plusquam se ipsos et angelos
sicut se Augustinus Si pater quantum
est gaudium ubi tanto erit
dilectio perfecta Sicut enim in adam
peccato dolor et maximus
et inestimabilis [illegible] Sic ibi magnum
aliud [illegible] habebit [illegible]
Nunquam [illegible] sed [illegible]
poterit [illegible] velut
eorum Ut [illegible] si [illegible] adio
[illegible] adio
habebunt deum quod continue [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ Dampnati
[illegible] linguas suas pro
doloribus [illegible] celi blasphe-
maverunt sic ~~[illegible]~~ pu(?) le Tertio
[illegible] diligendo deum lau-
dant [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] Laudabunt
quia celo [illegible] videbunt Quia ibi
laudant angeli apostoli martires
confessores et omnes sancti quanto
laudant deum [illegible] et omni
~~[illegible]~~ Predicatores dominum
laudate eum quia [illegible] potestatis
maior et [illegible] ad laudem Omnes
sed laudant quia omnes [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ Ubi [illegible]
magnum quod [illegible]
[illegible]
[illegible] Aug. [illegible]
pal. [illegible]
[illegible]
[illegible] omnes angeli [illegible]
[illegible] deum [illegible]
[illegible] Quia ibi sancti laudabunt deum
qui eos [illegible]
[illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ Cantemus
domino gloriose [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Sancti qui
[illegible] Sancti [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] salvavit [illegible]
filii [illegible] laudaverunt deum qui
eos liberavit de egiptiis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sed quando venient ad patriam
ubi certi sunt quod liberati sunt ab ad-

omnibus [illegible] et tormentis
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] pu(?) le [illegible]
[illegible] quod laudatores gaudebunt
plenissime ~~[illegible]~~ Venient
[illegible] laudantes et leticia sem-
piterna super capita eorum gau-
dium et exultacionem obtinebunt
fugiet dolor et gemitus Ego
ipse consolabor vos Quanta
leticia ubi est duplex consola-
tio ubi est plena leticia
ubi nunquam dolor Ubi [illegible]
[illegible] Ubi semper [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] invenies et [illegible]
[illegible]
in gaudium [illegible] consolabor eos
et leticia et letificabo vos a
dolore suo Quia ibi non habebis dolo-
rem capitis [illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible] quod nunquam [illegible]
[illegible] et [illegible] gaudium quod
nunquam minuetur ~~[illegible]~~
[illegible] sunt angustie
[illegible] abscondite ab oculis
meis [illegible] abstergit deus omnem
lacrimam ab oculis eorum et mors ultra
non erit [illegible]
[illegible] turbat [illegible]
si [illegible]
[illegible] mundo [illegible] sunt et [illegible]
[illegible] sustinuit dolorem omnis
[illegible] gaudium
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] sunt
condigne passiones huius temporis
ad futuram gloriam que revelabitur
in nobis [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] gaudium [illegible]
[illegible] videbo vos
[illegible] cor vestrum [illegible] Ad illud
gaudium [illegible] nos
perducat qui sine fine
vivit et regnat

De sancto Martino

Levemus corda nostra cum
manibus ad deum in celo
[illegible]
[illegible] beatus Martinus
quod cor habuit semper elevatum
ad celestia [illegible]
ac manibus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ibi Levemus corda nostra

[illegible] ibi [illegible]
[illegible] Et sicut [illegible]
[illegible] Martinus [illegible]
[illegible] ibi ad deum in celo
[illegible] beatus Martinus [illegible]
[illegible] passionis
[illegible] in passione [illegible]
[illegible] deo [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~
Qui debet cordi [illegible]
[illegible] habebit [illegible]
[illegible] diligere
[illegible] cordis [illegible]
[illegible] cor suum [illegible]
[illegible] peccati [illegible] esset
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible]
[illegible] posuit [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] debet cordis [illegible]
[illegible]
[illegible] mundo corde [illegible]
[illegible] celeste [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] placere [illegible]
[illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] peccatoribus [illegible]
[illegible] tales [illegible]
[illegible]
[illegible] videbunt [illegible]
[illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] peccatoribus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut dolorem
[illegible] ~~[illegible]~~
[illegible]
[illegible] potest [illegible]
[illegible] cogitat [illegible]

peccata sua dolo[re] cordis [illegible] passionem christi [illegible] et multa bona neglexit [illegible] debes [illegible] peccatis [illegible] ut peccata [illegible] publicanus [illegible] longe publicanus [illegible] lacrimas [illegible] maria magdalena [illegible] passionem [illegible] ad memoriam [illegible] peccatorum [illegible] passionem [illegible] peccata [illegible] passionem [illegible] ad passionem [illegible] passio [illegible] peccator [illegible] satisfacere [illegible] passionis [illegible]

[illegible] passionem [illegible]

[illegible] portabat passionem christi in corde portabat [illegible] passionem [illegible] corde [illegible] passionem [illegible]

[illegible]

De sancta Elizabeth

[illegible] Elizabeth [illegible] Elizabeth [illegible]

fortis adversa paciente sufferen-
do delicatos sine sedula et devo-
tione serviendo timoratam
dei offensam cavendo consumavit
Primo fuit sapiens se ipsam bene
regendo ~~[illegible]~~ unde sa-
piens edificat domum suam. Su-
per quod verbum scriptum est Insipiens
manibus destruet. Domus ista vero est cor
cuiuslibet hominis quod potest destruere
et virtutibus edificare. Unde per a-
liam domum suam destruit in-
anibus quod manus ad bona non
extendit. Sed ista vero vidua
sapiens domum suam edificavit quod
se ipsam sic regendo in virtutibus
confirmavit ymmo domum fundamenti
eius constituit super firmam pe-
tram se tanto collocavit et cum
amore divitias mundi contempsit
unde de ipsa legitur quod post mortem
mariti sui desponsata fuit ...
[illegible] et [illegible] potuit [illegible]
[illegible] nisi [illegible] reddidit
[illegible] [illegible] hospi-
tale [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adhuc
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Consideratis [illegible]
sapiens [illegible] fuit [illegible] sapi-
ens domum suam [illegible]
[illegible] [illegible] ipsa [illegible]
fuit per abigail de qua legitur ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
et [illegible] abigail post
mortem mariti sui [illegible] fuit
[illegible] [illegible] ipsa post
mortem mariti sui [illegible]
desponsata fuit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] deo [illegible] fuit [illegible]
fortis ad ista pacienter sufferendo
~~[illegible]~~ [illegible] forte quibus
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] adversita-
tes malos ad [illegible]
ad male [illegible] [illegible]
forte et adversitates pacienter
suffert quibus [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] de celo
[illegible] omnis Talis fuit [illegible]
Elizabeth [illegible] post mortem mariti sui
[illegible] ad [illegible] passa
[illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] amore [illegible] [illegible]
salte et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
sed [illegible] [illegible]
[illegible] consolatur ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] legitur [illegible] [illegible]
quasi vidua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ploras [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] consolatur [illegible]
omnes amici mei [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
se non [illegible] consolatorem [illegible]
[illegible] cogita [illegible] consola-
[illegible] [illegible] celo [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vidua [illegible] fortis [illegible]
adversitatibus [illegible] fortis
fuit [illegible] ad adversitates [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] magnum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit
per Judith vidua [illegible]
[illegible] Judith [illegible]
[illegible] [illegible] ipsa
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] superavit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a deo [illegible] fuit [illegible]
[illegible] sine [illegible] dei [illegible]
[illegible] serviendo ~~[illegible]~~ [illegible]
mulieris sedule [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sedule et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sedule serviebat [illegible]
[illegible] orando [illegible] ieiunando
[illegible] pauperibus
et [illegible] [illegible] serviendo
unde legitur de ipsa in legenda
sua Consideras [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
pibus [illegible] [illegible]
[illegible] studiosissime [illegible]
[illegible] ita ut [illegible]
[illegible] [illegible]
sui [illegible] domus re-
[illegible] [illegible] plurima
ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] lava-
[illegible] amore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
magne [illegible] fuit [illegible]
legitur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dolo-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dolore [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] supplicit [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dolo-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sedula fuit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
fuit per [illegible] [illegible]

~~[illegible]~~ [illegible] Martha satagebat circa
[illegible] [illegible] [illegible] deo [illegible]
fuit [illegible] timorata dei offe-
sam cavendo ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pulchritudo [illegible]
[illegible] timens deum ipsa lauda-
bitur [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] pulchritudine [illegible]
reputatur sed deum timens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] offendere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sibi [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ timenti deum
[illegible] et [illegible] [illegible] de-
[illegible] sine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit
unde legitur de ipsa [illegible]
morte se [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
omnibus [illegible] [illegible]
sua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] timorata fuit [illegible]
timore dei non [illegible]
[illegible] illi [illegible] timore [illegible]
non audeat [illegible] timent
[illegible] [illegible] [illegible] pe-
na [illegible] dimittat [illegible]
[illegible] fuit timore [illegible]
[illegible] illi [illegible] amore
dei [illegible] [illegible] timor
deum offendi [illegible] timor [illegible]
[illegible] nulla pena [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] re-
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
fuit [illegible] [illegible]
[illegible] et mortal [illegible]
est [illegible] [illegible]
[illegible] mortalis [illegible]
[illegible] omnes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] spirabit [illegible] [illegible] [illegible] potest hac facere [illegible] pro [illegible] audiat nobis [illegible] hac [illegible] [illegible] dominus noster Amen.

De s. Cecilia

Quod in matrimonio virgo virgine sua bene facit et non virgo melius facit [illegible] ita per suum ad commendationem beate Cecilie in quibus [illegible] edita est matrimonio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] matrimonium [illegible] [illegible] duo [illegible] matrimonium [illegible] primo status virginalis [illegible] [illegible] ibi [illegible] matrimonio [illegible] ibi matrimonio virgo [illegible] et qui non virgo melius est. Primo quod status virginalis preferendus [illegible] primo quia prior est ad serviendum deo liberior. Secundo quia familiarior. Tertio quia [illegible]. Quarto quia status virginalis est prior. Primo virgines [illegible] et [illegible] angelis [illegible] nobis [illegible] [illegible] ad [illegible] sua virginitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et virgines [illegible] sua [illegible] assistant angelis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assistant angelis [illegible] et [illegible] virginum quod angelorum. Angeli virgines sunt [illegible] virgines [illegible] [illegible] [illegible] beata Cecilia dixit Valeriano sponso suo: angelum dei habeo amatorem qui nimio zelo custodit corpus meum et [illegible] ei de familiaritate angelorum ad virgines [illegible] [illegible] [illegible] virginitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assistant angelis. Qui vult [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apostolis [illegible] et orationibus ad [illegible] dei [illegible] suffragium [illegible] hac fecit sancta

Cecilia virgo quia licet cum ceteris [illegible] [illegible] illa in corde suo soli domino decantabat dicens: fiat domine cor meum et corpus meum immaculatum ut non confundar. Biduanis et triduanis ieiuniis orationes commendabat quod flebat [illegible] invitabat angelos precibus lacrimis interpellabat apostolos et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virginitate [illegible] laborabat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deo non placet [illegible] [illegible] virginitatis [illegible] [illegible] deo placet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virginitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virginitas [illegible] [illegible] virgines [illegible] virginitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plus placet deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virginibus in celo [illegible] plus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgines [illegible] angelo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Cecilia fecit [illegible] [illegible] [illegible] nobilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] status virginitatis

virginum ad serviendum deo liberior [illegible] in nupta et virgo cogitat que dei sunt quomodo placeret [illegible] in nupta vero cogitat que dei sunt ut sit sancta corpore et spiritu. Que autem nupta est cogitat que mundi sunt quomodo placeat viro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgo [illegible] nupta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ieiunia [illegible] [illegible] orationibus [illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] domi [illegible] et ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgo [illegible] [illegible] [illegible] ieiunia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sponso suo [illegible] [illegible] [illegible] beata Cecilia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgini [illegible] [illegible] virginitate [illegible] virgini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgo [illegible] virgines [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] status virginalis est familiarior [illegible] virgines [illegible] [illegible] sponse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgines [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] familia [illegible] [illegible] virgine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgine [illegible] [illegible] [illegible] virginem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] familiari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] familiari fuit [illegible] [illegible] [illegible] Cecilie [illegible] [illegible] [illegible] virginitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angelus suus [illegible] virgini [illegible] [illegible] status virginalis [illegible] [illegible] [illegible] virgines [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in celo [illegible] virgini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgines [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgo est [illegible] [illegible] virginibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amica mea inter filias

Sororibus et virginibus ... dicit Augustinus. Felix
filiis vestris Sunamitis habent ...
tu vitam mariam sororis ...
... et ancilla ... ...
... contra ... virginis
... castitate ...
... dicit ad virginem ... dicit ...
... virginis ...
... virginis
clausulas quod ... virginitate
... contra ... habere
... vult ... ...
virginitate contra ...
... ad ... angelum ...
... et ...
... contra ...
... glorie ...
... contra ...
... ...
... paradiso ... ...
... illa ...
... ...
... ...
... contra ... ut ...
gaudium sine fine. **Sermo de sancta Katherina**

Fulcite me floribus stipate
me malis quia amore
langueo [illegible] ...
... ad laudem glorie
virginis Katherine ... amore
celestis sponsi langueret ...
... patet ... angelis
... ...
amplexu sponsi ...
... ... absentia ...
... amore langueo ...
... me floribus ...
... ...
... stipate me
malis ... ... me
... ...
... consolacionem ...
... absentia ...
... ...
... consolacio ...
... ...
... ...
... sponso ...
... me ... ...
... amore langueo ... ad
amplexum ... sponsi ...
... ... amore

... ...
ardentes et hii sunt perficientes
Secundo amore languentes
et hii sunt ... Tercio a
more ... et hii sunt ...
Primo sunt ... amore ...
... ... amore ...
incipit ... tunc ...
... ...
amore mortuus ... ...
... ... Qui non diligit ma
net in morte ... ... dili
git vivit ... Hugo de ...
... ...
amor ... ...
... ...
... ...
... ... Qui ... ...
... ... sentit ...
... ...
... sentit dolorem ...
... ...
... in satisfaccione Qui ...
... diligit sentit dolorem
de peccato commisso ... ...
Tribulacionem et dolorem ...
... ...
... ...
... dolorem ... ...
... ...
... ...
... ...
non ... ...
... ... amat
... confessione ...
... ...
... ...
Salus est ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... tolle
... ...
... confessionem ...
... ... amore
... sancta Katherina ...
sunt aliqui amore ...
... ...
... ...

Caritas dei ... ...
Tali amore ardentes ...
ad faciendum opera magna et
ad ... aliquid ...
... ...
... amore ... magna
opera ... ...
... ...
... ... passus ...
... ardet in dei amore
... ... dei ...
... ...
... ut ...
angelum ... mandato
... ...
... ...
... ...
... ... amore ...
... ...
magis ... ...
... diligit ...
... ibi amor ... ...
... ...
... ...
... ... amore dei
... ...
... ...
... ... ad ...
... ...
... ... Tercio sunt aliqui
amore languentes ...
... ...
... ...
... amore dei ...
... ...
... ...
dolore ... ...
... ...
... languet amore dei ...
... ...
... ...
... mors ...
... ...
... ...
... caritas ... ...
... ...
languet amore dei ...
... absentia
... ...
... ...
... ... diligit ...
amore ... languet ut

sponsum ... ... possit ...
... ...
... elegit ... ...
... ...
... ...
ad mortem ... ...
Quarto sunt aliqui amore dei
... ...
... ...
... ...
aliqui ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
ad ... ...
... ...
... ...
... ... Qui ...
diligit ... ...
... ...
... caritate ... ...
... ...
... ...
... ...
ad ... ...
... ...
... ...
... ...
... ... Katherine ...
... ...
... ...
que sine fine vivit et regnat
... **Felicis et adaucti**

Spiritu ambulate ...
... ...
... ...
salute ... ...
ut ... ...
... ... ambulemus
... ...
... ... ambulacione ...
... ... fidelibus

et aliis si voletis conti ad
[illegible] ambulat(ur) [illegible] ambu
late ad [illegible] ambulate in
[illegible] et ambulate ad [illegible]
[illegible] [illegible] sed pauli
[illegible] sub [illegible] sed filii et
adaucti qui hodie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] spiritualiter
ambulavit. Primo apud malo
[illegible] omnibus pauperibus et
[illegible] [illegible]
[illegible] ambulavit [illegible] [illegible]
[illegible] vitam suam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Secundo
ambulavit [illegible] pacem [illegible]
omnibus [illegible] [illegible]
[illegible] pacifice [illegible]
[illegible] ambulavit ad [illegible]
[illegible] tertio et [illegible]
[illegible] nos [illegible] si voli
mus [illegible] filios [illegible]
et [illegible] vestigia
[illegible] operibus [illegible]
[illegible] [illegible] Primo ergo am
bulandum est apud malo [illegible]
[illegible] [illegible] monet nos [illegible]
[illegible] fugite [illegible]
[illegible] ad manibus [illegible]
[illegible] suggestionibus ad malum
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] valde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] mala nos [illegible]
[illegible] ad malas cogitationes
ad pravas locutiones et ad pr
avas operationes [illegible] dicit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] suggestiones mortiferas
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible]
fugere apud malo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ambulat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
est salvator [illegible]
[illegible] Ego sum via veritas

et vita. Qui me sequitur non ambulat in tenebris. Ego
sum via falli [illegible] Ego
sum veritas [illegible] Ego
sum vita [illegible] via [illegible]
[illegible] ad me [illegible] qua vadis ubi
[illegible] [illegible] Et sic iste
[illegible] [illegible] [illegible]
filii et adaucti ambulaverunt
apud malo et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
duo [illegible] [illegible]
et [illegible] fecerunt [illegible]
illis [illegible] duo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] senior [illegible] filii [illegible]
[illegible] imperatori [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] templum [illegible]
[illegible] ad [illegible]
sufflant [illegible] statue
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] statuam
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sufflat [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fugit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] am
bulandum est [illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in mundo [illegible]
[illegible] de mundo [illegible]
[illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in bonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
filii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
maleficiis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] maleficiis [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] arbor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] templum [illegible] ubi ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad arborem
[illegible] arborem [illegible] nos
[illegible] [illegible] [illegible]
ac templum ac simulacra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad illud [illegible]
[illegible] [illegible] templum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ambulavit
[illegible] Secundo ambulandum est
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bona
voluntas [illegible] [illegible]
[illegible] bone voluntatis [illegible]
[illegible] filiorum dei [illegible]
[illegible] ad passionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pacem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] beati pacifici quoniam
filii dei vocabuntur. Tertio
ambulandum ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Venite
ad me omnes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] super mel
[illegible] [illegible] super [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] sancti
[illegible] [illegible] [illegible] Sap
[illegible] bona [illegible]
est [illegible] [illegible] nobis ad
[illegible] [illegible] ambulavit iste [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] manifesta
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] filii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et ego
[illegible] [illegible] sum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dato
sibi [illegible] [illegible] felice [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] felici
adaucti est [illegible] [illegible]
[illegible] adaucto [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ibi [illegible]
[illegible] arbor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alteri [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] basilica
fabricata est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] felicis et adaucti
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad
honorem felicis et adaucti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et adaucti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad

seminando. Cum inanes fuimus
seminator id est uno sacco ac
copiosus quantum portare posset
collectus. Item sacco plenus re-
uit. Hic sicut dixi ad uite et
tota uite cum sacco plenus de-
uenit. Caritas autem seminat
quasi alter semper de alto sacco ac-
cipit et item sacco implent
dicit. Cum in plenis isto sacco
de isto sacco quod uendit non sacco
Acille comitatus dicit replens
fuit ... [illegible] ... in
[illegible] filiis radiauit in ultra
[illegible] seminis cessauit.

De dedicatione

Domus mea domus orationis
uocabitur. Uerba ista posita
sunt breuissime sunt ... dum
... [illegible] ... [illegible]
... salomon te
[illegible] ... [illegible]
celebrare ... quod [illegible]
in ... propter salomon
edificare domum in qua nomine
suum uocaretur ... Ut nos
... templum nostrum salomon
fuit quia in templo salomonis ...
ut dicitur in libro regum ...
... et sancta sanctorum ...
hominis quod deus ... [illegible]
... consecrare ... [illegible]
domus ... [illegible] ... ad
... [illegible] ... et ... [illegible]
... suum ... [illegible]
... ad salutem ... [illegible]
dic ad ... [illegible]
... [illegible] ... et
... [illegible] ...
... [illegible] ... domus ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... domus ... [illegible]
... edificat ... salomon ...
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
qui ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
utilitate

qui ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... ymago dei
... [illegible] ...
... [illegible] ...
omnes ... [illegible] ...
... [illegible] ... orandum et
in ... magna utilitate
... [illegible] ... sacerdotale
sacerdos ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... dubio ...
... sacerdotes ... [illegible]
sacerdos ... [illegible] ... templum
beneficia ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... alibi ... [illegible]
angelorum qui ibi assistunt ...
sacerdos ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... sunt angeli ... [illegible]
... si ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
Cui ... angelis ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
angeli ... ibi ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... celebrat
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... angelorum
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... angeli ... [illegible]
salomon ... [illegible]
... [illegible] ... uidit

Iacob scalam angelos descen-
dentes et ascendentes ... non
solum angeli sed archangeli ...
... salomonis ... [illegible]
... ubi ... [illegible]
... [illegible] ...
modo ... [illegible] ... domus et
templum ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
templum ... templum
... non ... [illegible]
... magna ...
domum suam ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
lacrimarum ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... peccatorum ... [illegible]
effundat super ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... domus ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
domus ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

... mortuus ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... domo ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... domus
quam edificat ... salomon ...
filius ... [illegible] ...
... [illegible] ... domo
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... domus ... magna
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... magna ... [illegible]
... [illegible] ... posset
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
angelis ... sola ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
ad portam ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

que sunt. Abbas sub quo cum
bule ipse divinitus allatus cio
nibus [illegible] magis tradidisse
invenerunt ille nescimus
amorem habere se fuisse probabat
racione magne iocunditatis
et dulcedinis cui in tenebris bat
Ecce beatissimi adhuc devota
[illegible] et adhuc iocunditate
[illegible] salutis dei dicentis
Venite benedicti patris mei
percipite regnum et gaudium
quod vobis paratum est a prin
cipio mundi. Ad
quod regnum et gaudium nos per
ducat pater et filius et spiritus sanctus
Expliciunt sermones de sanctis

Incipit registrum sermonum de sanctis
sicut continent per ordinem
huius libri [illegible] tan
tum c quilibet sermo. Et primo
de sancto Andrea apostolo [illegible]
De sancto Nicolao v
De sancta Lucia vii
De sancto Thoma viii
Conversio pauli xi
De sancto Stephano xiii
Purificatione xvi
et alias sequentes
Agathe virginis xxi
Mathie xxiii
Gregorii [illegible]
Annunciatio Marie [illegible]
et alias sequentes
S. Georgii
Marci [illegible]
Philippi et Jacobi [illegible]
Inventio crucis xl
Johannes ewangeliste xliii
Francisci [illegible] et alias
sequentes / Anthonii liii
Johannis bap. lvi
Petri et pauli lxi
Commemoratio pauli lxiii
Maria magdalena lxv
Jacobi [illegible]
Ad vincula petri [illegible]
Laurencii [illegible]
In assumptione Marie [illegible]
et alia sequentes
Bartholomei [illegible]
In decollatione s. Johannis
bapte [illegible]
In nativitate [illegible]
[illegible] / In exaltatione
crucis [illegible]
Mathei [illegible]
Michael [illegible]
Francisci [illegible]
et alias sequentes
Luce ewangeliste [illegible]
Symonis et Jude [illegible]
De omnibus sanctis [illegible]
Martini [illegible]
Elizabeth [illegible]
Cecilie virginis [illegible]
Katherine [illegible]
Felicis et adaucti [illegible]
In dedicatione [illegible]
et ultimus [illegible]

Sub anno domini m° cccc° [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

BIBLIOTHECA UNIV. JAGELLONICAE

Incipit prologus in vitam Beati Stanislai Cracoviensis episcopi

Gloriosi martiris Sancti Sta-
nislai episcopi Cracoviensis
vite processum passionis cursum victorie
triumphum ad edificacionem fidelium
michi describere et in medium ponere
cupienti, ecce inhibente dictaminis
antiquitatis tempus difficultas ope-
ris inopia sermonis obtundit
aciem mee mentis intencionis. Ideo-
que formido aggredi materiam huius
laboris ne me contingat succumbere
in mole tanti ponderis et illud dic-
tum ewangelicum merear audire.
Hic homo cepit edificare et non po-
tuit consummare. Attendens quoque
vires mee infirmitatis et statum
infime conversacionis ac eminenciam
tante virtutis laudare et predicare ma-
gnalia martiris preut conderet vix au-
deo eo quod nulla meritorum suffragia michi
adhuc suppetere videam. Attendens illud
dictum sapientis. Non est speciosa laus
dei in ore peccatoris. Etiam dicit in psalmo voce
auctoris. Quare tu enarras iusticias me-
as et assumis testamentum meum per os tuum.
Arguam te et statuam te contra faciem tuam.
Verumtamen quoniam opera dei revelare et manifestare
honorificum esse arbitror et viros gloriosos
ac parentes nostros in generacionibus suis
vult deus ut laudemus, ego quidem modicum
quid accepisse videor de talentis domini
non potero imputari mee presumpcioni si
divine parendo iussioni quod accepi de
munere domini cum usura reddit ad mensam.
Licet autem in fabricam divini thabernaculi aurum
argentum lapides preciosos purpuram va-
riam sapienciam videlicet et eloquenciam
lepore verborum coloratam offerre cum divi-
tibus non valeam, tamen ob mei pau-
pertatem ingenii vel pilos caprarum ad celum
eiusdem thabernaculi pro operimento cum
pauperibus offerre contendo. Notandum est quod ego
frater Vincencius de ordine fratrum ordinis predicatorum
rogatu venerabilis patris domini Prandote Cracoviensis
episcopi et capituli sui ad honorem dei et gloriosi mar-
tiris et pontificis Sancti Stanislai ea que ex relacione
fidedignorum cum eius antecessoribus qui facie ad
faciem beatum Stanislaum noverant audierunt
familiariter conversantes secum eius intellexerunt.
Ego quoque que sub oculis meis vidi vel audivi
vel opera alia non bona que ipsum acto presenti
studium et tempus invenerunt sicut et nos in
acceptis suis comprehendimus brevi et humili stilo perstringe-
ndum et hunc opusculo denuo finiente put-
potui inserui. Ipse autem Christus rex glorie et
dominus virtutum per beati Stanislai pat-
rocinium operi nostro conferre dignetur
incrementum ut cuius presencie tandem
assequi mereamur et premium ipso pre-
stante qui cum patre et spiritu sancto vi-
vit et regnat deus in secula seculorum amen.

Incipit processus vite beati Stanislai

Beatus Stanislaus ut
annales gestorum polonie
tangunt historie nacio-
ne polonus ex provincia
cracoviensi processit.

BIBLIOT. UNIV. JAGELL.

omnibus. Est autem regio rebus opulenta Polonia communiter dicta in partibus orientis posita, ambitu spaciosissima, quamplurimis et magnis provinciis distincta, quondam famosissima princeps provinciarum et domina. Hec enim nimirum fecunda parens natos quos procelitate stature, virium, aspectus venustate natura inibi solita est dotare. In descriptionibus quoque suorum annalium sub rege victoriosissimo Boleslao primo christiano filio Mesconis qui primus fuit christianus baptizatus cum gente Polonica anno domini dcccclxvi adaucta felicibus incrementis, inclitis illustrata triumphis, amplissimum profecisse traditur in regnum. A Danubio siquidem magno flumine regni Pannonie nunc Hungarie usque ad Solavam flumen Saxonie, a Kyovien civitate que est metropolis Russie usque ad montes Karinthie sui imperii extendens palmites, longe lateque positas quondam suo sceptro regebat extraneas naciones.

Quomodo primus rex Boleslaus pervenit ad coronam

In diebus cuiusdam illustrissimi principis Boleslai crebrescentibus beati Adalberti pontificis miraculis, signis venit Ottho Romanorum imperator qui cognominatus est Rufus in Gneznam, ad limina predicti martiris devocione ductus. Eundem princeps inclitus Boleslaus honorifice suscepit et munificentissime pertractavit cum suis optimatibus. Sciens vero cesar eum Boleslaum frequenciam et excellenciam regii apparatus, opulenciam quoque diviciarum ipsius admiratus, ait suis principibus: Decet utique virum tam magnificum nostre maiestatis fratrem et consortem fieri Romanorumque imperii socium et amicum appellari ac regio dyademate insigniri. Deinde de capite coronam deposuit et capiti regis Boleslai imposuit in regem Polonie et omnium circumquaque adiacentium regionum quas suo subiugaverat imperio collectam precepit. Dedit quoque imperator Boleslao regi pro regalibus insigniis lanceam beati Mauricii et clavum domini. Hec autem regalia insignia, corona videlicet, sceptrum et lancea usque in hodiernum diem in armariis Cracoviensis ecclesie ad memoriam posterorum iacent recondita. Rex autem Boleslaus ob reverenciam imperialis dignitatis et insignium munerum ac dilectionis ac veri ordinis remuneravit imperatori brachium beati Adalberti martiris, quo cum magna reverencia assumpto multisque muneribus acceptis reversus est ad Germaniam cum principibus suis.

De Mescone filio Boleslai et eius coniuge

Deinde post mortem magni regis Boleslai anno domini mᵒ xxvᵒ Mesco filius eius regnavit pro eo. Hic fuit senum minoratus ac probitate patris. Habuit nobilem sororem videlicet Othonis imperatoris, eamque cum desidia et deliciis resolutus rem publicam segnius administraret et propriis non commodis utilitatibus intenderet, ceperunt extere naciones que prius suo vectigales fuerant minus timoris, reverencie et honoris eidem impendere et tributa regionum denegare. Quo ignominiose mortuo et Kazimiro filio eius parvulo cognominato Karulo pro nobilibus Polonie cum matre in Alemaniam expulso, stirpis ducalis et regia in regno Polonie omnino periit, et unusquisque militis dicebat quod sibi rectum videbatur faciebat.

De ortu beati Stanizlai

Hiis temporibus in Cracoviensi provincia, ut scriptis proditum, beatus Stanislaus ex honestis parentibus est progenitus. Licet autem de nobili prosapia fuit ortus, tempus tamen progenitorum vel eorum nominibus in hoc volumine nulla fit ad presens mencio, quia antiquitas temporis negligencie mater ingratitudinis, hanc delevit oblivio. Sunt tamen superstites quidam de Raba et de Szczepanow militares genere nobiles qui dicuntur patris beati Stanislai veri heredes et legitimi successores. In Szczepanow etenim villa prefata ad hunc quidem agresti monachi et experiencia testantur fundamenta, ubi domus beati Stanislai olim stetit edificata. Ibidem et fuit ecclesia lignea quam ipse in honore beate Marie Magdalene fabricatur et manu propria consecravit, que tempore prioris bone memorie Cracoviensis episcopi prius stetisse dicitur. Ipsam vero diligenter certumque nos ipsi vidimus et populo ubicumque dicunt predicamus, ipsis heredibus et incolis terre adiacentibus, hec ipsius presentibus sub dicte ipsius vocacionem testificantur.

De interpretacione nominis sancti Stanizlai

Stanislaus igitur secundum sibi dignitatem nominis sui gratie prelatus. Sed et quodam presagio sui nominis extitit dei electus. Dignum hoc vocabulum Stanislaus in sacro baptismate sibi collatum divinitus, ex latino sermone ethymologizatum et polonico: Stanis laus, vel in statu laudis, sive in acie stans laudis, potest dici et congrue interpretari. Stetit enim vir domini Stanislaus in laude dei propensius, et laus dei stetit in ore ipsius, qui ex omni corde laudavit dominum, dilexit deum qui fecit illum. Insistit laudi divine dicens deo secundum apostolum: psallebat spiritu, psallebat et mente. Stetit eciam laus dei in ore eius, quia dicere poterat cum propheta vere: Benedicam dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo. Mansit mens plenius laus dei in ore illius, qui usque ad mortem pro iusticia dei agonizare non timuit, et stolam glorie in eo summam tunc viventis provenit. Digne igitur sanctus Stanislaus in domino laudabilis, digne deus in sancto suo predicatur laudabilis mirabilis. Digne laus eius recolitur in ecclesia sanctorum, cuius laus numquam deficiet coram hominibus.

De donis gratuitis et naturalibus eiusdem

Hic primum ab inicio sue nacionis gratuito beneficio creatoris preventus benedictionibus dulcedinis, animam sortitus est bonam, quia in moralibus donis inventus est gratia. Contulerant illi dominus vitam suam in donis naturalibus, quibus optime respicio fuisse dignoscitur instituti. Fuit etenim elegantis nature, multum existens religionis, deo devotus, mente pudicus, corpore

castus, habitu verecundus, locuplex rebus,
moribus maturus, ingenio acutus, sermo-
ne discretus, consilio providus, iudicio iustus,
et ad omne bonum habilis et promptus. Sicut
enim cera liquida impressam ymaginem re-
cipit et servat, sic Stanislaus ab ine-
unte etate, puer docilis, bonum quod audi-
re vel intelligere poterat, armariolo pecto-
ris sui recondebat. Quem parentes illius
videntes puericie ratione providum, animo
studiosum, decreverunt eum scolasticis dis-
ciplinis subiciendum. Quomodo studiis sit

traditus et ad studendum pater.

Traditus autem litteratis studiis cepit Stani-
slaus puer bone indolis non sequi a-
gere puerilis ludos devitare, iuvenum
lascivias fugere, studio autem contemplationis
erat intendere, lectioni vacare, frequenti recor-
datione studii ad studium sapiencie totis
viribus anhelare. Hoc autem id faciebat sa-
gax puerulus ut proficeret et magis magisque pro-
ficiens se ipso melior fieret, et ad cognitionem
veritatis perveniret. Hec est studebat addi-
scere (?) suo, gratie dei adiutus magisterio. Sed
quod ei etas puerilis denegabat, hoc virtus di-
vine potentie virtutis dei supplebat. Puerilibus
tandem rudimentis sufficienter instructus.
cum iam esset iuvenis adultus fertur ad locum
ubi tunc forte generale studium florebat Gal-
lie, et in facultate liberalium artium tempus
non modicum expendisse. Iuris quoque cano-
nici ac divini comprobatur studuisse. Qui
enim tunc polonorum vir litteratus et di-
vinis rebus illuminatus perhibetur fuisse. Quo-
modo canonicus factus est et in episcopum electus

Cuius famam et opinionem est.
Audiens Lambertus qui Zula dictus
Cracovie episcopus, et sedulo pensans, in eo
honeste conversationis illius odore delectatus,
accersitum fecit eum in ecclesia Cracoviensi confratrem
et canonicum. Qui statim inter suos cano-
nicos, quasi stella in medio nebule, et quasi lu-
na inter sydera eminuit singulariter. Duplex quippe
decus fulgebat in venerando viro Stanislao.
quem non solum secularis prosapia honorabilem.
verum et ecclesiastica dignitas reddebat admi-
rabilem. Qui clericali sublimatus privi-
legio, totum se deinceps contulit divino
famulatui et obsequio, quod ecclesiastico satis
admodum erat imbutus officio. Deinde La-
mberto Cracoviensi episcopo presente medio de
medio sublato, Stanislaus probitate
dignitate et electione canonica. Anno nativitatis domini
millesimo lxx. ii. in episcopum Cracovie eligitur, et in
sede pontificalis dignitatis sublimatur.
Que divina providentia tamquam vas electionis
futurum, velut lucerna posita super candelabrum
et quasi vas auri solidum, decoratum
omni lapide precioso [illegible]. De statu

eius in episcopatu.
Suscepto autem
tunc pastoralis ministerio pontifex
Christi Stanislaus super gregis sui custodiam per-
vigil excubabat, et commissam sibi ecclesiam
sollicite gubernabat. In culmine dignitatis
positus, cum esset omnibus prelatus, humilitate tamen
cordis propter dominum omnibus erat subiectus. Su-
perbiam namque suo tamquam diram pestem
que luciferum de celo precipitavit, dyabolumque
de angelo fecit, et primum hominem de paradi-
so expulit. Erat autem in correctione

severus, et in ulcione iusticie rigidus. Culpas
enim delinquentium cuiuscumque dignitatis esset vel
auctoritatis non dissimulabat, sed secundum tempus
et personam oportune et importune arguebat.
Unde et regem Boleslaum qui post obitum patris sui
Kazimiri tunc Polonie imperabat, cum vi-
ta enormis esset, ut se corrigeret sedule com-
monebat. Sollicitudine quoque paterna tam-
quam prodigum filium ad penitenciam provocabat, et
quem incorrigibilem permanebat, quasi Samuel a-
lium Saulem deflebat. Ipse vero tempore super-
bie plenus, et luxu maior in mente, tamquam
freneticus contra medicum salutis, letiferas
inimicicias in abysso sui cordis colo-
rebat. Persecutiones quoque ipse iustum libe-
ter ab eo licet in mente sustinebat, et ora-
re dominum indesinenter pro eodem non cessabat.
Quia vero scriptum est, quod peccator cum venerit in pro-
fundum malorum contempnet, non solum contra
dominum erecto collo cum pingui cervice armatus
tendit, sed etiam singularibus correptionibus ob sce-
leratum suum cepit contempnere. De malis regis

Crevit Boleslai et eius sequacium.
autem pontifex Stanislaus sua ammo-
nitione in ipso minime proficere, et per-
hibet de modis quas faciebat abusiones
et iniquitas quas condebat leges, rigorem ius-
ticie deprimere, cepit ipse eum famulatum contu-
bernium vitare, et eius colloquiis sese sub-
trahere, ne de tacito videretur consentire. Ab
horrebat quippe vir iustus inter alia ex-
ecrabile genus rapine. Cum enim ad sua
colloquia pertractanda convenirent quemque
pecunias et annonas hominum depredabant,
septa domorum comburebant, et ipse et sui per

mores et ne ipsorum sequaces dicerentur. De his
tunc communi in preiudicium universalis ius-
ticie. Ob has causas et similes, eorum tracta-
tibus et consiliis totaliter se absentabat, sed in
ecclesia sua frequens residebat. Officium divi-
num alacriter et intente cum suis clericis exple-
bat. Et sacra sancta misteria devote celebrabat.
Orationi. lectioni. meditationi. contemplationi.
libenter vacabat. Et pauperes convivis diu ge-
nitibus exorabat. De ornatu domus dei

et visitatione eius.
Parrochias
suas prout poterat visitabat. Et que in eis
corrigenda erant, emendare prout valebat.
Ministrorum ecclesie et maxime sacerdotum
munditiam et clarebat. quod absque sanctimonia
sine qua nemo videbit deum. vite sue exem-
plo invitabat. Que de fontibus salvatoris
sacre videlicet scripture sententiis, studendo
haurire poterat, pabulum exhortationis et
predicationis suis auditoribus habundanter
effundebat. Domus autem decorem domus dei super
modum diligebat. Per suam dyocesim ubi
oculus sue providentie ferri non poterat. ma-
nus sue sollicitudinis attingere non valebat.
archidiaconos. decanos. presbyteros. duces.
populo dei preponebat. ut errata corrigerent. et
ad viam veritatis errantes revocarent. Qui
clericali gaudebant privilegio. et ecclesiastico
vivebant beneficio, in episcopatu suo. astringe-
bat eos sedulo, ut in eis decus honestatis.
pudor castitatis. et bone conversationis. re-
doleret opinio. Quos vero pertinaces perhibebat a
monitis. et salubribus non sequentes documentis.
eos et beneficio spoliabat. et ne contagione
pestifera plures perirent. tamquam eos corru-

gibiles de capitulo suo propulsabat. De lar-
Districtus gitate et operibus misericordie ipsius
Stanislaus licet esset vir iustus et seue-
rus, tamen peccatores ad penitentiam redeuntes
largo sinu misericordie excipiebat, et confessiones
eorum per se met ipsum sepius audiebat. In
causis matrimonialibus discernendis indu-
strius erat, et causam quam ventilabat dilige-
ter investigabat. Et clamorem pauper-
tatis suis non obturabat. Oppressos quoque
quibus non erat auxilium defensivum volen-
tes eruebat. Viduas, pupillos et orpha-
nos quos per capitulum suum quotlibet in co-
mune conscriptos habebat, eos elemosinis suis
nunc aperte sustentabat. Erga afflictos pi-
etatis et compassionis viscera gestabat.
Mensa eius splendida erat et communis
maxime cum hospitibus et spiritualibus viris.
In mensa sua multis et superfluis ferculis
uti consuetudinem non habebat. Longas
confessiones et vocatas potaciones que cert-
ius Sobus quasi venenum poculum abhor-
rebat. Has enim introduxit vetus error
gentilis et abusio pessime consuetudinis
Sua et mos antiquorum in regnis Polonie
invaluerunt gentilium, plausus manuum
mosque salutandi. Fuerunt usque in diem
hodiernum. Absit autem ut hec corrup-
tela locum habuerit in positivis et viris
ex incultis, que numquam in deliciis et con-
cupiscentiis tenuerunt carnis curam. De
familie eius honesta conversacione.

Peculiarem familiaritatem ac domesti-
cam clientelam, ut pote viri castos
ac pudicos, sub omni castitate vi-
vere docebat et honestate. Clerici eius
et familia exemplo vite domini sui provocati,
ubicumque cum eo morabantur sive in via sive
in domo, ubi erant, primus honesto-
li. Ipse cum esset quasi vitis fructificans suavi-
tatem odoris, ideo quod sui palmites, capel-
lani, medici et milites, proferebant fructus
honoris et honestatis. Decimas suas
vel vendi vel colligi faciebat per plures
diocesis sue opportuno tempore sine vexis
et pauperum lesione, quod non explicisque fieri
videtur hodie. Equum pondus, equum me-
suram, equum habebat et modium, eo quod
pondus et pondus, mensura et mensura sit
utrumque abhominabile apud Deum. Solo seda-
bat avaricias que est idolorum servitus, sciens
quod avaro nichil est scelestius, qui ut dicit
Iheronimus, et animam suam in diget et etiam suam
venalem habet. Epilogus conversationis
Hec quoniam vir sanctus ipsius.
Stanislaus ordinate dies suos
deduxit, qui ex passionibus communicatus
ut bonus pastor pro ovibus animam suam po-
suit. Sic statum suum adhesens Deo, rexit
in mundo, ut non temperet erumnas. Sic
tamquam quod se sobrie et iuste, proximo iuste,
gloriabiliter Deo pie et humiliter vivere studu-
it. Licet enim multis et diversis curis li-
gatus corpore teneretur in seculo, tamen mente co-
nversabatur in celo, quod et flagitabat nimio
cupiens dissolvi et esse cum Christo. Sic in p-
ectoris presidio anchoram vite sue
fixam tenuit, quam perduxit usque ad mor-
tem claruit. Nam hic exhinc mundi nau-
fragio tunica mortali exutus nudus
evasit, et naviculam suam puram undique co-
scientie celestibus divitiis plenam ad portum sa-
lutis perduxit, et in eterne quietis littore collo-
cavit. Prestante eodem domino Ihesu Christo salva-
tore nostro, qui cum Deo patre et Spiritu sancto vivit et
regnat Deus per omnia secula seculorum. Amen. Ex-
plicit prima pars. Incipit secunda de milite Pe-
tro post triennium a morte susci-
tato.

Quodam tempore sanctus Stanislaus episcopus
Cracoviensis ecclesie volens ampli-
are redditus, quandam villam super ripam
Wisle positam, Petrawin dictam, a Petro
milite denominatam, certa summa pe-
cunie, appensoque argenti publico ponde-
re, emit ab eodem Petro milite. Quo aliquan-
tis annis super vivente, possedit eam episcopus qui-
eto iure. Tandem milite Petro viam univer-
se carnis ingresso, et in tumulo eiusdem ecclesie
sepulto, filii eius vel amici propinquiores
tamquam defuncti legittimi successores ce-
perunt episcopum impetere de restituenda sibi
hereditate. Iam quidem rex Boleslaus
impaciens correctionis fecit contra episcopum
sinistram voluntatem gerere, licet non dum
manifeste virus cordis eius efferbuerat.
At cognati defuncti ex parato vel ex animo
vel amplius, quo usque ira regis incepta
excandesceret fervidius, episcopo de suo iure vio-
lente cedere, rege instigante, compulsi sunt
episcopum ad presentiam regis citare. Quid
plura? Coram rege sistitur querimonia de-
ponitur. Partes hinc inde audiuntur. Cau-
sa litis discutitur. Iudicium nescit ventilla-
tur. Ut autem litigancium cessaret con-
troversia, in hoc regis et iudicium recedit
sententia, quod episcopus aut iure possessionis caderet,
aut cum quo ei vendiderat statueret, aut
instrumentum vendicionis et emptionis
exhiberet, aut ydoneos testes produceret.
Ex premissa igitur sententia regis et iudicium
Stanislaus episcopus prout mos est conscriptos tes-
tes requirat in publicum. Quibus citatis
accepit in mandatis, ut in futuro collo-
quio cum Petrawin compareat cum testi-
bus nominatis. Appropinquabat terminus
quo testes erant producturi episcopus. At illi mi-
nato ac timore constricti tyranni, nec in
termino comparere presenti, nec testimonium
ferre ausi sunt veritati. Item de eodem.

Videns famulus Dei Stanislaus quod humanum
sibi deficeret auxilium, nec prodesset ec-
clesie sue presidium, ad divinum tamquam tur-
rim fortissimam confugit presidium. Petit
triduanum ad colloquium et stetit in termino
prefixo, et peroravit in eodem. Quamquid re-
gia dignitas et principum Polonie commu-
nis equitas, ex quo non invenit in terra
veritas. Date michi vel trium dierum inducias,
quo ponam eum coram vobis qui michi vendidit,
et testetur cuius est hec hereditas. Quibusdam
stupenda, aliis admiranda, multis vero quasi
quedam deliramenta visa sunt potius verba.
Consilium tamen assunt omnes ut sua decrevit
usque ad diem tercium optate inducie. Tunc
Stanislaus Dei presul clericis fideque consistentibus
dixit hiis qui secum aderant viris devotis
ac Deum timentibus: Fratres et commilitones
mei, vos scitis quod negocium Dei est et ecclesie
quod gerimus, patrimonium Christi propugnandum.

deo equo cedit iudicium singulorum tam no
strorum committam. Vos vero his tribus
diebus quibus indutias impetravi ie
iuniis, vigiliis, orationibus operam detis,
et faciatis dum in confessione penitentiam. Quod
si fidem sicut granum sinapis habuerimus,
ut ait in evangelio dominus, quicquid orantes
petierimus nec hesitaverimus, scitote quod
accipietis. Petamus igitur fiducialiter, quae
ramus instanter, pulsemus perseveranter,
ut quod petimus fideliter consequamur efficaciter.
Iam dies tercius *Item de eodem.*
illuxerat, et episcopus cum suis Potravicensem
ecclesiam divinis celebraturus intrabat.
Ibidem rex et milites et populi multitudo
advenit, qui ad colloquium confluxerant.
Cumque divina complesset episcopus, ut erat
pontificalibus indutus, egreditur cum sociis
ecclesie, ubi Petrus iacebat tumulatus. De
inde fecit terram de tumulo cum consepulcris
eius aperiri. Tunc flexis genibus cum lacri
mis ad dominum dixit: Miserere mei deus omnium,
qui vivorum dominaris simul et mortuorum,
defende causam tuam et educ ad victoriam iudi
cium tuum, quo diminute sunt veritates
a filiis hominum. Revoca quaeso domine de mor
te ad vitam Petrum famulum tuum, susci
tans de pulvere egenum, per transitum tu[um]
tenebrarum, ut veritati perhibeat testimonium,
qui suscitasti de monumento iam fetentem
Lazarum et quatriduanum, ut glorificet et
laudet nomen tuum in secula seculorum. Cumque
hii qui cum ipso aderant respondissent: dixis
[sent] Amen. Surgens ab oratione pontifex
in baculo cadaver tetigit et clara voce

dixit: In nomine patris et filii et spiritus sancti,
Surge Petre qui dormis, et exurge a mor
tuis, ut manifesteris inter vivos et operatio
ne sancte trinitatis. Surge inquid et sta in medium,
et ad honorem veritati perhibendo testimonium,
ut augeatur fides credentium et obstruatur os
hominum iniqua loquentium. Mox conti
nuo coram omnibus surrexit. Deinde illi ma
num de sepulchro vivum allevaverunt, et ad
concilium usque perduxit. *Item de eodem.*
Stans autem Stanislaus episcopus in colloquio
dixit regi coram populo: En inquid est
Petrus ille qui mortuus fuerat, nunc vero coram
vobis vivus astat. Cuius nunc vocis ma
gis valere debet protestatio quam testium
productio vel instrumentorum ostensio. Requi
rite ab eo an ipse est qui mihi villam vendi
derit et receperit pretium per te requirat(?). Persona
nobis est nota, sepulcra patent, veritas o
culata resuscitatio sub oculis vestris patuit
dei iam celebrata. Nam sunt tenebre
in incredulitatis, pellat ab oculis vestris omne
nubilum ambiguitatis. Nec praetextis(?)
fantasticum est, quod spiritus carnem et ossa non
habet, sicut hunc videtis habere. Rex autem
et omnis multitudo populi stabat stupefacta,
suspensi novitate miraculi. Amici autem
et propinqui et omnes qui noverant eum viden
tes que sub oculis eorum de ipso contingebant,
[illegible]
bant. Post modicum Petrus monuit
amicos ut penitentiam agerent, pro eo quod veri
tatem et iustitiam multis laboribus et iniuriis af
fecissent, et nisi desisterent et penituerint, nulla
eos in tormentis supplicia manerent. Cum

adire(?). Vos magis scitis quod nichil commu
nicatum habuistis in meo patrimonio, quod ven
didi Stanislao Cracoviensi episcopo, si veritatem
fateri vultis. *Item de eodem.*
Hec inde Petrus conversus ait ad regem
et ad reliquam populi multitudinem: Ego
inquit presbiteris et viris bonis viri huius
emortuus sum suscitatus, et pro voluntate
tem dei missus huc veni, ut testimo
nium perhiberem veritati. Dicitis ergo coram
vobis omnibus me Stanislao Cracoviensi
episcopo Potravin quondam meum patrimonium
vendidisse et pecuniam taxatam recepis
se, propinquos quoque meos in eo nichil umquam
iuris habuisse. Testes autem qui huic af
fuerunt contractioni et se subtraxerunt ab hoc
testimonio timore, munere, gratia vel
odio, nisi penitentiam egerint de commisso, sancte
fraternitatis qua deus est invidos de gloria.
Rex vero Boleslaus et sui milites comprobata
veritate facti et assertione tanti testimo
nii de consilio comitum dederunt episcopo pal
mam iustitie, et sine omni contradictione
possederunt cum plena ville possessione.
Nuncquid autem Potravin villa predicta
a iurisdictione ecclesie Cracoviensis sit aliena
ta, non est temporis instantis probola.
Hiis autem peractis dixit sanctus Stanislaus
ad Petrum militem: Si placet et tibi videtur ex
pedire, vis ut pro eo labore et merito
per aliquot annos vite tue a deo indu
tias impetrabo. Respondit Petrus dicens:
Beatitudini tue pater venerande gratias ago, ma
gis vero gratum habeo ut meo me resti
tutus monumento, quod tempore ad hunc

modico penitus completis adiciendum sit
purgatorio, et sic letus ad requiem perpe
tuam transibo. *Item de eodem.*
Sanctus vir cognita voluntate Petri,
comitante secum populi multitu
dine, rediit cum ad locum sepulture.
Deinde cunctis videntibus sepulcrum in
travit, membra sua composuit, pro se
dominum exorari rogavit, sicque tunc optima fecit
et spiritum domino reddidit. Super eum transiit
sanctus Stanislaus commendacionem anime fecit.
Habita quoque ad populum exhortatione, data
quoque pontificali benedictione, reversus est ad
propria cum comitatu suo, gratias agens pro
universis beneficiis omnipotenti deo. Pla
cabile est autem et verisimile, quod ille Petrus,
qui de divina dispensatione a deo viri
precibus suscitatus fuerat a morte, protestan
dum veritate talium questionibus potuit
satisfacere. Qui requisitus bona bonis,
mala malis pronunciavit, et ut secundum sta
tum suum unusquisque se corrigeret premu
nivit. *Exemplum miraculi precedentis.*
Nec moveat aliquem tanti prodigii
miraculum, quod Petrus suscitatus est
post triennium ad ferendum testimonium ve
ritati. Legimus enim simile miraculum
in gestis sanctorum per preceptum beati Petri
apostoli circa Maternum discipulum suum.
Cum enim Petrus apostolus eundem Maternum
metropoli Treverensi Eucharium archiepiscopum
misit cum eo et Valerium condiscipulum,
eidem urbi verbum dei predicandum. Qui
cum iam triginta dierum itinere a Roma fuissent
digressi, contigit beatum Maternum gravi[ter]

firmari · et eadem in firmitate mori · Nono
sepulture tradito ingressus cum materiali
corpore iterum quo venerat · morte eius
renunciante Petro · Beatus autem apostolus dei
et baculum suum · iussit eum ut rediret · ap-
toque sepulchro · baculum suum super corpus de-
functi poneret et diceret · Petrus apostolus do-
mini Ihesu Christi · magister tuus mane precepit tibi
surge · baculum meum accipe · adimbeam et
viculum perge · et ministerium tuum ad quod
missus es imple · Qui continuo surre-
xit · et accepto baculo petri · Tricium venit
et mandatum apostolicum complevit · Quia
propter admirationis tanti miraculi · propter
ministerium fidei · usque in hodiernum diem
Romanus pontifex pastorali baculo ca-
ret · et ecclesia Treverensis suum pontificis
baculo privilegiata gaudet · *Item de*
Perfulgentes virtutes utriusque *eodem*
pontificalis sexus fere · iudicium quam
Prompsit deus qui facit mirabilia solus · per
beati petri meritum adiutus revocavit ma-
terni · et sancti Stanislai meritis pulsatus
precibus · a mortuis suscitavit militem pe-
trum · Illum post · lx · dierum spatium · istum quidem post
trium annorum decursum · Illum ut impleret
vinculum predicationis officium · istum
ut veritati perhiberet testimonium · utrumque
salutis et fidei negotium · Nondum
quam quod in talibus et consimilibus miraculis · si
divine virtutis pensetur operatio · nullum
est miraculum · quia omnia possibilia sunt apud
deum · Si vero sanctorum attendunt meritum et
fidei donum · tanto quanto cuncta bona pro-
cedunt · hoc preeos operatur bonum · ut im-

plicat veritatis illud dictum evangelicum ·
Qui in me credit opera que ego facio
et ipse faciet · et maiora horum faciet · De
pueris quoque et reprobis septum est · toli-
tera opera dei · unde quod nemo potest cum co-
rige que iste despexerit · Boleslaus et eius fi-
lius Kazimirus ut erant maxime perimi-
comissis · nec timore dei tacti · nec presenti
miraculo compuncti · nec admonitione pie-
na correcti · in suis sceleribus persistebant ob-
stinatus · *Cum in ix Kazimiri et Stanizlai*
Iste Kazimirus dictus *fuit contemporanei ·*
sicut premisimus · et nunc ad prosequendum hysto-
rie ordinem tempore subitur · qui fuit in
Alemannia pulsus · beati Stanislai fuit con-
temporaneus · utrique enim eorum in provincia tra-
ditus sunt litteris imbuendi · Stanislaus
quidem in polonia · Kazimirus vero in Ale-
mannia · litteras autem attigisse cognos-
catur · sicut in sequentibus declarabitur · *De clade polo-*
Eodem quoque *nie quando iste rege caruit*
tempore clades illa polonie in-
cidit · quod stirpe ducali et regia in polo-
nia deficiente · nationes que circa sole-
bant reddere censum regi polonie · rebellaverunt
tamquam lupi rapaces · per circuitum vastantes
regnum polonie · Monasteria comburebant
et ecclesie · perimebant monachos et clericos
sacerdotes · senes et iuvenes gladio iu-
gulabant · virgines et vidue et maritate
violabant · et in captivitatem cum ignominia
ducebant · Consumpta sunt per incendia ·
sibi urbesque gentilium ... penetrata
tota polonia · cum aliunde non esset auxi-
lium · maiores natu ...

ut requirerent et invenirent · et reducerent
in regnum exulem et eiectum Kazimirum ·
Hic enim competenter instructus et iam
iuvenis factus robustus · per alemanniam · galli-
as transiens · et in monasterium cluniacen-
se veniens · sancta conversatione monachorum
ibidem ... illectus · et spiritu
dei inflammatus · vitam mutavit · et sub
habitu sancti Benedicti deo militare cepit ·
De revocatione regis Kazimiri de claustro
At vero lectati *cluniacensi*
a polonis assumpto comitatu
multo · variisque muneribus auro et
argento profecti sunt ad requirendum regem
Kazimirum · Tandem post longam peregrina-
tionem · pervenientes cluniacum inve-
nerunt eum ibidem sub habitu mona-
stico · iam septimum agentem annum · Ex-
positisque causis itineris et apertis thesau-
ris suis obtulerunt ei et abbati suo mu-
nera · vasa aurea et argentea · sub in-
ferentes · quod clades et quanta mala pro-
pter eius absentiam sustinuit polonia ·
Denique petunt dominum abbatem · ut eis
ducem suum restitueret · supplicant nichilo-
minus Kazimiro ut in poloniam rediret
regnumque gubernaret · et patriam suam ab hos-
tibus liberaret · Abbas autem habito pru-
dentum virorum consilio · Benedictus non pos-
se atque petitionem eorum neque satis facere
desiderio eius qui renunciaverat seculo · re-
dux non posset ad seculum · nisi auctoritate summi
pontificis ad hoc accederet dispensatio · Cum
legati polonie responso abbatis accep-
to · grandi conatu · romam adeunt · summo

pontifici Benedicto nono · legationem
perferunt dispensationem petunt · Allegant
quoque calamitates polonie · profanationem
fidei christiane · incendia ecclesiarum · subversiones
urbium · violationem virginum · oppressiones
viduarum · effusionem sanguinis innocentum
et multitudinem christianorum utriusque sexus de-
ductam in captivitatem · et venditam in servi-
tutem paganorum · *De dispensatione regis*
Auditis autem his *kazimiri :-*
Benedictus polonie desolationibus
christiane fidei compassus calibus · gentique
orbate principe misertus · ducem kazimirum
ad tenenda regni polonie gubernacula
redire decrevit · Et ne quia stirps regia ul-
timis ducalis omnino deperiret et regnum po-
lonie successore careret · cum eodem duce
Kazimiro ut matrimonium legitime pos-
set contrahere indulsit dispensavit · Ob
cuius dispensationis beneficium ac recorda-
tionis memorabile signum · indictum est
polonis · ut in tonsura rotunda confor-
marent se moribus religiosorum · Statu-
tum est nichilominus · ut pro lecto lumine
ecclesie beati petri rome censum solverent quod
vocatur Swato petre id est census beati petri ·
Expedito negotio et assecuto proposito ·
legati polonorum leti et alacres redeunt
cluniacum · et recipientes ducem suum
Kazimirum · veniunt in alemanniam ad im-
peratorem Othonem avunculum suum · Ubi
cum exercuisset magne probitatis audaciam ·
Sexcentorum virorum armatam militiam ·
ad eum deducendum ad regnum lucran-
dum · transmisit imperator in poloniam ·

Hinc veniens licet cum difficultate ac la-
bore maximo tandem hostibus expugnatis
cum pace possedit regnum Polonie. Quomodo rex
Kazimirus de dispensacione uxoratus est.

Post hec accepit uxorem de Russie
principibus nobiliorem nomine Do-
bronegam dictam cognomine Mariam.
Ex qua genuit quatuor filios primogeni-
tum Boleslaum. Secundum Wladizlaum.
Tercium Meskonem. Quartum Ottonem.
Eodem tempore anno domini M. XL. VI. Aaron
monachus Tinciensis in episcopum Cracoviensem
postulatur. Assumptus autem ad peticionem
regis Kazimiri per eundem papam Benedic-
tum Colonie consecratur et privilegio archi-
episcopatus insignitur. Forma autem posicionis
eius talis in annalibus reperitur. Pro reverencia
principis apostolorum subarrus ... te sta-
tuimus constituendum et pro amore regis Kazimi-
ri qui et Karoli domini nostri eiusque coniugis
Marie eorumque filii Boleslai totiusque regni
tui statuimus stabilimus decernimus vindi-
camus ... archiepiscopatum apud ci-
vitatem Cracoviensem que sedes est episcopa-
tus. Cui etiam subiacent omnes omnium episcopa-
tuum parrochias que in toto regno sunt
Polonico. Ut archiepiscopali more universis pre-
sideat. Tibi quoque archiepiscope concedimus
pallium diebus sollempnibus deferendum.
Denique anno domini M. L. VIII. rex Kazy-
mirus vita excessit et Boleslaus fi-
lius eius in regnum successit. Anno quo-
que domini M. L. VIII. Aaron archiepiscopus Cra-
coviensis obiit. Cui Lambertus qui et Zula
dictus successit archipresulatus in signa pe-

tere noluit. Hic est Lambertus qui beatum
Stanislaum ecclesie Cracoviensis canonicum in-
stituit. Quo mortuo anno domini M. LXXII.
Stanislaus successit. Et octo suis episcopatus
annis sub rege Boleslao admirabilis
prefuit. Anno vero ... septimana lune VI. feria
quinta post octavas pasche que cantatur Sur-
rexit pastor bonus. Sub Gregorio papa III.
De probitate et perversitate regis Bo-
leslai.

Hic Boleslaus post suis sceleribus
immaniter ... quem exercuit in beato
martire Stanislao. Cognominatur Crescius
propter excellenciam largitatis anthonomasice
dictus est largus ob insignem audaciam vir-
tutis appellatus est bellicosus. Quante enim
liberalitatis quanteque probitatis extiterit per
singula enarrare non est necesse. Licet autem
bonum virtutis fundamentum iecisse videatur
ambicio. Sed in terra fabulosa dehiscente
omne opus quod videbatur esse degenere honorum
corruit miserabilissime. Quia vero ambicio
sos oportet esse liberales cum expetant hu-
manos favores quod unico liberalitatis sunt
nervo ambicionis ex sufflati. Quod vero streu-
nuitatis extitit profundo menium robur.
Hic temporibus precupiendis terminis re-
gni Polonie quos amiserant fratres sui per
tempora patris sui magni regis Boleslai
suo stipatus exercitu ceteras regiones pe-
ragravit et contra rebelles plurima prelia com-
misit. Iam vero septimus annus volvebatur
quo Rusie imperium continuis incursibus sepe
ut aput hostes morabantur. Commoratus
autem et commixtus inter gentes didicit
opera eorum et servivit immundiciis eorum.

In intimo studio vicium factus sentina om-
nium. Traditus quoque in reprobum sen-
sum sicut equus et mulus quibus non est
intellectus passionibus ignominie et con-
tumelie affectus. Carnis sue sequens lascivi-
viam gloriam suam in ignominiam et natura-
lem usum mutavit in eum usum qui
est contra naturam. Quomodo vulgus probi-
les et nobiles per Boleslaum sunt deleti.

Dum vero studiis victorie
propriis incumberet prisca in moram
moram eius rei publice quantum quomodi in-
gessit stabilitatis utilitatis tantum per mo-
dum ingessit discrimina. Quantumque unde ho-
neste fuit exercitacionis tantum prepuit
fide insolencie ac dissolucionis. Nobi-
libus enim Polonie cum rege bellorum exercita-
cionibus occupatis interim uxores ac fi-
lias eorum servi ad sua vota inflectunt. Que
tam longa expectacione maritorum fessas
aliquas desperacione deceptas, in non nullas
ad servilis amplexus pertractas. Denique
servi ut scriptum est in de ... cinctim preve-
nientes maritos suos lectos eorum et cubilia
occupant municipia firmant. Non so-
lum vero contra reversuros munitiones ex-
cit... vera etiam reversis bellum infligunt.
Nobiles vero Polonie qui cum rege fuerant
in castris multo tempore demorati compta
fama tante prodicionis ac sceleris perpetrati
zelo iure vindicande ... gentium
contra regis imperium reversi ad propria ... illi
...
...
... supplicius. Sed et se-

viciam quo ulterius servis conculcantur
ac thori legitimi prevaricatores extiterunt
penis atrocissimis perierunt. Extinxit o-
leam in oleastrum et fructus viles ... in ab sin-
thium. Quomodo adultera mulierum catu-
los fecit appom...

Rex vero Boleslaus
post multas cedes adulterium commit-
tencies clausit in stipendiam velud ... vigi-
cantis tradicio ... crescentes ...
in polonias reddidit et in illas ab hostibus
bellum intorsit. Fingit illos iniurias suas
non implere ulcisci sed regiis implebe maie-
statem prosequi. Gloria enim turpis est ... prin-
ceps in multitudine plebis plebe vero deleta
... quid est. Nec enim viros uxores suas
nec placere quibus plus placet causa servi-
licia quam principis obsequela. Conqueritur
nichilominus se non tam aput hostes de-
serum quam hostibus ulterius expositum. Unde
maiores et precipuos capitis abscisione
dampnat. Et quos aperte capere non valet vel
perimere vicium insidiis aggreditur. Mulieres
quoque quibus maritis peperunt ... hu-
mana mansuetudine tanta insectatus
est inhumanitate ut adeo ubera catulos
applicare non horruerit. In sententiis alinachis
quibus hostis peperissent vel serva vel gentilibus
similibus. Astruebat enim per eos exterpari
oportere scortorum scandala quam foveri. Ex-
tant mulieres ingenue que matrone
nobiles quo denique maritalis pudicie et vi-
li prostitutione sunt in testu et habitu oste-
tum. Quod quidem servos in dominos conspiratum
est maliciam quod capitis suppliciis exposi-
ta. Hoc tenuit extitit crudelissimum Bo-

Nobiles vero Polonie qui cum rege fuerant in castris multo
tempore demorati compta fama tante prodicionis ac sce-
leris perpetrati zelo iure vindicande animus gentium
contra regis imperium reversi sunt ad propria illi ... .
Tandem servorum municionibus vix expugnatis pro sin-
gulari tenacitate singularibus eos prodiderunt suppliciis.

Extinxit

lezlai periit. hoc de fonte crudelitatis
ipsius emanavit. De causa excommunicacione

Videns autem Stanislaus cum :-
contemptum episcopi. quod crudelem Bolezl-
aum a ceptato opere. et a sua sevicia
non posset penitus revocare. sed quod lupum rapa-
cem et beluam sevientem in oves dominicas
desevire. et gladium tyrannidis eius in po-
pulo vacuo vallari. et sanguine innocentum
inebriari. vitam quoque thori maritalis vi-
olari. deum non timere. hominem non vereri.
iusticiam opprimi. ascendens ex adverso se
murum pro domo dei opposuit. et vitam suam
pro grege domini exponere non dubitavit. Christi
quoque hostia mox futurus. velut agnum
mansuetum sese obtulit ad immolandum.
Premissa igitur ammonicione secundum nor-
mam ecclesiastice discipline. prius illi re-
gni comminatur excidium. deinde ana-
thematis intentat gladium. ecclesie quoque
denegat introitum. At ille pagine cor-
reccionis impaciens. qui lignum tortuo-
sum et aridum. qui facilius frangi potest
quam dirigi. ad deteriora quibuslibet provocatur. in
maiorem vesaniam inducitur. et ut alter
pharao iusto dei iudicio. maiori duri-
cia cordis excecatus induratur. Quo-
modo sanctus Stanizlaus martirizatus est per regem
Bolezlaum ad ecclesiam sancti Micha-

In ecclesia itaque sancti Micha- elis :-
elis de Rupella. sacro presule divina ce-
lebrante. et propiciacionem sacrorum implorante
supra aram. inter infulas. non ordinis.
non loci. non temporis. non sacrorum. non divi-
nam presentem veritus maiestatem.

corripi. et ab ara trahi iubet satellitibus.
Ad quem satellites accursum. quociens
irruere temptant. tociens cadunt. to-
ciens compuncti ruunt. terro prostrati
mansuescunt. Quos tirannus stans
ante fores ecclesie. obiurgat indignantis-
sime dicens. O vos ignavi et degeneres.
non potestis unum sacerdotem trahere. Deni-
que irruens ad aram. ut deo hec ydoneus. in
Christum domini manus iniecit violentas.
Ipse sponsum agnus sponse. pastorem
ab ovibus. Ipse patrem inter filios amplexus.
et filium in matris pene obtruncat visce-
ribus. O luctuosissimum. o crudelissimum et fune-
bris spectaculum. sanctum prophanus. pium scele-
ratus. presulem sacrilegus. ceca gladio pro-
stravit. et diris vulneribus trucidatis. cruce ius-
sacrato sanguine. deo dignus victimam effi-
cit. Sic iustus cadit. sic bonus pastor mo-
ritur pro grege suo. Sic granum frumenti
cadens moritur. surgit in uberem spicam. et ex-
cussa palea. transit in horreum cum fruge mul-
ta. Sic miles Christi. sic athleta domini. ago-
nizat pugnaciter. Sic nabaoth verus
moritur in area dura. ut in mortuo olearum
transeat vinea. Clamat tacitum vox fusi
sanguinis. terra non silet. sudans aspersione
vescere cruoris. Ipse quoque interet gladius patricide.
terra tamen vivus sanguine. perpetrati sceleris
vindictam expetit in auctore. Sic tentis-
simus in noxium. sceleris metuitur. in-
tenuit mitem gloriosum. Cum singulos ar-
tus minutissime discerens. membra-
tim discerpit bestiis et volucribus celi in
escam venturi dispergit. ac si a singulis

partibus membrorum pena exigi debuisset. et
memoriam nominis ipsius auferri de sub
celo credidisset. O iocundum. o suave
dei iudicium. et omni plenum dulcedine
plenum. quia ille Bolezlaus supplicibus
partibus pontificis mallearetur. ei quem
crucientis manibus malleavit et speciosum
suum dyadema. non sine tergali purpura
beato Stanislao. aulam regis etiam in-
gressuro fabricavit. De aquilis et celesti-
bus radiis ad custodiam corporis celitus
De putatis et de redintegracione mem-
brorum. Missis. brorum eius(?) :-

Seddenus. sed deus
omnipotens qui in sanctis operibus semper
est laudabilis. et in sanctis suis predicat mi-
rabilis. ad declarandas et custodiendas
sui gloriosi martiris exsequias. celestes et ter-
renas subito deputavit creaturas. Ex-
tincto namque mundi partibus ad coelum.
nulle quatuor. visi sunt advolare aquile.
que sublimium locum passionis circuma-
tes a contactu sacri corporis abigerent vul-
tures. aliosque sanguinipetas alites. Cum
in custodele vicinia pervigili. diem noc-
ti et noctem continuarunt diei. Noctem quippe
lam ante diem. Diem potius dixerim quam
noctem. Hec enim alia nox est. de qua
scriptum est. et nox ut dies illuminabitur.
Mira eciam rutilancie tot in singulis lo-
cis celitus divine fulserunt lampades. quot
sacri corporis dispersa sunt partes. Videns tunc
ipsum celum erat dedisse suum ornatum quod g-
loriosis. quasi quorundam decore siderum. et quibus-
dam radiis solis puris distinctam.
Hac ergo alacritate miraculi animati. ac ze-

lo devocionis quidam primum accessi.
sparsas membrorum minutias collige-
gestiunt. perdecentum ad locum passio-
nis accedunt. Mirabile dictu. corpus
integerrimum reperiunt. tinctum sanguine.
sine omni cicatricum notamine. tollunt
asportant. et apud eandem basilicam sancti
Michaelis. iuxta introitum ecclesie divinis
conditum aromatibus recondunt. Per
decennium autem quod gleba corporis beati Stani-
zlai martiris. ad ecclesiam sancti Michaelis sep-
ulta quievit. iugis diebus lampadum
splendor ab eodem loco non discessit. De
apparicionibus et revelacionibus beati Stanizlai

Exeo quo tempore deus ad gloriam sui :-
nominis. vitam gloriosi sui martiris. com-
declarare multis miraculis. Crescebat enim
cotidie. et per omnis volitabat incitum eius
opinio et augebatur paulatim populi erga
suum devocio. Fiebant quoque sancti Stanizlai
multe revelaciones. et tribulati corde re-
cipiebant multas consolaciones. et diversas
in firmitatum quam plurimas curaciones.
Unde accidit. ut quidam vir bonus dum
secundum consuetudinem. sepulchrum beati Stani-
zlai visitaret. et in tempeste noctis silencio
ibidem cum aliis in oracione persisteret. vidit quod
tam nocte cum hiis qui adherant in ecclesia
beati Michaelis. que tota celestis radiabat
lumine. beatum Stanizlaum pontificalibus
indutum. cum personis venerabilibus ad aram stare.
et divina sacramenta peragere. ac pontifica-
lem benediccionem astantibus dare. Item

Alias quoque devote. eadem ecclesia beati
Michaelis multo lumine coruscante.

quibusdam viris devotis et feminis in visione premonstratis, et sicut iis vigilias circa tumulum agentibus visus est sanctus pontifex Stanislaus in medio ecclesie pontificalibus indutus stare et cum duobus ordinibus personarum venerabilium psalmos devotos decantare et vocibus alternantibus hymnos dulcisonos resonare. *Item.*

Ad sepulchrum quoque ipsius viri plebibus et mulieribus ex devotione concurrentibus, et lumen eius amplexantibus cordis et oris contingentibus, vel aliquo de pulvere aut lapidibus sepulchri eius accipientibus, hii certe dictis tactus, et multas egritudines curavit corporis, et quam plurimas pestes fugavit mentis. Ipse etiam talibus dum adhuc ad ecclesiam beati Michaelis sanctum eius quiesceret corpus frequenter apparuit, et de multis que ad salutem vel consolationem anime pertinent edocuit, et hic idem iam admonitione ecclesiam translatus fecit. *Item de eodem.*

Deinceps anulo eius ponti*(vivite)*ficali consignati, vel de aque intinctione ipsius anuli potati, innumerabiles infirmi inveniuntur gratiosi, et morbis urgentibus in statu non solum fideles christiani sed perfidi iudei per merita viri Christi Stanislai usque in hodiernum diem optate restituuntur sanitati. Longum est autem enarrare et calamo describere quot et quantis signis tunc dominus sanctum suum clarificavit. Sed fragilis humana condicio ingrata dei beneficio multa ipsius miracula neglexit et processu temporis oblivioni tradidit.

De morte et eventu regis Boleslai:

Dum igitur beati Stanislai sanctitas per ora hominum latius volitaret, frequentesque expiationes fierent et miraculorum ipsius insignia aures truculentissimi regis attingerent, Boleslaus, cuius nomen ex quibusdam corruptis pronuntiatum versum in latinum dolorem et gloriam sonat, id presignans quod ipsius gloria foret in ignominiam commutanda et voluptatum eius dulcedo putredo et vinum in amaritudine absinthii et fellis esset convertenda, impatiens glorie et invidus tante excellencie beatissimi pontificis et martiris Stanislai, nimio timore perculsus ut parricida crudelissimus, qui non modo hac gloria fecit humilem, sed sceleris audacia reddidit contumaciam, non minus perterritus quam perculsus in Hungariam secessit expulsus. Tempore vero modico sed vindice exilii sui anno inaudito langore correptus, et in amentiam incidit et mortem sibi conscivit. Nescio vero filius eius, cum eo in exilium actus, in primo pubertatis flore veneno interiit, et sic tota domus Boleslai corruit et tantum Stanislao iniuste penas persolvit. *De translatione corone Polonie:*

Notandum quoque quod sicut predecessorum ac pietatem patrum suorum magni regis Boleslai corona regni Polonie aucta fuit, sic per huius Boleslai impietatem decrevit. Nam propter parricidium ipsius quod in beato Stanislao martire commisit, non solum corona decrepite potestatis ipsius occidit, sed et ipsa Polonia usque ad presens tempus suam gloriam et regni honorem amisit. Cum sic ille Boleslaus singularis dilatavit imperium, sic iste velut rex insipiens populum perdidit, nobiles perimit et in sollitudinem Poloniam redegit. Cum quemadmodum ille christianos fundavit et donis regalibus amplificavit, christianam quoque dignitate extulit, sic iste sanctum dei presulem Stanislaum trucidando ecclesie regale sacerdotium prophanavit. Iusto vero quod dei iudicio agitur, ut qui innocentem occidit ipse de vita ad ineret, et qui caput pontificis amputare non horruit et in silvam conculcavit, ipse quoque per fugam exularet et regnum diadema de suis posteris amputaret, et peregrinus intra alienam male dies suos finiret. Et sic ipse corpus viri in multas partes secavit et in omnem ventum dispersit, sic dominus regnum eius scidit et plures principes loco unum premisit. Et ut peccatis viris exigentibus in presenciam cernimus, hoc regnum tunc ipsum divisum in gravi lacerationem et direptionem vastantibus prestitit tradidit. Sed sic divina potencia corpus beatissimi presulis et martiris corpus sine cicatrice notamine redintegravit, et ipsius sanctitatem signis et prodigiis declaravit, sic futurum est ut per eius merita regnum divisum in pristinum statum restauret, iusticia et iudicio roboret, gloria et honore coronet. *De restauratione regni Polonie.*

Invenimus in descriptionibus annalium Polonorum et in vita beati Stephani regis Hungarorum quod dux Mescko factus christianus ad dominum papam Leonem sollempnes nuncios misit et ab eo sibi dari coronam humiliter postulavit. Cumque summus pontifex sue peticioni benignum assensum preberet et corona miro opere iam fabricata foret, ecce ex Hungaria eodem tempore missi convenerunt legati petentes suum dominum ducem Stephanum regio diademate insigniri. Cumque in crastino nunciis Polonie dari corona deberet, ut voti compotes ad dominum suum ducem Polonie leti redirent, eadem nocte angelus domini pape Leoni per visionem apparuit et duci Polonie dari coronam prohibuit, sed Stephano duci Hungarie fore decretam censuit. Cuius autem illi dedit et isti dari prohibuit, incertum fuit etiam insinuavit. Hec enim gens magis diligit iniusticiam quam iusticiam, magis silvarum densitudinem et ferarum venationem quam camporum planiciem et frugum ubertatem, magis diligit canes quam homines, plus perpetrant oppressiones quam divinas leges et decreta que ibi ab angelo transmittuntur. Preiudicium tamen angeli bona spes adhuc de restauratione regni Polonie premittit, ex eo quod ibidem legitur: Veruntamen in fine dierum gentis illius miserebor et gloria regni illa illustrabo. Deus enim prescius futurorum visitans peccata parentum in filios et quartam generationem filiorum, quia ipse solus novit quando debeat misereri genti Polonorum et restaurare ruinas eius, ad usque adhuc tempora omnia insignia regalia, coronam videlicet, sceptrum et lanceam, in armario Cracoviensis ecclesie que est urbs et sedes regia, ut simplicius memoramus, adhuc fuerat recondita, usque dum ille veniat qui vocatus est a deo tamquam Aaron cui sunt hec reposita.

Incipit tercia pars operis

De translacione corporis sancti Stanizlai

Post passionem beati Stanizlai
cum iam fere decem volverentur
circulis quo eiusdem viri ad ecclesiam
sancti Michahelis humatum quiescebat cor-
pus, apparuit gloriosus pontifex cui-
dam nobili matrone que locum eius sepul-
ture solita erat frequentare et interdum
nocte perimere ibidem oracione persiste-
re ac merita sanctitatis ipsius precibus necessi-
tatibus interpellare. Quadam ergo nocte
dum devocioni ibidem intenderet, vi-
dit beatum Stanizlaum presulem ad
altare sancti Michahelis visibiliter quasi
missarum sollempnia celebrantem et se-
cundum modum corone venerabilium perso-
narum ordinem assistentem. Attonitis
fuit divinis, audit cum sese talibus al-
loquentem: Ego sum Stanizlaus quondam
vester episcopus. Vade, dic episcopo et canoni-
cis fratribus meis ut corpus meum trans-
ferant ad ecclesiam kathedralem, quia
hic iaceo sine debito honore et ossa
mea tegulis teguntur publice. Episcopus vero
et canonici audita relacione religiose
femine non mediocriter sed tam de re-
velacione. Anno eius lxxx viii sancti-
tatem corporis eius transtulerunt ad ecclesiam
maiorem cum debita veneracione. *Item*

Postquam *de apparicionibus ipsius.*
autem translata est gleba corporis
beati Stanizlai et posita cum honore de-
bito in medio ecclesie beati Wenceslai, si-
milibus signis et apparicionum portentis
cepit deus ostendere magnalia sue
sanctitatis. Quodam etiam tempore campa-
nae eiusdem ecclesie clausis hostiis
media nocte audite sunt compulsari si-
mul preter morem. Deinde dominus Dam-
ianus qui et Tomaz dictus, tunc ec-
clesie eius decanus, et alii multi canoni-
ci, a sompno excitati et insolite
pulsacionis novitate exciti, ad ec-
clesiam concurrunt et ecclesiam diligencius
obseratam reperiunt. Deinde frequenti
pulsu et clamosis vocibus ecclesie custodibus
advocatis, cum ab eis insolite compulsa-
cionis campanarum inquirunt, Quibus
duo laici Petrich Michaelis et Groma-
za grandem etate, qui tempora ecclesie
frequencius soliti erant excubare, scisci-
tantibus tale responsum dederunt: Vidi-
mus beatum Stanizlaum missarum sollemp-
nia celebrare et sanctam cum ... mini-
strorum dei stare et campanas sine mo-
tu ... humano ministerio persencit ipsas
pulsare. *Item. De eodem.*

Magister quoque Benedictus eiusdem
ecclesie scolasticus, vir bone con-
versacionis ac deo devotus, hic solebat
frequenter primo galli cantu ad matuti-
nas ecclesiam beati Wenceslai introire
et suam oracioni deo vota persolvere. De-
tractis vero sensibus iam dictus homo pro-
batus et etate provectus, Bradie et nocte
frequens incessit erat, quia impulsacione
campanarum intres suos sociare gaudere so-
lebat. De hiis itaque duobus compertum
est, quod prius scolaribus et aliis ex pie-
tate et devocione hoc ibidem dicere con-
sueverunt. Quam diviciens audire nos
decrepitos et senes. Tempore meo revelabi-
tur perempcio huius ecclesie thesaurus sanctis vide-
licet Stanizlaus, que nos vidimus oculis
nostris altaria dei circuientem et in pon-
tificalibus ornamentis divina misteria per-
tractantem. *De elevacione reliquiarum*

Cum autem complacuit dispensacioni
divine, nostris novissimis tempo-
ribus sanctum suum miraculis cunctis decla-
rare et manifestis visionibus revelare,
fidelium quoque devocio ad agnicionem
canonizacionis beati Stanizlai tempore servi
dei Iam Helae (?) imminente ergo tempore canonizacionis ipsius prime more. Domino Wol-
zlao tunc memorie Cracoviensi episcopo iam
defuncto et domino Prandotha venerabili
fratre substituto, quidam miles gravem
paciens infirmitatem, vidit prope
huiusmodi visionem. Videbatur ei
sibi quod in ecclesia maiori ubi quiescit corpus
beati Stanizlai pulsarent campane pro
missa dicenda in ea quod magna festivita-
te. Et cum idem eger in visione appareret
gravi valde audiendi, pervenit ad pedes
montis, invenit predictum Wizlaum
episcopum rubeis vestimentis pontificalibus
sese sponsantem. Eger vero mirabatur quod
tam missa sine episcopo celebraretur. Ad que
quisiens episcopus eius respondit cogitacioni-
bus: Non permittor, inquit, ad ecclesiam
venire, quia tot annis episcopus fui et cor-
pus beati Stanizlai in terre publice iacere
sustinui, id circo exspoliatus hic in domi-
to pontificali. Vade autem et dic episcopo
Prandote ut non negligat ossa sancti
terra elevare. Cum sit infirmus, Non
credet michi, inquit, episcopus. At ille: Dicunt di-
cens ei: Numquid non attendis quasi mortem
et quia tam mortuus est beatus Stanizlaus.
Nunc non advertis quanti et qualia mira-
cula deus per suum famulum operatur. Quanta
fierent si ossa eius de terra levaret. Re-
infirmus cingulans, tollat eum equm-
dum exstitit liberatus et per tres septima-
nas continue mansit sanus. Quibus
elapsis, in infirmitatem relapsus et ut
se videlicet in extrali posicione vidit ho-
minem canum, reverende persone, albo super-
pelliceo indutum supra se stantem, et quasi cum
quadam indignacione se dicentem: Et tu
cur usque huc neglexisti. Tunc infirmus
pavore factus statim surrexit et ad suos
ait: Date mihi equum, quia volo ire ad
episcopum. Ascenso equo mox sanitati re-
stitutus ad episcopum pervenit et ei que se dic-
ta et circa se gesta fuerant fideliter enarravit.
De visione cuiusdam matrone de nova villa

Ad numbarem theutonicam
Adrianam ac devotam, febrem per-
ciam cotidie perpessam, sola matre
presente et tam infirmam in vigilante,
quedam matrona reverenda et sed perit
facie ignota, per hostium cameram in qua
iacebat intravit, et ad eam pulsum
repeit: Ad lehentyn (?) surge et vade tra-
mitam ad sepulchrum beati Stanizlai et
dicas dominano ecclesie custodi ubi ia-
cet corpus sancti, ut dicat Prandote episcopo
Cracoviensi quatinus non sinat corpus

clarum dei a modo in pulvere iacet. Sed statim ossa eius vino et aqua lavet et reponat ea super tumbam in aliquo mundo vase cum honore. et statim liberaberis a tua infirmitate. Quod si non feceris, nec hec dixeris, egritudine tua non liberaberis. Itaque infirma filiam que presens erat, et alios pueros de domo advocat, et que viderat et audierat eis enarrat, et ut ad sepulchrum beati Stanizlai ducatur iniungit et rogat. Et quidem ad sepulchrum eius pervenit, sed que custodi dicenda fuerant minime revelavit, et ideo tunc desideratam sanitatem eo tempore non percepit. Sequenti autem nocte cum ad matutinalem horam surgeret et oraret et filia sua Willebirtha dormiret, vidit hominem venerabilem ante se stantem, et lingua theutonica sibi dicentem, Adelheytha. Scias quod iam est in novo loco amaritudo illa. Iterum vade et dic tumbarum custodi, et ipse annunciet episcopo ut ossa mea lavet de pulvere, quia satis iam iacuit in terra, et lavet ea vino et aqua et ponat ea in vase mundo super tumbam. Tu vero ad sepulchrum meum vade et anulo meo facias te signari, et statim liberaberis a tua infirmitate. Tunc mater excitans filiam visionem ei exposuit, que cum ea ad sepulchrum beati Stanizlai venit et omnia sibi iniuncta custodi enarravit. Anulo quoque ipsius faciens se signari, statim perfecte restituta est sanitati.

De revelatione cuidam nobili facta

Quidam vir nobilis graviter infirmatus, cum in convalescencia in lecto dormiret, apparuit ei quidam episcopus tamquam reverendus pontificalibus indutus, et dixit ei: Ego sum Stanizlaus episcopus Cracoviensis. Predica omnibus necessitatem habentibus, quod quicumque astrinxerint(?) ad sepulchrum meum venerit, liberabitur et consolacionem recipiet. Cumque evigilasset et super hac visione cogitaret, obdormivit et eundem episcopum similia sibi dicentem audivit. Cumque de narratione visionis timeret et cogitaret qualis homo esset, aut sibi videbatur non dormiret, venit tercio idem episcopus et hec eadem peroravit: Ego sum Stanizlaus Cracoviensis episcopus. Vade, inquit, predica omnibus necessitatem habentibus, quod quicumque venerit ad sepulchrum meum et astrinxerit, liberabitur et consolacionem recipiet. At ille non incredulus divine iussioni, que audierat et viderat omnibus cum omni devocione nunciavit. Denique post hanc visionem tam sancta(?) Poznania filius eius graviter cepit infirmari, et in tantum infirmitas invaluit, quod de vita eius desperabatur et loqui non poterat. Pater vero illius recordatus quod a beato Stanizlao audierat, quod omnes necessitatem pacientes qui beati Stanizlai auxilium invocarent consolacionem reciperent, cum omni fiducia dixit: Domine deus, per intercessionem et merita beati Stanizlai martiris tui adiuva me, et libera puerum istum, quem sue sanitati committo. Tunc puer confestim ad patrem ait: Quid dicis de sancto Stanizlao? At ille: Voveo te, inquit, illi et committo, fili mi. Et puer ad patrem: Fac me, inquit, cito portari ad tumbam eius et ego liberabor. Pater vero quia nox erat distulit, sed diluculo iter cum eo arripuit. Cumque cum puero ad sepulchrum venisset et beatum Stanizlaum invocasset, puer incontinenti sanatus est.

De negocio et processu canonizacionis

Talibus igitur ac similibus revelacionum ostensionibus et virtutum prodigiis provocatus, venerabilis pater Prandota Cracoviensis episcopus cum consilio sui capituli ossa beati martiris Stanizlai de terra levavit, vino et aqua lavit et in vase mundo super tumbam reverenter collocavit. Et tunc autem crebrescentibus uberioribus miraculorum signis, prefati episcopi et capituli ecclesie Cracoviensis dignum duxit devocio, ut hec omnia salvatoris magnalia, que per martirem suum operata est sua potencia, cum sigillis prelatorum polonice ecclesie testimonio, sacro sancte romane ecclesie summo pontifici deferrentur in notario(?). Qui reverendis et discretis viris, domino Fulconi Gneznensi archiepiscopo et domino Thome Wratislaviensi episcopo ac domino abbati Lubinensi, cisterciensis ordinis, dedit in mandatis, ut de veritate vite et morum honestate ac miraculorum operacione beati Stanizlai diligentissime inquirerent, et habita super premissis sollerti indagacione, sedi apostolice hec eadem cum fide dignorum testimoniis firmata et conscripta intimare curarent. Inquisitores vero et delegati in multorum religiosorum et aliorum virorum proborum presencia, cum productione iuratorum quam plurium testium, diligenter examinata et sufficienter explanata, et eorum sigillis signata, eidem apostolice sedi beati Stanizlai plurimos numeros direxerunt miracula. Dominus vero papa Innocencius huius nominis quartus, multam formans maturitatem in negociis talibus, fratrem Iacobum virum litteratum et religiosum de ordine fratrum minorum a latere suo in Poloniam direxit. Qui cum prioribus inquisitoribus qui nichil omiserant de contingentibus, diligenter examinasset processum, rursus optime informatum, domino pape et toti curie Romane, velut legatus fidelis beati Stanizlai retulit negocium. Hec sunt autem miracula quemadmodum dispositum(?) sedis apostolice et tocius Romane ecclesie sunt veritatis, et fide dignorum testium testimonio firmata, et communiter tunc ab omnibus approbata.

De filio Richardi a morte suscitato

Dominus Richardus Loco(?) Oberardus cum uxore pregnante Cracoviam venisset, beati Floriani festivitate instante, tercia nocte uxor ipsius peperit natos gemellos, masculum et femininum, que et vixit. Sed masculus septimo die nativitatis sue, sine baptismi gracia est defunctus. Quam cum nunciatum esset patri, dolor cordis apprehendit eum, non tamen pro defuncta prole sed pro morte anime. Qui consurgens ad deum cum omni fiducia supplicavit deo prece cum lacrimis importuna, ut per beati Stanizlai gloriosa merita resuscitare dignaretur filium suum ad percipiendum dumtaxat nove regeneracionis sacramentum. Iacuit vero mortuus puer ab hora matutinali usque ad horam diei terciam, non permisit sepeliri. Hora vero tercia muniatur.

est patri quia filius tuus vivit. Cum gau
dio repletus, sine mora utrumque plenum
in ecclesia beate virginis cum sollempnitate de
bita invenio ex aqua et spiritu sancto regenerari
procurant. Verum puer qui resuscitatus
fuerat, illa die tota et nocte sequenti super
vixit. Et circa auroram temporaliter moriens,
ad vitam et requiem eternam migravit.
Mira salvatoris clemencia. Mortuus
filius erat et sub precipue salutis relictus
discrimine. Non ob aliud suscitatur a mor
te, nisi ut renatus ex aqua et spiritu sancto per beati
Stanizlai merita, ut pater peteret salva
cionem mereretur ad operis divine.

De filio Wenczlai militis suscitato

Militis Wenczlai de Poli
nanci et filius, nomine Wib-cius,
in die sancti Martini gravissime infirmatus,
sequenti die circa ortum solis et mortuus
jacuit itaque tota die inhumatus, quia
est moris militibus et nobilibus cada
ver mortuum sepelire. Mater vero eius nomine
Stanizlava tunc temporis graviter in
firma, rogabat sanctum Stanizlaum cum
summa devocione et eiulatu, tamen per se quam
pro puero a morte suscitando. Et ne ad
deretur dolor super dolorem afflicte de morte
pueri, fecit se de domo in qua corpus pu
eri iacebat exanime educi. Educta autem
ad quoddam palacium, exposita super stra
mentum, circa solis occasum lassa
quietis oculos clausit, nec tamen dor
miret, apparuit ei quidam vir canus
et venerabilis et dixit ei: Mulier angusti
et tribulata, obtentum est per preces beati

Stanizlai, quod filius tuus in hac nocte
reddetur vivus. Audivit enim deus devocionem
tuam et vidit lacrimam tuam. Vovens autem
votum illa sancto, mane die puer cepit in fir
latari. Cumque mater, que de sompno surrexis
set, oculos et vivacitatem videret, fecit se redu
ci in domum ubi corpus iacebat exanime.
Referunt que uno visionem et alijs multis
qui venerant ad vigilandum de nocte cir
ca funus, et parentum consolacione. Devo
verunt igitur puerum beato martyrio. Tercius
eum die exigeret cum egipto. Repel
lum et quietem simplicem, qui erat tem
pus de sepulchro beati Stanizlai posuerat mat
er super pectus pueri defuncti. Accedentibus
autem eis vigilantibus super funus, in pri
mo galli cantu puer oculos aperuit
et iterum clausit. Secundo aperuit et iterum clausit.
Tercio aperiens oculos oscitavit et in vo
cantibus qui aderant merita sancti Stani
zlai spiritum resumpsit. Et adductus postea
ad sepulchrum eius presencia salvatori deo et beato
Stanizlao gratias egit, votumque persolvit.

De filio Hungari a morte suscitato

Cuiusdam Hungari nomine Petri
filius Polech dictus, graviter in
firmatus, octo diebus fuit mortuus. Ja
cuit que defunctus ab hora tercia usque ad
meridiem quo usque ad sepeliendum similis
estimatus. Cumque pater et mater pueri de
functi inconsolabiliter flerent, dictum est
eis ut puerum defunctum beato Stanizlao
voverent. Et habentes fiduciam quod per ipsius
merita puerum a morte revocare possent,
Parentes vero cum suis lacrimis orabant

BIBLIOTH: UNIV. JAGELLONICAE